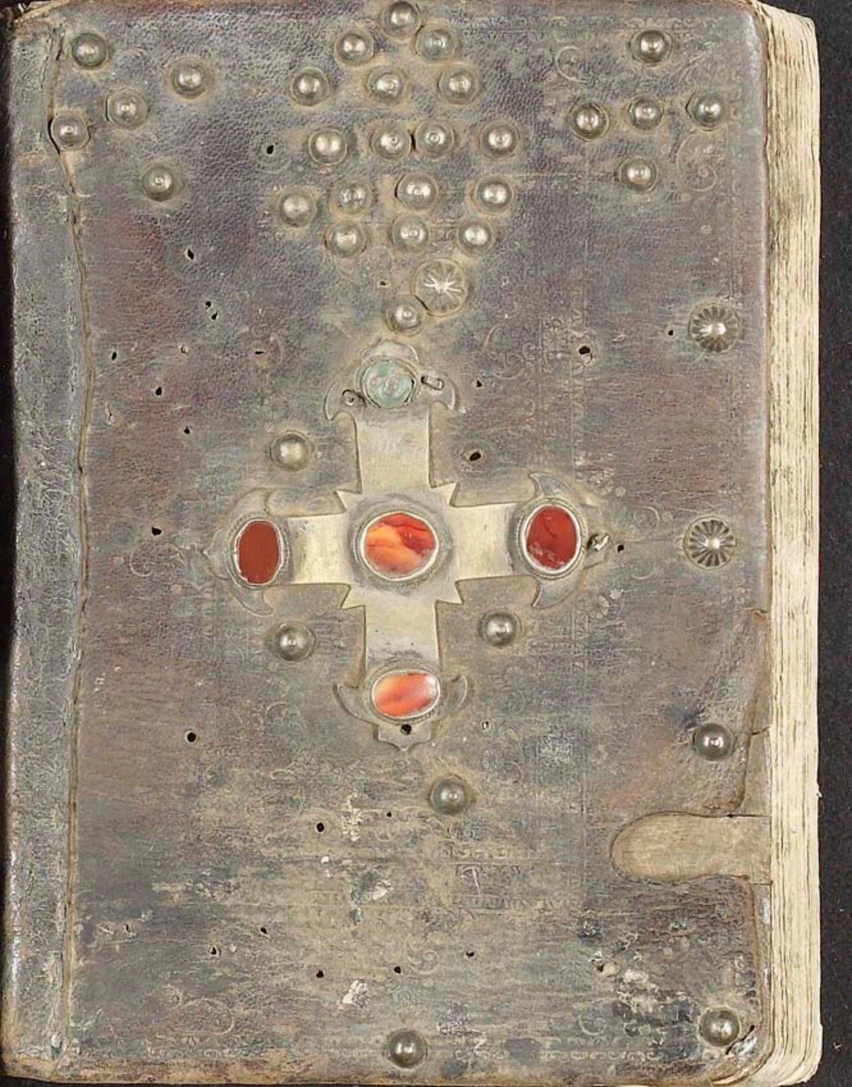

ԱՒԵՏԱ

ՐԱՆ

ՏԵԱՌ՛Ն ՄԵՐՈՅ

ՅՍԻ ՔՍԻ։

Տպեալ հրամանաւ ՏՆ Զաքարիայ Սրբազան
և բարձրագոյն Պատրիարգի։

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

Յամի Տեառն 1796։

Եւ Հայոց ՌՄԽԵ։

Ի Տ[illegible]անի Աճատուրի։

I

Եւսեբիոս Կարպիանոս Սիրելի Եղբօր 'ի Տէր Ողջոյն ։

Ամոնի աղեքսանդրացւոյ՝ բազում աշխատութբ և ճշգրտիւ փոյթ 'ի մէջ առեալ. զառ 'ի չորիցն եթող մեզ զաւետարան ։

Մատթէոսեան աւետարանին համաբարբառս՝ այլոց աւետարանչացն զգրուածս եդեալ առ ընթեր ։

Ոչ զի հարկ է դիպել շար 'ի կարգի, երիցն ևս այլս կանոնելոյ. որչափ ըստ մի այսր ընթերցուածոյն ։

Արդ՝ զի զողջանդամն՝ և զայլոց և'ս զընթացս զմարմնոյն՝ զշարս ունիցիս գիտել զյանձնեալսն ըստ իւրաքանչիւր աւետարանի տեղիս։ Յորս նորին ամամն առել ճշմարտութիւն. 'ի յաշխատութե յառաջագոյն առացելոյ առն.

Զոր առեալ պատճառս ըստ այլում զումարութեան. կանոնս տասն թուով գրոշմեցի 'ի քեզ՝ ներքնակարգեալս։ Որոց առաջինն ունի զթիւս՝ յորս զհանգոյնս միմեանց ասացին չորեքեանքն։ այսինքն՝

Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս ։

Երկրորդն՝ յորս երեքն ։ Մատ՝ Մար՝ Ղուկաս ։

Երրորդն՝ յորս երեքն ։ Մատ՝ Ղուկաս Յովհաննէս ։

Չորրորդն՝ յորս երեքն ։ Մատթ՝ Մար՝ Յովհաննէս ։

Հինգերորդն՝ յորս երկուսն ։ Մատթէոս Ղուկաս ։

Վեցերորդն՝ յորս երկուսն ։ Մատթէոս Մարկոս ։

Եօթներորդն՝ յորս երկուսն ։ Մատթէոս Յովհաննէս ։

Ութերորդն՝ յորս երկուսն, Ղուկաս Մարկոս ։

Իններորդն՝ յորս երկուսն ։ Ղուկաս Յովհաննէս ։

Տասներորդն՝ յորս իւրաքանչիւրքն 'ի նոցանէ, վասն իւիք ինչ, առանձին գրեաց ։

Արդ՝

Արդ՝ այս է 'ի ներքոյ կարգելոց կանոնաց պատճառ. և յայտնագոյն պատմութիւնդ՝ է՝ այսպէս
'Ի վե՟ր իւրաքանչիւր չորեցունց աւետարանչաց Թիւ ինչ առ ընթեր կայ. ըստ իւրաքանչիւրն մասին: սկսեալ յառաջնմէն. ապա երկրորդն, և յերրորդն:

Եւ յառաջ խաղացեալ կարգաւ ընդ բնաւիցս մինչ ցկատարած գրոյն:

Եւ ըստ իւրաքանչիւր Թուոյ որ 'ի նոցանէ՝ Թէ յո֊րում 'ի տասնեցունց կանոնաց կայցէ Թիւն,

Այսպիսի ինչ՝ առաջինն այս է. և Թէ որպէս յառաջ նումն. նոյնպէս յերկրորդումն, և յերրորդումն. և մինչև ցտասներորդն:

Արդ՝ եԹէ բացեալ զմի 'ի չորից աւետարանացն՝ յո֊րոյ վե՟ր կամիցիս կալ. և յորում ճառագլխի. և կամի֊ցիս գիտել՝ եԹէ ո՟յք այնք են զոր համգոյն միմեանց ասացին. և զանձնիւրանն իւրաքանչիւր տեղիս գտա֊նել. յոր ըստ նոյին ածան:

Զոր ճառագլուխ և ունիցիս առեալ զառաջակայ Թիւն՝ խնդրեսցես զնա 'ի կանոնին: ընդ որ անուանա֊կոչութն նշանագրումն իջուցանէ. և հասցես գիւրաւ 'ի վե՟ր յառաջագոյն գրելոց՝ 'ի ճակատ կանոնին. Թէ քանն երորդ, և ո՟յք իցեն ասացեալքն՝ յորոց խնդ֊րեսն. և կացցես 'ի վե՟ր Թուոց և այլ աւետարանաց որք 'ի կանոնին են. զոր Թիւ և ունիցիս զառ ընԹերակ֊ցացն՝ խնդրեսցես զնա 'ի ներքս, 'ի յանձնիւրան իւրա֊քանչիւր աւետարանի, 'ի տեղիս զհամգոյն ասացեալսն նոցա: ողջ լեր:

Խրատ վասն գտանելոյ Թուոյ ըստ Աշխատարանիս գործածելոյ
շարադրեցեալ

Ամենայն համարագիր նկարեցեալ 'ի լուսանցս առ-
մերձ տանն՝ ցուցանէ զհամարողութիւն սանքեան
ցին իւրաքանչիւրոյ Աւետարանչայն:
Ամենայն գլխագիր եդեալ խոտորել նոյնոյ համարողակա-
նի Թուոյն՝ նշանակէ զդասներորդութիւն որպիսութեանց առա-
ջին եդեալ կանոնիցն. յորս Աւետարանիչքն որք համա-
ձայնին կամ առանձնաձայնին: Որգոն՝ եթէ ձայնեցեն
բան՝ կցէ ընդ առաջնով կանոնին յորս չորքն համաձայ-
նին՝ առաջինն, Ա. որ նշանակէ զառաջին կանոնն: Իսկ ե-
թէ կցէ ընդ երկրորդին կանոնին յորս երեքն համաձայ-
նին՝ առաջինն, Բ. որ նշանակէ զերկրորդ կանոնն. և այս
այսպէս մինչև ցտասներորդն: Իսկ եթէ կցէ ընդ տասն և
որրորդին կանոնին, յորս իւրաքանչիւրքն 'ի նոցանէ խօսին
առանձին՝ առաջին, ԺԱ. որ նշանակէ զտասներորդ կանոնն.
Ամենայն Թիւ շարադրեցեալ 'ի ներքոյ եջիցն՝ նա և ցու-
ցանէ զհամաձայնութիւն և զառանձնախօսութիւն որոց աւետարա-
նչացն: քանզի յաղագս մեծագունեալ երին՝ երկուքումբք համա-
տառք. այսինքն՝ կանոնիքն. և 'ի ներքոյ եջից գրուքն:
Ամենայն մեծ գլխագիր հանդերձ լատինացւոց Թուովն
եդեալ 'ի լուսանցսն 'ի վերոյ տեղիս՝ ծանուցանէ ըղ-
բանս գլխաւորս և զպատուէս նոյնոյ Աւետարանչին. Է
որում և եդեալ կցէ: Զոր նոցայն ևս միաբանութիւնն և
յարակարանութիւնն բացայայտին իւրաքանչիւրոց Աւետա-
րանչաց նախաշաւ փոքրիկ ցանկովն յայտնապէս:
Այ է այն հմ՛ խորագիրք որք են շարադրեալք իւրոյ
փոխադրեացն՝ ծանուցանեն զսկսուս կիրակեից և զշա-
բաթամէջս նոցին. որ է աւուրն ընթեռնուլ: Սկսեալ
'ի նոր կիրակէէն մինչև 'ի հոգեգալուստն. և այս վն
գիւրաւ գտանելոյ որոնողացն փութապէս:

Կանոն Առաջին՝ Ցոյց Զօրութեան Աստեղաբաշխութեան Համաձայնին Մնացորդաց: Խորանարդականացն Խորհրդոց Համառօտութեամբ:

Մ	ՄՆ	Դ.	Յ	Մ	ՄՆ	Դ.	Յ
ը	բ	է	ժ	մձգ	ճկե	մկդ	կդ
ժա	գ	ժ	դ	մծ	ճհ	մհե	ճիդ
ժա	գ	ժ	ժբ	մղա	ճհբ	մհթ	ճծդ
ժա	գ	ժ	ժգ	մղգ	ճհե	մձա	ճկա
ժա	գ	ժ	իը	մղե	ճհդ	մձբ	իբ
ժգ	ե	ժդ	ժբ	մղե	ճհդ	մձբ	ծե
իգ	իէ	ժէ	իդ	յ	ճձա	մձե	հթ
իգ	իէ	լգ	իդ	յ	ճձա	մձե	ճծը
իգ	իէ	լխե	իդ	յբ	ճձգ	մձէ	ճկ
հ	ե	լէ	լը	յգ	ճձգ	մձթ	ճհ
ձէ	ճլթ	մծ	ճխա	յդ	ճձէ	մղ	ճկբ
ձէ	ճլթ	մծ	ճխդ	յդ	ճձէ	մղ	ճհգ
ղը	ղդ	ճժդ	ի	յէ	ճհը	մղա	ճհգ
ղը	ղդ	ճժդ	ճժա	յժ	ճղա	մղէ	կթ
ղը	ղդ.	ճժդ	ճի	յժգ	ճղգ	մղգ	ճհբ
ղը	ղդ	ճժդ	ճլա	յժգ	ճղե	մղա	ճկդ
ճլգ	լէ	հէ	ճլժ	յժգ	ճղե	մղա	ճկը
ճխա	ծ	ժթ	ծթ	յժդ	ճղդ	մղբ	ճհէ
ճխբ	ծա	իա	լէ	յժէ	ճղը	մղե	ճհդ
ճխդ	կգ	ղբ	իէ	յժը	ճղթ	յ	ճհդ
ճխէ	կգ	ղգ	իթ	յի	մ	յբ	ճհը
ճկդ	ձբ	ղգ	ժէ	յիե	մգ	յժ	ճձգ
ճկդ	ձբ	ղգ	հգ	յիդ	մե	յժա	ճձդ
մթ	ճժթ	մլգ	ձ	յիդ	մե	յժգ	ճղգ
մժա	ճիա	մլը	իա	յիը	մդ	յժգ	ճղդ
մի	ճիբ	մլժ	հէ	յլա	մթ	յժե	ճղէ
մլգ	ճլժ	մծ	ճխա	յլբ	մժ	յժը	ճղե
մլգ	ճլթ	մծ	ճխդ	յլգ	մժբ	յիա	մա
մհգ	ճծդ	մկ	ի	յլե	մժգ	յիգ	մղթ
մհգ	ճծդ	մկ	իը	յլդ	մժե	յժէ	ճղը
մհգ	ճծդ	մկ	ղդ	յխգ	միգ	յիթ	մգ
մհդ	ճծը	մկգ	ղը	յխը	միէ	յլբ	մդ
մձգ	ճկե	մկդ	ծե	յխթ	միը	յլգ	մը
մձգ	ճկէ	մկդ	կգ	յծբ	մլա	յլգ	մթ
մձգ	ճկէ	մկդ	կե	յծգ	մլբ	յլե	մժա

Կանոն Երկրորդ՝ Յորս Երեքն Համաձայնին:

Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր	Ղ
ժե	դ	ժե	ճիգ	լգ	ճխէ	մժթ	ճէը	մխա
իա	ժ	լբ	ճլ	լե	ծբ	միգ	ճլ	մխգ
լա	ճբ	ճձե	ճլա	լդ	հդ	միե	ճլգ	մխե
լբ	լթ	հթ	ճլե	լը	հը	միդ	ճլգ	մխգ
լբ	լթ	ճլգ	ճլէ	խգ	ճլէ	միթ	ճլե	ճլէ
ծ	խա	ծդ	ճխգ	ծէ	դ	միթ	ճլե	մխդ
կբ	ժգ	գ	ճխգ	ծթ	ժբ	մլբ	ճլէ	մլէ
կբ	ժգ	իգ	ճխթ	կդ	լե	մլբ	ճլէ	մխը
կգ	ժը	լգ	ճխթ	կդ	խգ	մլգ	ճլը	մխթ
կե	ժե	իդ	ճծգ	կթ	լդ	մլը	ճխգ	մթ
կթ	խէ	ձգ	ճկգ	հթ	ճխգ	մլը	ճխգ	մծգ
հա	իա	լը	ճկը	ձգ	ղե	մլթ	ճխգ	մծգ
հբ	իբ	լթ	ճկը	ձգ	մդ	մծա	ճխդ	մծե
հբ	իբ	ճձդ	ճհ	ձե	ղդ	մծգ	ճխը	մգ
հգ	իգ	ի	ճհբ	ձէ	ղը	մծը	ճծ	մծէ
հգ	իթ	ձե	ճհգ	ղա	ղթ	մծթ	ճծա	մծը
հդ	ծբ	ճկթ	ճհդ	ղգ	ճա	մկգ	ճծե	մծդ
հթ	իթ	ձդ	ճհը	ղե	ճբ	մկթ	ճծգ	մխը
ձ	լ	իգ	ճհը	ղե	մժէ	մհա	խբ	մլ
ձբ	ծգ	ձէ	ճհթ	ղթ	ճղէ	մհը	ճկ	մկգ
ձբ	ծգ	ճժ	ճղ	ճե	ճղե	մձա	ճկգ	մկը
ձգ	ծգ	ձէ ճէ	ճղբ	ճդ	մժդ	մձե	ճկդ	մկե
ձգ	ծգ	ճժբ	ճղգ	ճէ	մա	մձե	ճկդ	մկէ
ձե	ծե	ձը	ճղգ	ճէ	մժը	մղդ	ճհէ	մձ
ձե	ծե	ճժգ	ճղգ	ճը	ճծբ	մղդ	ճհէ	մձգ
ձը	ճխա	ճխը	ճղգ	ճը	մժթ	յա	ճձբ	մձդ
ձը	ճխա	մծա	ճղե	ճթ	մե	յը	ճձթ	յե
ղբ	ի	ձ	ճղը	ճժ	մա	յժբ	ճղգ	մղթ
ղգ	ձդ	ղէ	ճղթ	ճժա	ճհգ	յժդ	ճղէ	մղգ
ղգ	ձդ	ճխդ	մա	ճժբ	մբ	յիբ	մբ	յթ
ճգ	ա	հ	մգ	ճժգ	մհ	յլը	մժը	յիբ
ճժգ	իգ	խա	մե	ճժդ	միգ	յլթ	մժթ	յիե
ճժդ	իե	խբ	մդ	ճժէ	մլ	յխ	մե	յիէ
ճիա	լբ	ճիէ	մը	ճժը	մլգ	յխբ	միբ	յիգ
ճիբ	լգ	ճիթ	մժե	ճիէ	մխ	յխգ	միգ	յիը
						յխդ	միե	յլ
						յծգ	մլգ	յլը

կանոն Երրորդ՝ յորս Երեքն ։ կանոն Չորրորդ՝ յորս երեքն ։

Մաթ''	Ղու''	Յով''
ա	ժդ	ա
ա	ժդ	գ
ա	ժդ	ե
է	ղ	ը
է	ղ	իե
ծթ	կդ	ճժղ
կդ	կե	լէ
ղ	ծը	ճժը
ղ	ծը	ճլթ
ղէ	մժա	ճե
ճժա	ճժթ	ճխը
ճժա	ճժթ	լ
ճժա	ճժթ	ճժդ
ճժբ	ճժթ	ձէ
ճժբ	ճժթ	խդ
ճժբ	ճժթ	կա
ճժբ	ճժթ	ը
ճժբ	ճժթ	հղ
ճժբ	ճժթ	ղ
ճժբ	ճժթ	ճծդ
ժբ	ճժթ	ճխբ

Մաթ''	Մար''	Յով''
ժը	ը	իղ
ճժէ	իղ	ղդ
ճժէ	իղ	ղե
ճծ	կէ	ծա
ճկա	հէ	իդ
ճկա	հէ	ծդ
մդ	ճժե	ղա
մդ	ճժե	ճլե
մժղ	ճիե	ճիը
մժղ	ճիե	ճլգ
մժղ	ճիե	ճլէ
մժղ	ճիե	ճծ
մհէ	ճծթ	ղը
մղթ	ճկա	հբ
մղթ	ճկա	ճիա
մձէ	ճկը	ճծբ
մղդ	ճհդ	ճէ
մղէ	ճհը	հ
մղթ	ճձ	ճդ
յիա	մա	ճձ
յիա	մա	ճղբ
յիդ	մդ	ճձգ
յիթ	մե	ճձե
յիթ	մե	ճձէ
յըդ	մժա	մդ

Ս՛Թ.	Զ.Գ.	Ս՛Թ.	Զ.Գ.	Ս՛Թ.	Զ.Գ.
գ	բ	կզ	կզ	ճձբ	ճձթ
ժ	ը	կը	ճե	ճձգ	ճլը
ժբ	ժա	հը	ճը	ճձէ	ճղթ
ժզ	ժզ	ձգ	ճժա	ճղէ	մհբ
իե	իզ	ձզ	ճթ	մժգ	մլե
իզ	իը	ղգ	ճխե	միա	ճձա
իը	իէ	ղե	ճկ	միը	ճլթ
լ	իթ	ղզ	ճձբ	մլա	ճհթ
լգ	ճղգ	ղը	ճձզ	միա	մժե
լզ	ճկբ	ճբ	կթ	մլբ	ճխբ
լը	ծգ	ճգ	հա	մլգ	ճլզ
խ	ծբ	ճե	ճղգ	մլզ	ճլե
խա	ծե	ճէ	հգ	մլէ	ճլէ
խգ	ճիգ	ճը	ճժե	մլը	ճխ
խզ	ճծգ	ճժ	ճժը	մխ	ճխա
խէ	ճլգ	ճժթ	ճիզ	մխա	ճհե
խը	ճղա	ճիե	կբ	մծե	մբ
խթ	ճծ	ճիէ	ճիը	մծզ	մե
ծա	ծթ	ճլը	ճլթ	մծէ	մժզ
ծգ	ճիե	ճլթ	ճլ	մկա	մզ
ծդ	ծդ	ճլբ	ձա	մկբ	մժբ
ծե	ճհ	ճլգ	ճի	մկե	ճծէ
ծէ	կա	ճլը	ճկը	մկզ	ճծե
ծը	կ	ճծզ	ծէ	մկէ	ճծը
կ	ճհա	ճծը	միզ	մհ	մկթ
կա	կգ	ճհե	մ	մհբ	մլա
կե	ճհբ	ճծբ	ճձէ		

Գիտուն Վերջերորդ՝ Յոյս Երկուամ:

Ա՝Թ	Ա՝մր	Ա՝Թ	Ա՝մր
Թ	Գ	ՄԺԵ	ՃԻԳ
ԺԷ	Է	ՄԻԴ	ՃԼԱ
Ի	Թ	ՄԻԶ	ՃԽ
ԻԲ	ԺԱ	ՄԽԵ	ՃԽԲ
ԻԴ	ՃԻԶ	ՄԾ	ՃԽԵ
ԼԷ	ԿԳ	ՄԾԲ	ՃԽԷ
Ճ	ՂԸ	ՄԾԴ	ՃԽԹ
ՃԼԹ	ԽԵ	ՄԿ	ՃԾԲ
ՃԽԵ	Կ	ՄԿԴ	ՃԾԳ
ՃԽԸ	ԿԵ	ՄՀԵ	ՃԾԷ
ՃԾԲ	ԿԸ	ՄՁԲ	ՃԿԸ
ՃԾ	ՀԱ	ՄՁԶ	ՃԿԷ
ՃԾԷ	ՀԲ	ՄՁԸ	ՃԿԹ
ՃԾԹ	ՀԴ	ՄՂ	ՃՀԱ
ՃԿ	ՀԶ	ՄՂԲ	ՃՀԳ
ՃԿԲ	ՀԸ	ՄՂԸ	ՃՀԹ
ՃԿԴ	ՀԹ	ՅԵ	ՃՁԵ
ՃԿԵ	Ձ	ՅԹ	ՃՂԳ
ՃԿԹ	ՁԲ	ՅԺԱ	ՃՂԸ
ՃՀԴ	ՁԹ	ՅԼ	ՄԸ
ՃՁ	Ճ	ՅԼԷ	ՄԺԷ
ՃՁԹ	ՃԴ	ՅԽԱ	ՄԻԱ
ՄԲ	ՃԺԴ	ՅԽԵ	ՄԻԶ
ՃԺԸ	ՃԻ	ՅԾ	ՄԻԹ

Գիտուն Երեքերորդ Յոյս Երկուամ:

Ա՝տ	Յօհ
Ե	ՁԳ
:	
ԺԹ	ԺԹ
ԺԹ	ԼԸ
ԺԹ	ԼԳ
ՃԻ	ՁԸ
ՃՁԵ	ՄԺԵ
ՄԷ	ՁԱ

Կանոն Ութերորդ յորում երկուքն ✣ Կանոն Իններորդ յորում Երկուքն ։

Ղուկաս	Մարկոս	Ղուկաս	Յովհաննէս
ԻԳ	ԺԲ	Լ	ՄԺԹ
ԻԵ	ԺԴ	Լ	ՄԻԲ
ԻԷ	ԺԶ	ՄԼԲ	ՃԺԴ
ԻԷ	ԻԸ	ՄԼԲ	ՃԻԴ
ԻԸ	ԺԷ	ՄՀԴ	ՄԻԵ
ԾԴ	ԻԸ	ՄՀԴ	ՄԻԸ
ԾԹ	ԾԶ	ՄՀԴ	ՄԼԱ
ՂԱ	ԿԱ	ՅԴ	ՃՂ
Ճ	ՀԷ	ՅԵ	ՃՂ
ՃԴ	ՂԵ	ՅԺԲ	ՃԾԶ
ՄԽԵ	ՃԼԶ	ՅԺԲ	ՃԾԲ
ՄՀԵ	ՄԺԶ	ՅԽ	ՄԺԴ
ՅԼԷ	ՄԼ	ՅԽ	ՄԺԵ
		ՅԽԱ	ՄԽԱ
		ՅԽԱ	ՄԽԴ
		ՅԽԱ	ՄԽԷ

Կանոն Տասներորդ՝ Ցոյց Առանձնախօսին Առան
Իւրաքանչիւրքն. յին.

ԱՌՏԹԻՆԱՄ ԱԻԲ

	հե	ճծա	միէ	ժլթ
բ	ձա	ճծե	մը	լա
գ	ձթ	ճկէ	մըդ	խդ
դ	ղա	ճհա	մըե	խզ
ժգ	ղթ	ճհէ	մըթ	ծը
իգ	ճա	ճձա	մխե	կբ
իէ	ճդ	ճձդ	մկը	հ
լթ	ճթ	ճձզ	մհդ	հդ
լգ	ճժգ	ճղա	մձդ	ձա
լե	ճժե	ճղզ	յդ	ձը
լէ	ճժը	մ	յժթ	ղ
լթ	ճիգ	մժ	յիդ	ղբ. ղդ
խբ	ճիզ	մժբ	յիէ	ճա. ճդ
խե	ճլզ	մժը	յխե	ճիդ. ճլբ
ծբ	ճխ	միբ	յծա յծե	ճձզ. մժդ
ծգ				

ա	Ճծա	Մլբ	գ	կ	Ճժէ	Ճկթ
դ	Ճծդ	Մծբ	ե	կբ	Ճժթ	Ճհա
ե	Ճծթ	Մծդ	թ	կդ	Ճիդ	Ճհդ
թ	Ճկա	Մծթ	ժա	կը	Ճիե	Ճհէ
ժը	Ճկդ	Մկը	ժդ	հա	Ճիէ	Ճհթ
ի	Ճկզ	Մհա	ժզ	հդ	Ճլ	Ճձա
իթ	Ճհբ	Մհդ	ժը	հե	Ճլբ	Ճձթ
լա	Ճհդ	Մհզ	իբ	հզ	Ճլդ	Ճղա
լգ	Ճհզ	Մհը	իդ	հը	Ճլզ	Ճղդ
խա	Ճհը	Մձբ	իզ	ձա	Ճլը	Ճղէ
խդ	Ճձ	Մձը	իթ	ձդ	Ճխ	Մ
խը	Ճձդ	Մղե	լա	ձթ	Ճխդ	Մբ
կե	Ճձը	Մղզ	լդ	ղբ	Ճխզ	Մե
կը	Ճղդ	Մղը	լզ	ղդ	Ճխե	Մէ
կթ	Ճղզ	Յա	լը	ղէ	Ճխէ	Մժ
հա	Ճղը	Յդ	լթ	ղթ	Ճխթ	Մժբ
հդ	Մա	Յե	խա	Ճբ	Ճծա	Մժդ
հէ	Մդ	Յը	խդ	Ճդ	Ճծդ	Մժզ
ճժդ	Մը	Յժբ	խե	Ճզ	Ճծե	Մժը
ճժէ	Մժ	Յժ	ծ	Ճը	Ճծէ	Մի
ճիը	Մժդ	Յիբ	ծբ	Ճժ	Ճծթ	Միդ
ճիդ	Միդ	Յիա	ծդ	Ճժբ	Ճկդ	Միզ
ճլա	Միզ	Յիդ	ծզ	Ճժե	Ճկե	Մլ
ճխդ	Միէ	Յիթ	ծը		Ճկէ	Մլբ
ճխը	Միթ	Յլե				

Ա. Կանոնագլուխք կարգաւոր Սրբոյ Աւետարանին Մատթէոսի:

Ազգաբանութիւն որ ըստ Մատթէոսի: գրեալ է ազգի ծննդեանն մատթէոսի աշակերտ սիրաստ: Եւ պատմէ մեզ՝ սկիզբն առնելով 'ի մարմնաւորին ծննդենէ Փրկչին մերոյ, 'ի զաւակէ Դաւթի: և ժողովէ զազգահամարս մինչ 'ի Քրիստոս ազգս քառասուն և երկու: Ներէ և պատմէ ըստ կարգի ճառին՝ զմկրտութիւն նորին 'ի Յովհաննէ: և զփորձութիւն 'ի դիւէն երիցս կրկին 'ի լերինն: Պատմէ և զկոչելն առաքելոցն: և զասելն զինն երանութիւն: Եւ զայլ ամ նշանս և զօրհնութս մեծամեծս զոր արարն յն: Նաև զլինելոցն 'ի վախճանի աշխարհիս: և զորհաւոր դաւաճանել սոյն փրկչին 'ի դատաստան. և հաստատութիւնն զմիաբան ըստ գործոց հերձուածողաց: Այլև պատմէ, ըստ որոյ շնորհ զխորհուրդ կենարար մարմնոյ և արեանն նն, և զփրկանէնա խորհուրդ մատնութեանն: Թէ ո՞րպէս դատապարտեցաւ առաջի Պիղատոսի և Պիղատոսի, և թէ ո՞րպէս խաչեցաւ մարմնով: և զնորա բաժանեցին զինուորքն զհանդերձս նր: և զդնելն 'ի գերեզմանի: և զյառնելն երեքօրեայ. և զերևելն աշակերտացն իւրոց: և զպատուիրելն նր աշակերտել զամ հեթանոս և մկրտել զնս: և զխոստանալն առ աշակերտսն լինել ընդ նս մինչ 'ի կատարած աշխարհի:

Մատթէոս, որ և Ղևի: Նախ յետ յարութեան Քրիստոսի, նախ քան զցրուելն 'ի վիճակս իւր՝ գրեաց զԱւետարանն 'ի Հրէաստանի՝ եբրայական լեզուաւ: վասն այնոցիկ որք 'ի թլփատութենէ անտի հաւատացեալքն էին:

Դիւանը Բանից Արոյ Անտառական Մասնաժողով	Մ	Մէ	Լ	Յ
ն գայլոյ մուղուցին	ա			
ն կատարածի մանկանցն	բ			
ն քարոզուեն լօհաննու	գ		ե	բ
ն վարդապետութե փրկչին	դ			
ն ինն երանութեանցն	ե		ժէ	
ն որբիլոյ բորոտին	զ	դ	ժբ	
ն մանկանն հարիւրապետի	է		ժը	ժբ
ն ղուզանչին պետրոսի	ը	բ	թ	
ն բժշկուե ամ ցաւոց	թ	գ	ժ	
ն չկամելոյ յոր գալ զպլրին	ժ		իգ	
ն սաստելոյ զալիս ծովուն	ժա	ժ	իգ	
ն երկու դիւահարացն	ժբ	ժա	իգ	
ն անդամալուծին	ժգ	ե	ժգ	
ն մատթէի մաքսաւորին	ժդ	զ	ժդ	
ն դստեր ժողովրդապետին	ժե	ժբ	իե	
ն տեռատեսի կնոջն	ժզ	ժգ	իզ	
ն երկուց կուրացն	ժէ			
ն համր դիւահարին	ժը			
ն տալոյ իշխանութ ՚ի յաշխարհ	ժթ	ը. ժգ	ժգ. իե	
ն առաքելոյն յովհաննու զաշա	ի			
ն գոսացելոյ ձեռինն	իա	է	ժե	
ն կոյր և համր դիւահարին	իբ		լթ	
ն այնց ոյք խնդրէին զնշանս	իգ		իա	

Ցանկ Գիւտաւոր Տօնից Սրբոց
Ըստ Աւետարանին Մատթէոսի։

		Մ	Մր	Պ	Ց
Կն	առակացն սերմանեաց	իդ	թ	իբ	
Կն	հերոդէի և յովհաննու	իե	ժե		
Կն	հնգից հացիցն և երց ձկանցն	իզ	ժզ	իը	ժե
Կն	գնալոյն ի վր ծովուն	իէ			
Կն	անցանելոյն զօրինօքն հրց	իը	ժը		
Կն	կնոջն քանանացւոյ	իթ	ժթ		
Կն	բժշկելոյ զժողովուրդսն	լ			
Կն	նկանակացն եօթեանց	լա	իա		
Կն	խմորոյ փարիսեցւոյն	լբ	իբ	իդ	
Կն	հար'' ի Փիլիպպեայ կեսարէին	լգ	իգ	իթ	
Կն	այլակերպութե տն	լդ	իե	լ	
Կն	լուսնոտ դիւահարին	լե	իզ	լա	
Կն	խնդրելոյ զերկդրամեանն	լզ			
Կն	հարցա'' թէ ո՛վ իցէ մեծ	լէ	իէ	լբ	
Կն	առակի հարիւր ոչխարացն	լը			
Կն	թողլոյ զբիւր քանքարսն	լթ			
Կն	հար'' արձակել առն զկին իւր	խ	իը		
Կն	հարցա'' մեծատանն ցյս	խա	իթ	կդ	
Կն	վարձուց մշակացն	խբ			
Կն	որդւոցն զեբեթեայ	խգ	լ		
Կն	երկուց կուրացն	խդ	լա	կե	
Կն	իշոյն և յաւանակին	խե	լբ	կթ	իզ
Կն	կուրացն և կաղացն	խզ			

Յանկ Դիմացի Բանից Առաջ Ըստ Հասարակաց Մտածութեան	Մ	Մր	Ղ	Յ
չորանալոյ Թզենւոյն :	խէ	լգ		
հարցանելոյ քահանայս'' :	խը	լե	հ	
առակի երկու որդւոյն :	խթ			
առակի այգւոյն :	ծ	լզ	հա	
կոչեցելոցն 'ի հարսանիսն :	ծա			
Թէ պարտ է հարկս տալ :	ծբ	լէ	հբ	
հարցմանն սադուկեցւոցն :	ծգ	լը	հգ	
հարցմանն փարիսեցւոցն :	ծդ	լթ		
հարցանելոյ զփարիսեցիսն :	ծե	խ	հդ	
վայ տալոյ դպրաց փարի'' :	ծզ		խզ	
կատարածի աշխարհիս :	ծէ	խբ		
յաւուրն և ժամուն :	ծը	խգ		
տասն կուսանացն :	ծթ			
տալոյ տան զքանքարս :	կ			
գալստեան Տն 'ի դատաստան :	կա			
օծանելոյն մարխաւու զՏրն :	կբ	խդ	եա	եգ
պատրաստելոյ զպասեքն :	կգ	խե	հէ	
կենարար խորհրդոյն :	կդ			
մատնութեան Տն յիւր :	կե	խզ		
ուրացութեան պետրոսի :	կզ	խէ	հթ	լգ
դարձու'' զարծաթն յու'' :	կէ			
խնդրելոյ զմարմինն յիւր :	կը	խը	ճգ	լը
կանանցն երկաբերից :	կթ	խթ	ճգ	լ

Բ

✠ Երգ առ անձկալին և փափագելին Յս ✠

Յ իսուս փափագելին նախահարց խըմբ ից ·
նախագուշակեցեալն 'ի մարգարէ ից ·
այց ելանէ սիրով իւրոյ ծառայ ից ·
և տայ զինքն 'ի փրկանս փոխանակ բնաւ ից :

Զ ընծայս անօրէնութեան իւրոյ կըմա րէ ·
զգիրս աւետեաց նոյա կտակ աւան դէ ·
զճանապարհ փրկութեան մարդկան ցուցա նէ ·
և ըզ հաւատացեալս յերկինս հրաւի րէ :

Զ երրորդութիւնըն ո՛ր մեզ յար պաշտե լի ·
ըզ մի ածութիւնն երկըրպագե լի ·
ըզ ո՛ր եկեղեցին իւր անխախտե լի ·
յառաջադրէ մեզ դող միշտ հաւատա լի :

Զ խորհուրդ մկրտութեանըն շնորհէ դե՛ղ կե նաց ·
ըզ խոստովանութիւն մաքրութեան մեզ աց ·
ըզ սէրն ածային և զսէրն ընկեր աց ·
ուսուցանէ գըլուխ դոլ պատուիրան աց :

Զ մըխիթարիչ հոգին իւր խոստանա լով ·
ըզ սիրտ աշակերտաց վերափոխե լով ·
զպատուէր պահպանութեան բանիցըն տա լով ·
համբառնայ 'ի յերկինս անճառելի պատու ով :

Ա րդ ընթերցօղք սորին միշտ ըզգուշաց էք ·
զբանըն ճշմարտութեան վերապատուեց էք ·
շաւղացըն յիսուսի առ հետևեց էք ·
և ըզսէր աշխարհիս 'ի բաց ընկեց էք :

A/641

ՍԲ Աւետարանն
Մատթէոս։

ա
գ.

Սուրբ Աւետարանն Յսի Քսի Որ Ըստ Մատթէոսի .

Գ Ի Ր Ք ԾՆՆԴԵԱՆ

Յսի Քսի Որդւոյ Դաւթի . Որդւոյ աբրահամու : Աբ-
րահամ ծնաւ զիսահակ : Իսահակ ծնաւ զյակոբ : Յա-
կոբ ծնաւ զյուդայ , և զեղբարս նր : Յուդայ ծնաւ
զփարէս , և զզարայ ՚ի թամարայ : Փարէս ծնաւ զեզ-
րոն : Եզրոն ծնաւ զարամ : Արամ ծնաւ զամինադաբ :
Ամինադաբ ծնաւ զնաասոն : Նաասոն ծնաւ զսաղմոն :
Սաղմոն ծնաւ զբոյոս ՚ի հռաքաբայ : Բոյոս ծնաւ ըզ-
յօբէթ ՚ի հռութայ : Օբէթ ծնաւ զյեսսէ : Յեսսէ
ծնաւ զդաւիթ արքայ : Դաւիթ արքայ ծնաւ զսողո-
մոն , ՚ի կնոջէն ուրիայ : Սողոմոն ծնաւ զռոբովամ :
Ռոբովամ ծնաւ զաբիայ : Աբիայ ծնաւ զասափ :
Ասափ ծնաւ զյովսափաթ : Յովսափաթ ծնաւ զյորամ :

Յորամ ծնաւ զՈզիայ։ Ոզիա ծնաւ զՅովաթամ։ Յովաթամ ծնաւ զԱքազ։ Աքազ ծնաւ զԵզեկիայ։ Եզեկիա ծնաւ զՄանասէ։ Մանասէ ծնաւ զԱմոն։ Ամոն ծնաւ զՅովսիայ։ Յովսիա ծնաւ զՅեքոնիայ և զեղբարս նր, առ գերութեանն Բաբելացւոցն։ Յետ գերութեանն Բաբելացւոց՝ ծնաւ Յեքոնիա զՍաղաթիէլ։ Սաղաթիէլ ծնաւ զԶօրաբաբէլ։ Զօրաբաբէլ ծնաւ զԱբիուդ։ Աբիուդ ծնաւ զԵղիակիմ։ Եղիակիմ ծնաւ զԱզոր։ Ազոր ծնաւ զՍադովկ։ Սադովկ ծնաւ զԱքին։ Աքին ծնաւ զԵղիուդ։ Եղիուդ ծնաւ զԵղիազար։ Եղիազար ծնաւ զՄատթան։ Մատթան ծնաւ զՅակոբ։ Յակոբ ծնաւ զՅովսէփ զայրն Մարեմայ՝ որում խօսեցեալ էր զՄարիամ կոյս. յորմէ ծնաւ Յս, որ անուանեցաւ Քս։ Արդ՝ ամ ազգք յԱբրահամէ մինչև ի Դաւիթ ազգք չորեքտասանք։ Եւ ի Դաւթէ մինչև ի գերութիւն Բաբելացւոց՝ ազգք չորեքտասանք։ Եւ ի գերութենէ Բաբելացւոց մինչև ի Քս՝ ազգք չորեքտասանք։

Ե Յիսուսի Քրիստոսի ծնունդն էր այսպէս։ Դ Ե

Խօսեցեալ զմայրն Մարիամ Յովսեփու՝ մինչչև եկեալ առ միմեանս, գտաւ յղացեալ ի Հոգւոյն սրբոյ։ Եւ Յովսէփ այր նորա՝ քանզի արդար էր, և ոչ կամեցաւ առակել զնա. խորհեցաւ՝ լռելեայն արձակել զնա։ Դ Ժ

Եւ մինչդեռ նա զայս ածէր զմտաւ՝ ահա հրեշտակ Տն ի տեսլեան երևեցաւ նմա և ասէ՝ Յովսէփ որդի Դաւթի. մի երկնչիր առնուլ առ քեզ զՄարիամ կին քո. քանզի որ ի նմանէ ծնեալ է՝ ի Հոգւոյն սրբոյ է.

Ծնցի

Դ Ժ

Մ Բ   Մ Է Գ   Դ Բ.

Ծնցի որդի՝ և կոչեսցես զանուն նորա Յիսուս. զի նա փրկեսցէ զժողովուրդ իւր ի մեղաց իւրեանց։

Այս ամենայն եղև, զի լցցի որ ասացաւն ի Տեառնէ ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի.

Ահա կոյս յղասցի. և ծնցի որդի. և կոչեսցեն զանուն նորա Էմմանուէլ որ թարգմանի, ընդ մեզ Ա՜ծ։

Եւ զարթուցեալ Յովսէփ ի քնոյ անտի, արար որպէս հրամայեաց նմա հրեշտակ Տեառն. և էառ յինքն զկին իւր։

Եւ ոչ գիտէր զնա. մինչև ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ. և կոչեաց զանուն նորա Յ՜ս։

Ի ծննդեան Տեառն մերոյ Յ՜ի Ք՜ի.

Եւ ի ծնանելն Յիսուսի. ի Բեթղեհէմ Հրէաստանի. յաւուրս Հերովդէի արքայի.

Ահա մոգք յարևելից եկին յԵրուսաղէմ.

Եւ ասէին՝ ուր է որ ծնաւ արքայն Հրէից. զի տեսաք զաստղն նորա յարևելս. և եկաք երկիրպագանել նմա.

Եւ իբրև լուաւ արքայ Հերովդէս՝ խռովեցաւ. և ամենայն Եհ՜մ ընդ նմա։

Եւ ժողովեալ զամ՛ քահանայապետս՝ և զդպիրս ժողովրդեանն. հարցանէր ի նոցանէ՝ թէ ուր ծնանիցի Ք՜ն։

Եւ նոքա ասեն ցնա, ի Բեթղեհէմ Հրէաստանի։

Զի այսպէս գրեալ է ի ձեռն մարգարէին։

Եւ դու Բեթղեհէմ երկիր Յուդայ՝ ոչ ինչ կրտսեր ես յիշխանս Յուդայ. ի քէն ելցէ ինձ իշխան՝ որ հովուեսցէ զժողովուրդ իմ զԻսրայէլ։

Յայնժամ Հերովդէս գաղտ կոչեաց զմոգսն. և ստուգեաց

Ե Ա Զ Ժ

Մ Ե Յ Ձգ Մ Զ

գեաց ՚ի նոցանէ զժամանակ աստեղն երեւելոյ։

Եւ արձակեալ զնս ՚ի Բեթղեհէմ. ասէ՝ գնացէք եւ ստուգեցէք վս մանկանն. եւ յորժամ գտանիցէք՝ աւետարանեսջիք ինձ. զի եւ ես եկեալ երկիրպագից նմա։

Եւ նոքա իբրեւ լուան ՚ի թագաւորէն՝ գնացին. եւ ահա աստղն զոր տեսին յարեւելս՝ առաջնորդեաց նց. մինչեւ եկեալ եկաց ՚ի վր, ուր էր մանուկն։

Իբրեւ տեսին զաստղն խնդացին յոյժ ուրախութի մծ.

Եւ իբրեւ մտին ՚ի տունն տեսին զմանուկն հանդերձ մարիամաւ մարբն իւրով, եւ անկեալ՝ երկիրպագանէին նմա։

Եւ բացեալ զգանձս իւրեանց, մատուցին նմա պատարագս՝ ոսկի, եւ կնդրուկ, եւ զմուռս։

Եւ հրաման առեալ ՚ի տեսլեան, չդառնալ անդրէն առ հերովդէս. ընդ այլ ճանապարհ գնացին յաշխարհն իւրեանց։

՚Ի Ծննդեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի.

Եւ իբրեւ գնացին նոքա անտի. ահա հրեշտակ տն երեւէր ՚ի տեսլեան յովսեփու եւ ասէր՝ արի առ զմանուկդ եւ զմայր իւր, եւ փախիր յեգիպտոս. եւ անդ լինիջիր՝ ցորժամ ասացից քեզ. քանզի ՚ի խնդիր է հերովդէս, կորուսանել զմանուկդ։

Եւ նա յարուցեալ՝ էառ զմանուկն եւ զմայր իւր գիշերի, եւ գնաց յեգիպտոս. եւ անդ էր մինչեւ ցվախճանն հերովդէի։

Զի լցցի ասացեալն ՚ի տնէ ՚ի ձեռն մարգարէին որ ասէ՝ յեգիպտոսէ կոչեցի զորդի իմ։

Յայնժամ իբրեւ ետես հե Բ

րո–

րոդէս թէ խաբեցաւ 'ի
մոգուց անտի. բարկացաւ
յոյժ, և առաքեալ կոտո_
րեաց զա̃մ մանկունս, որք
էին 'ի բեթղեհէմ. և յա̃մ
սահմանս նր̃. յերկեմենից
և 'ի խոնարհ. ըստ ժամա_
նակին զոր ստուգեաց 'ի
մոգուցն :

Յայնժամ կատարեցաւ
ասացեալն 'ի ձեռն երեմի_
այի մարգարէին. որ ասէ.
Ձայն գուժեաց 'ի հռա_
մայ. ողբումն և լալումն և
աշխարումն յոյժ. հռաքէլ
լայր զորդիս իւր և ոչ կա_
մէր մխիթարիլ՝ զի ոչ էին :
Եւ 'ի վախճանիլն հերո_
դէի, ահա հրեշտակ տն̃
'ի տեսլեան երեւէր յովսե_
փայ յեգիպտոս :
Եւ ասէր՝ արի՛, առ զմա_
նուկդ և զմայր իւր՝ և գը_
նա յերկիրն իէլի. զի մե_
ռան որք խնդրէին զանձն
մանկանդ :
Եւ նա յարուցեալ՝ էառ
զմանուկն և զմայր նր̃. և
եկն յերկիրն իէլի :
Եւ իբրև լուաւ եթէ ար_
քեղայոս թագաւորեաց
հրէաստանի, փոխանակ
հերովդէի հօրն իւրոյ՝ եր_
կեաւ երթալ անդր :
Եւ հրաման առեալ 'ի տես_
լեան. գնաց 'ի կողմանս
գալիլեացւոց :
Եւ եկեալ բնակեցաւ 'ի
քաղաքին որ կոչի նազա_
րէթ. զի լցի բանն մար_
գարէին. թէ նազովրեցի
կոչեսցի :

Վ̃ Մկրտութեան Տե̃ն՝ մերոյ և
փրկչին Յի̃ Քի̃.

Յաւուրսն յայնո_
սիկ՝ գայ յոհան
նէս մկրտիչ քա
րոզել յանապատին հրէաս
տանի : Եւ ասէ՝ ապաշ
խարեցէք. զի մերձեալ է
արքայութիւն երկնից:
Զի սա է վասն որոյ ասա
ցաւ 'ի ձեռն եսայեայ մար
գարէի՝ որ ասէ :
Ձայն բարբառոյ յանապա
տի .

Մ Մն Պ Յ
է . ղ ըիե
Ը ը է ժ

է
գ
Գ

Ը
Ա

ան. պատրաստ արարէք
զճանապարհ Տն, եւ ուղիղ
արարէք զշաւիղս նորա։
Թ Եւ ինքն Յովհաննէս ու-
Զ նէր զհանդերձ 'ի ստեւոյ
ուղտու. եւ գօտի մաշկե-
ղէն ընդ մէջ իւր. եւ կերա-
կուր նր՝ էր մարախ եւ
մեղր վայրենի։
Յայնժամ ելանէին առ նա
ամենայն երուսաղէմացիք եւ հր
րէաստան. եւ ամ կողմն
յորդանանու։
Եւ մկրտէին 'ի նմանէ 'ի
յորդանան, եւ խոստովան
լինէին զմեղս իւրեանց։
Ժ Եւ տեսեալ զբազումս 'ի
Ե սադուկեցւոց եւ 'ի փարի
սեցւոց եկեալս 'ի մկրտու
թիւն նորա՝ ասէ ցնոսա,
ծնունդք իժից՝ ո՞ եցոյց ձեզ
փախչել 'ի բարկութենէն որ
գալոց է։
Արարէք այսուհետեւ պր
տուղ արժանի ապաշխարու
թեան։
Եւ մի՛ համարիցիք ասել
յանձինս՝ թէ ունիմք մեք

հայր զաբրահամ. ասեմ
ձեզ՝ զի կարող է այ 'ի քա
րանցս յայսցանէ յարուցա
նել որդիս աբրահամու։
Զի ահաւասիկ՝ տապար
առ արմին ծառոց դնի.
ամ ծառ որ ոչ առնէ պտուղ
բարի, հատանի եւ 'ի
հուր արկանի։
Ես մկրտեմ զձեզ ջրով յա ԺԱ
պաշխարութիւն, բայց որ Ա
զկնի իմ գայ՝ հզօրագոյն է
քան զիս. եւ ես չեմ բաւա
կան բառնալ զկօշիկս նր.
նա մկրտեսցէ զձեզ 'ի հո
գին սր եւ 'ի հուր։
Որոյ հեծանոցն 'ի ձեռին ԺԲ
իւրում, եւ սրբեսցէ զկալ Ե
իւր, եւ ժողովեսցէ զցո
րեանն 'ի շտեմարանս իւր,
եւ զյարդն այրեսցէ անշէջ
հրով։
Յայնժամ գայ յս 'ի գալի ԺԳ
լեէ 'ի յորդանան առ յո Ժ
հաննէս մկրտել 'ի նմանէ։
Եւ յոհաննէս արգելու
զնա եւ ասէ, ինձ պիտոյ է
'ի քէն մկրտել եւ դու ա
ռիս

Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ	Մր	Ղ	Յ
Թ	Գ	.	.	ԺԱ	Գ	Ժ	Գ.ԺԲ.ԺԴ.ԻԸ
Ժ		[illegible]		ԺԲ	.	ԺԱ	.
				ԺԳ	.	.	.

տուես զաս ։
Պատասխանի ետ յս և
ասէ ցնա՝ թոյլ տուր այժմ,
զի այսպէս վայելէ մեզ
լնուլ զամ արդարութի ։
Եւ ապա թոյլ ետ նմա ։
ժդ Եւ իբրև մկրտեցաւ յս՝
Ա ել վաղվաղակի ՚ի ջրոյ ան
տի ․ և ահա բացան նմա
երկինք ․ և ետես զհոգին
այ, զի իջանէր իբրև զա
ղաւնի և գայր ՚ի վր նր ։
Եւ ահա ձայն յերկնից որ
ասէր՝ դա է որդի իմ սիրե
լի, ընդ որ հաճեցայ ։

Տրն մր Եւ փձն.

ժե Յայնժամ վարե
Բ ցաւ յս յանա
պատ ՚ի հոգւոյն՝
փորձել ՚ի սատանայէ ․
ժզ Եւ պահեալ զքառասուն
Ե տիւ, և զքառասուն գի
շեր՝ ապա քաղցեաւ ։
Եւ մատուցեալ փորձիչն
ասէ ցնա՝ եթէ որդի ես
այ, ասա զի քարինքս այ
սոքիկ հաց լինիցին ։

Նա պատասխանի ետ և
ասէ ․ գրեալ է թէ ոչ հա
ցիւ միայն կեցցէ մարդ,
այլ ամենայն բանիւ որ ելա
նէ ՚ի բերանոյ այ ։
Յայնժամ առեալ տանէ
զնա սատանայ ՚ի քաղաքն
սբ, և կացուցանէ զնա ՚ի
վր աշտարակի տաճարին ․
Եւ ասէ ցնա՝ եթէ որդի
ես այ, արկ զքեզ աստի ՚ի
վայր ․ զի գրեալ է՝ թէ հր
եշտակաց իւրոց պատուէ
րեալ է վս քո ․ և ՚ի վր
ձեռաց բարձցեն զքեզ՝ զի
մի երբէք հարցես զքարի
զոտն քո ։ Ասէ ցնա դար
ձեալ յս՝ գրեալ է թէ ոչ
փորձեսցես զտր այծ քո ։
Դարձեալ առեալ տանէ
զնա սատանայ ՚ի լեառն մի
բարձր յոյժ ․ և ցուցանէ
նմա զամ թագաւորութիս
աշխարհի, և զփառս նց ։
Եւ ասէ ցնա զայս ամ
քեզ տաց, եթէ անկեալ
երկիր պագանիցես ինձ ։
Յայնժամ ասէ ցնա յս՝
երթ

Մ	Մր	Ղ	Յ
ժդ	ե	ժդ	ժե
ժե	զ	ժե	.
ժզ		ժզ	

երթ յե՛տս իմ սատանայ ·
զի գրեալ է · տեառն այ
քում երկիրպագցես, և
զնա միայն պաշտեսցես ։
ժէ Ապա եթող զնա սատանայ ,
Եւ ահա հրեշտակք մա
տեան , և պաշտէին զնա ։

[illegible]

Տրն մր Յս Քս ·
Եւ իբրև լուաւ
յս , եթէ յո-
հաննէս մատ-
նեցաւ , մեկնեցաւ և գնաց
'ի գալիլեա ։
ժը Եւ թողեալ զնազարեթ,
Եկն և բնակեցաւ 'ի կափառ-
նայում . 'ի ծովեզերին . 'ի
սահմանս զաբուղոնի , և
նեփթաղիմայ ։
ժթ Զի լցցի բանն որ ասա-
ցաւ 'ի ձեռն եսայեայ մար
գարէի ։
Երկիր զաբուղոնի , և եր
կիր նեփթաղիմայ՝ ճանա-
պարհ ծովու՝ յայնկոյս
յորդանանու . գալիլեայ
հեթանոսաց ։

Ժողովուրդ որ նստէր 'ի
խաւարի , ետես զլոյս մեծ .
և որոց նստէին յաշխարհին
և 'ի ստուերս մահու՝ լոյս
ծագեցաւ նոցա ։
Յայնմ հետէ՝ սկսաւ քա- ի
րոզել յս և ասել՝ ապաշ
խարեցէք , զի մերձեալ է
արքայութիւնն երկնից ։
Մինչդեռ զնայր յս ընդ
եզր ծովուն գալիլեացւոց,
ետես զերկուս եղբարս .
զսիմոն զկոչեցեալն պետ-
րոս՝ և զանդրէաս եղբայր
նորա . արկեալ զուռկան 'ի
ծովն . քանզի ձկնորսք էին.
Եւ ասէ ցնս՝ եկայք զկնի
իմ , և արարից զձեզ որսոր իա
դս մարդկան ։
Եւ նոքա՝ թողեալ վաղվա
ղակի զգործիսն՝ գնացին
զհետ նորա ։
Եւ մատուցեալ անտի յա
ռաջ ետես զայլ երկուս իբ
եղբարս՝ զյակոբոս զզեբե
դեայ , և զյոհաննէս զեղ
բայր նորա , 'ի նաւի զզեբե
դեաւ հանդերձ հարբն իւ-
րեանց ,

Մ	Մր	Յ
ժէ	է	
ժը	ը	ի
ժթ	.	ժթ · լբ · լգ

Մ	Մ	Ղ
ի	թ	.
իա	ժ	լզ
իբ	ժա	.

րեանց, մինչ կազմէին զուականս իւրեանց. և կոչեաց զնոսա:
Նոքա՝ թողեալ վաղվաղակի զնաւն և զհայրն իւրեանց՝ գնացին զհետ նորա:
իդ Դ Եւ շրջէր Յիսուս ընդ ամենայն Գալիլեա. ուսուցանէր 'ի ժողովուրդս նոցա. և քարոզէր զաւետարանն արքայութեան. և բժշկէր զամենայն ախտս 'ի ժողովրդեանն:
Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն երկիրն Ասորւոց:
Եւ մատուցին առ նա զամենայն հիւանդս, որք նեղեալ էին 'ի պէսպէս ցաւս և 'ի տանջանս, և զդիւահարս, և զլուսնոտս, և զանդամալոյծս և բժշկեաց զնոսա:
Եւ երթային զհետ նորա ժողովուրդք բազումք 'ի Գալիլեէ, և 'ի Դեկապօլեայ, և յԵրուսաղէմէ, և 'ի Հրէաստանէ, և յայնկոյս Յորդանանու. և բժշկեաց զնոսա:

Յաւէտ կիւ, երեք տօն:
(Տէր մր Յս Քս.)

Եւ տեսեալ զժողովուրդսն ել 'ի լեառն: իգ Դ
Եւ իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա:
Եւ բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր: իե Ե
Երանի աղքատաց հոգւով՝ զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Ե
Երանի սգաւորաց՝ զի նոքա մխիթարեսցին: իզ Ե
Երանի հեզոց՝ զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր: իէ Դ
Երանի որք քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան՝ զի նոքա յագեսցին: իը Ե
Երանի ողորմածաց՝ զի նոքա ողորմութիւն գտցեն: իթ Դ
Երանի այնոցիկ որք սուրբ են սրտիւք՝ զի նոքա զԱստուած տեսցեն:
Երանի խաղաղարարաց՝ զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին:

Երա

Մ	Մր	Գ	Յ	Մ	Գ
իդ	իե	ժէ.լա.խե	իզ	իդ	
				իե	իզ
				իզ	իը
				իէ	
				իը	իէ
				իթ	

Երանի որք հալածեալ են վասն արդարութեան՝ զի նոցա է արքայութիւն երկնից։
Երանի է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ, և հալածիցեն՝ և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ։ ցնծացէք և ուրախ լերուք՝ զի վարձք ձեր բազում են յերկինս։
Զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն, որք յառաջ քան զձեզ էին։
Դուք էք աղ երկրի. ապա թէ աղն անհամեսցի՝ ի՞ւ յաղիցի. ոչ իմիք աղդիցէ այնուհետև. բայց եթէ ընկենուլ արտաքս, և կոխան լինել ՚ի մարդկանէ։
Դուք էք լոյս աշխարհի. ոչ կարէ քաղաք թաքչել, որ ՚ի վերայ լերին կայցէ։
Եւ ոչ լուցանեն ճրագ, և դնեն ընդ գրուանաւ. այլ ՚ի վերայ աշտանակի. և լոյս տայ ամենեցուն որք ՚ի տանն իցեն։

Այնպէս լուսաւորեսցի լոյս ձեր առաջի մարդկան. զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զհայր ձեր որ յերկինս է։

Յաղ. Կե. Զտրէ [illegible]։

[illegible]

Մի՛ համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնս կամ զմարգարէս. ոչ եկի լուծանել, այլ լնուլ։
Ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչև անցցեն երկինք և երկիր, յովտ մի. որ նշանախեց մի է. ոչ անցցէ յօրինացն և ՚ի մարգարէիցն, մինչև ամենայն եղիցի։
Որ ոք լուծցէ մի ինչ ՚ի պատուիրանացս յայսցանէ ՚ի փոքունց, և ուսուսցանէ այնպէս զմարդիկ՝ փոքր կոչեսցի յարքայութեանն երկնից։ Իսկ որ արասցէ, և ուսուսցէ՝ նա մեծ կոչեսցի յարքայութեանն երկնից։

Բայց

Բայց ասեմ ձեզ՝ զի եթէ ոչ առաւելուցու արդարութիւն ձեր աւելի քան զդպրացն և զփարիսեցւոցն, ոչ մտանիցէք յարքայութիւնն երկնից։

Լուարուք՝ զի ասացաւ առաջնոյն, թէ մի՛ սպանաներ․ զի որ սպանանիցէ՝ պարտական լիցի դատաստանի։

Այլ ես ասեմ ձեզ՝ եթէ ամենայն որ բարկանայ եղբօր իւրում տարապարտուց՝ պարտաւոր լիցի դատաստանի։

Եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար՝ պարտաւոր լիցի ատենի։

Եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր մորոս՝ պարտաւոր լիցի դեհենին հրոյն։

Եթէ մատուցանիցես զպատարագ քո 'ի վերայ սեղանոյ, և անդ յիշեսցես եթէ եղբայր քո ունի ինչ զխէթ զքէն՝ թող զպատարագն քո առաջի սեղանոյն, և երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբօր քում, և ապա եկեալ մատուսջիր զպատարագն քո։

Լեր իրաւախոհ ընդ ոսո֊ ԻԶ
խի քում վաղվաղակի մինչ Ժ
դեռ իցես ընդ նմա 'ի ճանապարհի․ գուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւորի․ և դատաւորն դահճի, և արկանիցիս 'ի բանտ։

Ամէն ասեմ քեզ՝ ոչ ելանիցես անտի, մինչև հատուցանիցես զյետին նաքարակիտն։

Լուարուք՝ զի ասացաւ ԻԷ
մի՛ շնար։ Ա

Բայց ես ասեմ ձեզ՝ թէ ամ որ հայի 'ի կին մարդ, առ 'ի ցանկանալոյ նմա՝ անդէն շնացաւ ընդ նմա 'ի սրտի իւրում։

Եթէ ակն քո աջ գայթակղեցուցանէ զքեզ․ խլեա՛ զնա և ընկեա՛ 'ի քէն․ զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, և մի՛ ամենայն մարմինդ քո անկանիցի

Մ ԻԶ ԻԵ Դ ՃԿԲ

նիցի 'ի գեհեն.
Եթէ եթէ աջ ձեռն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ՝ հատ զնա և ընկեա՛ 'ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յան դամոց քոց կորիցէ, և մի՛ ամենայն մարմինդ քո ան կանիցի 'ի գեհեն։
Ասացաւ եթէ որ արձակիցէ զկին իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն։
Բայց ես ասեմ ձեզ՝ եթէ ամենայն որ արձակէ զկին իւր առանց բանի պոռնկութեան՝ նա առնէ զնա շնալ. և որ զարձակեալն առնու՝ շնայ։
Դարձեալ լուարուք. զի ասացաւ առաջնոցն՝ մի՛ երդնուցուս սուտ. բայց հատուսցես տեառն զերդմունս քո։
Այլ ես ասեմ ձեզ՝ ամենևին մի՛ երդնուլ. մի՛ յերկինս՝ զի աթոռ է այ։
Եւ մի՛ յերկիր՝ զի պատուանդան է ոտից նորա. և մի՛ յԵմ, զի քաղաք է մեծի արքայի։
Եւ մի՛ 'ի գլուխ քո երդնուցուս՝ զի ոչ կարես մազ մի սպիտակ առնել կամ թուխ։
Այլ եղիցի ձեր բանն այոն, այո. և ոչն, ոչ. զի աւելին քան զայն 'ի չարէն է։
Լուարուք՝ զի ասացաւ ակն ընդ ական, և ատամն ընդ ատաման։
Այլ ես ասեմ ձեզ՝ մի՛ կալ հակառակ չարի.
Այլ եթէ ոք ածիցէ ապտակ յաջ ծնօտ քո, դարձո՛ նմա և զմիւսն։ ԼԸ Ե
Եւ որ կամիցի դատել և առնել զշապիկս քո՝ թո՛ղ նմա և զբաճկոն քո։
Եւ որ տարապարհակ վարիցէ զքեզ մղոն մի՝ երթ ընդ նմա և երկուս։ ԼԹ Զ
Որ ոք խնդրէ 'ի քէն՝ տուր. և որ կամի փոխ առնուլ 'ի քէն՝ մի՛ դարձուցաներ զերեսս։
Լուարուք ապաքէն զի ասացաւ՝ սիրեսցես զըն-

կեր

Մ ԼԸ ԼԹ

Դ ԾԴ

կեր քո, և ատեսցես ըզ թշնամին քո ։

խ Ե Այլ ես ասեմ ձեզ՝ սիրեցէք զթշնամիս ձեր. բարի արարէք ատելեաց ձերոց. և աղօթս արարէք ՚ի վերայ այնոցիկ, որք լլկեն զձեզ և հալածեն ։

Զի եղիջիք որդիք հօր ձերոյ որ յերկինս է. զի զարեգակն իւր ծագէ ՚ի վերայ չարաց և բարեաց՝ և ածէ անձրև ՚ի վերայ արդարոց և մեղաւորաց ։

խա Ե Զի եթէ սիրիցէք զայնոսիկ, որք սիրեն զձեզ՝ զի՞նչ վարձք իցեն. ո՞չ ապաքէն և մաքսաւորք զնոյն գործեն ։

Եւ եթէ տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝ զի՞նչ աւելի առնէք. ո՞չ ապաքէն մաքսաւորք և մեղաւորք զնոյն գործեն ։

Արդ՝ եղերուք դուք կատարեալք՝ որպէս և հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է ։

Յաղ'' Պահ'', Աղօթ''

Տէրն մր Յս Քս ասէ ։

Զգոյշ լերուք ողորմութիւն ձերում, մի՛ առնել առաջի մարդկան՝ առ թէ ՚ի ցոյց ինչ նոցա. գուցէ և վարձս ոչ ընդունիցիք ՚ի հօրէն ձերմէ, որ յերկինս է ։ խբ Ժ

Այլ յորժամ առնիցես զողորմութիւն, մի՛ հարկաներ փող առաջի քո, որպէս կեղծաւորքն առնեն ՚ի ժողովուրդս և ՚ի հրապարակս՝ որպէս զի փառաւորեսցին ՚ի մարդկանէ ։

Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն ընկալան վարձս նոցա ։

Այլ դու յորժամ զողորմութիւն առնիցես՝ մի՛ գիտասցէ ձախ քո՝ զինչ գործէ աջ քո ։

Որպէս զի եղիցի ողորմութիւնն քո ՚ի ծածուկ՝ և հայրն քո որ տեսանէ ՚ի ծածուկ՝ հատուսցէ քեզ յայտնապէս ։

Մ	Ղ
խ	ծբ
խա	ծե

Եւ յորժամ յաղօթս կայ
ցէք՝ մի՛ լինիցիք ոպ̃ կեղ
ծաւորքն. զի սիրեն ՚ի ժո
ղովուրդս, եւ յանկիւնս հր
րապարակաց կալ յաղօթս
ոպ̃ զի երեւեսցին մարդկան:
Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ
են վարձք նոցա:
Այլ դու յորժամ կայցես
յաղօթս՝ մուտ ՚ի սենեակ
քո, եւ փակեա՛ զդուրս
քո, եւ կաց յաղօթս առ
Հայր քո ՚ի ծածուկ. եւ
Հայրն քո որ տեսանէ ՚ի
ծածուկ՝ հատուսցէ քեզ
յայտնապէս:
խդ Եւ յորժամ կայցէք յա
Ն ղօթս՝ մի՛ շատախօսք լինիք
իբրեւ զհեթանոսս. զի հա
մարին եթէ ՚ի բազում խօ
սից իւրեանց լսելի լինիցին:
Արդ՝ մի՛ նմանիցէք նց̃.
զի գիտէ Հայրն ձեր, զինչ
պիտոյ է ձեզ՝ մինչչեւ ձեր
խնդրեալ իւր ՚ի նմա
նէ:
Եւ արդ՝ այսպէս կացէք
դուք յաղօթս:

Հայր մեր որ յերկինս ես՝
սուրբ եղիցի անուն քո:
Եկեսցէ արքայութիւն քո՝
եղիցին կամք քո որպէս
յերկինս, եւ յերկրի:
Զհաց մեր հանապազորդ՝
տուր մեզ այսօր:
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր՝
որպէս եւ մեք թողումք մե
րոց պարտապանաց:
Եւ մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փոր
ձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ
՚ի չարէ: զի քո՛ է արքայու
թիւն եւ զօրութի. եւ փառք
յաւիտեանս:
Զի եթէ թողուցուք մարդ խե
կան զյանցանս նց̃՝ թողցէ Օ
եւ ձեզ Հայրն ձեր երկնա
ւոր զյանցանս ձեր: Ապա
թէ ոչ թողուցուք մարդ
կան զյանցանս նց̃՝ եւ ոչ
Հայրն ձեր երկնաւոր՝ թող
ցէ ձեզ զյանցանս ձեր:
Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի՛ խզ
լինիք իբրեւ զկեղծաւորսն Ժ
տրտմերեսք. զի ապակա
նեն զերեսս իւրեանց. ոպ̃
զի երեւեսցին մարդկան
թէ

Ն

Մ խդ — Ղ ճիդ — Մ խդ իե — Մր ճիղ

Թէ պահիցեն ։
Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն իսկ
են վարձք նոցա ։
Այլ դու յորժամ պահի-
ցես՝ օծ զգլուխ քո, եւ
լուա զերեսս քո ։
Զի մի՛ երեւեսցիս մարդ-
կան իբրեւ զպահօղ՝ այլ
Հօրն քում ՚ի ծածուկ. եւ
Հայրն քո որ տեսանէ ՚ի
ծածուկ՝ հատուսցէ քեզ։
Մի՛ գանձէք ձեզ գանձս
յերկրի՝ ուր ցեց եւ ուտիճ
ապականեն. եւ ուր գողք
ական հատանեն, եւ գողա
նան ։
խզ Ն Այլ գանձեցէք ձեզ գան
ձըս յերկինս՝ ուր ոչ ցեց,
եւ ոչ ուտիճ ապականեն,
եւ գողք ական հատանեն
եւ գողանան ։
Զի ուր գանձք ձեր են՝
անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին ։

Յերկ՚՚ Կէ՚՚, Բարեկեն ա՚՚ ։

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.
խէ Ն Ճրագ մարմնոյ ակն
է. եթէ ակն քո
առատ է՝ ամ մարմինդ լու-
սաւոր եղիցի ։ ապա եթէ
ակն քո չար է՝ ամ մար-
մինդ խաւարին եղիցի ։ իսկ
արդ եթէ լոյսդ որ ՚ի քեզ
է՝ խաւար է. խաւարն որ-
չափ եւս ։
Ոչ ոք կարէ երկուց տե- խը Ն
րանց ծառայել. կամ զմինն
ատիցէ, եւ զմիւսն սիրիցէ.
կամ զմինն մեծարիցէ, եւ
զմիւսն արհամարհիցէ. ոչ
կարէք աստուծոյ ծառայել
եւ մամոնայի ։
Վասն այդորիկ ասեմ ձեզ՝ խթ Ն
մի՛ հոգայք վասն ոգւոց ձե-
րոց, զինչ ուտիցէք. եւ մի՛
վն մարմնոց ձերոց՝ թէ
զինչ ագանիցիք. ոչ ապա-
քէն ոգի առաւել է քան
զկերակուր՝ եւ մարմին քան
զհանդերձ ։
Հայեցարուք ՚ի թռչունս
երկնից՝ զի ոչ վարեն, եւ
ոչ հնձեն, եւ ոչ ժողովեն
՚ի շտեմարանս. եւ Հայրն
ձեր երկնաւոր կերակրէ
զնս. ոչ ապաքէն դուք ա-
ռա

Մ	Դ	Մ	Դ
խզ	ճծգ	խը	ճղա
խէ	ճլէ	խթ	ճծ

ռաւել է քան զհնդ՟ :
Իսկ արդ՝ ո՛ ’ի ձէնջ առ ’ի
հոգալ խորհուրդ, յաւելուլ
կարիցէ ’ի հասակ իւր ըղ
կանգուն մի :
Եւ վս՟ հանդերձի զի՞ հո
գայք · հայեցարուք ’ի շու
շանն վայրենի, ո՞րպ՟ աճէ ·
ոչ ջանայ և ոչ նիւթէ : ա
սեմ ձեզ՝ զի և ոչ սողոմոն
յամ՟ փառսն իւրում զգե_
ցաւ իբրև զմի ’ի նոցանէ:
Իսկ եթէ զխոտն վայրի
որ այսօր է, և վաղիւն ’ի
հնոց արկանի, ա՟ծ այնպ՟ զգե
ցուցանէ՝ ո՛րչափ ևս առա
ւել զձեզ թերահաւատք:
Մի՛ այսուհետև հոգայ
ցէք՝ և ասիցէք, զի՞նչ կե
րիցուք՝ կամ զի՞նչ արբցուք
կամ զի՞նչ զգեցցուք : զի
զայդ ա՟մ հեթանոսք խնդ
րեն քանզի գիտէ հայրն
ձեր երկնաւոր՝ թէ պիտոյ
է ձեզ այդ ա՟մ:
Խնդրեցէք նախ զարքայու
թի՟ն ա՟յ, և զարդարութի՟ն նո՟ր
և այդ ա՟մ յաւելցի ձեզ ·

Մի՛ այսուհետև հոգայ
ցէք վս՟ վաղուին՝ զի վա_
ղիւն վս՟ իւր հոգասցէ ·
շատ է աւուրն չար իւր :
Յերկ՟ Կիւ՟ Շաբաթու :
Տի՟ն մր՟ Յ՟ս Ք՟ս ասէ :
Մի՛ դատէք՝ զի
մի դատիցիք ·
զի որով դատաստա_
նաւ դատէք՝ Ծ Բ
դատելոց էք · և որով չա_
փով չափէք՝ չափեսցի ձեզ:
Զի՞ տեսանես զշիւղ յա_
կան եղբօր քո, և ’ի քում Ծա Ե
ականդ զգերանդ ոչ տե_
սանես :
Կամ զիա՞րդ ասես ցեղ
բայր քո՝ թո՛ղ հանից ըղ
շիւղդ յականէ քումմէ ·
և ահաւասիկ ’ի քում ա_
կանդ գերան կայ :
Կեղծաւոր՝ հան նախ ըղ
գերանդ յականէ քում
մէ, և ապա հայեսցիս հա
նել զշիւղն յականէ եղ
բօր քոյ :
Մի՛ տայք զսրբութի՟ն շանց·
և մի՛ արկանէք զմարգա_ Ծբ Ժ
րիտ

Մ Մր Գ
Ծ Խա Ծգ
Ծա Ծթ
Ծբ

րիտ ձեր առաջի խոզաց՝
զի մի՛ առ ոտն կոխիցեն
զնո՛, և դարձեալ երկծու-
ցանիցեն զձեզ:
ծդ Խնդրեցէք՝ և տացի ձեզ.
Ե հայցեցէք՝ և գտջիք. բաղ
խեցէք՝ և բացցի ձեզ:
Զի ամ՛ որ խնդրէ՝ առնու.
և որ հայցէ՝ գտանէ. և
որ բաղխէ՝ բացցի նմա:
Ո՛վ իցէ ՚ի ձէնջ մարդ՝
զոր խնդրիցէ որդին իւր
հաց՝ մի թէ քար տայցէ
նմա:
Կամ խնդրիցէ ձուկն՝ մի
թէ օձ տայցէ նմա:
Արդ՝ եթէ դուք որք
չարքդ էք, գիտէք տուր-
ս բարիս տալ որդւոց ձե-
րոց. ո՛րչափ ևս առաւել
հայրն ձեր որ յերկինս է,
տայցէ բարիս այնոցիկ որք
խնդրեն զնա:
ծդ Զամ՛ որ միանգամ կամի-
Ե ջիք թէ արասցեն ձեզ մար
դիկ՝ այնպէս արարէք և
դուք նոցա. զի այն իսկ են
օրէնք և մարգարէք:

Մտէք ընդ նեղ դուռն ծե
քանզի ընդ արձակ է դու- Ե
ռըն՝ և համարձակ ճանա-
պարհն որ տանի ՚ի կորուստ.
և բազումք են՝ որք մտա
նեն ընդ նա:
Քանզի անձուկ է դուռն,
և նեղ ճանապարհն որ տա
նի ՚ի կեանս և սակաւք են
որք գտանեն զնա:
Զգուշ լերուք ՚ի սուտ ծզ
մարգարէից, որք գան առ Ժ
ձեզ հանդերձիւք ոչխարաց՝
և ՚ի ներքոյ են գայլք յա-
փշտակողք: ՚ի պտղոյ նո-
ցա ծանիջիք զնո՛:
Մի թէ քաղիցեն ՚ի փշոց ծէ
խաղող՝ կամ ՚ի տատասկէ Ե
թուզ:
Այնպէս ամ՛ ծառ բարի՝ ծը
պտուղ բարի առնէ. և ծառ Ե
չար՝ պտուղ չար առնէ:
Ո՛չ կարէ ծառ բարի՝ ըզ
պտուղ չար առնել. և ո՛չ
ծառ չար՝ զպտուղ բարի
առնել:
Ամենայն ծառ որ ոչ առ-
նէ զպտուղ բարի՝ հատա-
նի

Մ	Ղ	Մ	Ղ
ծդ	ճիե	ծե	ճհ
ծդ	ծդ	ծզ	·
		ծէ	կա
		ծը	կ

նի և ՚ի հուր արկանի :
Ապա ՚ի պտղոյ նոցա ծա-
նիջիք զնոսա :
ծթ Ո՛չ ամ՛ որ ասէ ցիս տր՛
Գ· տր՛ մտցէ յարքայութի՛ն երկ-
նից. այլ որ առնէ զկամս
հօր իմոյ որ յերկինս է :
կ Բազումք ասիցեն ցիս յա-
Ե· ւուր յայնմիկ տր՛ տր՛ ո՛չ
յանուն քո մարգարէացաք,
և յանուն քո դևս հանաք,
և յանուն քո զօրութի՛ս բա-
զումս արարաք :
Եւ յայնժամ ասացից ցը-
նա՛՝ եթէ ո՛չ երբէք գիտէի
զձեզ. ՚ի բաց կացէք յի-
նէն ամենեքեան, ո՛յք գոր-
ծէք զանօրէնութիւն :
կա Ամենայն որ լսէ զբանս
Ե· իմ զայսոսիկ և առնէ զսո-
սա՝ նմանեսցի առն իմաստ-
նոյ, որ շինեաց զտուն իւր
՚ի վերայ վիմի :
Իջին անձրևք՝ և խաղացին
գետք՝ շնչեցին հողմք՝ և
բախեցին զտունն, և ո՛չ
կործանեցաւ. քանզի ՚ի
վր՛ վիմի հաստատեալ էր :

Եւ ամ՛ որ լսէ զբանս իմ
զայսոսիկ և ո՛չ առնէ զսո-
սա՝ նմանեսցի առն յիմա-
րի որ շինեաց զտուն իւր
՚ի վերայ աւազոյ :
Իջին անձրևք՝ յարեան
գետք՝ շնչեցին հողմք՝ հա-
րին զտունն, և անկաւ. և
էր կործանումն նորա մեծ
յոյժ :
Եւ եղև իբրև կատարեաց կբ
յս՛ զամ՛ զբանս զայսոսիկ. Ե·
զարմանային ժողովուրդքն
ընդ վարդապետութի՛ նր՛ :
Զի իբրև իշխանութ՛ ու-
սուցանէր, և ոչ ո՛պ դպիրքն
և փարիսեցիքն :
Այլ իբրև էջ ՚ի լեռնէ կդ
անտի, գնացին զհետ նորա Ե·
ժողովուրդք բազումք : Զ
Եւ ահա մատուցեալ բո-
րոտ մի՝ երկրպագանէր
նմա և ասէր. տէ՛ր եթէ կա-
միս՝ կարող ես զիս սրբել :
Ձգեաց զձեռն իւր, և հա-
սոյց ՚ի նա յս՛ և ասէ, կա-
միմ՝ սրբեաց. և վաղվա-
ղակի սրբեցաւ ՚ի նմանէ
բո-

Մ	Դ	Յ	Մ	Մր	Դ
ծթ	կդ	ձժը	կբ	ժ	Գ. իգ
կ	ճհա	.	կդ	ժը	լգ
կա	կէ	.			

քորոտութիւնն ։
Եւ ասէ ցնա յիսուս՝ ընդ
գուշ լեր մի՛ ումեք ասի_
ցես . այլ երթ ցոյց զանձն
քո քահանային . և մատո՛
զպատարագն, զոր հրա_
մայեաց մովսէս 'ի վկայութի նց ։
կդ Ժ Եւ մտեալ 'ի կափառնայ
ում, մատեաւ առնա հա_
րիւրապետ մի, աղաչէր ըզ
նա ։ և ասէր տէ՛ր՝ մանու
կըն իմ անկեալ կայ 'ի տան
անդամալոյծ չարաչար
տանջեալ ։
Ասէ ցնա յի՛՝ ես եկից և
բժշկեցից զնա .
Պատասխանի ետ հարիւ_
րապետն և ասէ՝ տր՛ չեմ
բաւական եթէ ընդ յար
կաւ իմով մտցես . այլ ասա՛
բանիւ՝ և բժշկեսցի մա_
նուկն իմ, քանզի և ես
այր մի եմ ընդ իշխանութ .
ունիմ ընդ ինև զինուորս .
ասեմ սմա, երթ՝ և երթայ .
և այլում թէ՝ եկ՝ և գայ .
և ծառայի իմում թէ՝ ա_
րա՛ զայս, և առնէ ։

Եւ լուեալ յի՛ զարմա_
ցաւ և ասէ ցայնոսիկ որ զ
հետն երթային . ամէն ա_
սեմ ձեզ՝ և ոչ յիսրայէլի
այսպիսի հաւատս գտի
երբէք ։
Բայց ասեմ ձեզ՝ զի բա_ կե Ժ
զումք յարևելից և յարև
մտից եկեսցեն, և բազմես
ցին ընդ աբրահամու և
ընդ իսահակայ և ընդ յա
կոբայ յարքայութեն երկնից ։
և որդիքն արքայութե՝ ել_
ցեն 'ի խաւարն արտաքին .
անդ եղիցի լալ և կրճել
ատամանց ։
Եւ ասէ յի՛ ցհարիւրա_ կզ Ժ
պետն՝ երթ, և որպ հաւա_
տացեր, եղիցի քեզ ։
Եւ ողջացաւ մանուկն նր
յաւուր յայնմիկ ։
Եւ եկեալ յի՛ 'ի տունն կէ Ժ
պետրոսի, ետես զի զո_
քանչ նորա անկեալ դնիւր
տապացեալ ։
Կալաւ զձեռանէ նր՛ և
եթող զնա ջերմն . յառն ե
կաց, և պաշտէր զնա ։
Իր

Մ Գ Յ
կդ կե լէ

Մ Մր Գ
կե . ծհր
կզ . կղ
կէ ժե իղ

Թ Իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ մատու-
ցին առնա զդիւահարս բա-
զումս . Եւ եհան զայսսն՝
բանիւ . Եւ զամենայն հի-
ւանդսն բժշկեաց :

Զի լցցի բանն որ ասա-
ցաւ 'ի ձեռն Եսայեայ մար-
գարէի . Նա զհիւանդութիւ-
նս մեր վերացոյց՝ եւ զցաւս
մեր եբարձ :

Յերրորդում Կիւրակէի Ա...:

Տէր մեր Յս Քս .

Տեսեալ յսի զժո-
ղովուրդս բազումս
զիւրեւ՝ հրամայեաց
երթալ յայնկոյս :

ԿԸ Ե Եւ մատուցեալ դպիր մի
ասէ ցնա՝ վարդապետ ե-
կից եւ ես զհետ քո, յոր
վայր եւ երթիցես :

Ասէ ցնա յս՝ աղուեսուց
որջք գոն եւ թռչնոց երկ-
նից բոյնք . այլ որդւոյ մար-
դոյ ոչ գոյ՝ ուր դիցէ ըզ
գլուխ իւր :

Եւ մի ոմն յաշակերտաց
նր ասէ՝ տր՝ տուր ինձ հր-
աման զի երթայց նախ
թաղեցից զհայրն իմ :

Ասէ ցնա յս՝ եկ զհետ
իմ, եւ թոյլ տուր մեռելոցն
թաղել զմեռեալս իւրեանց :

Եւ իբրեւ եմուտ 'ի նաւն՝ ԿԹ Ի
գնացին զհետ նր աշակերտ-
քն նորա : Հ

Եւ ահա շարժումն մեծ
եղեւ 'ի ծովուն, մինչեւ նա-
ւին ծածկել յալեաց ան-
տի . եւ ինքն ննջէր :

Եւ մատուցեալ աշակերտա-
քն, յարուցին զնա եւ ա-
սեն՝ տր՝ փրկեա զմեզ զի
կորնչիմք :

Եւ ասէ ցնոսա՝ ընդէր
վատասիրտք էք՝ սակաւա-
հաւատք :

Յայնժամ յարուցեալ սաս-
տեաց հողմոյն եւ ծովուն,
եւ եղեւ խաղաղութի մեծ :

Եւ մարդիկքն զարմացան.
եւ ասէին՝ ովոյ իցէ
սա . զի եւ հողմք եւ ծով
հնազանդին սմա :

Եւ իբրեւ եկն յայնկոյս, ՀԱ
յերկիրն գերգեսացւոց՝ պա-
տահեցան նմա դիւահարք
երկու՝

Մ. Մ. Ղ.
ԿԸ . ԶԵ

Մ. Մ. Ղ.
ԿԹ ԽԷ ՁԷ

Երկու՝ ելեալք 'ի գերեզմա-
նացն չարաչարք յոյժ. որ̅ք
զի չէր հնար անցանել ու-
մեք ընդ այն ճանապարհ :
Եւ ահա՛ աղաղակեցին և ա-
սեն՝ զի՞ կայ մեր և քո,
յ̅ս որդի ա̅յ : եկիր տարա-
ժամ տանջել զմեզ :
Եւ էր հեռագոյն 'ի նոցա-
նէ երամակ մի խոզից արօ-
տական :
Եւ դեւքն աղաչէին զնա և
ասէին . եթէ հանես զմեզ
աստի . հրաման տուր մեզ
երթալ յերամակ խոզիցն :
Եւ ասէ ցն̅ս՝ երթայք :
Եւ նոքա ելեալ գնացին
յերամակն խոզից . և դի-
մեաց ամ̅ երամակն 'ի դա-
րէ անտի 'ի ծով, և մեռան
'ի ջուրսն : և խոզարածքն
փախեան և երթեալ 'ի քա-
ղաքն՝ պատմեցին զամ̅ . և
զիրս դիւահարացն :
Եւ ահա ամ̅ քաղաքն ել
ընդ առաջ յ̅սի . իբրև տե-
սին զնա՝ աղաչէին, զի գը-
նասցէ 'ի սահմանաց ն̅ց :

Եւ մտեալ 'ի նաւ, էանց
յայնկոյս, և եկն 'ի քա-
ղաքն իւր :
Եւ ահա մատուցին առնա Հ
անդամալոյծ մի, որ դնիւր Ա
'ի մահիճս : Ժ3
Եւ տեսեալ յ̅ի զհաւատս
ն̅ց, ասէ ցանդամալոյծն՝
Թողեալ լիցին քեզ մեղք
քո :
Եւ ահա՛ ոմանք 'ի դպ-
րացն ասէին ընդ միտս՝ հայ-
հոյէ դա :
Եւ ծանուցեալ յ̅ի զխոր-
հուրդս ն̅ց՝ ասէ ցնոսա,
ընդէ՞ր խորհիք դուք չարիս
'ի սիրտս ձեր : զինչ դիւրին
է ասել, Թողեալ լիցին
քեզ մեղք քո . թէ ասել՝
արի՛ և շրջեաց :
Այլ զի գիտասջիք եթէ
իշխանութի ունի որդի մար-
դոյ յերկրի թողուլ զմեղս .
յայնժամ ասէ ցանդամա-
լոյծն, արի ա՛ռ զմահիճս
քո, և երթ 'ի տուն քո :
Եւ յարուցեալ գնաց 'ի
տուն իւր . իբրև տեսին ժո-

զոլորդքն, զարմացան. և
փառաւոր առնէին զԱծ,
զորոյ ետ այնպիսի իշխանու
թեան մարդկան։

Յաղ" Կչմ". Մատթէոսի":

Տէրն մեր Յս Քս։

հա Ե
Ի
Ժ4 Եւ անցեալ ընդ
այն Յսի. ետես
զայր մի զի նըս
տէր ի մաքսաւորութեան մատ
թէոս անուն. և ասէ ցնա՝
եկ զկնի իմ։
հբ Եւ յարուցեալ գնաց զկը
Ի կնի նորա։
Եւ եղև իբրև բազմեալ
էր նա ի տան. և ահա բա
զում մաքսաւորք և մեղա
ւորք եկեալ և բազմեալ
էին ընդ Յսի, և ընդ աշա
կերտս նորա։
Իբրև տեսին փարիսեցիքն՝
ասեն ցաշակերտս նր, ըն
դէ՞ր ընդ մաքսաւորս և
ընդ մեղաւորս ուտէ վար
դապետն ձեր։
հգ Եւ նա իբրև լուաւ, ա
Ի սէ ցնս՝ ոչ է պիտոյ բժշկի

կարողաց, այլ հիւանդաց։
Երթայք՝ ուսարուք զի՞նչ
է. զողորմութիւն կամիմ, և
ոչ զզոհ. զի ոչ եկի կոչել
զարդարս այլ զմեղաւորս։
Յայնժամ մատեան առ նա
աշակերտքն յոհաննու և
ասեն՝ ընդէ՞ր մեք և փարի
սեցիքն պահեմք յաճախ, և
քո աշակերտքդ ոչ պահեն։
Ասէ ցնոսա Յս՝ միթէ
մարթ ինչ իցէ մանկանց
առագաստի սուգ առնուլ,
մինչ փեսայն ընդ նս իցէ.
այլ եկեսցեն աւուրք՝ յոր
ժամ բարձցի ի նոցանէ փե
սայն, և ապա պահեսցեն։
Ոչ ոք արկանէ կապերտ
անթափ, ի վր հնացեալ
ձորձոյ. զի առնու ելանէ
զլրումն նր ի հանդերձէն,
և ևս չար պատառումն լինի։
Եւ ոչ ոք արկանէ զգինի
նոր՝ ի տիկս հինս. ապա
թէ ոչ՝ տիկքն պատառին,
և գինին հեղանի, և տիկքն
կորնչին։ այլ արկանեն զգի
նի նոր ի տիկս նորս. և եր
կոքին պահին։

Մ	Մր	Ղ.
հա	խա	ԼԶ
հբ	խբ	ԼԷ. ճձզ
հգ	խգ	Խ

Յետ Կիւ. Երրորդ.

հդ
ա
Տն̅ մր Յս̅ Քս̅.

ժ5 Մինչդեռ նա
զայս խօսէր
ընդ նս̅ա՝ ահա իշ
խան մի մատու_
ցեալ երկիր պագանէր նմա
եւ ասէր՝ դուստր իմ արդ
եւս վախճանեցաւ. այլ ե_
կեալ դիցես զձեռն քո ՚ի
վր̅ նր̅՝ եւ կեցցէ.
Յարեաւ յս̅ եւ գնաց զհետ
նր̅ աշակերտօքն հանդերձ:
ժ6 Եւ ահա կին մի տեռատես
երկոտասան ամաց՝ մատու
ցեալ յետոյ մերձեցաւ ՚ի
գրօշակս հանդերձի նր̅:
Քանզի ասէր ՚ի միտս իւ_
րում՝ թէ միայն մերձենամ
՚ի հանդերձս նր̅՝ փրկիմ:
Իսկ յիսուս իբրեւ դար_
ձաւ եւ ետես զնա՝ ասէ՝
քաջալերեաց դուստր՝ հա
ւատք քո կեցուցին զքեզ.
եւ փրկեցաւ կինն ՚ի ժամէն
յայնմանէ:
Իբրեւ եկն յիսուս ՚ի տունն
իշխանին, եւ ետես զփողա_
հարսն եւ զամբոխ յոյժ. ա
սէ ցնս̅ա ՚ի բաց գնացէք.
Զի ոչ եթէ մեռեալ է
աղջիկդ, այլ ննջէ. եւ ծաղր
առնէին զնա:
Եւ իբրեւ ել ամբոխն ՚ի բաց՝
եմուտ կալաւ զձեռանէ
նր̅, եւ յարեաւ աղջիկն.
Եւ ել համբաւս այս, ընդ
ամ̅ երկիրն ընդ այն:

Յետ Կիւ. Չորրորդի.

Տն̅ մր Յս̅ Քս̅.
Եւ մինչդեռ ան_ հե
ցանէր ընդ այն ժ
յս̅. զհետ եղեն ժ7
նր̅ կոյրք երկու. աղաղա_
կէին եւ ասէին՝ ողորմեաց
մեզ որդի դաւթի:
Եւ իբրեւ եկն ՚ի տուն, մա
տեան առնա կոյրքն:
Եւ ասէ ցնոսա յս̅՝ հա_
ւատայք եթէ կարող եմ
առնել ձեզ զայդ.
Ասեն ցնա՝ այո տէր.
Յայնժամ մերձեցաւ յաչս
նոցա եւ ասէ, ըստ հաւա_
տոց ձերոց եղիցի ձեզ. եւ
բացան

Մ Մր Ղ Մ
հդ իթ ձե հե

բացան աչք նոցա ։
Եւ սաստեաց նոցա Յս՟ եւ ասէ՝ զգուշ կացջիք մի՛ ոք գիտասցէ ։
Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին զնա, ընդ ամ՟ երկիրն ընդ այն ։
ժ 8 Եւ յելանելն նց առաջի՝ ահա մատուցին առ նա զայր մի համր դիւահար ։
Եւ յելանել դիւին՝ խօսեցաւ համրն ։
Եւ զարմացան ժողովուրդքն, եւ ասեն՝ թէ եւ ոչ երբէք երեւեցաւ այսպիսի ինչ յիէլի ։
Իսկ փարիսեցիքն ասէին՝ թէ իշխանաւն դիւաց, հանէ դա զդեւս ։

Յաղ՟ Կոչ՟, Հրեշտ՟ ։

ՀԷ Ա Տին մր ցո վի.
Եւ շրջէր Յս՟ ընդ ամ՟ քաղաքս, եւ ընդ գիւղս․ ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդսն նց․ եւ քարոզէր զաւետարանն արքայութե․ եւ բժշկէր զամ՟ ախտս, եւ զամ՟ հիւանդութիւնս ՚ի ժողովրդեանն ։
Եւ տեսեալ զժողովուրդսն գթացաւ ՚ի նս․ զի էին աշխատեալք եւ ցրուեալք՝ որպէս ոչխարք որոց ոչ իցէ հովիւ ։
Յայնժամ ասէ ցաշակերտսն իւր՝ հունձք բազումք են, եւ մշակք սակաւք ։ ՀԸ Ե
Արդ աղաչեցէք զտէր հնձոց, զի հանցէ մշակս ՚ի հունձս իւր ։
Եւ կոչեալ առ ինքն զերկոտասան աշակերտսն իւր՝ ետ նոցա իշխանութիւն այսոց պղծոց հանել զնս, եւ բժշկել զամ՟ ախտս եւ զամ՟ հիւանդութիւնս ։ ՀԹ Բ ժ 9
Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին անուանք այսոքիկ․ առաջինն սիմոն, անուանեալն պետրոս՝ եւ անդրէաս եղբայր նր ։ յակոբոս զեբեդեայ, եւ յովհաննէս եղբայր նր․ փիլիպպոս․ եւ բարթողիմէոս․ թովմաս․ եւ մատթէոս մաքսաւոր․ յակոբոս ալփեայ․ եւ ղեբէոս՝ որ անուանեցաւ թադէոս ։ Ձ Բ

Մ	Մր	Ղ
ՀԷ	ԾԲ	ՃԿԹ

Մ	Մր	Ղ
ՀԵ	ԿԴ	
ՀԸ		ՃԸ
ՀԹ	ԼԹ	ՃԴ
Ձ	Լ	ԽԴ

դէոս, սիմոն կանանացի․
եւ յուդայ իսկարիովտացին՝
որ եւ մատնեաց զնա։

ձա Ժ Զնո̅ երկոտասանսին ա–
ռաքեաց յս̅․ պատուիրեաց
նոցա, եւ ասէ։

Ի ճանապարհս հեթանո–
սաց մի՛ երթայցէք՝ եւ ՚ի քա–
ղաքս սամարացւոց մի՛ մը–
տանիցէք։

Այլ երթայք առաւել
առ ոչխարս կորուսեալս
տանն իսրայէլի։

Եւ երբ երթայցէք՝ քա–
րոզեցէք եւ ասացէք՝ թէ
մերձեալ է արքայութիւնն
երկնից։

ձբ Բ Զհիւանդս բժշկեցէք․
զբորոտս սրբեցէք․ զդեւս
հանէք․ ձրի առէք՝ եւ ձրի
տուք։

Մի՛ ստանայք ոսկի՝ եւ
մի՛ արծաթ․ եւ մի՛ պղինձ
՚ի գօտիս ձեր․ մի՛ պարկ ՚ի
ճանապարհի․ եւ մի՛ երկուս
հանդերձս․ մի՛ կօշիկս․ մի՛
ցուպ։ զի արժանի է մը–
շակն կերակրոյ իւրոյ։

Յոր քաղաք մտանիցէք ձգ Բ
կամ ՚ի գեօղ՝ հարցանիցէք
թէ՝ ո՛ է ՚ի նմա արժանի,
եւ անդ լինիջիք մինչեւ ելա–
նիցէք անտի։

Եւ երբ մտանիցէք ՚ի ձդ Ե
տունն՝ ողջոյն տայջիք նմա
եւ ասասջիք, ողջոյն տանս
այսմիկ։

Եթէ իցէ տունն արժանի,
եկեսցէ ողջոյնն ձեր ՚ի վր̅
նր̅․ ապա թէ ոչ իցէ ար–
ժանի՝ ողջոյնն ձեր առ ձեզ
դարձցի։

Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ, ձե Բ
եւ ոչ լուիցէ բանից ձերոց՝
երբ ելանիցէք ՚ի տանէն
կամ ՚ի քաղաքէն յայնմա–
նէ՝ թօթափեսջիք զփոշին
յոտից ձերոց։ ամէն ա–
սեմ ձեզ՝ դիւրագոյն լիցի
երկրին սոդոմացւոց եւ գօ–
մորացւոց յաւուրն դա–
տաստանի քան քաղաքին
այնմիկ։

Մ	Մր	Ղ
ձա	·	·
ձբ	ծդ	ձէ·ճձ
ձգ	ծգ	ձէ·ճէ·ճժբ
ձդ	·	ճէա
ձե	ծե	ձը·ճժդ·

Կոչեաց զաշակերտսն երկոտաս ան՝

Տալ նոցա հրաման իշխանութե ան.

Հանել բանիւ զայսսն դիւակ ան՝

Եւ զա̃մ ախտս հիւանդութե ան։

Յերր՞ Կիւ՞ Ուրբաթու ..։

Տէրն մեր Յիսուս ասէ.
ձզ Ե Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրեւ զոչխարս 'ի մէջ գայլոց. եղերուք այսուհետեւ խորագէտք իբրեւ զօձս՝ եւ միամիտք իբրեւ զաղաւնիս։
ձէ Բ Զգոյշ լինիջիք 'ի մարդկանէ. զի մատնեսցեն զձեզ յատեանս, եւ 'ի ժողովուրդս իւրեանց տանջեսցեն զձեզ։
Եւ առաջի դատաւորաց եւ թագաւորաց տանիցեն զձեզ վ̅ն իմ, 'ի վկայութի̅ նոցա եւ հեթանոսաց։
ձը Բ Այլ յորժամ մատնեսցեն զձեզ՝ մի՛ հոգայցէք թէ ո̅պ կամ զինչ խօսիցէք. զի ոչ եթէ դուք իցէք որ խօսիցիք՝ այլ հոգին հօր ձերոյ որ խօսիցի 'ի ձեզ։
Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր 'ի մահ՝ եւ հայր զորդի, եւ յարիցեն որդիք 'ի վ̅ հարց, եւ սպանանիցեն զնոսա։ Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վ̅ն անուան իմոյ։
Իսկ որ համբերեսցէ ի սպառ՝ նա կեցցէ։
Եւ յորժամ հալածեսցեն զձեզ 'ի քաղաքիս յայսմիկ՝ փախիջիք յայլ. եւ եթէ յայնմանէ հալածիցեն զձեզ՝ փախիջիք 'ի միւսն. ձթ Ժ
Ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ սպառեսջիք զքաղաքս Իսրայէլի մինչեւ եկեսցէ որդի մարդոյ.
Ոչ է աշակերտ առաւել քան զվարդապետ. եւ ոչ ծառայ քան զտէր իւրքնչառ. Ղ Գ
իցէ աշակերտին եթէ եղիցի իբրեւ զվարդապետ իւր՝ եւ ծառային իբրեւ զտէր իւր.
Եթէ զտանուտէրն բէեղզեբուղ կոչեցին՝ որչափ եւս առաւել զընտանիս նր̅։ ղա Ժ
Մի՛ այսուհետեւ երկնչիցիք 'ի նոցանէ.
Զի ոչ ինչ է 'ի ծածուկ, որ ոչ յայտնեսցի. եւ գաղտնի՝ որ ոչ ծանիցի. ղբ Ե
Զոր ասեմ ձեզ 'ի խաւարի՝ ղգ Ե

Մ	Մր	Ղ	Յ
ձզ	·	ձթ	
ձէ	ճյթ	ճծ	ճխա. ճխէ
ձը	ճխա	ճխը ճծա	

Մ	Մ	Ղ	Յ
ձթ	·	·	
ղ	·	ծը	ճժը. ճիթ
ղա	·	·	
ղբ	ի	ճ	
ղգ	·	ձխե	

րի՝ ասացէք ՚ի լոյս. և զոր լուիջք յունկանէ՝ քարոզեցէք ՚ի վ՟ տանեաց:

Եւ մի՛ երկնչիք յայնցանէ, որք սպանանեն զմարմին, և զոգի ոչ կարեն սպանանել:

Այլ երկերուք դուք առաւել յայնմանէ՝ որ կարող է զոգի և զմարմին կորուսանել ՚ի գեհենի:

Ոչ ապաքէն երկու ճնճղուկք դանկի միոջ վաճառին՝ և մի՛ ՚ի նոցանէ յերկիր ոչ անկցի առանց Հօր ձերոյ:

Այլ ձեր և ամենայն հերք գլխոյ թուեալ են: և արդ՝ մի՛ երկնչիցիք, զի լաւ էք քան զբազում ճնճղուկս:

Ամենայն որ խոստովանեսցի զիս առաջի մարդկան՝ խոստովանեցայց և ես զնմանէ առաջի Հօր իմոյ որ յերկինս է:

ղդ Ը Իսկ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան՝ ուրացայց և ես զնա առաջի Հօր իմոյ որ յերկինս է:

Մի՛ համարիք եթէ եկի արկանել խաղաղութիւն յերկիր. ոչ եկի արկանել խաղաղութիւն, այլ սուր. ղե Ե

Քանզի եկի քակել զայր ՚ի հօրէ իւրմէ. և զդուստր ՚ի մօրէ իւրմէ. և զհարսն ՚ի սկեսրէ իւրմէ:

Եւ թշնամիք առն՝ ընտանիք իւր: ղզ Ե

Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել քան զիս՝ ոչ է ինձ արժանի:

Եւ որ սիրէ զուստր կամ զդուստր առաւել քան զիս՝ չէ ինձ արժանի.

Եւ որ ոչ առնու զխաչ իւր և գայ զհետ իմ՝ չէ ինձ արժանի.

Որ գտանէ զանձն իւր՝ կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ զնա. ղէ Գ

Որ ընդունի զձեզ՝ զիս ընդունի. և որ զիս ընդունի՝ ընդունի զառաքիչն իմ: ղը Ը

Որ ընդունի զմարգարէ ղթ Ժ

Մ	Մր	Ղ
ղդ	ճղ	ղէ. ճխա

Մ	Մր	Ղ	Յ
ղե	.	ճկ	.
ղզ	.	ճձռ ճձգ.	
ղէ	.	ճեա	ճէ
ղը	ղը	ճճզ.	խ. ճճա. ճլ. ճլ
ղթ	.	.	.

Ճ Ժ. յանուն մարգարէի՝ ըզ վարձս մարգարէի առցէ:
Եւ որ ընդունի զարդար յանուն արդարոյ՝ զվարձս արդարոյ առցէ:
Եւ որ արբուսցէ միում ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ բաժակ մի ջուր ցուրտ միայն յանուն աշակերտի. ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ կորուսցէ ըզ վարձս իւր:

Յովհ. Կբ., Ղուկ. Իբ.

Տրն մր Յս Քս.

Ճա Ժ. Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց յս՟ զպատուէր երկոտասանից աշակերտացն իւրոց, գնաց անտի քարոզել եւ ուսուցանել ՚ի քաղաքս նոցա:
Ճբ Ժ. Եւ յոհաննէս իբրեւ լը ւաւ ՚ի բանտին զգործսն քսի՝ առաքեաց ՚ի ձեռն աշակերտացն իւրոց: Եւ ասէ ցնա՝ դու ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք:
Ձ.
Պատասխանի ետ յս՟ եւ ասէ ցնոսա՝ գնացէք եւ պատմեցէք յոհաննու, զոր լը սէք եւ տեսէք:
Կոյրք տեսանեն՝ կաղք գը նան՝ բորոտք սրբին՝ եւ խուլք լսեն՝ եւ մեռեալք յառնեն՝ եւ աղքատք աւետարանին:
Եւ երանեալ է որ ոչ գայթակղեսցի յիս:
Եւ իբրեւ նոքա գնացին՝ սկսաւ յս՟ ասել ցժողովուրդն զյոհաննու:
Զինչ ելէք տեսանել յանապատին, եղէգն շարժուն ՚ի հողմոյ:
Այլ զինչ ելէք տեսանել՝ մարդ ՚ի հանդերձս փափկունս զարդարեալ,
Ահաւասիկ որք զփափուկսն զգեցեալ են, ՚ի տունս թագաւորաց են:
Այլ զինչ ելէք տեսանել. մարգարէ՞, այո՛ ասեմ ձեզ եւ առաւել եւս քան զմարգարէ:
Ճգ Ի. Զի սա է վն՟ որոյ գրեալն է՝ ահա ես առաքեցից ըզ հրեշ

Մ Մր Ղ Յ
Ճ ՂԸ · ·
Ճա · · ·
Ճբ · ԿԹ ·

Մ Մր Ղ
Ճգ Ա Հ

հրեշտակ իմ առաջի երեսաց քոց, որ պատրաստեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո:

ՃԴ Ե Ամէն ասեմ ձեզ՝ չէ յարուցեալ ՚ի ծնունդս կանանց մեծ քան զՅովհաննէս Մկրտիչ:

Բայց փոքրիկն յարքայութեան երկնից՝ մեծ է քան զնա:

ՃԵ Ե Բայց յաւուրցն Յովհաննու Մկրտչի մինչեւ ցայժմ արքայութիւն երկնից բռնաբարի, եւ բռունք յափշտակեն զնա:

ՃԶ Ժ Քանզի ամ օրէնք եւ մարգարէք մինչեւ ցՅովհաննէս մարգարէացան:

Եւ թէ կամիք ընդունել՝ նա է Եղիա որ գալոցն է:

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ:

ՃԷ Ե Ում նմանեցուցից զազգս զայս. նման է մանկտւոյ, որք նստիցին ՚ի հրապարակս՝ կարդայցեն զընկերս իւրեանց: Եւ ասիցեն՝ փողս հարաք ձեզ, եւ ոչ կաքաւեցէք. ողբացաք ձեզ՝ եւ ոչ կոծեցիք:

Եկն Յովհաննէս ոչ ուտէր եւ ոչ ըմպէր. եւ ասեն՝ դեւ գոյ ՚ի նմա:

Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ եւ ըմպէ. եւ ասեն՝ ահա այր կերող եւ արբեցող՝ բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց. եւ արդարացաւ իմաստութիւն յորդւոց իւրոց:

Յայնժամ սկսաւ նախատել զքաղաքսն յորս եղեն բազում զօրութիւնք նր, եւ ոչ ապաշխարեցին: ՃԸ Ե

Վայ քեզ Քորազին. վայ քեզ Բեթսայիդա:

Զի եթէ ՚ի Տիւրոս եւ ՚ի Սիդոն եղեալ էին զօրութիւնքն որք ՚ի քեզ եղեն, վաղուց եւս որդեօք խորգով եւ մոխրով ապաշխարեալ էին:

Բայց ասեմ ձեզ՝ դիւրագոյն լիցի երկրին Տիւրոսի եւ Սիդոնի յաւուրն դատաստանի քան ձեզ:

Եւ դու Կափառնայում մի՝ մինչեւ յերկինս բարձ- րաս

Մ	Մր	Ղ
ՃԴ	.	Հա
ՃԵ	.	ՃՂԴ
ՃԶ	.	.
ՃԷ	.	ՀԵ

Մ	Ղ
ՃԸ	ՃԺԵ

րասցիս, այլ մինչև ՚ի դը
ժոխս իջցես:
ճթ Զի եթէ ՚ի սոդոմ եղեալ
ժ էին զօրութիւնքն որք ՚ի ձեզ
եղեն, ապաքէն կային ևս
մինչև ցայսօր:
Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ երկ
րին սոդոմացւոց դիւրա_
գոյն լիցի յաւուրն դա_
տաստանի քան ձեզ:

Զուարթուն Կիւրակէի Առաջին:

Տրն մր Յս Քս.

ճժ Յայնմ ժամանակի
Ե պատասխանի ետ
յս՝ և ասէ:
Գոհանամ զքէն հա՛յր տր
երկնի և երկրի: զի ծած
կեցեր զայս յիմաստնոց և
՚ի գիտնոց՝ և յայտնեցեր
տղայոց: այո՛ հա՛յր՝ զի այս
եղև հաճոյ եղև առաջի քո:
ճժա Ամենայն ինչ տուաւ ինձ
Գ ՚ի հօրէ իմմէ:
ճժբ Եւ ոչ ոք ճանաչէ զորդի՝
Գ եթէ ոչ հայր. և ոչ զհայր ոք
ճանաչէ՝ եթէ ոչ որդի. և
ում որդին կամիցի յայտնել:

Եկայք առ իս ամ վաստա ճժգ
կեալք և բեռնաւորք՝ և Ժ
ես հանգուցից զձեզ: ա_
ռէք զլուծ իմ ՚ի ձեզ, և
ուսարուք յինէն. զի հեզ
եմ, և խոնարհ սրտիւ. և
գտջիք հանգիստ անձանց
ձերոց: զի լուծ իմ քաղցր
է՝ և բեռն իմ փոքրոգի:

Զոր Կիւ., Երկուշաբ.:

Տրն մր Յս Քս.

Յայնժամ գնայր յս ճժդ
ընդ արտորայսնն ՚ի Բ
շաբաթու. և աշակերտքն
նր քաղցեան, և սկսան
հասկ կորզել և ուտել:
Փարիսեցիքն իբրև տեսին՝
ասեն ցնա, ահաւասիկ ա_
շակերտքն քո գործեն, զոր
ոչ է օրէն ՚ի շաբաթու:
Եւ նա ասէ ցնս՝ ոչ իցէ
ընթերցեալ ձեր զոր արար
դաւիթ. յորժամ քաղ
ցեաւն՝ և որք ընդ նմայն
էին: զիարդ եմուտ ՚ի տունն
այ՝ և եկեր զհացն առաջա
ւորութե. զոր ո՛չ էր օրէն
նմա

Մ.	Ղ.	Յ.
ճթ	.	.
ճժ	ճժը	.
ճժա	ճժէ	Լ. ճժգ. ճխը
ճժբ	ճժթ	Ը. խէ. կա. հը. ձէ. Ղ. ճխը. ճհգ

Մ.	Մր.	Ղ.
ճժգ	.	.
ճժդ.	իգ	խա

նմա ուտել, և ոչ որոց ընդ-
նմայն էին՝ բայց միայն քա
հանայից :
ՃԺԸ Ժ. Կամ թէ չիցէ՞ ընթերցեալ
յօրէնս՝ զի 'ի շաբաթս քա
հանայքն 'ի տաճարին պղը
ծեն զշաբաթն, և անմեղք
են : բայց ասեմ ձեզ՝ զի
մեծ քան զտաճարն է աստ:
Իսկ եթէ գիտէիք զինչ է՝
զողորմութի կամիմ, և ոչ
զզոհ . ապա ոչ դատապար
տէիք դուք զանպարտսն :
Զի տր է շաբաթու որդին
մարդոյ :
ՃԺԳ Ի. Եւ գնացեալ անտի յս
եկն 'ի ժողովուրդն նց :
Եւ անդ էր այր մի՝ որոյ
ձեռն գօսացեալ էր . հար
ցին զնա և ասեն՝ եթէ
պա՞րտ իցէ 'ի շաբաթու բը
ժշկել, զի չարախօսեսցեն
զնմանէ :
Եւ նա ասէ ցնոսա՝ ո՞վ է
'ի ձէնջ մարդ, որոյ իցէ
ոչխար մի, և անկանիցի այն
'ի խորխորատ 'ի շաբաթու՝
միթէ ո՞չ ունիցի և յառու-
ցանիցէ զնա :
Իսկ ո՞րք՝ որչափ և առա
ւել է մարդ քան զոչխար.
ապա ուրեմն պարտ է 'ի շա
բաթու բարիս գործել :
Յայնժամ ասէ ցայրն՝ ձը
գեա՛ զձեռն քո . և նա ձը
գեաց՝ և եղև ողջ իբրև
զմիւսն :
Իսկ փարիսեցիքն ելեալ ՃԺԷ Դ.
արտաքս՝ խորհուրդ առնի
զնմանէ, թէ որպէս կորուս
ցեն զնա :
Եւ յս իբրև գիտաց՝ մեկ
նեցաւ անտի :
Եւ գնացին զհետ նր ժո ՃԺԸ
ղովուրդքն՝ և բժշկեաց զա Ժ.
մենեսեան :
Եւ սաստեաց նց զի մի՝ յայտ
նեսցեն զնմանէ ումեք : զի
լցցի որ ասացաւն 'ի ձեռն
եսայեայ մարգարէի :
Ահա մանուկ իմ, զոր ընտ
րեցի . և սիրելի իմ, ընդ
որ հաճեցաւ անձն իմ: ե
դից զոգի իմ 'ի վր նր . և
իրաւունս հեթանոսաց պատ
մեսցէ :

Ոչ

Մ.	Մր.	Ղ.	Մ.	Մր.	Յ.
ՃԺԸ	ԻԸ		ՃԺԷ	ԻԴ	ՂԴ
ՃԺԳ	ԻԵ	ԽԶ	ՃԺԸ	.	.

Ոչ հակառակեսցի, և ոչ աղաղակեսցէ՝ և ոչ ոք լուիցէ ի հրապարակս զբարբառ նորա։ զեղէգն ջախջախեալ ոչ փշրեսցէ՝ և զպատրոյգն առկայծեալ ոչ շիջուսցէ. մինչև հանցէ ի յաղթութիւն զդատաստան։ և յանուն նորա հեթանոսք յուսասցին։

Զոր. Կա., Ընթ. զոբ.
Առ ՏՐՆ մեր ՅՍ ՔՍ.

ԾԺԹ Ե Ու2 Յայնժամ մատուցան առ նա դիւահար մի կոյր և համր, և բժշկեաց զնա. որպէս զի համրն և կոյրն խօսիցի և տեսանիցէ։

ԾԷ Ե Զարմացան ամ ժողովուրդքն և ասէին՝ միթէ սա իցէ քն որդի դաւթի։

Ծխա Բ Բայց փարիսեցիքն իբրև լուան՝ ասեն, ոչ իմիք հանէ դա զդևս՝ եթէ ոչ բեեղզեբուղաւ իշխանաւն դիւաց։

ԾԻԲ Բ Գիտաց յս զխորհուրդս նց՝ ասէ ցնոսա՝ ամ թագաւորութիւն բաժանեալ յանձն իւր՝ աւերի. և ամ քաղաք կամ տուն բաժանեալ յանձն իւր՝ ոչ կացցէ։

Եւ եթէ սատանայ զսատանայ հանէ, յանձն իւր բաժանեցաւ. արդ՝ զիա՞րդ կացցէ թագաւորութիւն նր։

Եւ եթէ ես բեեղզեբուղաւ հանեմ զդևս՝ որդիքն ձեր իւ՞ հանիցեն. վս այնորիկ նոքա եղիցին ձեր դատաւորք։

Ապա թէ հոգւովն այ հանեմ զդևս՝ ապա հասեալ է ի վր ձեր արքայութիւն այ։

Կամ զիա՞րդ կարէ ոք մտանել ի տուն հզօրի և զգործիսն նր յափշտակել՝ եթէ ոչ նախ կապիցէ զհզօրն, և ապա զտունն նորա յափշտակիցէ։

Որ ոչ ընդ իս է՝ հակառակ իմ է. և որ ոչ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ։

Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ՝ ԾԻԳ Բ

ամ

Մ	Մր	Ղ	Յ
ԾԺԹ	.	ԾԻԸ	.
ԾԷ	.		ծը
Ծխա	ԼԸ	ԾԻԵ	.
ԾԻԲ	ԼԹ	ԾԻԹ	.

Մ	Մր	Ղ
ԾԻԳ	ԼԸ	ԾԽԷ

ամ մեղք և հայհոյութիւնք թողցին մարդկան, բայց հոգւոյն հայհոյութիւն մի՛ թողցի։ Եւ որ ոք ասիցէ բան զորդւոյ մարդոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զհոգւոյն սրբոյ ասիցէ՝ մի՛ թողցի նմա. մի՛ յայսմ աշխարհի, և մի՛ ի հանդերձելումն։

ՃԻԴ Ժ Կամ արարէք զծառն բարի, և զպտուղ նորա բարի. կամ արարէք զծառն չար, և զպտուղ նորա չար. քանզի ի պտղոյ անտի ծառն ճանաչի։

Ծնունդք իժից՝ զիա՞րդ կարէիցէք բարիս խօսել որք չարքդ էք. քանզի ի յաւելուածոյ սրտի խօսի բերան։

ՃԻԵ Ե Մարդ բարի՝ ի բարի գանձուց սրտի իւրոյ հանէ զբարիս. և մարդ չար՝ ի չար գանձուց սրտի իւրոյ հանէ զչարիս։

ՃԻԶ Ժ Բայց ասեմ ձեզ՝ թէ ընդ ամ դատարկ բանի զոր խօսիցին մարդիկ՝ տացեն համարս յաւուրն դատաստանի։ Զի ի բանից քոց արդարասցիս, և ի բանից քոց պարտաւորեսցիս։

Չորր․ Կիւ․, Չորեքշ․

Աւ․ Տրն մր Յս․ Քս․

ՃԻԷ Ե Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ոմանք ի դպրացն և ի փարիսեցւոց և ասեն, վարդապետ կամիմք նշան ինչ տեսանել ի քէն։

ՃԻԸ Ե Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա՝ ազգ չար և շնացող՝ նշան խնդրէ. և նշան մի՛ տացի նմա, բայց նշանն յոնանու մարգարէի։ Զի որպէս էր յոնան ի փոր կիտին, զերիս տիւս և զերիս գիշերս՝ այնպէս եղիցի և որդի մարդոյ ի սիրտ երկրի զերիս տիւս և զերիս գիշերս։ Արք նինուէացիք յարիցեն ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցեն զսա, զի

Մ	Մր	Ղ
ՃԻԴ	·	·
ՃԻԵ	·	ԿԲ
ՃԻԶ	·	·

Մ	Ղ
ՃԻԷ	ՃԻԸ

զղջացան ՚ի քարոզութենէն
Յովնանու։
Եւ արդ՝ ահաւասիկ մեծ
քան ըզ Յովնան է աստ։
Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ
՚ի դատաստանի ընդ ազգիս
ընդ այսմիկ՝ և դատապար
տեսցէ զսա, զի եկն ՚ի ծա
գաց երկրի լսել զիմաստու
թիւնն Սողոմոնի։
Եւ ահա մեծ քան զՍողո
մոն է աստ։
Ճխթ Նա յորժամ այսն պիղծ
Ա ելանէ ՚ի մարդոյ՝ շրջի ընդ
անջրդին տեղիս, խնդրէ
հանգիստ և ոչ գտանէ։
յայնժամ ասէ՝ դարձայց
՚ի տուն իմ ուստի ելի. և
եկեալ գտանէ զնա պարապ
պորդ՝ մաքրեալ և յարդա
րեալ։ յայնժամ երթայ և
առնու ընդ իւր, եօթն այլ
այսս չարագոյնս քան զինքն,
և մտեալ բնակէ անդ. և
լինի մարդոյն այնորիկ յե
տինն չար քան զառաջինն.
Նոյնպէս եղիցի և ազգիս
այսմիկ չարի։

Մինչդեռ նա ընդ ժողո Ճլ
վուրդսն խօսէր՝ ահա մայր Ի
նորա և եղբարք նր կային
արտաքոյ և խնդրէին խօ
սել ընդ նմա։
Եւ ասէ ոմն ցնա՝ ահա
մայր քո և եղբարք քո
կան արտաքոյ, և խնդրեն
խօսել ընդ քեզ։
Նա պատասխանի ետ այն
միկ որ ասացն ցնա, և
ասէ՝ ո՞վ է իմ մայր. կամ
ո՞վ են իմ եղբարք։
Եւ ձգեալ զձեռն իւր յա
շակերտսն ասէ՝ ահա մայր
իմ և եղբարք իմ։
Զի որ առնիցէ զկամս հօր
իմոյ որ յերկինս է՝ նա է
իմ եղբայր և քոյր և մայր։

Զուր՛՛ Կիւ՛՛, Հինգշաբ՛՛

Տօն ար Յո Քր,

Յաւուր յայնմիկ Ճլա
ելեալ յս ՚ի տա Ի
նէն՝ նստաւ առ Ի 4
ծովեզերն։
Եւ ժողովեցան առ նա ժո
ղովուրդք բազումք, մինչև
մտա

Մ Ճխթ Դ Ճլ
Մ Ճլ Ճլա
Մր Լե ԼԶ
Ղ ՃԲ ՀԶ

մտանել նմա ՚ի նաւ, և նստիլ, և ամ̃ ժողովուրդն կայր առ ծովեզերբն ։

Եւ խօսէր ընդ նոսա բազում առակօք՝ և ասէր ։

Ահաւասիկ ելանէ սերմանահան սերմանել՝ և ՚ի սերմանելն իւրում, էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ՝ և եկին թռչունն երկնից և կերան զնա ։

Եւ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հող բազում. և վաղվաղակի բուսաւ, առ ՚ի չգոյէ հիւթոյ երկրին ։ ՚Ի ծագել արեւու՝ տապացաւ. և զի ոչ գոյին արմատք՝ չորացաւ ։

Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց, և ելին փուշքն և հեղձուցին զնա ։

Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի, և տայր պտուղ՝ էր որ հարիւրաւոր. և էր որ վաթսնաւոր. և էր որ երեսնաւոր ։

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ ։

Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասեն ցնա՝ ընդէ՞ր առակօք խօսիս ընդ նոսա ։

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա ։

Քանզի՝ ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդ արքայութեն երկնից, և նոցա չէ՛ տուեալ ։

Զի որ ոք գուցէ՝ տացի նմա և յաւելցի. և որ ոչն գուցէ՝ և զոր ունիցի բարձցի ՚ի նմանէ ։ Ղկ. Ը

Վ̃ս այդորիկ առակօք խօսիմ ընդ նոսա, զի տեսանեն՝ և ոչ տեսանեն. և լսեն՝ և ոչ լսեն. և ոչ առնուն ՚ի միտ ։ Ղկ. Ը

Եւ կատարի առ նո̃ մարգարէութիւն եսայեայ որ ասէ՝ լսելով լուիջիք՝ և մի՛ իմասջիք. և տեսանելով տեսջիք և մի՛ տեսջիք ։

Զի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այսորիկ՝ և ականջօք իւրեանց ծանունս լուան. և զաչս իւրեանց կափուցին. զի մի՛ երբէք տեսցեն աչօք՝ և ականջօք լուիցեն

Մ. Մր. Ղ. Յ.
Ղկ. · Ճա. ·
Ղկ. Լէ Հէ ՃՁ

լուիցեն. եւ սրտիւք իմասցին. եւ դարձցին՝ եւ բժշկեցից զնոսա:

ՃԼԳ Ծ Բայց ձեր՝ երանի՛ է աչացն զի տեսանեն. եւ ականջաց ձերոց զի լսեն:

ՃԼԵ Ժ Ամէն ասեմ ձեզ՝ զի բազում մարգարէք եւ արդարք ցանկացան տեսանել զոր տեսանէքդ՝ եւ ոչ տեսին. եւ լսել զոր լուայքդ՝ եւ ոչ լուան:

Իսկ արդ՝ լուարուք դուք զառակ սերմանացանին:

Ամենայն որ լսէ զբանն արքայութէ եւ ոչ առնու 'ի միտ՝ գայ չարն եւ յափշտակէ զսերմանեալն 'ի սրտէ նր. այն է որ առ ճանապարհաւն սերմանեցաւ:

Իսկ որ յապառաժին սերմանեցաւ՝ այն է, որ երբեւ լսէ զբանն եւ վաղվաղակի խնդութբ ընդունի զնա:

Բայց քանզի ոչ ունի արմատս յինքեան՝ այլ առժամանակ մի է. 'ի լինել նեղութե եւ հալածանաց

Ի.

վասն բանին՝ վաղվաղակի գայթակղի:

Իսկ որ 'ի մէջ փշոյն սերմանեցաւ՝ այն է, որ երբեւ լսէ զբանն՝ եւ հոգք աշխարհիս, եւ պատրանք մեծութե հեղձուցանեն զբանն՝ եւ լինի անպտուղ:

Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ՝ այն է, որ երբեւ լսէ զբանն, եւ 'ի միտ առնու, եւ տայ պտուղ. է որ հարիւր՝ եւ է որ վաթսուն՝ եւ է որ երեսուն:

Զու'' կէ'', Յուբեթ ա'':

Տրն մր Յս Քս.

Այլ առակ էարկ առ նոսա եւ ասէ. Նմանեցաւ արքայութին երկնից, առն որ սերմանիցէ զսերմն բարի յագարակի իւրում. ՃԼԶ Ժ

եւ 'ի քուն լինել մարդկան՝ եկն թշնամին նորա, եւ ցանեաց 'ի վերայ զորոմն 'ի մէջ ցորենոյն եւ գնաց:

Իսկ երբեւ բուսաւ խոտն եւ արար

Ա Ան Դ
Ճլգ · Ճծ
Ճլե ԺԸ ՃԸ

Ա
Ճլզ

և որոց զպտուղ՝ տուեալ է_ րևեցաւ և որոմն :

Մատուցեալ ծառայք տանուտեառն ասեն ցնա՝ տէր ոչ սերմն բարի սերմանեցեր յագարակին քում. ուստի՞ ունիցի զորոմն :

Եւ նա ասէ ցնոսա՝ այր թշնամի արար զայն. ասեն ցնա ծառայքն՝ կամիս, զի երթիցուք քաղեսցուք զայն ի բաց :

Եւ նա ասէ ցնոսա, մի՛ գուցէ մինչ քաղիցէք զորոմն, և զցորեանն ընդ նմին ի բաց խլիցէք :

Թոյլ տուք երկոցունցըն աճել ի միասին մինչև ի հունձս. և ի ժամանակի հնձոցն՝ ասացից ցհնձօղսն, քաղեցէք նախ զորոմն, և կապեցէք զայդ խրձունս առ ի յայրել. և զցորենն ժողովեցէք ի շտեմարանս իմ:

Ճկէ Բ Այլ առակ էարկ առ նոսա և ասէ. Նման է արքայութիւն երկնից հատոյ մանանխոյ՝ զոր առեալ մարդոյ սերմանեաց յագարակի իւրում: որ փոքր է քան զամենայն սերմանիս. և յորժամ աճիցէ, մեծ է քան զամենայն բանջարս. և լինի ծառ՝ մինչև գալ թռչնոց երկնից և հանգչել յոստս նորա :

Այլ առակ խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ : Ճլը Զ

Նման է արքայութիւն երկնից խմորոյ. զոր առեալ կնոջ թաքոյց ի գրիւս երիս ալեր՝ մինչև ամենայն խմորեցաւ :

Զայս ամենայն՝ խօսեցաւ Ճլթ Է
յիսուս առակօք ընդ ժողովուրդսն. և առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա : զի լցցի ասացեալն ի մարգարէէն՝ բացից առակօք զբերան իմ, բղխեցից ըզծածկեալսն ի սկզբանէ աշխարհի:

Մ	Մր	Ղ
Ճկէ	Խդ	Ճկէ

Մ	Մր	Ղ
Ճլը	·	Ճկը
Ճլթ	Խե	·

Ձայն Կը., Շաբաթ Թ.:

Ժե Յ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս.
Ժա այնժամ թողեալ զժողովուրդն՝ եկն ՚ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նորա և ասեն, մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակին:

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա՝ որ սերմանէ զսերմն բարի՝ է՛ որդի մարդոյ: և ագարակն՝ աշխարհս է. սերմն բարի՝ նոքա են որք որդիքն արքայութեան են. իսկ որոմն՝ որդիք չարին են:

Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է:

Եւ հունձն՝ կատարած աշխարհիս է և հնձօղքն հրեշտակք են:

Որպէս ժողովի որոմն և՛ ՚ի հուր այրի, այնպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշխարհիս: առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթակղութիւնս. և զայնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն: և արկցեն զնոսա ՚ի հնոց հրոյ՝ անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց:

Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրև զարեգակն յարքայութեան երկնից. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ:

Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի. զոր գտեալ մարդոյ թաքոյց՝ և ՚ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի, և գնէ զագարակն զայն:

Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս: և գտեալ մի պատուական մարգարիտ, երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ունէր, և գնեաց զայն մարգարիտ:

Դարձեալ՝ նման է ար-

քայութ երկնից ուռկանի արկելոյ 'ի ծով, և յամ՟ ազգաց ժողովելոյ :

Որ երբ լցաւ՝ հանեալ 'ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս՝ և զխոտանն 'ի բաց ընկեցին :

Այնպէս եղիցի 'ի կատարածի աշխարհիս . ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս 'ի միջոյ արդարոց :

Եւ արկցեն զն՟ս 'ի հնոց հրոյ՝ անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց :

Ասէ ցնոսա յս՟՝ իմացայք զայս ամ՟ . ասեն ցնա՝ այո՛ տէր :

Եւ նա ասէ ցնոսա՝ վասն այսորիկ ամ՟ դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից՝ նման է առն տանուտեառն, որ հանէ 'ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհի՛ն :

Հինգերորդ Կիւրակէ

Աւետ՟ :

Տր՟ն մր՟ Յս՟ Քս՟ ,

Եւ եղև երբ կատարեաց յս՟ զառակս զայսոսիկ փոխեցաւ անտի : Ճխա Ը.

Եւ եկեալ 'ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէր զն՟ս . մինչև զարմանալ նոցա և ասել՝ ուստի՛ իցէ սմա իմաստութիւն և զօրութիւնք : Ո՛չ սա՛ է հիւսանն որդի . ո՛չ մայր սորա կոչի մարիամ . և եղբարք սորա՝ յակոբոս և յօսէս և սիմոն և յուդաս :

և քորք սորա ամ՟քեան առ մեզ են . ուրդ՝ ուստի՛ է սմա այս ամենայն : և գայթակղէին 'ի նա :

Եւ յս՟ ասէ ցնոսա՝ չիք մարգարէ անարգ, եթէ ոչ յիւրում գաւառի, և յիւրում տան : և ո՛չ արար անդ զօրութիւնս բազումս, վասն անհաւատութեան նոցա : Ճխբ Ը.

Յայնմ

Մ	Մր	Ղ	Յ
Ճխա	Ծ	ԺԹ	ԾԹ
Ճխբ	Ծա	Խա	ԼԷ

Հարց. կն., Երրորդ.:

(Այս գլխատան Միկրոյի Տէրն մըրդ Յով. Քով.

Ձխզ Ա. Յայնմ ժամանակի լը
նաւ հերոդէս չոր-
ա5 րորդապետ զլուրն յ̃ի:
Եւ ասէ ցծառայս իւր՝
նա է յովհաննէս մկրտիչ նա
յարեաւ ՚ի մեռելոց՝ և վս
այնորիկ զօրութիւնք լինին
նովաւ:
Ձխդ Բ. Քանզի հերոդէս կալաւ
զյովհաննէս, կապեաց զնա
և եդ ՚ի բանտի վս հերո-
դիադայ կնոջ փիլիպպոսի
եղբօր նորա:
Զի ասէր ցնա յովհաննէս՝
չէ արժան քեզ ունել
զդա. և կամէր զնա սպա
նանել, բայց երկնչէր ՚ի
ժողովրդենէ անտի. քան-
զի իբրև զմարգարէ ունէ
ին զնա:
Ձխե Օ. Եւ եղև իբրև եղեն ծնունդք
հերոդէի՝ կաքաւեաց դուստր
ըն հերոդիադայ ՚ի մէջ
բազմականացն. և հաճոյ
թուեցաւ հերոդէի: ուստի՝
և երդմամբ խոստացաւ
տալ նմա զինչ և խնդրեսցէ:
Եւ յառաջագոյն խրա-
տեալ ՚ի մօրէն իւրմէ՝ տուր
ինձ ասէ այսր ՚ի վս սկտեղ
զգլուխն յովհաննու մկրտչի:
Եւ տրտմեցաւ թագա-
ւորն. բայց վս երդմանցն
և բազմականացն՝ հրամայեաց
տալ նմա:
Եւ առաքեաց գլխատեաց
զյովհաննէս ՚ի բանտի: և
բերաւ գլուխ նր սկտեղը,
և տուաւ աղջկանն, և տա
րաւ առ մայր իւր:
Եւ մատուցեալ աշակերտ
քըն նորա՝ բարձին զմար-
մինն և թաղեցին. և եկին
պատմեցին յ̃ի:

Հարց. կն., Երկրորդ.:

Տէրն մր Յս Քս.

Եւ իբրև լուաւ Ձխզ Ա.
յս՝ գնաց ան-
տի նաւու յա-
նապատ տեղի առանձին,
Իբրև լուան ժողովուրդ-
քըն՝ գնացին զհետ նր հե-
տի

Ա	Ան	Դ		Ա	Ան	Դ	Յ
Ձխզ	Ծէ	Ղ		Ձխզ	Կդ	Ղը	Խէ
Ձխդ	ԾԹ	Ժը					
Ձխե	Կ						

տի ՚ի քաղաքաց անտի։

Եւ իբրեւ ել՝ ետես ժողովուրդ բազում, եւ գթացաւ ՚ի նս, եւ բժշկեաց զհիւանդս նոցա։

Ճխէ Ա. Ժ6 Եւ իբրեւ ընդ երեկս եղեւ՝ մատեան առ նա աշակերտքն եւ ասեն, տեղիս անապատ է, եւ օրս տարաժամեալ. արձակեա զժողովուրդդ՝ զի երթիցեն շուրջ ՚ի շէնսն, գնեսցեն իւրեանց կերակուրս։

Եւ ասէ Յս՝ ոչինչ պիտոյ է դոցա երթալ, դուք տուք դոցա ուտել։

Եւ նոքա ասեն ցնս՝ ոչինչ ունիմք աստ, բայց հինգ նկանակ եւ երկուս ձկունս։

Եւ ասէ ցնս՝ բերէք այսր զայն։

Եւ հրամայեաց բազմեցուցանել զժողովուրդսն ՚ի վերայ խոտոյ. եւ առեալ զհինգ նկանակսն եւ զերկուս ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս. օրհնեաց՝ եւ եբեկ՝ եւ ետ ցաշակերտսն զնկանակ սն, եւ աշակերտքն ժողովրդոցն։

Կերին ամենեքեան եւ յագեցան. եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան սակառի լի։

Եւ որք կերինն՝ էին արք իբրեւ հինգ հազարք. թող զկանանս եւ զմանկտիս։

Հնգ Կւ, Զորեւորէ։

Ե Տրն մր Յս Քս, ւ ստիպեաց վաղվաղակի զաշակերտսն մտանել ՚ի նաւն եւ յառաջել յայնկոյս, մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակիցէ։ Ճխը Ը. Ժ7

Եւ իբրեւ արձակեաց զժողովուրդսն՝ ել ՚ի լեառն առանձինն, կալ յաղօթս։ Ճխթ Ը.

Եւ իբրեւ ընդ երեկս եղեւ՝ անդ էր միայն։ Ճծ Դ.

Եւ նաւն մեկնեալ էր ՚ի ցամաքէն բազում ասպարիսօք, ծփեալ յալեացն. քանզի ընդդէմ էր հողմն։

Եւ ՚ի չորրորդ պահու գի

շե

Մ	Մր	Ղ	Յ
Ճխէ	կզ	ղզ	խթ

Մ	Մր	Ղ
Ճխը	կե	
Ճխթ	կղ	լե.խգ
Ճծ	կէ	ծա

չերոյն՝ եկն առ նս յս գնա
լով ի վերայ ծովուն։
Իբրեւ տեսին զնա աշա-
կերտքն զի գնայր ի վր ծո
վուն՝ խռովեցան եւ ասեն՝
թէ առաչք ինչ իցէ. եւ
առ ահին աղաղակեցին։
Իսկ վաղվաղակի խօսեցաւ
ընդ նոսա յս եւ ասէ՝ քա
ջալերացարուք ես եմ, մի
երկնչիք։
ՃԾԱ Պատասխանի ետ նմա պետ
Ա րոս եւ ասէ՝ տէր եթէ դու
ես հրամայեա ինձ գալ առ
քեզ ի վերայ ջրոցս։
Իսկ նա ասէ՝ եկ։
Իսկ իջեալ ի նաւէն պետ
րոս՝ գնաց ի վերայ ջրոյ
եւ եկն առ յս։
Իսկ տեսեալ զհողմն սաս-
տիկ՝ երկեաւ. եւ իբրեւ
սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց
եւ ասէ՝ տէր փրկեա զիս։
Իսկ վաղվաղակի յս ձգ
եալ զձեռն իւր՝ կալաւ
զնա եւ ասէ. թերահաւատ՝
ընդէր երկմտեցեր։
ՃԾԲ Իսկ իբրեւ ել ի նաւն՝ հան
Ա
դարտեցաւ հողմն։ Եւ որք
ի նաւին էին՝ մատեան եւ
երկիր պագին նմա եւ ասեն,
արդարեւ որդի աստուծոյ
ես դու։
Իսկ անցեալ ի ցամաք եկին ՃԾԳ
ի գեննեսարէթ. եւ իբրեւ Ժ
ծանեան զնա արք տեղ
ւոյն այնորիկ, առաքեցին
ընդ ամ գաւառն եւ ածին
առ նա զամենայն հիւանդս։
Եւ աղաչէին զնա՝ զի գոնէ
միայն ի քղանցս հանդերձի
նորա մերձեսցին. եւ որք
միանգամ մերձեցան՝ փըր-
կեցան։

Հտգ Կլս, Հտգրդ։

Աւ Տրն մր Յս Քս,

Յայնժամ մատեան ՃԾԴ
առ յս որք յէմէ Ա
փարիսեցիքն եւ Ժ8
դպիրք եւ ասեն։ ընդէր ա-
շակերտքն քո անցանեն զա-
ւանդութբ ծերոց, զի ոչ
լուանան զձեռս յորժամ
զհաց ուտեն։
Նա պատասխանի ետ եւ
ասէ

Մ	Մր	Գ
ՃԾԱ	.	.
ՃԾԲ	ԿԸ	.

Մ	Մր	Գ
ՃԾԳ	ԿԹ	ՂԴ
ՃԾԴ	ՀԱ	

ասէ ցնս. Իսկ դուք ըն-
դէր անցանէք զպատուի-
րանաւն աստուծոյ վասն
ձերոյ աւանդութեան:
Զի ած ասաց՝ պատուեա
զհայր քո և զմայր: Եւ որ
բամբասէ զհայր կամ զմ-
մայր՝ մահու վախճանեսցի:
Իսկ դուք ասէք՝ որ ասիցէ
ցհայր իւր կամ ցմայր իւր,
թէ պատարագ է՝ զոր յի-
նէն օգտիցիս: Եւ ոչ պատ-
ուիցէ զհայր իւր և զմայր.
և խոտեցէք զբանն այ վն
ձերոյ աւանդութեանն:
Կեղծաւորք՝ բարւոք մար-
գարէացաւ ՚ի վերայ ձեր
եսայի և ասէ:
Ժողովուրդս այս շրթամբք
պատուէ զիս. և սիրտք ի-
րեանց հեռացեալ մեկուսի
են յինէն:
Զուր պաշտեն զիս. ուսու-
ցանեն վարդապետութիւս
զմարդկան պատուիրեալս:
Եւ կոչեալ առ ինքն զժո-
ղովուրդն ասէ ցնոսա՝ լը-
ւարուք և ՚ի միտ առէք:

ոչ որ ինչ մտանէ ընդ բե-
րանն, պղծէ զմարդ. այլ
որ ինչ ելանէ ՚ի բերանոյ՝
այն պղծէ զմարդ:
Յայնժամ մատուցեալ ո- ՃԾԳ Թ
մանք յաշակերտացն նո-
րա ասեն, գիտես՝ զի փարիսե-
ցիքն իբրև լուան զբանն՝
գայթակղեցան:
Նա պատասխանի ետ նց.
և ասէ՝ ամ տունկ զոր ոչ
տնկեաց Հայր իմ երկնա-
ւոր՝ խլեսցի:
Թոյլ տուք զդոսա՝ կոյրք ՃԾԴ Ե
են կուրաց առաջնորդք.
կոյր կուրի յորժամ առաջ-
նորդէ, սխալի, և երկոքին
՚ի խորխորատ անկանին:
Պատասխանի ետ Նմա պետ- ՃԾԵ Զ.
րոս և ասէ՝ մեկնեա մեզ
զառակս զայս:
Ասէ յս՝ տակաւին և
դուք անմիտք էք: Եւ ոչ
իմանայք, եթէ ամ որ մը-
տանէ ՚ի բերանն, յոր-
վայնն երթայ, և արտաքս
ելանէ:
Իսկ որ ելանէ ՚ի բերանոյ՝
՚ի սրտէ

Մ	Մր	Ղ
ՃԾԳ	.	.
ՃԾԴ	.	ԾԵ
ՃԾԵ	ՀԵ	.

՚ի սրտէ անտի գայ, և այն
պղծէ զմարդն ։
Զի ՚ի սրտէ ելանեն խոր-
հուրդք չարք · սպանութիւնք՝
շնութիւնք՝ պոռնկութիւնք՝ գողու-
թիւնք՝ սուտ վկայութիւնք՝
հայհոյութիւնք ։ այս ամ է որ
պղծէ զմարդն · այլ անլը-
ուայ ձեռօք ուտելն ոչ
պղծէ զմարդ ։

Հինգ՛՛ Կիւ՛՛ Յարութե՛՛ ։

Տեառն մերոյ Յս Քրս ։

ԻԹ Եւ ելեալ անտի
յս, գնայ ՚ի
կողմանս Տիւրո-
սի և Սիդոնի ։
Եւ ահա կին մի քանանա-
ցի ՚ի սահմանաց անտի նց·
ելեալ աղաղակէր և ասէր՝
ողորմեա ինձ տր որդի
դաւթի · դուստր իմ չարա-
չար դիւահարի ։
Եւ նա ոչ ետ նմա պա-
տասխանի ։
Եւ մատուցեալ աշակերտքն
նորա աղաչէին զնա և ասէ-
ին, արձակեա զնա զի ա-
ղաղակէ զհետ մեր ։
ՃԾԸ Ե Նա պատասխանի ետ և
ասէ՝ ոչ ուրեք առաքեցայ,
եթէ ոչ առ ոչխարս կորու-
սեալս տանն Իսրայէլի ։
ՃԾԹ Օ Եւ նա մատուցեալ երկիր
պագանէր նմա և ասէր՝
տէր օգնեա ինձ ։
Պատասխանի ետ նմա և
ասէ՝ ոչ է բարւոք առնուլ
զհաց մանկանց և արկանել
շանց ։
Եւ նա ասէ այո տէր՝
քանզի և շունք կերակրին
՚ի փշրանաց անկելոց ՚ի սե-
ղանոյ տեառն իւրեանց ։
Յայնժամ պատասխանի
ետ նմա յս և ասէ, ով
կին դու, մեծ են հա-
ւատք քո, եղիցի քեզ որպ
և կամիս ։
Եւ բժշկեցաւ դուստր
նորա ՚ի նմին ժամու ։

Ս ՃԾԸ ՃԾԹ
Մր · Հէ
Դ ՄԻՂ ·

Հինգ՛՛ Կիւր՛՛, Շաբաթու ո՛՛ :

Ցռն. ժմրց Յօբ. Քոյ.

Ի, ՃԿ Եւ գնացեալ ան_
տի՛ յի՛ս, եկն
ի ծովեզրն Գա_
լիլեացւոց :
Եւ ելեալ ի լեառն նըս_
տէր անդ :
Մատեան առ նա ժողո_
վուրդք բազումք, որք ու_
նէին ընդ ինքեանս կաղս՝
կոյրս՝ համերս՝ միակողմա_
նիս՝ եւ զայլս բազումս. եւ
ընկեցին զն՛ս առ ոտս ն՛ր.
եւ բժշկեաց զնոսա :
Մինչեւ զարմանալ ժողո_
վըրդոցն որք տեսանէին.
զի համրքն խօսէին. կաղք
գնային. միակողմանիք բը_
ժշկէին. կոյրք տեսանէին՝
եւ փառաւոր առնէին զա՛ծն
իսրայէլի :
Լ Եւ կոչեալ առ ինքն յի՛ս
զաշակերտսն ասէ՝ գթամ
ի ժողովուրդս. զի արդ
երեք աւուրք են զի կան
առ իս, եւ ոչ ունին զինչ
ուտիցեն. եւ արձակել զդո
Թ.

սա նօթիս՝ չկամիմ. գուցէ
նըթիցին ի ճանապարհին :
Ասեն ցնա աշակերտքն՝
իսկ արդ՝ մեզ յանապատի
աստ ուստի՞ իցէ այնչափ
հաց, մինչեւ յագեցուցա_
նել զայսչափ ժողովուրդ :
Եւ ասէ ցնոսա յի՛ս՝ քա_
նի՞ նկանակ ունիք :
Եւ նոքա ասեն, եօթն՝ եւ
սակաւ ձկունս :
Եւ հրամայեաց ժողովըր_
դեանն բազմել ի վերայ
գետնոյ :
Եւ առեալ զեօթն նկանակ_
սըն եւ զձկունսն՝ գոհա_
ցաւ՝ եւ եբեկ՝ եւ ետ ցա_
շակերտսն, եւ նոքա ժողո_
վըրդեանն :
Կերան ամենեքեան եւ յա_
գեցան, եւ բարձին զնշխա_
րս կոտորոցն եօթն զամ_
բիւղ լի :
Եւ որք կերանն՝ էին արք
իբրեւ չորք հազարք՝ թող
զկանայս եւ զմանկտիս :
Եւ արձակեաց զժողո_
վուրդսն ել ի նաւ, եւ եկն
ի սահ

Մ ՃԿ Մր ՀՂ

'ի սահմանս մագդաղեայ ։

ճկա Գ Եւ մատուցեալ փարիսեցիքն և սադուկեցիքն փորձելով խնդրէին 'ի նմանէ նշան յերկնից ցուցանել նոցա։

ճկբ Օ Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնս՝ յորժամ երեկոյ լինի՝ ասէք, պարզ լինիցի զի կարմրացեալ է երկին ։ Եւ առաւօտու՝ այսօր մրրիկ, զի շառագունի տրտմութ երկին. որդ՝ զերեսս երկնի կարէք քննել՝ իսկ զնշան ժամանակիս ոչ կարէք գիտել. ազգ չար և շնացող նշան խնդրէ, և նշան մի՛ տացի նմա, բայց նշանն յովնանու մարգարէի։

ճկգ Օ Եւ եթող զնս և գնաց ։

Եւ եկեալ աշակերտքն յայնկոյս, և մոռացան առնուլ զհաց ։

ճկդ Բ Լ2 Ասէ ցնս յս՝ տեսէք և զգոյշ լերուք 'ի խմորոյ սադուկեցւոյն և փարիսեցւոյն ։

ճկե Օ Նոքա խորհէին ընդ միմեանս և ասէին, թէ ըզ հաց ոչ բարձաք ։

Գիտաց յս և ասէ՝ զի՛ խորհիք 'ի միտս ձեր թերահաւատք, եթէ հաց ոչ ունիմք. տակաւին չիմանայք և ոչ յիշէք ըզ հինգ նկանակսն 'ի հինգ հազարսն՝ և քանի սակառի բարձիք ։ Եւ ոչ զեօթն նկանակսն 'ի չորս հազարսն՝ և քանի զամբիւղս բարձիք ։

Որդ՝ զիա՛րդ ոչ իմանայք, եթէ ոչ վս հացի ասացի ձեզ զգոյշ լինել 'ի խմորոյ սադուկեցւոց և փարիսեցւոյն ։

Յայնժամ 'ի միտ առին թէ ոչ ասաց զգուշանալ 'ի խմորոյ՝ այլ յաղանդոյ փարիսեցւոյն և սադուկեցւոց։

Վեշերր" Կյե" Առուր ։

Տէր մեր Յս Քս,

Եւ եկեալ յս 'ի կողմանս փիլիպպեայ կեսարեայն՝ հարցանէր ցաշակերտսն և ասէր, զո՞ ոք ասեն ճկզ Ա Լ3

Մ	Մր	Ղ	Յ
ճկա	հէ	.	խգ.ծգ
ճկբ	հը	.	.
ճկգ	ղը	.	.
ճկդ	հթ	ճխգ	.
ճկե	ձ	.	.

Մ	Մր	Ղ	Յ
ճկզ	ձբ	ղզ	ժբ.հգ

տասն զինէն մարդիկն,
Թէ իցէ որդի մարդոյ:
Եւ նոքա ասեն' ոմն զՅով-
հաննէս Մկրտիչ, և այլք զե-
ղիայ, և կէսք զերեմիայ'
կամ զմի ոք 'ի մարգարէից:
Ասէ ցնոսա' Իսկ դուք զո՞
ասէք զինէն թէ իցեմ.
ԾԿԷ Պատասխանի ետ սիմոն
Ժ. պետրոս և ասէ ցնա, դու ես
քսն որդի այ կենդանւոյ:
Պատասխանի ետ յս և
ասէ ցնա, երանի է քեզ
սիմոն որդի յովնանու. զի
մարմին և արիւն ոչ յայտ
նեաց քեզ' այլ հայրն իմ
որ յերկինս է:
Եւ ես քեզ ասեմ. զի
դու ես վէմ, և 'ի վերայ
այդր վիմի շինեցից զեկեղե
ցի իմ. և դրունք դժոխոց
զնա մի' յաղթահարեսցեն:
Եւ տաց քեզ զփականս ար
քայութե երկնից. և զոր
միանգամ կապեսցես յերկ
րի' եղիցի կապեալ յեր-
կինս. և զոր արձակեսցես
յերկրի' եղիցի արձակեալ
յերկինս.

Յայնժամ սաստեաց աշա-
կերտացն, զի մի' ումեք ա-
սիցեն թէ նա է քսն:
Յայնմ հետէ' սկսաւ յս ԾԿԸ Ը.
ցուցանել աշակերտացն իւ-
րոց թէ պարտ է նմա եր-
թալ յէրմ, և բազում չար
չարանս կրել 'ի քահանայա
պետից, և 'ի դպրաց' և 'ի
ծերոց ժողովրդեանն' և
սպանանել, և յերիր աւուր
յառնել.
Եւ առեալ զնա մեկուսի ԾԿԹ
պետրոսի' սկսաւ կադել Ը.
ընդ նմա և ասել' քաւ
լիցի քեզ տր, մի' եղիցի
քեզ այդ.
Եւ նա դարձեալ 'ի պետ-
րոս' ասէ' երթ յետս իմ
սատանայ, գայթակղութի
իմ ես. զի ոչ խորհիս զա-
ծոյն, այլ զմարդկան:
Յայնժամ յս ասէ ցաշա
կերտսն իւր.
Եթէ ոք կամի զկնի իմ ԾՀ
գալ' ուրասցի զանձն, և Ը.
առցէ զխաչ իւր, և եկես
ցէ

Մ
ԾԿԷ

Մ	Մր	Ղ
ԾԿԸ	ձԴ	ղե.մղ
ԾԿԹ	ձԴ	.
ԾՀ	ձե	ղԴ

Նուէր զաշխարհաւն բուր ի ձեռն նշանէ.
Եւ զկեառս ամենեն նոցա ցուցանէ։

ցէ զկնի իմ։
Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա. եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վն իմ, գտցէ զնա։
Զի՞նչ օգտիցի մարդ՝ թէ զաշխարհս ամ շահեսցի, եւ զանձն իւր տուժեսցէ. կամ զի՞նչ տացէ մարդ փրկանս ընդ անձին իւրոյ։
ճհա ժ Զի գալոց է որդի մարդոյ փառօք հօր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք. եւ յայնժամ հատուցէ իւրաքանչիւրում ըստ գործոց իւրոց։
ճհբ ի Ամէն ասեմ ձեզ՝ զի են ոմանք ՚ի դոյանէ որք աստ կան, որք ոչ ճաշակեսցեն զմահ՝ մինչեւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ արքայութեամբ իւրով։
Լ 4 Եւ յետ վեց աւուրց՝ առնու յս զպետրոս, եւ զյակոբոս, եւ զյովհաննէս զեղբայր նորա՝ եւ հանէ զնոսա ՚ի լեառն մի բարձր՝ առանձին։

Եւ այլակերպեցաւ առաջի նոցա. եւ լուսաւորեցան երեսք նր իբրեւ զարեգակն. եւ հանդերձք նորա՝ եղեն սպիտակք իբրեւ զլոյս։
Եւ ահա երեւեցան նց մօսէս եւ եղիա՝ որք խօսէին ընդ նմա։
Պատասխանի ետ պետրոս եւ ասէ ցյիսուս՝ տէ՛ր բարւոք է մեզ աստ լինել. եւ թէ կամիս՝ արասցուք երիս տաղաւարս. մի քեզ՝ եւ մի մովսէսի՝ եւ մի եղիայի։
Եւ մինչդեռ նա խօսէր՝ ահա ամպ լուսաւոր հովանի եղեւ ՚ի վերայ նոցա։
Ձայն եղեւ յամպոյն եւ ասէ՝ դա՛ է որդի իմ սիրելի, ընդ որ հաճեցայ. դմա լուարուք։
Իբրեւ լուան աշակերտքն՝ անկան ՚ի վր երեսաց իւրեանց, եւ երկեան յոյժ։
Եւ մատուցեալ յս՝ բուռն եհար զնոսանէ եւ ասէ. յոտն կացէք, եւ մի՛ երկնչիք։
Ամբարձին զաչս իւրեանց, եւ ոչ

Մ	Մ	Պ
ճհա	.	.
ճհբ	ձէ	ղը

և ոչ զոք տեսին, բայց միայն զյս̃։

Իբրև մինչդեռ իջանէին 'ի լեռնէ անտի՝ պատուիրեաց նոցա յս̃ և ասէ. մի' ումեք ասիցէք զտեսիլդ՝ մինչև որդի մարդոյ 'ի մեռելոց յարիցէ։

Ճհդ Օ. Հարցին ցնա աշակերտքն և ասեն՝ զիարդ դպիրքն ասեն, թէ եղիայի նախ պարտ է գալ։

Պատասխանի ետ յս̃ և ասէ ցնոսա՝ եղիա գայ և հաստատեսցէ զամ̃։

Ասեմ ձեզ՝ զի եղիա եկեալ իսկ է, և ոչ ծանեան զնա. այլ արարին ընդ նմա՝ զոր ինչ կամեցան. նոյնպէս և որդի մարդոյ չարչարելոց է 'ի նոցանէ։

Յայնժամ 'ի միտ առին աշակերտքն՝ թէ վասն յոհաննու մկրտչի ասաց ցնոսա։

* * * * *

Աւետ. Կա. Երեքշաբթի։

Տէր ող Ցն դէտ.

Ճհդ Ի Լ5 Եւ իբրև եկին 'ի ժողովուրդն, մատեաւ այր մի 'ի ծունր իջանէր և ասէր՝ տէ՛ր ողորմեաց որդւոյ իմում. զի լուսնոտի և չարաչար հիւանդանայ. բազում անգամ անկանի 'ի հուր և երբեք 'ի ջուր։

Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց, և ո՛չ կարացին բժշկել։

Պատասխանի ետ յս̃ և ասէ՝ ո՛վ ազգ անհաւատ և թիւր. մինչև յե՛րբ իցեմ ընդ ձեզ. մինչև յե՛րբ անսայցեմ ձեզ. ած զնա առիս. և ածին զնա առ յս̃։

Իբրև սաստեաց 'ի նա յս̃, և ել 'ի նմանէ դեւն. և բժշկեցաւ մանուկն 'ի ժամէն յայնմանէ։

Ճհե Ե Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձին, և ասեն ցյս̃՝ մեք ընդէ՞ր ոչ կարացաք հանել զնա։

Իբ-

Մ Մր / Ճհդ ՃԹ Մ Մ Դ / Ճհդ Ղա Ղթ / Ճհե . Մ

Եւ նա ասէ ցնոսա՝ վասն թերահաւատութեան ձերոյ. ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ունիցիք հաւատս, քան զհատ մանանխոյ, ասասջիք լերինս այսմիկ փոխեաց աստի անդր՝ և փոխեսցի. և ոչ ինչ անհնարին լինիցի ձեզ: Բայց այս ազգ՝ ոչ ելանէ, եթէ ոչ աղօթիւք և պահօք:

Վերջ. Կէս., Երեքշաբ.:

Ընդ առ մէջ Յօր Գոպ.

ճհզ ի Եւ մինչդեռ շրջէին նոքա ՚ի Գալիլեա, ասէ ցնոսա յս̃. մատնելոց է որդի մարդոյ ՚ի ձեռս մարդկան:

Եւ սպանցեն զնա՝ և յերրորդ աւուր յարիցէ:

Եւ տրտմեցան յոյժ,

ճհէ Ժ Լ6 Իբրև եկին նոքա ՚ի Կափառնայում, մատեան, որք զերկդրամեանն պահանջէին առ Պետրոս, և ասեն՝ վարդապետն ձեր ոչ տայ զերկդրամեանն:

Եւ ասէ, այո՛:

Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն՝ յառաջեաց քան զնա յս̃ և ասէ. զի՞նչ թուի քեզ Սիմոն. թագաւորք երկրի յումմէ՞ առնուն զհարկս կամ զհաս՝ յորդւո՞ց իւրեանց, թէ յօտարաց:

Եւ իբրև ասաց՝ թէ յօտարաց. ասէ ցնա յս̃՝ ապա ուրեմն ազատ են որդիքն:

Բայց՝ զի մի՛ գայթակղեցուսցուք զնոսա. երթ ՚ի ծով, և ընկեա՛ զկարթ. և զառաջին ձուկն որ ելանիցէ՝ առ և բա՛ց զբերան նր̃. և գտանիցես զսատեր. և զայն առեալ՝ տացես ընդ իմ, և ընդ քո:

Յայնմ աւուր մատեան աշակերտքն առ յս̃ և ասեն՝ ո՞վ իցէ ՚ի մէնջ մեծ յարքայութեան երկնից. ճհը Ի Լ7

Եւ կոչեալ առ ինքն յս̃ մանուկ մի՝ կացոյց զնա ՚ի մէջ նոցա:

Եւ ասէ՝ ամէն ասեմ ձեզ եթէ

Մ. ճհզ ճհէ Մր. զԴ. Ղ. ճա.

Մ. ճհը Մր. ղէ Ղ. ճբ.մժէ

եթէ ոչ դարձջիք և եղիջիք իբրև զմանկունս, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից.

Արդ՝ որ խոնարհեցուսցէ զանձն իբրև զմանուկս զայս՝ նա է մեծ յարքայութեան երկնից։

ՃՀԹ Եւ որ ոք ընկալցի մանուկ
Ժ մի այսպիսի յանուն իմ, զիս ընդունի։ Եւ որ ոք գայթակղեցուսցէ զմի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ, յիս հաւատացելոց՝ լաւ է նմա եթէ կախիցի երկան իշոյ ընդ պարանոց նորա, և ընկղմիցի ՚ի խորս ծովու։

Վայ աշխարհի ՚ի գայթակղութեանց. հարկ է գալ գայթակղութեանց՝ բայց վայ մարդոյն այնմիկ, յորոյ ձեռն գայցէ գայթակղութիւն։

ՃՁ Եթէ ձեռն քո կամ ոտն,
Ը. գայթակղեցուցանէ զքեզ՝ հատ զնա և ընկեա ՚ի քէն. լաւ է քեզ միաձեռանի կամ կաղ մտանել ՚ի կեանս՝ քան թէ երկուս ձեռս և

Թ.

երկուս ոտս ունել, և անկանել ՚ի հուրն յաւիտենական։

Եւ եթէ ակն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ՝ հան զնա և ընկեա ՚ի քէն. լաւ է քեզ միականի մտանել ՚ի կեանս՝ քան երկուս աչս ունել և անկանել ՚ի գեհեն հրոյն։

Աւետար. Կա՛, Զորեքշաբթի։

Տրն. Հր. Ցն. Քր տան։

Զգոյշ լերուք՝ մի ՃՁԱ
արհամարհիցէք Ժ
զմի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ. ասեմ ձեզ՝ զի հրեշտակք նոցա յերկինս՝ հանապազ տեսանեն զերեսս Հօր իմոյ որ յերկինս է։

Զի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալն։

Զի՞նչ թուի ձեզ՝ եթէ լինիցի ՃՁԲ
մարդոյ հարիւր ոչխար, և մոլորիցի մի ՚ի նոցանէ, ոչ թողուցու զինն-սուն և զինն ոչխարսն ՚ի Ա 8

լե

Մ՝ ՃՀԹ ՃՁ — Մր. ՂԵ Ղ — Ղ. ՃԿԷ .

Մ՝ ՃՁԱ ՃՁԲ — Ղ. . ՃՁԷ. ՃՁԹ

լինս, և երթիցէ խնդրիցէ զմոլորեալն։

Եւ եթէ լինիցի գտանել զնա. ամէն ասեմ ձեզ, զի ուրախ լինի ՚ի վերայ նորա առաւել քան ՚ի վերայ իննսուն և իննուցն, որք ոչ էին մոլորեալք։

Այսպէս ոչ են կամք առաջի Հօր իմոյ որ յերկինս է, եթէ կորիցէ մի ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ։

ճձգ Ե Եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր քո՝ երթ յանդիմանեա զնա, յորժամ դու և նա միայն իցէք. եթէ լուիցէ քեզ՝ շահեցար զեղբայրն քո։

ճձդ Ժ Ապա թէ ոչ լուիցէ քեզ՝ առ ընդ քեզ միւս ևս, կամ երկուս. զի ՚ի բերանոյ երկուց և երից վկայից հաստատեսցի ամենայն բան։

Իսկ եթէ նոցա ոչ լուիցէ՝ ասասջիր յեկեղեցւոջն։

Ապա եթէ և եկեղեցւոյն ոչ լուիցէ՝ եղիցի քեզ իբրև զհեթանոս և զմաքսաւոր։

Ամէն ասեմ ձեզ՝ զոր կապիցէք յերկրի եղիցի կապեալ յերկինս. և զոր արձակիցէք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս։ ճձե Ժ

Դարձեալ՝ ասեմ ձեզ. եթէ երկու ՚ի ձէնջ միաբանեսցին յերկրի վասն ամենայն իրաց՝ զինչ և խնդրեսցեն եղիցի նոցա ՚ի Հօրէ իմմէ որ յերկինսն է։ ճձզ Ժ

Զի ուր իցեն երկու կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ՝ անդ եմ ես ՚ի մէջ նոցա։

Յայնժամ մատուցեալ առ նա Պետրոս և ասէ՝ Տէր, քանիցս անգամ եթէ մեղիցէ ինձ եղբայրն իմ, և թողից նմա՝ մինչև ցեօթն անգամ։ ճձէ Ե

Ասէ ցնա Յիսուս՝ ոչ ասեմ քեզ, թէ մինչև ցեօթն անգամ. այլ մինչև ցեօթանասնեկին եօթն։

Վասն այսորիկ՝ նմանեցաւ արքայութիւն երկնից առն թագաւորի, որ կամեցաւ ճձը Ժ Լ9

Ժ հա

Մ Գ
ճձգ ճղը
ճձդ .

Մ Գ Յ
ճձե . մճե
ճձզ . .
ճձէ ճղթ .
ճձը . .

համարս առնուլ 'ի մէջ ծառայից իւրոց ։

Իբրեւ սկսաւ առնուլ՝ մատուցաւ առն պարտապան մի բիւր քանքարոյ ։

Իբրեւ ոչ ունէր հատուցանել՝ հրամայեաց վաճառել զնա տէրն նորա ․ եւ զկին նորա, եւ զորդիս՝ եւ զամ որ զինչ եւ ունիցի ․ եւ հատուցանել ։

Անկեալ, ծառայն՝ երկիր պագանէր նմա եւ ասէր՝ երկայնամիտ լեր առիս, եւ զամենայն հատուցից քեզ ։

Գթացեալ տէր ծառային այնորիկ՝ արձակեաց զնա եւ զպարտսն եթող նմա ։

Ելեալ ծառայն այն՝ եգիտ զմի 'ի ծառայակցաց իւրոց, որ պարտէր նմա հարիւր դահեկան ․ եւ կալեալ զնա խեղդէր եւ ասէր, հատո ինձ զոր պարտիսն ։

Արդ՝ անկեալ ծառայակցին առ ոտս նորա, աղաչէր զնա եւ ասէր՝ երկայնամիտ լեր առիս եւ հատուցից քեզ ։

Եւ նա ոչ կամէր ․ այլ չոգաւ էարկ զնա 'ի բանտ, մինչեւ հատուսցէ զպարտսն ։

Իբրեւ տեսին ծառայակիցքն նր որ ինչ եղեւն՝ տրտմեցան յոյժ ․ եւ եկեալ ցուցին տեառն իւրեանց զամենայն որ ինչ եղեւն ։

Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր եւ ասէ՝ ծառայ չար, զամենայն զպարտսն թողի քեզ, վասն զի աղաչեցեր զիս ։

Իսկ արդ՝ ոչ էր պարտ եւ քեզ ողորմել ծառայակցին քում, որպէս եւ ես քեզ ողորմեցայ ։

Եւ բարկացեալ տէրն նր, մատնեաց ըզնա դահճաց, մինչեւ հատուսցէ զամենայն զպարտսն ։

Նոյնպէս եւ հայր իմ որ յերկինս է, արասցէ ձեզ եթէ ոչ թողուցուք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում 'ի սրտից ձերոց զյանցանս նոցա ։

Եւ

Վեշեռ՛՛ Կա՛՛, Համարբ՛՛:

ճձթ Օ՛ Իս Տրն մր Յս Քս.

Ե եղև իբրև կատարեաց յս զբանս զայսոսիկ, փոխեցաւ 'ի գալիլեէ, և եկն 'ի սահմանս հրէաստանի յայնկոյս յորդանանու:

Եւ գնացին զհետ նր ժողովուրդք բազումք՝ և բժշկեաց զնս անդ:

Եւ մատուցեալ առնա փարիսեցիքն, փորձէին զնա եթէ արժա՞ն իցէ ումեք արձակել զկին իւր, ըստ ամ պատճառս:

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ՝ չէ՞ իցէ ընթերցեալ ձեր թէ որ հաստատեացն 'ի սկզբանէ՝ արու և էգ արար զնոսա, և ասէ: վասն այսորիկ՝ թողցէ այր զհայր և զմայր՝ և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ՝ և եղիցին երկոքեան 'ի մարմին մի:

Ապա ուրեմն ոչ են երկու՝ այլ մի մարմին:

Արդ՝ զոր այ զուգեաց՝ մարդ մի՛ մեկնեսցէ:

Ասեն ցնա՝ իսկ մովսէս ընդէ՞ր պատուիրեաց մեզ տալ թուղթ մեկնելոյ և արձակելոյ:

Ասէ ցնս՝ մովսէս վասն խստասրտութե ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանայս ձեր. այլ 'ի սկզբանէ ոչ եղև այնպէս:

Բայց ասեմ ձեզ՝ զի ամ որ արձակեսցէ զկին իւր, և ոչ վս պոռնկութե՝ և առնիցէ այլ, շնայ. և որ զարձակեալն առնիցէ՝ շնայ: ճղ Ի

Ասեն ցնա աշակերտքն իւր՝ եթէ այդպէս պատճառ իցէ ընդ այր և ընդ կին, լաւ է չամուսնանալ: ճղա Ժ

Եւ նա ասէ ցնոսա՝ ոչ ամենեքին բաւական են այդմ բանի, այլ որոց տըւեալ է:

Զի են ներքինիք՝ որք յորովայնէ մօր իւրեանց ծընան այնպէս:

Եւ են ներքինիք՝ որք 'ի մարդ

Մ ճձթ · Մր ճդ · Մ ճղ ճղա · Մր ճե · Պ ճղէ

մարդկանէ եղեն ներքինիք։
Եւ են ներքինիք՝ որք զան-
ձինս իւրեանց արարին ներ-
քինիս վասն արքայութեան
երկնից։
Որ կարօղն է տանել՝ տարցի։
Ճղբ Ի Յայնժամ մատուցան առ
նա մանկունք, զի ձեռն դիցէ
'ի վերայ նոցա և աղօթս արասցէ։
Եւ աշակերտքն նորա սաս-
տէին նոցա։
Ասէ յս՟՝ թո՛յլ տուք ման-
կտւոյդ և մի՛ արգելուք
զդոսա գալ առ իս զի այդ-
պիսեացդ է արքայութիւն
երկնից։
Եւ եդեալ ձեռն 'ի վերայ
նոցա՝ գնաց անտի։

Աւետարան Կիւ. Ոսկեփորի.
[illegible]

Ճղգ Ի Ժա Եւ ահա մատու-
ցեալ ոմն ասէ՝
վարդապետ բա-
րի, զի՞նչ բարի գործեցից,
զի ընդունիցիմ զկեանսն
յաւիտենականս։
Եւ նա ասէ ցնա՝ զի՞ հար-
ցանես զիս զբարւոյ․ մի է
բարի։
Եթէ կամիս 'ի կեանսն յա-
ւիտենականս մտանել՝ պա-
հեա զպատուիրանս։
Ասէ ցնա՝ զո՞րս։
Ասէ ցնա յս՟՝ զմի՛ սպա-
նաներն․ և զմի՛ շնարն․ և
զմի սուտ վկայերն։
Պատուեա զհայր քո և
զմայր․ և սիրեսցես զընկեր
քո իբրև զանձն քո։
Ասէ ցնա պատանին՝ զայդ
ամենայն պահեցի 'ի ման-
կուց իմոց․ արդ՝ ի՞ւ իւիք
պակաս իցեմ։
Ասէ ցնա յս՟՝ եթէ կա- Ճղդ Ի
միս կատարեալ լինել, երթ
վաճառեա զինչս քո և
տուր աղքատաց․ և ունի-
ցիս գանձս յերկինս․ և
եկ զկնի իմ։
Իբրև լուաւ պատանին Ճղե Ի
զբանն՝ գնաց տրտմեալ
զի ունէր ստացուածս բա-
զումս։
Ասէ յս՟ ցաշակերտսն․
ամէն ասեմ ձեզ՝ զի դժ-
ուա

Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր	Ղ
Ճղբ	Ճզ	մժզ	Ճղդ	Ճը	Ճձբ․մժթ
Ճղգ	Ճէ	Ճխա․մժը	Ճղե	Ճթ	մի

ւարաւ մտցէ մեծատունն
յարքայութիւն երկնից։
Դարձեալ՝ ասեմ ձեզ.
դիւրին է մալխոյ մտանել
ընդ ծակ ասղան, քան մե
ծատան յարքայութիւնն
Աստուծոյ մտանել։
Իբրև լուան աշակերտքն
զարմացան յոյժ, և ասեն՝
իսկ ո՞ կարիցէ ապրել։
Հայեցաւ ՚ի նոսա Յս և
ասէ. առ ՚ի մարդկանէ այդ
անկար է՝ այլ առ յայ ամ
ինչ զօրաւոր է։
Յայնժամ պատասխանի
ետ պետրոս և ասէ ցնա՝
ահաւասիկ մեք թողաք զամե
նայն և եկաք զկնի քո.
արդ՝ զի՞նչ լինիցի մեզ։
ճղզ Ասէ ցնոսա Յս. ամէն ա
Ժ սեմ ձեզ՝ զի դուք որք ե-
կիք զկնի իմ, ՚ի միւսան
գամ գալստեանն, յորժամ
նստցի որդի մարդոյ յա-
թոռ փառաց իւրոց։
ճղէ Նստջիք և դուք յերկոտա
Զ սան աթոռ, դատել զերկո
տասան ազգն իսրայէլի։

Եւ ամենայն որ եթող ճղը
զտուն, կամ զեղբարս, Բ
կամ զքորս, կամ զհայր,
կամ զմայր, կամ զկին,
կամ զորդիս՝ կամ զագա-
րակս՝ վասն անուան իմոյ.
հարիւրապատիկ առցէ՝ և
զկեանս յաւիտենականս
ժառանգեսցէ։
Բազումք եղիցին առա- ճղթ
ջինք յետինք՝ և յետինք Բ
առաջինք։
Քանզի նման է արքայու- Մ
թիւնն երկնից առն տանու- Ժ
տեառն, որ ել ընդ առա- Ի
ւօտս ՚ի վարձու ունել մշ
մակս յայգի իւր. և հարկ
վարձս մշակացն աւուրն
դահեկան, և առաքեաց
զնոսա յայգի իւր։
Եւ ելեալ զերրորդ ժա-
մու՝ ետես այլս զի կային
դատարկք ՚ի հրապարակի։
Ասէ և ցնոսա՝ երթայք և
դուք յայգի իմ, և որ ինչ
արժան իցէ տաց ձեզ։
Գնացին և նոքա։
Եւ դարձեալ ելեալ զվեց
ժամու,

Մ.	Մր.	Գ.
ճղզ	·	·
ճղէ	·	մհր

Մ.	Մր.	Գ.
ճղը	ճժ	միա
ճղթ	ճժա	ճհգ
մ	·	·

ժամու, և զինն ժամու, արար նոյնպէս :

Եւ զմետասաներորդ ժամու ելեալ՝ եգիտ այլս զի կային դատարկք . ասէ և ցնոսա՝ ընդէ՞ր կայք աստ զօրս ողջոյն դատարկք :

Ասեն ցնա՝ զի ո՛չ ոք կալաւ զմեզ 'ի վարձու :

Ասէ ցնո՛ երթայք և դուք յայգին և որ ինչ արժան է առնուցուք :

Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ասէ տր այգւոյն ցգործակալ իւր . կոչեա զմշակսն և տուր նոցա զվարձս սկըսեալ 'ի յետնոցն մինչև ցառաջինսն :

Եւ իբրև եկին որք զմետասաներորդ ժամուն, առին մէն մի դահեկան :

Եկեալ և առաջինքն՝ համարէին թէ աւելի առնուցուն, և առին մէն մի դահեկան և նոքա :

Եւ իբրև առին՝ տրտնջէին զտանուտեառնէն և ասէին՝ Թէ դոքա յետինքդ մի ժամ գործեցին, և հաւասարս մեզ արարեր զդոսա՝ որք զծանրութիւն աւուրն բարձաք և զտօթ :

Նա պատասխանի ետ միում 'ի նոցանէ և ասէ՝ ընկեր չզրկեմ զքեզ , ո՛չ դահեկանի միոջ սակ արկեր ընդ իս :

Առ զքոյդ և երթ . եթէ կամիցիմ յետնոյս տալ որպէս և քեզ :

Եթէ չիցէ ինձ իշխանութիւն յիմս առնել զինչ և կամիմ . կամ թէ ակն քո չար է՝ զի ես առատ եմ :

Այսպէս՝ եղիցին յետինք առաջինք՝ և առաջինք յետինք . զի բազումք են կոչեցեալք, և սակաւք են ընտրեալք :

Վեշեր Կս, Շաբթ :

Տրն մր Յս Քս .

Եւ իբրև ելանէր յս յերուսաղէմ, ետ առ զերկոտասանսն առանձինն, և 'ի ճանապարհին ասէ ցնոսա :

Ահա_

մա Ի՛

Մ Մր Դ
մա ծծք մեծ

Ահաւասիկ ելանեմք յէ̃մ, եւ որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետիցն, եւ դպրացն. եւ դատապարտեսցեն զնա ՚ի մահ. եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց, այպանել եւ հարկանել եւ ՚ի խաչ հանել. եւ յերրորդ աւուր յարիցէ։

մբ Օ Ի3 Յայնժամ մատեաւ առ նա մայր որդւոցն զեբեդեայ որդւովքն իւրովք հանդերձ. երկիր պագանէր, եւ խնդրէր ինչ ՚ի նմանէ։

Եւ նա ասէ ցնա՝ զի՞նչ կամիս։

Նա ասէ ցնա՝ ասա զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջմէ քումմէ, եւ մի ընդ ահեկէ յարքայութեան քում։

Պատասխանի ետ յս̃ եւ ասէ՝ ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէ՞ք ըմպել զբաժակն, զոր ես ըմպելոց եմ. կա՞մ զմկրտութիւնն, զոր ես մկրտելոց եմ, մկրտել։

Նոքա ասեն ցնա՝ կարող եմք։

Ասէ ցնոսա յս̃՝ զբաժակն իմ ըմպիջիք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտելոց եմ մկրտիջիք. բայց նստուցանել ընդ աջմէ եւ ընդ ահեկէ իմմէ, ոչ է իմ տալ՝ այլ որոց պատրաստեալ է ՚ի Հօրէ իմմէ։

Եւ լուեալ տասանցն՝ բարկացան ՚ի վերայ երկուց եղբարցն։ մգ Ի

Եւ յս̃ կոչեաց զնոսա առ ինքն եւ ասէ՝ գիտէք. զի իշխանք ազգաց տիրեն նոցա, եւ մեծամեծքն իշխեն նոցա։

Ոչ այնպէս իցէ եւ ՚ի ձեզ.

Այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ մեծ լինել, եղիցի ձեր սպասաւոր։

Եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ առաջին լինել, եղիցի ձեր ծառայ։

Որպէս որդի մարդոյ ոչ եկն սպասաւորել, այլ սպասաւորել. եւ տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց։ մդ Դ

Եւ

Մ	Մր		Մ	Մր	Ղ	Յ
մբ	ճժբ		մգ	ճժգ	մհ	.
			մդ	ճժե	.	ղաճը

Երգ Ծաղկազարդի Կիւրակէի Ձայն․

Ընդ Տն մերոյ Յսի Քի․

Եւ յելանելն նոցա յերիքովէ, գնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք։

Եւ ահա կոյրք երկու նստէին առ ճանապարհաւն։

Իբրեւ լուան թէ Յս անցանէ՝ աղաղակեցին և ասեն, ողորմեա մեզ Յս որդի Դաւթի։

Եւ ամբոխն սաստեաց նոցա զի լռեսցեն։

Եւ նոքա եւս առաւել աղաղակէին և ասէին, Տր ողորմեա մեզ որդի Դաւթի։

Զտեղի էառ Յս՝ կոչեաց զնոսա և ասէ, զինչ կամիք զի արարից ձեզ։

Ասեն ցնա՝ Տէր՝ զի բացցին աչք մեր։

Եւ գթացեալ Յս, մերձեցաւ յաչս նոցա․ և վաղվաղակի տեսին․ և գնացին զհետ նորա։

Իբրեւ մօտ եղեն յերուսաղէմ, և եկին ՚ի Բեթփագէ մերձ ՚ի լեառն Ձիթենեաց․ յայնժամ Յս առաքեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց։ Եւ ասէ ցնոսա, երթայք ՚ի գեօղդ որ առաջի ձեր է, և անդէն գտանէք զէշ կապեալ, և յաւանակ ընդ նմին․ լուծէք, և ածէք ինձ։ Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ՝ ասասջիք, եթէ տեառն իւրեանց պիտոյ են․ և վաղվաղակի առաքեսցէ զնոսա։

Բայց այս ամ եղև՝ զի լցցի բան մարգարէին որ ասէ։ Ասացէք դստեր Սիոնի՝ ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ․ հեծեալ յէշ՝ և յաւանակի իշոյ։

Գնացին աշակերտքն, և արարին որպէս հրամայեաց նոցա Յս։

Եւ ածին զէշն և զյաւանակն։

Եւ արկին ընդ նոքօք զհանդերձս, և նստաւ ՚ի վերայ նոցա։

Եւ բազում ժողովուրդք

տարածեցին զհանդերձս իւրեանց 'ի ճանապարհին։ Եւ այլք հատանէին ոստս 'ի ծառոց, և տարածանէին 'ի ճանապարհին։

մթ Ը. Եւ ժողովուրդքն որք առաջին և զհետ երթային՝ աղաղակէին և ասէին։ օրհնութիւն որդւոյ դաւթի. օրհնեալ որ գայ յանուն տն՝ օրհնութիւն 'ի բարձունս։

մժ Ժ. Եւ 'ի մտանելն նորա յԵրուսաղէմ, դղրդեցաւ քաղաքն ամ. և ասէ՝ ո՞վ իցէ սա։

Եւ ժողովուրդքն ասէին՝ սա՛ է մարգարէն յս որ 'ի Նազարեթէ գալիլեացւոց։

մժա Ը. Եւ եմուտ յս 'ի տաճարն՝ և եհան արտաքս զամենեսին, որք վաճառէին և գնէին 'ի տաճարի անդ։ Եւ զսեղանս հատավաճառացն կործանեաց. և զաթոռս աղաւնավաճառացն։ Եւ ասէ ցնոսա՝ գրեալ է, տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի. և դուք արարէք

ԺԸ.

զդա այրս աւազակաց։ Եւ մատեան առ նա կոյրք և կաղք 'ի տաճարին, և բժշկեաց զնոսա։ մժբ Ժ

Իբրև տեսին քահանայապետքն և դպիրքն զսքանչելիսն զոր արար՝ և զմանկունսն որք աղաղակէին 'ի տաճարին և ասէին, ովսաննա օրհնութիւն որդւոյ դաւթի՝ բարկացան։ Եւ ասեն ցնա՝ լսես, զինչ ասեն դոքա։ Եւ ասէ ցնս, այո. չիցէ՛ ընթերցեալ ձեր, թէ 'ի բերանոյ տղայոց և ստնդեաց կատարեցեր զօրհնութիւն։ ԽԶ մժգ Ն

մժդ Զ. Եւ թողեալ զնոսա՝ ել արտաքոյ քաղաքին 'ի բեթանիայ, և անդ ագաւ։

Ի օրն Բ. Կլ., Երկուշաբթի։

ՏԻՆ ՄՐ ՅՍ ԳՆ, և այգուցն իբրև դարձաւ անդրէն 'ի քաղաքն՝ քաղցեաւ. Եւ տեսեալ զթզենի մի 'ի վր ճանապարհին՝ եկն 'ի նա և ԽԷ

ոչ

Մ	Մր	Ղ	Յ
մթ	ճժթ	մլե	ճ
մժ	.	.	.
մժա	ճիա	մլը	իա

Մ	Ղ
մժբ	.
մժգ	մլե
մժդ	ճի

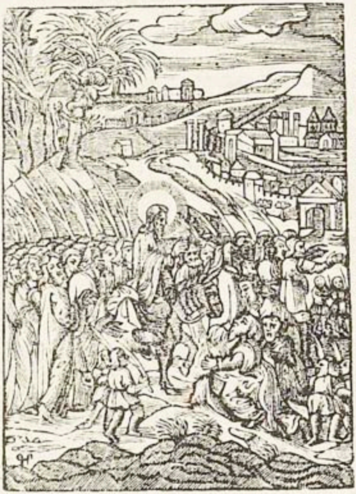

Հատանէր ոստս 'ի ծառոց ազգն եբրյեցոց·
Օրհնէին ցնծութ̅ զփրկիչն տաւեղ ծնծոց

ոչ եգիտ 'ի նմա, բայց
միայն տերեւ:
Եւ ասէ ցնա՝ մի՛ այսու_
հետեւ 'ի քէն պտուղ եղիցի
'ի յաւիտեան:
Եւ առժամայն չորացաւ
թզենին:
Իբրեւ տեսին աշակերտքն
զարմացան եւ ասեն՝ թէ
զիա՞րդ վաղվաղակի ցա_
մաքեցաւ թզենին:
մժե Զ. Պատասխանի ետ յս եւ
ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ
ձեզ՝ եթէ ունիցիք հաւատս
եւ ո՛չ երկմտիցիք, ո՛չ միայն
թզենւոյդ առնիցէք. այլ
թէպէտ եւ լերինդ ասիցէք
բարձիր եւ անկիր 'ի ծով
եղիցի:
մժզ Գ. Եւ զամենայն զոր եւ խնդրի
ցէք յաղօթս հաւատով՝
առնուցուք:
մժէ Բ. Խ8 Եւ իբրեւ եկն 'ի տաճարն՝
մատեան առ նա մինչդեռ
ուսուցանէր քահանայա_
պետքն, եւ ծերք ժողովր
դեանն, եւ ասեն՝ որո՞վ իշ
խանութբ առնես զայդ, եւ
ո՞վ ետ քեզ զիշխանութիւնդ
զայդ:
Պատասխանի ետ յս եւ ա
սէ ցնոսա՝ հարցից եւ ես
զձեզ բան մի, զոր եթէ
ասիցէք ինձ, եւ ես ձեզ ա
սացից որով իշխանութբ
առնեմ զայս:
Մկրտութիւնն յոհաննու ուս
տի՞ էր՝ յերկնի՞ց թէ 'ի
մարդկանէ:
Եւ նոքա խորհէին ընդ
միտս եւ ասէին.
Եթէ ասեմք յերկնից՝ ա_
սէ ցմեզ, իսկ ընդէ՞ր ոչ
հաւատացէք նմա. եւ եթէ
ասեմք 'ի մարդկանէ՝ երկն
չիմք 'ի ժողովրդենէն. զի
ամենեքին զյոհաննէս իբրեւ
զմարգարէ ունէին:
Պատասխանի ետուն յսի
եւ ասեն՝ ո՛չ գիտեմք:
Ասէ ցնս եւ նա՝ եւ ո՛չ ես
ասեմ ձեզ որով իշխանութբ
առնեմ զայս:
Բայց զի՞արդ թուի ձեզ.
առն միոջ էին երկու որդիք: մժը Ժ.
Եւ մատուցեալ՝ յառ ա_ Խ9
ռա_

Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ
մժե	ճիգ	.	.	մժը
մժզ	ճիե	.	ճիր·ճլգ·ճլէ·ճծ	
մժէ	ճիէ	մխ	.	

ռաջինն ասէ, երթ այսօր
գործեա՛ յայգւոջ:
Նա պատասխանի ետ և
ասէ, երթամ տէր՝ և ո՛չ
չոգաւ:
Մատեաւ և առ միւսն,
և ասէ նոյնպէս:
Նա պատասխանի ետ և
ասէ՝ ո՛չ կամիմ՝ բայց յե
տոյ զղջացաւ և չոգաւ
յայգին:
Ո՞ր ի յերկոցունց ա-
րար զկամս հօրն:
Ասեն՝ յետինն:
Ասէ ցնոսա Յս՝ ամէն ա-
սեմ ձեզ, զի մաքսաւորք
և պոռնիկք յառաջեսցեն
քան զձեզ յարքայութիւն
երկնից:
Զի եկն յոհաննէս ճանա
պարհաւ արդարութեան
և ո՛չ հաւատացէք նմա.
և մաքսաւորք և պոռնիկք
հաւատացին նմա. և դուք
տեսէք և ո՛չ զղջացայք
յետոյ հա-
ւատալ
նմա:

Եօթներորդ Կիւ., Երեք շաբ.:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Այլ առակ լուա-
րուք. այր մի
էր տանու-
տէր, որ տնկեաց այգի,
և ցանկով պատեաց զնա,
և փորեաց 'ի նմա հնձան,
և շինեաց աշտարակ և ետ
զնա ցմշակս, և գնաց 'ի
տար աշխարհ:
Իբրև մերձեցաւ ժամա-
նակ պտղոյ՝ առաքեաց զ
ծառայս իւր առ մշակսն,
առնուլ զպտուղս նորա:
Եւ կալեալ մշակացն զծա
ռայս նր, զոմն տանջեցին,
զոմն սպանին, և զոմն քար
կոծեցին:
Դարձեալ առաքեաց այլ
ծառայս բազումս քան զա
ռաջինսն՝ և արարին նոցա
նոյնպէս:
Յետոյ առաքեաց առ նս
զորդի իւր և ասէ՝ թերևս
ամաչեսցեն յորդւոյ աստի
իմմէ: Իսկ մշակքն իբրև
տեսին զորդին՝ ասեն ընդ
միմեա

ՄԺԹ
Ի:
Ճ

Մ Մր Ղ
ՄԺԹ ՃԻԲ ՄԽԱ

միտս սա՛ է ժառանգն. ե_
կայք սպանցուք զսա, և
կալցուք զժառանգութի
սորա ։

Եւ առեալ հանին զնա արտաքոյ քան զայգին՝ և ըս
պանին ։

Արդ՝ յորժամ եկեսցէ տէր
այգւոյն, զի՞նչ արասցէ
մշակացն այնոցիկ ։

Ասեն ցնա՝ զչարսն չարաչար
կորուսցէ, և զայգին տա_
ցէ այլոց մշակաց, որք տա
ցեն նմա զպտուղս 'ի ժա_
մու իւրեանց ։

Ասէ ցնս յս՝ չիցէ՛ երբէք
ընթերցեալ ձեր 'ի գիրս.
զվէմն զոր անարգեցին շի
նողքն՝ նա եղև գլուխ ան
կեան. 'ի տնէ եղև այս՝ և
է սքանչելի յաչս մեր ։

Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ՝
զի բարձցի 'ի ձէնջ արքայու
թին այ, և տացի ազգի որ
առնիցէ զպտուղս նր ։

Եւ որ անկցի 'ի վր վիմիս
այսորիկ՝ փշրեսցի. և յոյր
վր անկցի, հոսեսցէ զնա ։

Եւ երբև լուան քահանայա_
պետքն և դպիրքն և փարի
սեցիքն զառակս զայս՝ գի
տացին թէ վս նց ասաց ։

Եւ խնդրէին զնա ունել,
բայց երկեան 'ի ժողովըր_
դոցն. քանզի իբրև զմար
գարէ ունէին զնա ։

Եօրհնութ Կց, Զուարթ ։

Տրն մր Յս Քս ։

Դարձեալ պա_
տասխանի ետ
յիսուս և ա_
սէ ցնոսա առակօք ։

Նմանեցաւ արքայութին
երկնից առն թագաւորի,
որ արար հարսանիս որդ_
ւոյ իւրում ։

Եւ առաքեաց զծառայս
իւր կոչել զհրաւիրեալսն
'ի հարսանիս, և ոչ կամե_
ցան գալ ։

Դարձեալ առաքեաց այլ
ծառայս և ասէ՝ ասացէք
հրաւիրելոցն. ահաւասիկ
ըզճաշ իմ պատրաստեցի՝
զուարակք իմ և պարարա
կեր

մի
Ր

միա
Ն
Ծն

Մ	Մն	Դ	Յ
մի	ծիբ	մլթ	հէ
.	ճիթ	մթբ	ձե
.	.	միա	ձէ
միա	.	ճձա	.

կերք զենեալք են. և ամ ինչ պատրաստ է, եկայք 'ի հարսանիսն:

Եւ նոքա յուլացեալք գնացին. ոմն յագարակ իւր, և ոմն 'ի վաճառ իւր: և այլք՝ կալան զծառայս նր(ա) թշնամանեցին և սպանին:

Իսկ Թագաւորն իբրև լըւաւ՝ բարկացաւ. և առաքեաց զզօրս իւր, և սատակեաց զսպանողսն զայնոսիկ. և զքաղաքս նոցա այրեաց:

Յայնժամ ասէ ցծառայս իւր՝ հարսանիքս պատրաստք են, և հրաւիրեալքն չէին արժանի:

Արդ՝ երթայք յանցս ճանապարհաց, և զորս միանգամ գտանիցէք կոչեցէք 'ի հարսանիս:

Եւ ելեալ ծառայքն 'ի ճանապարհս՝ ժողովեցին զամենեսեան զորս և գտին. զչարս, և զբարիս՝ և լցան հարսանիքն բազմականօք:

մկբ ժ Եւ մտեալ Թագաւորն հայել զբազմականօքն՝ ետես անդ զայր մի, որոյ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց:

Եւ ասէ ցնա՝ ընկեր՝ զիարդ մտեր այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսանեաց:

Եւ նա պապանձեցաւ,

Յայնժամ ասէ ցպաշտաւորսն. կապեցէք զդորա զոտս և զձեռս, և հանէք զդա 'ի խաւարն արտաքին. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց:

Զի բազումեն կոչեցեալք, և սակաւ են ընտրեալք:

Եօթնեկի'' Կիւ'', Հինգշբթ'':

Վ․ Տ․ն մօրյ Ցն Քնի․

Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն՝ առին խորհուրդ զնմանէ, թէ որպ դնիցեն նմա զորոգայթ բանիւք: մտ Ի Ծ2

Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւրեանց հերոդիա-

Մ մկբ Մ մտ Մն Ղլ Դ մաթ

դիանոսքն հանդերձ և
ասեն. Վարդապետ՝ գի-
տեմք, զի ճշմարիտ ես.
և զճանապարհն Այ՟ ճշմար
տութ՟ ուսուցանես, և ոչ
է քեզ փոյթ զումեքէ. և
ոչ հայիս յերեսս մարդոյ:
արդ՝ ասա մեզ զի՞նչ թը
ւի քեզ, պա՞րտ է հարկս
տալ կայսեր՝ թէ ոչ:
Գիտաց Յս՟ զխորամանկու
թի նց՟, և ասէ՝ զի՞ փոր-
ձէք զիս կեղծաւորք:
Ցուցէք ինձ զդահեկան
հարկին. և նոքա մատուցին
նմա զդահեկան մի:
Եւ ասէ ցնոսա Յս՟՝ ո՞յր է
պատկերս այս, կամ գիր:
Ասեն՝ կայսեր.
Յայնժամ ասէ ցնս՟՝ եր-
թայք՝ տուք զկայսերն՝ կայ
սեր. և զաստուծոյն, Այ՟:
Իբրև լուան, զարմացան՝
և թողին զնա և գնացին:
Յայնմ աւուր մատեան
Ծ3 առ նա սադուկեցիքն, որք
ասէին թէ չիք յարութ՟.
հարցին ցնա՝ և ասեն, վար
դապետ՝ մովսէս ասաց եթէ
ուք մեռցի անորդի, արաս-
ցէ զկին նր՟ եղբայր իւր,
և յարուսցէ զաւակ եղբօր
իւրում:
Էին առ մեզ եղբարք եօ-
թըն. առաջինն առաւ կին,
և մեռաւ. և զի ոչ ունէր
զաւակ, եթող զկինն իւր
եղբօր իւրում: Նոյնպէս և
երկրորդն, և երրորդն,
մինչև ցեօթներորդն:
Յետ ամենեցուն՝ մեռաւ
և կինն:
Արդ՝ ՚ի յարութ՟ ո՞յր յեօ
թանցն եղիցի նա կին. զի
ամենեքին կալան զնա կին:
Պատասխանի ետ նց՟ Յս՟
և ասէ. մոլորեալք՝ ոչ գի
տէք զգիրս՝ և ոչ զզօրութի
Այ՟: զի ՚ի յարութե՟ ոչ կա
նայս առնեն՝ և ոչ արանց
լինին. այլ են իբրև զհը
րեշտակս յերկինս:
Բայց վս՟ յարութ՟ մեռե-
լոց, չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր
զասացեալն ձեզ յԱյ՟: Ես
եմ Ած՟ աբրահամու՝ Ած՟
իսահակայ՝ և Ած՟ յակո-
բայ.

րայ. և չէ ա՟ծ՝ ա՟ծ մեռե-
լոց, այլ կենդանեաց:
Իբրև լուան ժողովուրդ-
քըն, զարմանային ընդ
վարդապետութ՟ն նորա:
մդ Իսկ փարիսեցիքն իբրև
Ը. լուան եթէ պապանձեցոյց
Ծդ զսադուկեցիսն՝ ժողովեցան
ի միասին:
Եւ եհարց մի ո՟մն 'ի նոցա-
նէ զնա փորձելով, և ասէ:
Վարդապետ՝ ո՞ր պատուի-
րան է մեծ՝ յօրէնս:
Եւ յ՟ս ասէ ցնա՝ սիրեսցես
զ՟տր ա՟ծ քո յ՟մ սրտէ
քումմէ, և յ՟մ անձնէ
քումմէ, և յ՟մ մտաց քոց:
Այս է մեծն՝ և առաջին
պատուիրանն:
Երկրորդն՝ նման սմին. սի-
րեսցես զընկեր քո իբրև
զանձն քո:
Յայս երկուս պատուի-
րանս ա՟մ օրէնք և մարգա-
րէք կախեալ կան:
մե Եւ 'ի ժողովել փարիսեց-
Ը. ւոցն, եհարց ց՟նս յ՟ս և ասէ:
Ծե Զի՞արդ թուի ձեզ վասն
ք՟ի, ո՞յր որդի է.

ասեն ցնա՝ դաւթի:
Ասէ ց՟նս յ՟ս՝ իսկ զիարդ
դաւիթ հոգւովն կոչէ զնա
տէր, և ասէ:
Ասաց տ՟ր ց՟տր իմ, նիստ
ընդ աջմէ իմմէ, մինչև ե-
դից զթշնամիս քո պատ-
ուանդան ոտից քոց:
Իսկ եթէ դաւիթ զնա
տէր կոչէ, զիա՞րդ որդի
նորա իցէ:
Եւ ոչ ոք կարէր տալ նմա մզ
պատասխանի բան մի և ոչ Ը.
իշխէր ոք յայնմ օրէ հար-
ցանել զնա և ոչ ի՛նչ:

Երեքշբթի՟ Կիւ՟ Աւետարան Մտ՟

Տրն մր. Յ՟ս Ք՟ս.

Յանժամ խօսե- մէ
ցաւ յ՟ս ընդ ժո- Ժ
ղովուրդսն և ընդ
աշակերտսն իւր, և ասէ:
Յաթոռն մովսէսի նստան
դպիրքն և փարիսեցիքն:
Զա՟մ ինչ զոր ասիցեն ձեզ՝
արարէք և պահեցէք. բայց
ըստ գործոց ն՟ց մի՛ առնէք.
զի ասեն և ոչ առնեն:
Կապեն մարդկան բեռինս մը
ծա- Ն

Մ	Մր	Ղ
մդ	ծլա	.
մե	ծլբ	մխե

Մ	Մր	Ղ
մզ	ծլգ	մխդ
մէ	.	.
մը	.	ծլթ

ծանունս և դժուարա-
կիրս, և դնեն 'ի վ[ե]ր ուսոց
մարդկան, և մատամբ իւ-
րեանց ոչ կամին շարժել
զնոսա :

մլթ ի Եւ զամ[ենայն] զգործս իւրեանց՝
առնեն 'ի ցոյց մարդկան.
լայնեն զգրապանակս իւ-
րեանց, և երկայնեն զքղ-
զանցս հանդերձից իւրեանց:
Սիրեն զյառաջագահս յըն-
թրիս՝ և զնախաթոռս 'ի ժո-
ղովուրդս, և զողջոյնս 'ի
հրապարակս :

մխ ժ Եւ կոչել 'ի մարդկանէ՝
ռաբբի՝ ռաբբի :

Բայց դուք մի՛ զոք կոչէք
վարդապետ, զի մի է ձեր
ուսուցիչ. և ամենեքեան
դուք եղբարք էք :

Եւ հայր՝ մի՛ կոչէք ձեզ
երկրի. զի ձեր մի է հայր
որ յերկինս է :

Եւ մի՛ կոչիցիք ուսուցիչք,
զի ուսուցիչն ձեր Ք[րիստո]ս է :

Եւ մեծն 'ի ձէնջ եղիցի
ձեր սպասաւոր :

մխա ե Որ բարձրացուցանէ զան-
ձն՝

ձըն՝ խոնարհեսցի. և որ խո-
նարհեցուցանէ զանձն՝
բարձրասցի :

Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարի- մխբ ե
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
փակէք զարքայութիւն երկ-
նից առաջի մարդկան.
դուք ոչ մտանէք, և որոց
մտանենն չտայք թոյլ մը-
տանել :

Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարի- մխգ ժ
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
ուտէք զտունս այրեաց.
պատճառանօք երկարէք զա-
ղօթս՝ վ[ասն] զի աւելի դա-
տաստան ընդունիցիք :

Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարի-
սեցւոց կեղծաւորաց. զի
յածիք ընդ ծով և ընդ ցա-
մաք՝ առնել եկամուտ մի.
և յորժամ լինիցի, առնէք
զնա որդի գեհենի, կրկին
ևս քան զձեզ.

Վա՜յ ձեզ առաջնորդք
կոյրք. զի ասէք որ երդնու
'ի տաճարն՝ չէ ինչ. բայց
որ երդնու յոսկին որ 'ի
տաճարին է՝ պարտան է :

Մա

Մ	Մր	Դ	Մ	Դ
մլթ	ձլե	ձլէ. մխզ	մխբ	ձիզ
մխ	.	.	մխգ	.
մխա	.	ձհթ. մժե		

Մոլորք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ է. ոսկի՞ն, եթէ տաճարն որ սրբէ զոսկին։
Եւ՝ որ երդնու ՚ի սեղանն՝ չէ ինչ. բայց որ երդնու ՚ի պատարագն որ ՚ի վերայ նորա է՝ արժան է։
Յիմարք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ է. պատարագն, եթէ սեղանն՝ որ սրբէ զպատարագն։
Իսկ արդ՝ որ երդուեալ ՚ի սեղանն՝ երդնու ՚ի նա, և յա՟մ որ ՚ի վերայ նորա է։
Եւ որ երդուեալ ՚ի տաճարն՝ երդնու ՚ի նա և ՚ի բնակիչ նորա։
Եւ որ երդուեալ յերկինս՝ երդնու յաթոռն ա՟յ, և յայն որ նստին ՚ի վ՟ն՟ր։
մլզ ե Վայ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի տասանորդէք զանանուխ, և զսամիթ, և զչաման. և թողէք զծանր ծանր օրինայն՝ զդատաստան և զողորմուի և զհաւատս։
Զայս արժան էր առնել՝ և զայն չթողուլ։
Առաջնորդք կոյրք՝ որք զմժղուկս քամէք, և զուղտս կլանէք։ մէ ժ
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի սրբէք զարտաքին զբաժակին և զսկաւառակին, և ՚ի ներքոյ լի՛ են յափշտակութ͞ե և անխառնութ͞ե։ մլզ ե
Փարիսեցի կոյր՝ սրբեա՛ նախ զներքին բաժակին և զսկաւառակին զի լինիցի և արտաքինն նոցա սուրբ։
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի նման էք գերեզմանաց բռուելոց, որք արտաքոյ երևին գեղեցիկք, և ՚ի ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց, և ա՟մ պղծութեամբ։ մլէ ե
Նոյնպէս և դուք արտաքոյ երևիք մարդկան արդարք, և ՚ի ներքոյ լի՛ էք կեղծաւորութ͞ե և անօրէնութեամբ։
Վայ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի մլը ե

շինէք

Մ Գ
մլզ ծլզ

Մ Գ..
մէ
մլզ ծլե
մլէ ծլէ
մլը ծխ

շինէք զշիրիմս մարգարէ-
ից, և զարդարէք զգերեզ-
մանս արդարոց։ և ասէք՝
եթէ էաք յաւուրս հարցն
մերոց, ոչ հաղորդեաք ա-
րեան մարգարէիցն։
Ապա ուրեմն վկայէք զան-
ձանց, եթէ որդիք էք այ-
նոցիկ որք կոտորեցին զմար-
գարէսն։
Եւ դուք լցէք զչափ հար-
ցըն ձերոց։
մթ ժ Օձք՝ ծնունդք իժից. զի-
արդ փախնուցուք ՚ի դա-
տաստանէ գեհենին։
մս Ն Վասն այդորիկ՝ ահաւասիկ
ես առաքեմ առ ձեզ մար-
գարէս՝ և իմաստունս՝ և
դպիրս. և ՚ի նոցանէ սպանա-
նիցէք, և ՚ի խաչ հանիցէք։
Եւ ՚ի նոցանէ տանջիցէք
՚ի ժողովուրդս ձեր՝ և հա-
լածիցէք ՚ի քաղաքէ ՚ի
քաղաք։
Որպէս զի եկեսցէ ՚ի վերայ ձեր
ամենայն արիւն արդար հեղեալ
յերկիր. յարենէն Աբելի
արդարոյ՝ մինչև ցարիւնն
Զաքարիայ որդւոյ Բարա-
քեայ զոր սպանէք ընդ մէջ
տաճարին և սեղանոյն։
Ամէն ասեմ ձեզ՝ եկեսցէ
այն ՚ի վերայ ազգիս այսորիկ։
Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ կոտորես մս Ն
զմարգարէս՝ և քարկոծ առ-
նես զառաքեալսն առ քեզ.
քանիցս անգամ կամեցայ
ժողովել զմանկունս քո՝
զոր օրինակ ժողովէ հաւ
զձագս իւր ընդ թևովք, և
ոչ կամեցարուք։ Ահա թո-
ղեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր
աւերակ։
Բայց ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ
և ս տեսանիցէք զիս յայ-
սմհետէ, մինչև ասիցէք
օրհնեալ եկեալ յանուն
տեառն։

Ընթերցուած Կբ, Շաբաթի։
Ծրն մր ցբ գ։

Եւ ելեալ արտա- մկ Ն
քըս Յիսուս ՚ի
տաճարէն գնայր.
և մատեան աշակերտքն
ցուցանել նմա զշինուածս
տաճարին։

Մ մթ մզ | Դ . ճլա

Մ մկա մկբ | Մր . ճկէ | Դ ճհբ մկէ. մկր

Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա՝ տեսանէք զայդ ամենայն. ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ մնասցէ այդր քար ՚ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի։

մխգ Բ Եւ մինչդեռ նստէր ՚ի լերինն Ձիթենեաց՝ մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն և ասեն. ասա մեզ երբ լինիցի այդ, և կամ զինչ նշան իցէ քոյոյ գալստեանն, և վախճանի աշխարհիս։

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա՝ զգոյշ լերուք գուցէ ոք զձեզ խաբիցէ։

Զի բազումք գայցեն յանուն իմ, և ասիցեն թէ ես եմ Քրիստոսն, և զբազումս մոլորեցուցանիցեն։

Լսելոց էք պատերազմունս, և զհամբաւս պատերազմաց. զգոյշ լերուք՝ մի խռովիցիք. զի պարտ է լինել այդմ ամենայնի՝ այլ չեւ՛ է կատարած։

Յարիցէ ազգ յազգի վերայ՝ և թագաւորութիւն ՚ի թագաւորութեան վերայ. և եղիցին սովք՝ և սրածութիւնք՝ և սասանութիւնք՝ ՚ի տեղիս տեղիս։

Սակայն՝ և այն ամենայն սկիզբն է երկանց։

Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ ՚ի նեղութիւնս, և սպանանիցեն զձեզ. և եղիջիք ատեցեալք յամենայն ազգաց, վասն անուան իմոյ։ մխդ Ա

Եւ յայնժամ գայթակղեսցին բազումք. և զմիմեանս մատնեսցեն՝ և ատեսցեն զմիմեանս։ մխե Ա

Եւ բազում սուտ մարգարէք յարիցեն, և զբազումս մոլորեցուսցեն։

Եւ վասն բազմանալոյ անօրէնութեանն՝ ցամաքեսցէ սէր բազմաց։

Բայց որ համբերեսցէ ՚ի սպառ՝ նա կեցցէ։

Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութեան ընդ ամենայն տիեզերս, ՚ի վկայութիւն ամենայն հեթանոսաց։ մխզ Ա

Եւ

Մ	Մր	Ղ
մխգ	ճլբ	մխթ

Մ	Մր	Ղ	Յ
մխդ	ճլթ	մծ	ճխա.ճխզ
մխե	.	.	.
մխզ	ճխ	.	.

Եւ ապա եկեսցէ կատա_
րած ,
մխէ Զ. Այլ՝ յորժամ տեսանի_
ցէք զպղծութիւն աւերածոյն,
որ ասացեալն է ՚ի ձեռն
Դանիէլի մարգարէի. զի
կայցէ ՚ի տեղւոջն սրբու_
թեան , որ ընթեռնուն ՚ի
միտ առցէ ,
մխը Բ. Յայնժամ որք ՚ի Հրէաս_
տանի իցեն՝ փախիցեն ՚ի
լերինս ,
Եւ որ ՚ի տանիս կայցէ՝
մի՛ իջցէ առնուլ ինչ ՚ի տա
նէ իւրմէ ,
Եւ որ յանդի իցէ՝ մի՛
դարձցի յետս առնուլ
զձորձս իւր :
մխթ Բ. Բայց վայ իցէ յղեաց և
ստնդուէաց յաւուրսն յայ
նոսիկ :
մծ Զ. Յաղօթս կացէք՝ զի մի՛
լինիցի փախուստն ձեր ձմ
երայնի :
մծա Բ. Եւ մի՛ ՚ի շաբաթու ,
Զի եղիցի յայնժամ նե
ղութիւն մեծ . որպիսի ոչ
եղև ՚ի սկզբանէ աշխար_
հի մինչև ցայ
ժմ , և ոչ այլ լիցի ,
Եւ. եթէ ոչ կարճէին ա_ մծբ Զ.
ւուրքն այնոքիկ , ոչ ապ_
րէր ամենայն մարմին :
Բայց վասն ընտրելոցն ,
կարճեսցին աւուրքն այ
նոքիկ :
Յայնժամ թէ ոք ասիցէ մծգ Բ.
ձեզ , ահաւասիկ աստ է
Քրիստոսն՝ կամ անդ՝ մի՛
հաւատայցէք ,
Զի յարիցեն սուտ Քրիս_ մծդ Զ.
տոսք՝ և սուտ մարգարէք.
և տացեն նշանս մեծամեծս
և արուեստս . մինչև մոլո
րեցուցանել թէ հնար ինչ
իցէ և զընտրեալսն :
Ահա առաջագոյն ասացի
ձեզ :
Ապա եթէ ասիցեն ձեզ՝ մծե Ե
ահաւանիկ յանապատի է՝
մի՛ ելանիցէք . և թէ ահա
՚ի շտեմարանս է , մի՛ հա_
ւատայցէք ,

Մ.	Մր.	Ղ.
մխէ	ճխբ	.
մխը	ճխգ	մԹ.ճծգ
մխթ	ճխդ	մծգ
մծ	ճխե	.
մծա	ճխզ	մծե

Մ.	Մր.	Ղ.
մծբ	ճխէ	.
մծգ	ճխը	մգ
մծդ	ճխթ	.
մծե	.	մբ

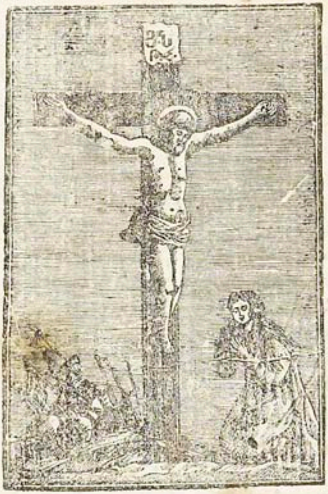

Զօրեաց նշան խաչին սրբ բոյ
Խաչակալեալն Տն տուաւ ծոյ

Տէրն մր Յ՟ ք՟
ասէ.

մծզ Ե Զի որպէս փայլակն որ ելանէ յարեւելից եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ։
մծէ Ե Զի ուր գէշն իցէ՝ անդր ժողովեսցին արծուիք։
մծը Բ Վաղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի. եւ լուսինն ոչ տացէ զլոյս իւր. եւ աստեղք անկցին յերկնից. եւ զօրութիւնք երկնից շարժեսցին.
Եւ ապա երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս։ Եւ յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք երկրի։
մծթ Բ Եւ տեսցեն զորդի մարդոյ՝ եկեալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք։
Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, եւ ժողովեսցեն զընտրեալս նորա ՚ի չորից հողմոց. ՚ի ծագաց երկնից՝ մինչեւ ՚ի ծագս նոցա։
Յթզենւոյ անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ նոր ոստքն կակղասցին, եւ տերեւն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն։
Նոյնպէս եւ դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամ, գիտասջիք թէ մերձ է ՚ի դուրս։
Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի։
Երկինք եւ երկիր անցցեն՝ եւ բանք իմ մի՛ անցցեն։
մկ Ժ Բայց վասն աւուրն այնորիկ եւ ժամու՝ ոչ ոք գիտէ. ոչ հրեշտակք երկնից, եւ ոչ որդի՝ բայց միայն Հայր։
մկա Ե Ծ8 Եւ որպէս աւուրքն Նոյի՝ նոյնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ։
Զի որպէս էին յաւուրսն որ յառաջ քան զջրհեղեղն՝ ուտէին եւ ըմպէին. կանայս առնէին եւ արանց լինէին. մինչեւ յօրն յորում եմուտ

Մ	Մր	Ղ
մծզ	.	մե
մծէ	.	մէզ
մծը	ՃԾ	մծէ
մծթ	ՃԾա	մծը

Մ	Մր	Ղ
մկ	ՃԾբ	.
մկա	.	մե

եմուտ Նոյ 'ի տապանն. և
ոչ գիտացին մինչև եկն
ջրհեղեղն և եբարձ զամե-
նեսեան. այնպէս եղիցի և գա-
լուստն որդւոյ մարդոյ:

ՄԼԲ Ե Յայնժամ թէ լինին երկու
յագարակի՝ մինն առցի,
և միւսն թողցի.

Իսկ եթէ երկու աղացցեն
'ի մի երկանս՝ մինն առցի,
և միւսն թողցի:

ՄԼԳ Զ Արթուն կացէք՝ զի ոչ
գիտէք յորում ժամու
տէրն ձեր գայ:

ՄԼԴ Բ Զայն գիտասջիք՝ եթէ
գիտէր տանուտէրն յո-
րում պահու գող գայ՝ հսկ-
էր. և ոչ տայր ական հա-
տանել զտուն իւրոյ:

Վասն այսորիկ և դուք եղե-
րուք պատրաստք՝ զի յո-
րում ժամու ոչ ակն ունի-
ցիք, գայ որդի մարդոյ:

Իսկ ո՞վ իցէ հաւատարիմ
ծառայ և իմաստուն, զոր
կացոյց տէր իւր 'ի վերայ
ՄԼԵ Ե ծառայից իւրոց տալ նոցա
զկերակուր 'ի ժամու.

ժա՝

Երանի՛ է ծառային այն- ՄԼԶ Ե
միկ՝ զոր եկեալ տէրն գտա-
նիցէ արարեալ այնպէս. ա-
մէն ասեմ ձեզ՝ զի 'ի վերայ
ամենայն ընչից իւրոց կա-
ցուսցէ զնա.

Ապա եթէ ասիցէ ծա- ՄԼԷ Ե
ռայն չար 'ի սրտի իւրում,
տէր իմ յամէ՛ գալ. և սկսա-
նիցի հարկանել զծառայա-
կիցս իւր. ուտիցէ և ըմպի-
ցէ ընդ արբեցողս.

Գայցէ՛ տէր ծառային այ-
նորիկ, յաւուր յորում ոչ
ակն ունիցի, և 'ի ժամու
յորում ոչ գիտիցէ. և կտր-
եսցէ՛ զնա ընդ մէջ, և
զբաժին նորա ընդ կեղծաւորս
դիցէ. անդ եղիցի լալ և
կրճել ատամանց:

Տէր ոգ Յ Քր աւե.

Յայնժամ նմա-
նեսցի արքայութի ՄԼԸ Ժ Ծա
երկնից տասն կու-
սանաց. որոց առեալ զլապ-
տերս իւրեանց ելին ընդ
առաջ փեսային և հարսին.

հինգն

Մ	Մր	Ղ
ՄԼԲ	.	ՄԺԲ
ՄԼԳ	ՃԾԳ	.
ՄԼԴ	ՃԾԵ	ՄԾԶ
ՄԼԵ	.	ՃԾԷ

Մ	Մր	Ղ
ՄԼԶ	.	ՃԾԵ
ՄԼԷ	.	ՃԾԸ
ՄԼԸ	.	.

Հինգն 'ի նոցանէ յիմարք
էին, և հինգն իմաստունք:
Յիմարքն առին զլապտեր
ըն, և զձէթ ընդ իւրեանս
ոչ բարձին:
Իսկ իմաստունքն առին
ձէթ ամանօք ընդ լապտերս
իւրեանց:
Իբրև 'ի յամել փեսային՝ նիր
հեցին ամենեքեան և 'ի
քուն մտին:
Իբրև 'ի մէջ գիշերի եղև
բարբառ՝ ահա փեսայ գայ՝
ելէք ընդ առաջ նորա:
Յայնժամ յարեան ամ
կուսանքն և կազմեցին զլ
լապտերս իւրեանց:
Ասեն յիմարքն իմաս֊
տունն՝ տուք մեզ յիւղոյդ
ձերմէ, զի ահա շիջանին֊
լապտերքս մեր:
Պատասխանի ետուն իմաս
տունքն, և ասեն. գուցէ՝
ոչ իցէ մեզ և ձեզ բաւա
կան. այլ երթայք 'ի վաճա
առականս և գնեսջիք ձեզ:
Իբրև գնացին նոքա գնել՝
եկն փեսայն, և պատրաստ

Կ

քըն մտին ընդ նմա 'ի հարսա
նիսն, և փակեցաւ դուռնն:
Յետոյ գան և այլ կու֊
սանքն և ասեն. տէ՛ր տէ՛ր
բաց մեզ:
Նա պատասխանի ետ և
ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ թէ
ոչ գիտեմ զձեզ:
Արթուն կացէք՝ զի ոչ գի
տէք զօրն, և ոչ զժամն:
Որպէս այր մի գնացեալ 'ի ատար ՄԹ
աշխարհ՝ կոչեաց զծառայս Իե
իւր և ետ նց զինչս իւր: Կ
Ումեմն ետ հինգ քան ՄՀ
քար. և ումեմն երկուս. Ն
ումեմն մի. իւրաքանչիւր
ըստ իւրում կարի, և գնաց:
Չոգաւ վաղվաղակի. որ
էառ զհինգն՝ գործեաց
նոքօք և շահեցաւ այլ ևս
հինգ:
Նոյնպէս և որ զերկուսն՝
շահեցաւ այլ ևս երկուս:
Իսկ որ զմին էառ՝ գնաց
փորեաց զերկիր և թաքոյց
զարծաթ տն իւրոյ:
Յետ բազում ժամանակի՝
գայ տէր ծառայիցն այնո
ցիկ

Մ Մր Գ
մկթ ճծդ մր
մհ . կթ

ցին եւ առնէ համարս 'ի մէջ նոցա. եւ մատուցեալ որ զհինգ քանքարն էառ՝ մատոյց այլ եւս հինգ քանքար եւ ասէ. տէ՛ր հինգ քանքար ետուր ցիս՝ ահաւասիկ հինգ այլ եւս քանքար 'ի վր̅ շահեցայ։

Ասէ ցնա տէրն իւր՝ ազնիւ ծառայ բարի եւ հաւատարիմ. որովհետեւ 'ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, 'ի վր̅ բազմաց կացուցից զքեզ, մուտ յուրախութի̅ տեառն քոյ։

Մատուցեալ եւ որոյ զերկուս քանքարսն առեալ էր եւ ասէ. տէ՛ր երկուս քանքարս ետուր ցիս՝ ահաւասիկ երկուս եւս այլ քանքարս զորս 'ի վերայ շահեցայ։

Ասէ ցնա տէր իւր՝ ազնիւ ծառայ բարի եւ հաւատարիմ. որովհետեւ 'ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, 'ի վր̅ բազմաց կացուցից զքեզ, մուտ յուրախութիւն տեառն քոյ։

Մատուցեալ եւ որոյ զմի քանքարն առեալ էր եւ ասէ. տէ՛ր՝ գիտէի զի այր մի խիստ ես. հնձես զոր ոչ սերմանեցեր, եւ ժողովես ուստի ոչ սփռեցեր։ Երկեայ՝ գնացի եւ թաքուցի զքանքարն քո յերկրի. արդ՝ ահաւասիկ քոյդ ցքեզ։

Պատասխանի ետ տէրն եւ ասէ ցնա. ծառայ չար եւ վատ՝ գիտէիր եթէ հնձեմ ուստի ոչ սերմանեցի, եւ ժողովեմ ուստի ոչ սփռեցի։

Պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ 'ի սեղանաւորս, եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի զիմ։

Արդ՝ առէք 'ի դմանէ զքանքարդ, եւ տուք այնմ որ ունիցի զտասն քանքար։

Զի ամենայնի որ ունիցի՝ տացի եւ յաւելցի. եւ որ ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցին՝ բարձցի 'ի նմանէ։ մհա Ի

Եւ զծառայդ անպիտան՝ հանէք 'ի խաւարն արտաքին. մհբ Ն

Մ՝ Մր Պ
մհա խբ մէ
մհբ . մլա

քէն. անդ եղիցի լալ եւ
կրճել ատամանց։
մհգ Եւ յորժամ եկեսցէ որդի
ժ մարդոյ փառօք իւրովք եւ
ամ՟ հրեշտակք ընդ նմա։
Յայնժամ նստցի յաթոռ
փառաց իւրոց. եւ ժողո
վեսցին առաջի նորա ամ՟
ազգք. եւ մեկնեսցէ զնոսա
ի միմեանց՝ որպէս հովիւ
զի մեկնեսցէ զօդիս յայ
ծեաց։ եւ կացուսցէ զօ_
դիսն ընդ աջմէ իւրմէ՝ եւ
զայծիսն ՚ի ձախմէ իւրմէ։
Յայնժամ ասասցէ թագա
ւորն ցայնոսիկ որք ընդ
աջմէն իցեն՝ եկայք օրհ_
նեալք Հօր իմոյ. ժառան_
գեցէք զպատրաստեալ
ձեզ զարքայութիւնն ՚ի սը
կզբանէ աշխարհի։
Զի քաղցեայ, եւ ետուք
ինձ ուտել. ծարաւեցայ,
եւ արբուցէք ինձ. օտար
էի եւ ժողովեցէք զիս։
Մերկ՝ եւ զգեցուցէք զիս.
հիւանդ էի եւ տեսէք զիս
՚ի բանտի էի եւ եկիք առ իս

Յայնժամ պատասխանի
տացեն նմա արդարքն եւ
ասասցեն։
Տէր՛ երբ տեսաք զքեզ
քաղցեալ եւ կերակրեցաք,
կամ ծարաւի, եւ արբուցաք։
Երբ տեսաք զքեզ օտար,
եւ ժողովեցաք. կամ մերկ,
եւ զգեցուցաք։
Երբ տեսաք զքեզ հի_
ւանդ, կամ ՚ի բանտի, եւ
եկաք առ քեզ։
Պատասխանի տացէ թա_
գաւորն եւ ասասցէ ցնոսա՝
ամէն ասեմ ձեզ՝ որովհե_
տեւ արարէք միում յեղ
բարցս այսոցիկ փոքրկանց՝
ինձ արարէք։
Յայնժամ ասասցէ եւ ցայ
նոսիկ որք ընդ ահեկէն ի_
ցեն. երթայք յինէն անի
ծեալք ՚ի հուրն յաւիտե_
նական, որ պատրաստեալ
է սատանայի եւ հրեշտա_
կաց նորա։
Զի քաղցեայ, եւ ոչ ետուք
ինձ ուտել. ծարաւեցայ,
եւ ոչ արբուցէք զիս։
Օտար

Մ
մհգ

Օտար էի, և ոչ ժողովե-
ցէք զիս. մերկ էի, և ոչ
զգեցուցէք զիս. հիւանդ
էի և ի բանտի և ոչ տե-
սէք զիս։
Յայնժամ պատասխանի
տացեն նոքա և ասաս-
ցեն. տէր երբ տեսաք
զքեզ քաղցեալ, կամ ծա-
րաւի, կամ օտար, կամ
մերկ, կամ հիւանդ, կամ
ի բանտի՝ և ոչ պաշտեցաք
զքեզ։
Յայնժամ պատասխանի
տացէ նոցա և ասասցէ.
ամէն ասեմ ձեզ՝ որովհե-
տև ոչ արարէք միում ի
փոքրկանցս յայսցանէ, և
ոչ ինձ արարէք։
Եւ երթիցեն նոքա ի տանջ-
ջանս յաւիտենականս.
և արդարքն ի կեանսն յա-
ւիտենականս։
Եւ եղև իբրև կատարեաց
յիսուս զամենայն զբանս զայսոսիկ՝
ասէ ցաշակերտսն իւր։
մհդ Ի. Գիտէք՝ զի յետ երկուց
աւուրց զատիկ լինի, և որ-
դի մարդոյ մատնի ի խաչ
ելանել։

Վս Տեառն մերոյ Յսի
Քսի։

Յայնժամ ժողովե- մհե
ցան քահանայա- Օ.
պետքն և դպիրքն
և ծերք ժողովրդեանն ի
սրահ քահանայապետին,
որում անուն էր կայիափա։
Եւ խորհուրդ առնէին
նենգութեամբ կալցեն զյի-
սուս և սպանցեն։
Բայց ասէին՝ թէ մի ի տօ-
նի աստ. զի մի խռովութիւն
լինիցի ի ժողովրդեանն։
Իբրև եկն յս ի բեթանիայ մհզ
ի տուն սիմոնի բորոտի։ Ա.
Մատեաւ առնա կին մի որ կշ
ունէր շիշ իւղոյ ծանրագ-
նի. և թափեաց ի գլուխ
նորա ի բազմականին։
Իբրև տեսին աշակերտքն՝
բարկացան. և ասեն ընդէր
է կորուստ այդ իւղոյդ։
Զի մարթ էր վաճառել
զդա մեծագնոյ, և տալ
աղքատաց։
Գիտաց յս և ասէ ցնոսա՝
զի՞ աշխատ առնէք զկինդ.
գործ

Մ	Մր	Ղ	Յ
մհդ	ցծղ	մէ	իխըղղ

Մ	Մր	Ղ	Յ
մհե	ցծէ	.	.
մհղ	ցծը	կդ	ղդ

գործ մի բարի գործեաց
դա յիս: յամ ժամ զաղ
քատս ընդ ձեզ ունիք,
բայց զիս ոչ հանապազ
ընդ ձեզ ունիք:
մհե Արկանել դորա զիւղդ 'ի
դ մարմին իմ, առ 'ի թաղելոյ
զիս նշանակեաց:
Բայց ամէն ասեմ ձեզ՝
զի ուր և քարոզեսցի աւե
տարանս այս ընդ ամենայն
աշխարհ, խօսեսցի. և զոր
արար դա՝ 'ի յիշատակի
դորա:
մհը Յայնժամ գնաց մի յերկո
տասանիցն, անուանեալ
Յուդաս Իսկարիովտացի առ
քահանայապետսն, և ասէ.
զի՞նչ կամիք տալ ինձ, և
ես մատնեցից զնա ձեզ:
Եւ նոքա կշռեցին նմա
երեսուն արծաթիս:
Եւ յայնմհետէ խնդրէր
պարապ՝ զի մատնեսցէ զնա
նոցա:

Վն ընթրեաց Տեառն մերոյ
Յսի Քսի:
Եւ յառաջնում
աւուր բաղար Կ3
ջակերացն, մա
տեան աշակերտքն առ յս
և ասեն. ո՞ւր կամիս զի
պատրաստեսցուք քեզ ու
տել զզատիկն:
Եւ նա ասէ ցնս՝ երթայք
'ի քաղաքն առ այս անուն,
և ասասջիք ցնա. վարդա
պետն ասէ՝ ժամանակ իմ
մերձեալ է, առ քեզ առ
նեմ զզատիկս աշակերտօքս
հանդերձ:
Եւ արարին աշակերտքն
որպէս հրամայեաց նց յս, և
պատրաստեցին զզատիկն:
Եւ իբրև երեկոյ եղև՝
կայր բազմեալ ընդ երկո
տասան աշակերտսն:
Եւ մինչդեռ ուտէին նո մհթ
քա. ասէ՝ ամէն ասեմ դ
ձեզ՝ զի մի ոմն 'ի ձէնջ մատ
նելոց է զիս:
Եւ տրտմեցան յոյժ. և
սկսան ասել ցնա իւրա մծ
քանչ Ա

Մ Մր Ղ Յ
մհե մծթ - ջը
մհը ճկ մկդ :

Մ Մր Ղ Յ
մհթ ծկա : հբ.ճխա
մծ ճկբ ճկթ :

քանչիւր ոք ’ի նոցանէ՝ միթէ ես իցեմ տէր։

մ ձա Ա. Նա պատասխանի ետ և ասէ՝ որ մխեաց ընդ իս ըզձեռն իւր ’ի սկաւառակին՝ նա մատնելոց է զիս։

Որդի մարդոյ երթայ որպէս և գրեալ է վ՟ն ն՟ր՝ բայց վայ մարդոյն այնմիկ յորոյ ձեռն որդի մարդոյ մատնեսցի։

ձբ Ժ. Լաւ էր նմա թէ չէր ծնեալ մարդն այն։

ձգ Ե. Պատասխանի ետ յուդաս որ մատնելոցն էր զնա և ասէ՝ միթէ ես իցեմ վարդապետ։

Ասէ ցնա՝ դու ասացեր։

մ ձդ Ա. Կգ Եւ մինչդեռ ուտէին նոքա. էառ յիսուս հաց՝ օրհնեաց, և եբեկ. և ետ աշակերտացն և ասէ։

Առէք, կերէք՝ այս է մարմին իմ։

մ ձե Ա. Եւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ. ետ նոցա և ասէ։

Արբէք ’ի դմանէ ամենեքին։

Զի այդ է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ ’ի վ՟ր բազմաց հեղանի ’ի թողութիւն մեղաց։

Բայց ասեմ ձեզ՝ ոչ ևս արբից յայսմհետէ ’ի բերոյ որթոյ, մինչև ցօրն յորժամ արբից զդա ընդ ձեզ նոր յարքայութեան հօր իմոյ։

Եւ օրհնեցին, և ելին ’ի լեառն ձիթենեաց։ մ ձզ Ժ.

Վ՟ս Մատնութեան Տեառն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի։

Յայնժամ ասէ ցն՟ս յ՟ս. ամենեքին դուք գայթակղելոց էք յիս ’ի նմին յայսմ գիշերի։ մ ձէ Բ.

Զի գրեալ է՝ թէ հարից զհովիւն, և ցրուեսցին ոչխարք հօտին։ մ ձը Ժ.

Եւ յետ յառնելոյն իմոյ՝ յառաջեսցից քան զձեզ ’ի գալիլեայ։

Պատասխանի ետ պետրոս, և ասէ ցնա. թէպէտ և ամենեքեան գայթակղեսցին ’ի քեզ, սակայն ես ոչ մ ձթ Ա.

գայ

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ
մձա	ճկդ	մկը	.
մձբ	ճկդ	.	.
մձգ	.	.	.
մձդ	ճկե	մկզ	ծե.կդ.կե.կզ
մձե	ճկզ	մկե.մկէ.	

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ
մձզ	ճկէ	.	.
մձէ	ճկը	.	ճծբ
մձը	ճկթ	.	.
մձթ	ճհ	մհե	ճիզ

գայթակղեցայց:
Ասէ ցնա Յիսուս. Ամէն ա-
սեմ քեզ՝ զի յայսմ գիշե-
րի մինչև հաւու խօսեալ
իցէ՝ երիցս ուրասցիս զիս:
Ասէ ցնա Պետրոս՝ Թէ և
մլ Օ. մեռանիլ հասանիցէ ընդ
քեզ՝ զքեզ ոչ ուրացայց:
Նոյնպէս և ամ աշակերտ
քըն ասէին:
Յայնժամ գայ Յիսուս ընդ
մլա Ր. նոսա ՚ի գեւղ մի, որում ա
նուն էր Գեթսեմանի:
Եւ ասէ ցնոսա՝ Նստա-
մլբ Օ. րուք այդր մինչև երթայց
կացից յաղօթս:
Եւ առեալ ընդ իւր, զՊ
ետրոս և զերկոսին որդիսն
Զեբեդեայ՝ սկսաւ տրտմիլ
և հոգալ:
Յայնժամ ասէ ցնոսա՝
մլգ Դ. տրտում է հոգի իմ մինչև
՚ի մահ. կացէք աստ՝ և
հսկեցէք ընդ իս:
Եւ մատուցեալ յառաջ
մլդ Ր. սակաւիկ մի՝ անկաւ ՚ի վե-
րայ երեսաց իւրոց. եկաց
յաղօթս և ասէ՝ Հայր իմ
եթէ հնար է անցցէ բաժա
կըս այս յինէն:
Բայց ոչ որպէս ես կա- մլե Ր.
միմ, այլ որպէս դու:
Գայ առ աշակերտսն և մլզ Ր.
գտանէ զնս ՚ի քուն. և ա-
սէ ցՊետրոս՝ այդպէս ոչ
կարացէք ժամ մի արթուն
կալ ընդ իս: արթուն կա-
ցէք, և աղօթս արարէք
զի մի՝ անկանիցիք ՚ի փոր-
ձութիւն:
Հոգիս յօժար է, բայց մլէ Դ.
մարմինս տկար:
Դարձեալ՝ երկրորդ ան- մլը Օ.
գամ չոգաւ եկաց յաղօթս
յս և ասէ. Հայր իմ եթէ
հնար իցէ անցանել յինէն
բաժակիս այսմիկ. առա
թէ ոչ՝ արբից զսա, եղի-
ցին կամք քո:
Եւ եկեալ միւսանգամ
եգիտ զնոսա ՚ի քուն. զի
էին աչք նոցա ծանրա
ցեալք:
Եւ թող զնոսա և գնաց:
եկաց յաղօթս երրորդ ան
գամ, և դարձեալ զնոյն
բան

Մ	Մր	Ղ	Յ
մլ	ճհա	.	.
մլա	ճհբ	մհթ	ճծղ
մլբ	ճհգ	.	.
մլգ	ճհդ	.	ճէ
մլդ	ճհե	մծա	ճկա

Մ	Մր	Ղ	Յ
մլե	ճհզ	մծբ	իբ.ծէ
մլզ	ճհէ	մծ.ճծգ.	
մլէ	ճհը	.	հ
մլը	ճհթ	.	.

բան տալոյ։
Յայնժամ գայ առ աշա_
կերտսն և ասէ ցնս։
Ննջեցէք այսուհետև և մղթ
հանգերուք։ Դ·
Զի ահա հասեալ է ժամ,
և որդի մարդոյ մատնի 'ի
ձեռս մեղաւորաց։
Արիք՝ երթիցուք աստի.
զի ահաւասիկ եհաս որ
մատնելոց է զիս։
յ Եւ մինչդեռ նա զայն խօս
Ա· սէր՝ ահա յուդա մի յեր
կջ5 կոտասանիցն եկն. և ընդ
նմա ամբոխ բազում, որոց
և բրօք, 'ի քահանայապե_
տիցն և'ի ծերոց ժողովրդ_
եանն։
յա Եւ որ մատնելոյն էր զնա՝
Ա· ետ նց նշան և ասէ. ընդ
որում ես համբուրեցից՝ նա
է՝ զնա կալարուք։
Եւ վաղվաղակի մատու_
ցեալ առ յս ասէ. ողջ
եր վարդապետ՝ և համբու_
րեաց ընդ նմա։
Եւ յս ասէ ցնա՝ ընկեր,
վասն որոյ եկիր։

Յայնժամ մատուցեալ ար_
կին ձեռս 'ի յս, և կալան
զնա։
Եւ ահա մի ոմն յայնցանէ յբ
որք էին ընդ յսի։ ձգեաց Ա·
զձեռն, և եհան զսուր իւր,
և եհար զծառայ քահանա_
յապետին, և'ի բաց ե_
հան զունկն նորա։
Յայնժամ ասէ ցնա յս՝
դարձո զսուր քո 'ի տեղի յգ
իւր՝ զի ամենեքեան որք Ժ·
զսուր առնուցուն սրով ան
կանիցին։
Թէ համարիցիս, թէ ոչ
կարեմ աղաչել զհայր իմ,
և հասուցանիցէ ինձ այժմ
աւելի քան զերկոտասան
գունդս հրեշտակաց։
Արդ զիարդ լնուցին գիրք՝
թէ այսպէս պարտ է լինել։
Յայնժամ ասաց յս ընդ
ամբոխն. իբրև 'ի վր աւա յդ
զակի ելէք սուսերօք և Ա·
բրօք ունել զիս. հանապազ
առ ձեզ 'ի տաճարին՝ նստ_
էի և ուսուցանէի, և ոչ
կալայք զիս։

Մ	Մր	Ղ	Յ
մղթ	ճձ	·	ճէ
յ	ճձա	մձե	հթ·ճծէ
յա	ճձբ	մձզ	·
յբ	ճձդ	մձէ	ճկ
յգ	·	·	·
յդ	ճձե	մձթ	ճհ

Այլ այս ամ՜ եղեւ՝ զի լց-
ցին գիրք մարգարէիցն:
յե Օ. Յայնժամ աշակերտքն ա-
մենեքեան՝ թողին զնա եւ
փախեա՛ն:

Վ՜ չարչարանաց Տեառն մերոյ
Յ՜ի Ք՜ի:

Եւ նոցա կալեալ
զյս՜՝ տարին առ
կայիափայ քահա-
յզ Ա. նայապետն, ուր դպիրք եւ
ծերք ժողովեալ էին:
Իսկ պետրոս զհետ նր՜ եր
յէ Ա. թայր բացագոյն, մինչեւ 'ի
սրահ քահանայապետին.
եւ մտեալ 'ի ներքս՝ նստէր
ընդ սպասաւորսն տեսա-
նել զկատարածն:
Իսկ քահանայապետքն եւ
յը Ա. ամ՜ ատեանն՝ խնդրէին սուտ
վկայութի զյս՜, զի սպան-
ցեն զնա: եւ ոչ գտանէին
'ի բազմաց սուտ վկայիցն
մատուցելոց:
յթ Օ. Յետոյ մատուցեալ երկու
սուտ վկայք:
Ասէին՝ թէ սա՛ ասէր կա
րող եմ քակել զտաճարն

ձ.Գ.

այ, եւ զերիս աւուրս շինել:
Եւ՛ յարուցեալ քահանայա
պետն, ասէ ցնա. չտա՞ս
ինչ պատասխանի: զինչ դո
քա՛ ամբաստանեն զքեն:
Եւ՛ յս՜ լուռ կայր:
Պատասխանի ետ քահա-
նայապետն եւ ասէ ցնա.
երդմնեցուցանեմ զքեզ
յած՜ կենդանի, զի ասա-
ցես մեզ թէ դու ես ք՜ս
որդի աստուծոյ:
Ասէ ցնա յս՜՝ դո՛ւ ասա
ցեր:
Բայց ասեմ ձեզ՝ յայսմ- յժ Ա.
հետէ տեսանիցէք զորդի
մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ
զօրութեան, եւ եկեալ ընդ
ամպս երկնից:
Յայնժամ քահանայապետն յժա Օ.
պատառեաց զհանդերձս
իւր, եւ ասէ հայհոյեաց:
Զի՛ եւս պիտոյ են մեզ յժբ Ա.
վկայք. ահա արդ լուայք
զհայհոյութիւն դորա:
Զի՞նչ հաճոյ է ձեզ:
Նոքա պատասխանի ետուն
եւ ասեն. մահապարտ է:

Յայն

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յե	ճձե	.	.
յզ	ճձէ	մղ	ճկբ. ճհդ
յէ	ճհը	մղա	ճկդ
յը	ճձթ	յե	.
յթ	ճղ	.	

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յժ	ճղա	մղէ	կթ
յժա	ճղբ	.	
յժբ	ճղդ	մղթ	.

յժգ Ա. Յայնժամ թքին ընդ երեսս նր, և կռփեցին զնա. և ոմանք ապտակեցին, և ասէին. մարգարէացն մեզ քրիստոս՝ ո՛վ է որ եհարն զքեզ:
յժդ Ա. կճ Եւ պետրոս նստէր արտաքոյ 'ի գաւիթն. մատեաւ առ նա աղախին մի և ասէ՝ և դու ընդ յիսուսի գալիլեացւոյ էիր:
Նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն և ասէ՝ թէ ոչ գիտեմ զինչ խօսիս:
յժե Ա. Եւ իբրև ել նա արտաքս քան զդուռնն. ետես զնա այլ կին մի, և ասէ ցայնոսիկ որք անդն կային. և սա ընդ յիսուսի նազովրեցւոյ էր:
Եւ դարձեալ ուրացաւ երդմամբ, թէ ոչ գիտեմ զայրն:
Եւ յետ սակաւ միոյ՝ մատուցեալ որք կային անդ, ասեն ցպետրոս. արդարև և դու 'ի նոցանէ ես. քանզի և խօսք քո յայտ առնեն զքեզ:

Յայնժամ սկսաւ նզովել և երդնուլ, թէ ոչ գիտեմ զայրն:
Եւ խակոյն հաւ խօսեցաւ:
Եւ յիշեաց պետրոս զբանն յիսի զոր ասաց, թէ մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ՝ երիցս ուրասցիս զիս: յժզ Ա.
Եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառնապէս:

[illegible]
Տն մերոյ Յի Քի.

Իբրև այգ եղև՝ խորհուրդ արարին ամ քահանայապետքն և ծերք ժողովրդեանն վասն յիսի, սպանանել զնա: յժէ Ա.
Կապեցին զնա, և տարին գնացին.
Եւ ետուն 'ի ձեռս պոնտացւոյ պիղատոսի դատաւորին: յժը Ա.
Յայնժամ տեսեալ յուդայի որ մատնեաց զնա թէ պարտաւորեցաւ՝ զղջացաւ. և դարձոյց զարծաթն առ քահանայապետսն, և առ ծերս ժողովրդեանն. և ասէ՝ յժթ Ժ. կդ

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յժգ	ճղդ	մղգ	ճհբ
յժդ	ճղե	մղա	ճկգ. ճկը
յժե	ճղզ	մղբ	ճհե

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յժզ	ճղէ	մղգ	.
յժէ	ճղը	մղէ	ճհը
յժը	ճղթ	յ	ճհզ
յժթ	.	.	.

ասէ՝ մեղայ, զի մատնեցի զարիւն արդար։

Եւ նոքա ասեն՝ մեզ չէ՛ փոյթ, դու գիտես։

Եւ ընկեց զարծաթն ՚ի տաճարին և գնաց. և չոքաւ խեղդեցաւ։

Իսկ քահանայապետիցն առեալ զարծաթն՝ ասեն, ո՛չ է արժան ընդունել զայդ ՚ի կորբան. քանզի գինք արեան են։

Խորհուրդ առեալ գնեցին այնու զագարակն բրտի ՚ի գերեզմա՛ն օտարաց։

Վա՛ս այնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն՝ ագարակ արեան, մինչև ցայսօր։

Յայնժամ լցաւ որ ասացաւն ՚ի ձեռն երեմիայի մարգարէին. առին զերեսուն արծաթին զգինս վաճառելոյն. զոր առին յորդւոյն իէլի։ Եւ ետուն զնա յագարակն բրտի. որպէս հրամայեաց ինձ տր̃։

յհ Է Եւ յս̃ եկաց առաջի դատաւորին։

Եհարց ցնա դատաւորն և ասէ. դո՛ւ ես թագաւորն հրէից։

Եւ յս̃ ասէ՝ դու ասես։

Եւ ՚ի չարախօսելն նր̃ ՚ի քահանայապետիցն և ՚ի ծերոց յհա Դ
ոչ ինչ ետ պատասխանի.

Յայնժամ ասէ ցնա պիղատոս. ո՛չ լսես որչափ դոքա՛ հակառակ քո վկայեն։

Եւ ոչ ետ նմա պատասխանի և ո՛չ բան մի. մինչև զարմանալ դատաւորին յոյժ։

Բայց ըստ տօնի սովոր էր յհբ Ա
դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի, զոր կամէին։

Ունէին յայնժամ կապեալ
մի նշանաւոր՝ որում անունն յհգ Դ
էր յեսու բարաբբայ։

Իբրև ժողովեցան՝ ասէ ցնոսա պիղատոս, զո՛ կամիք յերկուց աստի զի արձակեցից ձեզ. զյեսու բարաբբա՛, եթէ զյս̃ զանուանեալն քրիստոս։

Քանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա։

Եւ

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.	Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յհ	մ	յը	ճհը	յհա	մա	.	ճձ. ճղթ
				յհբ	մբ	յթ	.
				յհգ	մգ	.	ճձթ

յիդ Ժ. Եւ մինչդեռ նստէր յա-
տենին՝ առաքեաց առ նա
կինն իւր եւ ասէ. Չիք ինչ
քո եւ արդարոյդ այդո-
րիկ. զի բազում անցք ան-
ցին ընդ իս այսօր յանուր-
ջս՝ վասն դորա:
յիե Ա. Իսկ քահանայապետքն եւ
ծերքն, հաւանեցուցին
զժողովուրդն զի խնդրես-
ցեն զԲարաբբայն եւ զՅս
կորուսցեն:
Պատասխանի ետ դատա-
ւորն եւ ասէ ցնոսա՝ զո՞
կամիք զի արձակեցից ձեզ
յերկուց այտի:
Եւ նոքա ասեն՝ զԲարաբ-
բայ:
յիզ Ա. Ասէ ցնոսա պիղատոս.
Իսկ զի՞ արարից ընդ Յս զա-
նուանեալն Քս:
Ասեն ամենեքեան՝ խա-
չեսցի. Եւ նա ասէ՝ զի՞նչ
չար արար. Եւ նոքա առա-
ւել եւս աղաղակէին եւ ա-
սէին՝ խաչեսցի:
յիէ Ժ. Եւ տեսեալ պիղատոսի
թէ ոչ ինչ օգնէ, այլ ա-
ռաւել խռովութիւն լինի՝
առեալ ջուր լուաց զձեռս
առաջի ժողովրդեանն եւ
ասէ. Քաւեալ եմ ես յա-
րենէ արդարոյդ այդորիկ՝
դուք գիտասջիք:
Պատասխանի ետ ամ ժո-
ղովուրդն եւ ասէ. Արիւն
դորա ՚ի վր մեր, եւ ՚ի վր
որդւոց մերոց:
Յայնժամ արձակեաց նց
զԲարաբբայն: յիը Ա.
Եւ զՅս գան հարեալ՝ ետ
՚ի ձեռս զի խաչեսցի:
Յայնժամ զինուորք դա-
տաւորին առին զՅս յապա- յիթ Դ.
րանն, եւ ժողովեցին ՚ի վր
նորա զամ զգունդն:
Մերկեցին զնա եւ արկին
զնովաւ քղամիդ կարմիր.
Եւ բոլորեալ պսակ ՚ի փշոց՝
եդին ի գլուխ նր. եւ եղէ-
գն՝ յաջոյ ձեռին նորա:
Ծունր իջեալ առաջի նր,
կատակէին եւ ասէին՝ ողջեր
Թագաւոր հրէից:
Եւ թքեալ ՚ի նա առնուին
զեղէգն եւ ծեծէին զգը յլ Զ.
լուխ

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յիդ	.		
յիե	մդ	յժ	ճձդ
յիզ	մե	յժա·յժգ	(ճձը·ճղգ)
յիէ	.	.	.

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յիը	մզ	յժգ	ճղգ
յիթ	մէ	.	ճձե·ճձէ
յլ	մը	.	.

լուխ նորա։
Եւ յորժամ ձաղեցին զնա՝
մերկացուցին ՚ի նմանէ զքղ
ամիդն. և ագուցին նմա
զիւր հանդերձն, և տարան
զնա ՚ի խաչ հանել։
Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին
ՅԼԱ Ա. զայր մի կիւրենացի անուն
սիմոն. զնա կալան պահակ,
զի բարձցէ զխաչն նր։
Եւ եկեալ ՚ի տեղին ան-
ՅԼԲ Ա. ուանեալ գողգոթա՝ որ է
տեղի կառափելոյ։
Ետուն նմա գինի ընդ լեղի
ՅԼԳ Դ. խառնեալ. և իբրև ճաշա-
կեաց՝ ոչ կամէր ըմպել։
Եւ հանեալ զնա ՚ի խաչ՝
ՅԼԴ Ա. բաժանեցին զհանդերձս
նորա վիճակաւ։ զի լցցի
բանն որ ասացաւ ՚ի մար-
գարէէն. բաժանեցին զհան
դերձս իմ յիւրեանս, և ՚ի
վերայ պատմուճանի իմոյ
վիճակս արկանէին։ Եւ նս
տեալ պահէին զնա։
Եւ եդին ՚ի վր գլխոյ նր՝
ՅԼԵ Ա. գրեալ զպատճառս նր. թէ սա է
Յս թագաւորն հրէից։

Յայնժամ հանէին ընդ նմա ՅԼԶ
՚ի խաչ երկուս աւազակս՝ մի Ա.
յաջմէ նր, և մի յահեկէ։
Եւ որք անցանէին՝ հայ ՅԼԷ
հոյէին զնա. շարժէին զգ Զ.
լուխս իւրեանց։
Եւ ասէին՝ վա՜հ, որ քա-
կէիր զտաճարն և զերիս
աւուրս շինէիր զնա. ապ
րեցո՛ զքեզ. եթէ որդի ես
Այ՝ էջ ՚ի խաչէդ։
Նոյնպէս և քահանայա- ՅԼԸ
պետքն ձաղէին, հանդերձ Բ.
դպրօքն և ծերօք՝ և ա-
սէին։
Զայլս ապրեցոյց, զինքն
ոչ կարէ ապրեցուցանել.
եթէ թագաւոր է իէլի,
իջցէ այժմ ՚ի խաչէդ և
հաւատասցուք դմա,
Եթէ յուսացաւ յԱծ,
փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ
կամի զդա. քանզի ասաց
եթէ Այ որդի եմ։
Զնոյն և աւազակքն որք ՅԼԹ
խաչեալ էին ընդ նմա՝ նա- Բ.
խատէին զնա։
Եւ ՚ի վեց ժամէ աւու- ՅԽ
րն՝ Բ.

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՅԼԱ	ՄԹ	ՅԺԵ	ՃՂԷ
ՅԼԲ	ՄԺ	ՅԺԸ	ՃՂԸ
ՅԼԳ	ՄԺԱ	.	ՄԳ
ՅԼԴ	ՄԺԲ	ՅԻԱ	ՄԱ
ՅԼԵ	ՄԺԳ	ՅԻԳ	ՃՂԹ

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՅԼԶ	ՄԺԴ	ՅԺԷ	ՃՂԸ
ՅԼԷ	ՄԺԵ	.	
ՅԼԸ	ՄԺԸ	ՅԻԲ	.
ՅԼԹ	ՄԺԹ	ՅԻԵ	.
ՅԽ	ՄԻ	ՅԻԷ	.

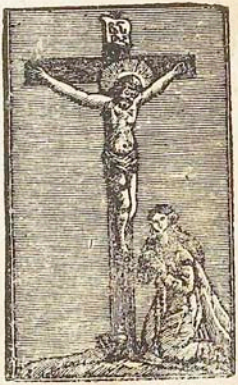

Ո՜վ բանդ մարմնով անհաւանեցեալ.
Ի փայտ խաչին նոյնդ բարձրացեալ.
Նամբակութեան այսօր լը ցեալ.
Հանուրց կեանն զի օրէնս մտեցեր
Յորս օրինօքն եցեն գնե ցեալ։

որ՝ խաւար եղեւ ՚ի վերա-
յ ամենայն երկրի մինչեւ ցինն
ժամն։
յխա Օ. Եւ զիննն ժամաւն՝ գո-
չեաց Յիսուս ՚ի ձայն մեծ եւ
ասէ. էլի էլի լամա սաբաք-
թանի. այսինքն է՝ Աստուած իմ,
Աստուած իմ, ընդէր թողեր
զիս։
Ոմանք յայնցանէ որք ան-
դ էին կային՝ իբրեւ լուան
ասէին զԵղիա կարդայ դ
յխբ Ի Եւ վաղվաղակի ընթա-
ցաւ մի ոմն ՚ի նոցանէ. ե-
առ սպունգ լի քացախով,
հարեալ յեղեգան ետ ըմ-
պել նմա։
Եւ կէսքն ասէին՝ թող
տեսցուք եթէ գայ Եղիա
փրկել զդա։
յխգ Լ. Եւ Յիսուս դարձեալ ա-
ղաղակեաց ՚ի ձայն մեծ,
եւ արձակեաց զհոգին։
յխդ Ի Եւ ահա վարագոյր տա-
ճարին ցելաւ յերկուս, ՚ի
վերուստ մինչեւ ՚ի վայր։
յխե Ժ Երկիր շարժեցաւ. եւ վէմք
պատառեցան.

Եւ գերեզմանք բացան եւ
բազում մարմինք ննջեցելոց
սրբոց յարեան։
Եւ ելեալ ՚ի գերեզմա-
նացն յետ յարութեան նորա՝
մտին ՚ի քաղաքն սուրբ եւ
երեւեցան բազմաց։
Իսկ հարիւրապետն եւ որք յխզ
ընդ նմա պահէին զՅիսուս. իբ- Ի
րեւ տեսին զշարժումն եւ
զեղեալսն՝ երկեան յոյժ
եւ ասեն. արդարեւ Աստու-
ծոյ որդի էր սա։
Էին անդ կանայք բազումք՝ յխէ
կային ՚ի հեռաստանէ եւ Օ.
հայէին, որք եկին զկնի
Յիսուսի ՚ի Գալիլեէ պաշ-
տել զնա։
Յորս էր Մարիամ Մագ-
դաղենացի, եւ Մարիամ Յա-
կոբայ, եւ Յօսեայ մայր. եւ
մայր որդւոցն Զեբեդեայ։

Եւ

Մ.	Մր.	Ղ.	Յ.
յխա	մխա	.	.
յխբ	մխբ	յհգ	.
յխգ	մխգ	յհթ	մհգ
յխդ	մխդ	յիջ	.
յխե	.	.	.

Մ.	Մր.	Ղ.
յխզ	մխե	յհ
յխէ	մխզ	.

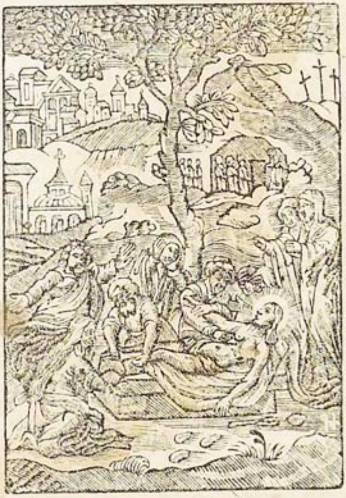

Կատա՛րք որոցք խորհրդատւաց
Նւիրայատին ·
Եւ՛ 'ի շիրմի վիմափորի յառթաղեն ։

Վասն թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

յխը Կ Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ եկն այր մի մեծատուն յԱրիմաթեայ, որում անուն էր Յովսէփ. որ աշակերտեցաւ իսկ Յիսուսի։

Սա մատուցեալ առ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի։

Յայնժամ Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն։

յխթ Ը Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց զնա կտաւով սրբով։

Եւ եդ ՚ի նոր գերեզմանի, զոր փորեաց ՚ի վիմի. և թաւալեցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ, և գնաց։

յծ Ը Անդ էր Մարիամ Մագդաղենացի և միւս Մարիամ. նստէին հանդէպ գերեզմանին։

Վասն կնքելոյ գերեզմանին Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Եւ ՚ի վաղիւն, անդր որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիքն առ Պիղատոս։ յծա Ժ

Եւ ասեն՝ Տէր, յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ասէր, մինչ կենդանին էր, թէ յետ երից աւուրց յառնեմ։

Արդ՝ հրամայեա զգուշանալ գերեզմանին մինչև յերիս աւուրս. միթէ գուցէ եկեալ աշակերտքն գիշերի գողանայցեն զնա, և ասիցեն ժողովրդեան թէ յարեաւ ՚ի մեռելոց. և լինիցի յետին մոլորութիւն չար քան զառաջինն։

Ասէ ցնոսա Պիղատոս՝ ունիք զզօրականս, երթայք զգուշացարուք որպէս և գիտէք։

Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականօքն։

Մ	Մր	Ղ	Յ
յխը	մհ	յլ	մջ
յխթ	մր	յլ	մը
յծ	մթ	.	.

Մ	Մր
յծա	.

Յարեաւ տրն լոյսն իշխան զօրութբ.
Եւ կարողս ըզ մահկանացու բնութբ:

Վս Յարութեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի:

յծբ | կց Ը̃ երեկոյի շա բաթուն, յո րում լուսանայր միաշաբաթին. եկն մարի ամ մագդաղենացի եւ միւս մարիամ տեսանել զգե րեզմանն:

Եւ ահա շ րժումն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ տեառն իջեալ յերկնից մատուցեալ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն 'ի դրանց անտի, եւ նստէր 'ի վերայ նորա:

Եւ էր տեսիլ նորա իբրեւ զփայլակն. եւ հանդերձ նր սպիտակ իբրեւ զձիւն:

յծգ | Ի. Եւ յահէ անտի նր խռո վեցան պահապանքն, եւ եղեն իբրեւ զմեռեալս:

Պատասխանի ետ հրեշ տակն եւ ասէ ցկանայսն՝ մի' երկնչիք դուք, գիտեմ զի զյիսուս զխաչելեալն խնդրէք:

Չէ աստ՝ քանզի յարեաւ, որպ ասացն. եկայք եւ տե սէք զտեղին ուր կայր:

Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք աշակերտացն նր թէ յարեաւ. եւ ահա յա ռաջանայ քան զձեզ 'ի գա լիլեայ, անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ:

Եւ ելեալ վաղվաղակի 'ի գերեզմանէն ահիւ ահիւ եւ խնդութեամբ բազմաւ, ընթանային պատմել աշա կերտացն: յծգ | Ի

Եւ ահա պատահեցաւ նոցա յս եւ ասէ՝ ողջ էք: յծե | Ժ

Եւ նոքա մատուցեալ կա լան զոտս նր, եւ երկիր պա գին նմա:

Յայնժամ ասէ ցնս յս մի' երկնչիք. երթայք ասա ցէք եղբարցն իմոց զի եր թիցեն 'ի գալիլեայ եւ անդ տեսցեն զիս:

Եւ իբրեւ նոքա գնացին, ա հա ոմանք 'ի զօրականացն եկին 'ի քաղաքն եւ պատմե ցին քահանայապետիցն զա մենայն որ ինչ եղեւն.

Եւ նոքա ժողովեալ հան դերձ

Մ	Մր	Ղ	Յ
յծբ	մլա	ձլգ	մկթ
յծգ	մլբ	ձլե	մհա

Մ	Մր	Ղ
յծդ	մլգ	ձլը
յծե		

դերձ ծերոցն խորհուրդ առեալ, արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն:

Եւ ասեն՝ ասասջիք եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա մինչ մեք 'ի քուն էաք:

Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն՝ մեք հաճեսցուք զնա և զձեզ անհոգս արասցուք:

Եւ նոքա առեալ զարծաթն արարին որպէս ուսանն. և ել համբաւս այս 'ի հրէից մինչև ցայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն՝ գնացին 'ի գալիլեայ 'ի լեառն ուր ժամադիր եղև նոցա յիսուս:

Եւ իբրև տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա. և ոմանք յերկուացան:

Եւ մատուցեալ յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա, և ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի. որպէս առաքեաց զիս հայր, և ես առաքեմ զձեզ:

Գնացէք այսուհետև աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն սրբոյ:

Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ:

Եւ ահաւասիկ՝ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչև 'ի կատարած աշխարհի:

Նախադրութիւն Կարգաւոր Սրբոյ Աւետարանին Մարկոսի։

Աւետարանս որ ըստ մարկոսի. գրեալ է նորին ինքն մարկոս, աշակերտն պետրոսի. և ընթացակիցն պօղոսի.

Արդ՝ դնէ՝ սա զսկիզբն աւետարանին, 'ի յովհաննու քարոզութենէն. և պատմէ՝ զմկրտութիւնն տեառն 'ի յովհաննէ. և տանու զվկայութիւն յեսայեայ մարգարէէ. Նշանակէ՝ և զփորձութիւնն 'ի լերինն. այլ զփորձանսն ոչ պատմէ։

Ճառէ՝ և վասն ընտրութեան աշակերտացն. և սակ զնշանսն, և զարուեստն զոր արար. Նաև զլինելոյն 'ի կատարածի աշխարհիս. Այլ և զխորհուրդ մատնութեանն. թէ որպէս մատնեցաւ պեղատոսի. և խաչեցաւ մարմնով. Եւ յաղագս բաժանելոյ զինաւորացն զհանդերձն նորա. Եւ վասն մարմնոյն, թէ որպէս եդաւ 'ի գերեզմանի, և յարեաւ երեքօրեայ. Ուստի և զերևելն հրեշտակին ցկանայսն, և պատմեն զյարութիւնն տեառն նոցա. Եւ նոցայն լուեալ՝ պատմեն զնոյնն աշակերտացն ուրախութեամբ։

Մարկոս՝ աշակերտ և թարգման պետրոսի վէմին. Յետ հնգետասան ամաց համբառնալոյ տեառն՝ աղաչեցեալ 'ի հռոմ յեղբարց հաւատացելոց 'ի քրիստոս. գրեաց զԱւետարանն, լեզուաւ եգիպտականաւ համառօտապէս. Եւ հաւանութեամբ նորին սրբոյն պետրոսի՝ առեալ զաւետարանն եւր գնաց յաղեքսանդրիայ. և յետոյ՝ յեգիպտոս.

Ցանկ Գլխոց Միոյ Առաջնոյն Մասին :	Մի	Մ	Դ	Յ
Վն առն որ այլն պիղծ գոյր :	ա			
Վն զղջանչին պէտրոսի :	բ	ը	թ	
Վն բժշկուե̃ն հիւանդուե̃նց :	գ	թ	ժ	
Վն սրբելոյ բորոտին :	դ	զ	ժբ	
Վն անդամալուծի բարձելոյն ՚ի չորից :	ե	ժգ	ժգ	
Վն ղեւի ալփեայ մաքսաւորին :	զ	ժդ	ժդ	
Վն գօսացելոյ ձեռինն :	է	իա	ժե	
Վն ընտրութեան առաքելոցն :	ը	ժթ	ժզ. իե	
Վն առակի սերմանեացն :	թ	իդ	իբ իթ	
Վն սաստելոյ հողմոյն և ծովուն :	ժ	ժա	իգ	
Վն դիւի լէգէոնիցն :	ժա	ժբ	իդ	
Վն դստեր ժողովրդապետին :	ժբ	ժե	իե	
Վն կնոջն տեռատեսի :	ժգ	ժզ	իզ	
Վն զառաքելոյն առաքելոյ :	ժդ	թ	ժզ. իե	
Վն հերովդէի և յովհաննու :	ժե	իե		
Վն հնգից հացիցն և բ̃ց ձկանցն :	ժզ	իզ	իը	ժե
Վն գնալոյն ՚ի վր̃ ծովուն :	ժէ	իէ		
Վն անցանելոյ զպատրնաւն այ̃ :	ժը	իը		
Վն կնոջն փիւնիկեցւոյ :	ժթ	իթ		
Վն համրոյն և խլին :	ի	իբ	լթ	
Վն հացիցն եօթանց :	իա	լա		
Վն խմորոյ փարիսեցւոյն :	իբ	լբ	իբ	
Վն բանալոյ զաչսն կուրին :	իգ			
Վն հարցանելոյ յի̃ւ ցաշա՛՛ :	իդ	լդ	իթ	

Ցուց Գրչոյ Սրբոյ Աւետարանին Մարկոսի:	Մր	Մ	Ղ	Յ
Վն այլակերպութեան տն	իե	լգ	լ	
Վն որ ունէր որդի այս եւ համր	իզ	լե	լա	
Վն վիճմանն աշակերտացն	իէ	լէ	[illegible]	
Վն Թէ արժան է արձակել զկինն	իը	խ		
Վն հարցանելոյ մեծատանն յսի	իթ	խա	կգ	
Վն որդւոյն զեբեթեայ	լ	խգ		
Վն բարտիմէոսի որդւոյ տիմէի	լա	խդ	կե	
Վն յաւանակին իշոյն	լբ	խե	կթ	իզ
Վն չորանալոյ թզենւոյն	լգ	խէ		
Վն անխղճաչարութեան	լդ			
Վն հրցնլոյ քհնյպտցն զտէրն	լե	խը	հ	
Վն առակի անկեալ այգւոյն	լզ	ծ	հա	
Վն հարցանելոյ զդահէկանէն	լէ	ծբ	հբ	
Վն հարցա՛ սադուկեցւոյն	լը	ծգ	հգ	
Վն հարցա՛ դպրացն յսի	լթ	ծդ		
Վն ուսուցանելոյ ՚ի տաճարին	խ	ծե	հդ	
Վն երկուց լումայիցն այրւոյն	խա		հե	
Վն կատարածին բանք	խբ	ծէ	հզ	
Վն աւուրն եւ ժամուն	խգ	ծը		
Վն օծանելոյ կնոջն զտէրն	խդ	կբ	իա	ժգ
Վն պատէքի զատկին	խե	կգ	հէ	
Վն մատնութեն մարգարէանալոյ	խզ	կե		
Վն ուրացութեն պետրոսի	խէ	կզ	հթ	լգ
Վն խնդրելոյ զմարմինն յսի	խը	կը	ձգ	լը
Վն կանանցն եւղաբերից	խթ	կթ	ձգ	խ

Ս՟ Աւետարանին
Մարկոս ։

ւՅ

Սուրբ Աւետարան Յսի Քսի, որ Ըստ Մարկոսի.

ՍԿԻԶԲՆ

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ՅՍԻ ՔՍԻ

որդւոյ այ: Որպէս և գրեալ է եսայի մարգարէ: Ահա֊
ւասիկ ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո, որ հան
դերձեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո:
Ա. Ձայն բարբառոյ յանապատի. պատրաստ արարէք զճա
նապարհս տեառն. և ուղիղ արարէք զշաւիղս նր:
Գ Օ. Եղև զի յօհաննէս մկրտէր յանապատի. և քարո
զէր զմկրտութի ապաշխարութե ՚ի թողութի մեղաց:
Եւ ելանէր առ նա ամ աշխարհն հրէաստանի. և երուսա
ղեմացիք ամենեքեան և մկրտէին ՚ի նմանէ ՚ի յորդանան

գետ՝

Սն	Մ	Դ	Յ
ա	ճդ	հ	.
բ	ը	ե	ժ
գ	թ	.	.

գետ՝ խոստովանեալ զմեղս
իւրեանց:
Եւ էր յովհաննէս զգե-
ցեալ ստեւ ուղտու. և գօ
տի մաշկեղէն ընդ մէջ
իւր. և կերակուր նր՝ մա-
րախ և մեղր վայրենի:
Քարոզէր և ասէր՝ գայ
Դ Ա. զօրագոյն քան զիս զկնի
իմ, որում չեմ բաւական
խոնարհել լուծանել զխր
րասն կօշկաց նորա:
Ես մկրտեցի զձեզ ջրով՝
և նա մկրտեսցէ զձեզ հոգ-
ւովն սրբով:
Եւ եղեւ յաւուրսն յայ
Ե Ա. նոսիկ՝ եկն Յս ՚ի Նազարե
թէ Գալիլեացւոց, և մկր
տեցաւ ՚ի յօհաննէ ՚ի յոր-
դանան:
Եւ նոյն ժամայն ընդ վե-
րանալն ՚ի ջրոյն՝ ետես ցե
լեալ զերկինս. և զհոգին այ
իբրեւ զաղաւնի, զի իջա-
նէր ՚ի վերայ նորա:
Ձայն եղեւ յերկնից և ա-
սէ. դու ես որդի իմ սիրե
լի. ընդ քեզ հաճեցայ:

Եւ նոյն ժամայն՝ ոգին հա Զ Բ.
նէ զնա յանապատ:
Եւ էր նա անդ զաւուրս
քառասուն՝ փորձեալ ՚ի սա
տանայէ:
Եւ էր ընդ գազանս. և Է Զ.
հրեշտակք պաշտէին զնա:

Յերկրորդում Կիրակէի.
Երեքշաբթի Աւուր:

Տէ՛ր ար Յո՛ Քո՛.

Եւ յետ մատնե-
լոյն յօհաննու՝ Ը Դ.
եկն Յս ՚ի գալի-
լեայ:
Քարոզէր զաւետարանն Թ Զ.
այ, և ասէր:
Թէ կատարեալ է ժամա
նակ. և հասեալ է արքայու
թիւնն այ. ապաշխարեցէք՝
և հաւատացէք յաւետա
րանն:
Իբրեւ անցանէր առ ծովե
զերբն գալիլեացւոց՝ ետես
զսիմոն և զանդրէաս եղբ
բայր սիմոնի, զի արկեալ
էր նոցա ուռկանս ՚ի ծով.
քանզի ձկնորսք էին:

Եւ

Մր	Մտ	Ղ	Յ
Դ	ԺԱ	Ժ	Գ. ԺԲ. ԺԳ. Իը
Ե	ԺԳ	ԺԳ	ԺԵ

Մր	Մտ	Ղ	Յ
Զ	ԺԵ	ԺԵ	.
Է	ԺԷ	.	.
Ը	ԺԸ	.	Իզ
Թ	Ի	.	.

ժ Բ Եւ ասէ ցնսա յս՝ եկայք
զկնի իմ, և արարից զձեզ
լինիլ որսորդս մարդկան:
Եւ վաղվաղակի թողեալ
զուռկանսն՝ գնացին զհետ
նորա:

ժա Զ Եւ մատուցեալ անտի սա
կաւիկ մի յառաջ՝ ետես
զյակոբոս զզեբեդեայ և
զյովհաննէս զեղբայր նր․
և զնոսա ՚ի նաւին՝ մինչ
կազմէին զուռկանս, և կո
չեաց զնոսա:
Եւ վաղվաղակի թողեալ
զհայրն իւրեանց զզեբեդէ
ոս ՚ի նաւին վարձկանօքն
հանդերձ գնացին զհետ նր:

Յեղ՛ կէ՛, [illegible]:

Ընդ տեառն մերոյ Յսի
Քսի․

ժբ Ը Եւ մտանէն ՚ի
կափառնայում․
և իսկ և իսկ ՚ի
շաբաթուն մտեալ ՚ի ժողո
վուրդն, ուսուցանէր զնս:
ժգ Բ Եւ զարմանային ընդ վար
դապետութն նր․ զի ուսուց
անէր զնս իբրև իշխանու
թբ և ոչ որպէս դպիրքն․
Եւ էր ՚ի ժողովրդեանն նցա ժդ Ը
այր մի՝ յորում այս պիղծ
դևոյ․ որ աղաղակեաց և
ասէ․ թոյլ տուր՝ զի՛ կայ
մեր և քո յս նազովրեցի․
եկիր կորուսանել զմեզ․ գի
տեմք զքեզ, ո՛վ ես սուրբ այ
Սաստեաց ՚ի նա յս և ասէ՝
կարկեա՛ց և ել ՚ի դմանէ:
Եւ զարկոյց զնա այսն
պիղծ․ և աղաղակեաց ՚ի
ձայն մեծ, և ել ի նմանէ:
Եւ զարմացան ամենեքին․
մինչև հարցանել ընդ միմեա
նս․ և ասել՝ զի՛նչ է այս
նոր վարդապետութիւս, զի
իշխանութբ այսոց պղծոց սաս
տէ և հնազանդին սմա:
Եւ ել լուր նր ընդ ամ
կողմն գալիլեացւոց:
Եւ վաղվաղակի ելեալ ՚ի
ժողովրդենէն, եկն ՚ի տուն ժե Բ
սիմոնի և անդրեայ՝ յակո
բաւ և յովհաննու հանդերձ
Եւ զզոքանչ սիմոնի՝ դնէր
ջերմացեալ․ և վաղվաղա
կի

Մր	Մտ	Ղ
ժ	լա	լե
ժա	լբ	․
ժբ	․	լգ
ժգ	կբ	գ․լգ

Մր	Մտ	Ղ
ժդ	․	լե
ժե	կէ	լզ

կի տանն ցնա վ՟ նորա ։
Եւ մատուցեալ յարոյց
զնա կալեալ զձեռանէ . և
եթող զնա տենդն՝ և պաշ
տէր զնոսա ։
Գ Եւ երբև երեկոյ եղև 'ի
մտանել արեգականն՝ բերէ
ին առ նա զա՟մ հիւանդս
և զդիւահարս ։
Եւ էր ա՟մ քաղաքն ժողո
վեալ առ դրունն ։
Եւ բժշկեաց զբազում հի
ժղ Ի, ւանդս 'ի պէսպէս ախտից։
Եւ ըզդևս բազումս ե
հան . և ոչ տայր խօսել դի
ւացն , զի գիտէին զնա թէ
քս՟ն է՛։

Յերկ՛՛ Կիւ՛՛, Չորեքշաբթ՛՛։

Տէրն մր Յս Քս,

Եւ ընդ այգն
ընդ առաւօտն
յարուցեալ ել.
ժէ Ի, և գնաց յանապատ տեղի ,
և անդ կայր յաղօթս ։
Եւ գնաց զհետ նորա սի
մոն , և որք ընդ նմայն էին.
և իբրև գտին զնա՝ ասեն
ցնա՝ թէ ամենեքին խնդ
րեն զքեզ ։
Եւ ասէ ցն՟ա . Եկայք ,
երթիցուք և յայլ մօտաւոր
գեւղաքաղաքսն՝ զի և անդ
քարոզեցից . զի յայս իսկ
եկեալ եմ ։
Եւ քարոզէր 'ի ժողովուր
դըս նոցա ընդ ա՟մ գալիլեա
ցիս՝ և զդևս հանէր ։
Գայ առ նա բորոտ մի . ա ժը Ի
ղաչէր , 'ի ծունր իջանէր ,
և ասէր . տէ՛ր եթէ կամիս՝ Ի
կարօղ ես զիս սրբել ։
Իսկ յս՟ գթացեալ ձգեաց
զձեռն՝ մերձեցաւ 'ի նա և
ասէ ցնա . կամի՛մ , սրբեաց ։
Եւ իբրև ասաց ցնա՝ վաղ
վաղակի գնաց 'ի նմանէ բո
րոտութին և սրբեցաւ ։
Եւ սաստեալ նմա՝ էհան
արտաքս վաղվաղակի և ա
սէ ։ զգուշ լե՛ր՝ մի ումեք
ասիցես . այլ երթ ցոյց ըզ
քեզ քահանային . և մա
տո՛ վ՟ սրբուե քո պատա
րագ՝ զոր հրամայեաց մօ
սէս 'ի վկայութիւն նոցա ։
Եւ

Մր ժղ ժէ
Գ իէ իը

Մր ժը
Մ կգ
Գ կէ

ԺԹ Եւ նա ելեալ սկսաւ քա
Ճ. րոզել յոյժ՝ և հռչակել հռչ
կանել զբանն. մինչ ոչ ևս
կարօղ լինել նմա յայտնա_
պէս ՚ի քաղաք մտանել.
այլ արտաքոյ յանապատ
տեղիս էր. և գային առ
նա յամ̃ կողմանց։

Յերկ'' Կիւ'', Հիւանդ'':

Տէրն մեր Յս Քս.

Ի Եւ մտեալ դար_
Ր. ձեալ ՚ի Կափառ_
նայում յետ ա_
ւուրց։ լուր եղև եթէ ՚ի
տան է. և ժողովեցան բա
զումք՝ մինչև տեղի ևս ոչ
լինել, և ոչ առ դրանն. և
խօսէր նոցա զբանն։

Ե Եւ գային առ նա. բերէ_
ին անդամալոյծ մի բար_
ձեալ ՚ի չորից։

Եւ իբրև ոչ կարէին մեր_
ձենալ առ նա յամբոխէ՝
անտի. քակեցին զյարկն,
ուր էր յս̃. և բացեալ զա
ռաստաղն՝ իջուցին զմա_
հիճսն, յորում կայր անդա
մալոյծն։

Եւ տեսեալ յիսուսի զհա
ւատս նոցա. ասէ ցանդա
մալոյծն՝ որդեակ՝ թողե՛լ
լիցին քեզ մեղք քո։

Եւ էին ոմանք ՚ի դպրաց
անտի՝ որք անդ նստէին. և
խորհէին ՚ի սիրտս իւրեանց։

Զի՞նչ է սա՝ որ խօսի սա
զհայհոյութիս. ո՞վ կարէ թո
ղուլ զմեղս՝ եթէ ոչ մի ա̃ծ։

Եւ գիտաց յս̃ յոգի իւր՝
թէ այնպէս խորհէին ՚ի
սիրտս իւրեանց. և ասէ՝
զի՞ խորհիք զայդ ՚ի սիրտս
ձեր. զի՞նչ դիւրին է ասել
ցանդամալոյծն՝ թողեալ
լիցին քեզ մեղք քո. եթէ
ասել՝ արի առ զմահիճս
քո, և երթ ՚ի տուն քո։

Այլ զի գիտասջիք եթէ
իշխանութի̃ ունի որդի մար
դոյ ՚ի վր̃ երկրի՝ թողուլ
զմեղս։

Ասէ ցանդամալոյծն։
Քեզ ասեմ արի առ զմա
հիճս քո՝ և երթ ՚ի տուն քո
Եւ յարեաւ վաղվաղակի
առեալ

Մր	Մտ	Ղ	Յ
ԺԹ	.	.	.
Ի	Հ	ԼԷ	ԼԸ

տաւեալ զմահիճսն՝ ել առա
ջի ամենեցուն. մինչեւ զար
մանալ ամենեցուն եւ փառա
ւոր առնել զած. եւ ասել՝
թէ այսպիսի ինչ երբէք ոչ
տեսաք:

Յեւէ Կիւ. Ուրբթէ:

Տէրն մեր Յս Քս.

ԻԱ Ա Զ Եւ ել դարձեալ
ի ծովեզրն. եւ
ամ ժողովուրդն
գայր առ նա. եւ ուսուցա
նէր զնոսա:
Եւ մինչդեռ անցանէր՝
ետես զղեւի ալփեայ զի
նստէր ի մաքսաւորութեն.
եւ ասէ ցնա՝ եկ զկնի իմ.
եւ յարուցեալ գնաց զկնի նր.
Եւ եղեւ ի բազմելն նր ի
տանն նր. եւ բազում մաքսա
ւորք բազմեալ էին ընդ
յսի եւ ընդ աշակերտսն նր.
քանզի էին բազումք՝ որք
երթային զհետ նր:
Եւ դպիրքն եւ փարիսե
ցիքն իբրեւ տեսին, թէ ու
տէ ընդ մաքսաւորս եւ ընդ
մեղաւորս. ասեն ցաշա
կերտսն նր՝ զի՞ է զի ընդ
մեղաւորս եւ ընդ մաքսա
ւորս ուտէք եւ ըմպէք:
Իբրեւ լուաւ յս՝ ասէ ցնս ԻԳ Ա
ոչ ինչ է պիտոյ բժիշկ ող
ջոց, այլ հիւանդաց. եւ ոչ
եկի կոչել զարդարս՝ այլ
զմեղաւորս:
Եւ էին աշակերտքն յո
հաննու եւ փարիսեցիքն ի
պահս. գան եւ ասեն ցնա՝
ընդէ՞ր աշակերտքն յոհան
նու եւ փարիսեցիքն պա
հեն, եւ քո աշակերտքդ
ոչ պահեն:
Եւ ասէ ցնս յս. միթէ
մարթ ինչ իցէ որդւոց ա
ռագաստին՝ մինչ ընդ նոսա
իցէ փեսայն, պահել. ցոր
քան ընդ իւրեանս ունիցին
զփեսայն՝ ոչ է մարթ պահել:
Այլ եկեսցեն աւուրք յոր
ժամ վերասցի ի նոցանէ
փեսայն, եւ ապա պահես
ցեն յաւուրն յայնմիկ:
Ոչ ոք կարկատ նոր ան
թափ՝ արկանէ ի վր հնա
ցեալ

Մր	Մտ	Ղ	Մր	Մտ	Ղ
ԻԱ	ՀԱ	ԼԸ	ԻԳ	ՀԵ	Ե
ԻԲ	ՀԲ	ԼԹ. ՇՃՁՂ			

ցեալ ձորձոյ․ ապա թէ ոչ՝ առնու լրումն իւրովն նորն՝ ՚ի հնոյ անտի, և չար ևս պատառումն լինի։

Եւ ոչ ոք արկանէ գինի նոր՝ ՚ի տիկս հինս․ ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինի նորն զտիկսն․ գինին հեղանի, և տիկքն կորնչին․ այլ գինի նոր՝ ՚ի տիկս նորս արկանելի՛ է։

Յաղ․ կթ․, Շաբաթու․

Տն․ ձեռոյ Ցոր Քոյ․

իգ Ի Եւ եղեւ նմա ՚ի շաբաթու անցանել ընդ արտորայս․ և աշակերտքն ՚ի գնալն իւրեանց՝ սկսան հասկ կորզել և ուտել։

Եւ փարիսեցիքն ասեն ցնա․ տես զինչ գործեն աշակերտքն քո ՚ի շաբաթու, զոր չէ՛ արժան։

Եւ ասէ ցնս յս․ ո՛չ երբէք իցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն դաւիթ յորժամ պիտոյ եղեւ և քաղցեաւ նա, և որք ընդ նմա էին։

Զիարդ եմուտ ՚ի տունն Այ առ աբիաթարաւ քահանայապետիւ․ և զհացսն առաջաւորութեան եկեր․ և ետ այնոցիկ որք ընդ նմա էին․ զոր ո՛չ էր օրէն ուտել՝ բայց միայն քահանայից։

Եւ ասէ ցնս՝ շաբաթ վսն մարդոյ եղեւ, և ո՛չ եթէ մարդ վսն շաբաթու․ ապա ուրեմն՝ Տր է որդի մարդոյ և շաբաթու։ իե Ի

Եւ եմուտ միւսանգամ ՚ի ժողովուրդն․ և էր անդ այր մի, որոյ ձեռն գօսացեալ էր․ և սպասէին նմա եթէ բժշկիցէ զնա ՚ի շաբաթուն, զի չարախօսեսցեն զնմանէ։ Ի

Եւ ասէ ցայրն, որոյ ձեռն գօսացեալ էր․ արի՛, անց ՚ի մէջ։

Եւ ասէ ցնոսա, զի՞նչ արժան է ՚ի շաբաթու․ բարի՛ ինչ գործել, եթէ չարա_

Մր իգ Մտ ՃԺԴ Ղ ԽԶ

Մր իե Մտ ՃԺԶ Ղ ԽԸ․ՃԿԵ․ՃՀԷ

առնել. հոգի մի ապրե_
ցուցանել՝ թէ կորուսանել:
և նոքա լռեցին:
Եւ հայեցեալ յն̃ի զնոքօք
լի՛ ցասմամբ. տրտմեալ
վս̃ կուրութեան սրտից նոցա.
ասէ ցայրն՝ ձգեա զձեռն
քո. և նա ձգեաց և ողջա
ցաւ ձեռն նորա:

Յերրորդում Կիրակէի Ա...

Աւ. ան մրս Յսի Քնի:

Ե՛ւ ելեալ արտաքս
ԻԴ Դ. վաղվաղակի փա
րիսեցիքն հերո_
դիանոսօքն հանդերձ. խոր
հուրդ առնէին վս̃ նր̃. թէ
զիարդ կորուսցեն զնա:
Իսկ յս̃ աշակերտօքն իւ_
րովք, գնաց 'ի ծովեզրն:
Եւ բազում ժողովուրդ 'ի
ԻԵ Ե. գալիլեացւոց՝ երթային ըզ
հետ նր̃. և 'ի հրէաստանէ:
Եւ յեմ̃է՛, և յայնկոյս
յորդանանու. և որք 'ի
տիւրոսէ և 'ի սիդոնէ: բա
զում ժողովուրդ իբրև լը
ուէին որչափ ինչ առնէր՝
եկ...

գային առ նա:
Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր՝
զի նաւակ մի պատրաստ_
կան կայցէ նմա վս̃ ամբո
խին, զի մի՛ նեղեսցեն զնա
Քանզի զբազումս բժըշ
կեաց. մինչ գալ և խառնել
զնովաւ զի մերձեսցին առ
նա, որք ունէին ախտս ինչ
Եւ այսք պղծք յորժամ ԻԸ Բ.
տեսանէին զնա՝ անկանէին
առաջի նր̃. աղաղակէին
և ասէին: Թէ դու ես որ
դին այ̃: Եւ նա յոյժ սաս_
տէր նց̃, զի մի՛ յայտնի
առնիցեն զնա:

Յերկ' Կիւ'. Եկեղեցւոյ:

Տէրն մր Յս Քս

Ե
լանէ 'ի լեառն, ԻԹ Ը.
և կոչէ առ ինքն
զորս ինքն կամե
ցաւ, և չոգան առ նա:
Եւ արար երկոտասան՝ զի
իցեն զնովաւ. և զի առա_
քեսցէ զնոսա քարոզել:
Եւ ունել իշխանութի̃ բը
ժշկելոյ զցաւս, և հանե_
լոյ

Մր	Մտ	Ղ	Յ
ԻԴ	ՃԺԵ	:	ՂԴ.ՂԵ
ԻԵ	ԻԴ	ԺԵ	ԻՂ

Մր	Մ	Ղ
ԻԸ	:	ԻԵ
ԻԹ	ՀԹ	ԾԴ

Ը գլուխ.

Եւ եդ զանուն սիմոնի, պետրոս. եւ յակոբու զեբեդեայ՝ եւ յովհաննու եղբօրն յակոբայ՝ եդ նոցա անուանս բանէրգէս. որ է որդիք որոտման. եւ զանդրէաս. եւ զփիլիպպոս. եւ զբարթուղիմէոս. զմատթէոս զմաքսաւորն. եւ զթովմաս եւ զյակոբոս ալփէայ. եւ զթադդէոս. եւ զսիմոն կանանացի.

Եւ զյուդայ իսկարիովտացի, որ եւ մատնեաց զնա.

Յաղ՛՛ Կիւ՛՛, Երկուշ՛՛.

Ընթ. ... Յով. Զ.

ան ՚ի տուն՝ եւ գայ միւսանգամ ընդ նոսա ժողովուրդն. մինչ զի եւ զհաց եւս ոչ ժամանել ուտել նոցա.

Եւ իբրեւ լուան որք իւրքն էին, ելին ունել զնա. զի համարէին թէ մոլեգնեալ իցէ.

Եւ դպիրքն որ յԵրուսաղէմէ իջեալ էին՝ ասէին թէ բէեղզեբուղ գոյ ՚ի դմա. եւ իշխանաւ դիւացն հանէ զդեւս.

Դ գլուխ.

Եւ կոչեաց զնոսա առ ինքն՝ առակօք խօսէր ընդ նոսա. զիարդ կարէ սատանայ զսատանայ հանել. եւ որդ՝ եթէ թագաւորութիւն յանձն իւր բաժանեսցի, ոչ կարէ կալ թագաւորութիւնն այն.

Եւ եթէ տուն յանձն իւր բաժանեսցի, ոչ կարէ կալ տունն.

Եւ եթէ սատանայ ՚ի վերայ անձին իւրոյ յարեաւ՝ եւ բաժանեալ իցէ, ոչ կարէ կալ այլ վախճանեալ է.

Այլ ոչ ոք կարէ զկարասիս հզօրի, մտեալ ՚ի տուն նորա աւար հարկանել. եթէ ոչ նախ զհզօրն կապիցէ, եւ ապա զտունն նորա աւար հարկանիցէ.

Ամէն ասեմ ձեզ. զի ամենայն թողցի որդւոց մարդկան՝ մեղք եւ հայհոյութիւնք, որ_

Մր	Մ	Ղ
Լ	Ձ	Խգ
Լա		

Մր	Մ	Ղ
ԼԲ	Ճկա	Ճկէ
ԼԴ	Ճկբ	Ճկթ
ԼԵ	Ճկգ	Ճկ...

չափ և հայհոյիցեն :
Բայց որ հայհոյեսցէ զՀո
գին Սր՝ ոչ ունիցի զթողութի
յաւիտեան. այլ պարտական
լիցի յաւիտենից մեղաց:
Զի ասէին թէ՝ այս պիղծ
գոյ ՚ի նմա:

Յետ Կւ, Չորեքշ:

Ա. Տրն մր Ցս Գտ.

ԻԵ Ի. Գան եղբարք և
մայր նր. և ար
տաքոյ կացեալ
յղեցին, և կոչէին զնա:
Եւ անդ ժողովուրդն
շուրջ զնովաւ նստէր. և
իբրև ասացին ցնա, ահա
ւասիկ մայր քո և եղբարք
քո կան արտաքոյ և խնդ
րեն զքեզ:
Պատասխանի ետ նոցա և
ասէ. ո՞վ է իմ մայր կամ
եղբարք:
Հայեցաւ շուրջ զիւրև
յաշակերտսն որ նստէին
և ասէ՝ ահաւասիկ մայր
իմ և եղբարք իմ:
Զի որ առնիցէ զկամս
Այ՝ նա է եղբայր իմ, և
քոյր և մայր:

Յետ Կւ, Հինգշ:

Տրն մր Ցս Գտ.

Դարձեալ սկսաւ ուսուցա ԺԴ Ի
նել առ ծովե
զերբն. և խռնեցան զնո
վաւ ժողովուրդք բազումք.
մինչև ՚ի նաւ մտանել նմա
և նստել ՚ի ծովուն. և ամ
ժողովուրդն զծովեզերբն
զցամաքն ունէին և ուսու
ցանէր զնս առակօք բա
զում ինչ:
Եւ ասէր նոցա ՚ի վարդա Թ
պետութեն իւրում:
Լուարուք. ահաւասիկ ել
սերմանող ՚ի սերմանել: և
եղև ՚ի սերմանելն՝ ոմն ան
կաւ առ ճանապարհաւն. և
եկն թռչուն և եկեր զնա:
Եւ այլն անկաւ յապա
ռաժի ուր ոչ գոյր հող
բազում. և վաղվաղակի
բուսաւ՝ քանզի ոչ գոյր
հիւթ երկրին:

Եւ

Մր ԼԵ, Մ ՃԼ, Դ ԾԲ

Մր ԼԴ, Մ ՃԼա, Դ ՀԳ

Եւ յորժամ ծագեցաւ
արեւն՝ ջեռաւ. և զի ոչ
գոյին արմատք՝ ցամաքեցաւ:
Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ
փշոց. ելին փուշքն և հեղ
ձուցին զնա. և պտուղ
ոչ ետ:
Եւ այլն անկաւ յերկիր
բարւոք. և ելեալ աճեցաւ
և տայր զպտուղ. և բե_
րէր ընդ միոյ երեսուն. և
ընդ միոյ վաթսուն. և ընդ
միոյ հարիւր:
Եւ ասէր՝ որ ունիցի ա_
կանջս լսելոյ, լուիցէ:

Յերեք՛՛ Կիւ՛՛, Ուրբաթու ա՛՛:

Առ. տրն. մր. Ցն. ժտ.

Եւ իբրև եղև
առանձինն՝ հար
ցին ցնա որք
զնովաւն էին, աշակերտօքն
հանդերձ զառակսն:
Եւ ասէ ցնոսա. ձեզ տըր
ւեալ է գիտել զխորհուրդ
արքայութեան աստուծոյ:
ԼԷ Ա Բայց նց որք արտաքինքն
են, ամ ինչ առակօք լինի.
Զի տեսանելով տեսցեն
և մի՛ տեսցեն. և լսելով
լուիցեն և մի՛ իմասցին.
զի մի՛ երբէք դարձցին և
թողցի նոցա:
Եւ ասէ ցնս. ոչ գիտէք
զառակս զայս, և զիա՞րդ
զամ առակսն գիտիցէք:
Որ սերմանէն՝ զբանն սեր ԼԸ Ի
մանէ:
Եւ նոքա՛ են՝ որք առ ճա
նապարհաւն, ուր բանն
սերմանի. և յորժամ լսեն
զնա՝ գայ սատանայ և հանէ
զսերմանեալն ՚ի սիրտս նց:
Եւ նոքա՛ են՝ որք յապա_
ռաժին սերմանեցան. որք
յորժամ լսիցեն զբանն,
վաղվաղակի խնդութեամբ
ընդունին:
Եւ զի ոչ ունին արմատս
յանձինս՝ այլ առ ժամա_
նակ մի են. ապա ՚ի հասա
նել նեղութե կամ հալած_
ման վասն բանին՝ վաղվա_
ղակի գայթակղին:
Եւ որ ՚ի մէջ փշոցն սեր_
մանեցաւ՝ նոքա՛ են որք իբ
րև

Մր Մ Ղ Յ
ԼԷ ՃԼԴ ՀԷ ՃԹ

Մր Մ Ղ Յ
ԼԸ ՃԼԵ ՀԸ .

բէ զբանն լսեն ։

Եւ հոգք աշխարհիս, և պատրանք մեծութեան մտանեն և հեղձուցանեն զբանն՝ և անպտուղ լինի ։

Եւ նոքա են՝ որք յերկիրն բարւոք սերմանեցան. որք լսեն զբանն և ընդունին, և տան զպտուղ. ընդ միոյ երեսուն. և ընդ միոյ վաթսուն. և ընդ միոյ հարիւր ։

Ցեր. Կիւ., Շաբթի օ.

Տէրն մեր Յս Քս.

ծթ ի Եւ ասէ ցնս. միթէ գայ ճրագ զի ընդ գրուանաւ դնիցի, կամ ընդ մահճօք. ոչ ապաքէն ի վերայ աշտանակի դնիցի ։

կ ի Զի չէ ինչ ի ծածուկ՝ որ թէ ոչ յայտնեսցի. և ոչ եղև ինչ գաղտնի՝ եթէ ոչ ի յայտ գայցէ ։ Եթէ որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ ։

կա ի Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք զինչ լսէքդ, և յաւելցի ձեզ որոց լսէքդ. որով չափ չափէք՝ նովին չափեսցի ձեզ ։

կբ ի Որ ոք ունիցի, տացի նմա. և որ ոչն ունիցի, և զոր ունիցին բարձցի ի նմանէ ։

Չորեքշաբթի Կիւրակէին Աւուրն.

Տէրն մեր Յս Քս.

կգ ժ Եւ ասէր՝ այսպէս է արքայութիւնն այ. որպէս զի այր մի արկանիցէ զսերմանիս յերկիր. և ննջիցէ, և յառնիցէ զցայգ և զցերեկ. և սերմանիքն բուսանիցեն և աճիցեն. և նա ոչ գիտէ ։

Թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղն. նախ զխոտն. և ապա զհասկն. ապա զցորեանն՝ ատոք ի հասկին ։ Եւ յորժամ տայցէ զպտուղն՝ վաղվաղակի առաքի մանգաղ, զի հասեալ են հունձք ։

կդ ի Եւ ասէր՝ ո՞ւմ նմանեցուսցուք զարքայութիւն այ, կամ

Մր	Մ	Ղ	Մր	Մ	Ղ
ծթ	լբ	հթ. ճլա	կբ	մհա	ռ
կ	լգ	ձ	կգ		
կա	ծ	ծզ	կդ	ճկե	ճկե

կամ որո՞վ առակաւ առա-
կեսցուք զնա։
Ո՞վ հատն մանանխոյ՝ որ
յորժամ սերմանիցի յերկ-
րի, փոքրագոյն է քան զամ
սերմանիս որք են յերկրի։
Եւ յորժամ սերմանիցի՝
բուսանի, և լինի մեծ քան
զամ բանջար. և արձակէ
ոստս մեծամեծս, մինչև
բաւական լինել ընդ հովա-
նեաւ նր թռչնոց երկնից
բնակել։
խե Եւ այնպիսի առակօք խօ-
Օ. սէր ընդ նս զբանն, որպ կա-
րող լինէին լսել։
Եւ առանց առակի ոչ
ինչ խօսէր ընդ նոսա։
խզ Բայց առանձինն աշակեր-
Ժ տացն իւրոց մեկնէր զա-
մենայն։

Զտկ. Կե. Երկուշբ.

Տէր. ... Յն. ...

խէ Եւ ասէ ցնոսա
Ա յաւուր յայն-
Ժ միկ, իբրև ընդ
երեկս լինէր. Եկայք
անցցուք յայն կողմն։
Թողուն զժողովուրդն և
առնուն զնա նաւաւն հան-
դերձ. և այլս ևս նաւս,
որք էին ընդ նմա։
Եւ լինէր մրրիկ մեծ հող-
մոյ, և զալիսն 'ի նաւն զե-
ղոյր. մինչ գրեթէ՝ լի՛ իսկ
լինել։
Եւ ինքն ննջէր 'ի խելս նա-
ւին 'ի վերայ բարձի։
Զարթուցանէին զնա և
ասէին. վարդապետ ոչ
ինչ է քեզ փոյթ, զի կո-
րնչիմք աւասիկ։
Եւ զարթուցեալ սաստեաց
հողմոյն և ծովուն. ասէ՝
դադարեա՛ կարկեաց։
Եւ դադարեցաւ հողմն
և եղև խաղաղութի մեծ։
Եւ ասէ ցնս. ընդէր այդ-
պէս վատասիրտք էք. չև՛
ևս ունիք հաւատս։
Եւ երկեան յերկիւղ մեծ.
և ասէին ցմիմեանս ո՞վ ար-
դեօք իցէ սա, զի և հողմ
և ծով հնազանդին սմա։
Եւ եկին յայն կոյս ծովուն
յաշ

յաշխարհն գերգեսացւոց ։
Իբ՟ ընդ ելանելն նր՟ 'ի նա
ւէ անտի ・ պատահեցաւ
նմա այր մի 'ի գերեզմա_
նացն զոր ունէր այս պիղծ ։
Որոյ բնակութիւն իսկ 'ի գե
րեզմանս էր ・ և ոչ շղթայ
իւք ոք եւս կարէր կապել
զնա ։
Զի բազում անգամ ոտնա
կապօք և շղթայիւք կապե
լոյ՝ և խզելոյ 'ի նմանէ զշ
ղթայսն ・ և զոտնակապսն
խորտակելոյ ・ և ոչ ոք կա_
րէր պարտել զնա ։
Քանզի՝ հանապազ զցայգ
և զցերեկ 'ի գերեզմանս և
'ի լերինս աղաղակէր, և կո
ծէր զանձն իւր քարամբք ։
Իբրև ետես զյս՟ 'ի հե_
ռաստանէ ・ ընթացաւ և
երկիրպագ նմա ։
Աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ
և ասէ ・ զի՞ կայ իմ և քո
յս՟ որդի այ՟ բարձրելոյ ։
Երդմնեցուցանեմ զքեզ
յա՟ծ , մի տանջեր զիս ։
Քանզի ասէր ցնա՝ ել

այսդ պիղծ 'ի մրդոյ այդի ։
Իբ՟ հարցանէր ցնա՝ թէ
զի՞նչ անուն է քո ։
Իբ՟ ասէ ցնա՝ լէգէոն ա_
նուն է իմ ・ քանզի բա_
զումք եմք ։
Իբ՟ աղաչէին զնա յոյժ ,
զի մի՛ առաքեսցէ զնս՟ ար_
տաքս քան զաշխարհն ։
Իբ՟ անդ էր առ լերամբն
երամակ մի խոզից՝ արօտա
կան մեծ ,
Աղաչեցին զնա ամ՟ դևքն
և ասեն ・ առաքեա՛ զմեզ 'ի
խոզսն , զի մտցուք 'ի նս՟ ։
Իբ՟ հրամայեաց նոցա ։
Իբ՟ իբրև ելին այսքն
պիղծք՝ մտին 'ի խոզսն ・ և
դիմեաց երամակն 'ի դարէ
անտի 'ի ծովն ։
Էին իբրև երկու հազարք՝
և հեղձնուին 'ի ծովուն ։
Իբ՟ խոզարածքն փախեան・
և պատմեցին 'ի քաղաքին
և յագարակս ・ և ելին տե
սանել զինչ իցէ որ գործե
ցաւն ։
Գան առ յս՟՝ և տեսանեն
զդի_

զդիւահարն, զի նստէր զգեցեալ և զգաստացեալ՝ որ ունէր զլէգէոնն. և զա հի հարան:

Եւ պատմեցին նոցա որոց տեսեալն էր. թէ զինչ եղև զդիւահարին. և զինչ վասն խոզիցն.

Եւ սկսան աղաչել զնա գնալ ի սահմանաց նց.

խը Եւ իբրև եմուտ նա ի
Բ, նաւն՝ աղաչէր զնա դիւահարն զի ընդ նմա իցէ. և ոչ ետ նմա թոյլ: այլ ասէ ցնա՝ երթ ի տուն քո առ ընտանիս քո, և պատմեա նց զոր ինչ միանգամ տր արար քեզ և ողորմեցաւ քեզ:

Եւ չոգաւ՝ և սկսաւ քարոզել ի դեկապոլին զոր ինչ արար նմա յս. և ամենեքին զարմանային:

Գլ. Կե. Ելիսէբէ.

Տեառն մեր Յս Քս.

Եւ իբրև էանց յս միւսանգամ յայն կողմն. ժողովեցաւ առ նա ժողովուրդ բազում. և էր առ ծովեզերբն. խթ Բ ժա

Եւ գայ մի ի ժողովրդապետացն գոյր՝ որում անուն էր յայրոս. և իբրև ետես զնա, անկաւ առ ոտս նորա:

Աղաչէր զնա յոյժ և ասէր. թէ դուստր իմ մերձ է ի մահ. զի եկեալ դնիցես նմա ձեռն. որպէս զի ապրեսցի և կեցցէ:

Եւ գնաց ընդ նմա. երթայր և ժողովուրդ բազում զհետ նր. և նեղէին զնա:

Եւ կին մի էր ի տեռատեսութեան արեան՝ զերկոտասան ամս. ժգ

Եւ յոյժ վշտացեալ ի բազում բժշկաց. և ծախեալ զինչս իւր զամենայն, և չէր ինչ օգտեալ. այլ և առաւել

առաւել

Մր խը Ղ հդ

Մր խթ Մ հդ Ղ ձե

առաւել զօրացեալ ։
Իբրև լուաւ զյսէ՝ եկն 'ի մէջ ամբոխին յետոյ՝ և բուռն եհար զհանդերձէ նորա ։
Քանզի ասէր 'ի միտս՝ թէ միայն մերձեցայց 'ի հանդերձս նր, փրկեցայց ։
Եւ վաղվաղակի ցամաքեցաւ աղբիւր արեան նր. և գիտաց 'ի մարմին իւր՝ թէ բժշկեցաւ 'ի տանջանացն ։
Եւ անդէն վաղվաղակի գիտաց յս յանձն իւր՝ զզօրութիւն որ ել 'ի նմանէ. դարձաւ յամբոխն և ասէ՝ ո՛վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ։
Եւ ասեն ցնա աշակերտքն. տեսանես՝ զի ամբոխդ նեղէ զքեզ, և ասես թէ՝ ո՛վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ։
Եւ շուրջ հայէր տեսանել՝ թէ ո՛վ զայն արար ։
Եւ կինն զարհուրեալ և դողացեալ վս որոյ գաղտն արար. քանզի գիտէր զինչ եղև նմա. եկն՝ անկաւ առաջի նր և ասաց զամենայն իրսն ստուգութբ ։
Եւ յիսուս ասէ ցնա. դուստր՝ հաւատք քո, կեցուցին զքեզ. երթ 'ի խաղաղութի, և եղիջիր ողջ 'ի տանջանաց քոց ։

ժ.ղ

Զոր″ կե″, Զորեքշ″։

Տէրն մր Յս Քս.

Մինչդեռ նա զայն խօսէր. գան ոմանք 'ի ժողովրդապետէն և ասեն՝ թէ դուստրն քո մեռաւ՝ զի՞ ևս աշխատ առնես զվարդապետդ ։
Իսկ յս իբրև լուաւ ըզ բանն ասացեալ. ասէ ցժողովրդապետն՝ մի՛ երկնչիր բայց միայն հաւատա։
Եւ ո՛չ զոք եթող ընդ իւր երթալ. բայց միայն զպետրոս՝ և զյակոբոս, և զյովհաննէս զեղբայրն յակոբայ ։
Գայ 'ի տուն ժողովրդապետին, և տեսանէ ամբոխ յոյժ, և լալականս և աղաղակս յոյժ. և մտեալ 'ի ներքս՝

ներքս՝ ասէ ցն՜ս, զի՛ խռո_
վեալ էր և լայք . մանուկդ
ոչ է մեռեալ այլ ննջէ :
Եւ ծաղր առնէին զնա :
Եւ նա հանեալ արտաքս
զամենեսեան . և առնու
ընդ իւր զհայր մանկանն
և զմայր . և զնոսա , որք
ընդ նմայն էին . և մտանէ
ուր դնիւր մանուկն :
Եւ կալեալ զձեռանէ ման
կանն՝ ասէ ցնա . տալիթա
կումի . որ թարգմանի՝ աղ
ջիկ դու՝ քեզ ասեմ արի :
Եւ վաղվաղակի յարեաւ
աղջիկն, և գնայր . քանզի՛
էր ամաց իբրև երկոտասա
նից . և զարմացան մեծաւ
զարմանալեօք :
Եւ պատուէր տայր նոցա
յոյժ , զի՛ մի՛ ոք գիտասցէ
զայն . և ասաց տալ նմա
ուտե՛լ :

Ձա" Կի", Հինգշբ":

Տրն մր Ցն Գ .

Եւ ել անտի, եկն
'ի գաւառ իւր .
և երթային ընդ

ծ
Ր.

ժ.Ր.

հետ նորա աշակերտքն իւր :
Եւ եղև 'ի շաբաթուն՝
սկսաւ ուսուցանել 'ի ժո_
ղովրդեանն :
Եւ բազումք իբրև լսէին,
զարմանային ընդ վարդապե
տութի նորա . և ասէին՝ ուստի՛
իցէ սմա այս . կամ զինչ
իցէ իմաստութիս որ տը
ւեալ է սմա . զի զօրութիք
այսպիսիք 'ի ձեռաց սորա
լինին :
Ո՞չ սա՛ է մանուկ հիւսանն,
և որդին մարիամայ . եղբայր
յակոբայ , և յովսեայ , և
յուդայի, և սիմոնի. և չիցեն՝
քորք դորա աստ առ մեզ :
Եւ գայթակղէին 'ի նմա :
Եւ ասէ ցն՜ս . ո՛չ է մարգա
րէ անարգ՝ բայց եթէ 'ի
գաւառի իւրում և յազգա
տոհմի , և 'ի տան իւրում :
Եւ ո՛չ կարէր անդ՝ և ոչ
մի ինչ զօրութի առնել :
Բայց սակաւ հիւանդաց
ձեռն եդեալ բժշկէր զն՜ս.
և զարմանայր վասն անհա
ւատութեան նոցա՛:

ծա
Ր.

Եւ

Մծ Մ Գ Ց
ծ ձխա ժթ ծթ

Մծ Մ Գ Ց
ծա ձխբ խա լե

Ձայն Կա'', Ոտնաւոր ա'':

Տէր մե Ց. Ք.

ծբ Ա Եւ շրջէր շուրջ
զգաւառօքն, եւ
ուսուցանէր։
ծգ Ա Եւ կոչեաց առ ինքն զեր-
կոտասանսն. եւ սկսաւ ա-
ժ4 ռաքել զն՟ա, երկուս երկուս.
եւ տայր նոցա իշխանութի՟ն
'ի վ՟ր այսոց պղծոց։
Եւ պատուիրեաց նոցա,
զի մի' ինչ բարձցեն 'ի ճա-
նապարհի. բայց միայն գա-
ւազան։ մի' պարկ, մի' հաց,
մի' պղինձ 'ի գօտիս։ այլ
ագանիլ հողաթափս. եւ
մի' զգենուցուք աւելի եր-
կուս պարեգօտս։
Եւ ասէր ցնոսա. յոր
տուն մտանիցէք՝ անդէն
ծդ Ա օթեվանս կալջիք, մինչեւ
ելանիցէք անտի։
Եւ որք ոչ ընկալցին զձ-
ծե Ա ձեզ, եւ ոչ լուիցեն ձեզ.
յորժամ ելանիցէք ան-
տի՝ թօթափեսջիք զփոշի
ոտից ձերոց 'ի վկայութիւն
նոցա։

Եւ ելեալ քարոզէին, զի ծզ Ա
ապաշխարեսցեն։
Եւ զդեւս բազումս հա-
նէին. եւ օծանէին իւղով
զբազում հիւանդս եւ բը-
ժշկէին զնոսա։

Ձայն Կա'', Ըստ բնի ա'';

Վ՟ն գլխատման Մկրտչի Տեառն-
ընդ Ցի Քի։

Եւ լուաւ արքայ ծէ Ա
Հերովդէս. քան-
զի յայտնի եղեւ ժ5
անուն ն՟ր. եւ ասէր՝ թէ յօ-
հաննէս մկրտիչ յարեաւ
'ի մեռելոց, եւ վ՟ն այնորիկ
զօրութիւնք լինին նովաւ։
Այլք ասէին՝ թէ Եղիայ է։ ծը
Եւ այլքն՝ թէ մարգարէ ժ
է. կամ թէ իբրեւ զմի 'ի
մարգարէից։
Իբրեւ լուաւ Հերովդէս՝ ա-
սէ, զորոյ ես զգլուխն հա-
տի զյօհաննու՝ սա է նա
յարեաւ 'ի մեռելոց։
Զի ինքն Հերովդէս՝ առա- ծթ
քեաց կալաւ զյօհաննէս, Ա
եւ կապեաց զնա. եւ եդ 'ի
բանտի վ՟ն Հերովդիադայ
կնոջ

Մր	Մ	Ղ
ծբ	հզ	ճկթ
ծգ	ձբ	ձէ.ճժ
ծդ	ձգ	ձէ.ճժբ
ծե	հե	ձէ.ճժգ

Մր	Մ	Ղ
ծզ	.	ձթ
ծէ	ճխգ	ղ
ծը	.	ղ
ծթ	ճխգ	ժբ

կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նր·
զի նա կին առար զնա։
Կ Զ. Վասնզի ասէր Յովհաննէս
ցՀերովդէս. թէ ոչ է օրէն
քեզ ունել զկին եղբօր քոյ։
Իսկ Հերովդիայ ոխացեալ էր
ընդ նմա, և կամէր սպանա֊
նել զնա, և ոչ կարէր։
Զի Հերովդէս երկնչէր ՚ի
Յոհաննէ. քանզի գիտէր
զնա այր արդար և սբ. և
սպասէր նմա. և լուեալ
՚ի նմանէ բազում ինչ՝ առ֊
նէր, և քաղցրութբ լսէր նմա։
Իբրև օր մի լինէր պարա֊
պոյ՝ յորժամ ընթրիս տայր
Հերովդէս յաւուր ծննդոց
իւրոց, նախարարաց իւրոց
և հազարապետաց. և մե֊
ծամեծաց գալիլեացւոց.
և ՚ի մտանել դստերն Հերո֊
դիայ. և ՚ի կաքաւելն՝ հաճոյ
եղև Հերովդէի և բազմա֊
կանացն։
Ասէ թագաւորն ցաղջիկն.
խնդրեա՛ յինէն զոր ինչ
կամիս, և տաց քեզ։
Եւ երդուաւ նմա բա֊
զում անգամ, թէ զոր ինչ
և խնդրեսցես դու յինէն՝
տաց քեզ. մինչև ցկէս
թագաւորութեան իմոյ։
Նա՛ ելեալ ասէ ցմայր
իւր՝ զինչ խնդրեցից։
Եւ նա ասէ՝ զգլուխն Յո֊
հաննու Մկրտչի։
Իսկ մտեալ անդրէն փու֊
թանակի առ թագաւորն՝
ասէ՝ կամիմ զի տացես ինձ
վաղվաղակի ՚ի վերայ սկը֊
տեղ զգլուխն Յոհաննու
Մկրտչի։
Իսկ տրտմեցաւ յոյժ թա֊
գաւորն. այլ վն երդմանցն
և կոչնականացն ոչ կամե֊
ցաւ անարգել զնա։
Իսկ առաքեաց վաղվաղա֊
կի թագաւորն դահիճ, և
հրամայեաց բերել զգլուխ
նորա։
Իսկ չոգաւ գլխատեաց զնա
՚ի բանտին. և եբեր զգլուխ
նորա սկտեղբ և ետ ցաղ֊
ջկին. և աղջիկն տարաւ և
ետ մօր իւրում։
Իբրև լուան աշակերտքն
նորա՝

նր՟՝ եկին և բարձին զմարմին
նր՟, և եդին ՚ի գերեզմանի:

Հինգերորդ: Կիւրակէ Ա…ն:

Առ Տր՟ն մր Յն Քս

Ժողովեցան ա-
ռաքեալքն առ
յս՟ և պատմե-
կա ցին նմա զամ՟ ինչ զոր ա-
Ը. րարին, և զոր ուսուցին:
կբ Եւ ասէ ցնոսա յս՟. ե-
Ժ. կայք դուք առանձինն յա
նապատ տեղի, և հանգի-
ջիք սակաւ մի:
Զի էին բազումք որք եր
թային և գային և հաց ան
կգ գամ չժամանէին ուտել:
Զ. Եւ գնացին նաւաւ յանա
պատ տեղի առանձինն:
Եւ տեսին զնս՟ զի երթայ
ին. և զգացին բազումք,
և հետի յամ՟ քաղաքաց
խուռն ընթանային անդր.
և մերձենային առ նոսա:
Եւ ելեալ ետես ամբոխ
բազում, և գթացաւ ՚ի
նս՟. զի էին իբրև ոչխարք
որոց ոչ իցէ հովիւ:
Եւ սկսաւ ուսուցանել
զնոսա յոյժ:
Եւ իբրև բազում ժամ ե- կդ
ղև՝ մատուցեալ աշակերտ Ա:
քըն ասէին. տեղիս անա- ժ6
պատ է, մինչ օր կայ. ար
ձակեա՛ զժողովուրդդ,
զի երթեալ շուրջ յագա-
րակս և ՚ի գեօղս՝ գնեսցեն
իւրեանց զինչ ուտիցեն. զի
աստ ուտել ինչ ոչ ունին:
Նա պատասխանի ետ և
ասէ ցնս՟. դուք տուք դո-
ցա ուտել: Ասեն ցնա՝ եր
թիցուք գնեսցուք երկե
րիւր դահեկանի հաց և
տացուք դոցա ուտել:
Ասէ ցնոսա. քանի՛ նը
կանակ ունիք, երթայք և
տեսէք:
Իբրև գիտացին՝ ասեն ցնա,
հինգ. և երկուս ձկունս:
Եւ հրամայեաց նց՟ բազ
մել երախանս երախանս ՚ի
վերայ դալար խոտոյ:
Եւ բազմեցան դասք՝
դասք. ուր հարիւր, և
ուր

Մր	Մ	Ղ	Յ
կա	.	ղա	.
կբ	.	.	.
կգ	հէ	.	.

Մր	Մ	Ղ	Յ
կդ	ճխե	ղէ	խթ

ըստ յիսուն:
Եւ առեալ զհինգ նկա-
նակն և զերկուս ձկունսն՝
հայեցաւ յերկինս. օրհ-
նեա՛ց, մանրեաց զնկանակ
սըն, և ետ աշակերտացն
զի արկցեն նոցա. և զեր-
կուս ձկունսն բաշխեաց ա
մենեցուն:
Կերին, և յագեցան:
Եւ բարձին զնշխարսն եր
կոտասան սակառի լի, և
'ի ձկանց անտի:
Եւ էին որք կերինն՝ իբրև
արք հինգ հազա՛րք:

Հրաշք՛՛ Կեր՛՛, Ընթերցուած՛՛:

Տէր. մր. Յ. Քա.

կե Օ. Եւ նոյն ժամայն
ստիպեաց զաշա
կերտսն մտա-
նել 'ի նաւ, և յառաջագոյն
քան զնա երթալ յայնկոյս
'ի բեթսայիդա. մինչ ինքն
զժողովուրդսն արձակիցէ:
կզ Ի Եւ հրաժարեալ 'ի նոցա-
նէ՝ ել 'ի լեառն կալ յա-
ղօթս:

Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ էր կէ Դ. Ժ
նաւն 'ի մէջ ծովուն, և
ինքն 'ի ցամաքի:
Եւ ետես զնս հողմակո-
ծեալս 'ի վարելն. զի էր
հողմն ընդդէմ նց. և զչոր
րորդ պահու գիշերոյն,
գայ առ նս գնալով 'ի վր
ծովուն, և կամէր զանց
առնել առ նոքօք:
Նոքա իբրև տեսին զի
գնայր 'ի վր ծովուն, հա-
մարեցան թէ առ աչօք
ինչ լինիցի՝ և զաղաղակ
բարձին:
Քանզի՝ ամենեքեան տե-
սին զնա և խռովեցան:
Եւ նա անդէն վաղվաղա
կի խօսեցաւ ընդ նս և ա-
սէ. քաջալերեցարո՛ւք՝ ես
եմ, մի՛ երկնչիք:
Եւ ել 'ի նաւն առ նոսա, կը Օ.
և դադարեցաւ հողմն:
Եւ առաւել ևս յիմա-
րեալք էին 'ի միտս իւրեանց՝
և զարմանային յոյժ. քան
զի՝ և 'ի վերայ հացին ոչ
իմացան. զի էր միտք նոցա
Թըմ_

Մր	Մտ	Ղ	Յ
կե	ճծ	.	ծա
կզ	ճխթ	լե. խդ	.

Մր	Մտ	Ղ	Յ
կէ	ճծ	.	ծա
կը	ճծբ	.	.

թմբեալ։
կթ Եւ իբրև անցին յայնկոյս՝ եկին յերկիրն գեննեսարէթ։
ի Եւ իբրև ելին ՚ի նաւէ անտի. իսկ և իսկ ծանեան զնա արք տեղւոյն այնորիկ. և ընթացեալ այսր անդր ընդ ա՟մ գաւառն. սկսան մահճօք բերել զամենայն հիւանդս՝ ուր լսէին թէ անդ իցէ։
Եւ ուր և մտանէր ՚ի գեօղս՝ կամ ՚ի քաղաքս՝ կամ յագարակս. ՚ի հրապարակս դնէին զախտաժէտս. և աղաչէին զնա՝ զի գոնէ ՚ի քղանցս հանդերձի նորա մերձենայցեն. և որք միանգամ մերձեցանն, փրկեցա՛ն։

Ընթերց․ Կիւ․, Երեքշաբ․
Ա․ Տրն․ մր Ցն Քն․

Եւ ժողովեցան առ նա փարիսեցիքն. և ոմանք ՚ի դպրացն, որք եկեալ էին յերուսաղէմէ. և տեսեալ զոմանս յաշակերտացն նորա, զի խառնակ ձեռօք, այսինքն անլուա՛յ ուտէին զհաց՝ բամբասէին։
հ ժ Զի փարիսեցիքն, և ա՟մ հրեայք՝ եթէ ոչ բռնալիր լուանան զձեռս, զհաց ոչ ուտեն. քանզի ունին զաւանդութի՟ ծերոցն։
Եւ ՚ի հրապարակէ մտեա՛լ՝ եթէ ոչ նախ մկրտիցին, ոչ ուտեն։
Եւ այլ ինչ բազում է, զոր ընկալան ունել. մկրտութիս բաժակաց և ըմպանաց, և պղնձեաց, և մահճաց։
հա Եւ ապա հարցանեն ցնա փարիսեցիքն և դպիրքն. Թէ ընդէ՞ր աշակերտքն քո ոչ գնան ըստ աւանդութեան ծերոցն, այլ խառնակ ձեռօք զհաց ուտեն։
ժե Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. Թէ բարւոք մարգարէացաւ Եսայի վ՟ ձեր կեղծաւորաց. որպէս ասաց՝

Մր կթ Մտ ճծդ Ղ լէ
Մր հ հա Մտ ճծդ

տաց՝ ժողովուրդս այս շրթամբք մեծարէ զիս. և սիրտք նոցա հեռացեալ ի բացեայ են յինէն:

Զուր պաշտեն զիս. ուսուցանեն վարդապետութիւն՝ զմարդկան պատուիրեալս

Թողեալ զպատուիրանն Աստուծոյ, ունիք զմարդկան աւանդութիւն. մկրտութիւն ստամանաց և բաժակաց. և այլոց նմանեաց սոյն առնէք բազումս:

Ե՛ւ ասէ ցնս. բարւոք խոտէք զպատուիրանն Աստուծոյ, զի զձեր աւանդութիւնն հաստատիցէք:

Զի մովսէս ասէ. պատուեա՛ զհայր քո և զմայր. և որ չարախօսեսցէ զհօրէ կամ զմօրէ՝ մահու վախճանեսցի.

Ե՛ւ դուք ասէք՝ եթէ ասիցէ ոք ցհայր կամ ցմայր՝ կորբան. որ է պատարագ. զոր յինէն օգտիցիս. և ո՛չ ևս տայք թոյլ նմա, առնել ինչ հօրն կամ մօրն.

Ե՛ւ անարգէք զբանն Աստուծոյ ձերով աւանդութեամբն, զոր աւանդեցիք. և բազում ինչ որ այսմ նման է առնէք:

Ե՛ւ կոչեալ առ ինքն զմմ ժողովուրդն ասէ ցնոսա: լուարուք ինձ ամենեքեան, և՚ի միտ առէք:

Ո՛չ ինչ արտաքուստ ՚ի մարդ մտեալ, եթէ կարիցէ պղծել զնա. այլ որ ելանէ ՚ի նմանէ, այն է որ պղծէ զմարդն:

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ:

Հնգշբթ՛՛ Կն՛՛, Զտկն՛՛:

Տէրն մր Յս Քս.

Ե՛ իբրև եմուտ ՚ի տուն յամբոխէ անտի. հարցանէին ցնա աշակերտքն վասն առակին:

Ե՛ւ ասէ ցնոսա. այդպէս և դուք անմիտք էք. ո՛չ իմանայք, եթէ ամենայն որ արտաքուստ ՚ի ներքս մտանէ

մտանէ 'ի մարդն, ոչ կարէ զնա պղծել:

Զի ոչ եթէ 'ի սիրտ նորա մտանէ. այլ յորովայնն, և արտաքս ելանէ. և սրբէ զա̄մ կերակուրսն:

Եւ ասէր՝ թէ որ ինչ 'ի մարդոյն ելանէ՝ այն պղծէ զմարդն: զի 'ի ներքուստ 'ի սրտէ մարդկան խորհուրդք չարութե̄ ելանեն, շնութիւնք: պոռնկութիւնք, գողութիւնք: սպանութիւնք: ագահութիւնք: չարութիւնք, նենգութիւնք: գիջութիւնք: չարակնութիւնք. հայհոյութիւնք: ամբարտաւանութիւնք: անզգամութիւնք:

Այս ա̄մ չարիք 'ի ներքուստ ելանեն և պղծեն զմարդն:

Եւ անտի յարուցեալ եկն 'ի սահմանս տիւրոսի և սիդոնի:

Եւ մտեալ 'ի տուն ոչ կամէր յայտնել: և ոչ կարաց ծածկել:

Լուեալ կին մի զնմանէ, որոյ դուստրն նեղեալ էր

ժմ.

յայսոյ պղծոյ: եկն անկաւ առաջի նորա: Եւ կինն էր հեթանոս, փիւնիկ ասորի յազգէ. և աղաչէր զնա, զի զդեւն հանցէ 'ի դստերէ նորա.

Եւ յս̄ ասէ ցնա. Թո՛յլ տուր՝ զի նախ յագեսցին մանկունք. զի ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց, և արկանել շանց: հգ Ջ

Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէ՛ր և շունք 'ի փշրանաց սեղանոյ մանկանցն կերակրին.

Եւ ասէ ցնա. վ̄ այդր բանի՝ երթ, ել դեւն 'ի դստերէ քումմէ:

Գնաց 'ի տուն իւր և եգիտ ելեալ զդեւն. և զդուստրն, զի անկեալ դընիւր 'ի մահիճս:

Հնգշբթ'' Կիւ''. Հնգերրդ'':

Տռն մր Յն Փն.

Եւ ելեալ միւսանգամ 'ի սահմանացն տիւրոսի հզ Ժ Ի

սի

Ս՟ր հզ հզ Ս՟ ծձթ

ւի և սիդոնի. և եկն 'ի ծով եզրն գալիլեացւոց 'ի մէջ սահմանացն 'ի դեկապօլեա:
ՀԷ Բ· Եւ բերեն առ նա խուլ մի և համր. և աղաչէին, զի ձեռն դիցէ 'ի վր՟ նր՟:
Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ անտի. էարկ զմատունս իւր ընդ ականջս նր՟՝ և էթուք անդր. և կալաւ զլեզուէ նորա:
Հայեցաւ յերկինս՝ հոգւոց եհան՝ և ասէ եփփաթայ՝ որ է բացիր:
Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նր՟. և լուծան կապանք լեզուի նր՟՝ և խօսէր ուղիղ:
Եւ պատուիրեաց նց՟, զի մի՛ ումեք ասիցեն:
Եւ որչափ նա պատուիրէր նց՟՝ նոքա ևս առաւել քարոզէին:
ՀԴ Ը· Եւ ևս քան զևս զարմանային և ասէին:
Զամ՟ ինչ բարւոք գործեաց սա. զի խլից լսել տայ՝ և համրոց խօսել:

Ժ·Թ·

Հինգերորդ կէս, Ութերորդ:

Ընդ ամն մարդոյ Յսի Քսի:

Յաւուրսն յայնոսիկ դարձեալ ժողովուրդ բազում էր. և ինչ ոչ ունէին ուտել: կոչեաց զաշակերտսն իւր՝ և ասէ ցնս՟:
Գթամ ես 'ի վր՟ ժողովրդեանդ. զի արդ երեք աւուրք են զի առիս են, և ոչ ունին զինչ ուտիցեն:
Եւ եթէ արձակեմ զդոսա նօթիս 'ի տունս իւրեանց՝ նքթիցին 'ի ճանապարհի. զի ոմանք 'ի դոցանէ 'ի հեռաստանէ եկեալ են:
Պատասխանի ետուն նմա աշակերտքն նորա. ուստի՞ կարէս յագեցուցանել ըղ դոսա հացիւ՝ յանապատի աստ:
Եւ հարցանէր զնս՟. քանի՞ նկանակ հաց ունիք:
Եւ նոքա ասեն՝ եօթն:
Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն, բազմել 'ի վր՟ երկրի.

ԱՃ ՀԴ Մ ՃԿ Դ.

րի . եւ առեալ զեօթն նկա
նակսն՝ գոհացաւ՝ եբեկ ,
եւ ետուր ցաշակերտսն զի
արկցեն . եւ արկին առաջի
ժողովրդեանն , եւ ձկունս
սակաւս ունէին , եւ զայն
եւս օրհնեաց , եւ հրամայեաց
արկանել :
Կերին եւ յագեցան . եւ բար
ձին զնշխարս կոտորոցն
եօթն զամբիղ :
Եւ էին որք կերինն՝ իբրեւ
չորք հազարք . եւ արձա-
կեաց զնոսա :

Հինգշ. Կիւ., Շաբթի ս.:
Տրն. մր. Յս. Քս.

Եւ նոյն ժամայն
մտեալ ՚ի նաւ
հանդերձ աշա
կերտօքն՝ եկն ՚ի սահմանս
դաղմանունեայ :
հէ Գ. Ելին փարիսեցիքն՝ եւ սկը
սան վիճել ընդ նմա . եւ
խնդրէին ՚ի նմանէ նշան
յերկնից՝ փորձելով զնա :
հը Օ. Եւ զայրացաւ յոգի իւր
եւ ասէ . զի՞ է զի ազգս
այս նշան խնդրէ . ամէն
ասեմ ձեզ՝ թէ տացի նշան
ազգիս այսմիկ :
Եթող զնոսա՝ եւ դարձեալ
եմուտ ՚ի նաւ , եւ գնաց
յայնկոյս :
Եւ մոռացան ըղ հաց բառ
նալ . բայց միայն զմի նկա
նակ ունէին ընդ իւրեանս
՚ի նաւին .
Եւ պատուիրէր նոցա եւ ասէր . հթ Ի
զգոյշ եղերուք ՚ի խմորոյ
անտի փարիսեցւոց , եւ ՚ի ժա
խմորոյ հերովդիանոսաց .
Եւ խորհէին ընդ միմեանս՝ ձ
եւ ասէին , թէ զի հացս ոչ Օ.
ունիմք :
Գիտաց յս եւ ասէ ցնս .
զի՞ խորհիք ՚ի միտս ձեր
թերահաւատք՝ թէ զհաց
ոչ ունիք . տակաւին ոչ
իմանայք եւ ոչ յիշէք .
ապշութի՞ ունի զմիտս ձեր .
աչք գոն եւ ոչ տեսանէք .
ականջք են եւ ոչ լսէք . եւ
ոչ իմանայք տակաւին եւ
ոչ յիշէք : յորժամ զհինգ
նկանակսն ՚ի հինգ հազար
սն :

Մր	Մ	Ղ	Յ	Մր	Մ	Ղ
հէ	ձկա	.	իգ. ձզ	հթ	ձկգ	ձխգ
հը	ձկբ	.	.	ձ	ձկե	.

սըն։ և քանի՜ սակառս լի՛ բարձիք զկոտորոցն և ա_ սեն՝ երկոտասան։
Եւ յորժամ զեօթն նկա_ նակսն ՚ի չորս հազարսն. քանի՛ զամբիւղ լի՛ բարձիք զկոտորոցն։ և նոքա ասեն՝ եօթն։
Եւ ասէ ցնոսա. իսկ զի մ՛րդ ոչ իմանայք։
Յա Գան ՚ի բեթսայիդայ. և ա
Ժ ծեն առաջի նորա կոյր մի.
|ա3 և աղաչէին զնա զի մերձես ցի ՚ի նա։
Եւ առեալ զձեռանէ կու րին՝ եհան արտաքոյ շինին. եթուք յաչս նր և ձեռն եդ ՚ի վ͞ր նր. և հարցանէր ցնա թէ տեսանիցէ ինչ։
Հայեցաւ և ասէ. տեսա_ նեմ զմարդիկ զի շրջին իբ րև զծառս։
Դարձեալ եդ զձեռն ՚ի վ͞ր աչաց նր. եբաց՝ և տեսա_ նէր։ ողջացաւ, և տեսա նէր համարձակ զամենայն։
Արձակեաց զնա ՚ի տուն իւր և ասէ. ՚ի շէնդ մի՛ մտանիցես. այլ երթ ՚ի տուն քո. և յորժամ ՚ի շէնն մտանիցես մի՛ ումեք ասի_ ցես ՚ի շինի՛ն։

Վեցեր՛՛ Կիւրակէ Աւորին։

Տէրն մր Յս Քս.

Ել յս աշա_ կերտօքն հան_ դերձ՝ ՚ի շէնս Յբ
կեսարեայ փիլիպպեայ։ Ի
|ա4
Եւ ՚ի ճանապարհին հար_ ցանէր ցաշակերտսն և ա_ սէր՝ զո՞ ասեն զինէն մարդիկն՝ թէ իցեմ.
Նոքա ետուն պատասխա_ նի և ասեն. յովհաննէս մկրտիչ. և այլք զեղիայ. և այլք՝ զմի ոք ՚ի մարգա_ րէից անտի։
Ասէ ցնոսա. իսկ դուք զո՞ ասէք զինէն թէ իցեմ.
Պատասխանի ետ պետրոս Յգ
և ասէ ցնա. դու ես քս։ Ի
Եւ սաստեաց ՚ի նս զի մի՛ ումեք ասիցեն զնմանէ։
Եւ սկսաւ ուսուցանել զնս.

Մր
Յա

Մր	Մ	Ղ	Յ
Յբ	Ճկղ	Ղդ	Հդ.Ճե
Յգ	Ճկը	Ղե.Մղ.	

զնս · Թէ պարտ է որդւոյ
մարդոյ բազում չարչա-
րանս ընդունել · և անար-
գիլ յերիցանց՝ և ՚ի քահա-
նայապետից՝ և ՚ի դպրաց ·
և մեռանիլ , և յերիր ա-
ւուր յառնել ։
ՁԴ Ը Եւ համարձակ զբանն խօ
սեցաւ ։
Եւ առեալ զնա Պետրոսի
սկսաւ սաստել
նմա ։
Եւ նա դարձաւ և ետես
զաշակերտսն · սաստեաց
Պետրոսի և ասէ · Երթ
յետս իմ սատանայ · զի ոչ
խորհիս դու զԱյն՝ այլ
զմարդկանն ։
ՁԵ Ե Եւ կոչեաց առ ինքն զժո-
ղովուրդն աշակերտօքն հն
դերձ ասէ ցնոսա · Եթէ
ոք կամի գալ զկնի իմ , ու-
րասցի զանձն իւր , և բարձ
ցէ զխաչ իւր , և եկեսցէ
զկնի իմ ։
Զի որ կամիցի ապրեցու-
ցանել զանձն իւր՝ կորուս
ցէ զնա ։

Եւ որ կորուսցէ զանձն
վասն աւետարանին՝ ապրե
ցուսցէ զնա ։
Զինչ օգուտ է մարդոյ՝
եթէ զաշխարհ ամ շահես
ցի , և զանձն իւր տուժես
ցէ · քանզի զինչ տացէ
մարդ փոխանակ անձին
իւրոյ ։
Զի որ ոք ամօթ համա- ՁԶ Ը
րեսցի զիս և զբանս իմ ՚ի
շնացող և ՚ի մեղաւոր ազ
գիս յայսմիկ · և որդի մար
դոյ յամօթ արասցէ զնա՝
յորժամ եկեսցէ փառօք
հօր իւրոյ , և հրեշտակաց
սրբոց ։
Եւ ասէ ցնոսա · ամէն ա- ՁԷ Ե
սեմ ձեզ՝ զի են ոմանք ՚ի
սոցանէ որք աստ կան որք
մի՛ ճաշակեսցեն զմահ , մին
չև տեսցեն զարքայութիւն
այ եկեալ զօրութբ ։
Եւ յետ վեց աւուր ա- Թ
նու ընդ իւր յի զպետրոս ,
և զյակոբոս , և զյօհաննէս ·
և հանէ զնս ՚ի լեառն մի
բարձր առանձինն · և յայլա
կերպ

Մր	Մ	Ղ
ՁԴ	ՃԿԹ	·
ՁԵ	ՃՀ	ՂԶ

Մր	Մ	Ղ
ՁԶ	ՂԴ	ՂԷ ՃԽԶ
ՁԷ	ՃՂԲ	ՂԸ

կերպարս եղև առաջի նոցա:

Եւ ձորձք նորա եղեն փայլուն սպիտակ յոյժ. որպէս թափիչք երկրի ոչ կարեն այնպէս սպիտակացուցանել:

Եւ երևեցաւ նոցա Եղիա Մովսէսիւ հանդերձ՝ որք խօսէին ընդ Յիսուսի.

Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցՅիսուս. ռաբբի՝ բարւոք է մեզ աստ լինել. և արասցուք երիս տաղաւարս. մի քեզ՝ և մի Մովսէսի՝ և մի Եղիայի:

Քանզի՝ ոչ գիտէր զինչ խօսէր. զի զարհուրեալ էին:

Եւ եղև ամպ մի հովանի ի վերայ նոցա. ձայն եղև յամպոյ անտի և ասէ. դա է որդի իմ սիրելի՝ դմա լուարուք:

Եւ յանկարծակի հայեցեալ այլ ընդ՝ ոչ ևս զոք ուրեք տեսին. բայց միայն զՅիսուս ընդ իւրեանս:

Եւ մինչդեռ իջանէին ի լեռնէ անտի. պատուիրեաց նոցա զի մի՛ ումեք պատմեսցեն. զոր տեսին. բայց յորժամ որդի մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ:

Եւ նոքա զբանն ի մտի ունէին. և խնդրէին ընդ միմեանս՝ թէ զինչ իցէ ի մեռելոց յառնել: ՂԷ Ժ.

Հարցին զնա և ասեն. զինչ է այն զոր դպիրքն ասեն, եթէ նախ Եղիայի պարտ է գալ: ՂԹ Ը.

Նա պատասխանի ետ նոցա և ասէ. Եղիա նախ եկեալ յարդարեսցէ զամենայն: իսկ զիարդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ, զի բազում ինչ չարչարեսցի, և անարգանեսցի.

Այլ ես ասեմ ձեզ. եթէ Եղիա եկն, և արարին ընդ նմա զինչ և կամեցան. որպէս և գրեալ է վասն նորա.

Մր ՂԵ ՂԲ Մ ՃՀԳ

Ղ
ժա

Վեցեր՛ Կիւ՛, Երեքշաբթ՛։
Ընդ Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի։

Եւ եկեալ առ աշակերտսն. տեսին ամբոխ շուրջ զնոքօք. և զդպիրսն զի վիճէին ընդ նոսա։
Եւ վաղվաղակի ամենայն ժողովուրդն իբրև տեսին զնա՝ զարմացան. և ընդ առաջ ընթացեալ, ողջոյն տային նմա։
Եւ եհարց ցնոսա, Թէ զինչ վիճէիք ընդ ն՟ս։
Պատասխանի ետ մի ոմն ՚ի ժողովրդենէն և ասէ վարդապետ՝ ածի զորդի իմ առ քեզ, զոր ունի այս համր։

ղա
Ն
Խճ

Եւ ուր հասանի՝ զարկուցանէ զնա և փրփրէ. և կրճտէ զատամունս իւր և ցամաքի. և ասացի ցաշակերտսն քո զի հանցեն, և ոչ կարացին հանել զնա։
Պատասխանի ետ ն՟ց և ասէ. ով ազգ անհաւատ. մինչև յերբ իցեմ առ ձեզ. մինչև ցերբ անսայցեմ ձեզ. ածէք զնա առ իս. և ածին զնա առ նա։
Իբրև ետես զնա այսն՝ վաղվաղակի շարժլեաց զնա. և անկեալ յերկիր՝ թաւալէր և փրփրայր։
Եհարց ցհայր ն՟ր և ասէ. քանի՞ ժամանակք են յորմէ հետէ այդ եղև դմա։
Եւ նա ասէ՝ ՚ի մանկուէ։
Բազում անգամ ՚ի հուր արկանէ զդա և ՚ի ջուր, զի կորուսցէ։ այլ՝ թէ կարող ինչ ես, օգնեա մեզ տէր՝ գթացեալ ՚ի վերայ մեր։
Եւ յ՟ս ասէ ցնա. ասա՛ցեր թէ կարող ես. ա՟մ ինչ հնարաւոր է այնմ, որ հաւատայն։
Եւ վաղվաղակի աղաղակեաց հայր մանկանն և ասէ. հաւատամ տ՟ր՝ օգնեա անհաւատութեան իմում։
Իբրև ետես յ՟ս եթէ կուտի ժողովուրդն ՚ի վ՟ր. սաստեաց այսոյն պղծոյ և ասէ. համրդ և խուլ այս. ես

Ա՟ր Մ Դ.
Ղ
ղա ճհգ ղթ

ես տամ քեզ հրաման.
ել 'ի դմանէ, եւ այլ եւս մի՛
մտանիցես 'ի դա:
Եւ աղաղակեաց եւ յոյժ
լլկեաց զնա, եւ ել. եւ եղեւ
պատանեակն իբրեւ զմե_
ռեալ. մինչեւ բազմաց իսկ
ասել՝ թէ մեռաւ:
Եւ յս̅ կալեալ զձեռանէ
նորա. յարոյց զնա՝ եւ
կանգնեցաւ.
Եւ իբրեւ եմուտ նա 'ի
ղբ Ժ տուն. աշակերտքն առան_
ձինն հարցին ցնա մեք ըն_
դէ՞ր ոչ կարացաք հանել
զնա:
Եւ ասէ ցնոսա. այդ ազգ
ոչ իւիք ելանէ. եթէ ոչ՝
պահօք եւ աղօթիւք:

Վեցեր˝ Կիւ˝, Երեկոյ˝:

Ընդ Տն̅ մերոյ Յսի
Քսի.

Եւ անտի ելեալ
անցանէին առ
գալիլեացւովք.
ղդ Ի եւ ոչ կամէր եթէ ոք գի_
տասցէ:
Քանզի ուսուցանէր զա_
շակերտսն իւր եւ ասէր ցնս̅.
Թէ որդի մարդոյ մատնե_
լոց է 'ի ձեռս մարդկան՝
եւ սպանցեն զնա. եւ իբրեւ
սպանցի՝ յերիր աւուր յա_
րիցէ: Եւ նոքա ոչ գիտէին
զբանն, եւ երկնչէին հար_
ցանել ցնա:
Եկն 'ի կափառնաում՝ եւ ղգ Ժ
իբրեւ եմուտ 'ի տուն հար
ցանէր զնս̅. զի՞նչ վիճէիք
զճանապարհայն ընդ մի_
միանս:
Եւ նոքա լուռ լինէին.
Քանզի ընդ միմեանս վի
ճէին 'ի ճանապարհին թէ ղե
ով մեծ իցէ: Ը
Եւ իբրեւ նստաւ՝ կոչեաց ԺԷ
զերկոտասանսն եւ ասէ ցը
նոսա. եթէ ոք կամի առա
ջին լինել՝ եղիցի ամենե_
ցուն կրսեր եւ ամենեցուն
պաշտօնեայ:
Եւ առեալ մանուկ մի կա
ցոյց 'ի մէջ նց̅. եւ ընկալեալ
զնա 'ի գիրկս իւր՝ ասէ ցնս̅.
որ մի անգամ յայսպիսի
մանկտւոյ ընկալցի յանուն
իմ,

Մր Մ Դ
ղբ
ղդ ծհղ ծա

Մր Մ Դ
ղգ
ղե ծհը ծբ.Մ ԺԷ

իմ, զիս ընդունի.
ղդ Բ. Եւ որ զիս ընդունիցի՝ ոչ
զիս ընդունի, այլ զայն՝ որ
առաքեացն զիս։
ղե Բ. Պատասխանի ետ նմա Յօ-
հաննէս եւ ասէ. վարդա-
պետ՝ տեսաք զոմն որ յա-
նուն քո դեւս հանէր, եւ
մեր զնի ոչ շրջէր, եւ ար-
գելաք զնա.
Եւ նա ասէ՝ մի՛ արգելուք
զնա. զի ոչ ոք է, որ առնէ
զօրութիւն յանուն իմ, եւ կա-
րիցէ հայհոյել զիս.
ղը Ը. Զի որ ոչն է ընդ մեզ հա-
կառակ՝ ՚ի մեր կոյս է.
Եւ որ ոք արբուսցէ ձեզ
ջուր բաժակաւ յանուանս
այս, թէ դուք Քրիստոսի
էք. ամէն ասեմ ձեզ՝ մի՛
կորուսցէ զվարձս իւր.
ղթ Բ. Եւ որ ոք գայթակղեցուս-
ցէ զմի ՚ի փոքրկանցս որք
հաւատան յիս՝ լաւ էր
նմա առաւել եթէ ար-
կեալ էր պարանոց նորա
երկան իշոյ եւ ընկեցեալ
՚ի ծով.

Եւ եթէ գայթակղեցուս- ճ Ը.
ցէ զքեզ ձեռն քո՝ հատ,
և ընկեա ՚ի քէն. լաւ իցէ
քեզ խեղ մտանել ՚ի կեան-
սն յաւիտենից՝ քան եր-
կուս ձեռս ունել, եւ եր-
թալ ՚ի գեհեն ՚ի հուրն
անշէջ.
Ուր որդն նց̃ ոչ մեռանի՝
եւ հուրն ոչ շիջանի.
Եւ եթէ ոտն քո գայթակ- ճա Ժ.
ղեցուսցէ զքեզ. հատ՝ եւ
ընկեա զնա ՚ի քէն. լաւ
իցէ քեզ կաղ մտանել ՚ի
կեանսն յաւիտենից՝ քան
երկուս ոտս ունել եւ արկա-
նել ՚ի գեհեն ՚ի հուրն անշէջ.
Ուր որդն նց̃ ոչ մեռանի՝
եւ հուրն ոչ շիջանի.
Եւ եթէ ակն քո գայթակ
ղեցուցանէ զքեզ՝ հան զնա
ի բաց. լաւ իցէ քեզ միով
ակամբ մտանել յարքայու-
թիւն Աստուծոյ, քան եր-
կուս աչս ունել եւ անկա-
նել ՚ի գեհեն.
Ուր որդն նց̃ ոչ մեռանի՝
եւ հուրն ոչ շիջանի. զի ամ̃
ինչ

Մր	Մ	Ղ	Յ	Մր	Մ	Ղ
ղդ	ղը	ճժղ	ի.ճժա.ճժ	ճ	ճձ	:
ղե	,	ճզ	:	ճա	.	:
ղը	ճ	,	.			
ղթ	ճհթ	ճլէ	.			

ինչ հրով յաղեսցի, և ամ՟ն
ողջակէզ աղիւ յաղեսցի.
Ճբ Բարւոք է աղ. և եթէ
Ը աղն անհամեսցի՝ իւ՞ հա-
մեմեսցի։

Արդ՝ կալարուք յանձինս
ձեր զաղն, և խաղաղութի՟ն
արարէք ընդ միմեանս։

Վերջէր՟ Կէ՟, Զորեքշբ՟։

Տրն մր Յս Քս.

Եւ անտի յարու-
ցեալ գայ ի
սահմանս Հրէ-
ՃԳ Ը աստանի, յայնկոյս յորդա-
նանու։

Եւ երթայր դարձեալ խուռ-
նեալ ժողովուրդն առ նա.
և որպ՟ սովոր էր, միւսան-
գամ ուսուցանէր զնս՟։
Եւ փարիսեցիքն՝ մատու-
ցեալ փորձելով հարցանէ-
ին զնա և ասէին. եթէ
արժան իցէ առն զկին իւր
արձակել։
Նա պատասխանի ետ նց՟.
և ասէ. զի՞նչ պատուի-
րեաց ձեզ Մովսէս.

Եւ նոքա ասեն. Մովսէս
հրաման ետ գիր մեկնե-
լոյ գրել և արձակել։
Պատասխանի ետ յս՟ և ա-
սէ ցնս՟. վս՟ խստասրտութե-
ձերոյ գրեաց զպատուի-
րանն զայն։
Այլ ի սկզբանէ արարա-
ծոց՝ արու և էգ արար զնս՟
ած՟ և ասէ. վս՟ այսորիկ՝
թողցէ այր զհայր իւր և
զմայր, և երթիցէ զհետ
կնոջ իւրոյ։ Եւ եղիցին եր-
կոքեան ի մարմին մի. և այ-
նուհետև ոչ են երկու՝ այլ
մարմին մի։
Արդ՝ զոր ած՟ զուգեաց՝
մարդ մի՛ մեկնեսցէ.
Եւ ի տան դարձեալ աշա- ՃԴ Ժ
կերտքն զնոյն հարցին ցնա.
Եւ ասէ ցնս՟. եթէ այր ար- ՃԵ Ը
ձակեսցէ զկին իւր և արա-
ցէ այլ՝ շնայ. և կին եթէ
ելցէ յառնէ իւրմէ և եղի-
ցի առն այլում, շնայ։

Ի Իւ

Մր ճր ճգ | Մ Լ ՃԺԹ | Ղ ճձե
Մր ճդ ճե | Մ ճղ | Ղ ճղէ

Վ_եցեր" Կիւ", Հնգշբթ"։
Առ. Տնի մեզ Յն. Գն.

ՃԶ Ա Է մատուցանէ_
ին առնա մանկ_
տիս, զի ձեռն
դիցէ նց։ Իսկ աշակերտքն
սաստէին այնոցիկ որք մա
տուցանէին։
Իբրեւ ետես Յս, բարկա_
ցեալ սաստեաց նց եւ ասէ.
Թողէք տղայս մանկունս գալ
առիս եւ մի՛ արգելուք զդո
սա. զի այդպիսեացդ է
արքայութիւն այ։
Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ
ընկալցի զարքայութիւնն
աստուծոյ իբրեւ զմանուկ՝
ոչ մտցէ ՚ի նա։
Եւ առեալ զնս ՚ի գիրկս՝
ձեռն եդ ՚ի վր եւ օրհնեաց
զնոսա։
ՃԷ Ա Իօ Եւ ընդ ելանելն նր անտի
՚ի ճանապարհ. աճապարեալ
ոմն մեծատուն ընթացեալ
՚ի ծունր իջանէր. հարցա_
նէր զնա եւ ասէր. վարդա
պետ բարի՝ զի՞նչ արարից
զի զկեանս յաւիտենականս
ժառանգեցից։
Եւ Յս ասէ ցնա. զի՞ա_
սես զիս բարի. չիք ոք բա
րի. բայց մի այ։
Զպատուիրանս գիտես.
մի՛ շնար. մի՛ սպանաներ.
մի՛ գողանար. մի՛ սուտ վը
կայեր. պատուեա՛ զհայր
քո եւ զմայր։
Նա պատասխանի ետ եւ
ասէ ցնա. վարդապետ
զայդ ամ արարի ՚ի մանկու
թէ իմմէ. արդ զի՞նչ եւս
պակաս իցէ։
Եւ Յս հայեցեալ ՚ի նա սի ՃԸ Ա
րեաց զնա.
Եւ ասէ ցնա. մի ինչ պա
կաս է ՚ի քէն. եթէ կամիս
կատարեալ լինել, երթ զոր
ինչ ունիս վաճառեա՛, եւ
տուր աղքատաց. եւ ունի_
ցիս գանձս յերկինս. եւ
առ զխաչն եւ եկ զկնի իմ։
Եւ նա խոժոռեալ ընդ ՃԹ Ա
բանն, գնաց տրտում. զի
ունէր ինչս բազումս։
Եւ հայեցեալ յայնկոյս
յայնկոյս Յս. ասէ ցաշա
կերտ

Մր	Մ	Ղ	Մր	Մ	Ղ
ՃԶ	ՃՂԲ	ՄՀԶ	ՃԸ	ՃՂԴ	ՃԾԲ.ՄՀԹ
ՃԷ	ՃՂԳ	ՃԽԱ.ՄՀԸ	ՃԹ	ՋՂԵ	ՄԵ

կերտան՝ զիարդ դժուարին է որք զինչս ունին մտանել յարքայութիւն այ։

Եւ աշակերտքն զարմացեալ էին ՚ի վերայ բանիցն նորա.

Իսկ յս դարձեալ պատասխանի ետ նց և ասէ. որդեակք՝ որչափ դժուարին է յուսացելոցն յինչս՝ մտանել յարքայութիւն այ։

Դիւրին է մալխոյ ընդ ծակ ասղան անցանել, քան մեծատան յարքայութիւն այ մտանել։

Եւ նոքա առաւել ևս զարմանային և ասէին ընդ միմեանս. իսկ ո՞վ կարասցէ ապրել։

Հայեցեալ ընդ նս յս. ասէ՝ առ ՚ի մարդկանէ այդ անհնարին է, այլ ոչ առ ՚ի յայ. զի ամենայն ինչ կարելի են առ այ։

Վեցեր'' Կես'', Ուրբաթի'':

Ա. Տրն մր Յ. Քս,

Սկսաւ ասել ցնա պետրոս. ահաւասիկ մեք թողաք զամ, և եկաք զհետ քո. ճժ Բ

Պատասխանի ետ յս և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ ոք է որ եթող զտուն՝ կամ զեղբարս, կամ զքորս, կամ զհայր, կամ զմայր, կամ զորդիս՝ կամ զագարակս վասն իմ, կամ վն աւետարանին.

Եթէ ոչ առնուցու հարիւրապատիկ այժմ յայսմ ժամանակի. տունս՝ և եղբարս, և քորս, և զմայր, և որդիս և ագարակս՝ հալածանօք հանդերձ. և յաշխարհին որ գալոցն է զկեանսն յաւիտենականս։

Զի բազումք եղիցին առաջինք, յետինք. և յետինք, առաջինք։ ճժա Բ

Եւ էին ՚ի ճանապարհի մինչ ելանէին յերուսաղէմ. և երթայր յս յառաջ ճժբ Բ

Մր	Մ	Ղ
ճժ	ճղը	միա
ճժա	ճղթ	ճհդ;
ճժբ	մա	միբ

առաջեան զնս. և զարմացեալ էին որք զհետն երթային և երկնչէին.

Վերջ, Կա, Շաբթի.

Տէրն մեր Յս Քս.

Եւ առեալ միւսանգամ զերկոտասանսն՝ սկսաւ ասել նոցա որ ինչ անցք անցանելոց էին ընդ նա.

Թէ ահաւասիկ ելանեմք յԵմ. և որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետից և դպրաց. և դատապարտեսցեն զնա ՚ի մահ՝ և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց։

Եւ կատակեսցեն զնովաւ. և հարկանիցեն զնա. և թքանիցեն ՚ի նա. և սպանցեն՝ և յետ երից աւուր յարիցէ.

ՃԺԳ
Օ.
Լ.
Եւ երթային առ նովաւ՝ Յակոբոս և Յովհաննէս որդիքն զեբեդեայ. և ասեն ցնա՝ վարդապետ, կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք ՚ի քէն՝ արասցես մեզ:

Եւ նա ասէ ցնս. զինչ կամիք յինէն զի արարից ձեզ:

Եւ նոքա ասեն ցնա. տուր մեզ զի նստցուք մի յաջմէ քումմէ, և մի յահեկէ ՚ի փառսն քում:

Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնս. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէք ըմպել զբաժակն զոր ես ըմպելոց եմ. կամ զմկրտութիւն՝ մկրտիլ, զոր ես մկրտելոց եմ:

Եւ նոքա ասեն ցնա՝ կարեմք:

Եւ Յս ասէ ցնս. զբաժակն զոր ես ըմպելոց եմ, ըմպիցէք. և զմկրտութիւն զոր ես մկրտելոց եմ, մկրտիջիք:

Այլ նստուցանելն ընդ աջմէ իմմէ և ընդ ահեկէ՝ ոչ է իմ տալ. այլ որոց պատրաստեալ է.

Եւ լուեալ զայն տասանցն՝ սկսան բարկանալ ՚ի վերայ Յակոբայ և Յովհաննու. ՃԺԴ Ի.

Եւ Յս կոչեաց զնս առ ինքն և ասէ ցնոսա.

Գի–

Մր ՃԺԳ Մ ՄԵ Մր ՃԺԴ Մ ՄԴ Ղ ՄՀ

Գիտէք՝ զի որք յանուան իշխանքն են հեթանոսաց՝ տիրեն նց. և մեծամեծք նոցա՝ իշխեն նոցա։

Ո՛չ նոյնպէս իցէ և՛ի ձեր միջի. այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ։

Եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ամենեցուն ծառայ։

ճժե Գ Քանզի և որդի մարդոյ ո՛չ եկն առնուլ պաշտօն, այլ պաշտել. և տալ զանձն իւր փրկանս՝ փոխանակ բազմա՛ց։

Եօթներորդում Կիւրակէի Աւետարան։

Ընդ Տեառն մերոյ Յետ Փոխ.

ճժզ Բ Լ Եւ գան յերիքով. և ընդ ելանելն նր յերիքովէ աշակերտօքն՝ և բազում ժողովրդով. որդի տիմէի բարտիմէոս կոյր, նստէր մուրացիկ յանցս ճանապարհի։

Իբրև լուաւ թէ յս նազովրեցի է՝ սկսաւ աղաղակել և ասել. որդի դաւթի յիսուս, ողորմեաց ինձ։

Եւ սաստէին նմա բազումք՝ զի լռեսցէ։

Եւ նա առաւել ևս աղաղակէր, որդի դաւթի, ողորմեաց ինձ։

Զտեալ էառ յս. և հրամայեաց կոչել զնա։

Կոչեն զկոյրն և ասեն ցնա. քաջալերեա՛ց՝ արի՛ կոչէ զքեզ։

Եւ նր ընկեցեալ զձորձս իւր՝ յարեաւ և եկն առ յս։

Պատասխանի ետ նմա յս և ասէ. զի՞նչ կամիս թէ արարից քեզ։ ասէ ցնա կոյրն՝ ռաբբունի, զի բացայց։

Եւ յս ասէ ցնա. երթ հաւատք քո կեցուցին զքեզ։ և վաղվաղակի բացաւ, և երթայր զհետ նր ՚ի ճանապարհին։

Եւ յորժամ մերձ եղեն յէմ, ՚ի բեթփագէ և՛ի բեթա_ ճժէ Բ Լ2

Մտ. Մր. Ղ. Յ. Մտ. Մր. Ղ.
ճժե . դ . ղուճլէ . ճժէ մղ մլթ .
ճժզ մե մեդ .

թանիայ մօտ ՚ի լերանն ձի-
թենեաց. առաքէ երկուս
աշակերտաց անտի:
Իբրեւ ասէ ցնս. երթայք
դուք ՚ի գեօղդ որ ընդդէմ
ձեր կայ. եւ նոյն ժամայն
իբրեւ մտանէք ՚ի նա՝ գտա-
նիցէք յաւանակ մի կա-
պեալ. յորոյ վր ոչ ոք ՚ի
մարդկանէ նստաւ: լու-
ծէք զնա եւ ածէք. եւ եթէ
ոք ասասցէ ցձեզ, եթէ
զի՞ լուծանէք զյաւանակդ.
ասասջիք եթէ տն իւրում
պիտոյ է. եւ վաղվաղակի
առաքեսցէ զնա այսր:
Զոգան, եւ գտին զյաւա-
նակն՝ կապեալ առ դուրս
արտաքոյ ՚ի փողոցի անդ,
եւ լուծին զնա:
Իբրեւ ոմանք յորոց անդն
կային՝ ասեն ցնս. զի՞ գոր-
ծէք, զի՞ լուծանէք զյա-
ւանակդ:
Իբրեւ նոքա ասեն ցնոսա
որպս ասացն յս. եւ թոյլ ե-
տուն նոցա:
Ածեն զյաւանակն առ
յիսուս:
Իբրեւ արկանեն ՚ի վերայ նր
հանդերձս. եւ նստաւ ՚ի վր
նորա:
Իբրեւ բազումք զհանդերձս
իւրեանց տարածանէին ՚ի
վերայ ճանապարհին:
Իբրեւ այլք ոստս ՚ի ծառոց
հատանէին, եւ արկանէին
զճանապարհաւն:
Իբրեւ որք առաջի եւ զկնի
երթային՝ աղաղակէին, եւ ճաշ Թ. Ա.
ասէին. ովսաննայ բարձ-
րելոյն:
Օրհնեալ որ գալդ յա-
նուն տեառն. օրհնեալ
թագաւորութիւն հօր մե-
րում դաւթի: խաղաղու-
թիւն յերկինս եւ փառք ՚ի
բարձունս:
Իբրեւ եմուտ յս յերուսա- ճի
ղէմ ՚ի տաճարն. եւ հայե- Օ.
ցաւ շուրջ զամենեքումբք.
եւ զի էր երեկոյայն ժամն՝
ել ՚ի բեթանիայ երկոտասա-
նիւքն հանդերձ:

Իբ՛

Մր Մ Գ Մր Մ Գ Յ
ձժը մը մլա ձժթ մթ մլգ ձ
ձի մժգ . .

Երկուշաբթի, Կէս., Երեկոյին:

Ըստ Տն̃ մերոյ Յսի Քսի.

Լ3 Եւ ի վաղիւն անդր
մինչդեռ ելանէին
ի Բեթանիայ՝
քաղցեաւ:
Եւ ետես զթզենի մի ի
բացուստ տերևալից. և
եկն թէ գտանիցէ ինչ ի
նմա. և իբրև եկն ի նա՝
ոչինչ եգիտ, բայց միայն
տերև: զի ոչ էր իսկ ժա-
մանակ թզոյ:
Պատասխանի ետ և ասէ
ցնա. մի ևս ոք յաւիտեան
ի քէն պտուղ կերիցէ:
Եւ լսէին աշակերտքն նր̃:
Ճիա Գան յԵմ̃. և մտեալ ի
Ա. տաճարն՝ սկսաւ հանել
զվաճառականսն և զգնօղս
որք էին ի տաճարին. և
զսեղանս հատավաճառացն
ցրուեաց. և զաթոռս ա-
ղաւնավաճառացն կործա-
նեաց: Եւ ոչ թողոյր եթէ
ոք անօթ ինչ անցուցանիցէ
ընդ տաճարն:

Ցուցանէր և ասէր ցնս̃.
թէ գրեալ է՝ տուն իմ
տուն աղօթից կոչեսցի ա-
մենայն հեթանոսաց. և
դուք արարէք զդա այր
աւազակաց:
Լուան քահանայապետքն Ճիբ
և դպիրքն. և խնդրէին թէ Ա.
որպէս կորուսցեն զնա.
բայց երկնչէին ի նմանէ,
զի ա̃մ ժողովուրդն զարմա-
ցեալ էր ընդ ուսումն նր̃: Ճիգ
Եւ իբրև երեկոյ լինէր՝ Ժ.
արտաքոյ քան զքաղաքն
ելանէին:
Եւ մինչդեռ այգուցն առ-
նովաւ անցանէին՝ տեսին
զթզենին ցամաքեալ յար-
մատոյ. և յիշեաց պետրոս
և ասէ ցնա. ռաբբի ահա-
ւասիկ թզենին զոր անի-
ծեր՝ ցամաքեցաւ:
Պատասխանի ետ յս̃ և ա-
սէ ցնոսա. եթէ ունիցիք
զհաւատսն ա̃յ: ամէն ա- Ճիդ
սեմ ձեզ. որ ոք ասիցէ լե- Օ.
րինս այսմիկ՝ բարձիր, և
անկիր ի ծով և ոչ երկմը-
տիցի

Մր	Մտ	Ղ	Յ
Ճիա	ԿԺա	ՄԻԷ	Իա

Մր	Մտ	Ղ	Յ
Ճիբ	Մի	ՄԻԹ	ՁԵ
Ճիգ	.	.	.
Ճիդ	ՄԺԵ	.	Ի.

տիցի 'ի ծով ի բերում, այլ հաւատայցէ թէ զոր ասէն լինի. եղիցի նմա զոր ինչ եւ ասիցէ։

ծիե Գ. Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ. զամ ինչ վս որոյ աղօթս արարեալ՝ խնդրիցէք եւ հաւատայցէք թէ առնուցուք՝ եղիցի ձեզ.

ծիզ Օ. Լ 4 Եւ յորժամ յաղօթս կայցէք՝ թողուցուք եթէ ունիցիք ինչ զումեքէ. զի եւ Հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր։ Զի եթէ դուք ոչ թողուցուք, եւ ոչ Հայրն ձեր որ յերկինս է թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր.

Եօրն՟ կիւ՟, Երեքշաբ՟։

Ընդ Տ՟ն Մրկս ճնի Քնի.

ծիէ Ի Լ 5 Գան միւսանգամ յԵ՟մ. Եւ մինչ գնայր 'ի տաճարի անդ զգնայր՝ գան առ նա քահանայապետքն եւ դպիրք եւ ծերք.

Եւ ասեն ցնա. որո՞վ իշխանութ՟ առնես զայդ՝ եւ ո՞վ ետ քեզ իշխանութիւն զայդ։

Պատասխանի ետ յս՟ եւ ասէ ցնս՟. հարցից եւ ես ընդ ձեզ բան մի, տուք ինձ պատասխանի. եւ ես ասացից ձեզ որով իշխանութ՟ առնեմ զայս։

Մկրտութիւնն յոհաննու՝ յերկնից էր, եթէ 'ի մարդկանէ. տուք ինձ պատասխանի։

Խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին. եթէ ասեմք, յերկնից՝ ասէ ցմեզ իսկ ընդէ՞ր ոչ հաւատացէք նմա. այլ եթէ ասեմք 'ի մարդկանէ՝ երկնչիմք 'ի ժողովրդենէն. զի ամենեքին գիտէին զյոհաննէս թէ մարգարէ էր։

Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցյս՟ չգիտեմք։

Եւ յս՟ ետ նց՟ պատասխանի եւ ասէ. եւ ոչ ես ասեմ ձեզ, որով իշխանութ՟ առնեմ զայս.

Մր	Մ	Յ
ծիե	մծզ	ծիը. ճկզ. ճկէ
ծիզ	ևդ	.
ծիէ	մժէ	.

ՃԻԸ Եւ սկսաւ խօսել ընդ նս̃
Բ առակօք, և ասէր.
Լ6 Այր մի տնկեաց զայգի և
էած շուրջ զնովաւ ցանկ.
և գուբ հնձան փորեաց.
և շինեաց աշտարակ. և
ետ զնա ցմշակս, և գնաց
'ի տար աշխարհ.
Եւ առաքեաց առ մշակսն
'ի ժամանակի ծառայ մի,
զի 'ի մշակաց անտի առցէ
'ի պտղոյ այգւոյն.
Եւ նոցա կալեալ գան
հարին զնա, և արձակեցին
ունայն.
Դարձեալ առաքեաց առ
նոսա այլ ծառայ. և զնա
կառափնատեցին' և արձա
կեցին անարգեալ.
Եւ դարձեալ այլ առա-
քեաց' և զնա սպանին.
Եւ զբազումս այլս' զո-
մանս հարկանէին, և զո-
մանս սպանանէին.
Այլ ապա որդի մի էր սիրելի.
զնա առաքեաց առ նոսա
յետոյ, և ասէ' թէ երևս
ամաչեսցեն յորդւոյ աստի
իմ.

իմմէ.
Բայց մշակքն իբրև տեսին
զնա թէ գայ. ասեն ցմի-
միանս' սա է ժառանգն ե-
կայք' սպանցուք զսա, և
մեր լիցի ժառանգութիւնն. և
կալեալ զնա սպանին' և հա
նին արտաքոյ այգւոյն.
Արդ' զինչ արասցէ տէր
այգւոյն. եկեսցէ և կորուս
ցէ զմշակսն, և տացէ զայ
գին 'ի ձեռս այլոց.
Եւ ոչ զգիրն զայն ընթեր
ցեալ իցէ ձեր թէ վէմն
զոր անարգեցին շինողքն'
նա եղև գլուխ անկեան.
Ի տեառնէ եղև այս' և է սք
անչելի յաչս մեր.
Եւ խնդրէին զնա ունել, ՃԻԹ
և երկեան 'ի ժողովրդենէ Ա
անտի. զի գիտացին թէ
առ նս̃ ասաց զառակն. և
թողին զնա և գնացին.
Եւ առաքեն առ նա զո- ՃԼ
մանս 'ի փարիսեցւոց անտի Բ
և 'ի հերովդիանոսաց, զի զնա Լ7
որսասցեն բանիւ.
Եւ նոքա եկեալ հարցանէ-
ին

Մտ ՃԻԸ Մ ՄԺԹ Ղ ...

Մտ ՃԻԹ ՃԼ Մ Ճ ՃԻ Ղ ՃԻԹ·ՃԼԲ ՃԼ Յ ՀԷ·ՁԵ

ին զնմանէնդութ, և ասէին.
Վարդապետ՝ գիտեմք զի
ճշմարիտ ես. և ոչ ինչ
փոյթ է քեզ զումեքէ. զի
ոչ հայիս յերեսս մարդ-
կան. այլ ճշմարտութեամբ զճա-
նապարհն այ ուսուցանես։
Արդ՝ ասա մեզ արժան է
հարկս տալ կայսերն, թէ
ո՛չ. տացո՞ւք, եթէ ո՛չ տա-
ցուք։
Ի՛ յս՛ գիտաց զկեղծա-
ւորութի՛ն նց. ասէ ցնոսա,
զի՞ փորձէք զիս կեղծա-
ւորք. բերէք ինձ դահեկան
մի զի տեսից։
Ի՛ նոքա բերին։
Ի՛ ասէ ցնս. ո՞յր է պատ-
կերս այս, կամ գիր. և նո-
քա ասեն ցնա՝ կայսեր։
Պատասխանի ետ յս՛ և ա-
սէ ցնս. երթայք, տուք
զկայսերն կայսեր. և զաս-
տուծոյն այ։
Ի՛ զարմացան ընդ նմա։

Ի օրնէ՛ Կյ՛, Զուերն։

Առ Տր մր Յս Քս
ան առ նա սա- Լ8
դուկեցիքն, որք
ասեն թէ չիք յա-
րութի. հարցանէին զնա և
ասէին. վարդապետ, մով-
սէս գրեաց մեզ եթէ ու-
րուք եղբայր մեռանիցի և
թողուցու կին, և զաւակ
ոչ թողուցու, առցէ եղ-
բայր նր զկին նր, և յարու-
ցէ զաւակ եղբօր իւրում։
Արդ՝ եղբարք եօթն էին
առ մեզ. առաջինն էառ
կին և մեռաւ, և ոչ եթող
զաւակ։
Ի՛ երկրորդն էառ զնոյն,
և մեռաւ, և ոչ նա եթող
զաւակ։ Նոյնպէս և եր-
րորդն էառ զնոյն։
Ի՛ եօթանեքեան իսկ և
ոչ թողին զաւակ. յետ
ամենեցուն՝ մեռաւ և կինն։
Արդ՝ 'ի յարութեան յորժամ
յառնիցեն՝ ո՞յր 'ի նոցանէ
լինիցի կինն, զի եօթանե-
քեան կալան զնա կին։

Պա-

Պատասխանի ետ յս՟ և ա
սէ ցն՟ս. ոչ մ՟թ այդորիկ
իսկ մոլորեալ էք զի ոչ գի
տէք զգիրս՝ և ոչ զզօրու_
թիւնն այ՟:
Զի յորժամ 'ի մեռելոց
յարիցեն՝ ոչ արք կանայս
առնեն, և ոչ կանայք ա_
րանց լինին. այլ իբրև ըղ
հրեշտակս իցեն որք յեր_
կինս են:
Այլ վ՟ս յարութե՟ մեռելոց
զի յառնեն՝ ոչ իցէ ընթեր
ցեալ ձեր 'ի գիրս մովսէսի
'ի մորենւոջն: որ՟պ ասաց
ցնա ած՟: Ես եմ՝ ասէ ած՟
աբրահամու. ած՟ իսահա_
կայ. և ած՟ յակոբայ. և ոչ
է ած՟ մեռելոց այլ կենդա
նեաց. և արդ՝ դուք յոյժ
մոլորեալ էք:
Ճլա
Ը
Լ9
Եւ մատուցեալ մի ոմն 'ի
դպրացն՝ լուեր նց՟ մինչ վի_
ճէինն. իբրև ետես եթէ
բարւոք ետ նց՟ զպատաս_
խանին. եհարց ցնա և ա_
սէ՝ որ պատուիրանն է ա_
ռաջին:

Եւ յս՟ ասէ ցնա. առա_
ջինն քան զամ՟՝ լո՛ւր իսրայէլ.
տր՟ ած՟ մեր՝ տր՟ մի է:
Եւ սիրեսցես զտր՟ ած՟ քո
յամ՟ սրտէ քումմէ, և յամ՟
անձնէ քումմէ, և յամ՟ զօ
րութէ՟ քումմէ. այս է առա
ջին պատուիրանն:
Եւ երկրորդն՝ նման սմին.
սիրեսցես զընկեր քո իբրև
զանձն քո:
Մեծ քան զսոսա՝ այլ Ճլբ
պատուիրան ոչ գոյ: Թ
Եւ ասէ ցնա դպիրն. բար
ւոք է վարդապետ՝ ճշմար_
տութե՟ ասացեր թէ մի է ած՟
և ոչ գոյ այլ բաց 'ի նմանէ:
Եւ սիրելն զնա յամ՟ սըր
տէ, և յամ՟ զօրութե՟, և յամ՟
մտաց. և սիրելն զընկերն
իբրև զանձն, առաւել է
քան զողջակէզս և զզոհս:
Եւ տեսեալ յս՟ի թէ իմաս
տութբ՟ ետ զպատասխանի՝
ասէ ցնա, չես հեռի յար
քայութե՟ն այ՟:
Եւ ոչ ևս ոք իշխէր ինչ Ճլգ
հարցանել զնա: Ի
Պա_

Մր Դ
Ճլա մեգ

Մր Մ Դ
Ճլբ
Ճլգ մեղ մեգ

Իւրենց" Կէ", Հինգերորդ":

Տէր ամ Ցս Գէ.

Պատասխանի ետ Յս և ասէ՝ մինչ ուսուցանէր 'ի տաճարին. զիա՞րդ ասեն դըպիրքն եթէ Քս որդի Դաւթի է.

Ղկ. Ի. ԽԵ

Ի՞նքն Դաւիթ՝ հոգւովն սրբով ասէ. ասաց Տր Տեառն իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց.

Արդ՝ եթէ ինքն իսկ Դաւիթ զնա Տր կոչէ, զիա՞րդ իցէ որդի նորա.

Եւ բազում ժողովուրդ լսէր նմա քաղցրութ:

Ղկ. Ի.

Եւ ասէր ուսուցանելով 'ի վարդապետութեան իւրում. զգուշ լերուք 'ի դպրաց անտի, որք կամին 'ի հանդերձս երեւելիս շրջել. և ողջունս խնդրել 'ի հրապարակս:

Եւ զնախաթոռս 'ի ժողովուրդս, և զգահնագլուխս յընթրիս:

Որք ուտեն զտունս այրեաց. պատճառանօք երկարեն զաղօթս, զի առաւել եւս դատաստանս ընկալցին: Ղկ. Ի.

Կայր Յս ընդդէմ գանձանակին. տեսանէր թէ զիարդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ 'ի գանձանակն. և բազում մեծատունք արկին բազում ինչ. եկն այրի մի, և էարկ երկուս լումայս, որ է նաքարակիտ մի. Խ

Եւ կոչեաց առ ինքն զաշակերտսն, ասէ ցնս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի այրին այն տնանկ՝ շատ էարկ քան զամենեսեան 'ի գանձանակն. քանզի ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց արկին. այլ նա 'ի չքաւորութէ իւրմէ զամենայն ինչ զոր ունէր՝ էարկ գոյին չափ զկեանս իւր:

Եւ

Մր	Մ	Գ	Մր	Մ	Գ
Ղլ	Մն	Մճ	Ղլ	.	Մխն
Ղն	ՄԹ	Ղն			

Երեքշ՛՛ կի՛՛, Ո֊վերջ ա՛՛։

Տե՛ն մ․րոյ Յ․սի Ք․սի․

ՄԼԷ Բ Ել յելանելն նր ՚ի տաճարէ անտի․ ասէ ցնա մի յաշակերտացն նր․ վարդապետ, տե՛ս որպիսիք են քարինքս և որպիսիք շինուածք։

Պատասխանի ետ նմա յի՛ և ասէ․ տեսանե՛ս զայդ ա՛մ շինուած․ ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի քար ՚ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի։

ՄԼԸ Բ Իբրեւ մինչ նստէր նա ՚ի լերինն ձիթենեաց յանդիման տաճարին․ հարցանէին ցնա առանձինն՝ պետրոս, և յակոբոս, և յովհաննէս, և անդրէաս։

Խ2

Ասա՛ մեզ, ե՛րբ լինիցի այդ․ և զի՛նչ նշան է յորժամ կատարելոց իցէ այդ ամենայն։

Պատասխանի ետ յի՛ և ասէ ցն՛ս․ զգոյշ կացէք մի՛ոք զձեզ խաբեսցէ․ զի բազումք եկեսցեն յանուն իմ, և ասիցեն թէ ես եմ քս՛ն՝ և զբազումս մոլորեցուցեն։

Այլ յորժամ լսիցէք զպատերազմունս, և զհամբաւս պատերազմաց մի՛ խռովիցիք․ զի պարտ է լինել․ բայց չե՛ւ է կատարած։

Զի յարիցէ ազգ յազգի վերայ՝ և թագաւորութի՛ ՚ի թագաւորութե՛ վր՛․ և եղիցին շարժմունք ՚ի տեղիս տեղիս․ սովք և սրածութի՛ք և խռովութի՛ք։ այլ այն ա՛մ սկիզբն է երկանց։

ՄԼԹ Ա Իսկ զձեզ իսկ մատնեսցեն յատեանս, և ՚ի ժողովուրդս՝ տանջիցիք․ և առաջի դատաւորաց և թագաւորաց կայցէք վասն իմ, ՚ի վկայութի՛ նոցա։ և ա՛մ հե֊թանոսաց․

ՄԽ Օ․ Բայց նախ պարտ է աւե֊տարանիս քարոզել։

ՄԽԱ Բ Այլ յորժամ տանիցեն ըզ֊ձեզ մատնել․ մի՛ յառաջագոյն հոգայցէք, և մի ըզ֊մտաւ

Մտ	Մր	Ղ
ՄԼԷ	ՃԼԲ	ՄԼԵ.ՃԽԸ
ՄԼԸ	ՃԼԴ	ՃԽԹ

Մտ	Մր	Ղ	Յ
ՄԼԹ ՁԷ	ՃԽԴ	ՃԾ	ՄԽԱ.ՄԽԶ
ՄԽ	ՃԽԶ	.	.
ՄԽԱ	ՁԸ	ՄԽԸ	.

մտաւ՛ ածիցէք թէ զինչ
խօսիցիք. այլ զոր ինչ տա_
ցի ձեզ ՚ի ժամուն յայն_
միկ՝ զայն խօսիցիք. զի ոչ
դուք էք որ խօսիցիքդ՝
այլ Հոգին սուրբ։

Մատնեսցէ եղբայր զեղ_
բայր ՚ի մահ. եւ հայր զոր_
դի՝ եւ յառնիցեն որդիք ՚ի
վերայ հարց, եւ սպանանի_
ցեն զնոսա։

ՃԽԲ Զ Եւ եղիջիք ատելեալք յա_
մենեցունց վասն անուան ի_
մոյ. այլ որ համբերեսցէ
ի սպառ՝ նա կեցցէ։

Եւ յորժամ տեսանիցէք
զպղծութիւն աւերածին, զի
կայցէ ՚ի տեղւոջ, ուր չէ_
ցէ արժան. որ ընթեռնուն
՚ի միտ առցէ։

Յայնժամ որք ՚ի Հրէաս_
ՃԽԳ Զ տանի իցեն՝ փախիցեն ՚ի
լերինս.

Եւ որ ՚ի վերայ տանեացն ի_
ցէ՝ մի իջցէ ՚ի տուն. եւ
մի՛ մտցէ բառնալ ինչ ՚ի
տանէ իւրմէ. եւ որ յագա_
րակին իցէ՝ մի՛ դարձցի յետս

առնուլ զձորձս իւր։

Բայց վա՜յ իցէ յղեաց եւ ՃԽԴ Բ
առնտուեաց յաւուրսն յայ_
նոսիկ։

Յաղօթս կացէք՝ զի մի՛ ՃԽԵ Զ
ձմերանի լինիցի այն։

Եղիցին աւուրքն այնոքիկ ՃԽԶ Բ
նեղութեան, որպէս ոչ եղեն եր_
բէք այնպիսիք ՚ի սկզբանէ
արարածոց մինչեւ ցայժմ,
եւ մի՛ այլ լիցի։

Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ ՃԽԷ Զ
տէր զաւուրսն զայնոսիկ վասն
ընտրելոց իւրոց՝ ոչ ապրէր
ամենայն մարմին. այլ վասն ընտրե_
լոցն զորս ընտրեաց՝ կարճեաց
զաւուրսն զայնոսիկ։

Յայնժամ եթէ ոք ասիցէ ՃԽԸ Բ
ձեզ, եթէ ահաւանիկ է
քրիստոսն, կամ աւանիկ՝ մի հա_
ւատայցէք։

Զի յարիցեն սուտ քրիս_ ՃԽԹ Զ
տոսք, եւ սուտ մարգարէք.
եւ տացեն նշանս եւ արուես_
տս առ ՚ի մոլորեցուցանե_
լոյ. եթէ հնար ինչ իցէ,
եւ զընտրեալսն։

Բայց դուք զգոյշ եղե_
րուք՝

Մր	Մ	Ղ
ՃԽԲ	ՄԽԷ	.
ՃԽԳ	ՄԽԸ	ՄԹ

Մր	Մ	Ղ
ՃԽԴ	ՄԽԹ	ՄԾԳ
ՃԽԵ	ՄԾ	.
ՃԽԶ	ՄԾԱ	ՄԾԵ
ՃԽԷ	ՄԾԲ	.
ՃԽԸ	ՄԾԳ	ՄԴ
ՃԽԹ	ՄԾԴ	.

բուք՝ ահաւասիկ յառաջա գոյն ասացի ձեզ զամ.

ՃԾ Բ Այլ յաւուրսն յայնոսիկ, յետ նեղութեանն այնորիկ՝ արե գակն խաւարեսցի, և լու սինն ոչ տացէ զլոյս իւր. Եւ աստեղք երկնից թօ թափեսցին, և զօրութիւնք յերկինս շարժեսցին.

ՃԾԱ Բ Եւ յայնժամ տեսցեն զոր դի մարդոյ՝ եկեալ ամպօք զօրութեամբ և փառօք բազմօք. Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, և ժողո վեսցէ զընտրեալս իւր ՚ի չո րից հողմոց. ՚ի ծագաց երկ րի մինչև ՚ի ծագս երկնից. Բայց դուք ՚ի թզենւոյ ան տի ուսջիք զառակն. յոր ժամ ստակաւ ոստքն նորա կակղանայցեն, և տերևն արձակեսցի ՚ի նմա. գիտէք՝ թէ մերձ է ամառն. Նոյնպէս և դուք յոր ժամ տեսանիցէք զայս ամ եղեալ՝ գիտասջիք թէ մերձ է առ դուրս. Ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ անցցէ ազգս այս մինչև

այս ամ եղիցի. Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն. Այլ վասն աւուրն այնորիկ և ժամու՝ ոչ ոք գիտէ. ոչ հրեշտակք յերկինս՝ և ոչ որդի. բայց հայր միայն. ՃԾԲ Ը Խ3

Զգուշ եղերուք. հսկե ցէք և կացէք յաղօթս զի ոչ գիտէք երբ ժամանակն իցէ. ՃԾԳ Ը

Որպէս այր մի գնացեալ ՚ի տար աշխարհ, թողուցու զտուն իւր. և տացէ ծառայից իւ րոց իշխանութիւն, և իւրաքան չիւր զգործս իւր. և դռ նապանին պատուէր տայցէ զի արթուն լինիցի. ՃԾԴ Բ

Արդ՝ արթուն կացէք. զի ոչ գիտէք երբ տէր տանն գայցէ. յերեկորեայ՝ եթէ ՚ի մէջ գիշերի՝ եթէ ՚ի հա ւախօսի՝ եթէ ընդ առա ւօտս. գուցէ եկեալ յան կարծակի գտանիցէ զձեզ ՚ի քուն. ՃԾԵ Բ

Բայց զոր ձեզդ ասեմ, ամենեցուն ասեմ արթուն կացէք.

Մր	Մտ	Ղ
ճծ	մծը	մծէ
ճծա	մծթ	մծը
ճծբ	մկ	
ճծգ	մկգ	
ճծդ	մկթ	մկը
ճծե	մկզ	մծզ

Ի օրհնէք՛ Կէ՛, Շաբաթէ՛

Վս ընթրեաց Տեառն մերոյ Յսի Քսի.

ՃԾԴ Ա. Եւ էր զատիկ եւ
բաղարջակեր,
յետ երկուց ա
ւուրց։
ՃԾԵ Օ. Խնդրէին քահանայապետ
քըն եւ դպիրքն՝ եթէ զի
ա՛րդ զնա նենգութ կալեալ
սպանանիցեն,
Բայց ասէին՝ թէ մի՛ 'ի տօ_
նի աստ, զի մի՛ խռովութի
լինիցի 'ի ժողովրդեանն։
ՃԾԶ Ա. ԽԳ Եւ մինչ էր 'ի բեթանիայ
'ի տան սիմոնի բորոտի բազ
մեալ. եկն կին մի, որ ու_
նէր շիշ իւղոյ նարդեան
ազնուէի մեծագնոյ. եւ բե_
կեալ զշիշն՝ եհեղ 'ի վերայ
գլխոյ նորա։
Եւ աշակերտքն զայրացեալ
եւ ասէին. ընդէ՞ր եղեւ կո
րուստ իւղոյդ այդորիկ.
Մարթ էր զայդ իւղդ վա
ճառել աւելի քան զերեք
հարիւր դահեկանի, եւ
տալ աղքատաց եւ զայրա_
ԻԱ.

նային նմա յոյժ։
Եւ յս ասէ ցնս. թո՛յլ
տուք դմա. զի՛ աշխատ
առնէք. զի գործ մի բարի
գործեաց դա յիս։
Յմն ժամ զաղքատս ընդ
ձեզ ունիք. եւ յորժամ կա
միք կարող էք առնել նոցա
բարիս. այլ զիս ո՛չ յմն
ժամ ընդ ձեզ ունիք։
Դա՛ զոր ունէր, արար. յա ՃԾԷ Դ.
ռաջագոյն՝ խնկեաց զմար
մին իմ 'ի նշան պատանաց։
Ամէն ասեմ ձեզ. ուր եւ
քարոզեսցի աւետարանս
այս ընդ ամն աշխարհ. եւ
զոր արար դա՝ խօսեսցի
վս յիշատակի դորա։
Եւ յուդա իսկարիովտացի՝ ՃԿ Ա.
մի յերկոտասանից անտի.
գնաց առ քահանայապետսն
զի մատնեսցէ զնա նց։
Նոքա իբրեւ լուան՝ խնդ_
ացին. եւ խոստացան տալ
նմա արծաթ. եւ խնդրէր՝
թէ զիա՛րդ պատեհաւ մատ
նեսցէ զնա.
Եւ յառաջնումն աւուր ԽԱ
բա

Մր	Մ	Ղ	Յ	Մր	Մ	Ղ	Յ
ՃԾԴ	ՄՀԳ	ՃՁ	Ի.ԽԸ	ՃԾԷ	ՄՀԵ	.	ՂԸ
ՃԾԵ	ՄՀԵ	.	.	ՃԿ	ՄՀԸ	ՄԻԳ	.
ՃԾԶ	ՄՀԶ	ՀԳ	ՂԸ				

բաղարջակերացն յորում զպասեքն զենուին. ասեն ցնա աշակերտքն. ո՞ւր կամիս՝ երթիցուք՝ պատրաստեսցուք՝ զի կերիցես զզատիկն :

Եւ առաքէ երկուս յաշակերտացն անտի և ասէ ցն՟ս. երթայք ՚ի քաղաքն՝ և ըն֊դ առաջ եկեսցէ ձեզ այր մի, որ սափոր ջրոյ յուսն ունի. երթայք զհետ ն՟ր :

Եւ յոր տուն մտանիցէ ասասջիք ցտանուտէրն. վարդապետն ասէ՝ ո՞ւր են իջեվանքն իմ, ուր աշակերտօքս ուտիցեմ զզատիկն :

Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ. անդ պատրաստեսջիք մեզ :

Եւ գնացին պատրաստել աշակերտքն ն՟ր. եկին ՚ի քաղաքն՝ և գտին որ՟պ ասաց ն՟ց. և պատրաստեցին զզատիկն :

Ձկա Եւ իբրև երեկոյ եղև գայ
Դ

երկոտասանիւքն հանդերձ.

Եւ իբրև բազմեցան, և հաց ուտէին. ասէ Յ՟ս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի մի ոմն ՚ի ձէնջ մատնելոց է զիս՝ որ ուտէ հաց ընդ իս.

Եւ նոքա սկսան տրտմիլ՝ և ասել մի ըստ միոջէ. միթէ ես իցեմ. և միւսն, միթէ ես իցեմ. Ձկբ Ա

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցն՟ս. մի յերկոտասանից այտի, որ մխեաց ընդ իս ՚ի սկաւառակս : Ձկգ Դ

Այլ որդի մարդոյ երթայ, որ՟պ գրեալ է վ՟ն ն՟ր. բայց վա՜յ իցէ մարդոյն այնմիկ յորմէ ձեռն որդի մարդոյ մատնեսցի :

Լաւ էր նմա, թէ չէր իսկ ծնեալ մարդն այն : Ձկդ Օ

Եւ մինչդեռ ուտէին. առեալ յ՟ս հաց՝ օրհնեաց, և եբեկ. ետ ն՟ց և ասէ. առէք՝ այդ է մարմին իմ : Ձկե Ա

Եւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ և ետ ն՟ց. և արբին ՚ի նմանէ ամենեքեան : Ձկզ Ա

Եւ

ԺԴ

Մտ	Մր	Ղկ	Յհ
Ձկա	Մհթ	.	Հը Ձխա

Մտ	Մր	Ղկ	Յհ
Ձկբ	Մձ	ՄկԹ	Ճիբ
Ձկգ	Մձա	Մկը	.
Ձկդ	Մձբ	.	.
Ձկե	Մձգ	Մկզ	ՃԺ.կբ
Ձկզ	Մձե	Մկէ	.

Եւ ասէ ցնս՟. այս է արեան
իմ նորոյ ուխտի՝ որ փոխա
նակ բազմաց հեղանի.
Ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ
եւս արբից ըմպել ՚ի բերոյ
որթոյ, մինչեւ ցօրն այն
յորժամ արբից զնա նոր
յարքայութեան աստուծոյ:
ճկե Եւ գոհացեալ՝ ելին ՚ի
Ժ. լեառն ձիթենեաց.

Վս՟ Մատնութեան Տեառն
մրոյ Յս՟ի Քս՟ի.

ԻԶ

ճկը Եւ ասէ ցնս՟ յս՟.
Գ. ամենքեան գայթակ
ղելոց էք յի
նէն յայսմ գիշերի:
ճկթ Զի գրեալ է թէ հարից
Ժ. զհովիւն, եւ ոչխարքն ցըր
ուեսցին.
Այլ յետ յարութե՟ իմոյ
յառաջագոյն երթայց քան
զձեզ ՚ի գալիլեա.
ճհ Պատասխանի ետ պետրոս
Ա. եւ ասէ ցնա. թէպէտ եւ
ամենեքին գայթակղեսցին,
այլ ես ոչ:
Եւ ասէ ցնա յս՟. ամէն
ասեմ քեզ. թէ դու իսկ
յայսմ գիշերի մինչեւ հա
ւու խօսեալ իցէ, երիցս
ուրասցիս զիս.
Իսկ պետրոս առաւել եւս ճհա
պնդէր եւ ասէր. եթէ մե
ռանել եւս հասանիցի ընդ
քեզ՝ զքեզ ոչ ուրացայց.
Նոյնպէս եւ ամենեքեան
ասէին:
Գան ՚ի գեօղն որում ա ճհբ
նուն էր գեթսեմանի: Եւ Ա.
ասէ ցաշակերտսն.
Նստարուք աստ՝ մինչ ես ճհգ
յաղօթս կացից. Ժ.
Եւ առնու ընդ իւր զպետ
րոս եւ զյակոբոս եւ զյոհան
նէս. եւ սկսաւ տրտմիլ եւ
հոգալ:
Յայնժամ ասէ ցնոսա. ճհդ
տրտում է անձն իմ մինչեւ Գ.
՚ի մահ. մնացէք աստ՝ եւ
արթուն կացէք:
Եւ մատուցեալ սակաւիկ ճհե
մի յառաջ՝ անկաւ ՚ի վր՟ Ա.
երեսաց իւրոց յերկիր, եւ
կայր յաղօթս զի եթէ
հնար ինչ է անցցէ ՚ի նմա
նէ ժամս.

Եւ

Մր	Մ	Ղ	Յ
ճկե	մճզ		
ճկը	մճէ		ճծբ
ճկթ	մճը		
ճհ	մճթ	մհե	ճիզ

Մր	Մ	Ղ	Յ
ճհա	մղ		
ճհբ	մղա	ճհթ	ճծգ
ճհգ	մղբ		
ճհդ	մղգ		ճէ
ճհե	մղդ	մճա	ճկա

Եւ ասէ՝ Աբբա Հայր․ ամ̅
ինչ քեզ հնարաւոր է, անցո՛
զբաժակս զայս յինէն։
ՃՀԴ Ա. Բայց ոչ որ̅ ես կամիմ,
այլ որ̅ դու կամիս։
Եւ գայ գտանէ զն̅ս զի
ննջէին․ եւ ասէ ցպետրոս՝
սիմոն ննջես, ոչ կարացեր
ժամ մի արթուն կալ։
ՃՀԵ Ա. Արթուն կացէք եւ աղօթս
արարէք, զի մի՛ մտջիք ՚ի
փորձութիւն։
ՃՀԸ Գ. Ոգիս յօժար է, բայց
մարմինս տկար։
ՃՀԹ Ա. Եւ դարձեալ չոգաւ ե-
կաց յաղօթս, եւ զնոյն
բան ասաց։
Դարձեալ միւսանգամ անդ-
րէն, եւ եգիտ զն̅ս ՚ի քուն՝
քանզի՝ էին աչք նց̅ ծան-
րացեալք․ եւ ոչ գիտէին
զինչ պատասխանի տայցեն
նմա։
Գայ երրորդ անգամ եւ ա-
սէ ցն̅ս․ ննջեցէք այսուհե-
տեւ, եւ հանգերուք․ զի
հասեալ է վախճան։
ՃՁ Գ. Եկն ժամ, եւ ահա որդի
մարդոյ մատնի ՚ի ձեռս մե-
ղաւորաց։
Ո՛ն՝ արիք, գնասցուք․ զի
ահաւասիկ մերձեցաւ որ
մատնելոց է զիս։
Եւ մինչդեռ նա զայն խօ- ՃՁԱ Ա.
սէր, գայ յուդա իսկարիո-
տացի, մի յերկոտասանից
անտի․ եւ ընդ նմա ամբոխ,
սուսերօք եւ բրօք․ ՚ի քա-
հանայապետիցն եւ՚ի դպրաց
եւ՚ի ծերոց։
Տուեալ էր նշան մատնչին ՃՁԲ Բ.
եւ ասէր՝ ընդ որում եւ համ-
բուրեցից՝ նա է կալջիք զնա,
եւ տարջիք զգուշու̅։
Եւ մատուցեալ վաղվաղա-
կի ասէ ցնա․ ռաբբի ռաբ-
բի՝ եւ համբուրեաց զնա։
Եւ նոքա արկին ՚ի նա
ձեռս եւ կալան զնա։
Եւ մի ոմն յայնցանէ որք ՃՁԳ Ա.
զնովաւն կային՝ ձգեաց
զսուր եւ եհար զծառայ
քահանայապետին, եւ՚եբաց
եհան զունկն նորա։
Պատասխանի ետ յս̅ եւ ա- ՃՁԴ Ա.
սէ ցնոսա․ իբրեւ ՚ի վերա-

աւա-

Մր.	Մ.	Ղ.	Յ.
ՃՀԴ	ՄՂԷ	ՄՁԲ	[illegible]
ՃՀԵ	ՄՂԸ	ՄՁԳ	·
ՃՀԸ	ՄՂԹ	·	Հ
ՃՀԹ	ՄՂԸ	·	·
ՃՁ	ՄՂԹ	·	ՃԳ

Մր.	Մ.	Ղ.	Յ.
ՃՁԱ	Յ	ՄՁԵ	·Թ
ՃՁԲ	ՅԱ	ՄՁԶ	·
ՃՁԳ	ՅԲ	ՄՁԷ	ՃԿ
ՃՁԴ	ՅԳ	ՄՁԹ	ՃԿԱ

աւազակի ելիք սուսերօք
և բրօք՝ ունել զիս:
Հանապազ առ ձեզ էի և
ուսուցանէի 'ի տաճարին,
և ոչ կալայք զիս · այլ՝ զի
լցցին գիրք մարգարէից:
ճձե Զ. Յայնժամ թողին զնա ա_
շակերտքն ամենեքին և
փախեան:
ճձզ Ժ. Եւ ոմն երիտասարդ զհետ
երթայր նորա արկեալ զիւ_
րև կտաւ մի 'ի մերկոց ·
ունէին զնա երիտասարդ_
քըն · և նորա թողեալ
զկտաւն՝ փախեաւ մերկ
'ի նոցանէ:
ճձէ Ա. Եւ տարան զյս առ քա_
հանայապետն կայիափա և
գային ընդ նմա ամ քահա
նայքն և դպիրք և ծերք:
ճձը Ա. Եւ պետրոս երթայր զհետ
նր մինչև 'ի ներքս իսկ 'ի
գաւիթ քահանայապետին.
և նստէր ընդ սպասաւորսն,
և ջեռնոյր առ լուսոյն:
ճձթ Բ. Իսկ քահանայապետքն և
ամ ատեանն խնդրէին հա
կառակ յիսի վկայուի ինչ,
զի չարախօսեսցեն զնա, և
ոչ գտանէին · զի բազումք
սուտ վկայութի վկայէին
զնմանէ և նման միմեանց
ոչ էին վկայութիւնքն:
Ապա յարուցեալ վկայէին ճղ Զ.
սուտ զնմանէ, և ասէին ·
թէ մեք լուաք 'ի դմանէ,
զի ասէր ես քակեցից զտա
ճարդ զայդ ձեռագործ,
և զերիս աւուրս շինեցից
զայլ՝ առանց ձեռագործի:
Սակայն և այնպէս չէր հը
ման վկայութի նոցա:
Եւ յարուցեալ քահա_
նայապետն 'ի մէջ՝ հարցա_
նէր զյս և ասէր · ոչ ինչ
տաս պատասխանի զինչ
դոքա զքէն վկայեն:
Եւ յս լուռ և եթ կայր՝
և չտայր ինչ պատասխանի:
Դարձեալ քահանայապետն
հարցանէր ցնա կրկին ան_
գամ և ասէր · դու ես քս
որդի այյ օրհնելոյն:
Պատասխանի ետ յս և ա
սէ ցնա · դու ասացեր թէ
ես եմ:

Նայց

Մր	Մտ	Ղ	Յ
ճձե	յհ	.	.
ճձզ	.	.	.
ճձէ	յղ	մղ	ճկբ·ճհգ
ճձը	յէ	մղա	ճկդ
ճձթ	յը	յե	.

Մր	Մտ
ճղ	յթ

ճղա Բայց տեսանիցէք զորդի
Ա. մարդոյ՝ նստեալ ընդ աջմէ
զօրութեան այ, եւ եկեալ ընդ
ամպս երկնից ։

ճղբ Եւ քահանայապետն պա
Զ. տառեաց փողփողակս ըզ
պատմուճան իւր եւ ասէ ։

ճղգ Զի՞նչ եւս պիտոյ են մեզ
Բ. վկայք ։ ահա լուայք ամե_
նեքեան զհայհոյութիւն ՚ի բե_
րանոյ դորա ։

Զի՞արդ թուի ձեզ ։

Եւ ամենեքեան դատա_
պարտեցին զնա՝ թէ մահա
պարտ է ։

ճղդ Եւ ոմանք սկսան թքա_
Ա. նել ընդ երեսս նր ։ ձորձ
զգլխովն արկանել ։ կռփ_
փել եւ ասել՝ մարգարէաց
մեզ քրս՝ ո՞վ է այն որ
եհարն զքեզ ։ եւ սպասա_
ւորքն ապտակս հանէին
նմա ։

ճղե Եւ պետրոս մինչդեռ էր
Ա. ՚ի ներքս ՚ի գաւթին՝ գայ
Խօ աղախին մի քահանայա_
պետին ։

Եւ տեսանէ զնա զի ջեռ_
նոյր ։ հայեցաւ ընդ նա եւ
ասէ ։ եւ դու ընդ յսի նա_
զովրեցւոյ էիր ։

Նա ուրացաւ եւ ասէ ։ ո՛չ
ճանաչեմ, եւ ո՛չ գիտեմ
զի՛նչ դուդ ասես ։

Եւ ինքն ել յարտաքին ճղզ
գաւիթն եւ հաւ խօսեցաւ ։ Ա.

Դարձեալ ետես զնա ա_
ղախինն, եւ սկսաւ ասել
ցայնոսիկ որք շուրջն կայ
ին ։ թէ եւ սա ՚ի նոցանէ է ։

Եւ նա դարձեալ ուրացաւ ։

Եւ յետ սակաւ միոյ դար
ձեալ որք շուրջն կային,
ասեն ցպետրոս ։ արդարեւ՝
եւ դու ՚ի նոցանէ ես ։ քան
զի գալիլեացի ես, եւ խօս_
քդ իսկ նման են ։

Եւ սկսաւ նզովել՝ երդ_
նուլ եւ ասել, թէ ո՛չ գի_
տեմ զորմէ դուքդ ասէք ։

Եւ նոյն ժամայն՝ կրկին
հաւ խօսեցաւ ։

Եւ յիշեաց պետրոս զբա_ ճղէ
նն զոր ասաց ցնա յս ։ Բ.
թէ չե՛՝ իցէ հաւու եր_
կիցս խօսեալ՝ զի դու ե_
րիցս

Մր	Մ	Ղ	Յ
ճղա	յժ	մղէ	կթ
ճղբ	յժա	.	.
ճղգ	յժբ	մղթ	.
ճղդ	յժգ	մղդ	ճհբ
ճղե	յժդ	մղա	ճկզ·ճկը
ճղզ	յժե	մղը	ճհե
ճղէ	յժզ	մղգ	.

րիցս ուրասցիս զիս ։ Եւ ըս
կսաւ լալ ։ te

Վն̃ չարչարանաց և խաչելոյ Թեան Տե̃ն մերոյ Յս̃ի Քս̃ի ։

ՃՂԸ Ա. Եւ վաղվաղակի
ընդ առաւօտն
խորհուրդ արա
րեալ քահանայապետիցն՝
հանդերձ ծերօքն և դպր
օք և ամ̃ ատենանն ։

ՃՂԹ Ա. Կապեցին զՅս̃ և տարան
մատնեցին պիղատոսի ։

Մ Ա. Եհարց զնա պիղատոս և
ասէ՝ դու ես Թագաւորն
հրէից ։ Նա պատասխանի
ետ նմա և ասէ՝ դու ասես ։

ՄԱ Դ. Եւ չարախօսէին զնմանէ
յոյժ քահանայապետքն ,
և նա ոչ ինչ տայր պատա
խանի ։

Իսկ պիղատոս դարձեալ
հարցանէր զնա ․ ոչ ինչ
տաս պատասխանի ․ տե՛ս
քանի ամբաստանեն զքէն ։

Եւ Յս̃ այնուհետև ոչ
ինչ ետ պատասխանի , մին
չև զարմանալ յոյժ պիղա
տոսի ։

Բայց ըստ տօնի արձակէր ՄԲ Բ.
նց̃ զմի ոք կապեալ՝ զոր ին
քեանք խնդրէին ․

Եւ էր որում անունն էր ՄԳ Դ.
Բարաբբա՝ կապեալ ընդ
խռովիչսն ․ որոց ընդ խռո
վելն զայր մի սպանեալ էր ․
'ի ձայն բարձր սկսաւ աղա
ղակել ամբոխն , և խնդրել
ոպ̃ սովոր էր՝ զի արձակես
ցէ նց̃ զբարաբբայն ․

Պատասխանի ետ պիղա
տոս և ասէ ցնս̃ ․ կամի՞ք ,
զի արձակեցից ձեզ զար
քայն հրէից ․ քանզի գի
տէր թէ առ նախանձու
մատնեցին զնա քահանայա
պետքն ․

Այլ և զամբոխն հաւանե
ցուցին , զի արձակեսցէ ՄԴ Ա.
նոցա զԲարաբբայն ։

Դարձեալ պատասխանի
ետ պիղատոս և ասէ ցնս̃ ․
իսկ զինչ կամիք թէ արա
րից զարքայն հրէից ։

Եւ նոքա դարձեալ աղա
ղակէին , յուզեալք 'ի քա ՄԵ Ա.
հանայապետիցն՝ 'ի խաչ
հան

Մր	Մ	Ղ	Յ
ճղը	յժե	մղե	ճհղ
ճղթ	յժը	յ	ճհղ
մ	յի	յբ	ճհը
մա	յիա	.	ճ

Մր	Մ	Ղ	Յ
մբ	յիբ	յթ	.
մգ	յիդ	.	ճձգ
մդ	յիե	յժ	ճձգ
մե	յիզ	յժա	ճձը

հան զդա։
Այլ ցնա պիղատոս. զինչ
չար արարեալ իցէ դորա.
Եւ նոքա առաւել եւս ա-
ղաղակէին եւ ասէին, ՚ի
խաչ հան զդա։
մզ Ա. Իսկ պիղատոս իբրեւ զմիտս
կամեցաւ հաճել զամբո-
խին, արձակեաց նոցա զբ
արաբբայն. եւ զյս գան
հարեալ ետ ՚ի ձեռս, զի
՚ի խաչ ելանիցէ։
մէ Դ. Եւ զինուորքն տարան զնա
՚ի ներքս ՚ի գաւիթն որ
հրապարակն էր. եւ կոչէին
միանգամայն զամենայն զգ
գունդն։
Եւ զգեցուցանէին նմա քղ
ամիդ կարմիր, եւ ծիրա-
նիս. եւ եդին ՚ի գլուխ նո՟
պսակ՝ արարեալ ՚ի փշոց։
Եւ սկսան ողջոյն տալ նմա
եւ ասել՝ ողջ եր արքայդ
հրէից։
Եւ ծեծէին զգլուխն եղէ-
գամբ. եւ թքանէին ընդ ե-
րեսս. եւ ՚ի ծունր իջեալ եր
կիր պագանէին նմա։

Եւ իբրեւ կատակեցին զնա. մը Ա.
մերկացուցին զքղամիդն եւ
զծիրանիսն. եւ զգեցուցին
նմա զիւր հանդերձն։
Եւ ածին արտաքս՝ զի ՚ի մթ Ա.
խաչ հանիցեն զնա։
Եւ ունէին պահակ զսի-
մոն կիւրենացի, որ ընդ
այն անցանէր՝ եկեալ յա-
գարակէ, զհայրն աղէք-
սանդրի եւ ռուփայ՝ զի բարձ
ցէ զխաչափայտն նորա։
Եւ ածեն զնա ՚ի գողգո- մժ Ա.
թայ տեղի մի՝ որ թարգմա-
նի տեղի կառափելոյ։
Եւ տային նմա գինի զմռ- մժա Դ.
սեալ. եւ նա ոչ էառ։ Եւ
հանին զնա ՚ի խաչ։
Եւ իբրեւ խաչեցին զնա՝ մժբ Ա.
բաժանեցին զհանդերձս
նորա, արկեալ վիճակս ՚ի
վերայ, թէ ո զինչ առնու-
ցու։
Էր ժամ երրորդ՝ եւ հա- մժգ Ժ.
նին զնա ՚ի խաչ։
Եւ էր գիր վնասու նորա մժդ Ա.
գրեալ՝ թէ թագաւոր է
հրէից։

Եւ

Մր	Մ	Ղ	Յ
մզ	յխը	յժգ	ճղգ
մէ	յխթ	.	ճղէ

Մր	Մ	Ղ	Յ
մը	յծ	.	.
մթ	յծա	յժե	ճղե
մժ	յծբ	յժը	ճղե
մժա	յծգ	.	ճի
մժբ	յծդ	յիա	ճա
մժգ	.	.	.
մժդ	յծե	յիդ	ճղթ

մժե Ա Եւ ընդ նմա հանին ՚ի
խաչ՝ երկուս աւազակս.
մի ընդ աջմէ նորա, և մի ընդ
ահեկէ։

մժզ Ը Եւ լցաւ գիրն որ ասէ՝
թէ ընդ անօրէնս համա-
րեցաւ։

մժէ Զ Եւ որք անցանէինն, հայ-
հոյէին զնա, շարժեալ
զգլուխս իւրեանց. և ա-
սէին՝ վա՛հ որ քակէիր
զտաճարն և զերիս աւուրս
շինէիր.
Ապրեցո՛ զանձն քո և
էջ ՚ի խաչէդ։

մժը Բ Նոյնպէս և քահանայա-
պետքն այպն արարեալ
ընդ միմեանս հանդերձ դպր-
րօքն ասէին. զայլս ապրե-
ցոյց, զանձն ո՛չ կարէ ապ-
րեցուցանել։
Քրիստոս արքայդ Իսրայէլի. իջ-
ցէ այժմ ՚ի խաչէ այտի
զի տեսցուք և հաւատաս-
ցուք դմա։

մժթ Բ Եւ որք ընդ նմա ՚ի խաչ
ելեալ էին՝ նախատէին զնա։

մի Բ Եւ իբրև վեց ժամ եղև,
խաւար կալաւ զամ երկիր
մինչև ցինն ժամն.

Եւ յիններորդ ժամուն՝ միա Զ
աղաղակեաց յս ՚ի ձայն
մեծ և ասէ. էլի էլի լա-
մասաբաքթանի, որ թարգ-
մանի. ած իմ ած իմ, ըն-
դէ՞ր թողեր զիս.

Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ որք
շուրջն կային լուեալ. իբ-
րև լուան՝ ասէին թէ զե-
ղիայ կարդայ։

Եւ ընթացեալ մի ոմն ելից միբ Ա
սպունգ մի քացախով. և
հարեալ յեղեգան, տայր
ըմպել նմա. և ասէ՝ թոյլ
տուք՝ տեսցուք, դայ եղիա
իջուցանել զդա.

Եւ յս արձակեաց զձայն միգ Ա
մեծ և եհան զոգի։

Եւ վարագոյր տաճարին միդ Բ
պատառեցաւ յերկուս, ՚ի
վերուստ մինչև ՚ի խոնարհ։

Եւ տեսեալ հարիւրապետ- միե Բ
տին որ կայր անդ, եթէ
աղաղակեաց և եհան զո-
գի. ասէ՝ արդարև այրս
այս որդի աստուծոյ էր։

էին

Մր	Մտ	Ղկ	Յհ
մժե	յլզ	յժե	ճղը
մժզ	·	յժզ	·
մժէ	յլէ	·	·
մժը	յլը	յժը	·
մժթ	յլթ	յժթ	·
մի	յխ	յիէ	·

Մր	Մտ	Ղկ	Յհ
միա	յխա	·	·
միբ	յխբ	յիգ	·
միգ	յխգ	յիթ	մզ
միդ	յխդ	յիը	·
միե	յխե	յլ	·

մհզ Զ. Էին և կանայք, որք հայէին ի հեռաստանէ. յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի, և Մարիամ Յակոբայ փոքրկան. և Յովսեայ մայրն՝ և Սողոմէ: Որք յորժամ էին ի Գալիլեայ զհետ շրջէին նր(ա) և պաշտէին զնա. և այլք բազում կանայք որք ընդ նմա իսկ ելեալ էին յԵրուսաղէմ:

ՎԶ Թաղման և Յարութեան Տն. մրյ Յսի Քսի.

մհէ Ա. ԽԶ Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ քանզի ուրբաթ էր որ ի շաբաթն մտանէր: Եկեալ Յովսէփ որ յԱրիմաթեայն էր, այր պարկեշտ և նախարար. որ և ինքն իսկ՝ ակն ունէր արքայութեանն Այ: համարձակեցաւ՝ եմուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն Յսի: Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա և ասէ թէ արդարև այնչափ վաղ մեռաւ:

Եւ իբրև ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի շնորհեաց զմարմինն Յովսեփայ: Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ. և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, և եդ ի գերեզմանի, որ էր փորեալ ի վիմէ. և թաւալեցոյց ընդ վէմ մի ի դուռն գերեզմանին. մհը Ա.

Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի, և Մարիամ Յակոբայ և Յովսեայ՝ տեսին զտեղին ուր եդաւ: մհթ Զ.

Եւ իբրև էանց շաբաթն՝ Մարիամ Մագդաղենացի, և Մարիամ Յակոբայ, և Սողոմէ. գնեցին դեղս՝ զի եկեալ օծցեն զնա: մի Ա. Խ9

Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան ի գերեզմանն ընդ մլա Ա.

Մր	Մ	Ղ	Յ
մհզ	յխէ	·	·
մհէ	յխէ	յլը	մզ

Մր	Մ	Ղ	Յ
մհը	յխթ	յլդ	մը
մհթ	յծ	·	·
մի	·	յլե	·
մլա	յծր	յլզ	մթ

ընդ արեւագալն։
Եւ ասէին ցմիմեանս՝ ո՞ թաւալեսցուսցէ մեզ զվէմն 'ի դրանց գերեզմանին։
Եւ հայեցեալ տեսին զի թաւալեցուցեալ էր վէմն 'ի գերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ։
Եւ մտեալ 'ի ներքս 'ի գերեզմանն՝ տեսին զերիտասարդ մի զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ, զգեցեալ պատմուճան սպիտակ՝ և զարհուրեցան։
մլը Ժ Եւ նա ասէ ցնոսա՝ մի՛ երկնչիք. զՅ͞ս խնդրէք զնազօրեցի զխաչեալն, յարեաւ. չէ աստ. ահաւասիկ տեղին, ուր եդին զնա։
Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտսն ն͞ր, և ցՊետրոս՝ թէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ 'ի Գալիլեա. անդ տեսանիցէք զնա որպէս ասացն ձեզ։
մլզ Ժ Եւ իբրև լուան՝ ելին և փախեան 'ի գերեզմանէն.
քանզի զդողն հարեալ էին, և ոչ ումեք ինչ ասացին զի երկնչէին։

Վէ Յարութեան և Համբարձման Տ͞ն մ͞րյ Յ͞ս Ք͞ի.

Յարուցեալ յառաւօտուն, առաջին միաշաբաթուն. երևեցաւ Մարիամու Մագդաղենացւոյ, յորմէ հանեալ էր զեւթն դևսն։
Եւ նա երթեալ պատմեաց այնոցիկ, որք ընդ նմայն էին՝ մինչդեռ լային և սգային։
Նոքա իբրև լուան թէ կենդանի է, և երևեցաւ նոցա՝ ոչ հաւատացին։
Յետոյ երևեցաւ այլով կերպարանաւ որք երթային յանդաստան։
Նոքա չոգան պատմեցին այլոց, և ոչ նոցա հաւատացին։
Յետոյ մինչդեռ բազմեալ էին մետասանքն. երևե-
ցաւ

Մր	Մտ	Ղ	Յհ
ճլզ	յծգ	յլէ	ժժա
մլը	յծգ	յլը	.

ցաւ նոցա, և թշնամանեաց զանհաւատութիւն նոցա և զխստասրտութիւն. զի որ երևեցան նոցա յարուցեալ ՚ի մեռելոց, և ոչ հաւատացին:

Եւ ասէ ցնոսա. Երթայք յաշխարհ ամենայն, և քարոզեցէք զաւետարանն արքայութեան ամենայն արարածոց:

Որ հաւատասցէ և մկրտեսցի՝ կեցցէ. և որ ոչն հաւատասցէ՝ դատապարտեսցի:

Նշանք այսոքիկ որք հաւատասցեն, երթիցեն զհետ այնոցիկ: յանուն իմ դևս հանցեն: լեզուս խօսեսցին նորս:

Զօձս ի ձեռս բարձցեն:

Եւ եթէ զմահացու ինչ դեղ արբցեն՝ նոցա ինչ ոչ վնասեսցէ: ՚ի վերայ հիւանդաց ձեռս դիցեն և բժշկեսցին:

Եւ Տէրն Յիսուս յետ խօսելոյն ընդ նոսա՝ համբարձաւ յերկինս, և նստաւ ընդ աջմէ Հօր:

Եւ նոքա ելեալ քարոզէին ընդ ամենայն երկիր՝ Տեառն գործակցութեամբ. և զբանն հաստատէին ամենայն նշանօք, որք երթային զհետ նոցա:

Նախադրութիւն Կարգաւոր Սրբոյ Աւետարանին Ղուկասու։

Աւետարանս որ ըստ ղուկասու։ գրեալ է նոյն ինքն ղուկաս աշակերտն պետրոսի։ որ ձեռ_նադրեցաւ ընդ աշակերտ պօղոսի և վկայեցաւ 'ի նմանէ։

Սա սկիզբն առնու 'ի ծննդենէն յովհաննու։ Եւ զոր ըստ կարգի իւրն ճառէ' զաւետումն հրեշտակապետին առ սուրբ կոյսն մարիամ. և զմարմնանալն փրկչին 'ի նմա նէ. Ազգաթիւ առնէ, և ելանէ 'ի յովսեփայ 'ի դա_ւիթ. և իջանէ մինչև ցադամ։ Պատմէ' ապա և զմկրտութիւնն 'ի յովհաննէ. և զելանելն 'ի լերինն. և զփորձելն 'ի սատանայէ։ Հարադրէ և զտալն իշխա_նութիւն 'ի վերայ այսոց պղծոց առաքելոցն երկոտա_սանից։ Նաև՝ այլ ևս ցուցանելն զեօթանասուն աշա կերտս՝ և զնոսա առաքելն երկուս երկուս։ Ցուցանէ և զնշանսն և զարուեստսն բազումս՝ զհրաշագոր_ծեցեալն 'ի նմանէն. նաև զելանելոյն 'ի վախճանի աշ խարհիս։ Եւ ևս զխորհուրդ սոսկալի մատնութեանն առ դատաւորս պիղատոսի, զխաչելն մարմնով։ Զթա ղումն հանդերձեն 'ի զինաւորացն, Եւ 'ի յերկուց աւազակացն ապաշխարելն միոյն խոստովանութեամբ։ Եւ վասն դնելոյ մարմնոյն 'ի գերեզմանի՝ և յառնելն երիւ օրեայ 'ի մեռելոց։ Եւ յաղագս վերանալոյն 'ի յերկինս երևմամբ հրեշտակացն։

Ղուկաս՝ բժիշկ անտիոքացի. աշակերտ առաքե_լոյն պօղոսի։ Յետ ԺԵ ամաց համբառնալոյ տն՝ գրեաց զաւետարանն իւր անտիոք քաղա քի քաղդէականաւ լեզուաւ։

Ցուցակ Գլխոց Սրբոց Աւետարանին Ղուկասու:	Ղ	Մր	Մ	Յ
Վ͞ն աշխարհագրին :	ա			
Վ͞ն բայօթեայ հովուացն :	բ			
Վ͞ն առն սիմէօնի :	գ			
Վ͞ն մարգարէուհոյն աննայի :	դ			
Վ͞ն բանին որ ՚ի վ͞ր յովհաննու :	ե		գ	բ
Վ͞ն հրցանելոյ առ յովհաննէս :	զ			
Վ͞ն փորձութեան փրկչին :	է			
Վ͞ն որ ունէր այս դիւի պղծոյ :	ը			
Վ͞ն զոքանչին պետրոսի :	թ	բ	ը	
Վ͞ն բժշկելոյն ՚ի պէսպէս ախտից :	ժ	գ	թ	
Վ͞ն որսոյ ձկանցն բազմաց :	ժա			
Վ͞ն սրբելոյ բորոտին :	ժբ	դ	զ	
Վ͞ն մահճաւք անդամալուծին :	ժգ	ե	ժգ	
Վ͞ն ղեւեայ մաքսաւորին :	ժդ	զ	ժդ	
Վ͞ն գօսացելոյ ձեռինն :	ժե	է	իա	
Վ͞ն ընտրութե առաքելոյն երկոտասանից :	ժզ	ը	ժթ	
Վ͞ն երանութեանցն :	ժէ		ե	
Վ͞ն ծառայի հարիւրապետին :	ժը		է	ժբ
Վ͞ն որդւոյ այրւոյն զոր յարոյց :	ժթ			
Վ͞ն որք առաքեցնն ՚ի յովհաննէ :	ի		ի	
Վ͞ն օծանելոյ կնոջն զտէրն :	իա	լգ	իգ	իդ
Վ͞ն առակի սերմանացանին :	իբ	թ	ժա	
Վ͞ն սաստելոյ հողմոյն և խռովութեան	իգ	ժ	ժբ	

Ցուցակ Գլխոց Չորից Աւետարանին
Ղուկաս:

	Ղ	Մր	Մ	Յ
Վ͞ն այն որ ունէր զլէգէոնն :	ԻԴ	ԺԱ	ԺԲ	
Վ͞ն դստերն ժողովրդապետին :	ԻԵ	ԺԲ	ԺԵ	
Վ͞ն բժշկութեան տեռատեսի կնոջն :	ԻԶ			
Վ͞ն առաքելոյ զԲ͞Ժ ժան 'ի քր͞զուն :	ԻԷ	ԺԴ	ԺԹ	
Վ͞ն հնգից հացիցն և Բ͞ ձկանցն :	ԻԸ	ԺԶ	ԻԶ	ԺԵ
Վ͞ն հրճնելոյ ցաշակերտսն Տ͞ն :	ԻԹ	ԻԴ	ԼԳ	
Վ͞ն այլակերպութեանն Յ͞ի :	Լ	ԻԵ	ԼԴ	
Վ͞ն միամօրին զոր ունէր այսն :	ԼԱ	ԻԶ	ԼԵ	
Վ͞ն խորհրդոյն թէ ով իցէ մեծ :	ԼԲ	ԻԷ	ԼԷ	
Վ͞ն չտալոյ հր͞մն զկնի երթալոյ :	ԼԳ		Ժ	
Վ͞ն երեւեցուցնելոյ զեօթանասունսն :	ԼԴ			
Վ͞ն հարցնելոյ օրինականին ցՏ͞րն :	ԼԵ			
Վ͞ն անկելոյն 'ի ձեռս աւազակաց :	ԼԶ			
Վ͞ն Մարիամու և Մարթայի :	ԼԷ			
Վ͞ն կալոյ Տ͞ն յաղօթս :	ԼԸ			
Վ͞ն համր դիւահարին :	ԼԹ		ԻԲ	
Վ͞ն կնոջն որ երանեաց զփրկիչն :	Խ			
Վ͞ն խնդրելոյ ազգին զնշանս :	ԽԱ			
Վ͞ն փարիսեցոյն որ կոչեաց զՏ͞րն :	ԽԲ			
Վ͞ն վայ տալոյ առ փարիսեցիսն :	ԽԳ		ԾԶ	
Վ͞ն խմորոյ փարիսեցւոցն :	ԽԴ	ԻԲ	ԼԲ	
Վ͞ն խնդրելոյ բաժանել զինչս :	ԽԵ			

Ցանկ Գլխոց Սրբոյ Աւետարանին Ղուկասու:	Ղ	Մր	Մ	Յ
Վասն պտղաբերելոյ անդոյն մեծի:	ԽԶ			
Վասն գալիլեացւոցն և որոց 'ի սելովմ:	ԽԷ			
Վասն առակի թզենւոյն անպտղոյ·	ԽԸ			
Վասն կարկամելոյ կնոջն այսահարի·	ԽԹ			
Վասն առակացն հատոյն մանանխոյ·	Ծ			
Վասն սակաւուցն որք ապրելոց են:	ԾԱ			
Վասն ասողացն ցՅս զհերովդէ:	ԾԲ			
Վասն առն որ ջրգողեալ էր:	ԾԳ			
Վասն այնց որք սիրեն զառաջին գահս:	ԾԴ			
Վասն կոչելոյ 'ի ընթրիսն:	ԾԵ			
Վասն շինելոյ աշտարակին:	ԾԶ			
Վասն հարիւրից ոչխարացն:	ԾԷ			
Վասն անառակի որդւոյն:	ԾԸ			
Վասն անիրաւի տնտեսին:	ԾԹ			
Վասն մեծատանն և ղազարու:	Կ			
Վասն բորոտիցն տասանց:	ԿԱ			
Վասն այրոյն և անիրաւի դատաւորին:	ԿԲ			
Վասն փարիսեցւոյն և մաքսաւորին:	ԿԳ			
Վասն հարցանելոյ իշխանին:	ԿԴ	ԽԱ	ԿԹ	
Վասն մուրացիկ կուրին:	ԿԵ	ԽԳ	ԸԵ	
Վասն զաքէոսի մաքսապետին:	ԿԶ			
Վասն առն ազնուականին:	ԿԷ	Կ		
Վասն տալոյ զտասն մնասն:	ԿԸ			

Ցուց Գլխոց Մեծաց Աւետարանին Ղուկասու:	Ղ	Մր	Մ	Յ
Մ՟ յաւանակի էշոյն :	կթ	խե	լբ	եղ
Մ՟ հարցանելոյ քահանայիցն :	հ	խը	լե	
Մ՟ առակի այգւոյն :	հա	ծ	լզ	
Մ՟ փորձելոյ և դահեկանին :	հբ	ծբ	լէ	
Մ՟ հիւրկելոյ սադուկեցւոյն :	հգ	ծգ	լը	
Մ՟ Թէ զիարդ է քս՟ որդի դաւ՟,	հդ	ծե	խ	
Մ՟ երկուց լումայիցն այրւոյն :	հե		խա	
Մ՟ հարցման կառապանին :	հզ	ծէ	խբ	
Մ՟ տօնի բաղարջակերացն :	հէ	կգ	խե	
Մ՟ հակառակելոյ Թէ ով իցէ մեծ:	հը	կէ	խզ	
Մ՟ խնդրելոյն սատ՟ փոր՝ զձ՛:	հթ	կզ	խէ	լգ
Մ՟ արհամարհանացն հերովդէի:	ձ			
Մ՟ կոծելոյ ժողովրդոյն :	ձա			
Մ՟ ապաշխարելոյ աւազակին :	ձբ			
Մ՟ խնդրելոյ զքրիստոսին մարմինն	ձգ	կը	խը	լը
Մ՟ կանանցն ի գերեզմանէ :	ձդ	կթ	խթ	ե
Մ՟ կղէոպայանցն որք երթային :	ձե			
Մ՟ վերանալոյ տն՟ յերկինս :	ձզ			

Սբ Աւետարանն Ղուկասու։

126

Սուրբ Աւետարան Յիսուսի Քրիստոսի, Ըստ Ղուկասու:

Ա Քանզի

ԲԱԶՈՒՄՔ ՅՕԺԱՐԵ-
ցան վերստին կարգել զպատմութիւն վասն իրացն հաստատե-
լոց ի մեզ. Որպէս աւանդեցին մեզ՝ որք ի սկզբանէ ակա-
նատեսք եւ սպասաւորք եղեն բանին.
Կամեցաւ եւ ինձ՝ որ ի սկզբանէ զհետ երթեալ էի ամ
ճշմարտութեամբ՝ կարգաւ գրել քեզ քաջդ Թէոփիլէ.
Զի ծանիցես զբանիցն, որոց աշակերտեցար զճշմար-
տութիւն:
Եղեւ յաւուրս Հերովդի արքային Հրէաստանի. քա-
հանայ ոմն անուն Զաքարիա՝ ի դասակարգէ Աբիայ.

և կին նորա 'ի դստերացն
ահարօնի, և անուն նորա
եղիսաբէթ :

Եւ էին արդարք երկոքին
առաջի այ · գնային յամ
պատուիրանս և յիրաւունս
տեառն՝ անարատք :

Եւ ոչ գոյր նոցա որդեակ·
քանզի եղիսաբէթ ամուլ
էր · և երկոքեան անցեալք
էին զաւուրբք իւրեանց :

Եւ եղև 'ի քահանայանալն
նր, ըստ կարգի աւուրցն
հասանելոյ առաջի այ :

Ըստ օրինի քահանայութեն՝
ել հասանել խունկ արկանել,
մտեալ 'ի տաճարն տն :

Եւ ամ բազմութի ժողովր-
դեանն՝ կային յաղօթս՝ ար-
տաքոյ 'ի ժամ խնկոցն :

Եւ երևեցաւ նմա հրեշ-
տակ տն, զի կայր ընդ աջ-
մէ սեղանոյ խնկոցն ·

Եւ խռովեցաւ զաքարիա
իբրև ետես, և անկաւ ահ
'ի վերայ նորա :

Ասէ ցնա հրեշտակն տն.
մի երկնչիր զաքարիա · զի
լուեալ եղեն աղօթք քո · և
կին քո եղիսաբէթ՝ ծնցի
քեզ որդի · և կոչեսցես
զանուն նր յովհաննէս :

Եւ եղիցի քեզ ուրախուի
և ցնծուի · և բազումք 'ի
ծննդեան նր խնդասցեն :

Զի եղիցի մեծ առաջի
տեառն · և գինի և օղի մի
արբցէ · և հոգւով սրբով
լցցի, անդստին յորովայնէ
մօր իւրոյ :

Եւ զբազումս յորդւոցն
իսրայէլի դարձուցէ 'ի տր
ած իւրեանց :

Եւ ինքն եկեսցէ առաջի
նր հոգւով և զօրութե-
ղիայի · դարձուցանել զս-
իրտս հարց յորդիս · և
զանհաւանս յիմաստութի
արդարոց · պատրաստել
տն, ժողովուրդ կազմեալ :

Եւ ասէ զաքարիա ցհր-
եշտակն · և իւ գիտասցից
զայդ, զի ես ծեր եմ՝ և
կին իմ անցեալ զաւուրբք
իւրովք :

Պատասխանի ետ հրեշտա
կն

կըն և ասէ ցնա. Ես եմ գաբրիէլ որ կամ առաջի աստուծոյ. և առաքեցայ խօսել ընդ քեզ՝ և աւետարանել քեզ զայդ:

Եւ ահա եղիցիս համր՝ և մի՛ կարասցես խօսել. մինչև ցօրն՝ յորում այդ լինիցի. փոխանակ՝ զի ոչ հաւատացեր բանից իմոց՝ որք լցցին ՚ի ժամանակի իւրեանց:

Եւ ժողովուրդն ակնունէր զաքարիայ. և զարմանային ընդ յամելն նորա ՚ի տաճարին:

Եւ իբրև ել՝ ոչ կարէր խօսել ընդ նոսա. և իմացան՝ թէ տեսիլ ետես ՚ի տաճարին. և նա նշանացի խօսէր ընդ նոսա և կայր պապանձեալ:

Եւ եղև իբրև լցան աւուրք պաշտաման նորա՝ գընաց ՚ի տուն իւր:

Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ՝ յղացաւ եղիսաբէթ կին նորա. և թաքուցանէր զանձն ամիսս հինգ՝ և ասէր:

Զի՛նչ գործ գործեաց ընդ գիս տր̅. յաւուրս յորս հայեցաւ յիս, բառնալ զնախատինս իմ ՚ի մարդկանէ:

Ի Տօնի Աւետման.

Եւ յամսեանն վեցերորդի առաքեցաւ գաբրիէլ հրեշտակ յայ̅ ՚ի քաղաք մի գալիլեացւոց, որում անուն էր նազարէթ:

Առ կոյս խօսեցեալ առն՝ որում անուն էր յովսէփ՝ ՚ի տանէ դաւթի. և անուն կուսին մարիամ:

Եւ եկեալ առ նա հրեշտակըն՝ ասէ, ուրա՜խ լեր բերկրեալդ՝ տր̅ ընդ քեզ:

Եւ նա ընդ բանն խռովեցաւ. և խորհէր ընդ միտս թէ ո՞րպիսի ինչ իցէ ողջոյն այս:

Եւ ասէ ցնա հրեշտակն. մի՛ երկնչիր մարիամ, զի գըտեր շնորհս յաստուծոյ:

Եւ ահա յղասջիր և ծընցիս

Ուրա՛խ լեր ամէնաւեօք ի լի·
Ողջու տաճար սքանչե լի·
Զի բանն ած եկեալ բնա կի.
Ի քոյդ յարգանդ մաքրոյար կի.

ցես որդի. եւ կոչեսցես զա
նուն նորա յս̃։
Սա եղիցի մեծ. եւ որդի
բարձրելոյն կոչեսցի. եւ տա
ցէ նմա տր̃ ած̃ զաթոռն
դաւթի հօր նր̃, եւ թա
գաւորեսցէ 'ի վր̃ տանն յա
կոբայ 'ի յաւիտեանս.
Եւ թագաւորութեան նորա՝
վախճան մի՛ լիցի։
Եւ ասէ մարիամ ցհրեշ
տակն. զի՞արդ լինիցի ինձ
այդ՝ քանզի զայր ոչ գիտեմ։
Պատասխանի ետ հրեշտա
ԼԵ կըն եւ ասէ ցնա. հոգի
սբ̃ եկեսցէ 'ի քեզ. եւ զօ
րութիւն բարձրելոյն հովանի
լիցի 'ի վր̃ քո. քանզի եւ
որ ծնանելոցն է 'ի քէն՝ սբ̃
է. եւ որդի այ̃ կոչեսցի։
Եւ ահա եղիսաբեթ ազ
ԺԶ գական քո՝ եւ նա յղի է
'ի ծերութեան իւրում. եւ այս
վեցերորդ ամիս է նր̃՝ որ
ամուլն կոչեցեալ է։
Զի ոչ տկարասցի առ յայ̃
ամ̃ բան.
Եւ ասէ մարիամ. ահա
ւասիկ կամ աղախին տն̃
եղիցի ինձ ըստ բանի քում
եւ գնաց 'ի նմանէ հրեշ
տակն։

Տեառն մերոյ Յս̃ի Քս̃ի.

Յարուցեալ մարի
ամ յաւուրսն
յայնոսիկ, գնաց
'ի լեռնակողմն
փութապէս 'ի քաղաքն յու
դայ։
Եւ եմուտ 'ի տուն զաքա
րիայ, եւ ետ ողջոյն եղիսա
բեթի.
Եւ եղեւ իբրեւ լուաւ զող
ջոյնն մարիամու եղիսա
բեթ՝ խաղաց մանուկն յո
րովայնի նորա։
Եւ լցաւ եղիսաբեթ հոգ
ւով սրբով։
Եւ 'ի ձայն բարձր աղաղա
կեաց եւ ասէ.
Օրհնեալ ես դու 'ի կա
նայս. եւ օրհնեալ է պտուղ
որովայնի քոյ։ Եւ ուստի՞ է
ինձ այս՝ զի եկեսցէ մայր
տն̃ իմոյ առ իս։

Զի

Գ. Բ Փ

Ա Գ

Զի ահաւասիկ՝ իբրև եղև ձայն ողջունի քոյ յականջս իմ, խաղաց ցնծալով մանուկս յորովայնի իմում :

Եւ երանի՝ որ հաւատայցէ եթէ եղիցի՝ կատարումն ասացելոցս նմա 'ի տնէ :

Եւ ասէ մարիամ . մեծացուսցէ անձն իմ զտէր . և ցնծացաւ հոգի իմ, յաստուած փրկիչ իմ :

Զի հայեցաւ 'ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ :

Զի ահա յայսմհետէ երանեսցեն ինձ ամ ազգք :

Զի արար ինձ մեծամեծս հզօրն . և սբ է անուն նր .

Եւ ողորմութիւն նորա յազգաց յազգս՝ երկիւղածաց իւրոց :

Արար զզօրութի բազկաւ իւրով . ցրուեաց զամբարտաւանս մտօք սրտից իւրեանց :

Եւ քակեաց զհզօրս յաթոռոց, և բարձրացոյց զխոնարհս :

Զքաղցեալս լցոյց բարութբ, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշել զողորմութիւն իւր .

Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր աբրահամու, և զաւակի նորա յաւիտեան :

Եկաց մարիամ առ նմա իբրև ամիսս երիս՝ և դարձաւ 'ի տուն իւր :

Վս ծննդեան Մկրտչի Տեառն մերոյ Յ.ի Ք.ի

Եւ եղիսաբեթի լցան ժամանակք ծնանելոյ, և ծնաւ զորդին :

Եւ լուան որք շուրջ զնովաւն էին . և ազգատոհմք նր, զի մեծ արար տր զողորմութի իւր ընդ նմա, և խնդային ընդ նմա :

Եւ եղև յաւուրն ութերորդի, եկին թլփատել զմանուկն, և կոչէին զնա յանուն հօր իւրոյ զաքարիա :

Պատասխանի ետ մայր նր և ասէ .

և ասէ․ ոչ՛ այլ կոչեսցի յովհաննէս ։

Ի՛ ասեն ցնա՝ քանզի ոչ ոք է յազգի քում որոյ կոչի անուն յովհաննէս ։

Ա՛ն արկէին հօրն նր, թէ զի՛նչ կամիցի կոչել զնա ։

Ի՛ խնդրեաց տախտակ․ գրեաց և ասէ՝ յովհաննէս է անուն դորա ։ և զարմացան ամենեքին ։

Ի՛ բացաւ բերան նր վաղվաղակի, և լեզու նր․ և խօսէր՝ և օրհնէր զած ։

Ի՛ եղև ահ ՚ի վր ամենեցուն որք լսէին զայս․ և որք շուրջ բնակեալք էին զնոքօք․ և ընդ ամ լեռնակողմն հրէաստանի պատմէին ամ բանքս այսոքիկ ։

Ի՛ եդին ամենեքեան որք լսէինն ՚ի սիրտս իւրեանց, և ասէին․ զի՛նչ լինիցի մանուկս այս ։

Ի՛ զաքարիայ հայր նորա լցաւ հոգւովն սրբով․ մարգարէացաւ և ասէ ։

Օրհնեա՛լ տր ած իսրայէլի․ զի յայց ել մեզ՝ և արար փրկութի ժողովրդեան իւրոյ ։

Ի՛ յարոյց եղջիւր փրկութե մեզ՝ ՚ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ ։

Որ խօսեցաւ բերանով սրբոյն՝ որք յաւիտենից մարգարէք նր էին ։

Փրկութի ՚ի թշնամեաց մերոց, և ՚ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց ։

Առնել ողորմութի ընդ հարս մեր, և յիշել զուխտն իւր սուրբ ։

Զերդումն՝ զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերում տալ մեզ ։

Առանց երկիւղի ՚ի ձեռաց թշնամեաց մերոց փրկեալս՝ պաշտել զնա ։ սրբութբ և արդարութբ առաջի նր զամ աւուրս կենաց մերոց ։

Ի՛ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսջիր․ զի երթիցես առաջի երեսաց տն, պատրաստել զճանապարհս նորա ։

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան նր ՚ի թողութիւն մեղաց նոցա ։

Վասն գթութեանց ողորմութեան այ մերոյ․ որովք այց արար մեզ արեգակն ՚ի բարձանց․

Երևել՝ որոց ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերս մահու նստէին․ ուղղել զոտս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութեան ։

Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր հոգւով․ և էր յանապատս, մինչև յօր երևելոյ նր իէլի ։

Վս ծննդեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի ։

Ա Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ՝ ել հրաման յօգոստոս կայսերէ՝ աշխարհագիր առնել ընդ ամենայն տիեզերս ։

Այս առաջին աշխարհագիր եղև ՚ի դատաւորութեան ասորւոց կիւրենեայ ։

Եւ երթային ամենեքեան մտանել յաշխարհագիր յիւրաքանչիւր քաղաքի ։

Ել և յովսէփ ՚ի գալիլեէ ՚ի քաղաքէ նազարեթէ ՚ի հրէաստան, ՚ի քաղաք դաւթի՝ որ կոչի բեթղեհեմ․ վասն լինելոյ նր ՚ի տանէ, և յազգէ դաւթի․ մտանել յաշխարհագիր մարիամաւ հանդերձ որ խօսեցեալն էր նմա․ և էր յղի ։

Եւ եղև ՚ի հասանելն նր անդր՝ լցան աւուրք ծնանելոյ նորա ։

Եւ ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ, և պատեաց ՚ի խանձարուրս, և եդ զնա ՚ի մսուր․ զի ոչ գոյր նց տեղի իջևանի ։

՚ի ծննդեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի ։

Եւ հովիւք էին ՚ի տեղւոջն այնմիկ բացօթեայք Բ
որք պահէին զպահպանութիւնս գիշերոյ հօտից իւրեանց ։

Եւ հրեշտակ տն երևեցաւ

Բանն որ ընդ Հօր յաւ՟իտե Նէն.

Ծնանի մարմնով՛ի ս՟բ մօր էին:

կաց նց . և փառք տն ծա-գեցան առ նս . և երկեան յերկիւղ մեծ .

Եւ ասէ ցնս հրեշտակն . մի՛ երկնչիք, զի աւետարանեմ ձեզ ուրա-խութի մեծ . որ եղիցի ամ ժողովրդեանն : զի ծնաւ ձեզ այսօր փրկիչ, որ է օ-ծեալ տէր ՚ի քաղաքի դաւթի :

Եւ այս նշանակ ձեզ . գտանիցէք մանուկ պա-տեալ ՚ի խանձարուրս և ե-դեալ ՚ի մսուրս :

Եւ յանկարծակի՝ եղև ընդ հրեշտակին ընդ այն-միկ բազմութի զօրաց երկ-նաւորաց . որք օրհնէին զած և ասէին .

Փա՛ռք ՚ի բարձունս աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութի, ՚ի մարդիկ հաճութի .

Եւ եղև իբրև վերացան ՚ի նոցանէ հրեշտակքն յեր-կինս . ասեն ցմիմեանս հո-վիւքն . եկայք երթիցուք մինչև ցբեթղեհէմ, և

տեսցուք զինչ է բանս այս որ եղև, զոր տէր եցոյց մեզ .

Եւ եկին փութանակի, և գտին զմարիամ և զյովսէփ, և զմանուկն եդեալ ՚ի մը-սուր :

Եւ ծանեան վս բանին որ ասացաւ նց զմանկանէն :

Եւ ամենեքեան որք լուա-ին՝ զարմանային վս բանիցն զոր խօսեցան ընդ նոսա հովիւքն :

Եւ Մարիամ զամենայն ըզ-բանս զայսոսիկ՝ պահէր, և խելամուտ լինէր ՚ի սրտի իւրում :

Եւ դարձան հովիւքն՝ փա-ռաւոր առնէին և օրհնէին զած վս ամենայնի զոր լը-ւան, և տեսին՝ ոպ պատ-մեցաւ նոցա :

Վ՟ս Թլփատութեան եւ անուանակոչութեան Տ՟ն մերոյ Յ՟ս Ք՟սի.

Ե ւ երբ լցան աւուրք ութն՝ ե_
կին թլփատել
զնա. եւ կոչեցաւ անուն նր՟
յ՟ս՝ որ կոչեցեալն էր ՚ի հր
րեշտակէն, մինչեւ յղա_
ցեալ էր զնա յորովայնի:

Վ՟ս Քառասնօրեայ գալստեան Տ՟ն մերոյ Յ՟ս Ք՟սի.

Ե ւ երբ լցան աւուրք սրբութե՟
նր՟ ըստ օրինացն
Մովսիսի՝ ածին զնա յերու
սաղէմ յանդիման առնել
տեառն:
Որ՟պ եւ գրեալ է յօրէնս
տ՟ն. թէ ամ՟ արու որ բա_
նայ զարգանդ՝ սուրբ տ՟ն
կոչեսցի.
Եւ տալ պատարագս, ըստ
ասացելոյն յօրէնս տ՟ն՝ զոյգս
տատրակաց, կամ երկուս
ձագս աղաւնեաց:
Դ Եւ ահա այր մի էր յերու
սաղէմ, որոյ անուն էր սի
մէօն. եւ էր այրն այն ար_
դար եւ երկիւղած. եւ ակն
ունէր մխիթարութե՟ն իէլի.
եւ հոգի ս՟բ էր ՚ի նմա:
Եւ էր նր՟ հրաման առե՟լ
՚ի հոգւոյն ս՟բյ մի՛ տեսա_
նել զմահ՝ մինչեւ տեսցէ
զօծեալն տեառն:
Եւ եկն հոգւովն ՚ի տա_
ճարն: եւ իբրեւ ածին ծը_
նօղքն զմանուկն յ՟ս, առ_
նել նց՟ ըստ սովորութե՟ օրի
նացն ՚ի վերայ նորա:
Եւ նա առ ընկալաւ զնա
՚ի գիրկս իւր, եւ օրհնեաց
զա՟ծ եւ ասէ:
Արդ՝ արձակեա զծառայս
քո տ՟ր՝ ըստ բանի քում
՚ի խաղաղութիւն:
Զի տեսին աչք իմ զփր
կու՟թի քո. զոր պատրաս_
տեցեր առաջի ամ՟ ժողո_
վրդոց:
Լոյս ՚ի յայտնու՟թի հեթա_
նոսաց, եւ փառք ժողովրդ
դեան քում իսրայէլի:
Եւ էին հայր եւ մայր նր՟
զարմացեալք ՚ի վր՟ բանիցն
որք խօսէին զնմանէ,
Եւ

Որ՛ օրհնեաց զնա սիմէօն, և ասէ ցմարիամ մայր նր͞. տղայ սա կայ ՚ի գլորումն և ՚ի կանգնումն բազմաց ՚ի մէջ իսրայէլի, և ՚ի նշան հակառակութեան։

Որ՛ ընդ քո խոց անձն՝ անցցէ սուր. զի յայտնեսցին ՚ի բազմաց սրտից խորհուրդք։

Որ՛ անդ էր աննա մարգարէ դուստր փանուելի, յազգէ ասերայ. սա ինքն անցեալ էր զաւուրբք բազմօք. կեցեալ ընդ առն ամս եօթն ՚ի կուսութէ իւրմէ։

Որ՛ էր այրի՝ ամաց իբրև ութսուն և չորից. որ ոչ մեկնէր ՚ի տաճարէն, այլ պահօք և աղօթիւք պաշտէր զցայգ և զցերեկ։

Որ՛ սա ՚ի նմին ժամու յարուցեալ՝ գոհանայր զ͞ան նէ. և խօսէր զնմանէ ընդ ամենեսին. որք ակն ունէին փրկութե͞ն երուսաղէմի։

Որ՛ իբրև կատարեցին զամենայն ըստ օրինացն Տ͞ն՝ դարձան անդրէն ՚ի գալիլեայ ՚ի քաղաքն իւրեանց նազարէթ։

Որ՛ մանուկն՝ աճէր և զօրանայր լի՝ իմաստութ͞բ. և շնորհք Ա͞յ էին ՚ի վ͞ր նր͞։

Ընդ Տ͞ն մեր Յ͞ի Ք͞ի.

Ե՛ երթային ծնօղքն նր͞ ամի ամի յերուսաղէմ ՚ի տօնի զատկին։

Որ՛ իբրև եղեն նր͞ ամք երկոտասան, յելանել նոցա յէ͞մ ըստ սովորութե͞ տօնին։

Որ՛ կատարեալ զաւուրսն, և դառնալ անդրէն. մնաց յ͞ս մանուկն յէ͞մ, և ոչ գիտացին ծնօղքն նր͞։ կարծէին զնմանէ թէ ընդ ուղեկիցսն իցէ։

Եկին իբրև աւուր միոյ ճանապարհ, և խնդրէին զնա ընդ դրացիսն և ընդ ծանօթսն. և իբրև ոչ գտին, դարձան անդրէն յէ͞մ խնդրել զնա։

Որ՛ եղև յետ երից աւուրց՝

ւուրց՝ գտին զնա 'ի տաճա-
րին. զի նստէր ընդ վարդա-
պետսն, լսէր 'ի նոցանէ,
և հարցանէր զնոսա։
Գի Զարմանային ամենեքեան
որք լսէին 'ի նմանէ, ընդ
իմաստութիւնն և ընդ պա-
տասխանիս նորա։
եժ Եւ իբրև տեսին զնա՝ ըզ-
քանչացան։
Եւ ասէ ցնա մայրն իւր.
որդեակ՝ զինչ գործ գոր-
ծեցեր դու ընդ մեզ. ա-
հաւասիկ հայր քո և ես՝
տառապեալք և խնդրեաք
զքեզ։
Եւ ասէ ցնս. զի՞ խնդրէ-
իք զիս՝ ոչ գիտէիք եթէ
'ի տան հօր իմոյ պարտ է
ինձ լինել։
Եւ նոքա ոչ իմացան ըզ-
բանն, զոր խօսեցաւ ընդ
նոսա։
Եւ էջ ընդ նոսա, և եկն
նաց 'ի նազարեթ. և էր
նոցա հնազանդ.
Եւ մայր նր՝ պահէր զամ
զբանսն 'ի սրտի իւրում.

Եւ յիսուս՝ զարգանայր
իմաստութբ և շնորհօք յայ.
և 'ի մարդկանէ.

Վն Յայտնութեան և Մկրտութեան
Տն մրոյ Յսի Քսի.

Ի հնգետասան երոր- Զի
դի ամի տրութն
տիբերեայ կայ-
սեր. 'ի դատաւորութն
հրէաստանի պիղատոսի պոն-
տացւոյ. և 'ի չորրորդ պե-
տութն գալիլեացւոց հերո-
դի՝ և 'ի փիլիպպոսի եղբօր
նր չորրորդ պետութն իտու-
րացւոց և տրաքոնացւոց
աշխարհին. և 'ի չորրորդ
պետութն լիւսանեայ աբի-
լենացւոյ.
Եւ 'ի քահանայապետութն
աննայի և կայիափայ՝ եղև
բան այ 'ի վր յոհաննու
որդւոյ զաքարիայ՝ յանա-
պատի անդ.
Եւ եկն յամ կողմս յոր-
դանանու, քարոզել մկըր-
տութի ապաշխարութե 'ի թո-
ղութիւն մեղաց.

Ոդ

Դ. Ձ Մն ԺԴ Մթ ԿԶ
Դ. Ղ Մթ Է Յ բ.ժե

Է
Ը. Որպէս և գրեալ է ՚ի գիրս
պատգամացն Եսայեայ մար
գարէի. Ձայն բարբառոյ
յանապատի պատրաստ ա_
րարէք զճանապարհ Տ՟ն,
և ուղիղ արարէք զշաւիղս
նորա։
Ամենայն ձորք լցցին. և
ամ՟ լերինք և բլուրք խո
նարհեսցին. և եղիցին դժ
ուարինք իդիւրինս՝ և առա
պարքն ՚ի հարթս ճանա_
պարհս։
Եւ տեսցէ ամ՟ մարմին զփ
րկութիւն Ա՟յ։
Ը
Ծ Եւ ասէ ցժողովուրդսն
ելեալս մկրտել ՚ի նմանէ.
ծնունդք իժից. ո՞ եցոյց
ձեզ փախչել ՚ի բարկութենէն
որ գալոցն է։ Արարէք այ
սուհետև պտուղս արժա_
նի ապաշխարութե՟ն. և մի
սկսանիցիք ասել եթէ ու_
նիմք հայր զԱբրահամ.
զայս ասեմ ձեզ՝ եթէ կա_
րող է Ա՟ծ ՚ի քարանցս յայս
ցանէ յարուցանել որդիս
Աբրահամու։
Իե

Բայց՝ անհաւանիկ տապար
առ արմին ծառոց կայ։
Ամենայն ծառ որ ոչ առ_
նէ զպտուղ բարւոք հատա
նի և ՚ի հուր արկանի։
Հարցանէին զնա և ժողո Թ
վուրդքն և ասէին. իսկ Ժ
արդ՝ զի՞նչ գործեսցուք։ Զ
Պատասխանի ետ և ասէ
ցնոսա. որ ունիցի երկու
հանդերձս՝ տացէ զմինն
այնմ որ ոչն գուցէ. և որ
կայցէ կերակուր՝ նոյնպէս
արասցէ։
Եկին և մաքսաւորք մկրտ
ել՝ և ասեն ցնա. վարդա
պետ՝ զի՞նչ գործեսցուք։
Եւ նա ասէ ցնոսա. մի՛
ինչ աւելի քան զհրամայ
եալն ձեզ առնիցէք։
Հարցանէին զնա և զին_
ուորքն և ասէին. և մե՛ք
զինչ գործեսցուք։
Ասէ ցն՟ս. մի՛ զոք խոշտ_
ցէք, և մի՛ զոք զրպարտ_
ցէք. շատ լիցին ձեզ թո_
շակքն ձեր։
Մինչ ակն ունէր ժողովուր
դն,

Ղ. Է Ը | Մր. Բ | Մտ. Ը Ժ | Յ. Ժ | Ղ. Թ

դըն, և խորհէին ամենե_
քեան 'ի սիրտս իւրեանց
վասն յոհաննու՝ մի թէ սա
իցէ ք՟ն:
ժ Ա. Պատասխանի ետ ամենե_
ցուն և ասէ:
Ես մկրտեմ զձեզ ջրով
բայց գայ զօրաւորն քան
զիս. որոյ չեմ բաւական
բառնալ զխօշիկս. Նա մկր_
տեսցէ զձեզ հոգւովն սր_
բով, և հրով:
ժա Ե. Որոյ հեծանոցն 'ի ձեռին
իւրում, սրբել զկալ իւր,
և ժողովել զցորենն 'ի շտե_
մարանս իւր. և զյարդն
այրեսցէ անշէջ հրով:
Բազում և այլ ինչ մխիթա_
րութ՟ աւետարանէր ժողո_
վրդեանն:
ժբ Բ. Բայց հերովդէս չորրորդա_
պետ՝ յանդիմանեալ 'ի նմա_
նէ, վ՟ հերովդիադայ կնոջ
եղբօր իւրոյ: և վ՟ ամ՟ չա_
րեացն զոր գործեաց հերո_
դէս. յաւել և զայն ևս 'ի
վ՟ ամ՟ի, և եդ 'ի բանտի
զյոհաննէս:

Եւ եղև 'ի մկրտել ամ՟ ժո_ ժգ Ա.
ղովրդեանն. և ընդ յս՟ի
մկրտելն և կալ յաղօթս՝
բանալ երկնից:
Եւ իջանել հոգւոյն սրբոյ՝
մարմնաւոր տեսլեամբ իբ_
րև զաղաւնի 'ի վ՟ նր՟:
Եւ գալ ձայն յերկնից որ
ասէր:
Դու ես որդի իմ սիրելի՝
ընդ քեզ հաճեցայ:
Եւ ինքն յս՟ էր ամաց իբ_ ժդ Գ.
րև երեսնից. սկսեալ որոց
ոպ՟ կարծիւր որդի յովսե_
փայ: որ յակոբայն որ հե_
ղեայն. որ մատաթեայն:
Որ ղևեայն. որ մելքեայն.
որ յաննեայն. որ յովսե_
փայն. որ մատաթեայն. որ
ամօսայն. որ նաւումայն.
որ եսղեայն. որ նանգեայն.
Որ մաւհաթայն. որ մատ_
տաթեայն. որ սեմեայն. որ
յովսեքեայն. որ յովդեայն
Որ յօնանեայն. որ ռեսայն.
որ զօրաբաբելին. որ սա_
ղաթիելին. որ ներեայն.
Որ մելքեայն. որ ադ_
դեայն.

Ղ.	Մր	Մ	Յ	Ղ.	Մր	Մ	Յ
ժ	դ	ժա	զ.ժբ.ժգ	ժգ	ե	ժգ	ժե
ժա	.	ժբ	.	ժդ	.	ա	ա.գ.ե.
ժբ	ծթ	ճխդ	:				

Ի՛ նախահարց սերէ՛ խըմ բից.

Ի՛կեալ ծնանի մըրկեչն հան բից.

դեայն . որ կոսամայն . որ եղմօդադայն . որ Երայն ։

Որ յեսուեայն . որ եղիազարայն . որ յովրիմայն . որ մատթեայն . որ ղեւեայն ։

Որ սիմեօնին . որ յուդային . որ յօսեփայն . որ յօնամայն . որ եղիակիմայն ։

Որ մեղքեայն . որ մեննայն . որ մատաթայն որ նաթանայն . որ դաւթին . որ յեսսեայն . որ օբեդայն . որ բոոսայն . որ սաղմոնայն . որ նաասոնին ։

Որ ամինադաբայն . որ արամայն . որ ադմեայն . որ առնեայն . որ եսրօմայն . որ փարէսին . որ յուդային ։

Որ յակոբայն . որ իսահակայն . որ աբրահամուն . որ թարայն . որ նաքովրայն . որ սերուքայն . որ ռագաւայն . որ փաղեկայն . որ եբերայն . որ սաղային . որ կայնանայն . որ արփաքսադայն . որ սեմայն . որ նոյին . որ ղամեքայն ։

Որ մաթուսաղային . որ ենովքայն . որ յարեդին . որ մաղաղիելին . որ կայնանայն . որ ենօսայն . որ սեթայն . որ ադամայն . որ աստուծոյն ։

Երբ յոյժ լի հոգւովն սրբով դարձաւ ՚ի յորդանանէ, և վարէր հոգւովն յանապատ՝ յաւուրս քառասուն փորձել ՚ի սատանայէ ։ Ժե Ղ Դ

Երբ ոչ եկեր՝ և ոչ էարբ յաւուրսն յայնոսիկ ։ Ժզ Մ

Երբ ՚ի կատարելն նոցա՝ քաղցեաւ ։

Երբ ասէ ցնա սատանայ . եթէ որդի ես ա՟յ՝ ասա քարիդ այդմիկ զի հաց լինիցի ։

Պատասխանի ետ նմա յ՟ս և ասէ . գրեալ է՝ եթէ ոչ հացիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ ա՟մ բանիւն ա՟յ ։

Երբ հանեալ զնա ՚ի լեառն մի բարձր՝ եցոյց նմա զա՟մ թագաւորութիւն աշխարհի, ՚ի վայրկեան ժամանակի ։

Երբ ասէ ցնա սատանայ . քեզ տաց զայս ա՟մ իշխանութի, և զփառս սոցա . զի ինձ տր

Դ	Մր	Մ
ժե	Ղ	ժե
ժզ	.	ժզ

տուեալ է, և ում կամիմ տամ զնա,

Արդ՝ դու եթէ անկեալ երկիրպագանիցես առաջի իմ, քեզ եղիցի ամ.

Պատասխանի ետ նմա յս և ասէ. գրեալ է՝ երկիր պագցես տն այ քում, և զնա միայն պաշտեսցես։

Եւ եած զնա յԵմ, և կացոյց զնա ՚ի վր աշտարակի տաճարին. և ասէ ցնա՝ եթէ որդի ես այ, արկ զքեզ աստի ՚ի վայր։

Զի գրեալ է՝ եթէ հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ վս քո պահել զքեզ։

Զի ՚ի վր ձեռաց բարձցեն զքեզ՝ մի՛ հարցես զքարի զոտն քո։

Պատասխանի ետ նմա յս և ասէ. ասացեալ է՝ թէ ո՛չ փորձեսցես զտէր ած քո։

Եւ կատարեալ զամենայն փորձութիւնն՝ սատանայի, ի բաց եկաց ՚ի նմանէ առ ժամանակ մի։

Տես ձբ Ցն վ.

Եւ դարձաւ յս զօրութբ հոգւոյն ՚ի գալիլեա. և ել համբաւ զնմանէ ընդ ամենայն կողմանս գաւառին։ ժէ Լ

Եւ նա ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդս նց, փառաւորեալ յամենեցունց։

Եւ եկն ՚ի նազարէթ ուր սնեալն էր. և եմուտ ըստ սովորութեան իւրում յաւուր շաբաթու ՚ի ժողովուրդն։ ժը Ժա

Եւ ետուն նմա գիրս զեսայեայ մարգարէի. և յայտնեալ ընթեռնուլ, և իբրև եբաց զգիրսն՝ եգիտ զայն տեղի յորում գրեալն էր.

Հոգի տեառն ՚ի վր իմ. վասն որոյ և եօծ իսկ զիս. աւետարանել աղքատաց առաքեաց զիս։

Քարոզել գերեաց զթողութիւն. և կուրաց տեսանել։ արձակել զվիրաւորս ՚ի թողութիւն. քարոզել զտարեկան տեառն ընդունելի, և զօր

հա_

Գ. ժէ ժը — Մտ իե . — Մր իէ . — Յ իղ .

հատուցման ։
Ե՛ խփեալ զգիրսն ետ ցը
պաշտօնեայն եւ նստաւ ։
Ե՛ ամենեցուն որք ի ժո
ղովրդեանն էին աչք՝ ի նա
հայէին ։
Ե՛ սկսաւ ասել ցնոսա. այ
սօր լցան գիրքս այս յա_
կանջս ձեր ։
ժթ Ա. Ե՛ ամենեքին վկայէին նմա
եւ զարմանային ընդ բանս
շնորհաց որք ելանէին ՚ի
բերանոյ նորա ։
ի Ժ. Ե՛ ասէին՝ ոչ սա՞ է որդին
յովսեփայ ։
Ե՛ ասէ ցնոսա. ապաքէն
ասիցէք առս զառակս
զայս. բժիշկ բժշկեա զանձն
քո. որչափ լուաք զոր
արարեր ՚ի կափառնաում.
արա եւ աստ ՚ի քում գա_
ւառի ։
իա Ա. Ե՛ ասէ. ամէն ասեմ ձեզ՝
թէ չէ մարգարէ ընդունե
լի ՚ի քաղաքի իւրում ։
իբ Ժ. Արդարեւ ասեմ ձեզ. զի
բազում այրիք էին յաւու
րս Եղիայի ՚ի մէջ Իսրայէ
լի, յորժամ փակեցան եր
կինք զերիս ամս եւ զվեց
ամիս. եւ եղեւ սով մեծ ընդ
ամենայն երկիր ։
Ե՛ ոչ առ մի ՚ի նոցանէ ա
ռաքեցաւ Եղիա՝ բայց մի_
այն ՚ի Սարեփթայ Սիդոնաց
ւոց, առ կին մի այրի ։
Ե՛ բազում բորոտք էին
յԻսրայէլի առ Եղիսէիւ մարգա
րէիւ. եւ ոչ ոք ՚ի նոցանէ
սրբեցաւ, բայց միայն Նեե
ման Ասորի ։
Ե՛ լցան ամենեքին բարկու
թեամբ ՚ի ժողովրդեանն իբ
րեւ լուէին զայս ։
Ե՛ յարուցեալ հանին զնա
արտաքոյ քաղաքին եւ ա_
ծին զնա մինչեւ յարտեւան
լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն
նոցա շինեալ էր՝ գահավէժ
առնել զնա ։
Ե՛ նա անցեալ ընդ մէջ
նոցա, գնայր ։

Ղ	Մր	Մ	Յ
ժթ	ծ	ճխա	ծժթ
ի	.	.	.
իա	ծա	ճխբ	լե
իբ	.	.	.

Յերրորդում Կիւրակէին,
Երկուշաբթի Աւուր .

Տն մր Յս Քս.

Իգ Ը. Եւ էջ ՚ի կամխառնամ ՚ի քաղաքն գալիլեացւոց. ուսուցանէր զնոսա ՚ի շաբաթոն :

Իդ Ր. Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւն նր՝ զի իշխանութբ էր բան նորա :

ԻԵ Ր Ը. Եւ էր ՚ի ժողովրդեանն այր մի, որ ունէր այս դիւի պղծոյ . և աղաղակեաց ՚ի ձայն մեծ :

Եւ ասէ՝ Թո՛ղ, զի՞ կայ մեր և քո՝ Յիսուս Նազովրեցի . եկիր կորուսանել զմեզ . գիտեմ զքեզ ով ես սուրբդ աստուծոյ :

Սաստեաց ՚ի նա յս և ասէ . պապանձեաց և ել ՚ի դմանէ :

Զգեցեալ զնա դևն ՚ի մէջն անդ, և ել ՚ի նմանէ, և ինչ ոչ վնասեաց նմա :

Եւ եղեն զարմանալիք ՚ի վր ամենեցուն . խօսէին ընդ միմեանս և ասէին . զի՞նչ է բանս այս, զի իշխանութբ և զօրութբ սաստէ այսոց պղծոց և ելանեն :

Եւ ելանէր համբաւ զնմանէ ընդ ամենայն տեղիս շուրջ զգաւառաւն :

ԻԶ Ի Թ. Եւ յարուցեալ ՚ի ժողովրդեանն, եմուտ ՚ի տուն սիմոնի . զոքանչ սիմոնի տագնապէր ջերմամբ մեծաւ, և աղաչեցին զնա վասն նորա :

Եկաց առ նմա . սաստեաց ջերմանն՝ և եթող զնա :

Եւ վաղվաղակի յարեաւ, և պաշտէր զնոսա :

Ժ Եւ ընդ արև ու մտանելն՝ ամենեքեան որոց էին հիւանդք ՚ի պէս պէս ցաւս՝ բերէին զնս առ նա :

Եւ նա իւրաքանչիւր ումեք ՚ի նոցանէ դնէր ձեռս, և բժշկէր զնոսա :

ԻԷ Ը. Ելանէին դևք ՚ի բազմաց՝ աղաղակէին և ասէին . եթէ դու ես որդին այ .

Եւ նա սաստէր և ոչ տայր

թոյլ

Դ.	ՄՐ	Մ
ԻԳ	ԺԲ	.
ԻԴ	ԺԴ	ԿԲ
ԻԵ	ԺԴ	.

Դ.	ՄՆ	ՄՐ
ԻԶ	ԺԵ	ԿԵ
ԻԷ	ԺԶ ԻԸ	.

Թող խօսել. զի գիտէին զնա թէ Քրիստոս է։

Յուն՝ Կա՛, Երեկոյ՛։

Տէրն. Առ. Յ. Գ.

ԻԸ, Եւ իբրև անց ե ղև, ել և գնաց յանապատ տեղի. և ժողովուրդքն խնդրէին զնա. եկին մինչև առ նա և արգելուին զնա զի մի՛ գնասցէ 'ի նոցանէ։

Եւ նա ասէ ցնս. և այլոց քաղաքաց պարտ է ինձ աւետարանել զարքայութիւն Աստուծոյ, զի յայն իսկ առաքեցայ։

Եւ քարոզէր 'ի ժողովուրդսն Գալիլեացւոց։

ԻԹ Ժ Եւ եղև 'ի խռնել զնովաւ ժողովրդեանն՝ և լսել զբանն Աստուծոյ՝ և ինքն կայր առ ծովակին Գեննէսարեթայ։

Եւ ետես երկուս նաւս զի կային առ ծովակին. և ձկնորսքն ելեալ 'ի նոցանէ, լուանային զգործիսն։

Ել նա 'ի մի նաւուցն, որ էր Սիմոնի. և աղաչեաց զնա՝ սակաւիկ մի տանել 'ի ցամաքէն. նստաւ և ուսուցանէր 'ի նաւէ անտի զժողովուրդսն։

Եւ իբրև լռեաց 'ի խօսիցն, ասէ ցՍիմոն. խաղացի՛ր 'ի խորն՝ և արկէք զգործիս ձեր յորս։ Լ Ժ

Պատասխանի ետ Սիմոն և ասէ ցնա. վարդապետ զամ գիշերս աշխատեցաք և ոչ ինչ կալաք. բայց վասն քո բանիդ արկցուք զգործիսս։

Զայս իբրև արարին, փակեցին 'ի ներքս բազմութիւն ձկանց յոյժ, մինչև պատառէին ուռկանքն նց։

Եւ ակնարկէին ընկերակցացն 'ի միւս նաւին, գալ օգնել նոցա՝ և եկին։

Եւ լցան երկոքին նաւքն, մինչև մերձ ընկղմել նց։

Իբրև ետես Սիմոն Պետրոս՝ անկաւ առ ծունկսն Յիսուսի և ասէ. Ելանել յինէն ԼԱ Ժ

Դ. ԻԸ ԻԹ ՄԺ.
Դ. Լ Մ. Յ ՃԺԹ. Ճ.

նէն տէր՝ զի այր մեղաւոր
եմ ես։

Քանզի ահ պատեաց զնա. և զամենեսին որք ընդ նմ
մայն էին վն որսոյ ձկանցն
զորս ըմբռնեցին։

Նոյնպէս և զյակոբոս և զյօհաննէս, որք էին որ_
սակիցք սիմոնի։

Ժ Ի Եւ ասէ ցսիմոն յս. մի՛
երկնչիր՝ յայսմ հետէ զմար
դիկ որսայցես 'ի կեանս։

Եւ հանեալ զնաւն 'ի ցա_
մաք՝ թողին զամենայն և
գնային զհետ նորա։

Յեղ՛ Կն՛, Զուէռոք՛։

Տէր Արքայ Յոր Քր.

ԺԲ Ի Ժ2 Եւ եղև 'ի հասա
նելն նր 'ի մի քա
ղաքաց. և ահա
այր մի լի բորոտութբ՝ իբրև
ետես զյիսուս, անկեալ 'ի
վր երեսաց, աղաչեաց զնա
և ասէ։ տէր եթէ կամիս,
կարող ես զիս սրբել։

Ձգեաց զձեռն իւր, հա_
սոյց 'ի նա և ասէ. կամիմ՝

Լ.Ռ

որբերոց։

Եւ փաղփաղակն զնոյն 'ի
նմանէ բաղրառութին։

Եւ նա պատուիրեաց նմա
մի ումեք ասել. այլ թէ՝
երթ՝ ցոյց զանձն քո քա
հանային, մատո՛ զպատա_
րագ վն սրբուե քո։ ոպ
և հրամայեաց մովսէս 'ի վը
կայութիւն նոցա։

Եւ յորդեր առաւել բանն ԺԵ Ի
զնմանէ. և ժողովէին ժո
ղովուրդք բազումք՝ լսել,
և բժշկել 'ի հիւանդութե
նէ իւրեանց։

Եւ նա խոյս տայր յանա ԺԶ Ի
պատ տեղիս, և կայր յա_
ղօթս։

Յեղ՛ Կն՛, Հեքքուք՛։

Տէր մր Յն Քն.

Եւ եղև 'ի միում ԺԷ Ի
աւուրց, և ինքն
ուսուցանէր. և
փարիսեցիքն՝ և օրինաց
վարդապետք նստէին՝ որք
ժողովեալ էին յամ քաղա
քաց գալիլեացւոց, և հրէ

աս

Գ.	Մր	Մ
ԺԵ	Ժ	Իա
ԺԳ	ԺԸ	ԿԵ

Գ.	Մր	Մ	Յ
ԺԵ	ԻԷ	Իփ	Իզ
ԺԸ	ԿԶ	ՃԻԶ.	
ԺԶ	ԿԹ	ՃԾԵ.	

տանի, և երուսաղէմի. և զօրութիւն տն̄ էր ՚ի բժշկել զնոսա:

ԼԵ Ա. Ժ.3
Եւ ահա արք՝ բերէին մահ-ճօք զայր մի որ էր անդա-մալոյծ. և խնդրէին զնա մուծանել ՚ի ներքս, և դը-նել առաջի նորա:

Եւ իբրև ոչ գտանէին, թէ ընդ որ մուծանիցեն զնա ՚ի ներքս վս̄ ամբոխին. ելին ՚ի տանիսն՝ և ՚ի ցածուցն կախեցին զնա, և իջուցին մահճօքն հանդերձ ՚ի մէջ առաջի յս̄ի.

Եւ տեսեալ զհաւատսն նց̄. ասէ ցնա՝ այր դու թողեալ լիցին քեզ մեղք քո:

Եւ սկսան խորհել դպիրքն և փարիսեցիքն և ասեն. ո՞ է սա որ խօսի զհայհոյութիւնս. ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս՝ բայց միայն ած̄.

Իբրև գիտաց յս̄ զխոր-հուրդս նց̄. պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. զի՞ խոր-հիք ՚ի սիրտս ձեր:

Զինչ դիւրագոյն է ա-սել, թողեալ լիցին քեզ մեղք քո՝ եթէ ասել, ա-րի՛ և գնա՛:

Այլ զի գիտասջիք թէ իշխա-նութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ զմեղս: ա-սէ ցանդամալոյծն՝ քեզ ասեմ, արի՛ առ զմահիճս քո և երթ ՚ի տուն քո:

Եւ առ ժամայն յարու-ցեալ առաջի ամենեցուն՝ եառ զիւր և յորոյ վերայ անկեալ դնէր. գնաց ՚ի տուն իւր, և փառաւոր առնէր զած̄:

Զարմանք կալան զամե-նեսեան, և փառաւոր առ-նէին զած̄. լի՛ եղեն ահիւ և ասեն, թէ տեսաք այսօր նոր նշանս:

Յաղ. Կչ., Որդ. Ալ.:
Տն̄ մր̄ Յս̄ Քս̄.

Եւ յետ այնորիկ ել անտի և ե-տես զմաքսաւոր մի, որում անուն էր Ղևի, զի նստէր ՚ի մաքսաւորութե. ԼԸ Ա. Ժ.4
Եւ ասէ

Ղ. Մր. Մ. Յ.
ԼԵ Ի Հ ԼԸ

Ղ. Մր. Մ.
ԼԸ Իա Հա

և ասէ ցնա՝ եկ զկնի իմ: Եւ թողեալ զամ՝ յարեաւ և գնաց զկնի նր:

ժթ Բ Եւ արար ընդունելութիւն մեծ նմա ղեւի 'ի տան իւրում. և էր ժողովուրդ բազում մաքսաւորաց, և այլոց որք էին բազմեալ ընդ նոսա:

Եւ տրտնջէին փարիսեցիքն և դպիրքն նց զնմանէ առ աշակերտսն նորա և ասէին. ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէք և ըմպէք:

ի Բ Պատասխանի ետ յս և ասէ ցնոսա. ոչ ինչ են պիտոյ բժիշկք ողջոց այլ հիւանդաց:

Եւ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն:

Եւ նոքա ասեն ցնա. ընդէ՞ր աշակերտքն յոհաննու պահեն ստէպ, և խնդրուածս առնեն, նոյնպէս և փարիսեցւոցն և քոյդ ուտեն և ըմպեն:

Եւ նա ասէ ցնս. միթէ կարո՞ղ էք մանկանց առագաստի, մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ, հրաման տալ պահել:

Եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի 'ի նոցանէ փեսայն, ապա պահեսցեն յաւուրսն յայնոսիկ:

Ասաց և առակ մի առ նս՝ թէ ոչ ոք արկանէ 'ի նոր հանդերձ ի վր հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ ոչ՝ և զնորն պատառէ. ընդ հը նոյն չմիաբանի կարկատն՝ որ 'ի նորոյն:

Եւ ոչ ոք արկանէ գինի նոր 'ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին նոր զտիկսն հինս. ինքն հեղանի, և տիկքն կորնչին: այլ գինի նոր՝ 'ի տիկս նորս արկանելի է, և երկոքին պահին: Եւ ոչ ոք ըմպէ զհինն, և կամիցի զնորն. քանզի ասէ թէ հինն քաղցրագոյն է:

Եւ

Յեւն՛ Կր՛, Ղուկասու՛:

Տէն միրոյՑօր քնրհ.

խա Ի Եւ եղև 'ի շաբաթու յերկրորդ առաջնումն անցանել նմա ընդ արտորայսն. և աշակերտքն նորա կորզէին հասկ, շփէին ընդ ձեռս, և ուտէին:

Եւ ոմանք 'ի փարիսեցւոցն ասեն ցնոսա, զի՞նչ գործէք, զոր չէ՛ օրէն 'ի շաբաթու:

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ. չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր զոր արարն Դաւիթ. յորժամ քաղցեաւ ինքն և որք ընդ նմայն էին:

Զիա՞րդ եմուտ նա 'ի տունն Աստուծոյ, և ըզհացն առաջաւորութեան եկեր. և ետ այնոցիկ որք ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել՝ բայց միայն քահանայիցն:

Եւ ասէ ցնոսա. տէր է որդի մարդոյ և շաբաթու:

խբ Ի Եւ եղև 'ի միւսում շաբաթուն մտանել 'ի ժողովուրդն, և ուսուցանել. և էր անդ այր մի որոյ ձեռն աջ գօսացեալ էր:

Եւ սպասէին նմա դպիրքն և փարիսեցիքն, թէ 'ի շաբաթու բժշկիցէ, զի գտանիցեն չարախօսութիւն զնմանէ: ԺԶ

Եւ նա գիտէր զխորհուրդս նոցա. և ասէ ցայրն որոյ ձեռն գօսացեալ էր՝ արի՛ կաց 'ի մէջ:

Եւ նա յարուցեալ եկաց:

Ասէ ցնոսա Յիսուս. հարցից ինչ զձեզ. զի՞նչ արժան է 'ի շաբաթու. բարի՞ ինչ առնել, եթէ չար գործել. ոգի՞ մի ապրեցուցանել, եթէ կորուսանել:

Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեքումբք զայրագինն՝ ասէ ցնա. ձգեա՛ զձեռն քո:

Եւ նա ձգեաց՝ և հաստատեցաւ ձեռն նորա իբրև զմիւսն:

Եւ նոքա լցան յիմարութեամբ, և խօսէին ընդ միմեանս, թէ զի՞նչ առնիցեն Յիսուսի:

Եւ

Գ.	Մր	Մ
խա	իգ	ճժգ
խբ	իե	ճժդ

Յաւետարանէն Ղուկասու,
Առաւօտ։

Տէր մեր Յս Քս.

խգ Ը Եւ եղև ընդ ա_
ւուրսն ընդ այ
նոսիկ, ել 'ի
լեառն կալ յաղօթս, և
հանէր զգիշերն 'ի գլուխ
յաղօթս այ։
խդ Ը Եւ իբրև այգ եղև՝ կո_
ժ6 չեաց զաշակերտսն իւր,
և ընտրեաց 'ի նոցանէ երկո
տասանս, զորս և առաքեալս
անուանեաց։ զՍիմոն զոր
և Պետրոս անուանեաց՝ և
զԱնդրէաս զեղբայր նորին.
և զՅակոբոս, և զՅովհան_
նէս. և զՓիլիպպոս՝ և զԲ
արթուղիմէոս։
Եւ զՄատթէոս, և զԹո_
մաս, և զՅակոբոս Աղփեայ,
և զՍիմոն զկոչեցեալն Նա_
խանձայոյզ. և զՅուդա
Յակոբեայ։ և զՅուդա Իս_
կարիովտացի, որ եղև և
մատնիչ։
Եւ իջեալ նոքօք հանդերձ
խե Ը 'ի տեղի մի տափարակ, և
ժողով աշակերտացն նր,
և բազմութի յոյժ ժողովրդ
եանն, յամ Հրէաստանէ,
և յԵրուսաղէմէ, և յայնմ
կողմանէ, և 'ի ծովեզերէն
Տիւրոսի և Սիդոնի.
Որք եկին լսել 'ի նմանէ,
և բժշկել 'ի հիւանդութեա
նէ իւրեանց. և նեղեալքն
յայսոց պղծոց՝ բժշկէին։
Եւ ժողովուրդն խնդրէր
մերձենալ 'ի նա, զի զօրութի
բազում ելանէր 'ի նմանէ,
և բժշկէր զամենեսին։
Եւ նա ամբարձ զաչս իւր խզ Ե Ժ7
յաշակերտսն իւր, և ասէ.
Երանի՛ է աղքատաց հոգ
ւով. զի ձեր է արքայու_
թիւնն այ.
Երանի՛. որք քաղցեալք խէ Ե
էն այժմ, զի յագեսջիք։
Երանի՛ որք լան այժմ, զի խը Ե
ծիծաղեսջիք։
Երանի՛ է ձեզ՝ յորժամ խթ Ե
նախատիցեն զձեզ մարդիկ.
և յորժամ որոշիցեն և նա_
խատիցեն զձեզ. և հանի_
ցեն անուն չար զձէնջ վա
որդ

Դ.	Մտ	Մր	Յ
խգ	կղ	Ճխզ	.
խդ	ի	Ճ	.
խե	իէ	իգ	խղ

Դ.	Մտ
խզ	իե
խէ	իը
խը	իզ
խթ	Լ

որդւոյ մարդոյ: Ուրախ լերուք յաւուր յայնմիկ եւ ցնծասջիք. զի ահա վարձք ձեր բազում են յերկինս: ըստ դմին օրինակի առնէին մարգարէիցն հարքն նոցա:

ծ ժ Բայց վայ ձեզ մեծատանց, զի ընկալայք զմխիթարութիւն ձեր:

Վայ ձեզ որք յագեցեալդ էք այժմ, զի քաղցիջիք. վայ ձեզ որք ծիծաղիքդ այժմ, զի ողբասջիք եւ լայցէք:

ծա ժ Վայ ձեզ յորժամ բարի ասիցեն զձէնջ ամենայն մարդիկ. զի այդպէս առնէին սուտ մարգարէիցն հարքն նոցա:

ծբ Ե Այլ ձեզ ասեմ որք լսէքդ. սիրեցէք զթշնամիս ձեր. բարի արարէք ատելեաց ձերոց:

Օրհնեցէք զանիծիչս ձեր. աղօթս արարէք ի վերայ նեղչաց ձերոց:

ծգ Ե Որ հարկանէ զծնօտ քո, մատո նմա եւ զմիւսն. եւ որ հանէ ի քէն զբաճկոն քո, մի արգելուր ի նմանէ եւ զշապիկս:

Ամենայն որ խնդրէ ի քէն՝ տուր. եւ զոր ինչ հանէ ոք ի քէն՝ մի պահանջեր:

Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մարդիկ, այնպէս արասջիք եւ դուք նոցա: ծդ Ե

Եթէ սիրէք դուք զսիրելիս ձեր, զի՞նչ շնորհ է ձեր. զի եւ մեղաւորք սիրեն զսիրելիս իւրեանց: ծե Ե

Եւ եթէ բարիս առնէք բարերարաց ձերոց, ո՞ր շնորհ է ձեր. զի եւ մեղաւորք զնոյն գործեն:

Եւ եթէ տայք փոխ այնոցիկ յորոց ակն ունիցիք առնուլ, ո՞ր շնորհ է ձեր. քանզի եւ մեղաւորք մեղաւորաց փոխ տան, զի առցեն անդրէն զկշիռն:

Բայց սիրեցէք զթշնամիս ձեր. եւ բարի արարէք ատելեաց ձերոց. եւ տուք փոխ ուստի ոչ ակն ունիցիք առնուլ. եւ եղիցին վարձք

Դ.	ՄԹ	Դ.	ՄԹ
ծ	.	ծդ	ծդ
ծա	.	ծե	Խա
ծբ	Խ		
ծգ	ԽԸ		

վարձք ձեր բազում․ և ե-
ղիջիք որդիք բարձրելոյն․
զի նա քաղցր է 'ի վերայ
չարաց և ապաշնորհաց։
Եղերուք գթածք՝ որպէս և
Հայրն ձեր գթած է։
ծգ Բ Մի՛ դատէք՝ և ոչ դատի-
ցիք․ մի՛ պատժէք՝ և ոչ
պատժիցիք․ արձակեցէ՛ք,
և արձակեսջիք։
Տուք, և տացի ձեզ․ չափ
բարւոք թաթաւուն շար-
ժուն զեղուն տացեն 'ի
գոգս ձեր․ նովին չափով
որով չափէք՝ չափեսցի ձեզ։
ծե Ե Ասաց և առակ մի առ նո-
սա․ միթէ կարիցէ՞ կոյր կուրի
առաջնորդել․ ոչ ապաքէն
երկոքեան 'ի խորխորատ ան-
կանիցին։
ծը Գ Ո՛չ է աշակերտ լաւ քան
զվարդապետ իւր․ այլ կա-
տարեալն՝ եղիցի իբրև ըզ-
վարդապետն իւր։
ծթ Ե Զի՞ տեսանես զշիւղ յա-
կան եղբօր քո, և 'ի քում
ական զգերանդ ոչ նշմարես։
Կամ զիա՞րդ կարես ասել
եղբօր քո՝ եղբայր, թո՛ղ
հանից զշիւղդ յականէ
քումմէ․ և դու 'ի քում ա-
կան զգերանդ ոչ տեսանես։
Կեղծաւոր՝ հան նախ զգե-
րանդ յականէ քումմէ, և
ապա հայեսջիր հանել զը-
շիւղն յականէ եղբօր քոյ։
Զի ոչ է ծառ բարի՝ որ կ
առնէ պտուղ չար․ և ոչ Ե
դարձեալ ծառ չար՝ որ առ-
նիցէ պտուղ բարի։
Զի իւրաքանչիւր ծառ՝
'ի պտղոյ իւրմէ՝ ճանաչի։
Զի ոչ եթէ 'ի փշոց քա- կա
ղեն թուզ՝ և ոչ 'ի մորենւոյ Ե
կթեն խաղող։
Մարդ բարի 'ի բարի գան- կբ
ձուց սրտի իւրոյ բղխէ զը- Ե
բարի․ և մարդ չար՝ 'ի չա-
րէն բղխէ զչար։ քանզի
'ի յաւելուածոց սրտին խօ-
սի բերան նորա։
Զի՞ կոչէք զիս Տէր՝ Տէր՝ և կգ
զոր ասեմս ոչ առնէք։ Գ
Ամենայն որ գայ առ իս կդ
և լսէ զբանս իմ՝, և առնէ Ե
զնոսա՝ ցուցից ձեզ ում
նման

Ղ.	Մտ.	Մ.	Յ.
ծգ	խա	ծ	.
ծե	.	ճծգ	.
ծը	.	ղ	ճժը ճլթ
ծթ	.	ծա	.

Ղ.	Մտթ.	Յ.
կ	ծը	.
կա	ծէ	.
կբ	ճկե	.
կգ	ծթ	ճժզ
կդ	կա	.

Նման է։

Նման է առն, որ շինեաց տուն. որ փորեաց և խորեաց, և եդ զհիմն ՚ի վ̃ր վիմի. ՚ի յառնել հեղեղաց՝ բաղխեաց գետն զտունն և ոչ կարաց շարժել զնա, զի հաստատեալ էր հիմն ՚ի վերայ վիմի։

Իսկ որ լուէ զբանս իմ և ոչ առնէ՝ նման է առն որ շինեաց զտուն ՚ի վ̃ր հողոյ առանց հիման. զոր բաղխեաց գետ, և վաղվաղակի անկաւ, և եղև կործանումն տանն այնորիկ մե՛ծ։

կե
գ
ժ8

Յաւ. Կե., Իրիկունք։

Տրն. մր. Յ. Փա.

Եւ եղև իբրև կատարեաց զամենայն զբանս իւր ՚ի լսելիս ժողովրդեանն, եմուտ ՚ի կափառնաում։ Հարիւրապետի ուրումն ծառայ՝ չարաչար հիւանդացեալ մերձ էր ՚ի վախճանել. որ էր նմա պատուական։

Եւ իբրև լուաւ զյիսուսէ՝ առաքեաց զծերս հրէից. աղաչէր զնա, զի եկեսցէ, և ապրեցուսցէ զծառայն նորա։

Եւ նոքա եկեալ առ յ̃ս աղաչէին զնա ստէպ և ասէին. թէ արժանի է որում զշնորհս զայս առնես. զի սիրէ զազգս մեր. և զժողովրդանոցն նա շինեաց մեզ։

Եւ յ̃ս գնաց ընդ ն̃ս։ Եւ իբրև ոչ ինչ կարի հեռի էր ՚ի տանէն՝ յղեաց առ նա հարիւրապետն բարեկամս, և ասէ ցնա. տէ՛ր՝ մի՛ ինչ աշխատ լինիր, զի չեմ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մտանիցես։

Վ̃ն որոյ՝ և ոչ զանձն համարեցայ արժանի առ քեզ գալոյ. այլ ասա՛ բանիւ, և բժշկեսցի մանուկս իմ։ Քանզի և ես այր մի եմ կարգեալ ընդ իշխանութ. ունիմ ընդ ինև զինուորս, և ասեմ սմա երթ՝ և երթայ.

Դ կե
ԱԹ կգ
Յ կէ

թայ. եւ այլում թէ՝ եկ,
եւ գայ: եւ ծառայի իմում
թէ արա զայս, եւ առնէ:
Եւ իբրեւ լուաւ զայս յ՟ս
զարմացաւ. դարձաւ առ
ժողովուրդն որք երթային
զհետ նր՟, եւ ասէ. ամէն
ասեմ ձեզ՝ թէ եւ ոչ յԻ՟լի
այսչափ հաւատս գտի:
կզ ն Եւ դարձան անդրէն պատ
գամաւորքն ՚ի տուն եւ գը
տին զծառայն հիւանդ
բժշկեալ:

Յուղ՟ Կս՟, Եւ՟ ըբ՟:

Տ՟ն մր Յ՟ Ք՟ս
Եւ եղեւ ՚ի վա
ղիւն, երթայր
կէ մ մ9 ՚ի քաղաք մի,
որում անուն էր Նային. եւ
երթային ընդ նմա աշա
կերտքն նր՟՝ եւ ժողովուրդք
բազումք:
Իբրեւ մերձ եղեւ ՚ի դուռն
քաղաքին, եւ ահա հանէին
մեռեալ մի որդի միամօր
մօր իւրոյ. եւ նա էր այրի.
եւ ժողովուրդ բազում. քա

ղաքին՝ էր ընդ նմա:
Իբրեւ ետես զնա տ՟ր, գը
թացաւ ՚ի նա եւ ասէ՝ մի
լար:
Եւ մատուցեալ ՚ի դագաղ
ն. եւ որք բարձեալ տա
նէին, զտեղի առին: եւ ա
սէ՝ պատանի դու, քեզ
ասեմ արի:
Կանգնեցաւ եւ նստաւ մե
ռեալն, եւ սկսաւ խօսել.
եւ ետ զնա ցմայր իւր:
Եւ առ կալաւ զամենեսին,
եւ փառաւոր առնէին զա՟ծ,
եւ ասէին. մարգարէ մե
ծ՝ յարուցեալ է ՚ի միջի
մերում. եւ թէ այց արար
ա՟ծ ժողովրդեան իւրում
՚ի բարութիւն:
Եւ ել զրոյցս այս ընդ ա՟մ կը մ.
Հրէաստան վ՟ս նր՟, եւ ընդ
ա՟մ կողմանս աշխարհին:
Եւ պատմեցին յոհաննու կթ ն ի
աշակերտքն իւր՝ վ՟ս ա՟մի
այսորիկ:
Եւ կոչեաց առ ինքն եր
կուս ոմանս յաշակերտացն
իւրոց յոհաննէս. առաքեաց
առ.

Դ. կզ կէ Մթ կԶ Դ. կը կթ Մր ծբ

առ քեզ, և ասէ. դու ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք:

Եւ եկեալ առ քն առանձ առեն. յովհաննէս մկրտիչ առաքեաց զմեզ առ քեզ և ասէ. դու ես որ գալոցն ես, թէ այլում ակն կալցուք:

Եւ 'ի նմին ժամու՝ բժշկեաց զբազումս 'ի հիւանդութենէ, և 'ի հարուածոց, և յայսոց չարաց, և կուրաց բազմաց շնորհեաց տեսանել:

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. երթայք՝ պատմեցէք յովհաննու զոր տեսէքդ և լուայք. զի կոյրք տեսանեն՝ կաղք գնան՝ բորոտք սրբին՝ խուլք լսեն՝ մեռեալք յառնեն՝ աղքատք աւետարանին:

Եւ երանի՛ իցէ՝ որ ոչ գայթակղեսցի յիս:

Եւ իբրև գնացին հրեշտակքն յովհաննու՝ սկսաւ ասել ընդ ժողովուրդսն վն

յով

յովհաննու. զի՞ ելէք յանապատ տեսանել. զեղէգն շարժուն 'ի հողմոյ:

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել. այր 'ի հանդերձս փափկութեան զարդարեալ. ահաւասիկ որք 'ի հանդերձս երեւելիս և 'ի փափկութեան են՝ յարքունիս են:

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել. մարգարէ՞՝ այո՛ ասեմ ձեզ՝ առաւել ևս քան զմարգարէ:

Զի սա՛ է վն որոյ գրեալն է. թէ ահա առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո, որ յարդարեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո: հ Ը.

Այլ ասեմ ձեզ. մեծ 'ի ծնունդս կանանց, մարգարէ քան զյովհաննէս ո՛չ ոք է. բայց փոքրիկն յարքայութեան այ՝ մեծ է քան զնա: հա Ե

Եւ ամ ժողովուրդն իբրև լուաւ, և մաքսաւորքն՝ արդարացուցին զած, զի մկրտեցան 'ի մկրտութիւնն յովհաննու: հբ Ժ.

Իսկ

Գ.	Թո	Մ
հ	ա	ծէ
հա	.	ծէ
հբ	.	.

Բայց փարիսեցիքն եւ օրէնսգէտքն, զխորհուրդն Աստուծոյ անարգեցին յանձինս իւրեանց՝ զի ոչ մկրտեցան ՚ի նմանէ։

ՀԴ Ա Ընդ ում նմանեցուցից զմարդիկ ազգիս այսորիկ. եւ ում իցեն նմանօղք։

Նմանք են մանկտւոյ, որք ՚ի հրապարակի նստիցեն. կարդայցեն զմիմեանս եւ ասիցեն. փողս հարաք ձեզ՝ եւ ոչ կաքաւեցիք. ողբացաք եւ ոչ լացիք։

Եկն յովհաննէս մկրտիչ, ոչ ուտէր հաց եւ ոչ ըմպէր գինի. եւ ասէք՝ դեւ գոյ ՚ի նմա։

Եկն որդի մարդոյ ուտէ եւ ըմպէ. ասէք՝ ահա այր կերող եւ արբեցող. բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց։

Եւ արդարացաւ իմաստութիւն յորդւոց իւրոց։

Յերր՛ Կիւ՛, Զուարթունք՛՛։

ՂՏր. Ժը Յն Կա.

Աղաչէր զնա ոմն ՚ի փարիսեցւոցն զի կերիցէ հաց ընդ նմա. ՀԵ Ժ

Եւ մտեալ ՚ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ։

Եւ կին մի էր ՚ի քաղաքին մեղաւոր. իբրեւ գիտաց եթէ բազմեալ է ՚ի տան փարիսեցւոյն. բերեալ շիշ մի իւղոյ նարդեան ազնուի. Կայր յետոյ առ ոտս նորա լայր. եւ արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս նորա, եւ հերովք գլխոյ իւրոյ ջնջէր, եւ համբուրէր զոտս նորա, եւ օծանէր իւղովն։

Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն որ կոչեացն զնա՝ ասէ ընդ միտս իւր. սա թէ մարգարէ ոք էր, ապա գիտէր թէ ով եւ որպիսի ոք կին մերձենայ ՚ի սա՝ զի մեղաւոր է։

Պատասխանի ետ յս եւ ասէ. սիմոն, ունիմ ինչ ասել քեզ.

Իւ

Գ. ՀԴ ՍԹ ՂԵ

Գ. ՀԵ ՄՈ ԾԲ Մ ՄՀՂ Յ ՂԸ

Եւ՛ նա ասէ․ ասա՛ վարդապետ:

Եւ՛ ասէ՝ երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի․ միոյն պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, և միւսն յիսուն:

Եւ՛ իբրև ոչ գոյր հատուցանել՝ երկոցունցն շնորհեաց․ արդ՝ ասա ո՞վ առաւել սիրեսցէ զնա:

Ասէ սիմոն․ ինձ այսպէս թուի, թէ որում զբազումն շնորհեաց:

Եւ՛ նա ասէ ցնա՝ ուղիղ դատեցեր:

Եւ՛ դարձեալ ՚ի կինն կողմն, ասէ ցսիմոն․ տեսանես զայս կին․ մտի ՚ի տուն քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր․ իսկ սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ, և հերով իւրով ջնջեաց:

Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ՝ սա՛ աւասիկ յորմէհետէ մտեալ եմ, ոչ դադարեաց ՚ի համբուրելոյ զոտս իմ: Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր՝ սա՛ իւղով անուշիւ՛ էօծ:

Վ՛ասն որոյ ասեմ քեզ․ թողեա՛լ լիցին սորա մեղք իւր բազում․ զի յոյժ սիրեաց․ Զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ․ և որում սակաւ, սակաւ:

Եւ՛ ասէ ցնա․ թողեա՛լ լիցին քեզ մեղք քո:

Եւ՛ սկսան որք բազմեալն էին ընդ նմա, ասել ընդ միտս իւրեանց․ ո՞վ է սա՝ որ զմեղս թողու:

Եւ՛ նա ասէ ցկինն․ հաւատք քո կեցուցին զքեզ, երթ ՚ի խաղաղութիւն:

Յետ՛՛ Կե՛՛, Հինգուք՛՛:

Տէրն առ Յա Քս.

Եւ եղև յետ այնորիկ և ինքն շրջէր ընդ քաղաքս և ընդ գիւղս․ քարոզէր և աւետարանէր զարքայութիւնն այ․ և երկոտասանքն ընդ նմա: հթ ժւ

Եւ՛ կանայք ոմանք որք

բժշ

Պ հե

բժշկեալ էին այսոց չա_
րաց եւ ՛ի հիւանդութեանց.
Մարիամ որ կոչէր մագդա
ղենացի. յորմէ եօթն դե
ւքըն ելեալ էին:
Եւ յոհաննա կին քուզայ
հազարապետին հերովդի.
եւ շուշան՝ եւ այլք բազումք,
որք պաշտէին զնա յընչից
իւրեանց:
Հզ Ի Եւ ՛ի ժողովել բազմաց
ժողովրդոց, եւ ըստ քաղա
Ե02 քաց քաղաքաց եկելոց
առ նա՝ ասէ առակաւ:
Ել սերմանացան սերմա_
նել զսերմանիս իւր. եւ ՛ի
սերմանելն իւրում, էր որ
անկաւ առ ճանապարհաւն,
եւ եղեւ կոխան, եւ թռչունք
երկնից կերին զնա:
Եւ այլն անկաւ յապառա
ժի. եւ ընդ բուսանելն՝ չորա
ցաւ, զի ոչ գոյր հիւթոյ:
Եւ այլն անկաւ ՛ի մէջ փշ
շոց. եւ ընդ նմին բուսեալ
փշոցն հեղձուցին զնա:
Եւ այլն անկաւ յերկիր
բարի եւ պարարտ. եւ բու_

սեալ արար պտուղ հարիւ
րապատիկ:
Զայս իբրեւ խօսեցաւ՝ ա
սէ՝ որ ունիցի ականջս լսե
լոյ, լուիցէ:
Հարցանէին զնա աշակերտ
քըն, թէ զի՞նչ իցէ առակն:
Եւ նա ասէ. ձեզ տուեալ
է գիտել զխորհուրդս ար_
քայութեան աստուծոյ:
Բայց այլոց առակօք. զի Հէ Ի
տեսցեն, եւ մի տեսցեն եւ
լուիցեն, եւ մի իմասցին:
Բայց առակն այս ինչ է: Հը Ի
Սերմն՝ բանն այ է:
Եւ որք առ ճանապարհաւն՝
այնոքիկ են որք լսենն. եւ
ապա գայ սատանայ եւ հա
նէ զբանն ՛ի սրտից նց, զի
մի՝ հաւատասցեն եւ ապ_
րեսցին:
Եւ որք յապառաժին՝ որք
յորժամ լսիցեն խնդութբ
ընդունին զբանն. եւ ար_
մատս ո՛չ ունին, որք առ
ժամանակ մի հաւատան,
եւ ՛ի ժամանակի փորձութե
հեռանան:

Իսկ

Դ	Մր	Մ
Հզ	Լզ	Ճլա

Դ	Մր	Մ	Յ
Հէ	Լէ	Ճլգ	ժթ
Հը	Լը	Ճլէ	

Եւ որ 'ի մէջ փշոցն անկաւ՝ նոքա են որք իբրև լուեն զբանն՝ և 'ի հոգս և 'ի մեծութիւն՝ և 'ի ցանկութիւնս աշխարհիս զբաղեալ հեղձնուն, և անպտուղ լինին:

Եւ որ յերկիրն պարարտ՝ որոց բարւոք և զուարթագին սրտիւ լուեալ զբանն՝ ընդունին, և տան զպտուղ համբերութեամբ:

հթ Ա Ոչ ոք լուցանէ զճրագ և թաքուցանէ ընդ կարասեաւ, կամ դնէ ընդ մահճօք. այլ 'ի վր աշտանակի դնէ, զի որք մտանիցեն ըզլոյս տեսցեն:

ձ Ա Զի ոչ ինչ ծածուկ որ ոչ յայտ լիցի. և ոչ գաղտնի որ ոչ ծանիցի և եկեսցէ 'ի յայտ:

ձա Ա Տեսէք այսուհետև զիարդ լսէք. զի որ ունիցի՝ տացի նմա. և որ ոչն ունիցի, և զոր կարծէն թէ ունիցի՝ բարձցի 'ի նմանէ:

ձբ Ա Եկին առ նա մայրն և եղբարքն իւր, և ոչ կարէին հասանել 'ի նա վն բազմութեանն:

Ազդ եղև նմա և ասեն. մայր քո և եղբարք քո, կան արտաքոյ և կամին ըզքեզ տեսանել:

Եւ ասէ ցնս. մայր իմ և եղբարք իմ սոքա են, որք զբանն այ լսեն և առնեն զնա:

Յաղ'' Կր'', Որ...'':

Տէր ար Յս Քս:

Եւ եղև 'ի միում աւուրց ինքն եմուտ 'ի նաւ՝ և աշակերտքն նորա: ձգ Ա Ի3

Եւ ասէ ցնս. եկայք անցցուք յայնկոյս ծովակիս: և գնացին:

Եւ մինչդեռ նաւէին՝ 'ի քուն եմուտ. և էջ մրրիկ հողմոյ 'ի ծովակն և լցանոյր և տագնապէին:

Մատուցեալ զարթուցին զնա և ասեն. վարդապետ վարդապետ՝ կորնչիմք ահաւասիկ:

Եւ նա յարուցեալ սաստեաց

Ղ.	Մր.	Մ.
հթ	լժ	լե
ձ	խ	ղէ
ձա	.	ճլէ
ձբ	լե	լ

Ղ.	Մր.	Մ.
ձգ	խէ	կթ

ւեաց հողմոյն, և խռովու-
թեն ջուրցն. և հանդարտե-
ցան, և եղև խաղաղութի՛ւն:
Ասէ ցն՟ս՝ ո՞ւր են հաւատք
ձեր:

Իսկ զահի հարեալ զարմա-
ցան. և ասէին ցմիմեանս՝
ո՞վ արդեօք իցէ սա՝ զի և
հողմոց և ջրոց հրաման
տայ, և հնազանդին սմա:

ԻԶ Եւ նաւեցին իջին յաշ-
խարհն Գերգեսացւոց, որ
է յայնկոյս հանդէպ Գա-
լիլեայ:

Եւ ընդ ելանելն ն՟ր ի ցա-
մաք՝ պատահեցաւ այր մի
ի քաղաքէն յորում էին
դևք. և բազում ժամա-
նակս չէր հանդերձ զգեցեա՛լ,
և ո՛չ ի տան բնակեալ՝ այլ
ի գերեզմանս:

Եւ տեսեալ զյ՟ս՝ աղաղա-
կեաց և անկաւ առաջի ն՟ր
և ասէ մեծաձայն. զի՞ կայ
իմ և քո՝ յ՟ս որդի ա՟յ բարձ-
րելոյն. աղաչեմ զքեզ մի՛
տանջեր զիս:

Քանզի՝ հրաման տայր այ-
սոյն պղծոյ՝ ելանել ի մար-
դոյ անտի. քանզի բազում
ժամանակս յափշտակեալ
էր զնա. և կապէր ի շղ-
թայս՝ և պահէր յերկաթս՝
և խզէր զկապանսն՝ և վա-
րէր ի դիւէն յանապատս:

Եհարց զնա յ՟ս և ասէ.
զի՞նչ անուն է քեզ:

Եւ նա ասէ՝ լեգէոն. զի
դևք բազումք մտեալ էին
ի նա:

Եւ աղաչէին զնա, զի մի՛
հրաման տայցէ նոցա եր-
թալ յանդունդս:

Եւ էր անդ երամակ մի
խոզից բազմաց արօտական
ի լերինն. և աղաչէին զնա
զի հրաման տացէ նոցա
մտանել ի նոսա. և հրա-
մայեաց նոցա:

Եւ ելեալ դևքն յառնէն՝
մտին ի խոզսն. և դի-
մեաց երամակն ի դարէ ան-
տի ի ծովակն. և հեղձաւ:

Իբրև տեսին խոզարածքն
զեղեալն՝ փախեան
և պատմեցին ի քաղաքին
և յա-

և յագարակսն:
Եւ երբ եկին տեսանել
զգործսն՝ և եկին առ յս,
և զայն զայրն ուստի դեւքն
ելեալ էին՝ զգեցեալ և ըզ-
գաստացեալ նստէր առ
ոտսն յսի և երկեան.
Պատմեցին նոցա որոց տե-
սեալն էր, թէ զիարդ փըր-
կեցաւ դիւահարն:
Եւ աղաչէր զնա ամ բազ
մութիւն շուրջ զկողմամբքն
գերգեսացւոց, գնալ ՚ի սահ
մանաց նց. քանզի ահիւ
մեծաւ տագնապէին:
ծդ Ի. Եւ նա մտեալ ՚ի նաւ դար
ձաւ անդրէն:
Աղաչէր զնա այրն ուստի
դեւքն ելեալ էին՝ շրջել
ընդ նմա:
Արձակեաց զնա և ասէ՝
դարձ ՚ի տուն քո՝ և պատ
մեա զոր միանգամ արար
քեզ աստուած:
Գնաց ՚ի քաղաքն, և քարո
զէր զոր ինչ արար նմա յս:
ծե Ի Եւ իբրև դարձաւ անդ-
րէն յս՝ ընկալաւ զնա ժո
ղովուրդն. քանզի ամենե-
քեան ակն ունէին նմա:
Եւ ահա եկն այր մի՝ որոյ 105
անունն էր յայրոս. և նա
էր իշխան ժողովրդեանն.
անկեալ առ ոտսն յսի, ա-
ղաչէր զնա մտանել ՚ի տուն
իւր. նորա:
Զի դուստր միամօր էր նր՝
ամաց իբրև երկոտասանից,
և էր մերձ ՚ի մահ.
Եւ ընդ երթալն նր՝ ժողո
վուրդքն նեղէին զնա.
Եւ կին մի էր ՚ի տեռատե 106
սութե արեան, ամաց երկո
տասանից. որ ՚ի բժիշկս ծա
խեալ էր զամ ինչս իւր. ո-
րում ոչ էր լեալ հնար յու
մեքէ բժշկել.
Մատուցեալ յետոյ մերձե
ցաւ ՚ի գրօշակս հանդերձի
նր. և նոյն ժամայն եկաց
բղխումն արեան նորա:
Եւ ասէ յս. ո՞վ է որ մեր
ձեցաւն յիս:
Իբրև ամենեքեան ուրա-
նային՝ ասէ պետրոս և որք
ընդ նմա էին. վարդապետ՝
ժո-

Դ.	Մր.	Մ.
ծդ	իր	·
ծե	իզ	հզ

ժողովուրդք պնդեն և նե
ղեն զքեզ։

Եւ ասէ Յս. ո՞վ մերձե
ցաւ յիս. քանզի գիտացի
եթէ զօրութիւն ել յինէն։

Իբրև ետես կինն եթէ ոչ
ծածկեցաւ ՚ի նմանէ. եկն
դողալով և անկաւ առաջի
նոր՝ թէ վ՟ն ո՟յ իրաց մեր
ձեցաւ ՚ի նա. պատմեաց
առաջի ամ ժողովրդեանն.
և թէ որպէս բժշկեցաւ
առժամայն։

Եւ ասէ՝ քաջալերեայ
դուստր. հաւատք քո կե
ցուցին զքեզ՝ երթ ՚ի խա
ղաղութիւն։

Եւ մինչդեռ նա խօսէր.
գայ ոմն ՚ի տանէ ժողովր
դապետին, և ասէ ցնա.
մեռաւ դուստրն քո, մի՛
ինչ աշխատ առներ զդա։

Իսկ Յս իբրև լուաւ՝ պա
տասխանի ետ նմա և ա
սէ. մի՛ երկնչիր, միայն
հաւատա և կեցցէ։

Եւ մտեալ ՚ի տունն՝ ոչ
զոք եթող մտանել. բայց
միայն զպետրոս, և զյա
կոբոս, և զյոհաննէս. և
զհայր մանկանն և զմայր
նորա։

Լային ամենեքեան և կո
ծէին զնա։

Եւ նա ասէ՝ մի՛ լայք զի
չէ մեռեալ, այլ ննջէ։

Եւ նոքա ծաղր առնէին
զնա, զի գիտէին թէ մե
ռաւ։

Եւ նր հանեալ զամենեսին
յարտաքս. կալաւ զձեռա
նէ նորա. բարբառեցաւ
և ասէ. արի՛ կաց մանուկ
դու։

Եւ դարձաւ ոգի նորա,
և կանգնեցաւ վաղվաղա
կի. և հրամայեաց տալ
նմա ուտել։

Եւ զարմացան ծնօղքն
նորա. և նա պատուիրէր
մի՛ ումեք ասել որ ինչ ե
ղև՛ն։

Յաղագս կոչման առաքելոցն։

Տէրն մեր Յս Քս․
Եւ կոչեալ զեր-
կոտասան առա
քեալսն, ետ նոցա
ձղ Ա զզօրութիւն և զիշխանութիւն ի
ԻԷ վերայ ամենայն դիւաց՝ և բժշկել
զհիւանդութիւնս։
Եւ առաքեաց զնոսա քարո
զել զարքայութիւնն Աստուծոյ, և բը
ժշկել զախտաժէտս։
ձէ Ա Եւ ասէ ցնոսա․ մի ինչ բառ-
նայք ի ճանապարհի․ մի՛
գաւազան․ և մի մախաղ
մի՛ հաց․ և մի՛ արծաթ․ և
մի երկուս հանդերձս ու-
նիցիք։
Եւ յոր տուն մտանիցէք՝
անդ ագջիք և անտի գը
նասջիք։
Եւ որք ոչ ընդունիցին
ձը Ա զձեզ․ յորժամ ելանիցէք
ի քաղաքէն յայնմանէ՝
զփոշի ոտից ձերոց թօթա
փեսջիք ի վկայութիւն նոցա։
Եւ ելեալ շրջէին ընդ քա
ձթ Ա ղաքս և ընդ գիւղս, աւե
տարանէին և բժշկէին ընդ

ամենայն տեղիս։
Ղ Ա Լուաւ Հերովդէս չորրորդ-
պետն զգործսն ամենայն՝ և
զարմանայր վասն ասելոյն
յոմանց․
Թէ յովհաննէս յարեաւ
ի մեռելոց․ և յոմանց թէ՝
եղիա յայտնեցաւ․ և յայ
լոց՝ եթէ մարգարէ ոմն յա
ռաջնոցն յարեաւ։
Ասէ հերովդէս․ զյովհան-
նէս ես գլխատեցի իսկ սա
ո՞վ իցէ զորմէ զայսպիսիս
իրս լսեմ։
Եւ խնդրէր տեսանել զնա։
Դարձան առաքեալքն և
ղա Ա պատմեցին նմա զամենայն զոր
արարին։
Եւ առեալ զնոսա, խուսեաց
ղբ Ա առանձինն ի տեղի անա-
պատ քաղաքի միոյ, որում
անուն էր բեթսայիդայ։
Եւ ժողովուրդքն իբրև
գիտացին, գնացին զհետ
նորա․ և ընկալեալ զնոսա խօսէր
ընդ նոսա վասն արքայութեանն
Աստուծոյ․ և որոց պէտք էին բը
ժշկութեան բժշկէր։

ԻԹ Եւ

Ղ.	Մր.	Մ.
ձղ	իթ	հթ
ձէ	ծգ	ձբ
ձը	ծե	ձե
ձթ	ծզ	.

Ղ.	Մր.	Մ.	Յ.
ղ	ծէ	ճխզ	.
ղա	կա		
ղբ	կէ	ճխղ	իա

ղգ Ւ. ժ3 Իբրեւ օրն սկսաւ տարաժա
միլ. մատեան երկոտասանքն
եւ տուեն ցնա. արձակեա
զժողովուրդդ զի երթիցեն
շուրջ ի գիւղսն եւ յագա
րակս հանգիցեն, եւ գտցեն
զկերակուր. զի աստ յա
նապատ տեղւոջ եմք:
Ասէ ցնս. դուք տուք
դոցա ուտել:
Իսկ նոքա ասեն. ոչ գոյ
մեր աւելի քան զհինգ նկ
կանակս, եւ զերկուս ձկ
կունս: բայց եթէ երթի
ցուք գնեսցուք բաւական
ժողովրդեանդ կերակուր.
քանզի էին արք իբրեւ
հինգ հազարք:
Ասէ ցաշակերտսն. բազ
մեցուցէք զդոսա դասս
դասս, յիսուն յիսուն.
Իբրեւ արարին այնպէս, եւ
բազմեցուցին զամենեսեան:
Իբրեւ առեալ զհինգ նկանակ
սն եւ զերկուս ձկունսն՝
հայեցաւ յերկինս. օրհ
նեաց եւ եբեկ եւ տայր ցա
շակերտսն արկանել ժողո
վրդեանն.
Կերին եւ յագեցան ամենե
քեան. եւ բարձին զնշխարս
կոտորոցն երկոտասան սա
կառի:

Չորրորդ Կիրակէի
Աւետարն:

Ցն. Ձըղ Յն. Քն.

Ե ւ եղեւ 'ի կալն ղդ Ւ. ժ9
նր յաղօթս ա
ռանձինն. էին
ընդ նմա եւ աշակերտքն նր:
Եհարց զնս եւ ասէ. զո՞ ոք
ասեն զինէն ժողովուրդքն՝
թէ իցեմ:
Իսկ նք պատասխանի տը
ւեալ ասեն. զՅոհաննէս
Մկրտիչ, եւ այլք զԵղիա,
իսկ այլք թէ մարգարէ ոմն
յառաջնոցն յարեաւ:
Ասէ ցնս. դուք զո՞ ոք
ասէք զինէն թէ իցեմ: պա
տասխանի ետ պետրոս եւ
ասէ՝ զքն̃ աստուծոյ:
Նա սաստեաց 'ինոսա, եւ ղե Ի
պատուիրեաց մի ումեք ա
սել զայն:

Ի՛

Դ.	Մր	Մ	Յ	Դ.	Մր	Մ	Յ
ղգ	կգ	ծխե	խթ	ղդ	ձբ	ծկզ	ժէ հէ
				ղե	ձգ	ծկը	.

Ապա ասէր՝ թէ պարտ է
որդւոյ մարդոյ բազում
չարչարիլ. եւ անարգիլ 'ի քա
հանայապետից եւ 'ի ծերոց
եւ 'ի դպրաց. եւ սպանանել
եւ յերիր աւուր յառնել:
ղզ Ապա ասէր առ ամենեսին.
Ի· եթէ ոք կամի զկնի իմ գալ,
ուրասցի զանձն եւ առցէ
զխաչ իւր հանապազ, եւ
եկեսցէ զհետ իմ:
Զի որ կամիցի զանձն իւր
կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա.
եւ որ կորուսցէ զանձն իւր
վն իմ, կեցուսցէ զնա:
Զինչ օգուտ է մարդոյ,
եթէ զաշխարհ շահեսցի,
եւ զանձն իւր կորուսցէ,
կամ տուժեսցէ:
ղէ Զի որ ամօթ համարեսցի
Ի· զիս եւ զբանս իմ, զնա եւ
որդի մարդոյ յամօթ ա
րասցէ, յորժամ գայցէ
փառօք իւրովք՝ եւ Հօր՝ եւ
հրեշտակաց սրբոց.
ղը Բայց արդ ասեմ ձեզ.
Ի· եթէ են ոմանք 'ի դոցանէ
որք այդր կան՝ որք մի ճա

շակեսցեն զմահ, մինչեւ
տեսցեն զարքայութիւնն
աստուծոյ:
Եղեւ յետ այսց բանից Լ
իբրեւ աւուրք ութ. առնէր
զպետրոս եւ զյակոբոս եւ
զյովհաննէս՝ ել 'ի լեառն
կալ յաղօթս:
Եղեւ 'ի կալ նմա յաղօթս՝
եղեւ տեսիլ երեսաց նորա
այլակերպ. եւ փոխեցաւ
հանդերձ նր, եւ եղեւ սպի
տակ փայլուն:
Եւ ահա այրք երկու խօ
սէին ընդ նմա. որք էին
մովսէս եւ եղիա՝ երեւեալ
փառօք՝ եւ ասէին զելսն նր,
զոր կատարելոց էր յեմ:
Իսկ պետրոս եւ որք ընդ
նմայն էին՝ ծանրացեալք 'ի
քնոյ, զարթեան եւ տեսին
զփառսն նր. եւ զերկուս
արսն, որք կային առ նմա:
Եղեւ 'ի մեկնելն նց 'ի
նմանէ՝ ասէ պետրոս ցյս.
վարդապետ բարւոք է մեզ
աստ լինել. եւ արասցուք ե
րիս տաղաւարս. մի քեզ,
եւ մի

Ղ.	Մր	Մ
ղզ	ձե	չհ
ղէ	ձե	ղդ
ղը	ձէ	ճհք

և մի Մովսէսի, և մի Եղիայի. և ոչ գիտէր զինչ խօսէր :
Իսկ նորա զայս ասաց՝ եկն ամպ և հովանի եղև ՚ի վերայ նոցա. և երկեան ՚ի մտանելն նոցա ընդ ամպովն :
Ձայն եղև յամպոյն և ասէ. դա է որդի իմ ընտրեալ՝ դմա լուարուք :
Իսկ ընդ լինել բարբառոյն՝ գտաւ յս միայն. և ինքեանք լռեցին, և ոչ ումեք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ և ոչ ինչ յորոց տեսին :

Ձայն Կող, Իմաստութ

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ե՛ եղև ՚ի վազելն մինչ իջանէին նոքա ՚ի լեռնէ անտի. ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդ բազում :
Իսկ ահա այր մի ՚ի ժողովրդենէ անտի, աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ, աղաչեմ զքեզ հայեա՛ց յորդի իմ զի միամօր է ինձ :
Իսկ ահա այս հարկանէ ՚ի նմա՝ և յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ, և թաւալեցուցանէ զնա և փրփրեցուցանէ. և հազիւ մեկնի ՚ի նմանէ խորտակեալ զնա :
Իսկ աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա՝ և ոչ կարացին :
Պատասխանի ետ յս և ասէ. ո՛վ ազգ անհաւատ և թիւր. մինչև յե՞րբ եղէց ընդ ձեզ, և անսայցեմ ձեզ. մատո՛ այսր զորդին քո :
Իսկ մինչդեռ մատչէր՝ զարկոյց զնա դևն և շարժլեաց. Սաստեաց յս այսոյն պղծոյ և բժշկեաց զմանուկն. և ետ զնա ցհայր իւր :
Եւ զարմանային ամենեքեան ՚ի վերայ մեծամեծացն այ :
Իսկ ՚ի զարմանալ ամենեցուն ՚ի վերայ ամենայնի զոր առնէր. ասէ ցաշակերտսն իւր. դիք դուք ՚ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ զի որդի

զթ Ի՛ Լ

ծ Ի՛ ծա Ի՛

Գ Ա՛ր Ա՛
զթ զա ծհգ

Գ Ա՛ր Ա՛
ծ հե զգ
ծա զգ ծհզ

որդի մարդոյ մատնելոց է
՚ի ձեռս մարդկան։
Եւ նոքա ոչ գիտէին զբա-
նն. և էր ծածկեալ ՚ի
նոցանէ զի մի գիտասցեն.
և երկնչէին հարցանել զնա
վս բանին այնորիկ։
ՃԲ Բ Լ2 Եմուտ խորհուրդ ՚ի նոսա՝
թէ ո՛վ արդեօք մեծ իցէ ՚ի
նոցանէ։
Յս իբրև ծանեաւ զխոր-
հուրդս սրտից նց. էառ
զմանուկ մի, և կացոյց ՚ի
մէջ նց առ իւր, և ասէ
ցնս. որ ոք ընկալցի զմա-
նուկս զայս յանուն իմ,
զիս ընդունի. և որ զիս ըն-
դունիցի, ընդունի զառա-
քիչն իմ։ Զի որ փոքրիկն
է յամենեսին ՚ի ձեզ՝ նա
եղիցի մեծ։
ՃԳ Ը3 Պատասխանի ետ յոհան-
նէս և ասէ. վարդապետ՝
տեսաք զոմն որ յանուն քո
դևս հանէր, և արգելաք
զնա զի ոչ շրջի ընդ մեզ։
Ասէ ցնս յս. մի՛ արգե-
լուք՝ զի որ ոչն է ձեր թըշ-
նամի, ՚ի ձեր կողմն է։

Զոր" Կիւ", Եօթներ"։
Տ... Ց... Փ...

Եւ եղև ՚ի կա- ՃԴ Ժ
տարել աւուրց
վերանալոյ նր,
և ինքն զերեսս հաստատեաց
երթալ յէմ։
Եւ առաքեաց հրեշտակս
առաջի երեսաց իւրոց. և
իբրև չոգան մտին ՚ի գիւղ
մի սամարացւոց, պատրաս-
տել ինչ նմա։
Եւ ոչ ընկալան զնա, զի
դէմ եդեալ էր նր երթալ
յէմ։
Իբրև տեսին աշակերտքն
յակոբոս և յոհաննէս՝ ա-
սեն. տէ՛ր կամի՛ս՝ զի ասաս-
ցուք և իջցէ հուր յերկ-
նից և սատակեսցէ զնս։
Դարձաւ սաստեաց ՚ի նս
և ասէ. ոչ գիտէք որո՛յ
հոգւոյ էք դուք։
Զի որդի մարդոյ ոչ եկն
զոգիս մարդկան կորուսա-
նել, այլ կեցուցանել.
Եւ գնացին յայլ գիւղ։ ՃԵ Ս
Եւ մինչդեռ երթային նո- Լ3
քա

Դ. ԱՌ Մ
ՃԲ ՂԵ ՃՂԸ
ՃԳ ՂԷ .

Դ. Մ
ՃԴ ԿԸ
ՃԵ ԿԸ

քա 'ի ճանապարհին. ասէ ոմն ցնա՝ եկից և ես զկնի քոյ, յոր վայր և երթիցես:
Ասէ ցնա յս. աղուեսուց որջք գոն, և թռչնոց երկնից դադարք. և որդւոյ մարդոյ ոչ գոյ ուր դիցէ զգլուխ:
Ասէ ցմիւս ևս՝ եկ զկնի իմ. և նա ասէ՝ տր հրաման տուր ինձ, երթալ նախ թաղել զհայր իմ:
Ասէ ցնա յս. թող զմեռեալսն թաղել զմեռեալս իւրեանց. և դու՝ երթ և պատմեա զարքայութիւնն աստուծոյ:
ճզ Ժ Ասէ և այլ ոմն. եկից զկնի քոյ տր՝ բայց նախ հրաման տուր ինձ հրաժարել 'ի տանէ իմմէ:
Ասէ ցնա յս. ոչ ոք արկեալ զձեռն զմաճով, և հայեցեալ յետս եթէ յաջողեալ իցէ արքայութեանն այ:

Զուր Կէ, Զուրերշբէ:

ՏՐՆ ՄՐ ՅՍ ՔՍ

Յետ այսորիկ երևեցոյց տր, և այլ ևս եօթանասուն և երկուս. ճէ Ժ Լ
և առաքեաց զնս՝ երկուս երկուս առաջի իւր յամ քաղաքս և 'ի տեղիս, ուր ինքն երթալոց էր:
Ասէ ցնս. հունձք բազում են և մշակք սակաւք. աղաչեցէք զՏր հնձոց, զի հանցէ մր 'ի հունձս իւր: ճը Ե
Երթայք, ահա առաքեմ զձեզ իբրև զգառինս 'ի մէջ գայլոց: ճթ Ե
Մի բառնայք քսակ, և մի մախաղ, մի կօշիկս. և 'ի ճանապարհի ումեք ողջոյն մի տայցէք: ճժ Ե
Յոր տուն մտանիցէք, նախ ասասջիք թէ ողջոյն տանս այսմիկ: ճժա Ե
Եթէ իցէ անդ որդի ողջունի՝ հանգիցէ ողջոյնն ձեր 'ի վերայ նր. ապա թէ

ոչ՝

Ղ	ՄԹ
ճզ	.

Ղ	ՄՐ	Մ
ճէ	.	.
ճը	.	հը
ճթ	.	ձզ
ճժ	ծգ	ձա
ճժա	.	ձգ

ոչ՝ 'ի ձեզ դարձցի:
ՃԺԲ Գ Եւ 'ի նմին տան ագանի-
ջիք, ուտիջիք և ըմպիջիք
'ի նոցանէ. զի արժանի՛ է
մշակն վարձու իւրոյ:
Մի՛ փոխիցիք 'ի տանէ 'ի
տուն:
ՃԺԳ Ժ Յոր քաղաք մտանիցէք
և ընդունիցին զձեզ՝ ուտի-
ջիք զինչ առաջի ձեր դը-
նիցեն:
Եւ բժշկեսջիք որք 'ի նմա
հիւանդք իցեն. և ասա-
սջիք նց՝ մերձեալ է 'ի վե՛ր
ձեր արքայութի՛ն այ՛:
ՃԺԴ Բ Իսկ յոր քաղաք մտանի-
ցէք, և ոչ ընդունիցին զը-
ձեզ՝ իբրև ելանիցէք 'ի հը-
րապարակս նորա:
Ասասջիք՝ և զփոշիս որ
կուռեալ է 'ի քաղաքէ ձեր
մե յոտս մեր՝ թօթափես-
ցուք 'ի ձեզ. բայց զայս
գիտասջիք՝ զի մերձեալ է՝
արքայութիւն աստուծոյ:
Ասեմ ձեզ. զի սոդոմաց-
ւոց ընդարձակագոյն լիցի
յաւուրն յայնմիկ, քան
քաղաքին այնմիկ:
Վայ քեզ քորազին. վայ ՃԺԵ Ե
քեզ բեթսայիդայ. զի ե-
թէ 'ի տիւրոս և 'ի սիդոն
եղեալ էին զօրութիւնքն որք
եղեն 'ի ձեզ, վաղուց ևս
արդեօք 'ի խորգ և 'ի մոխիր
նստեալ ապաշխարեալ էին:
Բայց տիւրոսի և սիդոնի
ընդարձակագոյն լիցի 'ի
դատաստանի քան ձեզ:
Եւ դու կափառնաում,
որ մինչև յերկինս համբար-
ձեալ ես, մինչև 'ի դժոխս
իջցես:
Որ ձեզ լսէ՝ ինձ լսէ. և ՃԺԶ Ա
որ զձեզ անարգէ՝ զիս ա-
նարգէ. և որ զիս անարգէ՝
զառաքիչն իմ անարգէ. և
որ ինձ լսէ՝ լսէ այնմիկ որ
առաքեացն զիս:
Դարձան եօթանասունն և ՃԺԷ Ժ
երկուքն խնդութ՛ և ասեն.
տէ՛ր և դևք հնազանդին
մեզ յանուն քո:
Եւ ասէ ցն՛ս. տեսանէի
զսատանայ անկեալ յերկ-
նից իբրև զփայլակն:
Ահա

Գ.	Մր.	Մ
ՃԺԲ	Ծդ	Ձդ
ՃԺԳ	.	.
ՃԺԴ	Ծե	Ձե

Գ.	Մր.	Մ.	Յ.
ՃԺԵ	.	Ճը	.
ՃԺԶ	ՂՂ	Ղ:	Խ ՃԺա
ՃԺԷ	.	.	.

Ահա ետու ձեզ իշխանութիւն կոխել զօձս և զկարիճս, և զամ զօրութիւն թշնամւոյն. և ձեզ ոչ ինչ մնասեսցէ։

Բայց ընդ այն մի՛ խնդայք եթէ այսք հնազանդին ձեզ՝ այլ խնդացէք, զի անուանք ձեր գրեալ են յերկինս։

ՃԺԸ Ե Ի նմին ժամու ցնծացաւ յՈգին սրբ, և ասէ. գոհանամ զքէն Հայր՝ Տր երկնից և երկրի. զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց և ՚ի գիտնոց, և յայտնեցեր զայս տղայոց. այո՛ Հայր՝ զի այսպէս հաճոյ եղև առաջի քո։

ՃԺԹ Գ Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի Հօրէ իմմէ. և ոչ ոք գիտէ ո՛վ է որդի. եթէ ոչ Հայր. և ո՛ է Հայր՝ եթէ ոչ որդի. և ում կամեսցի որդին յայտնել։

ՃԻ Ե Եւ դարձեալ առանձինն առ աշակերտսն ասէ. երանի՛ աչաց որք տեսանիցեն զոր տեսանէքդ։

Ասեմ ձեզ՝ զի բազում մարգարէք և թագաւորք կամեցան տեսանել զոր դուքդ տեսանէք, և ոչ տեսին. և լսել զոր լսէքդ, և ոչ լուա՛ն։

Զոր'' Կիր'', Հինգշբ'':

ԶՏրն մր Յս Քս.

Եւ ահա յարեաւ օրինական մի, փորձէր զնա և ասէր. վարդապետ՝ զինչ գործեցից զի զկեանս յաւիտենականս ժառանգեցից։ ՃԻԱ Բ Լ

Եւ նա ասէ ցնա. յօրէնսն զինչ գրեալ է՝ ո՞րպէս ընթեռնուս։

Նա պատասխանի ետ և ասէ. սիրեսցես զՏր Աստուած քո յամ սրտէ քումմէ, և յամ անձնէ քումմէ, և յամ զօրութե քումմէ, և յամ մտաց քոց. և զընկեր քո՝ իբրև զանձն քո։

Եւ ասէ ցնա. ուղիղ ետուր զպատասխանիդ՝ զայդ արա և կեցցես։

Գ. ՄԹ Յ Գ. Մր Մ
ՃԺԸ ՃԺ ՃԻԱ ՃԵ ՃԻԴ
ՃԺԹ ՃԺա ըՃԷ-ՃԺԴ-ՃԽԸ
ՃԻ ՃԻԴ

Նա իբրեւ կամեցաւ զանձն արդարացուցանել՝ ասէ ցյս. և ո՞վ է իմ ընկեր:

Ծիր Ժ Լ 6 Պատասխանի ետ յս և ասէ. այր մի իջանէր յերուսաղէմ յերիքով, և անկաւ 'ի ձեռս աւազակաց, որք մերկացուցին զնա և վէրս 'ի վր եդին՝ թողին կիսամահ և գնացին:

Դէպ եղեւ քահանայի միոջ իջանել ընդ նոյն ճանապարհ, և տեսեալ զնա զանց արար:

Նոյնպէս և ղեւտացի մի եկեալ ընդ նոյն տեղի, և տես և զանց արար:

Սամարացի ոմն ճանապարհորդեալ. եկն ընդ նոյն առ նովաւ՝ և տեսեալ զնա՝ գթացաւ:

Եւ մատուցեալ պատեաց զվէրս նր, արկեալ 'ի վր զձէթ և զգինի. և եդեալ 'ի վր գրաստու իւրոյ՝ եած զնա 'ի պանդոկ մի, և դարմանեաց զնա:

Եւ 'ի վաղիւն անդր իբրեւ ելանէր անտի, հանեալ ետ ցպանդոկապետն երկուս դահեկանս, և ասէ. դարման տար զմա. և զոր ինչ ծախեսցես 'ի դմա՝ 'ի միւսանգամ դառնալն իմում հատուցից քեզ:

Որ՞ ո՞ յերեցունց 'ի նոցանէ թուի քեզ մերձաւոր լեալ անկելոյն 'ի ձեռս աւազակաց:

Եւ նա ասէ՝ որ արար զողորմութիւն 'ի վր նր: ասէ ցնա յս. երթ և դու արա նոյնպէս:

Եւ եղեւ 'ի գնալն նց, և ինքն եմուտ 'ի գիւղ մի. և կին ոմն անուն մարթա՝ ընկալաւ զնա 'ի տուն իւրում: Լ 7

Եւ նր էր քոյր մի, որում անուն էր մարիամ. որ և եկն, նստաւ առ ոտս տն, և լսէր զբանս նորա:

Եւ մարթա զբաղեալ էր 'ի բազում սպասու. եկն և եկաց առ նմա և ասէ. տէ՛ր ոչ ինչ է՛ փոյթ քեզ՝ զի քոյրդ իմ միայն եթող զիս 'ի սպաս.

Գ Ծիր

՚ի տպառու․ արդ տուր դը
մա, զի օգնեսցէ ինձ։
Պատասխանի ետ նմա յո՛
և ասէ․ մարթա՛ մարթա՛
դու հոգաս և զբաղում
իմիք զբաղեալ ես։
Բայց աստ սակաւ ինչ պի
տոյ է․ մարիամ մասն բարի
ընտրեաց՝ որ ոչ բարձցի
՚ի նմանէ։

Զօր՛՛ կիւ՛՛, Ողբերգ օ՛՛։
Ցան․ Հայ Ցու․ Գե․

Ղեւ Ժ Ղ 8 Եւ եղև ՚ի տեղ
ւոջ ուրեք կալ
յաղօթս․ և իբ
րև դադարեցաւ՝ ասէ ցնա
մի յաշակերտացն իւրոց․
տ՛ր՝ ուսո մեզ յաղօթս
կալ, որպէս և յովհաննէս ու
սոյց աշակերտաց իւրոց։
Ասէ ցնս․ յորժամ կայ
ցէք աղօթս՝ ասասջիք։
Հայր մեր՝ սուրբ եղիցի
անուն քո․ եկեսցէ ար
քայութիւն քո։
Զհաց մեր հանապազորդն՝
տուր մեզ օրըստօրէն։

Եւ թող մեզ զմեղս մեր,
զի և մեք թողումք ամենայ
նի, որ պարտիցի մեզ․ և մի՛
տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն։
Եւ ասէ ցնս․ ո՞վ է ՚ի ձէնջ Ղեւ Ժ
որոյ իցէ բարեկամ, և եր
թայցէ առնա ՚ի մէջ գիշե
րի՝ և ասիցէ ցնա, բարե
կամ տուր ինձ փոխ երիս
նկանակս։
Զի բարեկամ իմ, եկն ա
ռիս յուղւոյ․ և ոչ ինչ ու
նիմ դնել առաջի նորա։
Եւ նա ՚ի ներքուստ տայ
ցէ պատասխանի և ասիցէ․
մի՛ աշխատ առներ զիս․ զի
դուռնս փակեալ են, և
մանկունքս ընդ ինև կան
յանկողնի․ ոչ կարեմ յառ
նել և տալ քեզ։
Եթէ նա ստիպեսցէ բաղ
խելով․ ասեմ ձեզ՝ եթէ
ոչ յարուցեալ տայցէ նմա
վս բարեկամութեն, սակայն
վս ժտութեն յարուցեալ
տայցէ նմա զինչ և պիտոյ
իցէ։
Եւ ես ասեմ ձեզ․ խնդ Ղեւ
րե Ժ

Գ ՍԹ
Ղեւ Խղ

Գ ՍԻ
Ղեւ
Ղեւ Ծգ

րեցէք՝ և տացի ձեզ. հայ-
ցեցէք՝ և գտջիք. բախե-
ցէք՝ և բացցի ձեզ:
Զի ամ՟ որ խնդրէ, առնու.
և որ հայցէ, գտանէ. և
որ բախէ, բացցի նմա:
Ո՞ր ոք ՚ի ձէնջ հայր, խնդ-
րիցէ որդի իւր ձուկն, մի
թէ փոխանակ ձկանն օձ
տայցէ նմա:
Եւ կամ խնդրիցէ ձու՝ մի
թէ կարի՛ճ տայցէ նմա:
Իսկ եթէ դուք որք չարքդ
էք՝ գիտէք պարգևս բա-
րիս տալ որդւոց ձերոց.
ո՞րչափ ևս առաւել հայրն
ձեր յերկնից՝ տացէ բա-
րիս այնոցիկ որք խնդրեն
՚ի նմանէ:

Զատ՟ Կիւ՟, Շաբաթու՟:

Տէրն ար Յն Քն

ճիզ Ն Լ 9 Եւ հանէր դև
մի համր. և ե-
ղև յելանելն
դիւին՝ խօսեցաւ համրն.
և զարմացան ամենայն ժո-
ղովուրդքն:

Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ ասեն. ճիէ Ն
բեեղզեբուղաւ իշխանաւն
դիւաց հանէ դա զդևս:
Եւ այլք փորձէին, և նշան ճիը Ն
յերկնից խնդրէին ՚ի նմանէ:
Իսկ նա գիտացեալ զխոր- ճիթ Ն
հուրդս նց՟ ասէ ցնս՟. ամ՟
թագաւորութի՟ բաժանեալ
յանձն՝ աւերի. և տուն
բաժանեալ յանձն՝ կոր-
ծանի:
Արդ եթէ և սատանայ
բաժանեցաւ յանձնէ՝ զի՞-
արդ կայցէ թագաւորութի՟
նր՟: զի ասէք զինէն՝ եթէ
բեեղզեբուղաւ իշխանաւն
հանէ դա զդևս:
Եթէ ես բեեղզեբուղաւ
հանեմ զդևս՝ որդիքն ձեր
իւ՞ հանիցեն. վս՟ այնորիկ
նոքին եղիցին ձեր դատա-
ւորք:
Իսկ եթէ մատամբն այ՟
հանեմ զդևս՝ ապա հա-
սեալ է ՚ի վր՟ ձեր արքայու-
թիւնն այ՟:
Յորժամ հզօր վառեալ
պահիցէ զտուն իւր, ՚ի խա
ղա

Գ	Ան	Ա
ճիզ	·	ձժթ

Գ	Ան	Ա
ճիէ	լը	ճիա
ճիը	·	ճիե
ճիթ	ԺԴ	ճիբ

զաղաւն են ինչք նր. բայց եթէ հզօրագոյն քան զնա ՚ի վր եկեալ յաղթեսցէ նմա՝ զսպառազինութիւն նորա հանէ յոր յուսացեալն էր՝ և զաւար նր բաշխեսցէ։

Որ ոչ է ընդ իս՝ հակառակ իմ է. և որ ոչ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ։

ՃԿ Ե Յորժամ այսն ելանիցէ ՚ի մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրդի տեղիս՝ խնդրէ հանգիստ. և իբրև ոչ գտանէ՝ ասէ, դարձայց անդրէն ՚ի տուն իմ ուստի ելի։

Եւ գայ գտանէ մաքրեալ և յարդարեալ։

Յայնժամ երթայ և առնու եօթն այլ այսս չար և քան զինքն, և մտեալ բնակին անդ. և լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար՝ քան զառաջինն։

ՃԿԱ Ժ Եւ եղև մինչդեռ խօսէր զայս. ձայն եբարձ կին մի ՚ի ժողովրդենէ անտի և ասէ. երանի է որովայնին որ կրեաց զքեզ. և ստեանցն որք դիեցուցին զքեզ։

Եւ նա ասէ՝ մանաւանդ երանի այնոցիկ, որք լսեն զբանն այ և պահեն զնա։

ՃԿԲ Ե Եւ ՚ի դիմել ՚ի վր նր ժողովրդոցն՝ սկսաւ ասել. ազգս այս, ազգ չար է. նշան խնդրէ. և նշան յերկնից ոչ տացի սմա՝ բայց նշանն յովնանու։

Զի որպէս եղև յովնան նինուէացւոց՝ այնպէս եղիցի և որդի մարդոյ ազգիս այսմիկ։

Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ ՚ի դատաստանի ընդ արս ազգիս այսորիկ, և դատապարտեսցէ զսոսա. զի եկն ՚ի ծագաց երկրի լսել զիմաստութիւն սողոմոնի։

Եւ ահա աւելի քան զսողոմոն է աստ։

Արք նինուէացիք յարիցեն ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս այսմիկ, և դատապարտեսցեն զսա. զի ապաշխարեցին ՚ի քարոզութեն յովնանու։

Եւ

Դ ՃԿ ՃԿԱ — Մ՝Թ ՃԽԹ

Դ ՃԿԲ — Մ՝Թ ՃԻԸ

Եւ ահա առաւել քան
զՅովնան է աստ:

Հինգերորդ Կիրակէի
Աւուր:

Տրն ասր Ցս Քս տօնէ.

Ոչ ոք լուցանէ
ճգ Է զճրագ, դնէ 'ի
թաքստեան՝ և
ոչ ընդ գրուանաւ. այլ 'ի
վր աշտանակի, զի որք
մտանիցեն զլոյս տեսանիցեն:
ճդ Ե Ճրագ մարմնոյ ակն է. յոր
ժամ ակնդ առատ է՝ ամ
մարմինդ լուսաւոր եղիցի:
Եւ երբ ակնդ չար է, և
մարմինդ խաւարին եղիցի:
Արդ՝ զգոյշ լեր գուցէ
լոյսդ որ 'ի քեզ է՝ խա-
ւար իցէ:
Իսկ եթէ մարմինդ քո ամ լու-
սաւոր է, և չգուցէ մասն
ինչ խաւարին՝ եղիցի լուսա
ւոր ամենայն. որպ յորժամ
ճրագն նշուլիւք լուսաւո-
րեսցէ զքեզ:
ճե Ը Եւ մինչդեռ խօսէր զայս՝
աղաչէր զնա ոմն 'ի փարի-
Խ2

սեցւոցն, զի ճաշ կերիցէ
առ նմա:
Եւ նա մտեալ բազմեցաւ:
Իսկ փարիսեցին իբրև ետես,
զարմացաւ. զի նախ ոչ
մկրտեցաւ յառաջ քան
զճաշն:
Ասէ ցնա Տր. այժմ դուք
փարիսեցիք զարտաքին բա-
ժակին և զպնակին սրբէք,
և ներքինն ձեր լի է յա-
փշտակութ̅ և չարութ̅:
Անմիտք՝ ոչ ապաքէն որ
զարտաքինն արար՝ և զներ
քինն նոյն արար:
Բայց զայդ զարժանն իսկ
տուք ողորմութի և ահա
ամենայն սբ է ձեր:
Այլ վայ ձեզ փարիսեցւոց. ճզ
զի տասանորդէք զանա- Ե
նուխ, և զփեգենայ, և Խ3
զամ բանջար. և անցանէք
զիրաւամբք և զսիրովն այ.
զայս արժան էր առնել,
և զայն ոչ անցանել:
Վայ ձեզ փարիսեցւոց զի ճէ
սիրէք զբարձրագահս 'ի Է
ժողովուրդս, և զնախ ող
ջոյնս

Ղ.	Մր	Մ
ճգ	լթ	լա
ճդ	.	խե
ճե	.	մզ

Ղ.	Մր	Մ
ճզ	.	ղգ
ճէ	ճե	մթ

ջոյնս 'ի հրապարակս ։

ճկը Ե Վա՜յ ձեզ՝ զի էք դուք իբրեւ զգերեզմանս անյայտս ․ եւ մարդիկ գնան 'ի վերայ եւ ոչ գիտեն ։

ճկթ Ե Պատասխանի ետ ոմն յօրինականացն , եւ ասէ ․ վարդապետ՝ զայդ բան ասելով եւ մեզ թշնամանես ։

Եւ նա ասէ ․ եւ ձեզ վա՜յ օրինականացդ ․ զի բառնայք մարդկան բեռինս դժուարակիրս , եւ դուք մատամբ միով 'ի բեռինսն ոչ մերձենայք ։

ճհ Ե Վա՜յ ձեզ՝ զի շինէք զշիրիմս մարգարէիցն, եւ հարքն ձեր սպանին զնս ։

Ապա ուրեմն՝ վկայէք՝ եթէ կամակիցք էք գործոց հարցն ձերոց ․ զի նոքա կոտորեցին զնս՝ եւ դուք զգերեզմանս նոցա շինէք ։

ճհա Ե Վս այնորիկ իմաստութին Աստուծոյ ասաց ․ առաքեցից 'ի նոսա մարգարէս եւ առաքեալս ․ եւ 'ի նոցանէ սպանանիցեն, եւ հալածիցեն ։

Զի խնդրեսցի արիւն ամ մարգարէից՝ հեղեալ 'ի լերկրանէ աշխարհի յազգէ յայդմանէ ։

Յարենէն աբէլի , մինչեւ ցարիւնն զաքարիայ կորուսելոյ ընդ սեղանն եւ ընդ տաճարն ․ այո , ասեմ ձեզ՝ խնդրեսցի յազգէ յայդմանէ ։

Վա՜յ ձեզ օրինականացդ ․ ճհբ Ե
զի թաքուցանէք զփականս գիտութե դուք ոչ մտանէք, եւ որք մտանելոցն են , արգելուք ։

Եւ 'ի խօսելն զայս ամ առա- ճհգ Ժ
ջի ամ ժողովրդեանն, զամօթի հարկանէին ։

Եւ սկսան դպիրքն եւ փարիսեցիքն դժարել եւ գրգռել ընդ նմա վս բազում իրաց ։

Եւ սպասել որսալ զբան ինչ 'ի բերանոյ նր զի չարախօսեսցեն զնմանէ ։

Որով 'ի կուտել բիւրաւորաց ժողովրդեանն մինչեւ ճհդ Բ
կոխել զմիմեանս ,

Սկսաւ Խ

Ղ.	Մթ.
ճկը	ճլթ
ճկթ	մլը
ճհ	մլը
ճհա	մխ

Ղ.	Մր.	Մ.
ճհբ	·	մլը
ճհգ		
ճհդ	հթ	ճկգ

Սկսաւ ասել ցաշակերտս իւր. Նախ զգոյշ լերուք 'ի խմորոյ փարիսեցւոցն, որ է կեղծաւորութիւն:

ճխե Ի Զի ոչ ինչ է 'ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի. և գաղտնի, որ ո՛չ ծանիցի:

Վասն այսորիկ զոր ինչ ասիցէք 'ի խաւարի՝ լուելի լիցի 'ի լոյս. և զոր յունկանէ խօսեցայք 'ի շտեմարանս, քարոզեսցի 'ի վերա տանեաց:

Բայց ձեզ ասեմ սիրելեաց իմոց. մի՛ զարհուրիք յայնցանէ որք սպանանեն զմարմին, և յետ այնորիկ աւելի ինչ ոչ ունիցին առնել:

Այլ ցուցից ձեզ յումմէ՝ երկնչիցիք. երկերուք յայնմանէ, որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութիւն արկանել 'ի դեհեան: այո՛ ասեմ ձեզ յայնմանէ՛ երկերուք:

Ո՛չ ապաքէն հինգ ձագք երկուց դանգաց վաճառին. և մի՛ 'ի նոցանէ ո՛չ է մոռացեալ առաջի այ̃:

Այլ ձեր և ամ̃ իսկ հեր գլխոյ թուեալ է. մի՛ երկնչիք, զի քան զբազում ձագս լաւ էք դուք:

Ասեմ ձեզ. զի ամ̃ որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան՝ և որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնմանէ առաջի հրեշտակաց այ̃:

Իսկ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան՝ ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց աստուծոյ: ճխզ

Եւ ամ̃ որ ասէ բան զորդւոյ մարդոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զհոգին սբ̃ հայհոյէ՝ մի՛ թողցի նմա: ճխէ Բ

Այլ յորժամ տանիցեն զձեզ 'ի ժողովուրդս և 'ի պետութիւնս՝ մի՛ հոգայցէք որպէս թէ զի՞նչ պատասխանի տայցէք, կամ զինչ ասիցէք: ճխը Բ

Զի հոգին սուրբ՝ ուսուսցէ ձեզ 'ի նմին ժամու զինչ պարտ իցէ խօսել:

Ասէ

Ղ	Մ	Ղ	Մր	Մ
ճխե	ղբ	ճխզ	ձղ	ղդ
		ճխէ	լէ	ճիէ
		ճխը	ճխա	ձը

Հնգ. Կէս., Իրիկուն.

Առ Տրն. Ձր. Ցն. Վեր.

Գլխ. Ժ. ԽԵ Ասաց ոմն 'ի ժողովրդենէն ցնա. վարդապետ՝ ասա՛ ցեղբայրն իմ բաժանել ընդ իս զժառանգութիւն:

Եւ նա ասէ ցնա. այր դու՝ ո՞ կացոյց զիս դատաւոր կամ բաժանարար 'ի վերայ ձեր:

Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք և զգուշ լերուք յամենայն ագահութենէ. զի ո՛չ եթէ 'ի մթերից ընչից ուրուք իցեն կեանք նորա:

ԽԶ Խօսեցաւ առ նոսա զառակ մի, և ասէ. առն ուրումն մեծատան եռուն անդք տոհմականս:

Եւ խորհէր 'ի միտս իւր և ասէր. զի՞ գործեցից՝ զի ո՛չ գոյ տեղի ուր ժողովեցից զարդիւնս իմ:

Եւ ասէ՝ զայս արարից. քակեցից զշտեմարանս իմ, և և՛ս մեծամեծս շինեցից. և անդր ժողովեցից զցորեան և զամենայն բարութիւնս իմ:

Եւ ասացից ցանձն իմ. անձն՝ ունիս բազում բարութիւնս. համբարեալ ամաց բազմաց. հանգիր՝ կեր՝ արբ՝ և ուրախ լեր:

Ասէ ցնա Աստուած. անմիտ՝ յայսմ գիշերի զոգիդ 'ի քէն իրաց պահանջիցեն. իսկ զոր պատրաստեցերն՝ ո՞ւմ լինիցի:

Նոյնպէս և որ գանձէ անձին, և ո՛չ յԱստուած մեծանայցէ:

Ասէ ցաշակերտսն իւր. վասն այդորիկ ասեմ ձեզ՝ մի՛ հոգայք ընդ ոգւոյ թէ զինչ ուտիցէք. և մի՛ ընդ մարմնոյ թէ զինչ զգենուցուք: Գծ. Ծ

Զի ոգի առաւել է՝ քան զկերակուր՝ և մարմին քան զհանդերձ:

Հայեցարո՛ւք ընդ ագռաւս՝ զի ո՛չ սերմանեն և ո՛չ հնձեն. որոց ո՛չ գոն շտեմարանք և ո՛չ համբարանոցք՝ և Աստուած կերակրէ զնոսա. որչափ

և

Գ. Գլխ. Գ. Ջծ. ՍԹ. Իսէ

եւս առաւել զձեզ որք լաւ էք
քան զթռչունս։
Ո՞վ ՚ի ձէնջ առ ՚ի հոգալոյ,
կարիցէ յաւելուլ ՚ի հասակ
իւր կանգուն մի։
Իսկ արդ՝ եթէ ՚ի փոքուն
չէք բաւական՝ վն այլոցն
զի՞ հոգայք։
Հայեցարուք ընդ շուշանն՝
որպէս աճէ. ո՛չ ջանայ՝ և
ո՛չ նիւթէ։ ասեմ ձեզ՝ և
ո՛չ Սողոմոն յամ փառսն
իւր, զգեցաւ իբրև զմի՝
՚ի նոցանէ։
Իսկ՝ եթէ զխոտն որ այ
սօր ՚ի բացի՛ է և վաղիւն
՚ի հնոց արկանելի, Ած այն
պէս զգեցուցանէ՝ ո՞րչափ
ևս առաւել զձեզ թերա_
հաւատք։
Եւ դուք մի՛ խնդրէք զինչ
ուտիցէք, կամ զինչ ըմպի
ցէք, և մի՛ զբաղնուք։
Զի զայն ամենայն հեթա
նոսք աշխարհի խնդրեն։
Այլ ձեր հայրն՝ գիտէ զի
պիտոյ է այն ամենայն։
Բայց՝ խնդրեցէք նախ զար

քայութիւնն Այ, և զարդա
րութիւն նորա՝ և այն ամ
յաւելցի ձեզ։

Հնգշբ" Կիւ", Եօթնե շբթ":
Տրն մր Յս Քս
ան.

Մի՛ երկնչիր հօտ
փոքրիկ՝ զի հա
ճեցաւ հօր ձեր ՃԾա Ժ
տալ ձեզ զար_
քայութիւնն։
Վաճառեցէք զինչս ձեր, ՃԾբ Բ
և տուք ողորմութի։
Արարէք ձեզ քսակս ՃԾգ Ե
առանց հնանալոյ՝ գանձ
անպակաս յերկինս. ուր
ոչ գող մերձենայ՝ և ո՛չ ցեց
ապականէ։
Զի ուր գանձն ձեր է՝ անդ
և սիրտք ձեր եղիցին։
Եղիցին գօտիք ձեր պըն_ ՃԾդ Ժ
դեալք ընդ մէջս, և ճրա_
գունք լուցեալք։
Եւ դուք նմանօղք մարդ
կան, որք ակն ունիցին տն
իւրեանց թէ երբ դառնայ
ցէ ՚ի հարսանեաց. զի յոր
ժամ գայցէ և բախիցէ՝
վաղ

Ղ	Մտ	Մ
ՃԾա	·	·
ՃԾբ	Ճը	Ճլե
ՃԾգ	·	Իղ
ՃԾդ	·	·

վաղվաղակի՝ բանայցեն
նմա։

ՃԾԵ Ե Երանի՛ է ծառայիցն այ
նոցիկ զորս եկեալ տէրն
գտցէ՝ արթունս։
Ամէն ասեմ ձեզ. զի գօ_
տի ընդ մէջ ածցէ, եւ բազ
մեցուսցէ զնոսա՝ եւ անցեալ
պաշտեսցէ զնոսա։
Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ
յերրորդ պահու եկեսցէ,
եւ գտցէ այնպէս՝ երանելիք
են ծառայքն այնոքիկ։
ՃԾԶ Բ Բայց զայն գիտասջիք ե_
թէ գիտէր տանուտէրն
յորում ժամու գողն գայ,
հսկէր եւ չտայր թոյլ ական
հատանել 'ի տան իւրում։
Եւ դուք եղերուք պատ_
րաստ՝ զի յորում ժամու
ոչ կարծիցէք գայ որդի
մարդոյ։
ՃԾԷ Ե Ասէ պետրոս. տէ՛ր առ
մե՞զ ասացեր զառակ_
դդ՝ թէ առ ամենեսեան։
Եւ ասէ տ͞ր. ո՞վ իցէ հա
ւատարիմ տնտես եւ իմաս_
տուն, զոր կացոյց տէր
իւր 'ի վ͞ր գերդաստանի իւ
րոյ, տալ 'ի ժամու զկերա
կուրս։
Երանի է ծառային այն
միկ, զոր եկեալ տ͞ր իւր գը
տանիցէ առարեալ այնպէս.
Ճշմարիտ ասեմ ձեզ. զի ՃԾԸ Ե
'ի վերայ ամենայն ընչից իւ
րոց կացուսցէ զնա։
Ապա թէ ասիցէ ծառայն
այն 'ի սրտի իւրում, յամէ՛
տ͞ր իմ 'ի գալ. եւ սկսանիցի
հարկանել զծառայս եւ զա
ղախնայս, ուտել եւ ըմ_
պել եւ արբենալ։
Եկեսցէ տ͞ր ծառային այ
նորիկ, յաւուր յորում
ակն ոչ ունիցի. եւ 'ի ժա_
մու, յորում ոչ գիտիցէ.
ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, եւ
զբաժին ն͞ր ընդ անհաւատս
դիցէ։
Եւ ծառայ որ գիտիցէ ՃԾԹ Ժ
զկամս տ͞ն իւրոյ, եւ ոչ պատ
րաստեսցէ ըստ կամաց ն͞ր՝
արբցէ գան բազում։
Եւ որ ոչն գիտիցէ, եւ ար
ժանի գանի ինչ գործիցէ՝
արբցէ

Ղ.	Մր	Մ
ՃԾԵ	·	ՄԿԶ
ՃԾԶ	ՃԾԵ	ՄԿԷ
ՃԾԷ	·	ՄԿԸ

Ղ.	ՄԹ
ՃԾԸ	ՄԿԵ
ՃԾԹ	·

որոց զան ամեան:
Ամենայնի որում շատ տըւաւ, շատ խնդրեսցի 'ի նըմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել ևս պահանջեսցեն 'ի նմանէ:

ՃԿ Ե

Հինգերորդ Կիւ., Զատկին:

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

Հուր եկի արկանել յերկիր. և զինչ կամիմ թէ արդէն իսկ բորբոքէր: և մկրտութիւն մի ունիմ մըկրտել, և զիարդ փութամ մինչև կատարեսցի: Համարիք եթէ խաղաղութիւն եկի տալ յերկիր. ոչ ասեմ ձեզ, այլ բաժանումն: Զի եղիցին յայսմհետէ հինգ 'ի տան միում բաժանեալք. երեքն յերկուց, և երկուքն յերից: Բաժանեսցի հայր յորդւոյ, և որդի 'ի հօրէ. մայր 'ի դստերէ, և դուստր 'ի մօրէ. սկեսուր 'ի հարսնէ, և հարսն 'ի սկեսրէ իւրմէ:

ՃԿԱ Ժ

Ասաց և ժողովրդեանն յորժամ տեսանիցէք ամպ ծագեալ յարևմտից, խոկոյն ասէք թէ անձրև գայ՝ և լինի այնպէս: Եւ յորժամ հարաւ շընչեալ, ասէք թէ խորշակ լինի՝ և լինի այնպէս: Կեղծաւորք՝ զերեսս երկնի և երկրի գիտէք փորձել՝ իսկ զժամանակս զայս զիարդ ոչ փորձէք: Ընդէ՞ր և յանձանց իսկ՝ ոչ ընտրէք զարժանն:

ՃԿԲ Ե

Յորժամ երթայցես ընդ ոսոխի քում առ իշխանն՝ 'ի ճանապարհի տուր զհաջան զերծանել 'ի նմանէ. զի գուցէ քարշիցէ զքեզ առ դատաւորն և դատաւորն մատնիցէ դահճի, և դահիճն արկանիցէ 'ի բանտ: Ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի մինչև հատուցանիցես զյետին բնիոնն:

ՃԿԳ Ժ ԽԴ

Եկին ոմանք 'ի նմին ժամանակի, և պատմեցին նմա վասն գալիլեացւոցն, որոց զա-

Դ ՃԿ ՄԹ ԼԵ

Դ ՃԿԱ ՃԿԲ ՃԿԳ ՄԹ . ԼԶ .

զարիւնն պիղատոս խառ-
նեաց ընդ զոհս նց։

Պատասխանի ետ և ասէ ցնս. համարիք եթէ այնք գալիլեացիք էին մեղաւորք քան զամ գալիլեացիս, զի զայնպիսի անցս կրեցին։

Ո՛չ ասեմ ձեզ. այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք, ամենեքին նոյնպէս կորնչիցիք։

Կամ նոքա ութուտասան-քն, յորոց վր աշտարակն անկաւ 'ի սելովամ, և սպան զնս. համարիք, թէ նոքա պարտապանք էին քան զամենայն մարդիկ որք բն. նակեալ էին յէմ։

Ո՛չ ասեմ ձեզ. այլ թէ ոչ ապաշխարիցէք, ամենե-քեան նոյնպէս կորնչիցիք։

Ձկդ
մ
ԽԸ Ասաց և զառակս զայս. թզենի մի էր ուրումն տն-կեալ յայգւոջ իւրում. և եկն խնդրել զպտուղ 'ի նը-մանէ և ոչ եգիտ։ ասէ ցայգեգործն. ահա երեք ամք են յորմէհետէ գամ խնդրել զպտուղ 'ի թզեն-ւոյդ և ոչ գտանեմ. արդ կոտորեա զդա՝ ընդէ՞ր և զեր-կիրդ խափանէ։

Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէ՛ր՝ թո՛ղ զդա յայ-սըմ ամի ևս. մինչև շուրջ զդովաւ բրեցից և արկից զաղբ։

Թերևս արասցէ զպտուղ. ապա թէ ոչ՝ յամէ ևս հատցես զդա։

Հինգեր". Կէս", Հինգշ".

Տրն Ար Յո Քն.

Եւ ուսուցանէր 'ի միում 'ի ժողո-վրդանոցացն 'ի շաբաթու։ ԽԹ

Եւ ահա կին մի զոր ունէր այս հիւանդութեան ամս ու-թուտասան. և էր կորկա-մեալ, և ոչ կարէր ամենե-ւին 'ի վեր հայել։

Եւ տեսեալ զնա յիս կո-չեաց առ ինքն. և ասէ ցնա՝ կին դու արձակեալ ես 'ի հիւանդութենէ քումմէ։

Եւ եդ 'ի վր նր ձեռն. և

առ

Գ
Ճկէ

առ ժամայն ուղղեցաւ և
փառաւոր առնէր զԱծ :
Ճկե Բ Պատասխանի ետ ժողովր
դապետն ցասուցեալ՝ թէ
ընդէ՞ր ՚ի շաբաթու բժըշ
կեաց Յս.
Եւ ասէ ցժողովուրդն՝
վեց օր է յորս արժան է
գործել, յայնս եկայք և
բժշկեցարուք՝ և մի՛ յաւուր
շաբաթու :
Պատասխանի ետ նմա Տր
և ասէ. կեղծաւորք իւրա
քանչիւր ոք ՚ի ձէնջ ՚ի շա_
բաթու ո՞չ արձակէ զեզն
իւր՝ կամ զէշ ՚ի մսրոյ, և
տանի առ ջուր :
Իսկ այս դուստր աբրահա
մու էր զոր կապեաց սա_
տանայ ահաւադիկ զու_
թուտասան ամ, ո՞չ էր ար
ժան արձակել ՚ի կապանաց
անտի ՚ի շաբաթու :
Ճկզ Ժ Եւ զայս իբրեւ ասէր՝ յա
մօթ լինէին ամենեքեան,
որք հակառակն կային նմա :
Եւ ամ ժողովուրդն ու_
րախ լինէր ՚ի վերայ ամ փա
ռաւորութեանցն, որք գոր
ծէին ՚ի նմանէ :
Եւ ասէր՝ ո՞ւմ նման է ար Ճկէ
քայութին այ, և որո՞ւմ նը Բ
մանուեն նմանեցուցից զնա : Ծ
Նման է հատոյ մանանխոյ.
զոր առեալ մարդոյ էարկ
՚ի պարտէզ իւր. աճեաց
և եղև ծառ. և թռչունք
երկնից բնակեալ էին յոս_
տս նորա : Ճկը
Եւ դարձեալ ասէ. ո՞ւմ Ե
նմանեցուցից զարքայութին
աստուծոյ :
Նման է խմորոյ. զոր ա_
ռեալ կնոջ թաքոյց յալեր
երից գրուոց, մինչև խմո_
րեցաւ ամենայն :

Հատուածս ԿԸ, Ուրբաթու :

Տրն մր Ցր Վր.

Եւ շրջէր ընդ
քաղաքս, և
ընդ գիւղս ու_ Ճկթ
սուցանէր. և ճանապարհ Բ
առնէր յԵրէմ : Ծա
Ասէ ցնա ոմն. տէր՝ եթէ
սակաւք իցեն որք ապրե_ Ճհ
լոց Ե

Գ.	Մր	Մ
Ճկե	Իե	Ճժղ
Ճկզ	.	.

Գ.	Մր	Մ
Ճկէ	Խգ	Ճլէ
Ճկը	.	Ճլը
Ճկթ	Ծբ	Հդ
Ճհ	.	Ծե

լոց իցեն ։
Եւ նա ասէ ցնս ․ Ջանացարուք մտանել ընդ դուռն նեղ ․ ասեմ ձեզ՝ զի բազումք խնդրեսցեն մտանել եւ ոչ կարասցեն ։
ճհա Ե Յորմէ հետէ մտցէ տանուտէրն եւ փակեսցէ զդուռն․ եւ սկսանիցիք կալ արտաքոյ եւ բախել զդուռնն, եւ ասել ․ տր՝ տր՝ բաց մեզ ․ եւ պատասխանի տուեալ ասիցէ ձեզ ․ ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք ։
Յայնժամ սկսանիցիք ասել ․ կերաք առաջի քո եւ արբաք՝ եւ ՚ի հրապարակս մեր ուսուցեր ։
Եւ ասիցէ ձեզ ․ ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք ․ ՚ի բաց կացէք յինէն ամ մշակք անիրաւութեան ։
ճհբ Ե Անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց ։ յորժամ տեսանիցէք զաբրահամ եւ զիսահակ եւ զյակոբ՝ եւ զամ մարգարէս յարքայութեանն այ, եւ զձեզ հանեալ արտաքս ։

Եւ եկեսցեն յարեւելից, եւ յարեւմտից, եւ ՚ի հիւսիսոյ, եւ ՚ի հարաւոյ՝ եւ բազմեսցին յարքայութեան այ ։
Եւ ահա են յետինք, որք եղիցին առաջինք ․ եւ են առաջինք, որք լինիցին յետինք ։ ճհգ Ը
՚Ի նմին աւուր մատեան ոմանք փարիսեցիք, եւ ասեն ցնա, ել եւ գնա աստի, զի հերովդէս կամի ըսպանանել զքեզ ։ ճհդ Ժ Ծ
Եւ նա ասէ ցնս ․ երթայք ասացէք աղուեսուդ այդմիկ ․ ահաւասիկ հանեմ դեւս, եւ բժշկութիւնս կատարեմ այսօր եւ վաղիւ՝ եւ յերիր աւուր կատարիմ ․
Բայց պարտ է այսօր եւ վաղիւ, եւ ՚ի միւսում աւուր գնալ ․ զի ոչ է մարթ մարգարէի կորնչել արտաքոյ քան զԵՄ ։
Երուսաղէմ, երէմ, որ կոտորէիր զմարգարէս, եւ քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ ․ քանիցս ան ճհե Ե

Գ	Մթ
ճհա	Կ
ճհբ	ԿԵ

Գ	Մր	Յ
ճհգ	ճժա	ճղթ
ճհդ	·	·
ճհե	·	միա

անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո՝ ո՟պ հաւ զձագս իւր ընդ թեւօք՝ եւ ոչ կամեցայք:

Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունն ձեր:

Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ եւս տեսանիցէք զիս մինչեւ ասիցէք օրհնեալ եկեալն յանուն տեառն:

ճհզ ն ծա3

Հնգերորդ Կիր., Շաբաթու:

Տուն ..., Յու. ...

Եւ եղեւ ի մտանելն նր՟ ի տուն ուրուամն իշխանացն փարիսեցւոց ի շաբաթու ուտել հաց. եւ նոքա սպասէին նմա:

Եւ ահա այր մի էր անդ ջրգողեալ առաջի նորա:

ճհէ ժ Պատասխանի ետ յս՟ եւ ասէ ցօրէնսգէտսն եւ ցփարիսեցիս. եթէ արժան իցէ ի շաբաթու բժշկել:

Եւ նոքա լուռ եղեն. եւ բուռն հարեալ զնմանէ բժշկեաց զնա, եւ արձակեաց:

Եւ ասէ ցնոսա. ոյր ուրուք ի ձէնջ, էշ կամ եզն անկանիցի ի ջրհոր, եւ ոչ վաղվաղակի հանիցէ զնա յաւուր շաբաթու:

Եւ ոչ կարացին տալ նմա պատասխանի առ այն:

Ասաց եւ առ կոչնականսն առակ մի. հայեցեալ թէ զիարդ բարձրընտիր լինէին՝ ասէ ցնոսա: ճհը ժ ծա4

Յորժամ կոչիցէ ոք զքեզ ի հարսանիս, կամ ի կոչունս, մի բազմիցիս յառաջին բարձին. գուցէ պատուականագոյն եւս քան զքեզ իցէ կոչեցեալն ի նմանէ:

Եւ եկեալ որ զքեզ եւ զնա կոչեաց՝ ասիցէ ցքեզ՝ տուր սմա տեղի. եւ ապա սկսանիցիս ամօթով զյետին տեղին ունել:

Այլ յորժամ կոչիցիս՝ երթիջիր բազմեսջիր ի յետին տեղւոջ. զի յորժամ գայցէ որ կոչեացն զքեզ, ասիցէ ցքեզ՝ բարեկամ ի վեր մատիր. յայնժամ եղիցին

Դ ճհզ ճհէ   Ա Թ ճժզ   Դ ճհը

ցին քեզ փառք առաջի
բարձակցացն քոց։
ճհԹ Զի ամ որ բարձրացուցա_
Ն նէ զանձն խոնարհեսցի.
և որ խոնարհեցուցանէ
զանձն բարձրասցի։
ճձ Նաև և ցկոչնատէրն. յոր
Ժ ժամ առնիցես ճաշ կամ
ընթրիս՝ մի կոչեր զբարե_
կամս քո. և մի զեղբարս
քո, և մի՛ զազգականս քո,
և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛
զմեծամեծս. զի մի՛ և նո_
քա փոխարէն կոչիցեն ըզ_
քեզ, և լինիցի քեզ հա_
տուցումն։
Այլ յորժամ առնիցես
ընդունելութիւն՝ կոչեա
զաղքատս, և զխեղս, և
զկաղս, և զկոյրս։
Երա՛նելի լինիցիս. զի
ոչ ունին փոխարէն հատու_
ցանելոյ քեզ. և հատուսցի
քեզ փոխարէն ՚ի յա_
րութեան արդարոց։
Իբրև լուա՛ զայս ոմն ՚ի
բազմականացն՝ ասէ ցնա.
Երանի՛, որ կերիցէ ճաշ

յարքայութեն աստուծոյ։
Ե՛ւ նա ասէ ցնա. այր ոմն ճճա
գործեաց ընթրիս, և հրա Ի
ւիրեաց բազումս։ Ծն
Ե՛ւ առաքեաց զծառայ
իւր ՚ի ժամու ընթրեացն
կոչել զհրաւիրեալսն. թէ
եկայք, զի ահաւասիկ պատ
րաստ է ամենայն ինչ։
Ե՛ւ սկսան մի ըստ միոջէ
ամենեքեան հրաժարել։
Առաջինն ասէ. ագարակ
գնեցի, և հարկ է ելանել
և տեսանել զնա. աղաչեմ
զքեզ կա՛լ զիս հրաժարեալ։
Ե՛ւ միւսն ասէ. լուծս հինգ
եզանց գնեցի, և երթամ
փորձել զնո. աղաչեմ զքեզ
կա՛լ զիս հրաժարեալ։
Ե՛ւ միւսն ասէ. կին առի,
և վա այնորիկ ոչ կարեմ
գալ։
Ե՛ւ եկեալ ծառայն պատ
մեաց զամ տն իւրում։
Յայնժամ բարկացեալ տա
նուտէրն ասէ ցծառայն
իւր. ել վաղվաղակի ՚ի հը
րապարակս և ՚ի փողոցս քա
ղա_

Դ ճհԹ ճձ ՄԹ մլա.
Դ ճճա ՄԹ մխա

ղաքիս՝ եւ զաղքատս, եւ զխեղս, եւ զկաղս, եւ զկոյրս, մո՛յծ այսր:

Եւ ասէ ծառայն. տէր՝ եղեւ զոր հրամայեցերն, եւ կայ եւս տեղի:

Եւ ասէ տէրն ցծառայն. ե՛լ ՚ի ճանապարհս եւ ՚ի ցանկս, եւ արա՛ այսր մտանել զի լցցի տուն իմ: ասեմ ձեզ զի ոչ ոք յայնց կոչեցելոց ճաշակեսցէ յընթրեաց իմո՛ց:

Վեցերորդում Կիւրակէի Աւուրն:

ըստ Տ՟ն ծնդյ Յ՟ւ ք՟նի.

Եւ երթային ընդ նմա ժողովուրդք բազումք. դարձաւ եւ ասէ ցնոսա:

Եթէ ոք գայ առ իս եւ ո՛չ ատեայ զհայր իւր եւ զմայր, եւ զկին իւր, եւ զորդիս, եւ զեղբարս, եւ զքորս. նա՛եւ զանձն եւս իւր՝ ո՛չ կարէ իմ աշակերտ լինել:

Զի որ ո՛չ բառնայ զխաչ իւր եւ գայ զհետ իմ, ո՛չ կարէ իմ աշակերտ լինել:

Ո՞վ ոք ՚ի ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ, եւ ո՛չ նախ նստեալ համարիցէ զծախսն եթէ ունիցի՛ բաւական ՚ի կատարումն:

Զի գուցէ իբրեւ արկանիցէ զհիմն եւ ո՛չ կարասցէ կատարել. ամենեքեան որք տեսանիցեն՝ սկսանիցեն ծաղր առնել զնա:

Եւ ասել՝ եթէ այս այր՝ սկսաւ շինել եւ ոչ կարաց կատարել:

Կամ ո՞ր թագաւոր երթեալ տայցէ պատերազմ ընդ այլում թագաւորի, եւ ո՛չ նստեալ նախ խորհիցի եթէ կարօ՛ղ իցէ տասն հազարաւ զդէմ ունել այնորիկ, որ գայցէ ՚ի վերայ նորա քսան հազարաւ:

Ապա թէ ո՛չ՝ մինչդեռ հեռագոյն իցէ, հրեշտակս առաքեալ, աղաչեսցէ ՚ի խաղաղութիւն:

Սոյն՝

ճձդ Ե Նոյնպէս՝ այսպէս ամ որ 'ի ձէնջ որ ոչ հրաժարեսցի յամ ընչից իւրոց՝ ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել։

ճձե Բ Բարւոք է աղ. ապա թէ աղն անհամեսցի՝ իւ համեսցի։

Ո՛չ յերկիր, և ո՛չ յաղբ է պիտանացու. այլ ընկենուլ զնա արտաքս։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ։

ճձզ Բ Եւ էին մերձ առ նա ամ մաքսաւորք և մեղաւորք լսել 'ի նմանէ։

Տրտնջէին փարիսեցիքն և դպիրքն. և ասէին. Ընդէ՞ր նա զմեղաւորս ընդունի՝ և ուտէ ընդ նոսա։

ճձէ Ե ԾԷ Ասաց առ նոսա զառակս զայս։ Ո՞վ ոք իցէ 'ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հարիւր ոչխար՝ և կորուսանիցէ զմի 'ի նոցանէ. ո՛չ թողուցու զիննսուն և զինն յանապատի, և երթայցէ զհետ կորուսելոյն մինչև գտանիցէ զնա։

Եւ իբրև գտանէ՝ դնէ զնա 'ի վերայ ուսոց իւրոց խնդալով։

Եւ երթայ 'ի տուն. կոչէ զբարեկամս և զդրացիս, և ասէ ցնս. ուրախ լերուք ընդ իս՝ զի գտի զոչխարն իմ զկորուսեալն։

Ասեմ ձեզ. զի այսպէս է ուրախութի յերկինս վասն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարեսցէ՝ քան իննսուն և ինն արդարոց որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարութիւն։

Կամ ո՞վ իցէ կին՝ որոյ իցեն դրամք տասն. և եթէ ճձը Բ
կորուսանիցէ դրամ մի՝ ո՛չ լուցանիցէ զճրագ, և ածիցէ աւել 'ի տան, և խնդրիցէստէպ մինչև գտանիցէ։

Եւ իբրև գտանէ՝ կոչէ զբարեկամս և զդրացիս, և ասէ. ուրախ եղերուք ընդ իս՝ զի գտի զդրամն իմ զոր կորուսի։

Նոյնպէս՝ ասեմ ձեզ ուրախու ճձթ Ե
թի եղիցի առաջի հրեշտակաց աստուծոյ 'ի վերայ միոյ

Ղ.	Մր	Մ.
ճձդ	.	ՂԳ
ճձե	ճը	Լա
ճձզ	իը	Հբ
ճձէ	.	ճձբ

Ղ.	Մթ
ճձը	.
ճձթ	մձբ

Ոտն Դ. [illegible]

միոյ մեղաւորի որ ապաշ_
խարեսցէ :

Եւ ասէ. առն միոջ էին
երկու որդիք. ասէ կրտս_
սերն 'ի նոցանէ ցհայրն :

Հայր՝ տուր ինձ բաժին որ
անկանի յընչիցդ :

Եւ նա բաժանեաց նոցա
զկեանսն :

Եւ յետ ոչ բազում ա_
ւուրց՝ ժողովեալ զամ կրտ
սեր որդւոյն, գնաց յաշ
խարհ հեռի. և անդ վատ
նեաց զինչս իւր, զի կեայր
անառակութեամբ :

Եւ իբրև սպառեաց զամ,
եղև սով սաստիկ յաշխար
հին յայնմիկ, և սկսաւ
ինքն չքաւորիլ :

Եւ գնացեալ յարեցաւ 'ի
մի ումն 'ի քաղաքացւոց աշ
խարհին այնորիկ. և յղեաց
զնա յագարակ իւր արա_
ծել խոզս :

Եւ ցանկայր լնուլ զորո_
վայն իւր յեղջերեն, զոր
խոզքն ուտէին՝ և ոչ ոք
տայր նմա :

Եւ եկեալ 'ի միտս իւր ա_
սէ. քանի վարձկանք են
'ի տան հօր իմոյ հացա_
լիցք՝ և ես աստ սովամահ
կորնչիմ :

Յարուցեալ գնացից առ
հայրն իմ, և ասացից ցնա:
Հայր՝ մեղայ յերկինս և
առաջի քո :

Եւ ոչ ևս եմ արժանի կո
չիլ որդի քո. արա զիս իբ
րև զմի 'ի վարձկանաց քոց:

Եւ յարուցեալ եկն առ
հայր իւր. և մինչդեռ հե_
ռագոյն էր, ետես զնա
հայրն և գթացաւ. յա_
րեաւ և ընթացաւ ընդ ա_
ռաջ. անկաւ զպարանոցաւն
նր, և համբուրեաց զնա :

Եւ ասէ ցնա որդին. Հայր՝
մեղայ յերկինս և առաջի
քո. ոչ ևս եմ արժանի
կոչիլ որդի քո :

Ասէ հայրն ցծառայս իւր.
վաղվաղակի հանէք զպատ
մուճանն առաջին, և ագու
ցէք նմա. և տուք զմատա
նին 'ի ձեռս նր, և կօշիկս

յոտս

յոտս նորա ։

Եւ ածէք զեզն պարարակ, և զենէք․ կերիցուք, և ուրախ լիցուք ։

Զի այս որդի իմ մեռեալ էր և եկեաց՝ կորուսեալ էր և գտաւ ։ և սկսան ուրախ լինել ։

Եւ էր երէց որդի նորա յագարակի․ և մինչդեռ գայր, և մերձ եղև ՚ի տունն՝ լուաւ զձայն երգոցն և պարուց ։

Եւ կոչեալ առ ինքն զմի ՚ի ծառայիցն, հարցանէր թէ զի՞նչ իցէ այն ։

Եւ նա ասէ ցնա․ զի եղբայր քո եկեալ է․ և եզեն հայր քո զեզն պարարակ, զի ողջամբ ընկալաւ զնա ։

Բարկացաւ՝ և ոչ կամէր մտանել ։ և հայրն ելեալ արտաքս՝ աղաչէր զնա ։

Պատասխանի ետ և ասէ ցհայրն․ այս քանի ամք են զի ծառայեմ քեզ․ և երբէք զպատուիրանաւ քով ոչ անցի․ ուլ մի երբէք ոչ ետուր ինձ, զի ուրախ լինէի ընդ բարեկամս իմ ։

Եւ յորժամ եկն որդիդ քո այդ՝ որ եկեր զկեանս քո ընդ պոռնիկս՝ զեներ դմա զեզն պարարակ ։

Եւ ասէ ցնա․ որդեակ՝ դու հանապազ ընդ իս ես, և ամ որ ինչ իմ է քո է ։

Այլ ուրախ լինել և խնդալ պարտ էր՝ զի եղբայր քո այս մեռեալ էր և եկեաց՝ կորուսեալ էր և գտաւ ։

Վեցեր՚՚ Կիւ՚՚, Երկուշաբ՚՚,

Տրն Ղւ Ցւ Գլ․

Եւ ասէր առ աշակերտսն․ այր մի էր մեծատուն, որոյ էր տնտես․ և եղև զնմանէ ամբաստանութիւն, որպէս թէ վատնիցէ զինչս նորա ։

Կոչեաց և ասէ ցնա․ զի՞նչ է այս զոր լսեմս զքէն․ տուր զհամար տնտեսութեան քոյ՝ զի ոչ ևս կարես լինել տնտես ։

Ասէ

Ասէ ընդ միտս իւր տըն_տեսն. զի՞նչ գործեցից զի տէր իմ հանէ զտնտեսութիւս. գործել ոչ կարեմ, մուրանալ ամաչեմ:

Գիտեմ զինչ արարից, զի յորժամ ելից 'ի տնտեսութենէս, ընկալցին զիս 'ի տունս իւրեանց:

Եւ կոչեաց առ ինքն մի ըստ միոջէ 'ի պարտապանաց տն իւրոյ. ասէ ցառաջինն, քանի՞ ինչ պարտիս տն իմում:

Եւ նա ասէ՝ հարիւր մար ձիթոյ:

Ասէ ցնա. կա՛լ զգիր քո՝ և նիստ գրեա՛ վաղվաղակի յիսուն:

Դարձեալ ասէ ցմիւսն՝ դո՛ւ քանի՞ ինչ պարտիս:

Եւ նա ասէ՝ հարիւր քոռ ցորենոյ:

Եւ ասէ ցնա. կա՛լ զգիր քո՝ և նիստ գրեա՛ ութսուն:

Եւ գովեաց տէրն զտըն_տեսն անիրաւութեան, զի իմաստութբ արար. զի որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյնք են քան զորդիս լուսոյ՝ յազգս իւրեանց:

Եւ ես ձեզ ասեմ. արարէք ձեզ բարեկամս 'ի մամոնայէ անիրաւութեն. զի յորժամ պակասիցէ այն, ընկալցին զձեզ 'ի յարկսն յաւիտենականս:

Որ 'ի փոքրուն հաւատարիմ է և 'ի բազմին հաւատարիմ է՛. որ 'ի փոքրուն անիրաւ է՝ և 'ի բազմին անիրաւ է:

Իսկ արդ՝ եթէ յանիրաւ մամոնային ոչ եղէք հաւատարիմք՝ զճշմարիտն ձեզ ո՞ հաւատասցէ:

Եւ եթէ յօտարին ոչ եղէք հաւատարիմք՝ զձերն ո՞ տացէ ձեզ:

Ոչ ոք ծառայ՝ կարէ եր_ կուց տերանց ծառայել. զի եթէ զմինն ատիցէ, և զմիւսն սիրիցէ. կամ զմինն մեծարիցէ, և զմիւսն ար_ համարհիցէ: ոչ կարէք ԱԾյ ծառայել, և մամոնայի: ճղա ե

Լսէին զայս ամ փարիսեցիքն՝ քանզի արծաթասէրք էին, և անգոսնէին զնա: ճղբ ժ

Գ. ճղա ճղբ   Մթ. եէ.

Եւ ասէ ցն՟ս. դուք էք
որք արդարացուցանէք զան
ձինս առաջի մարդկան. սա
կայն ա՟ծ գիտէ զսիրտս
ձեր. զի որ առաջի մարդ_
կան բարձր է՝ պիղծ է ա_
ռաջի ա՟յ:

ճղգ Մ Օրէնք և մարգարէք մին_
չև ցՅովհաննէս. յայնմ հե
տէ արքայութիւն ա՟յ բռնա_
բարի, և ամենայն ոք զնա
բռնաբարէ:

ճղդ Ն Դիւրին իցէ երկնից և երկ
րի անցանել՝ քան յօրինացն
միոյ նշանախեցի անկանել:

ճղե Բ Ամենայն որ արձակէ զ
կին իւր, և առնու այլ՝ շն
նայ. և որ զարձակեալն
առնու, շնայ:

ճղզ Փ Կ Այր ոմն էր մեծատուն և
ագանէր բեհեզս և ծիրա
նիս. և ուրախ լինէր հանա
պազ առատապէս:

Եւ աղքատ ոմն անուն Ղա
զարոս՝ անկեալ դնէր առ
դրան ն՟ր վէրաւորեալ:

Եւ ցանկայր յագել 'ի փշր
անացն, որք անկանէին 'ի
սեղանոյ մեծատանն. այլ
և շունք ևս գային, և
լեզուին զվէրս նորա:

Եւ եղև մեռանել աղքա_
տին, և տանել հրեշտակացն
զնա 'ի գոգն աբրահամու.
Մեռաւ և մեծատունն և
թաղեցաւ:

Եւ 'ի դժոխսն ամբարձ
զաչսն իւր՝ մինչ 'ի տան_
ջանսն էր. եւես զաբրա_
համ 'ի հեռաստանէ, և
զղազարոս 'ի գոգ նորա հան
գուցեալ:

Եւ նա աղաղակեաց և ա_
սէ. հայր աբրահամ՝ ողոր
մեա ինձ, և առաքեա զղա
զարոս զի թացցէ զծագ
մատին իւրոյ 'ի ջուր, և զո
վացուցէ զլեզու իմ, զի
պապակիմ 'ի տապոյ աստի:

Եւ ասէ ցնա աբրահամ.
Որդեակ՝ յիշեա. զի ընկա
լար անդէն զբարիս քո 'ի
կեանսն քում. և ղազարոս
նոյնպէս զչարչարանս. արդ՝
սա աստ մխիթարի, և դու
այդր պապակիս:

Եւ

Ղ.	Մտ	Մ
ճղգ	.	ձե
ճղդ	.	լգ
ճղե	ձէ	ձլ
ճղզ	.	.

Եւ 'ի վերայ այսր ամ՟ն՝
վի՞հ մեծ է ընդ մեզ և ընդ
ձեզ․ եթէ կամիցին աստի
առ ձեզ անցանել՝ ոչ կարեն․
և ոչ այտի առ մեզ անցանել։
Եւ ասէ․ արդ աղաչեմ
զքեզ հայր՝ զի առաքեսցես
զդա 'ի տուն հօր իմոյ։
Են իմ անդ եղբարք հինգ՝
որ՟պ զի ասասցէ ն՟ց զվկայութի՟ն,
զի մի՛ և նոքա գայցեն յայս
տեղի տանջանաց։
Եւ ասէ աբրահամ․ ունին
զմովսէս և զմարգարէս, ն՟ց
լուիցեն։
Եւ նա ասէ․ ո՛չ հայր ա-
բրահամ, բայց եթէ 'ի մե-
ռելոց ոք երթիցէ առ ն՟ս,
ապաշխարեսցեն։
Եւ ասէ ցնա․ եթէ մովսէ-
սի և մարգարէից ոչ լսեն,
և ոչ թէ 'ի մեռելոց ոք
յառնիցէ հաւատասցե՛ն։

Կեցեր" Կէ", Եղեւ ըբ"
Տրն ար Ցր Կոն.

Ասաց և առ աշա-
կերտսն իւր․ Ճղէ
ոչ է մարթ
չգալ գայթակղութե՟ն, բայց
վայ այնմիկ է յորոյ ձեռն
գայցէ․ լաւ էր եթէ վէմ
երկանաքար կախէր զպա-
րանոցէ ն՟ր և անկանէր 'ի
ծով․ քան թէ գայթակղե-
ցուցանէ՝ զմի ոք 'ի փոքրը-
կանցս յայսցանէ։
Զգոյշ կացէք անձանց․ Ճղը
եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր
քո՝ սաստեա նմա։
Եւ եթէ ապաշխարեսցէ՝ Ճղ
թող նմա։
Եւ եթէ եօթն անգամ մե-
ղիցէ քեզ՝ եօթն անգամ
դարձցի 'ի քեզ և ասիցէ,
ապաշխարեմ՝ թողցես նմա։
Եւ ասեն առաքեալքն ցտ՟ր․ Մ
յաւել մեզ հաւատս։
Եւ ասէ տ՟ր․ եթէ ունի-
ցիք հաւատս քան զհատ
մանանխոյ, և ասիցէք թզ
թենւոյ այդմիկ, խլեա՛ց և

տըն

Դ	Մր	Մ
Ճղէ	ղթ	Ճհթ
Ճղը	·	Ճձգ
Ճղթ	·	Ճձէ
Մ	·	Ճչէ

տընկեաց 'ի ծովու՝ և հնա-
զանդեսցի ձեզ:
մտ Իսկ ո՞վ ոք 'ի ձէնջ որ ունի-
ժ ցի զծառայ հողագործ
կամ հովիւ. որ իբրև մտա-
նիցէ յագարակէ, ասիցէ
ցնա վաղվաղակի, թէ անց
բազմեաց:
Այլ ո՞չ ասիցէ ցնա՝ թէ
պատրաստեա զինչ ընթրե-
րից իցեմ. և գօտի ածեալ
պաշտեա զիս՝ մինչև կերից,
և արբից. և ապա կերիցես
և արբցես դու:
Մի թէ շնորհ ինչ ունիցի
ծառային այնմիկ՝ զի արար
զամենայն հրամանսն:
Նոյնպէս և դուք յորժամ
առնիցէք զամենայն հրա-
մայեալսն ձեզ. ասասջիք
եթէ ծառայք անպիտանք
եմք. զոր պարտ էաքն առ-
նել, արարաք:
կ Եւ եղև մինչ երթայր նա
յԵէմ, և ինքն անցանէր
ընդ մէջ Սամարիոյ և Գալի-
լեացւոց:
Եւ մինչդեռ մտանէր 'ի

գեօղ ուրումն՝ պատահեցան
նմա տասն արք բորոտք,
որք կային 'ի հեռաստանէ:
Եւ բարձին զձայնս, և ասեն.
յս վարդապետ ողորմեաց
մեզ:
Եւ իբրև ետես զնս. ա-
սէ ցնս, երթայք ցուցէք
զանձինս քահանայիցն:
Եւ եղև իբրև գնային,
առ ժամայն սրբեցան.
Մի ոմն 'ի նոցանէ, իբրև
ետես եթէ բժշկեցաւ.
դարձաւ անդրէն, 'ի ձայն
մեծ փառաւոր առնէր զած:
Անկաւ առ ոտս նորա 'ի
վերայ երեսաց իւրոց, և
գոհանայր զնմանէ. և ինքն
էր սամարացի:
Պատասխանի ետ յս և ա-
սէ. ո՞չ տասն սոքա սրբեցան.
իսկ արդ՝ ինունքն ո՞ւր են:
Ո՞չ ինչ գտան դառնալ և
տալ փառս այ՝ բայց միայն
այլազգիս այս:
Եւ ասէ ցնա. արի գնա,
զի հաւատք քո կեցուցին
զքեզ.

Իբրև

Գ
մա

Աւետար․ Կիր․, Չորեքշ․

Տրն․ մր Յո․ Փո․

մբ ժ Հարցեալ ՚ի
փարիսեցւոյն՝ թէ
երբ գայցէ ար
քայութիւն Այ ։ պատասխանի
ետ նոց եւ ասէ․ ոչ գայ ար
քայութի Այ խորամանօք ։ եւ
ոչ ասիցեն թէ ահաւասիկ
աստ է, կամ անդ՝ զի ահա
արքայութի Այ ՚ի ներքս ՚ի
ձեզ է ։

մգ ժ Ասաց եւ ցաշակերտսն․
եկեսցեն աւուրք ցանկա
նալոյ մի յաւուրցն որդւոյ
մարդոյ տեսանել, եւ ոչ տե
սանիցէք ։

մդ ը Եւ եթէ ասիցեն ձեզ՝ ե
թէ ահաւասիկ է, կամ
անդ՝ մի երթայցէք զհետ

մե ե Զի որպ փայլակն փայլա
տակէ ՚ի ներքոյ երկնից
ընդ երկնիւք ծագիցի՝ նոյն
պէս եւ որդի մարդոյ յա
ւուրն իւրում ։

մզ ը Բայց նախ պարտ է նմա
բազում չարչարել, եւ խո
տել յազգէս յայսմանէ ։

Եւ որպ եղեւ յաւուրսն մէ ե
Նոյի, նոյնպէս եղիցի եւ յա
ւուրս որդւոյ մարդոյ ։
Ուտէին ըմպէին՝ կանայս
առնէին, եւ արանց լինէին․
մինչեւ յօրն յորում եմուտ
Նոյ ՚ի տապանն, եւ եկն ջրհե
ղեղն եւ կորոյս զամենեսեան ։ մը ժ
Նոյնպէս՝ եւ որպ յաւուրսն
Ղովտայ եղեւ․ ուտէին, ըմ
պէին․ գնէին, վաճառէին՝
տնկէին, շինէին․ եւ յո
րում աւուր ել Ղովտ ՚ի Սո
դոմայ, տեղաց հուր եւ ծը
ծումբ յերկնից, եւ կորոյս
զամենեսեան ։
Ըստ նմին օրինակի եղիցի,
եւ յաւուրն յորում որդի
մարդոյ յայտնելոց իցէ ։
Յայնմ աւուր որ կայցէ
՚ի տանիս, եւ կարասի իւր ՚ի
տան՝ մի իջցէ առնուլ զայն։ մթ ը
Եւ որ յանդի իցէ՝ նոյն
պէս մի դարձցի յետս ։ մժ ժ
Յիշեցէք զկինն Ղովտայ ։
Որ խնդրիցէ զանձն իւր
ապրեցուցանել՝ կորուսցէ մժա գ
զնա․ եւ որ կորուսցէ ապ

Ի րե

Ղ.	Մր	Մտ		Ղ.	Մր	Մտ	Յ
մբ	·	մծե		մէ	·	մկա	·
մգ	·	·		մը	·	·	·
մդ	ճխը	մճգ		մթ	ճխէ	մխ	·
մե	·	մծզ		մժ	·	·	·
մզ	ձգ	ճկը		մժա	·	ջէ	ճե

մժբ ն

...րեցուսցէ զնա ։

Ասեմ ձեզ. յայնմ գիշերի թէ եղիցին երկու 'ի մի մահճի՝ մինն առցի ; և միւսն թողցի ։

Եւ թէ եղիցին երկու աղալ 'ի միասին. մինն առցի, և միւսն թողցի ։

Եւ եթէ իցեն երկու յանդի. մինն առցի, և միւսն թողցի ։

Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա՝ յո՞ տէր ։

մժգ ն

Եւ նա ասէ ցնո. ուր մարմին է, անդր և արծուիք ժողովեսցին ։

Վեշեր՛ Կիւ՛, Հոգեգլ՛,

Տ՟ն ժը Յ՟ Փ՟ ։

մժդ ծ կ

Ասէր և առակ մի նոցա. առ այն, թէ պարտ է յամենայն ժամ կալ նոցա յաղօթս, և մի ձանձրանալ ։

Ասէ՝ դատաւոր մի էր 'ի քաղաքի ուրումն՝ յաստուծոյ ոչ երկնչէր, և 'ի մարդկանէ ոչ ամաչէր ։

Եւ այրի մի էր 'ի նմին քաղաքի՝ գայր առ նա և ասէր. դատ արա ինձ յոսոխէ իմմէ ։

Եւ ոչ կամէր 'ի բազում ժամանակս ։

Յետ այնորիկ ասէ 'ի միտս իւրում. թէ և յաստուծոյ ոչ երկնչիմ և 'ի մարդկանէ ոչ ամաչեմ ։

Գոնէ վ՟ն աշխատ առնելոյ զիս այրւոյն՝ արարից նմա դատ. զի մի խաղաւ եկեալ թախանձիցէ զիս ։

Եւ ասէ տէր. լուարուք զինչ դատաւորն անիրաւութեան ասէր ։

Իսկ Աստուած ոչ առնիցէ զվրէժ խնդրութիւն ընտրելոց իւրոց, որք աղաղակեն առ նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի, և երկայնամիտ միայն լինիցի առ նոսա ։

Ասեմ ձեզ. զի արասցէ զվրէժխնդրութիւն նոցա վաղվաղակի ։

Բայց որդի մարդոյ եկեալ գտանիցէ՞ արդեօք հաւատս ։

Դ	Մր	Մ
մժբ	.	մլբ
մժգ	.	մ ծե
մծգ	.	.

տս յերկրի։

կ3 Ասաց և առ ոմանս զան_
ձանցեալս յանձինս՝ թէ ար
դարք իցեն, և խոտիցեն
զբազումս, զառակս զայս։
Արք երկու՝ ելին ՚ի տա_
ճարն կալ յաղօթս. մին
փարիսեցի՝ և միւսն մաքսա
ւոր։
Փարիսեցին կայր մեկուսի,
և զայս առանձինն աղօթս
մատուցանէր։
Աստուած գոհանամ զքէն.
զի ոչ եմ իբրև զայլս ՚ի
մարդկանէ. զյափշտա_
կողս, և զանիրաւս, և զշ
նացողս՝ կամ իբրև զայս մաք
սաւոր։
Այլ պահեմ երկիցս ՚ի շա
բաթու, և տամ տասանորդս
յամ ստացուածոց իմոց։
Իսկ մաքսաւորն կայր մե_
կուսի. և ոչ կամէր, և ոչ
զաչսն ընդ երկինս ամբառ
նալ. այլ կոծէր զկուրծս
իւր, և ասէր. Այծ՝ քաւեա
զիս զմեղաւորս։
Ասեմ ձեզ. էջ սա արդա
րացեալ ՚ի տուն իւր քան
զնա։
Զի ամ որ բարձրացուցա_ մժե
նէ զանձն՝ խոնարհեսցի. Ի
և որ խոնարհեցուցանէ զան
ձըն՝ բարձրասցի։

Վեցեր'' Կիւ'', Ո-մ-ա-բ-ի -'': մժզ
Ու Տ̃ր ար Ց̃ Քս, Ի

Մատուցանէին
առ նա և ման
կունս, զի մերձե
նայցէ ՚ի նոսա.
Իբրև տեսին ա_
շակերտքն՝ սաստէին նց։
Իսկ Յս կոչեաց զնոսա առ
ինքն ասէ. Թոյլ տուք ման
կտւոյդ գալ առիս, և մի՛
արգելուք զդոսա՝ զի այդ
պիսեաց է արքայութիւնն
այ։
Ամեն ասեմ ձեզ. որ ոչ
ընդունիցի զարքայութիւն մժէ
այ իբրև զմանուկ, ոչ մտ Ի
ցէ ՚ի նա։
Իսկ եհարց զնա ոմն իշխան,
և ասէ. վարդապետ բարի՝ մժը
զինչ գործեցից զի զկեանս Ի
յաւիտենականս ժառան_ կ4
գեց_

Ղ	Մր	Մ
մժե	·	մլա
մժզ	ճղ	ճղբ
մժէ	ղե	ճհը
մժը	ճե	ճղդ

գիցէ:

Ասէ ցնա յս. զի՞ ասես զիս բարի. չիք ոք բարի, բայց մի ած:

Զպատուիրանս գիտես մի՛ շնար՝ մի՛ սպանաներ՝ մի՛ գողանար՝ մի՛ սուտ վկայեր: պատուեա զհայր քո և զմայր:

Եւ նա ասէ. զայդ ամ պահեցի 'ի մանկութենէ իմմէ:

մժթ Ի Իբրև լուաւ զայս յս. ասէ ցնա՝ միւս ևս պակաս է քեզ. զամենայն ինչ զոր ունիս, վաճառեա և տուր աղքատաց. և ունիցիս գանձս յերկինս՝ և եկ զկնի իմ:

մի Ի Նա իբրև լուաւ զայս՝ տրտմեցաւ. քանզի էր մեծատուն յոյժ:

Իբրև ետես զնա յս տրտմեալ՝ ասէ. ո՜րպ դժուարին է որք ինչս ունիցին, մտանիցեն յարքայութիւն այ:

Դիւրագոյն իցէ մալխոյ ընդ ծակ ասղան անցանել, քան մեծատան յարքայութիւն այ մտանել:

Եւ որք լուանն ասէին. և ո՞ կարիցէ ապրել:

Եւ նա ասէ. անհնարինք առ 'ի մարդկանէ, հնարաւորք են յայ: մա Ի

Եւ ասէ պետրոս. ահաւասիկ մեք թողաք զամ ինչ զմեր, և եկաք զկնի քո:

Եւ նա ասէ ցնս. ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ ոք է որ եթող զտուն՝ կամ զծնողս՝ կամ զեղբարս՝ կամ զկին՝ կամ զորդիս վն արքայութեն այ: եթէ ո՛չ առնուցու բազմապատիկ 'ի ժամանակիս յայսմիկ. և յաշխարհին որ գալոց է 'զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեսցէ:

Եւ առեալ զերկոտասանսն՝ ասէ ցնս. ահաւասիկ ելանեմք յեմ, և կատարեսցին ամ գրեալքն մարգարէիւք վն որդւոյ մարդոյ: մբ Ի

Զի մատնեսցի հեթանոսաց, և կատակեսցի, և հարկանիցեն, և թքանիցեն:

Եւ իբրև հարկանիցեն, և սպա_

Դ.	Մր	Մ
մժթ	ղբ	ձղդ
մի	ձթ	ձղէ

Դ.	Մր	Մ
մա	ձժ	ձղը
մբ	ձժբ	մա

տանջեսցեն զնա՝ և յերրորդ աւուր յարիցէ։
Մրկ Ժ Եւ նոքա ոչ իմացան յայնցանէ. այլ էր բանն ծածկեալ ի նոցանէ։ և ոչ գիտէին զասացեալսն։

Վերջնոյ Կիր., Շաբաթի։

Տէր մրոց Յով Գոր

Մրկ Ի Կ5 Եւ եղեւ ի մօտենալն նր յերիքով. կոյր մի նստէր առ ճանապարհաւն մուրացիկ։ Իբրև լուաւ զանցանել ժողովրդեանն, հարցանէր թէ զինչ իցէ այն։
Եւ պատմեցին նմա, թէ յս նազովրեցի անցանէ։
Աղաղակեաց և ասէ. յս որդի դաւթի, ողորմեա ինձ։
Եւ որք առաջին երթային՝ սաստէին նմա զի լռեսցէ. և նա ևս առաւել աղաղակէր, որդի դաւթի ողորմեա ինձ։
Զարգեալ կաց յս, և հրամայեաց ածել զնա առ ինքն. և իբրև մերձ եղև առ նա՝ եհարց զնա և ասէ։
Զինչ կամիս դու զի արարից քեզ։ Եւ նա ասէ. տր զի բացցին աչք իմ, և տեսից։
Եւ յս ասէ ցնա. հայեաց՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ։
Եւ առ ժամայն ետես. երթայր զհետ նր, և փառաւոր առնէր զած. և ամ ժողովրդեանն տեսեալ, տային գոհութի այ։
Եւ մտեալ շրջէր ընդ երիքով։ Մրկ Ժ Կ6
Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ զաքէոս. և նա էր մաքսապետ, և ինքն մեծատուն։
Եւ խնդրէր տեսանել թէ ո՞վ իցէ յս, և ոչ կարէր ի բազմութենէն, զի կարճ էր հասակաւ։
Եւ ընթացեալ յառաջ ել ի ժանտաթզենին զի տեսցէ զնա. քանզի ընդ այն խուն անցանելոց էր։
Իբ

Դ. Մտթ Մրկ
Ան. Ծժզ
Մ. Մէ
Դ. Մտթ

Իբրեւ եկն ՚ի տեղին, հայե
ցաւ ՚ի վեր յս եւ ասէ ցնա.
Զակքէ՝ փութա էջ այտի,
զի այսօր ՚ի տան քում ար
ժան է ինձ ագանել:
Փութացաւ եւ էջ, եւ ընկա
լաւ զնա ուրախութբ:
Իբրեւ տեսին ամենեքեան,
տրտնջէին եւ ասէին. թէ
առ առն մեղաւորի եմուտ
լուծանել:
Եկն եկաց Զակքէոս եւ ասէ
ցտէր. տէ՛ր, ահա զկէս
ընչից իմոց տաց աղքատաց.
եւ եթէ զոք զրկեցի, հա_
տուցից չորեքկին:
Եւ ասէ ցնա յս. այսօր
եղեւ փրկութի տանս այս_
միկ. քանզի եւ սա որդի
աբրահամու է:
ժդ Ժ Զի եկն որդի մարդոյ
խնդրել՝ եւ կեցուցանել զկո
րուսեալն:
ժե Ժ Եւ մինչդեռ նոքա զայն
լսէին, յաւել առակ մի եւ
ասէ՝ վս մերձենալոյն նորա
յէմ, եւ համարելոյ նոցա
եթէ առ ժամայն յայտնե
լոց է արքայութիւն այ:
Ասէ՝ այր ոմն ազնուական ժը
գնաց յաշխարհ հեռի՝ առ Ժ
նուլ իւր թագաւորութի Կդ
եւ դառնալ:
Եւ կոչեալ զծառայս իւր, ժթ
ետ նց տասն մնաս. եւ ասէ Ի
ցնս յարդեցէք զայդ մին_ Կը
չեւ եկից.
Եւ քաղաքացիքն նր ատէ
ին զնա. առաքեցին հրեշ
տակս զկնի նորա եւ ասեն
թէ ոչ կամիմք թագաւո_
րել դմա ՚ի վերայ մեր:
Եւ եղեւ դառնալ նմա ա_
ռեալ զթագաւորութին. եւ
կոչեաց զծառայսն, որոց
տուեալ էր զարծաթն, զի
գիտասցէ թէ ո՛ զինչ շա_
հեցաւ:
Եկն առաջինն եւ ասէ.
տէ՛ր, մնասն քո տասն մը
նաս արար:
Եւ ասէ ցնա՝ ազնիւ ծա
ռայ եւ բարի. զի ՚ի փոքուդ
հաւատարիմ եղեր, լիջիր
իշխանութի ունել ՚ի վերայ
տասն քաղաքաց:

Եկն

Դ.	Մ	Դ	Մր	Մ
ժդ	ճծը	ժը	ճծգ	ձթ
ժե	,	ժթ	.	մհ

Եկն երկրորդն եւ ասէ. Տր մնասն քո՛ արար հինգ մնաս: մլ Ը

Ասէ եւ սմա՝ եւ դու լեր ի վերայ հինգ քաղաքաց:

Եկն միւսն եւ ասէ. տէր՝ ահա մնասն քո զոր ունէի ծրարեալ ի վարշամակի՝ երկնչէի ի քէն:

Զի այր ստամբակ ես. բառնաս զոր ոչ եդեր՝ եւ հնձես զոր ոչ սերմանեցեր:

Եւ ասէ ցնա. ի բերանոյ քումմէ դատեցից զքեզ՝ ծառայ անհաւատ. գիտէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ, բառնամ զոր ոչ եդի՝ եւ հնձեմ զոր ոչ սերմանեցի:

Եւ ընդէ՞ր ոչ ետուր զարծաթդ իմ ի սեղանաւորս, եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի:

Եւ ասէ ցպաշտաւորսն. առէք ի դմանէ զմնասն՝ եւ տարայք տուք այնմ որ ունի զտասն մնաս:

Եւ ասեն ցնա. տէր, ունի տասն մնաս:

Ասեմ ձեզ. եթէ ամ որ ունիցի, տացի. եւ յայնմանէ որ ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցի բարձցի ի նմանէ:

Բայց զթշնամիսն իմ զայնոսիկ, որք ոչն կամէին զիս թագաւորել ի վր նց. ածէք այսր, եւ սպանէք առաջի իմ: մլա Ժ

Եւ իբրեւ զայս ասաց գնաց յառաջ ելանել յԵմ: մլբ Ը

Ընթերցուած Կիւրակէ

Ա[illegible]:

Տրն մր Յս Քս.

Եւ եղեւ իբրեւ մերձեցաւ ի Բեթփագէ, եւ ի Բեթանիայ մօտ ի լեառն, որ կոչի Ձիթենեաց. առաքեաց երկուս յաշակերտաց իւրոց: Կջ

Եւ ասէ՝ երթայք ի գեօղդ որ հանդէպ մեր կայ. յոր իբրեւ մտանէք գտանիցէք յաւանակ կապեալ. յոր բուռն ոք ի մարդկանէ երբէք ոչ նստաւ. լուծէք զնա եւ ածէք:

Եւ

Դ	Մր	Մ
մլ	խբ	մհա
մլա		մհբ
մլբ	ճժէ	մղ

Եւ եթէ [illegible] հարցանիցէ զձեզ, եթէ ընդէ՞ր լուծանէք. այսպէս ասասջիք ցնա՝ թէ տեառն իւրում պիտոյ է։

մլգ Ի [illegible] եւ չոգան որք առաքեցանն՝ գտին որպ ասացն ցնա. կայր յաւանակն։

Եւ մինչդեռ լուծանէին զյաւանակն՝ ասեն տեարքն նր ցնոսա. զի՞ լուծանէք զյաւանակդ։

Եւ նոքա ասեն, տն իւրում պիտոյ է։

Եւ ածին զնա առ յս, եւ արկին զիւրեանց հանդերձս, եւ հեծուցին զյս։

Եւ մինչդեռ երթայր՝ զհանդերձս իւրեանց տարածանէին զճանապարհաւն։

մլդ Ի Եւ իբրեւ այն էնջ մերձ եղեւ ի զառիվայր լերինն Ձիթենեաց. սկսան ամ բազմութի աշակերտացն ուրախութբ օրհնել զած ի ձայն մեծ, վն ամ զօրութեանցն զորս տեսինն։

Եւ ասէին օրհնեա՛լ որ գայ Թագաւորդ յանուն տն. խաղաղութի յերկինս, եւ փառք ի բարձունս։

Եւ ոմանք ի փարիսեցւոյն մլե Ժ
յամբոխէն անտի, ասեն ցնա. վարդապետ սաստեա՛ աշակերտացդ քոց։

Պատասխանի ետ, եւ ասէ. ասեմ ձեզ՝ զի եթէ դոքա՛ լռեսցեն, քարինքդ աղաղակեսցեն։

Եւ իբրեւ մերձեցաւ՝ ետեալ զքաղաքն ելաց ի վր նր, եւ ասէ. եթէ գիտէիր մլզ Ժ
դու գոնէ յաւուրս յայսմիկ զխաղաղութի քո. բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց քոց։

Զի եկեսցեն աւուրք ի վր քո, եւ պատեսցեն ըզքեւ թշնամիք քո պատնէշ. եւ պաշարեսցեն զքեզ, եւ նեղեսցեն զքեզ յամ կողմանց։

Եւ յատակեսցեն զքեզ՝ եւ զորդիս քո ի քեզ։

Եւ ոչ թողուցուն զքար ի քարի վերայ, յամենայնի մլէ Ի
ի քեզ.

գ.

Դ.	Մտ.	Մր.	Յ.
մլգ	ճձբ	մբ	.
մլդ	ճձգ	մճ	ճ

Դ.	Մտ.	Մր.
մլե	.	մծդ
մլզ	.	.
մլէ	ճկէ	մկբ

'ի քեզ. փոխանակ զի ո՛չ
ծանեար զժամանակ այցե
լութեան քո:

մը Ա. Եւ մտեալ 'ի տաճարն՝ սկը
սաւ հանել զաղաւնավա_
ճառսն, և զգնօղս. և զսե
ղանս հատավաճառացն ցրը
ւեաց:

Եւ ասէ ցն՟ս. գրեալ է՝
և եղիցի տուն իմ տուն ա_
ղօթից. և դուք արարէք
զդա այր աւազակաց:

մթ Ա. Եւ ուսուցանէր զն՟ս հա_
նապազ 'ի տաճարին:

Իսկ քահանայապետքն և
դպիրք և գլխաւորք ժողո
վըրդեանն, խնդրէին զնա
կորուսանել:

Եւ ոչ գտանէին թէ զինչ
արասցեն. զի ժողովուրդն
ամենայն կախեալ կային
զնմանէ 'ի լսե՛լ:

[illegible]
[illegible]

մխ Ա. Հ Եւ եղև 'ի միում
աւուրցն յայն_
ցանէ՝ մինչդեռ

ուսուցանէր զժողովուրդն
'ի տաճարի անդ, և աւետա
րանէր. հասին 'ի վե՟ր քա_
հանայապետքն և դպիրքն
ծերովքն հանդերձ:

Եւ ասեն ցնա. ասա մեզ
որո՞վ իշխանութ՟բ գործես
դու զայդ. կամ ո՞վ է որ
ետ քեզ զայդ իշխանութի:

Պատասխանի ետ և ասէ
ցն՟ս. հարցից և ես ցձեզ
բան մի, և ասացէք ինձ:

Մկրտութիւնն յոհաննու՝ յերկ
նի՞ց էր, եթէ 'ի մարդկանէ:

Եւ նոքա խորհեցան 'ի միտս
իւրեանց և ասեն. եթէ ա
սեմք յերկնից՝ ասէ, իսկ
ընդէ՞ր ոչ հաւատացիք նը
մա. և եթէ ասեմք 'ի մարդ
կանէ, ա՟մ ժողովուրդն
քարկոծ առնեն զմեզ. զի
հաստատեալ է 'ի միտս զյո
հաննէ թէ մարգարէ է.
և պատասխանի ետուն չգի
տել թէ ուստի իցէ:

Եւ յ՟ս ասէ ցն՟ս. և ո՛չ ես
ասեմ ձեզ որով իշխանու՟բ
առնեմ զայս:

Դ. ՍԻ Ս Յ
մը ճիա մժա խա.
մթ ճիւ.ճիթ մե հե.ձե.ձը
մխ ճիէ մժէ .

Եօթներորդ Կիւ՛, Երկուշաբ՛.
Տէ՛ն օր Յո՛ Ղու՛.

Մատ ԻԱ ԼԳ Սկսաւ ասել առ ժողովուրդն զառակս զայս. այր ոմն տնկեաց զայգի, և ետ զնա մշակաց, և ինքն գնաց 'ի ճանապարհ ժամանակս բազումս:

Եւ 'ի ժամու առաքեաց առ մշակսն զծառայ՝ զի 'ի պտղոյ այգւոյն տացեն նմա:

Եւ մշակքն գան հարին զնա, և արձակեցին ունայն:

Եւ յաւել միւս ևս ծառայ յղել. նոքա և զնա ևս գան հարին. անարգեցին, և առաքեցին ունայն:

Եւ յաւել զերրորդն առաքել. նոքա և զնա վիրաւորեցին, և հանին արտաքս.

Ասէ տէր այգւոյն. զինչ արարից՝ առաքեցից զորդի իմ սիրելի, թերևս 'ի սմանէ ամաչեսցեն:

Իբրև տեսին զնա մշակքն՝ խորհեցան ընդ միմեանս և ասեն. սա է ժառանգն:

Եւ հանին ընդ նա արտաքս քան զայգին, և սպանին:

Արդ՝ զինչ արասցէ ընդ նոսա տէր այգւոյն:

Եկեսցէ և կորուսցէ զմշակսն զայնոսիկ, և տացէ զայգին այլոց:

Իբրև լուան, ասեն. քա՛ւ մի՛ լիցի:

Եւ նա հայեցաւ ընդ նոսա և ասէ. իսկ զինչ իցէ այն որ գրեալն է. թէ զվէմն զոր անարգեցին շինողքն՝ նա եղև գլուխ անկեան:

Ամենայն որ հարցի ընդ վէմն ընդ այն՝ խորտակեսցի. և յորոյ վերայ անկցի, հոսեսցէ զնա:

Եւ խնդրէին դպիրքն և քահանայապետք արկանել 'ի նա ձեռս 'ի նմին ժամու. և երկեան 'ի ժողովրդենէն, զի գիտէին թէ առ նոսա ասաց զառակն զայն: Մար Ա

Եւ սպաս սպասեցին, և առաքեցին դաւաճանս կեղծաւորս զանձինս արդարս ունել. զի ըմբռնեսցեն Մատ ԻԲ ԺԵ

նաս

նեսցեն զնա բանիւք, առ 'ի մատնել զնա պետութեան և իշխանութեան դատաւորին։

Հարցին զնա և ասեն. վարդապետ՝ գիտեմք զի ուղիղ խօսիս և ուսուցանես. և ոչ առնուս ակն, այլ ճշմարտութ զճանապարհն աստուծոյ ուսուցանես։

Արժա՞ն է մեզ կայսեր հարկս տալ թէ ոչ։

Ի՛ նայեցեալ ընդ խորամանկութիւն նց՝ ասէ ցնս։

Ցուցէք ինձ զդահեկանն։

Ի՛ նոքա ցուցին։

Ի՛ ասէ՝ զո՞յր պատկեր և գիր ունի։

Պատասխանի ետուն և ասեն, զկայսերն։

Ի՛ նա ասէ ցնս. երթայք, տուք զկայսերն կայսեր՝ և զԱյն աստուծոյ։

Ի՛ ոչ կարացին զնա ըմբռնել բանիւք առաջի ժողովրդեանն. և զարմացեալ ընդ պատասխանիս նորա լռեցին։

Եօթներորդ Կիւ", Զատկին"։

Աւ. Տրն մր Յս Քս.

Մատուցեալ ոմանք 'ի սադուկեցւոցն՝ որք հակառակէին չլինել յարութեան։ Հ3

Հարցին զնա և ասեն. վարդապետ, մովսէս գրեաց մեզ՝ եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի, որոյ իցէ կին, և նա անորդի իցէ, զի առնուցու եղբայր նր զկինն, և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում։

Արդ՝ եօթն եղբարք էին. և առաջինն առեալ կին՝ մեռաւ անորդի։

Էառ զնոյն և երկրորդն, մեռաւ և նա անորդի։

Էառ զնա և երրորդն. նոյնպէս և եօթանեքին և ոչ թողին որդիս։ մեռաւ և կինն։

Արդ՝ 'ի յարութեան ո՞ւմ 'ի նոցանէ լինիցի կին, զի եօթանեքին կալան զնա կին։

Պատասխանի ետ նց յս և ասէ.

ասէ. որդիք աշխարհիս այ
սորիկ կանայս առնեն, և
արանց լինին:

Իսկ որք արժանի լինիցին
այնմ աշխարհի հասանել,
և յարութեն որ 'ի մեռելոց՝
ոչ կանայս առնեն, և ոչ
արանց լինին:

Քանզի և ոչ մեռանել ևս
կարեն. զի հաւասար հր
եշտակաց են՝ և որդիք աս
տուծոյ. քանզի յարութեն
որդիք են:

Այլ զի յառնեն մեռեալք.
և մովսէս գուշակեաց 'ի մո
րենւոջն. որպ ասէ զտր
ած աբրահամու, և զաստու
ծոյ իսահակայ, և զաստու
ծոյ յակոբայ:

Եւ ած չէ մեռելոց՝ այլ
կենդանեաց. զի ամենեքին
նմա կենդանիք են:

Պատասխանի ետուն ոմանք
'ի դպրացն և ասեն. վարդա
պետ՝ բարւոք ասացեր:

Մտթ. Ի. Եւ ոչ ևս ոք իշխէր հար
ցանել զնա և ոչինչ:

Մրկ. Ի. Ասէ և առ նոսա. զիա՞րդ ա
սեն զքրիստոսէ՝ թէ որդի
է՝ դաւթի:

Հ4

Զի ինքն դաւիթ ասէ 'ի
գիրս սաղմոսաց. ասաց
տր ցտր իմ, նիստ ընդ աջ
մէ՝ իմմէ:

Մինչև եդից զթշնամիս
քո, պատուանդան ոտից
քոց:

Իսկ արդ՝ եթէ դաւիթ
զնա տր կոչէ՝ զիա՞րդ որդի
նորա իցէ:

Եւ լուիլ ամ ժողովրդ Մտթ.
եանն՝ ասէ ցաշակերտսն. Ի.
Զգուշ լերուք 'ի դպրացն,
որք կամին պատմուճանօք
շրջիլ. և սիրեն ողջոյնս 'ի
հրապարակս, և զնախաթո
ռս 'ի ժողովուրդս. և զ
բարձերէցս յընթրիս:

Որք ուտեն զտունս այրեաց. Մրկ.
և պատճառանօք յերկա Ի.
րեն զաղօթս՝ նոքա ընկալ
ցին աւելի դատաստանս:

Եւ հայեցեալ ետես զմե Հ5
ծատունս, որք արկանէին
զտուրս իւրեանց 'ի գանձա
նակն:

Նաեւ

Դ.	ՄՆ	Մ
մտթ	ձլգ	մկզ
մրկ	ձլգ	մկե

Դ.	ՄՔ	Մ
մտթ	ձլե	մկթ
մրկ	ձլզ	.

Ետես և զկին մի այրի
աղքատ, որ էարկ անդր
երկուս լումայս։
Եւ ասէ. արդարև ասեմ
ձեզ՝ զի այրին այն աղքատ՝
աւելի էարկ քան զամենեսին։
Ամենեքին նոքա 'ի մնացե-
լոց իւրեանց արկին 'ի պա-
տարագս այ, բայց նա 'ի կարօ-
տութենէ իւրմէ զամ զկեանս
իւր զոր ունէր, էարկ։

Երկուշաբթի Կիւ, Հինգշաբթի։

Ասէ Տէր մեր Յս Քս.

Մար ԺԳ. Եւ յասել ումանց
ըզ տաճարէն,
թէ գեղեցիկ վի-
մօք և աշտարակօք զարդա-
րեալ է։
Ասէ՝ զայդ ամ զոր տեսա-
նէք՝ եկեսցեն աւուրք յորս
ոչ թողցի այդր քար 'ի քա-
րի վր որ ոչ քակտեսցի։
Մատթ Ի. Հարցին զնա և ասեն. վար-
դապետ՝ երբ լինիցի այդ,
Հ6 և զինչ նշան իցէ յորժամ
այդ լինելոց իցէ։
Եւ նա ասէ. զգոյշ կա-

ցէք, մի՛ խաբիցէք. զի բա-
զումք գայցեն յանուն իմ,
և ասասցեն թէ ես եմ. և
մերձեցաւ ժամանակն՝ մի՛
երթայցէք զկնի նց։
Եւ յորժամ լսիցէք պատե-
րազմունս և խռովութիւնս՝ մի՛
զարհուրիցիք. զի պարտ է
նախ այնմ լինել, այլ ոչ է առ
ժամայն կատարած։
Յայնժամ ասէ ցնս. յա-
րիցէ ազգ յազգի վերայ.
և թագաւորութի 'ի թագա-
ւորութեան վերայ։
Եւ շարժմունք մեծամեծք.
և 'ի տեղիս տեղիս սովք և
սրածութիք. և եղիցին ար-
հաւիրք, և նշանք մեծա-
մեծք յերկնից։
Բայց յառաջ քան զայս
ամ՝ մխեսցեն զձեռս իւ-
րեանց 'ի ձեզ և հալածես-
ցեն. և մատնեսցեն 'ի ժո-
ղովուրդս և 'ի բանտս. և
տանիցեն առաջի թագաւո-
րաց և թագաւորաց վասն
անուան իմոյ։ Մթ Ժ.
Եւ լինիցի ձեզ այն 'ի վը-
կայու-

Դ Մր Մ
մխը ձյէ մխբ
մխթ ձյը մխդ

Դ Մր Մ Յ
մծ ձյթ ձէ. մխդ ձխզ. ձխա

կայութիւն։

մծա Արդ՝ դիք 'ի սիրտս ձեր
Բ մի՛ յառաջագոյն կրթել՝
տալոյ պատասխանի։
Զի ես տաց ձեզ բերան
եւ իմաստութիւն, որում ոչ կա-
րիցեն կալ հակառակ, կամ
տալ պատասխանի ամ հա-
կառակորդք ձեր։
Մատնեսջիք եւ 'ի ծնողաց,
եւ յեղբարց, եւ յազգակա-
նաց, եւ 'ի բարեկամաց՝ եւ
սպանանիցեն 'ի ձէնջ։
Եւ եղիջիք ատեցեալք յա-
մենեցունց վս անուան իմոյ։
Եւ մազ մի 'ի գլխոյ ձերմէ
ոչ կորիցէ։
Եւ համբերութբ ձերով
ստասջիք զոգիս ձեր։
մծբ Այլ յորժամ տեսանիցէք
Ժ շուրջ պատեալ զօրօք զԵմ,
յայնժամ գիտասջիք թէ
մերձ է աւեր նորա։
մծգ Յայնժամ որք 'ի Հրէաս-
Բ տանի իցեն, փախիցեն 'ի լե-
րինս. եւ որք 'ի միջի նորա
իցեն, խուսեսցեն. եւ որք
'ի գաւառս իցեն, մի՛ մտ-
ցեն 'ի նա։
Զի աւուրք վրէժխնդրու-
թե են այնոքիկ, առ 'ի կա-
տարելոյ ամ գրելոց։
Բայց վա՜յ իցէ յղեաց եւ մծդ
ստնտուաց յաւուրսն յայ- Բ
նոսիկ։
Զի եղիցի տագնապ մեծ մծե
'ի վր երկրի, եւ բարկութի Բ
ժողովրդեանն այնմիկ։
Եւ անկցին 'ի սուր սուսե- մծզ
րի, եւ գերեսցին յամ հե- Ժ
թանոսս. եւ Եմ եղիցի կո-
խան ազգաց, մինչեւ կատա-
րեսցին ժամանակք հեթա-
նոսաց։
Եւ եղիցին նշանք յարե- մծէ
գական, եւ 'ի լուսինն, եւ յաս- Բ
տեղս. եւ յերկրի տագնապ
հեթանոսաց, յահեղ բար-
բառոյ, իբրեւ ծովու եւ խռո-
վութեան։
Ելանելոյ ոգւոց մարդ-
կան յերկիւղէ, եւ 'ի կար-
ծեաց եկելոց 'ի վր տիեզե-
րաց. զի զօրութիւնք երկնից
շարժեսցին։
Եւ յայնժամ տեսցեն զոր- մծը
դի Բ

Ղ	Մր	Մ
մծա	ճլա	ձը
մծբ	․	
մծգ	ճլգ	մխէ

Ղ	Մր	Մ
մծդ	ճլդ	մխթ
մծե	ճլե	մծա
մծզ	․	․
մծէ	ճխ	մծը
մծը	ճխա	մծթ

գի մարդոյ եկեալ ամպօք, զօրութեամբ և փառօք բազմօք։
Իսկ յորժամ սկսանիցին այս լինել՝ ամբարձջիք և բարձրացուսջիք զգլուխս ձեր, զի մերձ է փրկութիւն ձեր։
Եւ ասաց առակ մի նոցա. տեսէք զթզենին և զամ ծառս։
Յորժամ ցուցանիցեն զպըտուղ իւրեանց՝ տեսանէք, և՛ի նոցանէ ճանաչէք թէ մերձ է ամառն։
Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ՝ գիտասջիք թէ մերձ է արքայութիւնն այ։
Ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչև այս ամենայն լինիցի։
Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ ոչ անցանիցեն։
ՄԾԹ ԺԱ Զգուշ լերուք անձանց. գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ և արբեցութեամբ, և հոգօք աշխարհականօք. և յանկարծակի հասանիցէ ՚ի վր ձեր օրն այն։
Զի իբրև զորոգայթ հասանիցէ ՚ի վերայ ամենեցուն, որք բնակեալ են ընդ ամ երեսս երկրի։
Արթուն կացէք այսուհետև. յամ ժամ աղօթս արարէք՝ զի արժանի լինիջիք զերծանել յայնմ յամենայնէ որ լինելոց է, և կալ առաջի որդւոյ մարդոյ։
Եւ էր ՚ի տուէ ՚ի տաճարին ուսուցանէր, և զգիշերն ելեալ ագանէր ՚ի լերինն որ կոչէր ձիթենեաց։
Եւ ամ ժողովուրդն կանխէր ընդ առաւօտս առ նա ՚ի տաճարին լսել ՚ի նմանէ։ Ն ՂԼ

Եօրնեքշ" Կիւ", Աւետարան":

Վս ընթերցեաց Տն մերոյ Յսի Քսի

Մերձեցաւ տօն բաղարջակերացն՝ որ կոչէր պասեքայ։ ՄԿ Ա.
Եւ խնդրէին քահանայապետքն և դպիրք թէ որպէս սպանանիցեն զնա. բայց երկնչէին ՚ի ժողովրդենէ անտի։ Հ Մկս Ա.
Եմուտ սատանայ ՚ի յուդայ ՚ի կոչեցեալն իսկարիօտ ՄԿԲ Թ

Գ ԺԾԹ

Դ. Մր Մ. Յ

ռիովտացի, որ էր 'ի թուոյ երկոտասանիցն։
Մրկ ԺԴ Զոր աւ՝ եդ բանս ընդ քահանայապետս և ընդ իշխանս ժողովրդեանն՝ զի մատնեսցէ զնա նց։
Եւ խնդացին, և խոստացան տալ նմա արծաթ։
Եւ յանձն էառ. և խնդրէր պարապ մատնել զնա նց՝ մեկուսի յամբոխէ անտի։
Եւ եկն օր բաղարջակերացն, յորում օրէն էր զենուլ զպասեքն։
Եւ առաքեաց զպետրոս և զյովհաննէս և ասէ. երթայք պատրաստեցէք մեզ զպասեքն զի կերիցուք։
Եւ նոքա ասեն. ուր կամիս զի պատրաստեսցուք։
Եւ ասէ ցնս. ահաւ իբրև մտանիցէք 'ի քաղաքն, պատահեսցի ձեզ այր մի բարձեալ սափոր ջրոյ. երթիջիք զհետ նր 'ի տունն յոր մտանիցէ։
Եւ ասասջիք ցտանուտէր տանն. վարդապետն ասէ քեզ. ուր են վանքն իմ, յորում զպասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս հանդերձ։
Եւ նա ցուցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ. և անդ պատրաստեսջիք։
Եւ գնացեալ գտին որպս և ասաց նոցա՝ և պատրաստեցին զպասեքն։
Եւ իբրև ժամ եղև՝ բազմեցաւ. և երկոտասան առաքեալքն ընդ նմա։
Եւ ասէ ցնս. ցանկալով ցանկացայ զայս պասեքս ուտել ընդ ձեզ, մինչև չարչարեալ իցեմ։ Մտթ ԻԶ
Բայց ասեմ ձեզ. թէ ոչ ևս կերից 'ի սմանէ, մինչև լցցի յարքայութեան այ։ Մրկ ԺԴ
Եւ ընկալեալ բաժակ՝ գոհացաւ և ասէ. առէք զայդ և բաժանեցէք 'ի ձեզ։
Ասեմ ձեզ. թէ յայսմհետէ ոչ արբից 'ի բերոյ որթոյ, մինչև եկեսցէ արքայութիւնն այ։
Եւ առեալ հաց՝ գոհացաւ. եբեկ, և ետ նց և ասէ. Մրկ ԺԴ

Գ. Մրկ. Ճկ. Մ. Մհը
Գ. Մտ. Մ. Յ. Մտ. Մրկ. Ճկգ. Մհե. Մտք. Ճկե. Մճծ. ծե․ կե

Այս է մարմին իմ որ վսն բազմաց տուեալ. զայս արարէք առ իմոյ յիշատակի։
Մ.կէ / Ի Նոյնպէս և զբաժակն յետ ընթրեացն եառ և ասէ. այս բաժակ՝ է նոր ուխտ իմով արեամբ՝ վասն բազմաց հեղլոյ։

Ե[illegible]՛ Կ[illegible]՛, Ը[illegible]՛:

Տէր Մր Յս Քս ամէն։

Մ.կը / Ի Բայց ահաւասիկ ձեռն մատնչի իմոյ՝ ընդ իս ՚ի սեղանս։
Եւ որդի մարդոյ ըստ սահմանելոյն երթայ՝ բայց վայ մարդոյն այնմիկ յորոյ ձեռն մատնիցի։
Մ.կթ / Ի Եւ նոքա սկսան խնդրել ընդ միմեանս՝ թէ ով է ՚ի նոցանէ, որ զայս գործելոց իցէ։
Մհ / Ի / Հ8 Եւ եղև հակառակութի ՚ի մէջ նց, թէ ո ՚ի նոցանէ համարիցի մեծ։
Եւ նա ասէ ցնս. թագաւորք ազգաց՝ տիրեն նց. և որք իշխեն նոցա՝ բարերարք կոչին։
Այլ դուք ոչ այնպէս. այլ որ մեծն է ՚ի ձեզ՝ եղիցի իբրև զկրտսերն. և առաջնորդն իբրև զպաշտօնեայն։ Մհա / Ժ
Ո՞վ է մեծ՝ բազմեալն եթէ պաշտօնեայն. ոչ ապաքէն բազմեալն. բայց ես եմ ՚ի մէջ ձեր իբրև պաշտօնեայ։
Եւ դուք էք որք կայիք ընդ իս ՚ի փորձութիւնս իմ։
Եւ ես ուխտեմ ձեզ. որպէս և հայր իմ ուխտեաց ինձ արքայութիւն։
Զի ուտիցէք և ըմպիցէք ՚ի սեղանն իմ յարքայութեն իմում։
Եւ նստջիք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զերկոտասան ազգն իսրայէլի։ Մհբ / Ժ
Եւ ասէ տր. սիմոն սիմոն, ահա սատանայ խնդրեաց զձեզ խարբալել իբրև Մհգ / Ժ / Հ9

Լ Ի

Դ	Մն	Մ.	Յ	Դ	ՄԹ
մկէ	չկբ	մձ	.	մհա	.
մկը	չկգ	մձա	.	մհբ	չկէ
մկթ	չկբ	մձ	մկթ	մհգ	.
մհ	չձգ	մձ	.		

րև զցորեան։
Այլ ես աղաչեցի վասն
քո՝ զի մի պակասեսցին հա-
ւատք քո։
մհդ Եւ դու երբեմն դարձցիս՝
թ. և հաստատեսցես զեղբարս
քո։
Եւ նա ասէ ցնա. տէր՝
ընդ քեզ պատրաստեմ և՛ի
բանտ և՛ի մահ երթալ։
մհե Եւ նա ասէ ցնա. ասեմ
ժ. քեզ պետրէ՝ չիցէ այսօր
հաւու խօսել մինչ՝ երիցս
ուրասցիս զիս չգիտել։
մհզ Եւ ասէ ցնս. յորժամ ա-
ժ. ռաքեցի զձեզ առանց քսա-
կի և մախաղի և կօշկաց,
միթէ կարօտացայք ինիք։
Եւ նոքա ասեն, և ոչ ինիք։
Ասա ասէ. այլ այժմ որ
ունի զքսակ բարձցէ՝ նոյն-
պէս և զմախաղ. և որ ոչն
ունի՝ վաճառեսցէ զձորձս
իւր և գնեսցէ իւր սուսեր։
մհէ Բայց ասեմ ձեզ. զի այս
ի. ևս որ գրեալ է՝ պարտ է
զի կատարեսցի յիս. թէ
ընդ անօրէնս համարեցաւ.

զի որ վասն իմ ինչ է վճա-
րեալ է։
Եւ նոքա ասեն. տէր՝ ահա-
ւասիկ են աստ երկու սուրք։
Եւ նա ասէ ցնոսա՝ բաւա- մհը
կան են. ժ.
Եւ ելեալ գնաց ըստ սովո- մհթ
րութեն ՚ի լեառն ձիթենեաց. ի.
գնացին զհետ նորա և ա-
շակերտքն։
Յորժամ եհաս ՚ի տեղին, ա- մծ
սէ ցնոսա. յաղօթս կացէք ի.
չմտանել ՚ի փորձութիւն։
Եւ ինքն մեկնեցաւ ՚ի նո- մծա
ցանէ իբրև քար ընկէց մի. ի.
եդ ծունր՝ կայր յաղօթս։
Եւ ասէր. հայր՝ եթէ կա- մծբ
միս անցո զբաժակս զայս ի.
յինէն։
Բայց ոչ իմ կամք՝ այլ մծգ
քոյդ լիցի։ ի.
Եւ երևեցաւ նմա հրեշ-
տակ յերկնից՝ և զօրացու-
ցանէր զնա. և էր ՚ի տագ-
նապի, և մտադիւրութ. ևս
կայր յաղօթս.
Եւ հոսէին ՚ի նմանէ քրտ-
նունք իբրև զկայլակս ա-
րեան.

Դ.	Մր	Մ	Յ
մհդ	.	.	միւս.միթ.մլա
մհե	ճհ	մծթ	ճիղ
մհզ	.	.	
մհէ	մժղ	.	.

Դ.	Մր	Մ	Յ
մհը	.	.	.
մհթ	ճհբ	մղա	ճծղ
մծ	ճհե	մկզ	.
մծա	ճհս	մկէ	ճկա
մծբ	ճհզ	մկը	ծե
մծգ	ճհէ	մկէ	իբ

րեան. ոլոռն, ոլոռն, հե-
ղեալ յերկիր։

ՄԾԴ Բ. Եւ յարուցեալ յաղօթիցն
եկն առ աշակերտսն. եգիտ
զնս՟ 'ի քուն 'ի տրտմութենէն։
Եւ ասէ ցնս՟. զի՞ ննջէք,
արիք, կացէք յաղօթս, զի
մի՛ մտանիցէք 'ի փորձութի՟։

ՄԾԵ Ա. Եւ մինչդեռ խօսէր. ահա
ամբոխ, եւ որ կո-
չէրն յուդայ մի յերկոտա-
սանիցն առաջնորդէր նց՟։
Եւ մերձեցաւ առ յս՟

ՄԾԶ Ժ. համբուրել զնա։ քանզի
զայն նշան տուեալ էր նց՟,
թէ ընդ որում ես համբուրե-
ցից՝ նա՛ է զնա ունիցիք։
Ասէ ցնա յս՟. յուդա՛
համբուրելո՞վ մատնես զոր-
դի մարդոյ։
Եւ տեսին որք զնովաւն

ՄԾԷ Ա. էին որ ինչ եղեւ՝ ասեն ցնա.
տր՟՝ հարցո՞ւք զնս՟ սրով։
Եւ եհար մի ոմն 'ի նոցա-
նէ զքահանայապետին ծա-
ռայ, եւ 'ի բաց եհան զա-
ջոյ ունկն նորա։
Պատասխանի ետ յս՟ եւ ա-

սէ. թո՛յլ տուք մինչեւ ցայդ
վայր։
Եւ մատուցեալ յունկն՝ ՄԾԸ Ժ.
բժշկեաց զնա։
Եւ ասէ ցեկեալսն 'ի վր՟ ՄԾԹ Ա.
նր՟, ցքահանայապետսն եւ
ցիշխանսն տաճարին եւ ցը-
ծերս. իբրեւ 'ի վր՟ աւազա-
կի՝ ելէք սուսերօք եւ բրօք։
Հանապազ ընդ ձեզ էի 'ի
տաճարին, եւ ո՛չ ձգեցէք
ձեռս յիս. այլ այս է ձեր
ժամ, եւ իշխանութի՟ խաւարի։
Եւ կալեալ զնա ածին եւ ՄԿ Ա.
մուծին 'ի տուն քահանայա-
պետին։
Եւ պետրոս երթայր զկնի ՄԿԱ Ա.
նորա հեռագոյն։
Իբրեւ լուցին կրակ 'ի մէջ
գաւթին, եւ նստան շուրջ.
նստաւ եւ պետրոս 'ի մէջ նց՟։
Ետես ըզնա աղախին ոմն
զի նստէր առ լոյսն. հայե-
ցաւ ընդ նա եւ ասէ. եւ սա՛
ընդ նմ՟ էր որք ընդ նմա էին։
Եւ նա ուրացաւ եւ
ասէ. ո՛չ գիտեմ զնա կին
դու։

Եւ

Ղ.	Մր.	Մ.	Յ.	Ղ.	Մր.	Մ.	Յ.
ՄԾԴ	ՃՀԷ	ՄԿԶ	·	ՄԾԸ	·	·	·
ՄԾԵ	ՃՁԱ	Յ	ՀԹ.ՃԾԸ	ՄԾԹ	ՃՁԴ	ՅԴ	ՃՀ
ՄԾԶ	·	·	·	ՄԿ	ՃՁԵ	ՅԿ	ՃԿԸ
ՄԾԷ	ՃՁԴ	ՅԲ	ՃԿ	ՄԿԱ	ՃԿԷ	ՅԺԴ	ՃԿԿ

մղբ Ա. Եւ յետ սակաւ միոյ՝ այլ ոմն ետես զնա եւ ասէ. եւ
դու 'ի նոցանէ ես։
Եւ պետրոս ասէ. այր դու
չեմ 'ի նոցանէ։
Եւ իբրեւ ժամ մի եանց 'ի
վեր, այլ ոմն վիճէր եւ ասէր.
ստոյգ եւ սա ընդ նմա էր.
քանզի գալիլեացի է։
Ասէ պետրոս. այր դու՝
չգիտեմ զինչ խօսիդ։
Եւ առժամայն մինչդեռ
զայն ասէր, խօսեցաւ հաւ։
Եւ դարձաւ տր, եւ հայեցաւ
'ի պետրոս։
մղգ Բ. Եւ յիշեաց պետրոս զբանն տն, զոր ասաց ցնա,
մինչչեւ հաւու խօսեալ է-
ցէ, երիցս ուրասցիս չգի-
տել զիս։
Եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց
դառնապէս։
մղդ Ա. Եւ արքն որք պահէին զն-
նա, այպն առնէին զնովաւ,
եւ հարկանէին։
Ծածկէին զերեսս նր եւ
տանջէին. եւ հարցանէին
ցնա եւ ասէին. մարգարէաց

ալէ որ եհարն զքեզ։
Եւ այլ բազում ինչ հայ-
հոյութ խօսէին 'ի նա։ Վ

Վն չորեքշաբաթոյ եւ խաչելութեան
Տն մերոյ Յսի Քսի.

Ե իբրեւ այգ
եղեւ, ժողովե- մղե Ժ.
ցաւ ծերակոյտ
ժողովրդեանն. քահանայա-
պետքն, եւ դպիրք՝ եւ հանին
ածին զնա յատեանն իւ-
րեանց, եւ ասեն, եթէ դու
ես քսն, ասա մեզ։
Ասէ ցնս. եթէ ասացից
ձեզ՝ սակայն ոչ հաւատայք. մղզ Ժ.
Եւ եթէ հարցից ինչ զձեզ,
չտայք ինձ պատասխանի,
կամ արձակիցէք։
Բայց յայսմհետէ նստս- մղէ Ա.
ցի որդի մարդոյ ընդ աջմէ
զօրութեն աստուծոյ։
Եւ ասեն ամենեքեան. ա-
պա դու ես որդին այ։ մղը Ժ.
Եւ նա ասէ ցնս. դուք
ասէք թէ ես եմ։
Եւ նոքա ասեն. զինչ եւս
պիտոյ է մեզ վկայութեան, մղթ Բ.
զի մեզէն իսկ լուաք 'ի
բերա-

Գ	Մտ	Մր	Յ
մղբ	ձղզ	յէե	ճհե
մղգ	ձղէ	յժզ	.
մղդ	ձղե	յժդ	ճհը

Գ	Մտ	Մր	Յ
մղե	.	.	.
մղզ	.	.	.
մղէ	ձղա	յժ	կթ
մղը	.	.	.
մղթ	ձղգ	յժբ	.

բերանոյ դորա:

յ Ա. Եւ յարուցեալ ամ բազ
մութիւն նց, ածին զնա առ
պիղատոս:

յա Ժ. Եւ սկսան չարախօս լինել
զնմանէ եւ ասել. գտաք
զսա՝ զի թիւրէր զազգս
մեր, եւ արգելոյր ՚ի տալոյ
հարկս կայսեր, եւ ասէր
զանձնէ եթէ քս իցէ
թագաւոր:

յբ Ա. Եւ պիղատոս եհարց զնա
եւ ասէ. դու՞ ես թագա_
ւորն հրէից:
Նա՝ պատասխանի ետ նմա
եւ ասէ. դու ասացեր:

յգ Թ. Ասէ պիղատոս ցքահա_
նայապետսն եւ ցժողովուրդ
սն. չգտանեմ ինչ վնաս
յառնս յայսմիկ:

յդ Ժ. Եւ նոքա պնդէին եւ ասէ
ին. եթէ խռովէ զժողո_
վուրդս, ուսուցանէ ընդ
ամ հրէաստան, սկսեալ ՚ի
գալիլեէ մինչեւ ցայսր:
Եւ պիղատոս իբրեւ լուաւ
զգալիլեէ, եհարց եթէ
գալիլեացի՞ իցէ այրն:

Եւ իբրեւ գիտաց եթէ
յիշխանութ հերովդի է, ետ
տանել զնա առ հերովդէս.
քանզի եւ նա յերմ էր յա
ւուրսն յայնոսիկ:
Եւ հերովդէս իբրեւ ետես
զյս, ուրախ եղեւ յոյժ.
զի ցանկայր ՚ի բազում ժա
մանակաց տեսանել զնա.
քանզի լսէր բազում ան_
գամ զնմանէ, եւ ակն ունէր
նշան ինչ լեալ տեսանել
՚ի նմանէ:
Հարցանէր ըզնա բանիւք
բազմօք. եւ նա ոչ ինչ ետ
նմա պատասխանի:
Կային քահանայապետքն յե Ժ.
եւ դպիրք, եւ պնդադէմս
չարախօսէին զնմանէ:
Արհամարհեաց զնա եւ հե յզ Ա. Զ.
րովդէս հանդերձ իւրովք զօ
րականօքն. եւ այպն արարեալ
էարկ զնովաւ հանդերձս
սպիտակս, եւ ետ տանել
անդրէն առ պիղատոս:
Եւ եղեն բարեկամք պիղա
տոս եւ հերովդէս յաւուր
յայնմիկ. քանզի յառաջ
թշ

Ղ.	Մտ.	Մր.	Յ.
յ	մղթ	մժը	ճհղ
յա	.	.	.
յբ	մ	յի	ճհը
յգ	.	.	ճղ
յդ	.	.	

Ղ.	Մտ.	Մ.
յե	.	.
յզ	ճձթ	յը

Թշնամիք էին միմեանց ։
յէ Կոչեաց պիղատոս զքահա
Թ. նայապետսն, և զիշխանս,
և զժողովուրդն ։
Եւ ասէ ցնս. ածէք մա
տուցէք ինձ զայրս զայս իբ
րև զխոտորեցուցիչ ժողո_
վրդեանն. և ահաւասիկ
առաջի ձեր դատեցի, և
ոչ ինչ ոչ գտի յառնս
յայսմիկ, զորոյ դուք չա_
րախօսէքդ զսմանէ ։
Այլ և ոչ հերովդէս. քան
յը զի եսոյ տանիլ զդա առ
Ժ. նա. և ահա ոչինչ մահու
արժանի է գործեալ դորա.
խրատեցից զդա, և արձա
կեցից ։
յթ Զի հարկ էր մի մի ըստ
Ա. տօնի արձակել նոցա ։
յժ Եւ նոքա աղաղակէին ամ
Ա. բաղմութբն և ասէին. բարձ
զդա և արձակեա մեզ զբ
արաբբայ ։
Որ էր վն խռովութե իրիք
եղելոյ ՚ի քաղաքին և սպա
նութե մտեալ ՚ի բանտ ։
յժա Դարձեալ պիղատոս ձայն
Ա.

սաւ խօսիլ. քանզի կամէր
արձակել զՅս ։
Եւ նոքա անդրէն աղաղա
կէին և ասէին, ՚ի խաչ
հան զդա ։
Եւ նա երիցս ասէ ցնոսա յժբ
զինչ չար արար սա. ոչինչ Թ.
մահու գտի ՚ի սմա,
խրատեցից զսա և արձա_
կեցից ։
Եւ նոքա ստիպէին մեծա յժգ
ձայն և խնդրէին զնա ՚ի Ա.
խաչ հանել. և զօրանային
բարբառք նց, և քահանայա
պետին ։
Եւ պիղատոս հաւանեցաւ յժդ
առնել զհայցուածս նց ։ Ա.
Արձակեաց նց զբարաբ_
բայն, զոր վն խռովութե և
սպանութե արկեալ էր ՚ի
բանտ, զոր և խնդրէինն
իսկ. և զՅս մատնեաց կա
մաց նոցա ։
Իբրև տանէին զնա,
ըմբռնեցին զոմն սիմոն կիւ յժե
րենացի որ գայր յանդէ, Ա.
եդին ՚ի վն նր զխաչն բե_
րել զկնի յսի ։
Եւ

Ղ	Մտ	Մր	Յ
յէ	.	.	ճղ
յը	.	.	.
յթ	մբ	յիբ	.
յժ	մդ	յիե	ճձդ
յժա	մե	յիզ	ճձդ

Ղ	Մտ	Մր	Յ
յժբ	.	.	ճձբ. ճձղ
յժգ	մե	յիզ	ճղդ
յժդ	մզ	յիը	ճղզ
յժե	մթ	յլ	ճղէ

յժզ Եւ երթայր զհետ նորա
Ժ բազմութի՛ ժողովրդեանն,
Զ և կանանց որք կոծէին և
աշխարէին զնա։
Դարձաւ յի և ասէ ցնո.
դստերք երմի՝ մի՛ լայք ՚ի
վերայ իմ. այլ լացէք ՚ի
վերայ անձանց՝ և՚ի վերայ
որդւոց ձերոց։
Զի եկեսցեն աւուրք յորս
ասիցեն. Թէ երանի ամլոց
և որովայնից որք ո՛չ ծնան.
և ստեանց, որք ո՛չ դիե-
ցուցին։
Յայնժամ սկսանիցին ասե-
լ լերանց՝ թէ անկերուք ՚ի
վերայ մեր. և բլրոց՝ թէ
ծածկեցէք զմեզ։
Զի եթէ ընդ փայտ դա-
լար զայս առնեն, ընդ չորն
զի՞նչ լինիցի։
Ածին և այլ երկուս չարա-
յժէ գործս, սպանանել ընդ նմա։
Ա Եւ իբրև չոգան ՚ի տեղին կո-
յժը չեցեալ գագաթն, անդ
Ա հանին զնա ՚ի խաչ։
Եւ զչարագործսն՝ զոմն
յժթ ընդ աջմէ, և զոմն ընդ ձախ
Ա

մէ խաչեցին։
Եւ յի ասէ. հայր, թող յի
դոցա, զի ո՛չ գիտեն զինչ Ա
գործեն։
Եւ ՚ի բաժանել զհանդերձ յիա
ձրս նր՝ արկին վիճակս։ Ա
Եւ կայր ժողովուրդն հայե-
ցեալ։
Անգոսնէին զնա և իշխան- յիբ
քըն հանդերձ նոքօք, և Ա
ասէին. զայլս ապրեցոյց՝
ապրեցուսցէ և զանձն ի-
թէ դա՛ է քս որդի այ ընտ-
րեալն։
Այպն առնէին զնա և զին- յիգ
ուորքն, եկեալ առաջի մա- Ա
տուցանէին նմա քացախ։
Եւ ասէին, եթէ դու ես
թագաւորն հրէից փրկեա՛
զանձն քո։
Եւ էր գիր գրեալ ՚ի վերայ յիդ
նր. յունարէն, և դաղմա- Ա
տերէն, և եբրայեցերէն
գրով. եթէ սա՛ է արքայն
հրէից։
Եւ մի ոմն ՚ի կախելոց չա-
րագործացն հայհոյէր ըզ- յիե
նա, և ասէր. ո՛չ դու ես Ա
քսն՝

Ղ.	Մտ.	Մ.	Յ.
յժզ	·	·	·
յժէ	մժե	յլգ	ճղը
յժը	մժ	յլէ	ճղէ
յժթ	մժե	յլգ	ճղը

Ղ.	Մտ.	Մ.	Յ.
յի	·	·	·
յիա	մժբ	յլդ	մա
յիբ	մժը	յլը	-
յիգ	միբ	յխբ	-
յիդ	մժդ	յխ	ճղթ
յիե	մժթ	յլթ	-

Քն՝ փրկեա զանձն քո, և զմեզ։

յիդ ժ Ձ Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով նմա, և ասէ. չերկնչիս դու յայ, զի ի նմին պատժի կաս. և մեք յիրաւի զի արժանի որոց գործեցաքն առնումք զհատուցումն. և սա անիրաւ ինչ ոչ գործեաց։

Եւ ասէ ցՅս. յիշեա զիս տէր՝ յորժամ գայցես արքայութբ քով։

Եւ ասէ ցնա Յս. ամէն ասեմ քեզ՝ այսօր ընդ իս իցես ի դրախտին։

յիե ի Եւ էր իբրև վեցերորդ ժամ, և խաւար եղև ի վր ամ երկրի՝ մինչև ցիններորդ ժամն։ խաւարեցաւ արեգակն։

յիը ի Եւ հերձաւ վարագոյր տաճարին ընդ մէջ։

Եւ կարդաց Յս ի ձայն մեծ, և ասէ։

յիթ ի Հայր՝ ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ։

Զայս իբրև ասաց՝ եհան

Ի ձե

զոգի։

Եւ տեսեալ հարիւրապետին որ ինչ եղեն, փառաւոր առնէր զԱծ՝ և ասէ. արդարև այրս այս արդար էր։ յլ ժ

Եւ ամ ժողովուրդն որք եկեալ էին ի տեսանել զտեսիլն զայն և զգործ՝ բախէին զկուրծս, և դառնային։ Կային և ամ ծանօթքն նորա ի հեռաստանէ. և կանայք, որք եկեալ էին զհետ նր ի գալիլեէ՝ տեսանէին զայն։

Վս Թաղման և Յարութեան Քնի մերոյ Յսի Քսի։

Եւ ահա այր մի անուն յովսէփ, յլբ ի Ձա
որ էր նախարար այր բարեգործ՝ և արդար։ Սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նց, յարիմաթեայ քաղաքէ հրէից. որ և ինքն իսկ՝ ակն ունէր արքայութեն այ։ Սա մատուցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն յի։

Եւ

Ղ.	Մր	Մ	Յ
յիդ	.	.	.
յիե	մի	յհ	.
յիը	միդ	յհդ	.
յիթ	միդ	յհդ	մդ

Ղ.	Մր	Մ	Յ
յլ	միե	յհղ	.
յլա	.		.
յլբ	միզ	յհը	մզ

ՅԳ Ա. Եւ իջուցեալ զնա պատեց
պատատանաւ. և եդ ՚ի
կռածոյ գերեզմանին, ուր
չէր բնաւ զոք եդեալ։
ՅԴ Ժ. Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթն լուսանայր։
Եւ երթային զհետ նր կանայքն, որք եկեալ էին ընդ նմա ՚ի գալիլեէ. տեսին զգերեզմանն, և որպ եդաւ մարմին նորա։
ՅԵ Բ. Դարձան, և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և ՚ի շաբաթուն հանդարտեցին ըստ պատուիրանին։

ՅԶ Բ. Եւ ՚ի միաշաբաթուն վաղ ընդ առաւօտն, եկին ՚ի գերեզմանն, բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին՝ և այլ կանայք ընդ նոսա։
Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզմանէ անտի։
Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմին տն յի։
Եւ եղև ընդ հիանալն նց վն այնորիկ. և ահա արք երկու՝ հասին առ նս ՚ի հանդերձս լուսաւորս։
Եւ իբրև զահի հարան և ՅԷ Ա.
խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր. ասեն ցնս, զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս։
Չէ աստ՝ այլ յարեաւ.
Յիշեցէք որպ խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ՚ի գալիլեա. և ասէր թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնիլ ՚ի ձեռս մարդոյ մեղաւորաց, և ՚ի խաչ ելանել և յերրորդ աւուր յառնել։
Եւ յիշեցին զբանսն նր։
Եւ դարձան պատմեցին ՅԸ Ա.
զայս ամ մետասանիցն, և այլոցն ամենեցուն։
Եւ էին մարիամ մագդա_ ՅԹ Ժ.
ղենացի, և յոհաննա. և մարիամ յակոբայ. և այլք ընդ նոսա որք պատմեցին զայս առաքելոցն։
Եւ երևեցան առաջի նց շաղփաղփութի բանք նց, և չհաւատային նոցա։

Նայց

Ղ.	Մր	Մ	Յ
ՅԳ	ՄԻԸ	ՅԽԹ	ՄԸ
ՅԴ	.		.
ՅԵ	ՄԼ	.	
ՅԶ	ՄԼԱ	ՅԾԲ	ՄԹ

Ղ.	Մր	Մ	Յ
ՅԷ	ՄԼԲ	ՅԾԳ	ՄԺԱ
ՅԸ	ՄԼԳ	ՅԾԵ	.
ՅԹ	.	.	.

Որպէս պետրոս յարուցեալ ընթացաւ 'ի գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկըտաւն լոկ զի կային. և գնաց՝ ընդ միտս զարմացեալ թէ զինչ եղև :

'Ի Յարութեան Տեառն մերոյ Յիս. Քրիս.

Ջ: Եւ ահա երկուք 'ի նոցանէ երթային 'ի նմին աւուր 'ի գեօղ մի, որ հեռի էր յԵմ հարիւր և վաթսուն ասպարիսաւ. և էր անուն նր էմմաւուս :

Եւ նոքա խօսէին ընդ միմեանս, վասն ամ անցիցն անցելոց :

Եւ եղև ընդ խօսելն նոցա և ընդ վիճելն. և ինքն իսկ Յս մերձեցաւ և երթայր ընդ նոսա :

Եւ նոցա աչք կալեալ էին առ ի չճանաչելոյ զնա :

Եւ ասէ ցնոսա. զինչ են բանքդ վասն որոյ վիճիքդ ընդ միմեանս, մինչ գնայ երթայքդ՝ և տրտմեալ էք.

Պատասխանի ետ մի ոմն 'ի նոցանէ՝ որում անուն էր կղէոպաս՝ և ասէ ցնա. դու միայն կաս յԵմ, որ ոչ գիտացեր զինչ գործեցաւ 'ի նմա յաւուրսս յայսոսիկ :

Եւ ասէ ցնոսա՝ զինչ.

Եւ նոքա ասեն՝ զՅսն նազովրեցւոյ, որ եղև այր մարգարէ. հզօր արդեամբք՝ և բանիւք առաջի Այ, և ամենայն ժողովրդեանն :

Որպէս մատնեցին զնա քահանայապետքն և իշխանքն մեր 'ի դատաստան մահու, և հանին զնա 'ի խաչ :

Եւ մեք ակն ունէաք՝ թէ նա է որ փրկելոց իցէ զԻէլ :

Այլ և հանդերձ այսու ամենիւ՝ այս երրորդ օր է յորմէհետէ այն գործեցաւ :

Այլ և կանայք ոմանք 'ի մէնջ՝ զարմացուցին զմեզ, որք կանխեալ ընդ առաւօտն

ւօտն չորքան 'ի գերեզմանն:
Իբրև ոչ գտին զմարմին Տր̃· եկին և ասեն՝ թէ և տե_ սիլ ևս հրեշտակաց տեսին, որք ասէին զնմանէ թէ կենդանի՛ է:
Իբրև գնացին ոմանք 'ի մէնջ 'ի գերեզմանն, և գտին նոյն պէս ո̃պ և կանայքն ասա_ ցին, բայց զնա ոչ տեսին:
Իբրև նա ասէ ցն̃ա· ո՜վ ան_ միտք և հեղգամիտք առ 'ի հաւատալ յամ̃ե զոր խօ սեցան մարգարէքն:
Ո՞չ զնոյնս պարտ էր չարչա րիլ Քրիստոսի, և մտանել 'ի փառս իւր:
Իբրև սկսեալ 'ի Մովսիսէ և յամենայն մարգարէից՝ մեկ նէր նց̃ որ ինչ յամ̃ գիրս գրեալ է զնմանէ:
Իբրև մերձեցան 'ի գեօղն յոր երթային, և նա պատ ճառէր հեռագոյն ևս ու_ րեք երթալ:
Իբրև բռնադատեցին զնա և ասեն· առ մե՛զ ագիր՝ զի ընդ երեկս է և տարաժա_ մեալ է օրս:
Իբրև եմուտ ագանիլ անդ ընդ նոսա:
Իբրև եղև 'ի բազմելն նորա ընդ ն̃ս· առեալ զհացն՝ օրհ նեաց եբեկ և ետ նց̃:
Իբրև նոցա բացան աչք և ծանեան զնա· և նա եղև 'ի նոցանէ աներևոյթ:
Իբրև ասեն ցմիմեանս· ո՞չ իսկ և սիրտք մեր ճմլէին 'ի մեզ, մինչ խօսէրն ընդ մեզ զճանապարհայն, և որպէս բանայր մեզ զգիրս:
Իբրև յարուցեալ նոյն ժա_ մայն դարձան յԵ̃մ, և գտին ժողովեալ զմետասան սն, և զորս ընդ նոսայն էին:
Իբրև ասեն՝ թէ արդարև յարեաւ Տր̃, և երևեցաւ Սիմոնի:
Իբրև նոքա պատմէին որ զճանապարհայն, և թէ զիարդ եւ ծանեաւ նոցա 'ի բեկա_ նել հա_ ցին:

Մինչ

Յարեաւ տէրն ինքն իշխան զօրու ԹԸ.
Եւ յարոյց ըզ մեռեալսն ընու ԹԸ.

ՄԺ

Յետ յարութեան Տեառն մերոյ
Յսի Քսի

Մինչդեռ զայն խօսէին, ինքն Յս եկաց 'ի մէջ նոցա, եւ ասէ ցնոսա՝ խաղաղութիւն ընդ ձեզ. ես եմ, մի՛ երկնչիք:

Եւ զահի հարեալ երկնչէին, եւ համարէին զոգի ինչ տեսանել:

Եւ ասէ ցնս. զի՞ խռովեալ էք, եւ ընդէ՞ր խորհուրդք ելանեն 'ի սիրտս ձեր:

Տեսէք զձեռս իմ եւ զոտս, զի ես նոյն եմ. շօշափեցէք զիս եւ տեսէք. զի ոգի՝ մարմին եւ ոսկերս ոչ ունի, ոպս զիս տեսանէք զի ունիմ:

Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նոցա զձեռսն եւ զոտսն:

Վասն համբարձման Տեառն մերոյ
Յսի Քսի

Եւ մինչդեռ տակաւին չհաւատային 'ի խնդութենէն, եւ զարմացեալ էին՝ ասէ ցնս, ունիք ինչ կերակուր աստ:

Եւ նոքա ետուն նմա ձկան խորովեցելոյ մասն եւ խորիսխ մեղու:

Եւ եկեր առաջի նց, եւ զմնացորդսն ետ նց:

Եւ ասէ. այս բանք են զոր խօսեցայ ընդ ձեզ, մինչ առ ձեզն էի՝ թէ պարտ է լնուլ ամ գրեալսն յօրէնսն մովսէսի, եւ 'ի մարգարէս, եւ 'ի սաղմոսն վս իմ:

Յայնժամ եբաց զմիտս նց իմանալ զգիրս:

Եւ ասէ ցնս. թէ այսպէս պարտ էր չարչարել Քի, եւ յառնել 'ի մեռելոց յաւուր երրորդի. եւ քարոզել յանուն նորա ապաշխարութիւն, եւ թողութիւն մեղաց՝ յամենայն ազգս

յԽա
Թ.

յԽԲ
Ծ

սկը

Դ յՃ Յ ՄՄԴ. ՄԺԵ

Դ յԽա յԽԲ Յ ՄԽա. ՄԽԲ. ՄԽԳ

սկսեալ յեմ։

Եւ դուք էք վկայք բա-
նիցս այսոցիկ։

Եւ ահա ես առաքեմ զա-
ւետիս Հօր իմոյ 'ի ձեզ. եւ
դուք նստարուք 'ի քաղա-
քիս յԵրուսաղէմ, մինչեւ
զգենուցուք զզօրութիւն
'ի բարձանց։

Եհան զնոսա մինչեւ 'ի Բե-
թանիա, եւ ամբարձեալ
զձեռս իւր օրհնեաց զնո-
սա։

Եւ եղեւ յօրհնելն նորա
զնոսա՝ մեկնեցաւ 'ի նոցանէ,
եւ վերանայր յերկինս։

Եւ նոքա երկիրպագեալ նմա՝
դարձան յեմ ուրախութբ
մեծաւ։

Եւ էին հանապազ 'ի տա-
ճարին. գովէին, եւ օրհնէ-
ին զած։

Նախադրութիւն կարգաց Սրբոյ Աւետարանին Յովհաննու.

Աւետարանս որ ըստ Յովհաննու՝ գրեալ է նոյն ինքն յովհաննէս։ Յոր և անկեալ ՚ի վերայ լանջացն տն. և եհարց թէ՝ տէ՛ր ո՞վ է որ մատնելոց է զքեզ։

Սա սկիզբն առնէ ՚ի բանէն յանծայնոյ. և զըստ մարմնոյ ծնունդն յիշատակէ։ ասելով՝ Բանն մարմին եղև՝ և բնակեցաւ ՚ի մեզ։ այսինքն՝ անշփոթ միաւորութիւն բանին ընդ մերս։ Եւ ըստ կարգի ցուցակին՝ պատմէ՝ զմկրտութիւն առնուլն յովհաննու։ և՛ ինմանէ՝ զմկրտելն փրկչին։ Եւ զայլ ամ նշանսն և զարուեստն զոր արար յիսուս։ Եւ զկատարածն։ Եւ զտալն պատուէրս առ աշակերտսն իւր՝ խոստանալով նոցա զառաքումն սուրբ հոգւոյն։ Նաև՝ թէ որպէս մատնեցաւ ՚ի ձեռս երից դատաւորացն։ և զխաչելն մարմնով։ և զբաժանումն Հանդերձին ՚ի զինուորացն։ Եւ զձգումն զվէմակս ՚ի վերայ Պատուհանին։ և զգնալն Մարիամայն նորա ՚ի գերեզմանն։ և զյայտնելն յերրորդ աւուր ՚ի մեռելոց։ և երևելն աշակերտացն իւրոց դրօքն փակելովք ՚ի միաշաբաթումն։ Յովհաննէս՝ եղբայր յակոբայ առաքելոյն, և կոչեցեալն որդի որոտման զեբեթեայ։ զկնի ծբ ամաց համբառնալոյ տեառն՝ գրեաց զԱւետարանն իւր, լեզուաւ յունականաւ, ՚ի յեփեսոս քաղաքի։ ըստ խնդրոյ եպիսկոպոսացն ասիացւոց։

Ցանկ Գլխոց Սրբոյ Աւետարանին Յովհաննու :	Յ	Ղ	Մր	Մ
Վասն զի ՚ի սկզբանէ էր բանն ած :	ա			
Վասն վկայութեանն յովհաննու :	բ	ե		դ
Վասն գալստեն յսի առ յովհաննէս	գ			
Վասն ասելոյն աշակ՟՟ գտան զյս :	դ			
Վասն գտանելոյ զփիլիպպոս :	ե			
Վասն հարսն՟՟ ՚ի կանայ գալիլեացւոց :	զ			
Վասն արտաքսելոյ ՚ի տաճ՟՟ զվաճառօղս	է			է
Վասն Նիկոդեմոսի իշխանին հրէից :	ը			
Վասն մկրտելոյն յով՟՟ ՚ի յայենոն :	թ			
Վասն խնդիր լինելոյ սակս սրբութ՟ :	ժ			
Վասն կնոջն սամարացւոյ :	ժա			
Վասն որդւոյ թագաւորազին :	ժբ	ժը		
Վասն ՚ի լը ամեայ հիւանդին :	ժգ			
Վասն այն զի սիրէ հայր զորդի :	ժդ			
Վասն հնգից հացից և երկուց ձկանցն :	ժե	իը	ժզ	իզ
Վասն գնալոյն ՚ի վերայ ծովուն :	ժզ			
Վասն տրտնջելոյն զնմանէ հրէիցն :	ժէ			
Վասն շրջելոյն յսի ՚ի գալիլեա :	ժը			
Վասն խնդրելոյ հրէից սպանել զյս :	ժթ			
Վասն ՚ի ծնէ կուրի բանիցն ասացեալ :	ի			
Վասն գնալոյ յսի զնձն ՚ի վր ոչխար :	իա			
Վասն նաւակատեացն որ յերմ :	իբ			
Վասն յարութեանն ղազարու :	իգ			

Ցուց Կարգաց Սրբոյ Աւետարանին Յովհաննու :	Յ	Ղ	Մր	Մ
Վս՟ օծանելոյն մարհամու զՏ՟րն	իգ	խա	խգ	կբ
Վս՟ ճչլամելոյն յուդայի զնոյնն	իե			
Վս՟ նստելոյն յՏ՟ի ՚ի վ՟ր իշոյն :	իզ	կթ	լբ	խե
Վս՟ յեկելոց հեթանոսացն :	իէ			
Վս՟ հատին ցորենոյ :	իը			
Վս՟ յՏ՟ի որ լոյս եկն յաշխարհ :	իթ			
Վս՟ ընթրի՟ և լուա՟ ոտս՟ աշա՟ :	լ			
Վս՟ չարչարա՟ և ամոքմե՟ զաշա՟ :	լա			
Վս՟ գուշակելոյ գալոյն հոգւոյն սրբոյ և մխիթարելոյ զաշակերտսն	լբ			
Վս՟ մատնելոյն յՏ՟ի ՚ի յուդայէ :	լգ			
Վս՟ ուրացութեն պետրոսի :	լդ	հթ	խէ	կղ
Վս՟ ածելոյն զՏ՟ ՚ի վանաց կայ՟ :	լե			
Վս՟ տանելոյն զՏ՟ ՚ի գողգոթայ :	լզ			
Վս՟ աւանդելոյն յՏ՟ի զհոգին :	լէ			
Վս՟ խնդրելոյ զՏ՟րունեան մարմինն :	լը	ձգ	խը	կը
Վս՟ բերելոյ նիկոդի՟ զմուռս :	լթ			
Վս՟ գալոյ կանանցն ՚ի գ՟րեզմանն	խ	ձգ	խթ	կթ
Վս՟ մտանելոյն յՏ՟ի առ աշկերտսն :	խա			
Վս՟ հաստատելոյն յՏ՟ի զթովմաս	խբ			
Վս՟ ճաշելոյ ը՟ նա՟ և հաց՟ զպ՟տրս :	խգ			
Վս՟ սիրելոյ աշակերտին որ գրեաց զաւետարանն ս՟բ :	խդ			

Սբ Աւետարանիչն
Յովհաննէս։

Սրբոյ Աւետարանին Յսի Քսի, Որ ըստ Յովհաննու։

Ի Հօրէ Լուսոյ։

ԻՍԿԶ

ԲԱՆԷ ԷՐ ԲԱՆՆ. ԷՒ

Ա գ

բանն՝ էր առ Ած։ և Ած էր բանն։ Նա էր ՚ի սկզբանէ առ Աստուած։

Ամենայն ինչ նովաւ եղև. և առանց նորա եղև և ոչ ինչ, որ ինչ եղեն։

Նովաւ կեանք էր. և կեանքն՝ էր լոյս մարդկան։

Եւ լոյսն ՚ի խաւարի անդ լուսաւորէ. և խաւար նմա ոչ եղև հասու։

բ գ Եղև այր մի առաքեալ յԱստուծոյ՝ անուն նմա Յովհաննէս։

Յ Գ ՍԹ
ա մգ ա
բ ղ է

Սա եկն ի վկայութիւն զի վկայեսցէ վասն լուսոյն. զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ։

Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։

Գ Գ Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ, որ գալոց է յաշխարհ։

Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։

Գ Ժ Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։

Իսկ որք ընկալանն զնա՝ ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատան յանուն նորա։

Որք ոչ յարենէ, եւ ոչ ի կամաց մարմնոյ, եւ ոչ ի կամաց առն՝ այլ յԱստուծոյ ծնան։

Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ. եւ տեսաք զփառս նորա՝ զփառս իբրեւ զՄիածնի՝ առ ի Հօրէ, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ։

Ե Գ Ղ Ա Յովհաննէս վկայէր վասն նորա. աղաղակէր եւ ասէ. սա՛ է զորմէ ասէի որ զկնի իմ գալոց էր՝ առաջի իմ եղեւ. զի նախ քան զիս էր։

Զի ի լրմանէ նորա մեք ամենեքին առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց։ Է Ժ

Զի օրէնքն ի ձեռն Մովսէսի տուան, շնորհք եւ ճշմարտութիւն ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի եղեն։

Յիններորդ Կիւրակէ, Ընթերցուած Աւետարանի

[illegible]

Զաստուած ոչ ոք ետես երբէք. բայց Միածինն Որդի որ է ի ծոց Հօր՝ նա պատմեաց մեզ։ Ը Գ Բ

Եւ այս է վկայութիւն Յովհաննու, յորժամ առաքեցին առ նա Հրեայքն յԵրուսաղէմէ քահանայս եւ Ղեւտացիս՝ զի հարցցեն ցնա թէ դու ո՞վ ես։ Թ Ժ

Եւ խոստովան եղեւ, եւ ոչ ուրացաւ. խոստովան եղեւ՝ թէ ես ոչ եմ Քրիստոսն։

Եւ

Յ	Ղ	Մր	Մ	Յ	ՄԹ
Է	ԺԳ	Ա	.	Է	
Է	.	.	.	Ճ	Ճժբ
Ե	ԺԳ	.	Ա	Ծ	.
Ղ	Ժ	Գ	Ժա		

Եւ հարցին ցնա՝ իսկ ո՞վ
ես դու՝ եղիա՞ ես։
Եւ ասէ՝ ոչ եմ ։
Իսկ մարգարէ՞ն ես դու։
Պատասխանի ետ՝ թէ ոչ։
Իսկ ասա՛ մեզ դու ո՞վ ես.
զի պատասխանի տարցուք՝
որոց առաքեցի՛ն զմեզ։
զի՞ ասես վասն քո։
ժ Ասէ՝ ես ձա՛յն բարբառոյ
Ա. յանապատի. ուղի՛ղ արա-
րէք զճանապարհ Տն։
Որպէս ասաց Եսայի մար-
գարէ։
ժա Եւ որք առաքեցանն, ՚ի
ժ փարիսեցւոց անտի էին.
հարցին ցնա և ասեն.
Իսկ զի՛ մկրտես եթէ դու
չես քն, և ոչ եղիա, և
ոչ մարգարէն.
ժբ Պատասխանի ետ նոցա յո
Ա. հաննէս և ասէ. ես մկր-
տեմ զձեզ ջրով։ ՚ի միջի
ձերում կայ՝ զոր դուք ոչ
գիտէք։
Որ զկնի իմ գալոցն է, որ
առաջի իմ եղև. որում չեմ
արժանի, եթէ լուծից զխ-
րացս կօշկաց նորա։
Այս ՚ի բեթաբրայ եղև ժգ
յայնկոյս յորդանանու ուր ժ
էրն յոհաննէս՝ և մկրտէր
և անդ լինէ՛ր.

Գ

Յետ" Կիւ", Երեքշբ"։

Մկրտիչ Տեառն մերոյ
Յսի Քսի.

Ի վաղի՛ւ անդր՝ տե-
սանէ զՅս̃ զի
գայր առ նա. և
ասէ՝ ահա՛ւասիկ գառն աս-
տուծոյ, որ բառնայ զմեղս
աշխարհի։
Սա՛ է վն որոյ ես ասէի ժդ
զկնի իմ գայ այր՝ որ առա- Ա.
ջի իմ եղև. զի յառաջ
իսկ էր քան զիս.
Եւ ես ոչ գիտէի զնա,
այլ զի յայտնի լինիցի իէլի.
վն այնորիկ եկի ես ջրով
մկրտել։
Վկայեաց յոհաննէս և ժե
ասէ. թէ տեսանէի զհո- Ա.
գին զի իջանէր իբրև զա-
ղաւնի յերկնից, և հանգ-
չէր ՚ի վերայ նորա։

Եւ

Յ	Ղ	Մր	Մ
ժ	ե	բ	ը
ժա	.	.	
ժբ	ժ	գ	ժա

Յ	Ղ	Մր	Մ
ժգ	.	.	.
ժդ	ժ	գ	ժա
ժե	ժդ	ե	ժգ

Եւ ես ոչ գիտէի զնա, այլ
որ առաքեացն զիս մկրտել
ջրով՝ նա ասաց ցիս ։
Յո՛յր վ՟ր տեսանիցես զՀո
գին զի իջանիցէ, և հանգ
չիցի ՚ի վ՟ր ն՟ր՝ նա է որ մկրտ
է Հոգւովն սրբով ։
Եւ ես տեսի՝ և վկայեցի,
եթէ սա է որդին աստուծոյ ։

Յովհ՟ Կա՟, Չորեքշ՟,

Մկրտիչ Տեառն մերոյ
Յսի Քսի.

Ի վաղիւն անդր կայր
յոհաննէս, և յա
շակերտաց անտի
ն՟ր երկու ։ և նայեցեալ ընդ
յ՟ս զի գնայր, և ասէ․
ահաւասիկ գ՟ն ա՟յ ։
Լուան ՚ի նմանէ երկու ա
շակերտքն զի խօսէր, և
գնացին զհետ յ՟սի ։
Դարձաւ յ՟ս և ետես
զն՟ս զի երթային զհետ ն՟ր
ասէ ց՟ն․ զի՞նչ խնդրէք ։
Նոքա ասեն ցնա․ ռաբբի,
որ թարգմանի վարդա
պետ․ ո՞ւր են օթևանք քո

Ասէ ցնոսա․ եկայք, և
տեսէք ։
Եկին և տեսին ուր էին օ
թևանք ն՟ր․ և առ նմա ա
գան այն օր՝ զի ժամ էր
իբրև տասն երորդ ։
Էր Անդրէաս եղբայր Սի
մոնի վիմի, մի յերկուց ան
տի, որք լուան ՚ի յոհան
նէ և գնացին զհետ ն՟ր ։
Գտանէ սա նախ զեղբայր — ժէ Ւ
իւր զսիմոն, և ասէ ցնա․
գտաք զՄեսիայ, որ թարգ
մանի ք՟ս ։
Ա ած զնա առ յ՟ս ։
Հայեցեալ ընդ նա յ՟սի ա
սէ․ դու ես սիմոն որդի
յօնանու․ դու կոչեսցիս
կեփաս՝ որ թարգմանի պետ
րոս ։

Յովհ՟ Կա՟, Հնգշբ՟,

Տրն մր Յս Քս.

Ի վաղիւն անդր կա
մեցաւ ելանել ՚ի — ժր
գալիլեա․ գտա — ծ
նէ զփիլիպպոս, և ասէ — Ե
ցնա յ՟ս․ եկ զկնի իմ ։

Եւ

ժգ
ծ
Ւ

Յ ժզ

Յ ժէ ժը Դ զէ. Մր ծբ. Մ ճկզ.

Եթէ էր փիլիպպոս 'ի բեթ-
սայիդայ, 'ի քաղաքէ անդ-
րէայ և պետրոսի.

Գտանէ փիլիպպոս զնա-
թանայէլ, և ասէ ցնա զոր-
մէ գրեաց մովսէս յօրէնսն,
և մարգարէքն՝ գտաք զյս՟
զորդին յովսեփայ 'ի նազա-
րեթէ.

Ասէ ցնա նաթանայէլ.
եթէ 'ի նազարեթէ մարթ ինչ
իցէ բարւոյ իմիք լինել:

Ասէ ցնա փիլիպպոս. եկ
և տես:

Ետես յս՟ զնաթա-
նայէլ զի գայր առ նա. ա-
սէ վս՟ նր՟՝ ահա արդարև
իսրայէլացի յորում նեն-
գութիւն ոչ գոյ:

Ասէ ցնա նաթանայէլ.
ուստի ճանաչես զիս:

Պատասխանի ետ յս՟ և ա-
սէ ցնա. մինչչև էր փիլիպ-
պոսի կոչեալ զքեզ, զի էիր
'ի ներքոյ թզենւոյն, տեսի
զքեզ:

Պատասխանի ետ նմա նա-
թանայէլ և ասէ. ռաբբի,
դու ես որդի այ՟. դու ես
թագաւոր իսրայէլի:

Պատասխանի ետ նմա յս՟
և ասէ. փոխանակ զի ասա-
ցի քեզ, թէ տեսի 'ի ներ-
քոյ թզենւոյն՝ հաւատաս՝
մեծամեծս ևս քան զայս
տեսցես:

Եւ ասէ ցնա. ամէն ամէն
ասեմ ձեզ. տեսանիցէք զեր-
կինս բացեալ՝ և զհրեշ-
տակս այ՟, զի ելանիցեն և
իջանիցեն 'ի վերայ որդւոյ
մարդոյ:

Յու՟ Կյր՟, Որ-բե-բէ օ՟:

Սկիզբն նշանաց Տեառն մերոյ
Յս՟ Քս՟ի

Ե յաւուրն եր-
րորդի հարսա-
նիք էին 'ի կա-
նայ գալիլեացւոց: և անդ
էր մայրն յիսուսի:

Կոչեցաւ և յս՟, և աշա-
կերտքն նր՟ 'ի հարսանիսն:

Եւ 'ի պակասել գինւոյն,
ասէ մայրն ցյս՟. գինի ոչ
ունին:

Զ

Եւ

Եւ ասէ ցնա յս. զի՞ կայ իմ եւ քո՝ կին դու. չեւ՛ է հասեալ ժամանակ իմ։

Ասէ մայր նորա ցպաշտօնեայսն. որ զինչ ասիցէ ձեզ, արասջիք։

Անդ էին թակոյկք կը ճեալք վեց ըստ սրբութեն հրէից. տանէին մի մի ի նոցանէ, մառս երկուս կամ երիս։

Ասէ ցնոսա յս. լցէք զթակոյկսդ ջրով։

Եւ լցին զնս մինչեւ ի վեր։

Եւ ասէ ցնս. արդ առէք, եւ բերէք տանտիրապետին. եւ նոքա բերին։

Եւ իբրեւ ճաշակեաց տանտիրապետն՝ զջուրն գինի եղեալ. եւ ոչ գիտէր ուստի իցէ. բայց պաշտօնեայքն գիտէին որք արկին զջուրն։

Ձայնէ՛ ընդ փեսային տանտիրապետն.

Եւ ասէ. ամ մարդ զանուշ գինին յառաջագոյն պաշտէ. եւ յորժամ արբենան, յայնժամ զյոռին.

դու պահեցեր զանուշ գինիդ մինչեւ ցայժմ։

Զայս արար սկիզբն նշանաց յս. ի կանայ գալիլեացւոց՝ եւ յայտնեաց զփառս իւր. եւ հաւատացին ի նա աշակերտք նորա։

Ցուց՛ Կբ., Շաբաթու Ա.:

Տրն մր Յն Գր.

Յետ այնորիկ էջ յս. ի կափառնաում. ինքն եւ մայր իւր, եւ եղբարք իւր. եւ անդ լինէր ոչ բազում ինչ աւուրս։ ժթ Ի

Եւ էր մերձ զատիկն հրէից՝ եւ ել յս. յերուսաղէմ։ ի Ի.

Եւ եգիտ ի տաճարին, զի վաճառէին զարջառս եւ զոչխարս՝ եւ զաղաւնիս եւ զլումայափոխսն որք նստէին։ իա Ի.

Եւ արար խարազան չուանեայ, եւ եհան զամենեսին ի տաճարէն. զոչխարս, եւ զարջառս՝ եւ զպղինձս հատավաճառացն ցրուեաց. եւ զսեղանսն կործանեաց։

Յհ	Գ.	Մր	Մտ
ժթ	·	·	ժթ
ի	ձէ	ճծզ	մհգ
իա	մլը	ճխա	մճա

Եւ որք զաղաւնիսն վաճառէին՝ ասէ ցնոսա. առէք զայդ աստի, և մի՛ առնէք զտուն Հօր իմոյ տուն վաճառի:

ժէ Ապա յիշեցին աշակերտքն նր. թէ գրեալ է՝ նախանձ տան քո կերիցէ զիս:

ժը Պատասխանի ետուն Հրէայքն և ասեն ցնա. զինչ նշան ցուցանես դու մեզ զի զայդ առնես:

ժթ Պատասխանի ետ յս և ասէ ցնս. քակեցէք զտաճարդ զայդ, և զերիս աւուրս շինեցից զդա:

Ասեն ցնա Հրէայքն. զքառասուն և վեց ամ շինեցաւ տաճարս այս, և դու զերիս աւուրս կանգնես զդա:

Բայց նա ասէր վասն տաճարի մարմնոյ իւրոյ:

Իսկ յորժամ յարեաւն ՚ի մեռելոց՝ յիշեցին աշակերտքն նորա, թէ այն է զոր ասացն. և հաւատացին գրոյն և բանին, զոր ասաց յս:

ԼՐ

Յերրորդ Կիւրակէի, Առաջին.

Տէր ժբ Յ թ Քն.

Ւ իբրեւ էր յԵրուսաղէմ ՚ի զատկին տօնի՝ բազումք հաւատացին յանուն նր. զի տեսանէին զնշանսն զոր առնէր:

Բայց ինքն յս ոչ հաւատայր յանձն նոցա. քանզի ինքն գիտէր զամենայն:

Եւ զի ոչ էր պիտոյ՝ եթէ ոք վկայեսցէ վս մարդոյ. զի ինքն իսկ գիտէր զինչ կայր ՚ի մարդն:

Եւ էր այր մի ՚ի փարիսեցւոց անուն՝ Նիկոդիմոս անուն նր, իշխան Հրէից: Գ

Սա եկն առ նա գիշերի՝ և ասէ ցնա. ռաբբի՝ գիտեմք եթէ յայ եկեալ ես վարդապետ. զի ոչ ոք կարէ զայդ նշանս առնել զոր դուդ առնես, եթէ ոչ այ իցէ ընդ նմա:

Պատասխանի ետ յս և ասէ ցնա. ամէն ամէն ասեմ

Յ	Գ	Մթ
Իա	.	.
Իգ	Հե	Ճկա
Իդ	.	.

սեմ քեզ։

Եթէ ոք ոչ ծնցի վերստին, ոչ կարէ տեսանել զարքայութիւն աստուծոյ։

Ասէ ցնա Նիկոդեմոս. զիա՞րդ կարէ մարդ ծնանել որ ծեր իցէ։

Մի՞ թէ մա՞րթ իցէ անդրէն յորովայն մօր իւրոյ կըր կին մտանել՝ և ծնանել։

Պատասխանի ետ յի՟ս և ասէ ցնա. ամէն ամէն ասեմ քեզ. եթէ ոք ոչ ծնցի ՚ի ջրոյ և ՚ի հոգւոյ՝ ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն ա՟յ։

Զի ծնեալն ՚ի մարմնոյ մարմին է. և ծնեալն ՚ի հոգւոյ հոգի է։

Դու մի՛ զարմանար թէ ասացի քեզ, պարտ է՛ ձեզ ծնանել վերստին։

Զի հողմ ուր կամի շնչէ, և զձայն նորա լսես. այլ ոչ գիտես ուստի գայ կամ յո՞ երթայ. այնպէս և ա՟մ ծնեալն ՚ի հոգւոյն։

Պատասխանի ետ Նիկոդեմոս և ասէ ցնա. զիա՞րդ մարթ է այդմ լինել.

Պատասխանի ետ յի՟ս և ասէ ցնա. դու ես վարդապետ իսրայէլի, և զայդ ոչ գիտես։

Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի զոր ինչ գիտեմք՝ խօսիմք. և զոր տեսաք՝ վկայեմք. և զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիք։

Իսկ ա՞րդ եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ և ոչ հաւատայք, զիա՞րդ եթէ զերկնաւորսն ասացից հաւատայցէ՞ք։

Յետ Կիւ., Երկուշ.։

Տն. առ Յո. Գ. ...

Եւ ոչ ոք ել յերկինս՝ եթէ ոչ որ էջն յերկնից որդի մարդոյ, որ էն յերկինս։

Եւ որ՟պ մովսէս բարձրացոյց զօձն յանապատի՝ նոյնպէս բարձրանալ պարտ է որդւոյ մարդոյ։

Զի ամենայն որ հաւատայ ՚ի նա՝ ոչ կորիցէ. այլ

ըն

ընկալցի զկեանսն յաւիտե-
նականս :
Զի այնպէս սիրեաց ած
զաշխարհ, մինչև զորդին
իւր միածին ետ զի ամ որ
հաւատայ 'ի նա, մի՛ կորի-
ցէ. այլ ընկալցի զկեանս
յաւիտենականս :
Զի ոչ առաքեաց ած զոր-
դի իւր յաշխարհ, թէ դա-
տեսցէ զաշխարհ. այլ զի
փրկեսցի՛ աշխարհ նովաւ :
Որ հաւատայ 'ի նա՝ ոչ դա-
տապարտեսցի. և որ ոչ հա-
ւատայ 'ի նա՝ արդէն իսկ
դատապարտեալ է. զի ոչ
հաւատաց յանուն միած-
նի որդւոյն այ :
Այս է աւասիկ դատաստան.
զի լոյս եկն յաշխարհ՝ և
սիրեցին մարդիկ զխաւար՝
առաւել քան զլոյս. զի էին
գործք իւրեանց չարք :
Զի ամ որ զչար գործէ
ատեայ զլոյս. և ոչ գայ
առ լոյսն, զի մի՛ յանդիմա-
նեսցին գործք նր :
Իսկ որ առնէ զճշմարտու-
թի, գայ առ լոյսն. զի յայտ-
նի լիցին գործք նր՝ թէ առ
աստուծով գործեցան :

Յետ՛՛ Կլ՛՛, Եւօրէ՛՛ :
Տէրն մեր Յս Քս.

Յետ այնորիկ եկն
Յիսուս, և աշա-
կերտքն նր յեր-
կիրն Հրէաստա- Թ.
նի. և անդ շրջէր նոքօք
հանդերձ և մկրտէր :
Մկրտէր և յոհաննէս 'ի ԺԵ
յայենոն մերձ առ սաղիմ. Գ.
զի ջուրք բազումք էին անդ՝
և գային, և մկրտէին :
Զի չև ևս էր արկեալ ԺԶ
զյոհաննէս 'ի բանտ : Գ.
Եղև խնդիր յաշակեր- ԺԷ
տացն յոհաննու ընդ հրէ- Ճ
ից վասն սրբութեան :
Եկին առ յոհաննէս, և
ասեն ցնա :
Ռաբբի, որ էրն ընդ քեզ
յայնկոյս յորդանանու,
որում դու վկայեցեր : ա-
հաւանիկ նա մկրտէ, և
ամենեքին գան առ նա :

Գլ.

Յ	Գ.	ՄՆ	Մ
ԺԵ	Ջ	.	Է
ԺԶ	.	Ը	ԺԸ
ԺԷ	.	.	.

Պատասխանի ետ յոհան_
նէս և ասէ. ոչ կարէ մարդ
առնուլ յանձնէ և ոչ ինչ՝
եթէ ոչ իցէ տուեալ նմա
յերկնից 'ի վերուստ:
իը Լ. Դուք ձեզէն վկայէք ինձ,
զի ասացի ձեզ թէ չեմ ես
քրն, այլ թէ առաքեալ
եմ առաջի նորա:
իթ ժ. Որ ունի զհարսն՝ նա է փե
սայ. իսկ բարեկամ փեսայ
ին որ կայ և լսէ նմա, ու
րախութբ ուրախ լինի վս
ձայնին փեսային:
Արդ՝ այս ուրախութի իմ
լցեալ է:
Նմա պարտ է աճել և
ինձ մնուազել:
Որ 'ի վերուստն գայ՝ 'ի վե
րոյ է քան զամ. որ յերկ
րէ աստի է՝ երկրէ է և
յերկրէ խօսի.
Որ յերկնից գայ զոր ինչ
տես և զոր լուաւ վկայէ.
և զվկայութի նորա ոչ ոք
ընդունի:
Որ ընդունի զվկայութի նր՝
կնքեաց թէ ած ճշմարիտ է:

Զի զոր ածն առաքեաց՝
զբանս աստուծոյ խօսի:
Զի ոչ եթէ չափով տայ
ած զհոգին:
Հայր սիրէ զորդի, և զամ Լ Դ
ինչ ետ 'ի ձեռս նորա:
Որ հաւատայ յորդի՝ ըն_ ԼԶ Ժ
դունի զկեանս յաւիտենա
կանս. և որ ոչն հնազանդի
որդւոյ՝ ոչ տեսցէ զկեանս.
այլ բարկութի այ մնայ 'ի
վերայ նորա:

Ցու" Կիւ", Զուէ".

Երկ Ա. Յ. Գն.

բրև գիտաց յս
եթէ լուան փա_
րիսեցիքն, եթէ
յս բազում աշակերտս առ
նէ և մկրտէ քան զյոհան
նէս. քանզի ոչ եթէ յս
ինքնին մկրտէր՝ այլ աշա_
կերտքն նորա:
Եթող զհրէաստան երկիրն Լբ Ի
և եկն միւսանգամ 'ի գա_
լիլեա:
Եւ էր նմա անցանել ընդ Լգ Ժ
սամարիա:
Գայ Ժա

Յ	Գ	Մր	Մ
իը	Ժ	Գ	Ժա
իթ	.	.	.

Յ	Գ	ՄԹ
Լ	ՃԺԹ	ՃԺա
Լա	.	ԺԹ
Լբ	.	
Լգ	.	

Գայ նա ՚ի քաղաք մի սամարացւոց որում անուն էր սուքար . մերձ ՚ի գիւղն զոր ետ յակոբ որդւոյ իւրում յովսեփայ ։

Էր անդ էր աղբիւր մի յակոբայ ։

Էր յս վաստակեալ ՚ի ճանապարհէն , նստէր ՚ի վր աղբերն . և էր ժամ իբրև վեցերորդ ։

Գայ կին մի ՚ի սամարեայ հանել ջուր ։

Ասէ ցնա յս . տուր ինձ ըմպել ։

Զի աշակերտքն նորա երթեալ էին ՚ի քաղաք անդր՝ զի կերակուրս գնեսցեն ։

Ասէ ցնա կինն սամարացի . դու որ հրէայդ ես , զիարդ յինէն ըմպել խնդրես ՚ի կնոջէ սամարացւոյ ։

Զի ոչ երբէք խառնակին հրեայք ընդ սամարացիս ։

Պատասխանի ետ նմա յս և ասէ . եթէ գիտէիր դու զպարգևս այ՝ և ով է որ ասէ ցքեզ թէ տուր ինձ ըմպել՝ դու ա՛ւ արդեօք խնդրէիր ՚ի նմանէ , և տայր քեզ զջուրն կենդանի ։

Ասէ ցնա կինն . տր , դու քանզի և դոյլ իսկ ոչ ունիս , և ջրհորս խոր է ։ Իսկ արդ՝ ուստի՞ ունիցիս զջուրն կենդանի ։

Միթէ դու մեծ ինչ ո՞ք իցես քան զհայրն մեր յակոբ որ զայս ջրհոր ետ մեզ . և ինքն աստի էարբ՝ և որդիքն իւր , և խաշինքն իւր ։

Պատասխանի ետ նմա յս և ասէ . ամ որ ըմպէ ՚ի ջրոյ յայդմանէ՝ միւսանգամ ծարաւի ։ բայց որ ըմպէ ՚ի ջրոյն զոր ես տաց նմա՝ մի՛ ծարաւեսցի յաւիտեան . այլ ջուրն զոր ես տաց նմա՝ եղիցի նմա աղբիւր ջրոյ բղխեցելոյ ՚ի կեանսն յաւիտենականս ։

Ասէ ցնա կինն . տր՝ տուր ինձ զջուրն զայն զի մի՛ ծարաւեցայց և մի՛ եկից այսր հանել զջուր ։

Ասէ ցնա յս . երթ՝ կոչեա

չեա զայր քո, և եկ այսր:
Պատասխանի ետ նմա կինն
և ասէ. չիք իմ այր:
Ասէ ցնա յս. բարւոք
ասացեր թէ չիք իմ այր:
Զի հինգ այր փոխեալ է
քո՝ և զոր այժմ ունիս չէ
քո այր. զայդ արդար ա-
սացեր:
Ասէ ցնա կինն. տէր,
թուի ինձ թէ մարգարէ
իցես դու:
Հարքն մեր 'ի լերինս յայս-
միկ երկիրպագին, և դուք
ասէք՝ եթէ յԵրուսաղէմ,
է տեղի ուր արժան
իցէ երկիրպագանել:
Ասէ ցնա յս. կին հաւա-
տա ինձ, զի եկեսցէ
ժամանակ՝ յորժամ ոչ 'ի
լերինս այսմիկ և ոչ յԵրմ
երկիրպագանիցեն Հօր:
Դուք երկիրպագանէք ո-
րում ոչն գիտէք. մեք եր-
կիրպագանեմք՝ որում գի-
տեմքն. զի փրկութիւն 'ի
Հրէից է:
Այլ եկեսցէ ժամանակ և
այժմ իսկ է, յորժամ ճըշ-
մարիտքն երկրպագուք՝ եր-
կիրպագանիցեն Հօր՝ հոգ-
ւով և ճշմարտութբ:
Քանզի և Հայր՝ զայնպիսիս
երկրպագուս իւր խնդրէ:

Յաւ" Կի", Հնգշբ":

Տէր մեր Յս Քս ասէ.

ոգի է Ած. և եր-
կրպագուաց նր՝
հոգւով և ճշմար-
տութբ պարտ է եր-
կիրպագանել:
Ասէ ցնա կինն. գիտեմք՝
զի Մեսիայ գայ անուանեալն
Քս՝ յորժամ եկեսցէ՝ նա
պատմեսցէ մեզ զամ:
Ասէ ցնա յս. ես եմ որ
խօսիմս ընդ քեզ:
Իսկ յայն բան՝ եկին աշա-
կերտքն նր. և զարմանային,
զի ընդ կնոջն խօսէր. բայց
ոչ ոք ասաց 'ի նոցանէ՝ թէ
զի՞նչ խնդրես, կամ զի՞նչ
խօսիս ընդ դմա:
Եթող կինն զսափոր իւր,
և չոգաւ 'ի քաղաքն և ա-
սէ ցմարդիկն:

Եկայք՝

Եկայք՝ և տեսէք զայր
մի, որ ասաց ինձ զա՟մ որ
ինչ իմ գործեալ է. միթէ
նա իցէ ք՟ն։
Ելին 'ի քաղաքէն և գային
առ նա։
Եւ մինչև եկեալ էինն նո_
քա՝ աղաչէին զնա աշա_
կերտքն և ասէին. ռաբբի,
հաց կեր։
Նա ասէ ցն՟ս. ես կերա_
կուր ունիմ ուտել, զոր
դուքն ոչ գիտէք։
Ասէին աշակերտքն ընդ
միմեանս. միթէ եբեր ինչ
ոք դմա ուտել։
Ասէ ցն՟ս յ՟ս. իմ կերա_
կուր այն է, զի արարից
զկամս այնորիկ որ առա_
քեացն զիս, և կատարե_
ցից զգործն նորա։
Ո՞չ դուք ասէք, եթէ
այլ ևս չորք ամիսք են, և
հունձք գան. աւասիկ
ես ասեմ ձեզ՝ ամբարձէք
զաչս ձեր, և տեսէք զար_
տորայսն, զի սպիտակա_
ցեալ են և 'ի հունձս հա
սունեալ։
Եւ որ հնձէն, վարձս առ_
նու. և ժողովէ զպտուղ 'ի
կեանսն յաւիտենականս.
զի որ սերմանէն և որ հնձէն՝
հասարակ ցնծասցեն։
Յայսմ իսկ է բանն ճշմա_
րիտ. զի այլ է որ սերմա_
նէ, և այլ է որ հնձէ։
Ես առաքեցի զձեզ հնձել՝
զոր ոչ դուք վաստակեցէք.
այլք վաստակեցին, և դուք
'ի վաստակս ն՟ց մտէք։
Եւ 'ի քաղաքէն յայնմանէ
սամարացւոյ՝ բազումք հա
ւատացին 'ի նա՝ վ՟ս բանի
կնոջն վկայելոյ, եթէ ա_
սաց ինձ զա՟մ որ ինչ իմ
գործեալ էր։
Իսկ իբրև եկին առ նա սա
մարացիքն՝ աղաչէին զնա
լինել առ նոսա.
Եւ եկաց անդ աւուրս եր
կուս։
Եւ բազումք հաւատա
ցին 'ի նա՝ վ՟ս բանին ն՟ր։
Եւ կնոջն ասէին. թէ ոչ
այսուհետև վ՟ս քո խօսիցդ
հա_

հաւատամք՝ զի մեզէն լուաք 'ի դմանէ, և գիտեմք եթէ դա է ճշմարտիւ փրկիչ աշխարհաց։

Յաւ՛ Կէ՛, Ուրբաթ ա՛։

Տրն. ար Յոհ.

Եւ յետ երկուց աւուրց՝ ել անտի և գնաց 'ի գալիլեայ։

ԼԴ, Զի ինքն Յսս վկայեաց՝ եթէ մարգարէ յիւրում գաւառի պատիւ ոչ ունի։

ԼԵ. Այլ յորժամ եկն նա 'ի գալիլեայ, ընկալան զնա գալիլեացիքն. զի տեսեալ էր զամ նշանսն, զոր արար յԵմ 'ի տօնին. քանզի և նոքա եկեալ էին 'ի տօնն։

ԼԶ. Եկն դարձեալ 'ի կանայ գալիլեացւոց, ուր արար զջուրն գինի։

ԼԷ² Եւ անդ էր թագաւորազն մի, որոյ որդին հիւանդ կայր 'ի կափառնաում։ Նա իբրև լուաւ եթէ Յս եկեալ է 'ի Հրէաստանէ 'ի գալիլեայ. եկն առ նա, և աղաչէր զի իջցէ, և բժշկեսցէ զորդի նր. քանզի մերձ էր 'ի մեռանել։

Ասէ ցնա Յս. եթէ ոչ նշանս ինչ և արուեստս տեսանիցէք՝ ոչ հաւատայք։

Ասէ ցնա թագաւորազն. Տր, էջ մինչչև մեռեալ իցէ մանուկն իմ։

Ասէ ցնա Յս. Երթ, որդին քո կենդանի է. և հաւատաց այրն բանին զոր ասաց ցնա Յս, և գնաց։

Եւ մինչդեռ իջանէր՝ ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն նորա. աւետիս ետուն և ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է։

Հարցանէր ցնս վս ժամուն յորում առողջացաւ։

Եւ ասեն ցնա. Երէկ յեօթներորդ ժամուն եթող զնա ջերմն։

Գիտաց հայրն նր, եթէ յայնմ ժամու, յորում ասաց ցնա Յս թէ որդին

Ի Ր

քոյ

Յ	Ղ.	Մր	Մթ
ԼԴ.	·	·	ԺԹ
ԼԵ	Խա	Ծա	Ճխբ
ԼԶ	·	·	·
ԼԷ	Կե	·	Կդ

քոյ կենդանի է . և հաւա
տաց ինքն և ամ տունն իւր :
Զայս դարձեալ երկրորդ
նշան արար յս, եկեալ 'ի
հրէաստանէ 'ի գալիլեայ :

Յեռ Կա, Շ օրօրէ օ:

Ցրն ժը Յն Գլ.

Յետ այսորիկ տօն
էր հրէից՝ և ել
յս յեմ.
ԼԸ Ժ. Էր էր յեմ 'ի պրոպա_
տիկէ աւազանին . որ կո_
չիւր եբրայեցերէն բեթ_
հեզդայ , հինգ սրահ . յորս
անկեալ դնիւր բազմութի
յոյժ հիւանդաց . կուրաց,
կաղաց, գօսացելոց՝ որք ակն
ունէին ջրոյն յուզելոյ :
Էր հրեշտակ տն իջանէր
ըստ ժամանակի յաւազանն
և յուզէր զջուրսն . և որ
նախ 'ի շարժումն ջուրցն
իջանէր յաւազանն՝ բժշշ
կիւր ոչ ունելով նշան հի_
ւանդութեան :
Ժ3 Էր անդ էր այր մի՝ որոյ
երեսուն և ութ ամ էր 'ի
Ի Թ.

հիւանդութեն իւրում :
Զնա իբրև ետես յս զի
անկեալ դնիւր . և գիտաց
եթէ բազում ժամանակք
են այնուհետև . ասէ ցնա'
կամի՞ս ողջ լինել :
Պատասխանի ետ նմա հի_
ւանդն . տէ՛ր , ոչ զոք ու_
նիմ թէ յորժամ ջուրքն
յուզիցին , արկցէ՛ զիս յա_
ւազանն . և մինչ ես գան_
դաղիմ, այլ ոք քան զիս
յառաջագոյն իջանէ :
Ասէ ցնա յս . արի՛ առ
զմահիճս քո և գնա՛ :
Էր ողջացաւ այրն , և յա
րեաւ էառ զմահիճս իւր
և շրջէր . և էր շաբաթ յա
ւուրն յայնմիկ : ԼԹ Ժ
Ասէն հրէայքն ցբժշկեալն .
շաբաթ է , և ոչ է արժան
քեզ առնուլ զմահիճս քո :
Պատասխանի ետ նոցա և
ասէ . որ բժշկեացն զիս՝
նա ասաց ցիս առ զմահիճս
քո և գնա՛ :
Հարցին ցնա և ասեն . ո՞վ
է այրն որ ասաց ցքեզ առ
զմա_

Յ
ԼԸ

Յ
ԼԹ

զմահճիճս քո և շրջեաց:
Իսկ բժշկեալն ոչ գիտէր թէ ով իցէ. քանզի յս̃ խոյս ետ վն̃ ամբոխին ՚ի տեղւոջէ անտի:
Յետ այսորիկ գտանէ զնա յս̃ ՚ի տաճարին, և ասէ ցնա. ահաւասիկ ողջացար, մի ևս մեղանչեր, զի մի չար ևս ինչ լինիցի քեզ:
Գնաց այրն և պատմեաց հրէիցն, եթէ յս̃ էր որ բժշկեացն զնա:
Եւ վն̃ այնորիկ հալածէին զյս̃ հրէայքն, զի զայն առնէր ՚ի շաբաթու:
Եւ յս̃ պատասխանի ետ նց̃. հայր իմ մինչև ցայժմ գործէ, և ես գործեմ:
Վն̃ այնորիկ առաւել խնդրէին հրէայքն սպանանել զնա. զի ոչ միայն լուծանէր զշաբաթս՝ այլ և հայր իւր կոչէր զա̃ծ, և հաւասար առնէր զանձն ա̃յ:

Զուարթնոց Կիրակէի,
Աւետար.
Յհն. Գլ. Ե.

Պատասխանի ետ յս̃ և ասէ նոցա: ժա
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ, և ոչ ինչ եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ. զի զոր նոյն առնէ, զնոյն և որդին նմին նման գործէ.
Զի հայր սիրէ զորդի և զա̃մ ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան զայսոս ցուցանէ նմա զգործս՝ ընդ որս դուք զարմանայք:
Զի որ̃պ հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ՝ նոյնպէս և որդի զորս կամի կենդանի առնէ.
Եւ ոչ եթէ հայր դատէ զոք՝ այլ զա̃մ դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ:
Զի ամենեքեան պատուեսցեն զորդին, որպէս պատ
ուեն

եւն զՀայրն:
խ Ա. Որ ոչ պատուէ զորդին՝ ոչ պատուէ զՀայր զառաքիչն նորա:
խա Ժ. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ՝ եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս՝ ընդունի զկեանսն յաւիտենականս. եւ՚ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ՚ի մահուանէ ՚ի կեանս:
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. գայ ժամանակ եւ արդէն իսկ է. յորժամ մեռեալք լուիցեն ձայնի որդւոյն այ̄՝ եւ որք լուիցենն, կեցցեն:
Զի ո̄պ Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում:
Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել:
Եւ զի որդի մարդոյ է, մի զայն զի՛ զարմանայք զի եկեսցէ ժամանակ յորում ամենեքին որք ՚ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա եւ ելցեն արտաքս:
Որոց բարիս գործեալ իցէ ՚ի յարութիւն կենաց. եւ որոց զչար արարեալ, ՚ի յարութիւն դատաստանաց:
Ո՛չ կարեմ ես յանձնէ առնել եւ ոչ ինչ. այլ ո̄պ լսեմ դատեմ. եւ դատաստանն իմ արդար է:
խբ Ա. Զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ որ առաքեացն զի՛ս:

Զատ. Կիւ., Երկուշաբ.:

Տն մր Յս Քս ասէ.
խգ Ժ. Եթէ ես վկայեմ վ̄ս անձին իմոյ՝ վկայութիւն իմ չէ ճշմարիտ. այլ է որ վկայէ վ̄ս իմ. եւ դուք գիտէք եթէ ճշմարիտ է վկայութիւնն զոր վկայեաց վասն իմ:
Դուք առաքեցիք առ յովհաննէս եւ վկայեաց ճշմարտութեն. այլ ես ոչ եթէ ՚ի մարդկանէ առնում զվկայութիւն՝ այլ զայս ասեմ, զի

Յ	Ղ.	Մր	Մ
խ	ծմղ	ղղ	ղը
խա	.	.	.

Յ	Ղ	Մր	Մ
խբ	մձգ	մհզ	մլե
խգ	.	.	.

զի դուք ապրեսջիք ։
Նա էր ճրագն որ լուցեալ
էր, և ծագիւր ։ և դուք
կամեցայք ցնծալ առ ժա_
մանակ մի 'ի լոյս նորա ։
Այլ ես ունիմ զվկայութի
մեծ ևս քան զյովհաննու ։
զգործսն՝ զորս ետ ցիս
հայր, զի կատարեցից զնո՝
նոքին իսկ գործքն զորս գոր
ծեմ, վկայեն վ̅ս իմ եթէ
հայր առաքեաց զիս ։
Եւ որ առաքեացն զիս
հայր՝ նա վկայեաց վ̅ս իմ ։
խոր. Դուք ոչ զձայն նր̅ երբէք
Կ. լուայք, և ոչ զտեսիլ նր̅
տեսէք ։
խա. Եւ ոչ զբան նր̅ ունիք 'ի
Թ. ձեզ բնակեալ ։ զի զոր նա
առաքեաց՝ դուք նմա ոչ
հաւատայք ։
Քննեցէք զգիրս ։ զի դուք
համարիք նոքօք ունել զ
կեանսն յաւիտենականս ։
և նոքին իսկ են որք վկայեն
վ̅ս իմ, որովք համարիք
ունել կեանս ։
Եւ դուք ոչ կամիք գալ

առ իս, զի զկեանս ունիցիք ։
Եւ փառս 'ի մարդկանէ
ոչ առնում ։
Այլ գիտեմ զձեզ՝ թէ զսէ
րն ա̅յ ոչ ունիք յանձինս
Ես եկի յանուն հօր իմոյ,
և ոչ ընդունիք զիս ։ եթէ
այլ ոք եկեսցէ յիւր ա_
նուն, զնա ընդունիցիք ։
Զիա՞րդ կարէք դուք հա
ւատալ, զի զփառս 'ի մի_
մեանց առնուք ։ և զփառս
զառ 'ի միոյն ա̅յ ոչ խնդրէք ։
Մի՛ համարիք եթէ ես չա
րախօս իցեմ զձէնջ առ
հայր ։ գոյ որ չարախօս կայ
զձէնջ, մովսէս՝ յոր դուքն
յուսացեալ էք ։
Զի եթէ հաւատայիք դուք
մովսեսի, հաւատայիք ար_
դեօք և ինձ ։ զի նա վասն
իմ իսկ գրեաց ։
Զի եթէ նր̅ գրոցն ոչ հա
ւատայք, զիա՞րդ իմոց
բանից հաւատայցէ՞ք ։

Յ Գ ԱԹ
խը ՃԺԹ ՃԺԲ
խա . .

Գլուխ Զ.

Տէր մեր Յս ...

խը Ա. Յետ այսորիկ գնաց Յս յայնկոյս ծովուն Գալիլեացւոց Տիբերեայ։
Եւ գնայր զհետ նորա երամ բազում, զի տեսանէին զնշանսն զոր առնէր ի վերայ հիւանդաց։
խթ Դ. Ել ի լեառն Յս, եւ անդ նստէր աշակերտօքն հանդերձ։
ծ Ա. Եւ էր մերձ զատիկ տօնն Հրէից։
ծա Ա. Ամբարձ ի վեր զաչս իւր Յս, եւ ետես զի ժողովուրդ բազում գայր առ նա. ասէ ցՓիլիպպոս՝ ուստի՞ գնեսցուք հացս զի կերիցեն դոքա։
Զայս ասէր փորձելով զնա, այլ ինքն գիտէր զինչ առնելոց էր։
Պատասխանի ետ նմա Փիլիպպոս. երկերիւր դահեկանի հաց չէ դոցա բաւական. թէպէտ եւ իւրաքանչիւր ոք սակաւ ինչ առնուցու։
Ասէ ցնա մի յաշակերտացն նորա, Անդրէաս եղբայր Սիմոնի Պետրոսի.
Է՛ աստ պատանեակ մի որ ունի հինգ նկանակ գարեղէն, եւ երկուս ձկունս. այլ այն զի՞նչ է առ այսչափ մարդիկ։
Ասէ Յս, բազմեցուցէք զմարդիկդ։
Եւ էր խոտ յոյժ ի տեղւոջն. եւ բազմեցան մարդիկն թուով իբրեւ հինգ հազար։
Եւ էառ զհացսն Յս եւ գոհացաւ, եւ բաշխեաց բազմականացն. նոյնպէս եւ ի ձկանցն որչափ եւ կամեցան։
Եւ իբրեւ յագեցան, ասէ ցաշակերտսն իւր. ժողովեցէք զնշխարսն աւելորդս, զի մի՛ ինչ կորիցէ։
Ժողովեցին եւ լցին երկոտասան սակառի կոտորոց ի հինգ գարեղէն նկանակացն, որ յաւելան ի կե-

Յ	Ղ	Մր	Մ
խը	Թ. [illegible]	ԺԵ	ԺԶ
խթ	[illegible]		ԶԺԲ
ծ	Զ	ԶԾԶ	ՄԶԷ
ծա	ԶԹ	ԿԴ	ԶԺԸ

'ի կերողացն :

ճ ժա Իսկ մարդիկքն իբրև տեսին զնշանսն զոր արար՝ ասէին . սա է ճշմարիտ մարգարէն որ գալոց է յաշխարհ :

Զ" Կիւ", Չորեքշ"

Տէրն ար Յո" ճե" .

Յիսուս իբրև գիտաց եթէ գալոց են յափշտակել զնա զի արասցեն զնա թագաւոր : գնաց դարձեալ 'ի լեառն միայն :

ճա դ ժզ Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ իջին աշակերտքն նորա 'ի ծովեզրն :

Եւ մտեալ 'ի նաւ գային յայնկոյս ծովուն 'ի Կափառնաում :

Եւ իբրև նաւամացաւ , և չև՛ ևս եկեալ էր առ նոսա Յիսուս :

Եւ ծովն 'ի սաստիկ հողմոյ շնչելոյ յուզէր :

Եւ վարեալ իբրև ասպարէզս քսան և հինգ կամ երեսուն՝ տեսանէին զյս̅ զի գնայր 'ի վր̅ ծովուն , և մերձ էր 'ի նաւն . զարհուրեցան յոյժ :

Նա ասէ ցնս̅ . ես եմ , մի՛ երկնչիք :

Եւ կամէին զնա ընդունել 'ի նաւն , և վաղվաղակի եհաս նաւն յերկիրն յոր երթային :

Զ" Կիւ", Հինգշաբ"

Ընդ Տէռն մրց Յոհ վճռ

Ի վաղիւն անդր ժողովուրդն որ կայր յայնկոյս ծովուն ճբ ժ

տեսանէր թէ այլ նաւ ոչ գոյր անդ բայց 'ի միոյն , յոր մտին աշակերտքն յս̅ի :

Եւ զի չէր մտեալ յս̅ ընդ աշակերտսն իւր 'ի նաւն , բայց միայն աշակերտքն նր̅ գնացին :

Այլ նաւք գային 'ի Տիբերիայ , մօտ յայն տեղին ուր զհացն կերին :

Իսկ իբրև ետես ժողովուրդն , եթէ յս̅ չէ անդ , և ոչ աշակերտքն նր̅՝ մտին նոքա

Յ Ճ ճա   Մհ կէ   Մ ճճ   Յ ճբ

քա զնաւն և եկին ի Կափառնաում խնդրել զՅս։

Եւ իբրև գտին զնա յայնկոյս ծովուն։

Ասեն ցնա. ռաբբի՝ երբ եկիր այր։

Պատասխանի ետ նոցա Յս և ասէ. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. խնդրէք զիս և ոչ եթէ զնշանս ինչ տեսէք. այլ զի կերէք ի հացէ անտի, և յագեցայք։

Երթայք, գործեցէք մի՛ զկորստական կերակուրն՝ այլ զկերակուրն որ մնայ ի կեանսն յաւիտենականս. զոր որդին մարդոյ տացէ ձեզ։ քանզի զնա Հայր՝ կնքեաց Ած։

Ասեն ցնա. զինչ առնիցեմք, զի զգործսն Այ գործեսցուք։

Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնս. այս է գործն Այ, զի հաւատասջիք յայն որ առաքեացն զիս։

ծգ Գ. Ասեն ցնա. զինչ նշանս առնիցես զի տեսցուք և հաւատասցուք. զինչ գործիցես։

Հարքն մեր կերին զմանանայն յանապատի անդ. որպէս և գրեալ է՝ զհաց յերկնից ետ նոցա ուտել։ ծդ Ժ

Ասէ ցնս Յս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ Մովսէս ետ ձեզ զհացն յերկնից. այլ Հայրն իմ տայ ձեզ ըզհացն յերկնից զճշմարիտն։

Զի հաց Այ է՝ որ իջանէ յերկնից, և կեանս տայ աշխարհի։

Ասեն ցնա. Տ՛ր, յամ ժամ տուր մեզ զհացն զայն։

Ասէ ցնոսա Յս. ես եմ հացն կենաց։ ծե Ա

Որ գայ առ իս, ոչ քաղցիցի. և որ հաւատայ յիս՝ ոչ երբէք ծարաւեսցի։ ծզ Ժ

Այլ ասացի ձեզ՝ թէ տեսանէք զիս, և ոչ հաւատայք։

Զամ զոր տայ ինձ Հայր առ իս եկեսցէ. և որ գայ առ իս՝ ոչ հանից արտաքս։

Զի իջի ես յերկնից ոչ ծէ Ա

զի

Յ	Մր	Մ
ծգ	հէ	ձկա

Յ	Ղ.	Մր	Մ
ծդ			
ծե	մկզ	ճկե	մձգ
ծզ			
ծէ	մձբ	ճհզ	մղե

զի զկամս իմ առնել՝ այլ
զկամս այնորիկ որ առա_
քեացն զիս՛։

Զա՛ Կի՛, Ուրբ. բ՛։

Տրն. մր. Յս. Քս. ասէ.

ծը ժ Այս են կամք հօր
իմոյ որ առաքեացն
զիս. զի զամ
զոր ետ ցիս
հայր ոչ կորուսից 'ի նմանէ,
այլ յարուցից զնա յա_
ւուրն յետնում։
Այս են կամք հօր իմոյ՝
զի ամ որ տեսանէ զորդի եւ
հաւատայ 'ի նա՝ ընկալցի
զկեանսն յաւիտենականս,
եւ ես յարուցից զնա յա_
ւուրն յետնում։
Տրտնջէին զնմանէ հրէայ
քըն, զի ասաց թէ ես եմ
ծթ հացն իջեալ յերկնից. եւ
Ա. ասէին, ոչ սա է յս որդին
ժդ յովսեփու, զորոյ մեք գի_
տեմք զհայրն ։ Իսկ արդ՝
զիա՞րդ ասէ թէ ես յերկ
նից իջի ։
կ Պատասխանի ետ յս եւ ա_
ժ Յ Թ.

սէ ցնս. մի՛ տրտնջէք ընդ
միմեանս ։
Ոչ ոք կարէ գալ առ իս
եթէ ոչ հայրն որ զիս ա_
ռաքեաց ձգեսցէ զնա՝ եւ
ես յարուցից զնա յաւուրն
յետնում ։
Գրեալ է 'ի մարգարէս՝ եւ
եղիցին ամենեքեան ուսեալք
յայ. ամ որ լուեալ 'ի հօրէ եւ
ուսանի՝ գայ առ իս ։
Ոչ եթէ զհայր ու_ կա
րուք տեսեալ իցէ՝ եթէ Գ.
ոչ որ էն յայ՝ նա եսես
զհայր ։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. կբ
զի որ հաւատայ յիս ըն_ ժ
դունի զկեանսն յաւիտե_
նականս ։
Ես եմ հացն կենաց ։ կգ
Հարքն ձեր կերին զմա_ Ա.
նանայն յանապատին եւ կդ
մեռան ։ ժ
Այս է հացն, որ յերկնից
իջեալ է. զի որ ուտիցէ
'ի սմանէ. մի՛ մեռանիցի ։
Ես եմ հացն կենդանի որ կե
յերկնից իջեալ. Ա.

Եթէ

Յ	Ղ.	Մր	Մ
ծը	.	.	.
ծթ	ժթ	ծ	մա
կ	.	.	.

Յ	Ղ.	Մր	Մ
կա	.	.	ճժբ
կբ	.	.	.
կգ	մկզ	ճկե	մձդ
կդ	.	.	.
կե	մկզ	ճկե	մձդ

Եթէ ոք ուտիցէ ի հացէ
յայսմանէ՝ կեցցէ յաւի-
տեան.
Եւ հացն զոր ես տաց՝ մար-
մին իմ է՝ զոր ես տաց վս՟
կենաց աշխարհի։
կզ Մարտնչէին ընդ միմեանս
Ա. Հրեայքն եւ ասէին. զիա՞րդ
կարէ սա տալ մեզ զմար-
մին իւր յուտել։
Ասէ ցնս՟ յս՟. ամէն ամէն
ասեմ ձեզ. եթէ ոչ կերի-
ջիք զմարմին որդւոյ մար-
դոյ, եւ արբջիք զարիւն նր՟՝
ոչ ունիք կեանս յանձինս։
Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ
ըմպէ զարիւն իմ՝ ունի
զկեանս յաւիտենականս,
եւ ես յարուցից զնա յա-
ւուրն յետնում։
կէ Զի մարմին իմ, ճշմարիտ
Ա. կերակուր է. եւ արիւն իմ,
ճշմարիտ ըմպելի է.
կը Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ
Ժ. ըմպէ զարիւն իմ՝ յիս բնա-
կեսցի, եւ ես 'ի նմա։
Որպ՟ առաքեաց զիս կենդա-
նին Հայր, եւ ես կենդանի՝
իս

եմ վս՟ Հօր. եւ որ ուտէն
զիս, եւ նա կեցցէ վս՟ իմ։
Այս է հացն, որ յերկ-
նից իջեալ։
Ոչ որպ՟ կերին հարքն ձեր
զմանանայն եւ մեռան. որ
ուտէ զհացս զայս կեցցէ
յաւիտեան։
Զայս ասաց 'ի ժողովր-
դեանն, յուսուցանէր 'ի
կափառնաում։
Եւ բազումք յաշակեր-
տացն իբրեւ լուան, ասէ-
ին. խիստ է բանդ այդ,
ո՞վ կարէ լսել դմա։
Իբրեւ գիտաց յս՟ յանձն
իւր՝ եթէ տրտնջեն վս՟ այ-
նորիկ աշակերտքն իւր. ա-
սէ ցնս՟՝ այդ գայթակղե-
ցուցանէ զձեզ։
Իսկ արդ եթէ տեսանիցէք կթ
զորդի մարդոյ, զի ելանիցէ Ա.
ուր էր զառաջինն.
Հոգին է կենդանարար մար- Հ
մին ինչ ոչ օգնէ. Դ.
Զբանն զոր ես խօսեցայ Հա
ընդ ձեզ՝ հոգի է եւ կեանք։ Ժ.
Այլ են ոմանք 'ի ձէնջ ոք
ոչ

Յ	Ղ	Մր	Մ
կզ	մկզ	ճկե	մճդ
կէ	մկզ	մկե	մճե
կը	.	.	.

Յ	Ղ	Մր	Մ
կթ	մղէ	ճղա	յէ
Հ	.	ճհը	մղհ
Հա	.	.	.

ոչ հաւատան ։
ՀԲ Դ. Քանզի գիտէր յս 'ի սկզբա
նէ, ովքեր են այն որք ոչ
հաւատան՝ և ով այն է.
որ մատնելոցն է զնա ։
ՀԳ Ժ. Իսկ ասէ . վս այնորիկ ասա
ցի ձեզ՝ թէ ոչ ոք կարէ
գալ առ իս, եթէ ոչ իցէ
տուեալ նմա 'ի հօրէ իմմէ։
Յայսմանէ՝ բազումք յաշա
կերտացն նր չոքան յետս,
և ոչ ևս շրջէին ընդ նմա ։
Ասէ յս ցերկոտասան ա
շակերտսն . միթէ և դուք
կամիք երթալ ։
ՀԴ Ա. Պատասխանի ետ նմա սի
մոն պետրոս . տր առ ո՞վ
երթիցուք , զբանս կենաց
յաւիտենականաց ունիս ։
Եւ մեք հաւատացաք և
ծանեաք եթէ դու ես քս
որդի այ ։
ՀԵ Ժ. Պատասխանի ետ յս . ոչ
ես զձեզ զերկոտասանսդ
ընտրեցի և մի 'ի ձէնջ սա
տանայ է ։
Եւ ասէր զսիմոնեան յու
դայէ իսկարիովտացւոյ . զի
նա իսկ մատնելոց էր զնա ,
և մի էր յերկոտասանիցն ։

Չոր. Կիր., Շաբաթու.

ՏՕՆ ՅՈՎ.

Յետ այսորիկ շր
ջէր յս 'ի գալի
լեա . քանզի ոչ
կամէր 'ի հրէաս Ժ.
տանի շրջել . զի խնդրէին
զնա հրէայքն սպանանել ։
Եւ էր մերձ տօնն հրէից
տաղաւարահարաց ։
Ասեն ցնա եղբարքն նր .
գնա աստի , և երթ 'ի հրէ
աստան՝ զի և աշակերտքն
քո տեսցեն զգործս քո
զոր գործես ։
Զի ոչ ոք է որ 'ի ծածուկ
ինչ գործէ , և խնդրէ զինքն
համարձակ լինել . եթէ
զայդ գործես , յայտնեա
զանձն քո աշխարհի ։
Քանզի և եղբարքն իւր՝
չէին հաւատացեալ 'ի նա
Ասէ ցնս յս . ժամանակ
իմ չև՛ է հասեալ . բայց
ձեր ժամանակ յամ ժամու
պատրաստ է ։

Յ	Ղ.	Մր	Մ
ՀԲ	.	Ճկա	Մհթ
ՀԳ	.	.	.
ՀԴ	ՂԴ	Ծբ	Ճկզ
ՀԵ	.	.	.

Ոչ կարէ աշխարհս ատել զձեզ. բայց զիս ատեայ, զի ես վկայեմ վս նր եթէ գործքն իւր չարութ են:

Դուք ելէք այսք ՚ի տօնն յայն, ես ոչ ելթամ ՚ի տօնն յայն. զի իմ ժամանակ չէ՛ է լցեալ:

Զայս իբրև ասաց՝ ինքն մնաց անդէն ՚ի գալիլեա:

Իբրև ելին եղբարքն նր, և ինքն ել ՚ի տօնն. ոչ յայտնի, այլ իբրև ՚ի ծածուկ:

Իսկ հրէայքն խնդրէին զնա ՚ի տօնի անդ՝ և ասէին, ուր իցէ նա:

Եւ տրտունջ էր զնմանէ ՚ի ժողովուրդն:

Ոմանք ասէին՝ թէ բարւոք է:

Այլքն ասէին՝ ոչ, այլ մոլորեցուցանէ զժողովուրդն:

Բայց ոչ ոք համարձակ խօսէր զնմանէ վասն երկիւղին հրէից:

Հինգերորդ կիւրակէ, Աւետար.

Տէր մր Յս քս.

Իբրև տօնն ընդ մէջ եղեալ՝ ել յս ՚ի տաճարն և ուսուցանէր:

Զարմանային հրէայքն և ասէին. զիարդ գիրս գիտէ սա, զի ուսեալ բնաւ չէ՛:

Պատասխանի ետ նց յս և ասէ. իմ վարդապետութիւն չէ իմ, այլ այնորիկ որ առաքեացն զիս:

Եթէ ոք կամի զկամս նր առնել՝ գիտասցէ վս վարդապետութես, յայտ իցէ այդեօք՝ եթէ ես ինչ յանձնէ իմմէ խօսիմ:

Որ յանձնէ իւրմէ խօսի՝ զփառս անձին իւրում խնդրէ. իսկ որ խնդրէ զփառս այնորիկ որ առաքեացն զնա՝ նա ճշմարիտ է և անիրաւութի ոչ գոյ ՚ի նմա:

Ոչ մովսէս ետ ձեզ զօրէնս, և ոչ ոք ՚ի ձէնջ առնէ զօ_

րէն_

րէնսն.
Զի՞ խնդրէք զիս սպանա-
նել: պատասխանի ետ ժո-
ղովուրդն և ասէ. դև՛ գոյ
'ի քեզ, ո՞վ խնդրէ զքեզ
սպանանել:
Պատասխանի ետ Յս՝ յս
և ասէ. գործ մի գործե-
ցի, և ամենեքին զարմա-
ցեալ էք:
Վասն այնորիկ մովսէս ետ
ձեզ զթլփատութի. զի ոչ
եթէ 'ի մովսէսէ էր, այլ 'ի
հարցն անտի. և 'ի շաբաթու
թլփատէք զմարդ:
Իսկ արդ՝ եթէ զթլփատու-
թի առնու մարդ 'ի շաբա-
թու, զի մի օրէնքն մովսի
լուծցին:
Ընդէր ցասուցեալ էք, զի
զողջոյն իսկ մարդ բժշկե-
ցի 'ի շաբաթու:

[illegible]
Տրն մր յս քս
Մի՛ ըստ աչս դա-
տիք, այլ ու-
ղիղ դատաստան

արարէք:
Ասէին ոմանք յերուսաղեմացւոց
անտի. ո՞չ նա է սա զոր
խնդրէին սպանանել:
Եւ ահաւասիկ յայտնապէս
խօսի, և չասեն ինչ ընդ
դմա. գուցէ արդեօք և
իշխանքն գիտացին թէ սա
է քսն:
Այլ զսա գիտեմք ուստի
է՝ իսկ քսն յորժամ գայ-
ցէ ոչ ոք գիտէ ուստի է:
Աղաղակեաց յս 'ի տաճա-
րին. ուսուցանէր, և ասէր.
Եւ զիս գիտէք, և ուստի ՀԴ
եմ գիտէք. և յանձնէ իմմէ Ժ
ոչ եմ եկեալ, այլ է ճշմա-
րիտ որ առաքեացն զիս,
զոր դուքն ոչ գիտէք:
Ես գիտեմ զնա՝ զի 'ի նը-
մանէ իսկ եմ, և նա առա-
քեաց զիս:
Խնդրէին զնա ունել, և ՀԵ
ոչ 'ի ձեռաց նց. և ոչ ոք Ա
էարկ 'ի նա ձեռն, զի չև ՃԹ
ևս հասեալ ժամ նորա:
Եւ բազումք 'ի ժողովրդե- ՀԸ
նէն հաւատացին 'ի նա, և Ժ
ասէ

Յ. Ղ. ՄՐ Մ
ՀԴ
ՀԵ մկթ մկր ձկբ մկ
ՀԸ

հթ ասէին. քրն՟ յորժամ գայցէ, միթէ աւելի՞ ինչ նշանս առնիցէ, քան զոր սայս առնէ։

Եւ լուան փարիսեցիքն զտրտունջ ժողովրդեանն զնմանէ։

Ա. Եւ առաքեցին քահանայապետքն և փարիսեցիքն սպասաւորս, զի կալցին զն՟։

ձ
Ժ. Ասէ յս՟. փոքր մի ևս ժամանակ ընդ ձեզ եմ. և երթամ առ այն որ առաքեացն զիս։

ձա
Ժ. Խնդրիցէք զիս և ոչ գտանիցէք. և ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ։

Ասեն Հրեայքն ընդ միմեանս. իսկ յո՞ երթայցէ դա՝ զի մեք ոչ գտանիցեմք զդա. միթէ 'ի սփիւռս հեթանոսաց երթայցէ և ուսուցանիցէ զհեթանոսս։

Զի՞նչ է բանն այն զոր ասաց՝ խնդրիցէք զիս և ոչ գտանիցէք. և ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ։

Հինգեր՟ Կիւ՟, Եւթներոր՟

Տրն առ Յ՟ Վ՟.

Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին, կայր յս՟ աղաղակէր և ասէր. եթէ ոք ծարաւի իցէ եկեսցէ առ իս և արբցէ. որ հաւատայ յիս՝ որ՟ ասաց գիրք՝ գետք յորովայնէ նր՟ բղխեսցեն ջրոյ կենդանութեան։

Զայս ասէր վս՟ հոգւոյն զոր ընդունելոց էին, որք հաւատային 'ի նա. զի չև էր հոգի՝ քանզի յս՟ չև էր փառաւորեալ։

Բազումք 'ի ժողովրդենէն իբրև լուէին զբանս զայս, ասէին. սա է ճշմարիտ մարգարէն։ ձբ
Ա.

Այլքն ասէին՝ սա է քրն՟. իսկ կէսքն ասէին. միթէ 'ի Գալիլեէ՞ գալոց իցէ քս՟։ ձգ
Ա.

Ոչ գիրք ասեն, եթէ 'ի զաւակէ Դաւթի, և 'ի Բեթղեհեմ գեղջէ՝ ուր Դաւիթն է՝ գալոց է քրն՟։

Եւ եղև հերձուած 'ի ժողո- ձդ
Ժ.

Յ	Ղ	Մր	Մ
հթ	մձե	ճ՟ա	յ
ձ	.	ռծթ	մհէ
ձա	.	.	.

Յ	Մթ
ձբ	դի
ձգ	ե
ձդ	.

գործեցանն վաղվաղակի:

ձե Ը. Եւ ոմանք 'ի նոցանէ կամեցան ունել զնա, այլ ոչ ոք մխեաց 'ի նա ձեռս:

ձզ Ժ. Եւ եկին անդրէն սպասաւորքն առ քահանայապետսն եւ փարիսեցիս. եւ ասեն նոքա ցնոսա. ընդէ՞ր ոչ ածէք զնա այսր:

Պատասխանի ետուն սպասաւորքն, եւ ասեն. ոչ երբէք այնպէս խօսեցաւ մարդ՝ որպէս այրն այն:

Պատասխանի ետուն փարիսեցիքն եւ ասեն. միթէ եւ դուք մոլորեցայք:

Միթէ յիշխանաց ոք հաւատաց 'ի նա, կամ 'ի փարիսեցւոց:

Այլ այն խառնամուտ ամբոխ, որ ոչ գիտէ զօրէնս, եւ նզովեալք են:

Ասէ Նիկոդիմոս ցնոսա. որ եկեալ էր առ նա գիշերին յառաջագոյն, եւ մի էր 'ի նոցանէ:

Միթէ օրէնքն մեր դատեն զմարդ՝ եթէ ոչ լսեն ինչ նախ 'ի նմանէ, կամ գիտեն զինչ գործէ:

Պատասխանի ետուն նմա եւ ասեն. միթէ եւ դու 'ի Գալիլեացւոց ես. քննեա եւ տես՝ զի մարգարէ 'ի Գալիլեէ ոչ յառնէ:

Եւ գնացին իւրաքանչիւր ոք 'ի տեղի իւր:

Յիսուս գնաց 'ի լեառն Ձիթենեաց, եւ ընդ առաւօտն դարձեալ եկն 'ի տաճարն. եւ գայր առ նա ամ(ենայն) ժողովուրդն, եւ ուսուցանէր զնոսա:

Ածին քահանայապետքն եւ փարիսեցիք կին մի ըմբռնեալ 'ի շնութեան:

Եւ կացուցեալ զնա առաջի, ասեն:

Կինս այս ըմբռնեալ՝ ինքն յայտնապէս շնացեալ է:

Եւ յօրէնս՝ Մովսէս մեզ պատուիրեաց զայսպիսիս քարկոծել:

Արդ՝ դու զինչ ասես վասն դորա:

Զայս ասէին փորձելով զնա՝ զի ունիցին ամբաստա-

նու

Յ Գ Մ. Մ
ձե մԹ ձԺբ մ
ձզ . . .

Նուագ Ի զննման.

Սակս յս 'ի խոնարհ հայելով գրէր մատամբն յերկրի։ Սակս իբրև ստիպեցին հարցանելով զնա՝ հայեցեալ ի վեր ասէ ցնս. անմեղն 'ի ձէնջ նախ նա ընկեսցէ քար 'ի վր դորա։

Եւ դարձեալ 'ի խոնարհ հայելով գրէր յերկրի։

Եւ նոքա իբրև լուան ելանէին մի ըստ միոջէ՝ սկսեալ յառաջնոցն մինչև 'ի վերջինսն. և մնաց միայն յս և կինն կայր առաջի նորա։

Պատասխանի ետ յս և ասէ ցնա. կին դու՝ ո՞ւր են, ոչ ո՞ք զքեզ դատապարտեաց։

Եւ նա ասէ. ո՛չ տէր։

Եւ ասէ յս. և ո՛չ ես դատապարտեմ զքեզ, երթ՝ յայսմ հետէ մի մեղանչեր։

Հինգշ. Կիւ., Զատկի.

Տրն մր Յս Քս.

Դարձեալ խօսեցաւ ընդ նս յս, և ասէ. ես եմ լոյս աշխարհի. որ գայ զկնի իմ, ընդ խաւար մի գնասցէ, այլ ընկալցի զլոյսն կենաց։

Ասեն ցնա փարիսեցիքն. դու վասն անձին քո վկայես՝ և վկայութիւն քո չէ ճշմարիտ։

Պատասխանի ետ յս և ասէ ցնս. թէպէտ ես վկայեմ վասն անձին իմոյ՝ վկայութիւն իմ ճշմարիտ է. զի գիտեմ ուստի եկի, և յո՞ երթամ. բայց դուք ոչ գիտէք, ուստի գամ կամ յո՞ երթամ։

Դուք ըստ մարմնոյ դատէք, ես ոչ դատեմ և ոչ զոք։

Թէպէտ և դատեմ ես զոք՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ է. զի չեմ միայն, այլ ես, և որ առաքեացն զիս հայր։

Եւ յօրէնսն իսկ ձեր գրեալ է. թէ երկուց մարդ-

գոյ վկայութիւն ճշմարիտ է. Ես եմ որ վկայեմ վա՟ իմ, և վկայէ վասն իմ որ առա քեացն զիս Հայր.

ձէ Գ. Ասէին ցնա. ուր է Հայրն քո. Պատասխանի ետ յս՟ և ասէ ցնս՟. ոչ զիս գիտէք և ոչ զՀայրն իմ. Եթէ զիս գիտէիք՝ և զՀայրն իմ թերևս գիտէիք:

ձը Ա. Զայս բան խօսեցաւ ՚ի գանձանակին յորժամ ուսուցանէր ՚ի տաճարին անդ. և ոչ ոք կալաւ զնա, զի չև ևս հասեալ էր ժամ նր՟:

Հնգերր՛՛ Կէս՛՛, Հնգշբթ՛՛:

Տն՟ մր Յս՟ Քս՟.

ձթ Ժ. Ասէ դարձեալ ցնս՟ յս՟. Ես երթամ, և խնդրեսջիք զիս. և ՚ի մեղս ձեր մեռանիջիք: Զի ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ:

Ասէին հրէայքն. միթէ զանձն իւր սպանանիցէ. զի ասէ թէ ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ: Եւ ասէ ցնս՟. դուք ՚ի ներքուստ աստի էք, և ես ՚ի վերուստ անտի եմ. դուք յաշխարհէս աստի էք, ես չեմ յայսմ աշխարհէ: Բայց ասացի ձեզ թէ ՚ի մեղս ձեր մեռանիջիք. զի եթէ ոչ հաւատայցէք թէ ես եմ, մեռանիջիք ՚ի մեղս ձեր: Ասէին ցնա՝ դու ո՞վ ես. Ասէ ցնս՟ յս՟. Նախ զի և խօսիմս իսկ ընդ ձեզ: Բազում ինչ ունիմ վա՟ ձեր խօսել և դատել, այլ որ առաքեացն զիս ճշմարիտ է: Եւ ես զոր լուայ ՚ի նմանէ, զայն խօսիմ յաշխարհի: Եւ ոչ գիտացին թէ զՀօ՟րն ասէր ցնս՟:

Ասէ ցնս՟ յս՟. յորժամ բարձրացուցանիցէք զՈրդի մարդոյ՝ յայնժամ գիտասջիք եթէ ես եմ. և յանձնէ իմմէ ինչ ոչ առնեմ. այլ ո՟պ ուսոյց զիս Հայրն իմ, զայն խօսիմ:

Եւ

Յ	Գ	Մր	Մ
ձէ	ճ՟թ	.	ճժբ
ձը	մխբ	ճլթ	մն
ձթ	.	.	.

Եւ որ առաքեայն զիս՝ ընդ իս է. ոչ եթող զիս միայն, զի ես զհաճոյսն նր առնեմ հանապազ:

Մինչդեռ զայն խօսէր՝ բազումք հաւատացին 'ի նա:

Ընթերց" Կէ", Յուլիսի":

Տօն սր Յհ Վ․

Ասէր յս առ հրէայսն հաւատացեալս. եթէ դուք կայցէք 'ի բանին իմում, ճշմարիտ աշակերտք իմ էք:

Եւ ծանիջիք զճշմարտութիւն. և ճշմարտութիւնն ազատեսցէ զձեզ:

Պատասխանի ետուն և ասեն. զաւակ աբրահամու եմք, և ոչ ումեք երբէք ծառայեցաք. զիարդ ասես եթէ ազատք լինիջիք

Պատասխանի ետ նց յս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ամ որ առնէ զմեղս, ծառայ է մեղաց:

Եւ ծառայն ոչ յաւիտեան կայ 'ի տան:

Բայց որդին յաւիտեան կայ:

Արդ՝ եթէ որդին զձեզ ազատեսցէ՝ ճշմարիտ ազատք լինիջիք:

Գիտեմ զի զաւակք աբրահամու էք, այլ խնդրէք սպանանել զիս՝ զի բանին իմոյ չիք տեղի 'ի ձեզ:

Ես՝ զոր տեսի առ հօր իմում, խօսիմ. և դուք զոր լուայք 'ի հօրէն ձերմէ առնէք:

Պատասխանի ետուն նմա և ասեն. հայր մեր աբրահամ է:

Ասէ ցնս յս. եթէ որդիք աբրահամու էիք՝ զգործսն աբրահամու գործէիք:

Այլ այժմ խնդրէք սպանանել զիս. զայր մի՝ որ ձեզ զճշմարտութիւն խօսեցայ, զոր լուայ 'ի հօրէ իմմէ. զայդ աբրահամ ոչ արար:

Դուք առնէք զգործս հօրն ձերոյ:

Ասեն ցնա. մեք 'ի պոռնկութենէ չեմք ծնեալք. մի է

Իւ:

Հայր

հայր մեր ած ։
Ասէ ցնս Յս. եթէ ած էր հայր ձեր, սիրէիք արդեօք զիս ։
Զի ես յայ ելի եւ եկի. եւ ոչ եթէ յանձնէ ինչ եկի, այլ Նա առաքեաց զիս ։
Ընդէ՞ր զխօսս իմ ոչ գիտէք դուք՝ վն զի ոչ կարէք լսել զբանն իմ ։
Դուք 'ի հօրէն սատանայէ էք, եւ զցանկութի հօրն ձերոյ կամիք առնել. զի նա մարդասպան էր 'ի սկզբանէ, եւ 'ի ճշմարտութե ոչ եկաց. զի ոչ գոյ ճշմարտութի 'ինմա. յորժամ խօսիցի սուտ, յիւրոց անտի խօսի, զի սուտ է եւ հայր նր ։
Իսկ ես զի զճշմարտութի խօսիմ՝ ոչ հաւատայք ինձ ։
Ո՞վ 'ի ձէնջ յանդիմանեսցէ զիս վն մեղաց ։ Եթէ զճշմարտութի ասեմ ձեզ՝ ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ինձ ։
Որ էն 'յայ՝ զբանս այ լըսէ. եւ դուք վն այնորիկ ոչ լսէք, զի չէք յայ ։

Պատասխանի ետուն Հրեայքըն եւ ասեն ցնա. ո՞չ բարւոք ասեմք մեք՝ եթէ սամարացի ես դու, եւ դեւ գոյ 'ի քեզ ։
Պատասխանի ետ Յս եւ ասէ. յիս դեւ ո՛չ գոյ, այլ պատուեմ զհայր իմ, եւ դուք անարգէք զիս ։
Ես ո՛չ խնդրեմ զփառս իմ, է որ խնդրէն եւ դատէ ։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոք զբանն իմ պահեսցէ՝ զմահ մի տեսցէ 'ի յաւիտեան ։
Ասեն ցնա Հրեայքն. արդ գիտացաք եթէ դեւ գոյ 'ի քեզ ։ Աբրահամ մեռաւ եւ մարգարէքն եւ դու ասես, եթէ ոք զբանն իմ պահեսցէ, մի՛ ճաշակեսցէ զմահ 'ի յաւիտեան ։
Միթէ դու մեծ ինչ ո՞ք իցես քան զհայր մեր Աբրահամ, որ մեռաւ. եւ մարգարէքն մեռան ։ արդ դու զո՞ առնես զքեզ ։
Պատասխանի ետ Յս. եթէ ես

Ես փառաւորեմ զանձն իմ, փառքն իմ ոչ ինչ են. է Հայր որ փառաւորէ զիս՝ զորմէ դուքն ասէք թէ Այծ մեր է:

Եւ ոչ ճանաչէք զնա: Բայց ես գիտեմ զնա. և թէ ասեմ, թէ ոչ գիտեմ զնա՝ ձեզ նման սուտ լինիմ. այլ ես գիտեմ զնա, և զբանն նորա պահեմ:

Աբրահամ հայր ձեր՝ ցանկացաւ տեսանել զօր իմ, ետես և ուրախ եղև:

Ասեն ցնա Հրէայքն. յիսուն ամ չև ևս է քո և զաբրահամ տեսեր:

Ասէ ցնոսա Յս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. յառաջ քան զլինելն աբրահամու եմ ես:

Վերցին ապա քարինս Հրէայքն զի արկցեն ի վր նորա՝ և Յս թաքեաւ, և ել գնաց ի տաճարէ անտի:

Հանգէստ Կա, Շաբաթու:

Տիր. ճր. Յս. Գն.

Եւ մինչդեռ անցանէր ետես զայր մի կոյր ի ծնէ

Եւ հարցին ցնա աշակերտքն նորա և ասեն. Ռաբբի, ո՞ր մեղաւ. սա՞, թէ հայր և մայր նորա՝ զի կոյր ծնցի:

Պատասխանի ետ Յս. ոչ սա մեղաւ, և ոչ հայր և մայր նորա. այլ զի յայտնի լիցին գործքն Այ ի դմա:

Ինձ պարտ է գործել զգործս այնորիկ որ առաքեացն զիս, մինչ օր կայ. գայ գիշեր՝ յորժամ ոչ ոք կարէ գործել:

Մինչդեռ յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի:

Զայս իբրև ասաց, եթուք ի գետին. և արար կաւ ի թքոյն, և ծեփեաց զկաւն ի վր աչաց կուրին:

Եւ ասէ ցնա. երթ լուա յաւազանին սելովմայ, որ թարգմանի առաքեալ:

Գն

Չոգաւ, լուացաւ՝ եկն և
տեսանէր։
Իսկ դրացիքն, և որոց տե-
սեալն էր զնա յառաջա-
գոյն եթէ մուրացիկ էր.
ասէին՝ ո՞չ սա էր որ նստէրն
և մուրանայր։
Կէսքն ասէին նա է։
Այլքն ասէին՝ ոչ, այլ
նման է նմա։
Իսկ ինքն ասէր՝ թէ ես եմ։
Ասեն ցնա. իսկ զիարդ
բացան աչք քո։
Նա ետ պատասխանի. այր
մի որում Յ՟ս անուն՝ կաւ
արար և ծեփեաց զաչս իմ,
և ասէ ցիս. երթ ՚ի Սելո-
վամ, և լուա։ չոգայ լուա-
ցայ և տեսանեմ։
Ասեն ցնա՝ ո՞ւր է նա։
Ասէ ց՟ն՟ս՝ ոչ գիտեմ։
Ածին առ փարիսեցիսն զա-
նա, որ երբեմն կոյրն էր։
Եւ էր շաբաթ յորժամ
կաւն արար Յ՟ս, և եբաց
զաչս կուրին։
Դարձեալ հարցանէին զնա
փարիսեցիքն, թէ զիարդ
տեսանէ։
Իսկ նա ասէ ց՟ն՟ս. կաւ եդ
՚ի վ՟ր աչաց իմոց՝ և լուա-
ցայ և տեսանեմ։
Ասեն ոմանք ՚ի փարիսեց-
ւոցն. ոչ է այրն այն յ՟Այ,
զի զշաբաթս ոչ պահէ։
Կէսքն ասէին՝ իսկ զիարդ
կարէ մարդ մեղաւոր այս-
պիսի նշանս առնել։
Եւ էին հերձուածք ՚ի
մէջ նոցա։
Ասեն դարձեալ ցկոյրն՝
դու զի՞ ասես վ՟ս ն՟ր, զի
եբաց զաչս քո։
Եւ նա ասէ թէ՝ մարգա-
րէ է։
Եւ ոչ հաւատային Հրէ-
այքն զնմանէ, եթէ կոյր
էր և բացաւ՝ մինչև կոչե-
ցին զծնողս բացելոյն։
Հարցին ց՟ն՟ս և ասեն. սա՞
է որդին ձեր, զորմէ դուքն
ասէիք թէ կոյր ծնաւ.
արդ՝ զիարդ տեսանէ։
Պատասխանի ետուն նոցա
ծնողքն ն՟ր և ասեն. գի-
տեմք զի սա է որդին մեր,
և զի

Եւ զի կոյր ծնաւ:
Բայց զիարդ այժմդ տեսանէ՝ ոչ գիտեմք. կամ թէ ո՛վ եբաց զաչս դորա մեք ոչ գիտեմք. ցդա իսկ հարցէք, ինքնին ՚ի չափ հասեալ է, ինքն իսկ խօսեսցի վ՟ իւր:
Զայս ասացին ծնողքն նր՟՝ զի երկնչէին ՚ի հրէիցն. քանզի ուխտ եդեալ էր հրէից, եթէ ոք խոստովանեսցի զնա ք՟, ի բաց կացցէ ՚ի ժողովրդենէն.
Վ՟ այնորիկ ասացին ծնողքն նր՟՝ եթէ ինքնին ՚ի չափ հասեալ է՝ ցնա իսկ հարցէք:
Դարձեալ կրկին անգամ կոչեցին զայրն, որ կոյրն էր, եւ ասեն ցնա. տուր փառս ա՟յ՝ մեք գիտեմք զի այրն այն մեղաւոր է:
Իսկ նա ասէ. թէ մեղաւոր իցէ ես ոչ գիտեմ, բայց զայս գիտեմ, զի կոյր էի եւ արդ տեսանեմ.
Դարձեալ ասեն ցնա. զինչ արար քեզ, զիարդ եբաց զաչս քո:
Պատասխանի ետ նց՟. այժմ ասացի ձեզ, եւ ոչ լուարուք. զի կամիք միւս անգամ լսել. միթէ եւ դուք կամիք աշակերտել նմա:
Նոքա հայհոյեցին զնա եւ ասեն. դու լիջիր նր՟ աշակերտ. մեք մովսեսի՝ աշակերտք եմք:
Մեք գիտեմք զի ընդ մովսեսի՝ խօսեցաւ ա՟ծ, զսա ոչ գիտեմք ուստի իցէ.
Պատասխանի ետ այրն, եւ ասէ ցնոսա.
Այդ իսկ են սքանչելիք զի դուք ոչ գիտէք ուստի իցէ, եւ զիմ զաչս եբաց:
Գիտեմք զի ա՟ծ մեղաւորաց ոչ լսէ:
Բայց եթէ ա՟ծպաշտ ոք իցէ՝ եւ զկամս նր՟ առնիցէ, նմա լսէ:
Յաւիտենից ոք ոչ լուաւ եթէ եբաց ոք զաչս կուրի ՚ի ծնէ կոյր ծնելոյ.
Եթէ ոչ յա՟յ էր այրն այն՝
ոչ

ոչ կարէր առնել ինչ:

Պատասխանի ետուն եւ ա_սեն ցնա. ի մեղս իսկ ծը_նեալ ես ամենեւին. եւ դու վարդապետ լինիս մեր:

Եւ հանին զնա արտաքս:

Լուաւ յս եթէ հանին զնա արտաքս. եւ իբրեւ ե_գիտ զնա՝ ասէ ցնա:

Դու հաւատա՞ս յորդին այ:

Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. տ՛ր, ո՞վ է զի հաւա_տացից ի նա:

Ասէ ցնա յս եւ տեսեր զնա, եւ որ խօսի ընդ քեզ՝ նա է:

Եւ նա ասէ. հաւատամ տր՝ եւ երկիրպագ նմա:

Աւետար. Կիւ., Նաւա.
Երկ. մր. Ս. [illegible]

Եւ ասէ յս. 'ի դատաստան եկի յաշխարհս յայս. զի որք ոչն տեսանեն՝ տես_ցեն. եւ որք տեսանենն, կուրասցին:

Լուան ոմանք 'ի փարիսեց_ւոյն, որք ընդ նմա էին, եւ ասեն ցնա. միթէ եւ մեք կոյրք իցեմք:

Ասէ ցնս յս. եթէ կոյրք էիք ոչ էր ձեր մեղ. բայց արդ ասէք եթէ տեսանեմք՝ եւ մեղքն ձեր 'ի ձեզ հաս_տատեալ են:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ մտանէ ընդ դուռն 'ի գաւիթն ոչխարաց՝ այլ ընդ այլ ելանէ, նա գող է եւ աւազակ:

Իսկ որ մտանէ ընդ դուռն՝ հովիւ է ոչխարաց. Նմա դռնապանն բանայ, եւ ոչ_խարքն ձայնի նր լսեն. եւ զիւր ոչխարսն կոչէ յան_ուանէ եւ հանէ զնս:

Եւ յորժամ զիւրն զամ հանիցէ՝ առաջի նց երթայ. եւ ոչխարքն զհետ նր եր_թան, զի ճանաչեն զձայն նր:

Զօտարի զհետ ոչ երթի_ցեն, այլ փախիցեն 'ի նմա_նէ, զի ոչ ճանաչեն զձայն օտարաց:

Զայս՝ առակ ասաց նց յս. եւ նո_

գ․ Գ․

և նոքա ոչ գիտէին եթէ
զինչ էր որ խօսէրն ընդ նս̄.
Դարձեալ ասէ ցնս̄ յս̄.
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ես
եմ դուռն ոչխարաց:
Ամենեքեան որք յառաջ
քան զիս եկին, գողք էին
և աւազակք. այլ ոչ լուան
նոցա ոչխարքն:
Ես եմ դուռն .
Ընդ իս եթէ ոք մտանիցէ
կեցցէ. մտցէ, և ելցէ,
և ճարակ գտցէ:
Գող ոչ գայ՝ եթէ ոչ զի
գողասցի, և սպանցէ և
կորուսցէ. Ես եկի զի ըզ
կեանս ունիցին, և առա_
ւել ևս ունիցին:

Աւետ՛՛ Կիւ՛՛, Երկրորդ՛՛
[illegible]

ԻԵ

Ես եմ հովիւն
քաջ. հովիւ
քաջ զանձն իւր
դնէ ՚ի վերայ ոչխարաց:
Իսկ վարձկանն որ ոչ է հո
վիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխար
քըն. իբրև տեսանէ զգայ
լըն զի գայ՝ թողու զոչխար
սըն և փախչի. և գայլն յա
փշտակէ զնս̄ և ցրուէ:
Զի վարձկան է և ոչ
փոյթ նմա վս̄ ոչխարացն:
Ես եմ հովիւն քաջ. և
ճանաչեմ զիմսն, և ճանա_
չեն զիս իմքն:
Որպ̄ զի տէ զիս Հայր՝ գի_
տեմ և ես զՀայր:
Եւ զանձն իմ դնեմ ՚ի վր̄
ոչխարաց:
Եւ այլ ևս ոչխարք են
իմ, որք ոչ են յայսմ գաւ_
թէ. և զայն ևս պարտ է
ինձ ածել այսր՝ և ձայնի ի_
մում լուիցեն, և եղիցին մի
հօտ և մի հովիւ:
Վասն այնորիկ սիրէ զիս
Հայրն իմ, զի ես դնեմ
զանձն իմ, զի միւս անգամ
առից զնա:
Ոչ ոք հանէ զնա յինէն
այլ ես դնեմ զնա անձամբ
իմով:
Իշխանութի ունիմ դնել
զնա, և իշխանութի ունիմ
միւսանգամ առնուլ զնա:

գա Գ․ ղբ Ժ․

Զայս

Յ	Ա	Ա
Զ	Ճժթ	Ճժբ
Զա	Ճժե	Ժգ
Զբ	.	.

Զայս պատուէր առի 'ի Հօրէ իմմէ ։

Պարձեալ հերձուած լինէր 'ի մէջ Հրէից վս բանիցս այսոցիկ ։

Եւ ասէին բազումք 'ի նոցանէ. դև գոյ 'ի նմա և մոլեգնի. զի՞ բնաւ լսէք նմա ։

Այլքն ասէին՝ այսոքիկ բանք ոչ են դիւահարի. միթէ դև՝ կարէ՞ զաչս կուրի բանալ ։

Աւետ՞ Յով՞, Ժողով՞։

'Ի ժամանակի Տեառն մերոյ Յսի Քսի.

Եղեն յայնժամ Նաւակատիքն յԵրուսաղէմ, և ձմեռն էր ։

Եւ շրջէր յս 'ի տաճարին 'ի սրահին Սողոմոնի ։

Շուրջ եղեն զնովաւ հրէայքն և ասեն. մինչև յե՞րբ թափես զոգիս մեր, եթէ դու ես քսն ասա մեզ համարձակ ։

Պատասխանի ետ նց յս և կէ՛

ասէ. ասացի ձեզ և ոչ հաւատայք ինձ ։

Զգործս զոր ես գործեմ յանուն Հօր իմոյ՝ նոքին վկայեն վս իմ ։

Այլ դուք ոչ հաւատայք, զի ոչ էք յոչխարաց անտի իմոց։

Ոչխարք իմ ձայնի իմում լսեն. և ես ճանաչեմ զնս. և զկնի իմ գան ։

Եւ ես տամ նց զկեանսն յաւիտենականս և մի կորիցեն 'ի յաւիտեան, և մի ոք յափշտակեսցէ զնս 'ի ձեռաց իմոց ։

Հայրն իմ որ ետ ինձ զնս՝ մեծ է քան զամ. և ոչ ոք կարէ յափշտակել 'ի ձեռաց Հօր իմոյ ։

Ես և Հայր իմ, մի եմք ։

Ապա առին հրէայքն՝ զի քարկոծ արասցեն զնա ։

Պատասխանի ետ նց յս. բազում գործս բարիս ցուցի ձեզ 'ի Հօրէ իմմէ, վս որոյ գործոյ 'ի նոցանէ քարկոծ առնէք զիս ։

Պատասխանի ետուն նմա հրէ_

հրէայքն. վս բարւոյ գործոյ ոչ քարկոծեմք զքեզ, այլ վս հայհոյութեան. և զի դու մարդ ես, և զանձն քո Ած առնես։ ԴԴ Ճ.
Պատասխանի ետ նց Յս. ոչ գրեալ է յօրէնս ձեր գրեալ, թէ ես ասացի թէ Ածք էք։
Իսկ եթէ զնս աստուածս ասաց առ որս բանն Այ եղև, և ոչ է մարթ եղծանել զգիրն։
Իսկ զոր Հայր սրբեաց և առաքեաց յաշխարհ՝ դուք ասէք թէ հայհոյես. զի ասացի թէ որդի Այ եմ։
Եթէ ոչ գործեմ զգործս Հօր իմոյ՝ մի՝ հաւատայք ինձ։
Ապա թէ գործեմ, թէ և ինձ ոչ հաւատայք, սակայն գործոցն հաւատացէք. զի գիտասջիք և ծանիջիք՝ եթէ Հայր յիս, և ես ի Հայր։
ԴԴ Դ. Դարձեալ խնդրէին զնա ունել, և ել ի ձեռաց նց։
Եւ գնաց միւսանգամ յայն կոյս յորդանանու՝ ի տեղին, ուր էր յովհաննէս զառաջինն և մկրտէր. և անդ լինէր։
Եկին բազումք առ նա և ասէին. զի յովհաննէս նշան ինչ ոչ արար։
Բայց զամ զոր ասաց յովհաննէս վս դր, ճշմարիտ էր և բազումք հաւատացին ի նա անդ։

Վերջ Կէ, Զուգէրորդ։

Վասն փառաց Տեառն մերոյ Յսի Քսի.

Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս ի Բեթանիա. ի գեղջէ Մարիամայ և Մարթայի քեռ նորա։ ԻԳ
Եւ այն Մարիամն էր, որ օծ զՏրն իւղով, և ջնջեաց զոտս նր հերովն իւրով. որոյ եղբայրն Ղազարոս հիւանդ էր։
Առաքեցին առ նա քորքն նորա և ասեն։
Տր՝ ահաւասիկ զոր դուն սիրէիր, հիւանդացեալ է։
Իբրև լուաւ Յս՝ ասէ. այն հիւանդութիւն չէ ի մահ, այլ վս փառացն Այ,

Յ Մր Մ Յ
ԴԴ ԽԴ ՃԺԷ ԴԴ

որ փառաւոր լիցի որդի այ այնուիկ։

Եւ սիրէր յս զմարիամ, և զմարթայ զքոյր նորա՝ և զղազար։

Իբրև լուաւ թէ հիւանդացեալ է, զտեղին կալաւ անդէն ուր էրն աւուրս երկուս։

Ապա յետ այնորիկ ասէ ցնս. եկայք երթիցուք միւսանգամ ՚ի հրէաստան։

Ասեն ցնա աշակերտքն. ռաբբի՝ այժմ ևս խնդրէին զքեզ հրէայքն քարկոծ առնել, և դարձեալ երթաս անդրէն։

Պատասխանի ետ յս. ոչ երկոտասան ժամ է աւուր. եթէ ոք գնայ ՚ի տուէնջէն, ոչ գայթակղի, զի զլոյս աշխարհիս այսորիկ տեսանէ։

Ապա թէ ոք գնայ ՚ի գիշերի, գայթակղի, զի լոյս ոչ գոյ ընդ նմա։

Զայս իբրև ասաց, յետ այսորիկ ասէ. ղազարոս բարեկամ մեր ննջեաց, այլ երթամ զի զարթուցից զնա։

Ասեն ցնա աշակերտքն՝ տր եթէ ննջեաց ապա ապրի։

Այլ յս վն մահու նորա ասէր. նք այսպս թուեցաւ՝ թէ վն ննջելոյ քնոյն ասէր։

Յայնժամ ասէ ցնս յս յայտնապէս. ղազարոս մեռաւ։

Եւ ես ուրախ եմ վն ձեր, զի դուք հաւատասջիք ինձ, զի ես չէի անդ. բայց արդ՝ եկայք երթիցուք առ նա։

Ասէ թովմաս անուանեալն երկուորեակ ցաշակերտակիցսն. ծ՛ն, եկայք և մեք զի ընդ նմա մեռցուք։

Եկն յս՝ եգիտ զնա չորեք օրեայ ՚ի գերեզմանի։

Եւ էր բեթանիայ մերձ յեմ, իբրև ատպարիսօք հնգետասան։

Բազումք ՚ի հրէից անտի, եկեալ էին առ մարթայ և մարիամ, զի մխիթարեսցեն զնս վասն եղբօրն։

Մարթա իբրև լուաւ թէ յս գայ, ընդ առաջ գնաց նր.

նր. բայց մարիամ նստէր անդէն 'ի տան :

Ասէ մարթա ցյս. տէր, եթէ աստ լեալ էիր, եղբայրն իմ չէր մեռեալ :

Այլ և արդ գիտեմ, եթէ զոր ինչ խնդրեսցես յաստուծոյ՝ տացէ քեզ ած :

Ասէ ցնա յս. յարիցէ եղբայրն քո :

Ասէ ցնա մարթա. գիտեմ, զի յարիցէ 'ի յարութեան յաւուրն յետնում :

Ասէ ցնա յս. ես եմ յարութիւն և կեանք. որ հաւատայ յիս, թէպէտ և մեռանի, կեցցէ :

Եւ ամ որ կենդանի է և հաւատայ յիս՝ մի՛ մեռցի 'ի յաւիտեան. հաւատա՞ս այսմիկ :

Ասէ ցնա՝ այո տր. ես հաւատացի եթէ դու ես քն որդի աստուծոյ, որ յաշխարհ գալոց էիր :

Եւ զայս իբրև ասաց՝ գնաց և կոչեաց ըզ մարիամ զքոյր իւր լռելեայն. և ասէ՝ վարդապետն եկեալ է և կոչէ զքեզ :

Նա իբրև լուաւ, յարեաւ վաղվաղակի և եկն առ նա :

Չև ևս էր եկեալ յս 'ի գեօղն, այլ էր անդէն 'ի տեղւոջն ուր ընդ առաջ եղև նմա մարթա :

Իսկ հրէայքն որ էին ընդ նմա 'ի տան անդ, և մխիթարէին զնա՝ իբրև տեսին զմարիամ թէ յարեաւ վաղվաղակի և գնաց՝ գնացին և նոքա զհետ նր. համարէին թէ 'ի գերեզմանն երթայ՝ զի լացէ անդ :

Իսկ մարիամ իբրև եկն ուր էրն յս, և ետես զնա՝ անկաւ առ ոտս նր և ասէ :

Տէր, եթէ աստ էիր դիպեալ՝ ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ :

Յս իբրև ետես զնա զի լայր, և որք ընդ նմա էին հրէայքն լային. խռովեցաւ յոգի իւր իբրև զայրացեալ :

Եւ ասէ. ո՞ւր եդիք զնա : Ասեն ցնա՝ տր, եկ և տես :

Եւ

Եւ արտասուեաց յիսուս:
Ասէին հրեայքն. տեսէք՝ որչափ սիրէր զնա:
Կէսքն ՚ի նոցանէ ասէին. ոչ կարէր սա որ եբաց զաչս կուրին՝ առնել՝ զի և սա մի՛ մեռցի:
Յս՛ դարձեալ զայրացեալ ընդ միտս իւր, գայ ՚ի գերեզմանն. և էր այր մի, և վէմ մի եդեալ ՚ի վր նր:
Եւ ասէ յս. ի բաց արարէք զվէմդ:
Ասէ ցնա մարթա քոյր մեռելոյն. տէ՛ր, արդ հոտեալ իցէ, քանզի չորեքօրեայ է:
Ասէ ցնա յս. ո՛չ ասացի քեզ եթէ հաւատասցես տեսցես զփառս այ:
Եւ իբրև ՚ի վեր առին ըզվէմն՝ յս ամբարձ զաչս իւր ՚ի վեր և ասէ:
Հա՛յր, գոհանամ զքէն զի լուար ինձ:
Եւ ես գիտէի զի յամ ժամ լսես ինձ, այլ վս ժողովըրդեանս որք շուրջ կան՝ առնեմ, զի հաւատասցեն թէ դու առաքեցեր զիս:
Զայս իբրև ասաց՝ ՚ի ձայն մեծ աղաղակեաց և ասէ. ղա՛զարէ՝ արի՛ եկ արտաքս:
Եւ ել մեռեալն ոտիւք կապելովք, և ձեռօքն երիզապընտօք, և երեսօքն վարշամակապատօք:
Եւ ասէ ցնս յս. լուծէք զդա, և թողէք երթալ:
Բազումք ՚ի հրէիցն որք եկեալ էին առ մարիամանս, իբրև տեսին զոր արարն, հաւատացին ՚ի նա:
Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ՝ գնացին առ փարիսեցիսն, և պատմեցին նց զոր արարն յս:

Վեցերր՛՛ Կիւ՛՛, Ուրբաթի՛՛:

Վէ Տեառն մերոյ Յսի Քսի.

Ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիքն յատեան և ասեն. զինչ արասցուք զի այրն այն բազում նշանս առնէ. եթէ թողումք զնա այնպէս, ամենե_

մենեքին հաւատան 'ի նա։ և
գայցեն հռոմք և բառնայ
ցեն զաղգս մեր և զտեղի։
Մի ոմն 'ի նոցանէ անուն
կայիափայ՝ որ քահանայա
պետ էր տարւոյն այնորիկ՝
ասէ ցն՟ս․
Դուք ոչ ինչ գիտէք, և
ոչ բնաւ խորհիլ իսկ․ թէ
լաւ է մեզ զի այր մի մեռա
նիցի 'ի վ՟ր ժողովրդեանս,
և մի՛ ա՟մ ազգս կորիցէ․
Զայս ոչ յանձնէ ինչ ա_
սաց, այլ զի քահանայապետ
էր տարւոյն այնորիկ․ մար
գարէացաւ՝ եթէ մեռանե
լոց էր յ՟ս 'ի վ՟ր ազգին․
Եւ ոչ 'ի վ՟ր ազգին միայն,
այլ զի և զորդիսն ա՟յ զցր
ուեալսն ժողովեսցէ 'ի մի․
ղէ Դ Ապա յայնմ օրէ խորհուրդ
արարին, զի սպանցեն զնա։
Եւ յ՟ս այնուհետև ոչ եւս
համարձակ շրջէր 'ի մէջ
հրէիցն․ այլ գնաց անտի յեր
կիր մի որ մերձ էր յանա_
պատ, 'ի քաղաք մի, որում
անուն էր եփրայիմ․ և անդ
լինէր աշակերտօքն հանդերձ․

Վեցեր" Կիւ", Շաբթու":
՚Ի ժամանակի Տեառն մերոյ
Յսի Քսի․

Եւ էր մերձ զա_ ղզ Ս: ղէ Ժ
տիկն հրէից։
Եւ բազումք ե_
լին յերկրէ 'ի գաւառաց ան
տի յառաջագոյն քան զզա
տիկն, զի սրբեսցեն զան_
ձինս իւրեանց։
Խնդրէին զյ՟ս, և ասէին
ընդ միմեանս մինչ կային 'ի
տաճարին․ զինչ թուի
ձեզ՝ եթէ ոչ գայցէ 'ի
տօն այսր․
Պատուէր տուեալ էր քա
հանայապետիցն և փարիսեց
ւոց․ զի թէ ոք գիտասցէ
թէ ուր է՝ գուշակեսցէ
զնմանէ զի կալցեն զնա։
Իսկ յ՟ս վեց աւուրբք յա Իդ
ռաջ քան զզատիկն՝ եկն
'ի բեթանիա, ուր էր ղա_
զար մեռեալն զոր յարոյցն
'ի մեռելոց։
Եւ արարին անդ նմա ընթ
րիս, և 'ի պաշտօն կայր մար
թա․ և ղազար մի էր 'ի
բազ

Յ Մր Մ
ղէ իղ ձժէ

Յ Դ Մր Մ
ղղ մդ ճծղ մհգ
ղէ · · ·

բազմելոցն ընդ նմա։
ղը Ա. Իսկ մարեմայ առեալ լիտր
մի իւղոյ նարդեան ազնուի
մեծագնոյ՝ եօծ զոտսն յ՟ի,
և հերով իւրով մաքրէր
զոտս ն՟ր. և տունն լի եղև
'ի հոտոյ իւղոյն։
ճ5 Ասէ մի ոմն յաշակերտաց
անտի՝ յուդա իսկարիովտա
ցի, որ մատնելոցն էր զնա։
Ընդէ՞ր ոչ իւղդ այդ վա
ճառեցաւ երեք հարիւր դե
նարի, և տուեալ աղքատաց։
Զայս ասաց՝ ոչ զի զաղքա
տաց ինչ փոյթ էր նմա՝ այլ
զի գող էր և զարկղն ինքն
ունէր, և որ ինչ անկանիւրն
նա կրէր։
Ասէ յ՟ս. թո՛յլ տուք դմա,
զի յօրն պատանաց իմոց
պահեսցէ զայդ։
Զաղքատս յամ ժամ ընդ
ձեզ ունիք՝ զիս ո՛չ հանա-
պազ ընդ ձեզ ունիք։
ղթ ժ. Իբրև գիտաց ժողովուրդ
բազում 'ի հրէից թէ անդ
է, եկին. ո՛չ միայն վ՟ն յ՟ի,
այլ զի և զղազար տեսցեն,

զոր յարոյց 'ի մեռելոց։
Խորհուրդ արարին քահա
նայապետքն զի և զղազար
սպանցեն։
Քանզի բազումք 'ի հրէից
երթային և հաւատային 'ի
յիսուս։

Ընթերցուած Կիւրակէի Աւուրն

Վ՟ն գովական Տեառն մերոյ Յ՟սի Ք՟սի։

Ի վաղիւն անդր ժողո
վուրդ բազում որ ճ Ա.
եկեալ էր 'ի տօնն.
իբրև լուան թէ գայ յ՟ս
յերուսաղէմ, առին ոստս
արմաւենեաց և ելին ընդ
առաջ ն՟ր, աղաղակէին և
ասէին. ովսաննա՝ օրհնեալ
որ գաս յանուն տեառն,
թագաւորդ իսրայէլի։
Եգիտ յ՟ս յաւանակ մի, ճա
նստաւ 'ի վ՟ր ն՟ր։ Ա.
Որպէս և գրեալ է՝ մի երկնչիր ժ6
դուստր սիօնի. ահաւասիկ
թագաւոր քո գայ, նստեալ
'ի վ՟ր յաւանակի իշոյ։
Զայն ինչ՝ ո՛չ գիտացին
աշա-

Յ	Գ	Մր	Մ
ղը	հէ	ճծը	ձհղ
ղթ	.	.	.

Յ	Գ	Մր	Մ
ճ	ճլէ	ճժթ	ճթ
ճա	.	.	ճէ

աշակերտքն նր զառաջինն. Այլ յորժամ փառաւորե ցաւ Յս՝ յայնժամ յիշեցին եթէ այն էր որ գրեալն էր վն նր, եւ զայն արարին նմա։

Վկայէր ժողովուրդն որ էր ընդ նմա. թէ զՂա զար կոչեաց եւ եթ ՚ի գե րեզմանէն, եւ յարոյց զնա ՚ի մեռելոց։

Եւ վն այնորիկ ընդառաջ ելեալ նմա ժողովուրդն, զի լուան եթէ զայն նշան ա րարեալ էր նորա։

Իսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս. տեսանէք՝ զի ոչ ինչ օգտիք, ահաւասիկ աշխարհ ամ զկնի նր գնաց։

Էին անդ ոմանք եւ հեթա նոսք յելելոց անդր զի եր կիրպագանիցեն ՚ի տօնին։

Նոքա մատեան առ Փիլիպ պոս, որ ՚ի Բեթսայիդայ գա լիլեացւոյն էր. աղաչէին զնա եւ ասէին Տր, կամիմք զՅս տեսանել։

Գայ Փիլիպպոս եւ ասէ ցԱնդրէաս՝ Անդրէաս եւ Փիլիպպոս ասեն ցՅս։

Եւ Յս պատասխանի ետ նց եւ ասէ. եհաս ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ։

Ընթերցուած Կիւ, Ընթացաւոր

Տին մր Յս Քս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցո րենոյ անկեալ յերկիր մե ռանիցի. ինքն միայն կայ։ Ապա եթէ մեռանիցի՝ բա զում արդիւնս առնէ։

Որ սիրէ զանձն իւր ապակա նէ զնա. եւ որ ատեայ զան ձըն իւր յաշխարհիս յայս միկ, ՚ի կեանսն յաւիտենա կանս պահեսցէ զնա։

Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ՝ զկնի իմ եկեսցէ. եւ ուր եմ ես, անդ եւ պաշտօ նեայն իմ եղիցի։

Եթէ ոք զիս պաշտիցէ՝ պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

Ոայց

Յ	Ղ.	Մր	Մտ
ՃԲ			
ՃԴ	.	ՃՃ	մղթ
ՃԴ	.	.	.
ՃԵ	մժա	.	ղէ
ՃԶ	.	.	.

Ելանեմք՝ կէս՝, Յոհաննու։

Տէրն մեր Յս Քս ասէ.

ճէ
Դ.

ոյց այժմ անձն իմ խռովեալ է, և զինչ ասացից. եթէ հայր ապրեցո զիս ՚ի ժամէ աստի յայսմանէ։

ճը
Ժ.

Այլ վասն այնորիկ եկի ես ՚ի ժամս յայս։ Հայր՝ փառաւորեա զանուն քո։ Եկն բարբառ յերկնից՝ և փառաւոր արարի. և դարձեալ փառաւորեցից։ Եւ ժողովուրդն որ կայր և լսէր՝ ասէին որոտումն լինել։ Կէսքն ասէին, հրեշտակ խօսեցաւ ընդ նմա։ Պատասխանի ետ յս և ասէ. ոչ վն իմ էինչ եկն բարբառս այս, այլ վն ձեր։ Այժմիկ դատաստան է աշխարհիս այսորիկ. այժմիկ իշխան աշխարհիս այսորիկ ընկեսցի՝ արտաքս։ Եւ ես յորժամ բարձրացայց յերկրէ, զամենեսին ձգեցից առ իս։

Զայս ասէր՝ նշանակելով թէ որով մահու մեռանելոց էր։ Պատասխանի ետ նմա ժողովուրդն. մեք լուաք յօրինաց՝ եթէ քն յաւիտեան կայ. և դու զիարդ ասես՝ եթէ պարտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ. ով է այն որդին մարդոյ։ Ասէ ցնս յս. փոքր մի ևս ժամանակ լոյսն ընդ ձեզ է. գնացէք մինչդեռ զլոյսն ունիք, զի մի խաւար ձեզ հասցէ. զի որ գնայ ՚ի խաւարի, ոչ գիտէ յո երթայ։ Մինչդեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատացէք ՚ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք։ Զայս խօսեցաւ յս, և գնաց թաքեաւ ՚ի նոցանէ։ Եւ այնչափ նշանս արարեալ էր առաջի նց, և նոքա ոչ հաւատային ՚ի նա։ Զի լցցի բանն եսայեայ մարգարէի զոր ասացն. տր, ո հաւատաց ՚ի լուր մեր՝

խփ

Յ Դ. Մր Մ
ձե . ճհդ մղ.
ճը . . .

մեր՝ և բազուկ տն ում
յայտնեցաւ:
ՃԹ Ի: Վասն այնորիկ ոչ կարէին հա-
ւատալ ՚ի նա, զի միւս ան-
գամ ասէ Եսայի:
Թէ կուրացոյց զաչս նց,
և ապշեցոյց զսիրտս նց. զի
մի՛ տեսցեն աչօք, և իմաս-
ցին սրտիւք, և դարձցին,
և բժշկեցից զնս:
ՃԺ Ժ Զայս ասաց Եսայի, յոր-
ժամ ետես զփառսն նր,
և խօսեցաւ վս նորա:
Բայց սակայն և յիշխանաց
անտի բազումք հաւատա-
ցին ՚ի նա. այլ վս փարիսեց-
ւոյն ոչ յայտնէին, զի մի՛
՚ի ժողովրդենէն ելանիցեն:
Քանզի՝ սիրեցին զփառս
մարդկան առաւել քան
զփառսն աստուծոյ:

Ելանել՚՚ կա՚՚, Զատկին՚՚:
Տէր առ Յն Կնտ

ՃԺա Ի: Եւ յս աղաղա-
կէր և ասէր.
որ հաւատայ
յիս՝ ոչ հաւատայ յիս, այլ

յայն որ առաքեացն զիս:
Եւ որ տեսանէ զիս, զայն
տեսանէ որ առաքեացն
զիս:
ՃԺբ Ժ Իթ Ես լոյս յաշխարհ եկի.
զի ամ որ հաւատայ յիս՝
՚ի խաւարի մի՛ մնասցէ:
Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից
իմոց, և ոչ պահիցէ՝ ես ոչ
դատեմ զնա. քանզի ոչ եկի
թէ դատեցից զաշխարհ,
այլ զի փրկեցից զաշխարհ:
Որ անարգէ զիս, և ոչ ըն-
դունի զբանս իմ՝ գոյ որ
դատէ զնա. բան զոր ես
խօսեցայ, նա դատէ զնա
յաւուրն յետնում:
Զի ես յանձնէ իմմէ ոչ
խօսեցայ. այլ որ առաքեացն
զիս Հայր՝ նա ես ինձ պատ-
ուէր զինչ ասացից և զինչ
խօսեցայց:
Եւ գիտեմ, թէ պատուիրն
այն, կեանք են յաւիտե-
նականք: արդ՝ զոր ես խօ-
սիմ՝ որպ ասաց ինձ Հայրն,
այնպէս խօսիմ:

Յ Դ Մր Մ Յ
ՃԹ ՀԵ ՀԵ ՃԳ ՃԺբ
ՃԺ
ՃԺա ՃԺԴ ՂԴ ՂԸ

Երեքշաբթի Կիւ՛, Հինգշաբթի՛:

Տն ար Յո. ժգ.

Յառաջագոյն քան
զտօնն զատկին՝
գիտաց յս̄ թէ
հասեալ է ժամ նր̄ զի փո
խեսցի յաշխարհէ աստի
առ հայր. սիրեաց զիւրսն
որք յաշխարհի աստ էին՝
իսպառ սիրեաց զնոսա.
ճժգ Թ. Եւ ՚ի լինել ընթրեացն՝ սա
տանայի իսկ արկեալ էր ՚ի
սիրտ, զի մատնեսցէ զնա
յուդայ սիմօնի իսկարիով_
տացւոյ:
ճժդ Դ. Գիտաց յս̄ զի զա̄մ ինչ
ետ հայր ՚ի ձեռս նր̄:
ճժե Ժ. Եւ թէ յայ̄ ել՝ և առ ած
երթայ. յառնէ՝ յընթրեաց
անտի, և դնէ՝ զհանդերձ_
սն. և առեալ զղենջակ մի,
սփածաւ:
Եւ ապա արկեալ զջուր.
ձեռքն ՚ի կոնք, և սկսաւ լը
ւանալ զոտս աշակերտացն՝
և սրբէր զենջակաւն զոր
սփածեալն էր.
Գայ առ սիմոն պետրոս.
Ասէ նա ասէ ցնա. տէր՝
դու զիմ զոտս լուանաս:
Պատասխանի ետ նմա յս̄
և ասէ. զոր ինչ ես գոր_
ծեմ, դու այժմ ոչ գիտես,
բայց յապայ գիտասջիր:
Ասէ ցնա պետրոս. ոչ լը
ւասցես զոտս իմ յաւիտեան:
Պատասխանի ետ նմա յս̄.
եթէ ոչ լուացից զքեզ՝
ոչ ունիս ընդ իս մասն:
Ասէ ցնա սիմոն պետրոս.
տէր՝ մի միայն զոտս իմ,
այլ և զձեռս և զգլուխ:
Ասէ ցնա յս̄. լուացելոյն
չէ ինչ պիտոյ, բայց զի
զոտսն լուանայցէ. քանզի
ամենևին ս̄բ է. և դուք ս̄բ
էք՝ այլ ոչ ամենեքին:
Զի գիտէր զայն որ մատ_
նելոցն էր զնա՝ վս̄ այնորիկ
ասաց, եթէ ոչ ամենեքին
սուրբ էք:
Եւ յորժամ լուաց զոտս
նց̄, էառ զհանդերձն իւր՝
և դարձեալ բազմեցաւ.
և ասէ ցն̄՝ գիտէք զինչ
արարի ձեզ:

Դուք

Յ	Ղ.	Մ
ճժգ	ճիբ	.
ճժդ	ճծթ	ճժա
ճժե	.	.

ճժգ Դուք կոչէք զիս վարդապետ եւ տէր, եւ բարւոք ասէք՝ քանզի եմ իսկ։
Գ.

ճժե Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր, տէրս եւ վարդապետս՝ եւ դուք պարտիք զմիմեանց զոտս լուանալ։
Ժ.

Զի օրինակ մի ետու ես ձեզ, զի ո՟պ ես ձեզ արարի, եւ դուք արասջիք։

Եօթնեկս Կէս, Ուրբաթէ։

ՏԷՐՆ ՄԵՐ ՅՍ ՔՍ ասէ,
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ է
ճժը ծառայ մեծ քան զտէր իւր, եւ ոչ առաքեալ մեծ քան զայն որ առաքեացն զնա։
Գ.
Եթէ զայս գիտէք՝ երանելի եւս էք եթէ առնիցէք զայս։

ճժթ Ոչ վս՟ ամենեցուն ձեր ասեմ. զի ես գիտեմ զոր ընտրեցի. այլ զի լցցի գիրն՝ թէ որ ուտէր ընդ իս հաց, արար ինձ խաբէութիւն։
Ժ.

Յայսմհետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչչեւ եղեալ՝ զի յոր ժամ լինիցի հաւատայցէք թէ ես եմ։

ճի Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ընդունի զոր ոք ես առաքեցից՝ զիս ընդունի. եւ որ զիս ընդունի, ընդունի զայն որ առաքեացն զիս։
Ա.

ճիա Զայս իբրեւ ասաց Յս՟ խռովեցաւ յոգի իւր, վկայեաց եւ ասէ. ամէն ամէն ասեմ ձեզ զի մի ոմն ի ձէնջ մատնեսցէ զիս։
Գ.

ճիբ Հայէին ընդ միմեանս աշակերտքն տարակուսեալք, թէ զումմէ ասիցէ։
Ա.

ճիգ Եւ էր մի ոմն յաշակերտացն բազմեալ առ ծոցն Յսի՝ զոր սիրէրն Յս։
Ժ.

Ակնարկէ նմա Սիմոն Պետրոս, հարցանել թէ ո՞վ իցէ, վասն որոյ ասէն։
Եւ նա անկեալ զլանջօքն Յսի ասէ ցնա. Տ՟ր, ո՞վ է։
Պատասխանի ետ Յս՟ եւ ասէ. այն է որում ես թաթացից զպատառն եւ տաց։

ճիդ Եւ թաթեալ զպատառն տայ Յուդայի Իսկարիովտացւոյ։
Թ.

Եւ

Յ	Գ	ՄԹ
ճժգ	կդ	ծթ
ճժե	.	.
ճժը	ծբ	ղ
ճժթ	.	.

Յ	Ղ	Մր	Մ
ճի	ճժգ	ղղ	ղը
ճիա	.	ճկա	.
ճիբ	մխա	ճկբ	ռճ
ճիգ	.	.	.
ճիդ	.	.	ճկբ

ճիե Ժ. Եւ յետ պատառոյն՝ ապա եմուտ 'ի նա սատանայ։
Եւ ասէ ցնա յս. զոր ինչ առնելոց ես արա վաղվաղակի։
Եւ զայս ոչ ոք իմացաւ 'ի բազմականաց անտի, թէ առ ինչ ասաց ցնա։
Զի ոմանք համարէին թէ, զի զարկղն ունէր յուդա՝ ասաց նմա յս, գնեա ինչ՝ որ պիտոյ է մեզ 'ի տօնիս, և կամ զի աղքատաց ինչ տայցէ։
Իսկ նա առեալ զպատառն՝ ել արտաքս վաղվաղակի, և էր գիշեր։

Երրորդի Կիւ., Շաբաթի.

Սրբոյն Յոհաննու Աւետ. Յով. Քննիչ

Եւ իբրև ել, ասէ յս. այժմ փառաւորեցաւ որդի մարդոյ, և այ փառաւորեցաւ 'ի նմա։
Զի եթէ այ փառաւորեցաւ 'ի նմա՝ և այ փառաւորեսցէ զնա յանձն իւր, և վաղվաղակի փառաւորեսցէ զնա։
Որդեակք իմ փոքր ինչ ժամանակ ընդ ձեզ եմ. խնդրեսջիք զիս՝ և որպէս ասացի հրէիցն, թէ ուր ես երթամ, դուք ոչ կարէք գալ՝ և արդ ձեզ ասեմ։
Պատուիրան նոր տամ ձեզ. զի սիրեսջիք զմիմեանս, որպէս սիրեցի ես զձեզ, զի և դուք սիրեսջիք զմիմեանս։
Յայսմ գիտասցեն ամենեքեան, եթէ իմ աշակերտք էք, եթէ սիրեսջիք զմիմեանս։
Ասէ ցնա սիմոն պետրոս. ճիզ
Տէր ուր երթաս։ Ա.
Պատասխանի ետ յս. ուր ես երթամ, դու ոչ կարես այժմ գալ զկնի իմ, բայց ապա եկեսցես զկնի իմ։
Ասէ ցնա պետրոս. տր ընդէր ոչ կարիցեմ գալ այժմ զկնի քո. արդ զանձն իմ իսկ եդից 'ի վր քո։
Պատասխանի ետ յս. զանձն քո դիցես 'ի վր իմ՝ ամէն

Յ ճիե

Յ ճիզ Պ մչե Մր ճհ Մ մձթ

ամէն ասեմ քեզ, չէ՛ երգէ հաւու խօսել՝ մինչ դու երիցս ուրասցիս զիս:

ԾԻԷ Ժ

Մի՛ խռովեսցին սիրտք ձեր՝ այլ հաւատացէք յա՛ծ, և յիս հաւատացէք: Ի տան Հօր իմոյ օթևանք բազում են: ապա թէ ոչ ասացեալ էր իմ ձեզ, թէ երթամ և պատրաստեմ ձեզ տեղի:

Եւ եթէ երթամ և պատրաստեմ ձեզ տեղի՝ դարձեալ գամ և առնում զձեզ առ իս: զի ուր եմ ես, և դուք ընդ իս իցէք: Եւ ուր երթամս գիտիցէք, և զճանապարհն գիտիցէք: Ասէ Թովմաս. տէ՛ր ոչ գիտեմք յո երթաս, և զիա՞րդ զճանապարհն կարասցուք գիտել: Ասէ ցնա յ͞ս. ես եմ ճանապարհ, և ճշմարտութիւն, և կեանք: ոչ ոք գայ առ Հայր՝ եթէ ոչ ինև: Եթէ զիս գիտէիք՝ ապա և զՀայրն իմ գիտէիք. և այսուհետև գիտասջիք զնա: Ասէ ցնա Փիլիպպոս. տ͞ր ցոյց մեզ զՀայր՝ և շատ է մեզ: Ասէ ցնա յ͞ս. այսչափ ժամանակս ընդ ձեզ եմ, և ոչ ծանեար զիս Փիլիպպէ. որ ետես զիս, ետես զՀայրն: Եւ դու զիա՞րդ ասես՝ եթէ ցոյց մեզ զՀայրն: Ո՞չ հաւատաս, եթէ ես ի Հայր, և Հայր յիս է: Զբանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիմ՝ այլ Հայրն որ յիս բնակեալ է՝ նա գործէ զգործսն: Հաւատայք ինձ, եթէ ես ի Հայր, և Հայր յիս է: Ապա թէ ոչ՝ գոնէ վ͞ս գործոյն հաւատացէք ինձ: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. թէ որ հաւատայն յիս, զգործսն զորս ես գործեմ, և նա գործեսցէ: և մեծամեծս ևս քան զնոյնս գործեսցէ: զի ես առ Հայր եր

Յ ԾԻԵ

երթամ:

ճիը գ. Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յա
նուն իմ, արարից զայն: զի
փառաւորեսցի՛ Հայր յորդի:

Տր՛ն մր Յ՛ւ.Բ՛ն աւե:

Լ² Եթէ սիրէք զիս՝
զպատուիրանս
իմ պահեսջիք:
Եւ ես աղաչեցից զՀայր՝
և այլ մխիթարիչ տացէ
ձեզ, զի ընդ ձեզ բնակես
ցի 'ի յաւիտեան:
Զհոգին ճշմարտութե՛ զոր
աշխարհս ոչ կարէ ընդու
նել. զի ոչ տեսանէ զնա,
և ոչ ճանաչէ զնա:
Բայց դուք ճանաչէք ըզ
նա՛ զի առ ձեզ բնակեսցի,
և ընդ ձեզ եղիցի:
Ոչ թողից զձեզ որբս,
գամ առ ձեզ:
Փոքր մի ևս, և աշխար
հս ոչ ևս տեսանէ զիս.
բայց դուք տեսանիցէք զիս՝
զի ես կենդանի եմ, և
դուք կենդանի լինելոց էք:
Յայնմ աւուր գիտասջիք
դուք՝ զի ես 'ի Հօր իմում,
և դուք յիս, և ես 'ի ձեզ:
Որ ունի զպատուիրանս
իմ, և պահէ՛ զնո՛ նա է որ
սիրէ զիս:
Եւ որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի ճիթ Ա.
'ի Հօրէ իմմէ՛. և ես սիրե
ցեմ զնա, և երևեցուցից
նմա զիս:
Ասէ ցնա յուդա՝ ոչ իս ճլ Ժ.
կարիովտացին. տ՛ր, զի՛ եղև՛
զի մե՛զ յայտնելոց ես ըզ
քեզ, և ոչ աշխարհի:
Պատասխանի ետ յս՛ և ա
սէ ցնա. եթէ որ սիրէ զիս,
զբանն իմ պահեսցէ. և
Հայրն իմ սիրեսցէ զնա. և
առ նա եկեսցուք և օթե
վանս առ նմա՛ արասցուք:
Եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ ըզ
բանն իմ ոչ պահէ:
Եւ բանն իմ զոր լուէք՝ ոչ
է իմ, այլ Հօրն որ առա ճլա Ա.
քեացն զի՛ս:

Տր՛ն մր Յ՛ն Փ՛ն
աւե.

Զայս խօսեցայ
ընդ ձեզ մինչ ճլբ Ժ.
առ ձեզս եմ:
Իսկ մխիթարիչ Հոգին ս՛բ՛ Լ²
զոր

Յ	Մր	Մ
ճիը	ճիե	մժգ

Յ	Ղ	Մր	Մ
ճիթ	ճժգ	ղգ	ղը
ճլ	.	.	.
ճլա	ճժգ	ղգ	ղը
ճլբ	.	.	.

զոր առաքեսցէ հայր յանուն իմ՝ նա ուսուսցէ ձեզ զա̃մ, և յիշեցուսցէ ձեզ զա̃մ զոր ինչ ասացի ձեզ:

Զխաղաղութի̃ թողում ձեզ. զխաղաղութի̃ զիմ տամ ձեզ. ոչ ո̃պ աշխարհս տայ տամ ես ձեզ:

Մի՛ խռովեսցին սիրտք ձեր, և մի՛ զանգիտեսցեն:

Լուայք՝ զի ասացի ես ձեզ թէ երթամ, և գամ առ ձեզ. եթէ սիրէիք զիս, ապա ուրախ լինել էր ձեր, թէ ես առ հայր երթամ. զի հայր իմ մեծ է քան զիս:

Եւ այժմ ասացի ձեզ՝ մինչ չև եղեալ, զի յորժամ լինիցի հաւատասջիք:

Ոչ ևս ինչ բազում խօսեցայց ընդ ձեզ. գայ իշխան աշխարհիս այսորիկ և յիս ինչ ոչ գտանէ:

Այլ զի ծանիցէ աշխարհ եթէ սիրեմ զհայր. և ո̃պ պատուիրեաց ինձ հայր՝ այնպէս առնեմ: Ճ̃Ն՝ արիք գնասցուք աստի:

Ես եմ որթն ճշմարիտ և հայր իմ մշակ է. զա̃մ ուռ որ յիս է և ոչ բերէ զպտուղ՝ կտրէ զնա. և զա̃մ որ բերէ զպտուղ՝ սրբէ զնա. զի առաւել ևս պտղաբեր լիցի:

Դուք արդէն սուրբ էք, վասն բանին զոր խօսեցայ ընդ ձեզ:

Կացէք յիս՝ և ես ՚ի ձեզ. ո̃պ ուռն ոչ կարէ զպտուղ բերել յանձնէ իւրմէ՝ եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն. նոյնպէս և դուք եթէ ոչ յիս հաստատեալ իցէք:

Ես եմ որթ՝ և դուք ուռ: որ հաստատեալ է յիս, և ես ՚ի նա՝ նա բերէ զպտուղ յոլով. զի առանց իմ ոչինչ կարէք առնել:

Եթէ ոք ոչ է հաստատեալ յիս՝ ելանէ արտաքս իբրև զուռն և ցամաքեցաւ. և ժողովեն զնա՝ և ՚ի հուր արկանեն և այրի:

Եթէ կայցէք յիս, և բանք իմ ՚ի ձեզ կայցեն՝ զոր ինչ կամիցիք խնդրեսջիք՝ և լի- ճլա
նիցի Դ

Յ Մն Մ
ճլա. ճխե մէզ

նիցի ձեզ :
ՃԼԴ Ժ. Յայսմիկ փառաւորեցաւ
Հայր իմ, զի պտուղ յոլով
բերիցէք, եւ եղիջիք իմ ա_
շակերտք :
Ո՛պ սիրեաց զիս Հայրն, եւ
ես սիրեցի զձեզ. հաստա
տո՛ւն կացէք 'ի սէր իմ:
Եթէ պահիցէք զպատուի
րանս իմ, կացջիք 'ի սէր
իմ. ո՛պ եւ ես զպատուիրանս
Հօր իմոյ պահեցի, եւ կամ
'ի սէր նորա :
Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝
զի ուրախութիւն իմ 'ի ձեզ
իցէ, եւ ձեր ուրախութիւն
լցեալ եղիցի :
Այս է պատուէր իմ, զի
սիրեսջիք զմիմեանս՝ որպէս
եւ ես զձեզ սիրեցի.
Մեծ եւս քան զայս սէր,
ՃԼԵ Գ. ո՛չ ոք ունի եթէ զանձն իւր
դիցէ 'ի վ̅ր̅ բարեկամաց իւրոց:
Դուք բարեկամք էք իմ,
ՃԼԶ Ժ. եթէ առնիցէք զոր ես
պատուիրեմ ձեզ:
Ո՛չ եւս կոչեմ զձեզ ծ̃ռյս.
զի ծառայն ո՛չ գիտէ զինչ
ԽԳ.

գործէ տ̃ր ն̃ր. այլ զձեզ
կոչեցի բարեկամս՝ զի զա̃մ
զոր լուայ 'ի Հօրէ իմմէ՝
ծանուցի ձեզ.
Ո՛չ եթէ դուք ընտրեցիք
զիս, այլ ես ընտրեցի զձեզ.
եւ եդի զձեզ, զի դուք եր
թայցէք եւ պտղաբերք լինի
ցիք, եւ պտուղն ձեր կայցէ:
Եւ զոր ինչ խնդրիցէք 'ի ՃԼԷ
Հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ տա Գ.
ցէ ձեզ:
Զայս պատուիրեմ, զի սի ՃԼԸ
րեսջիք զմիմեանս : Ժ.
Եթէ աշխարհ զձեզ ա_
տեայ, գիտասջիք զի նախ
զիս ատեաց:
Եթէ յաշխարհէ աստի՝
էիք՝ աշխարհ զիւրն սիրէր
որպէս. բայց զի չէք յաշ
խարհէ. այլ ես ընտրեցի
զձեզ յաշխարհէ, վ̃ս այնո
րիկ ատեայ զձեզ աշխարհ.
Յիշեցէք զբանն զոր ասա ՃԼԹ
ցի ձեզ, եթէ ո՛չ է ծա_ Գ.
ռայ մեծ քան զտ̃ր իւր:
Եթէ զիս հալածեցին՝ ա_ ՃԽ
պա եւ զձեզ հալածեսցեն. Ժ.
եթէ

Յ	Մր	Մ
ՃԼԴ	·	·
ՃԼԵ	ՃԺԵ	ՄԴ
ՃԼԶ	·	·

Յ	Ղ	Մր	Մ
ՃԼԷ	·	ՃԻԵ	ՄԺԴ
ՃԼԸ	·	·	·
ՃԼԹ	ԾԸ	·	Ղ
ՃԽ	·	·	·

եթէ զբանն իմ պահեցին,
ապա և զձերն պահեսցեն։
ճխա Ի Այլ զայս ամենայն արասցեն ընդ
ձեզ վասն անուան իմոյ.
ճխբ Դ Զի ոչ գիտեն զայն որ ա-
ռաքեացն զիս։
ճխգ Ժ Իսկ եթէ չէր եկեալ և
խօսեցեալ ընդ նոսա մեղ ինչ
ոչ գոյր նոցա. բայց արդ չէք
պատճառս վասն մեղաց իւրեանց։
ճխդ Ժ Որ զիս ատեայ, և զՀայրն
իմ ատեայ։
ճխե Ժ Եթէ զգործսն չէր գոր-
ծեալ ի նոսա, զոր ոչ այլ ոք
գործեաց՝ մեղ ինչ ոչ գոյր
նոցա. բայց արդ՝ տեսին, և
ատեցին. և զիս և զՀայր իմ
Այլ զի լցցի բանն՝ որ յօ-
րէնս նոցա գրեալ է. Թէ ատե
ցին զիս տարապարտուց։
Բայց յորժամ եկեսցէ մխի
թարիչն, զոր ես առաքեցից
ձեզ ի Հօրէ, զՀոգին ճշ-
մարտութեան որ ի Հօրէ ելա-
նէ՝ նա վկայեսցէ վասն իմ։
Եւ դուք վկայէք՝ զի ի
սկզբանէ ընդ իս էք։
Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ,
զի մի գայթագղիջիք. ի
ժողովրդոց ելուզանիցեն հանի
ցեն զձեզ։
ճխզ Ի Այլ եկեսցէ ժամանակ զի
ամ որ սպանանիցէ զձեզ՝
համարեսցի պաշտօն մատու-
ցանել Աստուծոյ։
Եւ զայն արասցեն ընդ
ձեզ. քանզի ոչ ծանեան
զՀայր և ոչ զիս։
Այլ և զայս խօսեցայ ընդ
ձեզ, զի յորժամ եկեսցէ
ժամանակն՝ յիշիցէք եթէ
ես ասացի ձեզ։
Զայս ի սկզբանէ ոչ ասա
ցի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ
էի։
ճխէ Ժ Տէր մեր Յս Քս ասէ։
Բայց արդ՝ երթամ
ես առ առաքիչն
իմ. և ոչ ոք ի
ձէնջ հարցանէ զիս, թէ
յո երթաս։
Այլ զի զայս խօսեցայ ընդ
ձեզ՝ տրտմութիւն ելից զսիրտս
ձեր։
Այլ ես զճշմարտութիւն ա-
սեմ

Յ	Ղ	Մր	Մ	Յ	Ղ	Մր	Մ
ճխա	մծ	ճլթ	մէդ	ճխզ	մծ	ճլթ	մէմդ
ճխբ	ճժթ	.	մծբ	ճխէ	.	.	.
ճխգ	.	.	.				
ճխդ	.	.	.				
ճխե	.	.	.				

սեմ ձեզ · լաւ է ձեզ եթէ ես երթամ. զի եթէ ես ոչ երթայց՝ մխիթարիչն ոչ եկեսցէ առ ձեզ. ապա եթէ երթամ, առաքեցից զնա առ ձեզ:

Եւ նա եկեալ յանդիմանեսցէ զաշխարհ վ՟ մեղաց՝ և վ՟ արդարութ՟՝ և վ՟ դատաստանի:

Վասն մեղաց՝ զի ոչ հաւատան յիս:

Վ՟ արդարութ՟՝ զի առ հայր իմ երթամ, և ոչ ևս տեսանէք զիս:

Վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսորիկ դատապարտեալ է:

Եւս՝ բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ, այլ ոչ կարէք հանդուրժել այժմիկ:

Յորժամ եկեսցէ նա հոգին ճշմարտութ՟՝ առաջնորդեսցէ ձեզ ա՟մ ճշմարտութ՟. զի ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիցի՝ այլ զոր լսիցէ խօսիցի: և զգալոցն պատմեսցէ ձեզ:

Նա զիս փառաւորեսցէ՝ զի յիմմէ անտի առնուցու և պատմեսցէ ձեզ:

Զա՟մ ինչ զոր ունի հայր՝ իմ է: Ճիը Գ.

Վ՟ այնորիկ ասացի ձեզ՝ թէ յիմմէ անտի առնուցու և պատմեսցէ ձեզ: Ճիթ Ժ.

Փոքր մի, և ոչ ևս տեսանէք զիս. և ապա սակաւիկ մի՝ և տեսանիցէք զիս. և զի ես երթամ առ հայր:

Ասէին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմիմեանս. զինչ է այս զոր ասէ ցմեզ՝ թէ փոքր մի, և ոչ տեսանէք զիս. և դարձեալ՝ սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս. և թէ ես առ հայր երթամ:

Ասէին՝ զինչ իցէ այն փոքր միւս ևսն: չգիտեմք զինչ խօսի:

Գիտաց յ՟ս՝ եթէ կամէին զնա հարցանել:

Եւ ասէ ցն՟. վ՟ այդորիկ խնդրէք ընդ միմեանս, զի ասացի թէ փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս, և դարձեալ սակաւիկ մի ևս և տեսանիցէք

ցէք

Յ Գ ՍԹ
Ճիը ՃմԹ ՃԺա
Ճիթ

ցէք զիս։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի լայցէք եւ ողբասջիք դուք՝ եւ աշխարհ խնդասցէ. դուք տրտմեսջիք՝ այլ տրտմութիւն ձեր յուրախութիւն եղիցի։

Կին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութիւն է նմա զի հասեալ է ժամ նր. այլ յորժամ ծնցի զմանուկն, ոչ եւս յիշէ զնեղութիւն վն խնդութեանն, զի ծնաւ մարդ յաշխարհ։

Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք. այլ դարձեալ տեսից զձեզ եւ ուրախ լիցին սիրտք ձեր. եւ զուրախութիւն ձեր ոչ ոք հանիցէ ՚ի ձէնջ։

Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք։

ՃԾ Գ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի զոր ինչ խնդրիցէք ՚ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ, տացէ ձեզ։

Մինչեւ ցայժմ ոչ ինչ խնդրեցէք յանուն իմ՝ խնդրեցէք, եւ առնուցուք. զի ուրախութիւն ձեր լցեալ իցէ։

ՃԾա Ժ Զայս՝ առակօք խօսեցայ ընդ ձեզ. եկեսցէ ժամանակ յորժամ ոչ եւս առակօք խօսեցայց ընդ ձեզ, այլ յայտնապէս զՀօրէ պատմեցից ձեզ։

Յայնմ աւուր խնդրեսջիք յանուն իմ, եւ ոչ ասեմ ձեզ թէ ես աղաչեցից զՀայր վն ձեր։

Զի ինքն իսկ Հայր՝ սիրէ զձեզ. զի դուք զիս սիրեցէք, եւ հաւատացէք, եթէ ես յԱյ ելի։

Ելի ՚ի Հօրէ եւ եկի յաշխարհ. դարձեալ թողում զաշխարհ, եւ երթամ առ Հայր։

Ասեն ցնա աշակերտքն. ահա արդ յայտնութբ խօսիս, եւ առակ եւ ոչ մի ինչ ասես։

Այժմ գիտեմք եթէ գիտես զամն, եւ ոչ ինչ պիտոյ է եթէ ոք հարցանիցէ զքեզ. յայսմիկ հաւատամք եթէ յԱյ ելեր։

Պատասխանի ետ նց Յս եւ ասէ. այժմ հաւատայք։ ՃԾբ Գ

Ահա եկեսցէ ժամ, եւ եկեալ իսկ է, զի ցրուեսջիք յիւ_

Յ ՃԾ ՃԾա · Մր ՃԿԸ · Մ ՄԻԴ ·

Յ ՃԾբ · Մր ՃԿԸ · Մ ՄՁԷ

յիւրաքանչիւր տեղիս, և զիս միայն թողուցուք. և չեմ միայն, զի հայր ընդ իս է։

ՃԾԳ ԺԱ Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի ընդ իս զխաղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի աստ զնեղութիւն ունիցիք. այլ քաջալերեցարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի։

Զայս իբրև խօսեցաւ յս, համբարձ զաչս իւր յերկինս՝ և ասէ։

Հայր՝ հասեալ է ժամ փառաւորեա զորդի քո, զի և որդի՝ քո փառաւորեսցէ զքեզ։ որպէս ետուր նմա իշխանութիւն ամ՝ մարմնոյ՝ զի ամն զոր ետուր նմա տացէ զկեանսն յաւիտենականս։

Այս են յաւիտենական կեանք՝ զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ ած և զոր առաքեցեր զյս քս։

Ես զքեզ փառաւորեցի յերկրի. զգործն կատարեցի, զորս ետուր ցիս զի արարից։

Եւ այժմ փառաւորեա զիս հայր՝ առ՝ի քէն փառօքն՝ զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ՝ի քէն։

Յայտնեցի զանուն քո մարդկան՝ զորս ետուր ինձ յաշխարհէ՝։ քո էին և ինձ ետուր զնոսա, և զբանն քո պահեցին։

Արդ՝ գիտացին եթէ զամ ինչ զոր ետուր ինձ՝ առ՝ի քէն են։

Զի բանն զոր ետուր ինձ ետու նց. և նոքա ընկալան և ծանեան ճշմարտութբ՝ թէ առ՝ի քէն ելի՝ և հաւատացին եթէ դու առաքեցեր զիս։

Արդ՝ ես վս նոցա աղաչեմ, և ոչ վս աշխարհի աղաչեմ. այլ վս նց զորս ետուրն ինձ՝ զի քո են։

Եւ որ ինչ իմ է՝ ամ քո է. և որ ինչ քո է՝ այն իմ է, և փառաւորեալ եմ ՝ի նս.

Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխարհի, և նոքա յաշխարհի են և ես առ քեզ գամ։

Հայր սբ, պահեա զնս յանուն քո, որով ետուրն ինձ.

Յ ՃԾԴ

ինձ. զի եղիցին մի, որպէս և
մեք մի եմք:
Մինչ էի յաշխարհի ընդ
նոսա՝ ես պահէի զնոսա յանուն
քո՝ որոց ետուր ինձ և պա-
հեցի: և ոչ ոք 'ի նոցանէ
կորեաւ՝ բայց որդին կորըս-
տեան, զի գիրն լցցի:
Բայց արդ՝ առ քեզ գամ.
և զայս խօսիմ յաշխարհի՝
զի ունիցին զուրախութիւն իմ
լի՛ յանձինս իւրեանց:
Ես ետու նոցա զբանն քո,
և աշխարհ ատեաց զնոսա.
զի չեն յաշխարհէ՝ որպէս և
ես չեմ յաշխարհէ:
Ոչ զայս աղաչեմ զի բարձ-
ցես զնոսա յաշխարհէ՝ այլ զի
պահեսցես զնոսա 'ի չարէ:
Յաշխարհէ աստի չեն՝ որպէս
և ես չեմ յաշխարհէ:
Սուրբ արա զնոսա ճշմարտութեամբ
քով՝ զի քո բանդ ճշմար-
տութիւն է:
Որպէս զիս առաքեցեր յաշ-
խարհ, և ես առաքեցի զնոսա
յաշխարհ:
Ի վերայ նոցա՝ ես սուրբ առնեմ
զանձն իմ. զի եղիցին և նո-
քա սրբեալք ճշմարտութեամբ:
Եւ ոչ վասն նոցա միայն աղա-
չեմ՝ այլ և վասն ամենայն հաւա-
տացելոց՝ բանիւն նոցա յիս:
զի ամենեքին մի իցեն՝ որպէս
դու հայր յիս, և ես 'ի
քեզ. զի և նոքա 'ի մեզ
իցեն, զի և աշխարհ հաւա-
տասցէ, եթէ դու առա-
քեցեր զիս:
Եւ ես զփառսն զոր ետուր
ինձ՝ ետու նոցա. զի եղիցին
մի՝ որպէս և մեք մի եմք:
Ես 'ի նոսա և դու յիս՝ զի
եղիցին կատարեալք 'ի մի:
Եւ գիտասցէ աշխարհ ե-
թէ դու առաքեցեր զիս.
և սիրեցի զնոսա որպէս դու
զիս սիրեցեր:
Հայր՝ զորս ետուրն ինձ՝
կամիմ, զի ուր ես եմ, և
նոքա իցեն ընդ իս. զի տե-
սանիցեն զփառսն իմ, զորս
ետուրն ցիս, զի սիրեցեր
զիս յառաջ քան զլինել
յաշխարհի:
Հայր՝ արդար և աշխարհ
զքեզ

ճղգ
Գ

Յ Գ Սթ
ճձգ ճձթ ճժբ

զքեզ ոչ ծանեաւ. այլ ես
զքեզ ծանեայ:
ՃԾԵ Ժ Եւ նոքա ծանեան եթէ
դու առաքեցեր զիս:
Եւ ծանուցի զանուն քո՝
և ծանուցից. զի սէրն զոր
ՃԾԶ Ա սիրեցեր զիս՝ ՚ի նոսա լիցի.
և ես ՚ի նոսա:
Զայս իբրև ասաց Յս՝ ել
աշակերտօքն հանդերձ յայն
կոյս ձորոյն կեդրոնի. ուր
էր պարտէզ՝ յոր եմուտ
ինքն և աշակերտքն իւր:

Վն Մատնութեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի

Գիտէր և յուդա
որ զնա մատնելոց
էր, զտեղին. զի
բազում անգամ ժողովեալ
ՃԾԷ Ժ էր անդր Յս, աշակեր-
տօքն հանդերձ:
Լ ՃԾԸ Ա Եւ յուդայի առեալ ընդ
իւր զգունդն, և ՚ի քահա-
նայապետիցն և ՚ի փարիսեց
ւոցն սպասաւորս՝ գայ անդր
ջահիւք և լապտերօք և
զինուք:
ՃԾԹ Ժ Իսկ Յս իբրև ետես զայն

ամ՝ եկեալ ՚ի վր նր՝ ել և
ասէ ցնս. զո՞ խնդրէք:
Պատասխանի ետուն նմա՝
զՅս նազովրեցի:
Ասէ ցնս Յս. ես եմ:
Կայր ընդ նոսա և յուդա
որ մատնէրն զնա:
Իբրև ասաց թէ ես եմ,
յետս յետս չոգան՝ և զար
կան զգետնի:
Դարձեալ եհարց զնոսա՝
զո՞ խնդրէք:
Նոքա ասեն՝ զՅս նազո-
րեցի:
Պատասխանի ետ նց Յս
ասացի ձեզ թէ ես եմ:
Արդ՝ եթէ զիս խնդրէք
թոյլ տուք դոցա երթալ:
Զի լցցի բանն զոր ասաց.
թէ զոր ետուր ցիս՝ ոչ կո-
րուսի ՚ի նոցանէ և ոչ զոք:
Իսկ սիմոն պետրոս քան- ՃԿ Ա
զի ունէր զսուր, ձգեաց
զնա, և եհար զքահանայա-
պետին ծառայ և կտրեաց զա-
ականջն նր զաջոյ: Եւ էր ա-
նուն ծառային մաղքոս:
Ասէ Յս ցպետրոս. արկ

Յ.	Ղ.	Մր.	Մ.
ՃԾԵ	.	.	.
ՃԾԶ	ՄՀԹ	ՃՀԲ	ՄՂա
ՃԾԷ	.	.	.
ՃԾԸ	ՄՃԵ	ՃՃա	Յ
ՃԾԹ	.	.	.

Յ.	Ղ.	Մր.	Մ.
ՃԿ	ՄՃԷ	ՃՃԴ	ՅԲ

զսուսերդ անդրէն ՚ի պատեանն իւր ։
ճկա Ա. Զբաժակն զոր ետ ինձ Հայր՝ ոչ ըմպիցե՞մ զնա ։
ճկբ Ա. Իսկ գունդն և հազարապետն և սպասաւորք Հրէից՝ կալան զՅիսուս և կապեցին,
ճկգ Ժ. Եւ ածին զնա նախ առ Աննա, որ էր աներ Կայիափայի, որ քահանայապետն էր տարւոյն այնորիկ ։ Եւ այն Կայիափայ էր որ խրատ ետ Հրէից՝ եթէ լաւ է այր մի մեռանել ՚ի վերայ ժողովրդեանն ։
ճկդ Ա. Եւ երթայր զհետ նորա Սիմոն Պետրոս՝ և միւս աշակերտն ։
ճկե Ժ. Եւ աշակերտն այն՝ քանզի ծանօթ էր քահանայապետին, եմուտ ընդ Յիսուսի ՚ի գաւիթ քահանայապետին ։
ճկզ Ա. Եւ Պետրոս կայր առ դրանն արտաքոյ ։
Լ4 ճկէ Ժ. Ել միւս աշակերտն որ էր ծանօթ քահանայապետին, և ասաց դռնապանին և եմոյծ ՚ի ներքս զՊետրոս ։

ճկը Ա. Ասէ աղջիկն որ դռնապանն էր ցՊետրոս ․ միթէ և դու յաշակերտաց առն այնորիկ իցես ։ Ասէ նա՝ ոչ եմ ։
ճկթ Ժ. Կային անդ ծառայքն և սպասաւորք խարոյկ արկեալ ․ քանզի ցուրտ էր և ջեռնուին ։ կայր ընդ նոսա և Պետրոս և ջեռնոյր ։ Եւ քահանայապետն եհարց զՅիսուս վասն աշակերտացն և վասն վարդապետութեան նորա ։
ճհ Ա. Պատասխանի ետ նմա Յիսուս ․ ես յայտնապէս խօսեցայ յաշխարհի ․ ես յամենայն ժամ ուսուցի ՚ի ժողովրդեանն՝ և ՚ի տաճարի անդ, ուր ամենայն Հրէայքն ժողովին ․ և ՚ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ ։
ճհա Ժ. Զի՞ հարցանես զիս՝ հարց զայնոսիկ որք լուանն, եթէ զինչ ասացի նոցա ․ ահա նոքա գիտեն զինչ ասացի ես ։
ճհբ Ա. Իբրև նա զայս ասաց՝ մի ՚ի սպասաւորացն որ

անդ

Յ.	Գ.	Մր.	Մ.
ճկա	մձա	ճհէ	մղգ
ճկբ	մղ	ճձէ	յղ
ճկգ	.		.
ճկդ	մղա	ճձը	յհէ
ճկե	.		.
ճկզ	մղա	ճղէ	յժդ
ճկէ			

Յ.	Գ.	Մր.	Մ.
ճկը	մղա	ճղէ	յժդ
ճկթ	.		.
ճհ	մձթ	ճձդ	յճ
ճհա	.	.	.
ճհբ	մղգ	ճղզ	յխզ

անդ կայր, էած ապտակ
յիսուսի եւ ասէ. այդպէս
պատասխանի տաս քահա_
նայապետիդ։
ճհգ Ժ Եւ յս ասէ ցնա. եթէ չար
ինչ խօսեցայ՝ վկայեա՛ վն
չարին՝ իսկ եթէ բարւոք՝ ըն_
դէ՞ր հարկանես զիս։
ճհդ Ժ Եւ առաքեաց զնա աննա՝
կապեալ առ կայիափայ քա
հանայապետ։
ճհե Ա Եւ սիմոն պետրոս կայր
անդ եւ ջեռնոյր։ ասեն ցնա՝
միթէ եւ դու յաշակեր_
տաց անտի նորա իցես։
Նա ուրացաւ եւ ասէ՝ թէ
չեմ։
Եւ ասէ մի ոմն ՚ի ծառայից
քահանայապետին՝ ազգա_
կան այնորիկ, որոյ զունկն
եհատ պետրոս՝ ոչ ես իսկ
տեսի զքեզ ՚ի պարտիզի
անդ ընդ նմա։
Դարձեալ ուրացաւ պետ_
րոս. եւ վաղվաղակի հաւ
խօսեցաւ։

Վն խորհրդոյ Տեառն մերոյ
Յսի Քսի

Ե ածեն զյս ՚ի
վանաց կայիա_
փայ յապարանս ճհզ Ա Լ 5
դատաւորին, եւ էր այգուց։
Եւ նոքա ոչ մտին յապա_ ճհէ Ժ
րանսն, զի մի պղծեսցին,
այլ զի ուտիցեն զզատիկն։
Ել առ նս պիղատոս ար_
տաքս եւ ասէ. զինչ չարա
խօսութի մատուցանէք զառ
նէն զայնմանէ։
Պատասխանի ետուն եւ ա_
սեն ցնա. եթէ չէր չարա
գործ այրն այն, ապա ոչ
մատնէաք զնա քեզ։
Ասէ ցնս պիղատոս. ա_
ռէք զնա դուք, եւ ըստ ձե
րոց օրինացն դատեցէք։
Ասեն ցնա հրէայքն. մեզ
ոչ է արժան սպանանել զոք։
Զի լցցի բանն յսի, զոր
ասաց, նշանակեալ թէ ո_
րով մահու մեռանելոց իցէ։
Եմուտ միւսանգամ յապա
րանսն պիղատոս. կոչեաց
զյս եւ ասէ ցնա. դու ես
թա

Յ	Ղ.	Մր.	Մ
ճհգ	·	·	·
ճհդ	մղ	ճձէ	յղ
ճհե	մղբ	ճղզ	յժա

Յ	Ղ.	Մր.	Մ
ճհզ	յ	ճղթ	յժը
ճհէ	·	·	·
ճհը	յբ	մ	յի

թագաւորն Հրէից։
ՃՀԹ Պատասխանի ետ Յս̃. ՚ի
Ժ. քէն ասես դու զայդ՝ եթէ այլք
ասացին քեզ զինէն։
Պատասխանի ետ պիղա-
տոս. միթէ եւ ես հրեայ
իցեմ, ազգն քո եւ քահա-
նայապետքն մատնեցին ըզ
քեզ ինձ. զի՛նչ գործ գոր-
ծեալ է քո։
Պատասխանի ետ Յս̃. իմ
արքայութի̃ւ չէ յայսմ աշ-
խարհէ. եթէ յաշխարհէ
աստի էր արքայութիւն իմ,
սպասաւորքն իմ մարտնչէին
արդեօք, զի մի մատնեցայց
հրէից։ բայց արդ թագա-
ւորութի̃ իմ չէ աստի։
ՃՁ Ասէ ցնա պիղատոս. ա-
Դ. պա թէ այդպէս իցէ թա-
գաւոր ոմն ես դու։
Պատասխանի ետ Յս̃. դու
ասես՝ թէ թագաւոր իցեմ։
ՃՁԱ Բայց ես յայդ իսկ ծնեալ
Ժ. եմ, եւ՚ի դոյն իսկ եկեալ
եմ յաշխարհ՝ զի վկայե-
ցից ճշմարտութե̃. ամ̃ որ
՚ի ճշմարտութե̃ է՝ լսէ բար-
բոյ։

բառոյ իմոյ։
Ասէ ցնա պիղատոս. զի՞նչ ՃՁԲ
է ճշմարտութիւն։ Ժ.
Զայս իբրեւ ասաց՝ դար-
ձեալ ել առ հրեայսն եւ ասէ
ցնս̃. ես եւ ոչ մի ինչ պատ-
ճառս գտանեմ ՚ի նմա։
Բայց է ձեր սովորութի̃, ՃՁԳ
զի զմի ոք արձակեցից ձեզ Դ.
՚ի զատկին. արդ կամի՞ք զի
արձակեցից ձեզ զթագա-
ւորն հրէից։
Աղաղակեցին ամենեքեան ՃՁԴ
եւ ասացին. մի՛ զդա, այլ Ա.
զբարաբբայ։ եւ էր բարաբ-
բայն այն աւազակ։

Վս̃ չարչարանաց Տեառն մերոյ Յս̃ի Քս̃ի.

Յայնժամ էառ պի- ՃՁԵ
ղատոս զՅս̃ եւ Դ.
գան եհար։
Եւ զինուորացն
արարեալ զպսակ ՚ի փշոց՝
եդին ՚ի գլուխ նորա. եւ
զգեցուցին նմա զհանդերձ
ծիրանի։
Եւ գային առ նա, եւ ասէ-
ին. ողջ եր արքայ հրէից,
եւ հա-

Յ	Մր	Մ
ՃՀԹ	.	.
ՃՁ	մա	յիա
ՃՁԱ	.	.

Յ	Ղ	Մր	Մ
ՃՁԲ	յժբ	.	.
ՃՁԳ	.	մդ	յիդ
ՃՁԴ	յժ	մդ	յիե
ՃՁԵ	.	մե	յիթ

եւ հանէին նմա ապտակս :
ճծդ ի. Ել դարձեալ պիղատոս ար
տաքս՝ եւ ասէ ցնս. ահա
ածեմ զնա արտաքս առ
ձեզ, զի գիտասջիք թէ ես
վնաս ինչ 'ի նմա ոչ գտանեմ:
ճծե գ. Ել յս արտաքս, եւ ունէր
զպսակ 'ի փշոց, եւ զհան_
դերձ ծիրանի:
ճծը ա. Եւ ասէ ցնոսա. ահա
այրդ ցձեզ:
Իբրեւ տեսին զնա քահա_
նայապետքն եւ սպասաւորքն՝
զաղաղակ բարձին եւ ասեն. 'ի
խաչ հան, 'ի խաչ հան զդա:
ճծթ ժ. Ասէ ցնս պիղատոս. ա_
ռէք զդա 'ի ձեզ, եւ ձե_
զէն հանէք 'ի խաչ:
ճղ թ. Զի ես 'ի դմա վնաս ինչ
ոչ գտանեմ:
ճղա ժ. Պատասխանի ետուն նմա
հրեայքն. մեք օրէնս ու_
նիմք, եւ ըստ օրինաց մերոց
պարտի մեռանել, զի զանձն
իւր որդի այ արար:
Իբրեւ լուաւ զբանս զայս
ճղբ գ. պիղատոս՝ առաւել եւս եր
կեաւ:

Եմուտ դարձեալ անդրէն
յապարանսն, եւ ասէ ցյս.
ուստի՞ ես դու:
Եւ յս ոչ ետ նմա պատաս
խանի:
Ասէ ցնա պիղատոս. ընդ_
դէմ ոչ խօսիս. ոչ գիտես
եթէ իշխանութի ունիմ հա_
նել զքեզ 'ի խաչ, եւ իշխանու
թի ունիմ արձակել զքեզ:
Պատասխանի ետ յս. ոչ
ունէիր դու իշխանութի 'ի
վր իմ, եւ ոչ մի՝ եթէ ոչ էր
տուեալ քեզ 'ի վերուստ:
վն այսորիկ որ մատնեայն
զիս քեզ՝ նր մեծ մեղք են.
Եւ յայնմհետէ պիղատոս
խնդրէր արձակել զնա:
Եւ հրեայքն աղաղակէին,
եւ ասէին. եթէ զդա ար_
ձակես՝ չես բարեկամ կայ
սեր: Ամ որ ոք որ թագաւոր
կոչէ զանձն իւր՝ հակա_
ռակ է կայսերն:
Իսկ պիղատոս իբրեւ լուաւ ճղգ ա.
զբանս զայս, հան զյս ար
տաքս. եւ նստաւ 'ի վերայ
բեմին, 'ի տեղւոջն որ կո_
չէր

Յ	Ղ	Մր	Մ
ճծդ	յժէ	.	.
ճծե	.	մե	յիթ
ճծը	յժա	մը	յիղ
ճծթ	.	.	.
ճղ	յժդ	.	.
ճղա	.	.	.
ճղբ	.	մա	յիա

Յ	Ղ	Մր	Մ
ճղգ	յժա	մե	յիղ

չիւր Քարայատակ, և եբ-
րայեցերէն կապպաթա։ էր
ուրբաթն զատկին։
Եւ էր ժամ իբրև վեցե-
րորդ՝ և ասէ ցհրէայսն ա-
հա թագաւորդ ձեր ցձեզ։
ճղդ Եւ նոքա աղաղակէին՝
ժ բարձ 'ի մէնջ, բարձ 'ի
մէնջ, և հան զդա 'ի խաչ։
ճղե Ասէ ցնս պիղատոս. եւ
ժ զթագաւորդ ձեր 'ի խաչ
հանիցեմ։
Պատասխանի ետուն քահա
նայապետքն. չիք մեր թա
գաւոր՝ բաց 'ի կայսերէ։
Յայնժամ ետ զնա 'ի ձեռս
ճղզ նց, զի 'ի խաչ ելանիցէ։
ա

Վս խաչելութեան Տեառն մերոյ
Յսի Քսի։

ճղէ Եւ նոքա առեալ
ա տանէին զնա.
6 և բարձեալ էր
ինքնին զխաչափայտն.
Եւ ելանէր 'ի տեղին որ
անուանեալ էր գագաթ և
կոչիւր եբրայեցերէն գող
գոթա. ուր և 'ի խաչ իսկ
հանին զնա։

Եւ ընդ նմա երկուս և ճղը
այլս՝ աստի և անտի. և 'ի ա
մէջի զյս։
Գրեաց և տախտակ մի պի- ճղթ
ղատոս, և եդ 'ի վր խաչին. ա
և էր գրեալ յս նազովրեցի,
թագաւոր հրէից։
Զայն տախտակ՝ ընթեր- մ
ցան բազումք 'ի հրէից. զի ժ
մօտ էր 'ի քաղաք անդր տե-
ղին՝ ուր խաչեցաւն յս։
Եւ էր գրեալ եբրայեցե-
րէն, դաղմատերէն, և յու-
նարէն։
Ասէին ցպիղատոս քահա-
նայապետքն հրէից. մի գր-
րեր թագաւոր հրէից՝ այլ
թէ նա ասաց թագաւոր
եմ հրէից։
Պատասխանի ետ պիղատոս.
զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի։
Իսկ զինուորքն իբրև հա-
նին 'ի խաչ զյս՝ առին զհան-
դերձս նր, և արարին չորս
մասունս. իւրաքանչիւր
զինուորի մասն։
Իսկ ըղ պատմուճանն՝ քան- մա
զի էր առանց կարանի՝ 'ի ա
վե-

Յ	Ղ	Մր	Մ
ճղդ	.	.	.
ճղե	.	.	.
ճղզ	յժգ	մղ	յխգ
ճղէ	յժե	միթ	յխդ

Յ	Ղ	Մր	Մ
ճղը	յժթ	մժէ	յխզ
ճղթ	.	.	.
մ	.	.	.
մա	յիա	միբ	յխէ

վերուստ փորանկեալ ամե-
նեքին :
Ասեն ցմիմեանս. մի պա-
տառեսցուք զայդ՝ այլ արկ-
ցուք վիճակս 'ի վ(երայ) դորա՝
ում և եղիցի :
Զի լցցի գիրն որ ասէ. բա-
ժանեցին զհանդերձս իմ
յինքեանս, և 'ի վ(երայ) պատմու-
ճանի իմոյ վիճակս արկին :
Զինուորքն զայս ինչ գոր-
ծեցին .
մր Իսկ կային առ խաչին յի(սուս)ի
ժ· մայր նո(րա). և քոյր մօր նորա
մարիամ կղէոպայ. և մա-
րիամ մագդաղենացի .
Յի(սու)ս իբրև ետես զմայրն և
զաշակերտն զոր սիրէր զի
կայր մօտ. ասէ ցմայրն.
կին դու՝ ահա որդի քո :
Ապա ասէ ցաշակերտն.
ահա մայր քո .
Եւ յայնմ ժամանակէ էառ
աշակերտն զնա առ իւր :
մգ Յետ այսորիկ գիտաց յի(սու)ս,
գ· եթէ ահա ա(մենայն) ինչ կատա-
րեալ է. զի կատարեսցի
գիրն՝ ասէ. ծարաւի եմ.

Իսկ անդ կայր աման ինչ
լի քացախով. և նո(քա) սպունգ
լցեալ քացախով ընդ լեղ-
ւոյ՝ շուրջ եդեալ ըզմըշտ-
կաւ զոպայի, մատուցին 'ի
բերան նորա :
Իբրև էառ յի(սու)ս զքացախն
հանդերձ լեղւովն՝ ասէ,
ա(մենայն) ինչ կատարեալ է :
Իբրև խոնարհեցուցեալ զգը- մգ
լուխն՝ աւանդեաց զոգին : Ի·
Իսկ հրէայքն՝ քանզի ուր- 7
բաթ էր, զի մի՛ անդէն 'ի մե
խաչին ագանիցին մարմինքն ժ·
մինչև ցշաբաթն. զի էր օր
մեծ շաբաթուն այնորիկ,
աղաչեցին զպիղատոս՝ զի
խորտակեսցեն զբարձս նո(ցա),
և բարձցեն :
Եկին զինուորքն և զառաջ-
նոյն խորտակեցին զբարձս.
նոյնպէս և զմիւսոյն՝ որ
ընդ նմա 'ի խաչ ելեալ էր :
Բայց իբրև եկին առ յի(սու)ս,
և տեսին զի այն ինչ մե-
ռեալ էր՝ ո՛չ խորտակեցին
զբարձս նորա :
Այլ մի ոմն 'ի զինուորացն
ան-

Յ Մր Մ
մր
մգ մժա յլե

Յ Գ Մր Մ
մդ յիթ միէ յխէ
մե . . .

տիգաւ խոցեաց զկողս նր.
և վաղվաղակի ել արիւն,
և ջուր։
Եւ որ ետեսն՝ վկայեաց.
և ճշմարիտ է վկայութիւն
նր. և նա գիտէ թէ ճշմա
րիտ ասէ, զի և դուք հա
ւատասջիք։
Զայս եղև՝ զի լցցի գիրն
եթէ ոսկր նր մի փշրեսցի։
Եւ դարձեալ միւս գիր
ասէ՝ եթէ հայեսցին 'ի նա
յոր խոցեցինն։

Վս թաղմանն և Յարութեան.
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Յետ այսորիկ ա
ղաչեաց զպիղա
տոս յովսէփ, որ
մզ Ա 8 յարիմաթեայ էր
աշակերտ յսի 'ի ծածուկ
վս ահին հրէից՝ զի բարձ
ցէ զմարմինն յսի։
Եւ հրամայեաց պիղատոս
մէ Ժ եկն և եբարձ զնա։
Եկն և Նիկոդեմոս որ ե
9 կեալն էր առ յս 'ի գիշերի
զառաջինն. և եբեր զմուռս
և զհալուէս, իբրև
լիտերս հարիւր։
Առին զմարմինն յսի, և
պատեցին կտաւովք և խնկ
ովք հանդերձ, որպէս օրէն էր
հրէից պատել։ մբ Ա
Եւ էր 'ի տեղւոջն յորում
խաչեցաւն, պարտէզ. և 'ի
պարտիզի անդ գերեզման
նոր, յորում ոչ ոք երբէք
էր եդեալ։
Անդ վս ուրբաթուն հրէ
ից՝ զի մօտ էր գերեզմանն,
եդին զյս։

Եւ 'ի միաշաբա
թուջն մարիամ
մագդաղենացի մթ Ա Ե
գայ առաւօտուն ընդ ար
շալուսն 'ի գերեզման անդր
և տեսանէ զվէմն բարձեալ
'ի դրանց գերեզմանին։
Ապա ընթանայ և գայ առ մծ Ժ
սիմոն պետրոս, և առ միւս
աշակերտն զոր սիրէր յս
և ասէ ցնոսա՝ բարձին զտէրն
'ի գերեզմանէ անտի, և ոչ
գիտեմ ուր եդին զնա։
Ել պետրոս, և միւս աշա
կերտ

Յ. Գ. Մր. Մ.
մզ ճլը ճկե ճկը
մէ

Յ. Ղ. Մր. Մ.
մբ ճլդ կզ ճկգ
մթ ճլզ մա ճծբ
մծ

կերտն՝ եւ գային ’ի գերեզմանն:

Ընթանային երկոքեանն իմիասին. եւ միւս աշակերտն յառաջեաց, ընթացաւ վաղագոյն քան զպետրոս, եւ եկն նախ ’ի գերեզմանն:

Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն. բայց ’ի ներքս ոչ եմուտ:

Եկն եւ սիմոն պետրոս որ գայր զհետ նր՟. եւ եմուտ ’ի գերեզմանն, եւ տեսանէ զկտաւսն զի կային անդ:

Եւ վարշամակն որ էր ’ի գլուխ նր՟՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ’ի մի կողմն.

Յայնժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն ’ի գերեզմանն՝ ետես եւ հաւատաց:

Զի չեւ եւս գիտէին զգիրն՝ թէ պարտ է նմա ’ի մեռելոց յառնել:

Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն:

մժա Ա. Բայց մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին եւ լայր. եւ մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ’ի գերեզմանն:

Եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս ’ի սպիտակս՝ զի նստէին մի ’ի սնարից, եւ մի յոտից՝ ուր կայր մարմինն յի՟ի:

Եւ նոքա ասեն ցնա. կին դու զի՞ լաս. ասէ ցն՟ս՝ զի բարձին զտ՟ըն իմ ’ի գերեզմանէ աստի, եւ ոչ գիտեմ ուր եդին զնա: մժբ Ժ

Զայս իբրեւ ասաց՝ դարձաւ ’ի թիկունս կոյս, եւ տեսանէ զյ՟ս զի կայր՝ եւ ոչ գիտէր թէ յ՟ս իցէ:

Ասէ ցնա յ՟ս. կին դու զի՞ լաս, զո՞ խնդրես:

Նա այսպէս թուեցաւ թէ պարտիզպանն իցէ՝ ասէ ցնա. տ՟ր, եթէ դու բարձեր զնա ասա ինձ, ո՞ւր եդեր զնա՝ զի ես առից զնա:

Ասէ ցնա յ՟ս՝ մարիամ. եւ նա դարձաւ եւ ասէ ցնա եբրայեցերէն՝ ռաբբունի. որ թարգմանի վարդապետ:

Ասէ ցնա յ՟ս. մի՛ մերձենար

Յ Ղ Մր Մ
մժա յլէ մը յծդ

Յ
մժբ

նար յիս, զի չեւ ես ելեալ եմ առ հայրն իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ, եւ ասա ցնոսա։

Ելանեմ ես առ հայրն իմ, եւ առ հայր ձեր՝ եւ Աստուածն իմ, եւ Աստուած ձեր։

Գայ Մարիամ Մագդաղենացի եւ պատմէ աշակերտացն՝ եթէ տեսի զՏէր եւ զայս ինչ ասաց ցնա։

Ի Յարութեան Տեառն մերոյ Ցայ. Գիշ.

մժգ Թ ԽԱ Եւ էր երեկոյ՝ ի միաշաբաթւոջ աւուրն, եւ դրունք փակեալք ուր էին աշակերտքն ժողովեալք վասն ահին հրէից, եկն Յս եւ եկաց ի մէջ նոցա, եւ ասէ ցնս. ողջոյն ընդ ձեզ։

Զայս իբրեւ ասաց՝ եցոյց նց զձեռսն եւ զկողսն իւր։

մժգ ժա Խնդացին աշակերտքն իբրեւ տեսին զՏր։

Ասէ ցնոսա դարձեալ՝ ողջոյն ընդ ձեզ։ որպէս առաքեաց զիս հայր իմ, եւ ես առաքեմ զձեզ։

Իբրեւ զայս ասաց՝ փչեաց ի նս եւ ասէ. առէք հոգի սուրբ։

Եթէ ումեք թողուցուք զմեղս՝ թողեալ լիցի նց. եւ եթէ զուրուք ունիցիք՝ կալեալ լիցի։ մժե Ի

Բայց Թովմաս՝ մի յերկոտասանիցն անուանեալն երկուորեակ, ոչ էր ընդ նս յորժամ եկն Յս։ մժզ ժա

Ասէին ցնա այլ աշակերտքն, եթէ տեսաք զՏր։

Իսկ նա ասէ ցնս. եթէ ոչ տեսից ի ձեռս նր զնշան բեւեռացն, եւ արկից զմատունս իմ ի տեղիս բեւեռացն, եւ մխեցից զձեռս իմ ի կողս նր, ոչ հաւատամ։

Յետ Յարութեան Տեառն մերոյ Ցայ. Գիշ.

Եւ յետ ութ աւուր դարձեալ էին ի ներքս աշակերտքն, եւ Թովմաս ընդ նս։ մժէ Թ ԽԶ

Գայ Յս դրունք փակեալք, եւ եկաց ի մէջ նց եւ ասէ՝ ողջոյն ընդ ձեզ։

Ապա

Յ	Գ
մժգ	յժ
մժդ	.

Յ	Գ.	ՄԹ
մժե	.	ՃձԵ
մժզ	.	.
մժէ	յժ	.

Ապա ասէ ցԹովմաս. բեր զմատունս քո և արկ այսր, և տե՛ս զձեռս իմ. և բեր զձեռն քո, և մխեա՛ ՚ի կողս իմ. և մի՛ լինիր անհաւատ, այլ հաւատացեալ։

ՄԺԸ Ժ. Պատասխանի ետ Թովմաս և ասէ ցնա. Տ՛ր իմ, և Ած իմ։

Ասէ ցնա Յս. ա՛յդ զի տեսեր զիս և հաւատացեր. երանի՛, որոց ո՛չ իցէ տեսեալ և հաւատասցեն։

Բազում և այլ նշանս արար Յս առաջի աշակերտաց իւրոց, որ ո՛չ է գրեալ ՚ի գիրս յայսմիկ։

Այլ այս այնչափ ինչ գրեցաւ՝ զի հաւատայցէք եթէ Յս Քս՝ է որդի Այ. Եւ զի հաւատայցէք՝ և զկեանսն յաւիտենականս ընդունիցիք յանուն նորա։

Յետ Յարութեան Տեառն մերոյ Յսի Քսի.

ՃԺԹ Թ. Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց զանձն իւր Յս աշակերտաց իւրոց՝ առ ծովեզերբն Տիբերիայ. և յայտնեաց այսպէս.

Էին ՚ի միասին Սիմոն Պետրոս, և Թովմաս անուանեալն Երկուորեակ, և Նաթանայէլ որ ՚ի Կանայ Գալիլեացւոց, և որդիքն Զեբեդեայ՝ և այլք յաշակերտաց անտի երկու։

Ասէ ցնս Սիմոն Պետրոս Երթամ՝ ձուկն որսալ։

Ասեն ցնա՝ գամք և մեք ընդ քեզ։

Գնացին և մտին ՚ի նաւ. և յայնմ գիշերի՝ կալան և ո՛չ ինչ։

Իբրև այգ եղև՝ կայր Յս յեզեր ծովուն, բայց ո՛չ ծանեան աշակերտքն թէ Յս իցէ։

Ասէ ցնս Յս. մանկունք՝ միթէ ունի՞ք ինչ ուտելոյ։

Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա՝ ո՛չ։

Ասէ ցնս. արկէք յաջակողմն նաւին զուռկանդ և գտանիցէք։ արկին, և ո՛չ կարէին ձգել ՚ի բազմութենէ անտի

իւ՛ց

Յ Դ.
ՄԺԸ
ՄԺԹ Ը

առնոյ ձկանցն։

մի
Ժ
Ասէ աշակերտն այն զոր
սիրէրն յս՝ ցպետրոս՝ տէր
է այն։

Սիմոն պետրոս իբրեւ լուաւ
թէ տր է՝ էարկ զգեստն զըս-
փածանելին՝ քանզի մերկ
էր, եւ ընկէց զինքն ՚ի ծովն։

Իսկ այլ աշակերտքն նա-
ւաւն եկին գային, քանզի
ոչ էին հեռի ՚ի ցամաքէ, այլ
իբրեւ երկերիւր կանգնաւ
քարշէին զգործին հան-
դերձ ձկամբքն։

մա
Թ
Իբրեւ ելին ՚ի ցամաք՝ տե-
սանեն կրակետղ կայծա-
կանց, եւ ձուկն մի ՚ի վերայ,
եւ հաց։

Ասէ ցնս յս. բերէք ՚ի
ձկանց այտի զոր դուքդ կա-
լայք այժմիկ։

մբ
Ժ
Ելուտ սիմոն պետրոս, եւ
ձգէր զգործին ՚ի ցամաք՝
լի՛ մեծամեծ ձկամբք, հա-
րիւր յիսուն եւ երիւք։ եւ
այնչափ ինչ կայր, եւ ոչ պա-
տառեցաւ գործին։

մգ
Ժ
Ասէ ցնոսա յս. եկայք
ճա

ճաշեցէք։

մդ
Ժ
Եւ ոչ ոք յաշակերտացն
իշխէր հարցանել թէ դու
ո՞վ ես, զի գիտէին թէ
տէրն է։

մե
Թ
Գայ յս եւ առնու զհացն,
եւ տայ նց. նոյնպէս եւ զձու-
կն։

մզ
Ժ
Զայս երիցս անգամ երե-
ւեցաւ յս աշակերտացն՝
յարուցեալ ՚ի մեռելոց։

մէ
Թ
խոյ
Յետ Յարութեան Տեառն [illegible]
[illegible]

Եւ իբրեւ ճաշե-
ցին՝ ասէ ցսի-
մոն պետրոս յս.
սիմոն յոնանու սիրե՞ս զիս
աւելի քան զդոսա։

Ասէ ցնա. այո՛ տր, դու
գիտես զի սիրեմ զքեզ։

Ասէ ցնա՝ արածեա՛ զգա-
ռինս իմ։

մը
Ժ
Դարձեալ ասէ ցնա. սի-
մոն յոնանու սիրե՞ս զիս։

Ասէ ցնա՝ այո՛ տր, դու
գիտես զի սիրեմ զքեզ։

մթ
Ժ
Ասէ ցնա՝ արածեա զոչ-
խարս իմ։

Ասէ

Յ	Դ
մի	.
մա	յիս
մբ	Լ
մգ	յիս

Յ	Դ
մդ	.
մե	յիս
մզ	[illegible]
մէ	մհդ
մը	մդ
մթ	մհդ

Ասէ ցնա երիցս անգամ. Սիմոն Յովհաննու՝ սիրես զիս:

մհ ճ. Տրտմեցաւ Պետրոս զի ասաց նմա երիցս թէ սիրես զիս:

Եւ ասէ ցնա. Տէ՛ր, դու զամ գիտես, եւ դու ինք զամ ճանաչես՝ եւ եթէ սիրեմ զքեզ:

մյա ճ. Ասէ ցնա յս՝ արածեա զոչխարս իմ:

մլբ ճ. Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի մինչ մանուկն էիր, անձամբ անձին գօտի ածէիր եւ երթայիր յո եւ կամէիր. եւ յորժամ ծերասցիս, ձեռս 'ի վեր կալցես, եւ այլք ածցեն քեզ գօտի՝ եւ տարցեն ուր ոչն կամիցիս:

Զայս ասաց՝ նշանակեալ՝ թէ որով մահու փառաւորելոց էր զած:

Եւ զայս իբրեւ ասաց՝ ասէ ցնա եկ զկնի իմ:

ճլդ Դարձաւ Պետրոս եւ տեսանէ զաշակերտն զոր սիրէր յս, զի երթայր զկնի որ եւ անկեալ զլանջօք նր

եւ ասէ. Տէ՛ր ո՞վ է որ մատնելոց է զքեզ:

Զնա տեսեալ Պետրոսի՝ ասէ ցյս. Տէ՛ր, ինձ սա՞ զի:

Ասէ ցնա յս. եթէ կամիմ զի կացցէ դա մինչեւ ես գամ. քեզ զի՞ փոյթ է, դու եկ զկնի իմ:

Ել բանս այս յեղբարս եւ համարեցան թէ աշակերտն այն ոչ մեռանիցի:

Եւ ոչ ասաց նմա յս եթէ ոչ մեռանիցի՝ այլ թէ կամիմ ես թէ կացցէ դա մինչեւ ես գամ:

Նա՛յ աշակերտն է որ վկայէ վս այսորիկ, որ եւ գրեաց զսոյն իսկ զայսոսիկ. եւ գիտեմք եթէ ճշմարիտ է վկայութի նր:

Բազո՞ւմ է եւ այլ ինչ բազում զոր արար յս. որք եթէ գրեալ էին մի ըստ միոջէ, կարծեմ թէ եւ ոչ աշխարհս բաւական էր տանել զգիրսն որք թէ գրեալք էին:

Առ Յիշատակս Ցանկից, Ցուցակ Գլխոց
Բանից Չորից Աւետարանչացն։

Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս։

Ը կերպ տեղի համաձայնեն միմեանց ճառեցեալ բանքն որ առ իւրաքանչիւրումն է։

Մ	Մր	Ղ՝ Ժդ տեղի համաձայնեն միմեանց ։
Մ	Մր՝	Ժա տեղի համաձայնեն միմեանց ։
Մթ		Ղ՝ Է տեղի համաձայնեն միմեանց ։
Մթ		Ղ Յ՝ Ե տեղի համաձայնեն միմեանց ։

Մ	Մր	Ղ	Յ
ԺԹ տեղի՝	Դ տեղի՝	Խ տեղի՝	ԼԸ տեղի՝

առանձնախօսին իւրաքանչիւրքն։

Յիշատակարան Սրբոյ Աւետարանիս տպեցման։

Յանուն գերագունեղ ամենասուրբ Երրորդութեան և միոյ Աստուածութեան Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ՝ և բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ և միշտ կուսին Մարիամու Աստուածածնի՝ աշխատասիրեալ եղաւ յաւարտ տպագրութիւն Սբյ Աւետարանիս. որ ըստ Մատթէոսի Մարկոսի Ղուկասու և Յովհաննու աւետարանչացն սրբոց։ Ուստի փոխարէն անսահմանելի ընդ օրհնաբանական գոհունակութեամբ երկրպագութեան՝ ի բարձունս մատուցանեմք գթածին և ողորմածին Ածյն եղելոցս համայնից յանգոյից Արարչի։

Ի հայրապետութեան Սբյ Էջմիածնի Տն Ղուկասու սրբազան կաթուղիկոսի ամն Հայոց։

Ի՛ ամս Իշխ. Տ՛ն Պետրոսի Շնորհափայլ Պատրիարգի.

Ի՛ Կոստանդնուպոլսոյ Տ՛ն Զաքարիայ աստուածասէր և բարեկարգ Պատրիարգի.

Արդ՝ որք հանդիպիք. յիշեցէք ՚ի մաքուր յաղօթս ձեր. որպ զի շնորհիւ Տր ամենատարածին՝ տացէ Տր Ած ննջեցելոցն հանգիստ և արքայութի և կենդանեացն արեւշատութիւն. և որք յիշէքդ՝ յիշեալ լիջիք ՚ի Քսէ Յսէ փրկչէն մերմէ. Ամէն.

Նաև զտպագրիչն սորին զՄատթէոս Նոտարեան դպիրս (որ տպագրեաց ինձ՝ աղէցի.) ընդ քեռն իւոյ Սարգսին Նոտարի և ընդ ձեռնատուն աշակերտի մերոյ դրաշար Մանուէլի. և ընդ Մելքոնահար Մինեցի դասպարի և ընդ հանգուցելոցն իւոց. որ ընդ պապոյն իւոյ մհտեսի Յարութիւն. ընդ մամոյն իւոյ Հեղինէի. ընդ հօրն իւոյ Յովհաննու. ընդ մօրն իւոյ Դայիանէի. ընդ եղբօրն իւոյ Խաչերեսի և ընդ աղջկանն իւոյ Նէ՛այի ՚ի Քսէ յՅս յիշել աղաչեմ.

Ծնանէրը [illegible]
Ծնընդեան 1931ի. Յունվարի 19-ին
Սրբապատ Աստուածայն և [illegible]...

Զարթմաթիր Աստուածայր
Ծնընդեան 1931ի Յունվարի 20-ին
Երկու [illegible]

Օրհնեցի 1931ի. Յունվարի 26-ին
Մովսէս Խոնդկարեան
Մաստոր Աստուածայր